CUMHURİYETİN 100. YILI

ASAD

AKADEMİK SPOR ARAŞTIRMALARI DERNEĞİ

7th International Academic Sports Research Congress

BOOK OF ABSTRACTS

7 – 9 OCTOBER 2023

TRABZON

www.akademiksporarastirmalarikongresi.com

Değerli Bilim İnsanları,

Bu yıl 7. kez düzenleyecek olduğumuz Uluslararası Akademik Spor Araştırmaları Kongresi'ni bizimle özdeşleşen 7–9 Ekim tarihleri arasında Cumhuriyetimizin 100. yıl dönümünde Karadeniz Teknik Üniversitesi ev sahipliğinde Karadeniz'in incisi Trabzon'da siz saygıdeğer bilim insanları ile gerçekleştirmek istiyoruz. Kongremizin bu yılki teması "Spor, Eğitim ve Sağlık" olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda kongremizin temel amacı; küreselleşen dünyada spor bilimleri alanında meydana gelen güncel gelişme ve deneyimleri disiplinlerarası bir perspektifte alandaki araştırmacılar, profesyoneller ve bilim insanlarını bir araya getirmektir. Bu önemli etkinlikte sizleri de aramızda görmekten büyük mutluluk ve onur duyacağız.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Akın ÇELİK
Uluslararası Akademik Spor Araştırmaları Kongre Başkanı

Dear Sports Scientists,

We would like to hold the International Academic Sports Research Congress, which we will organize for the 7th time this year, between 7 and 9 October, on the 100th anniversary of our Republic, hosted by Karadeniz Technical University, in Trabzon, the pearl of the Black Sea, with you, esteemed scientists. This year's theme of our congress has been determined as "Sports, Education and Health". In this context, the main purpose of our congress is; To bring together researchers, professionals and scientists in the field in an interdisciplinary perspective with the current developments and experiences in the field of sports sciences in the globalizing world. We will be very happy and honored to see you among us at this important event.

Yours sincerely,

Prof. Dr. Akın ÇELİK
President of International Academic Sports Research Congress

BÖLÜM EDITÖRLERI
SECTION EDITORS

Alan	Editör
Antrenman ve Hareket Bilimi	Dr. Selami YÜKSEK
Beden Eğitimi ve Spor Bilimi	Dr. Ayşe TÜRKSOY IŞIM
Yönetim ve Organizasyon	Dr. Orcan MIZRAK
Spor Sosyolojisi	Dr. Hayri AYDOĞAN
Sporda Beslenme	Dr. Tamer CİVİL
Motor Davranış	Dr. Cengiz AKARÇEŞME
Rekreasyon ve Turizm	Dr. Samet ZENGİN
Spor Psikolojisi	Dr. Mustafa BAŞ
Spor Fizyolojisi	Dr. Murat AKYÜZ
Spor Tarihi ve Olimpizm	Dr. Mustafa Yaşar ŞAHİN
Spor ve Sağlık	Dr. Orkun GÜL

KONGRE KURULLARI
CONGRESS COMMITTEES

KONGRE ONUR KURULU
CONGRESS HONORARY BOARD

Ad Soyad	Kurum Bilgisi
Osman Aşkın BAK	Gençlik ve Spor Bakanı
Prof. Dr. Uğur ERDENER	Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Başkanı
Dr. Mehmet Hilmi GÜLER	Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı
Prof. Dr. Hamdullah ÇUVALCI	Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN	Bayburt Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Saffet KÖSE	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Bülent ÇAKMAK	Erzurum Teknik Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Musa YILDIZ	Gazi Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Yılmaz CAN	Giresun Üniversitesi Rektörü
Gürkan DEMİRKALE	Ortahisar Kaymakamı
Av. Ahmet Metin GENÇ	Ortahisar Belediye Başkanı
Ahmet Deniz ATABAY	Didim Belediye Başkanı
Osman Nuri EKİM	Akçaabat Belediye Başkanı
Mustafa BIYIK	Yomra Belediye Başkanı
Mümin NUHOĞLU	Çarşıbaşı Belediye Başkanı
Rahmi ÜSTÜN	Sürmene Belediye Başkanı

Ramis UZUN	Beşikdüzü Belediye Başkanı
Muhammet BALTA	Vakfıkebir Belediye Başkanı
Dr. Koray KOÇHAN	Maçka Belediye Başkanı
Muhammet Sait GÜRSOY	Arsin Belediye Başkanı
Osman BEŞEL	Tonya Belediye Başkanı
Lokman ARICIOĞLU	Trabzon Gençlik ve Spor İl Müdürü
Erkut ÇELEBİ	Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı
Prof. Dr. Hürmüz KOÇ	Spor Bilimleri Fakülteleri Dekanlar Konseyi Başkanı

KONGRE ORGANIZSAYON KURULU
CONGRESS ORGANIZATION COMMITTEE

Ad Sayad	Kurum Bilgisi
Dr. Akın ÇELİK (Kongre Başkanı)	Trabzon Üniversitesi
Dr. Zuhal DİNÇ ALTUN	Trabzon Üniversitesi
Dr. Zülbiye KAÇAY	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Arslan KALKAVAN	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Dr. Mustafa Yaşar ŞAHİN	Gazi Üniversitesi
Dr. Orcan MIZRAK	Atatürk Üniversitesi
Dr. Orkun GÜL	İstinye Üniversitesi
Dr. Ahmet ŞİRİNKAN	Atatürk Üniversitesi
Dr. Yunus ÖZTAŞYONAR	Atatürk Üniversitesi
Dr. Elif AKKUŞ	Atatürk Üniversitesi
Dr. Abdullah Bora ÖZKARA	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Dr. Hayri AYDOĞAN	Trabzon Üniversitesi
Dr. Ahmet Yılmaz ALBAYRAK	Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Sertaç ERCİŞ	Atatürk Üniversitesi
Dr. İrfan KURUDİREK	Artvin Çoruh Üniversitesi
Dr. Serhat ÖZBAY	Erzurum Teknik Üniversitesi
Dr. Stoica Leonard	Universitatea Dunarea de Jos Galati
Dr. Andriy VOVKANYCH	Lviv State University of Physical Culture

ASAD Yönetim Kurulu
Association Board of Directors

Dr. Samet ZENGİN (Başkan)

Dr. Erkut TUTKUN (Başkan Yardımcısı)

Dr. Orcan MIZRAK (Başkan Yardımcısı)

Dr. Orkun GÜL (Genel Sekreter)

Dr. Emre BELLİ (Muhasip Üye)

Dr. Taner ALTUN (Yönetim Kurulu Üyesi)

Dr. Abdullah Bora ÖZKARA (Yönetim Kurulu Üyesi)

Dr. Nurcan DEMİREL (Yönetim Kurulu Üyesi)

Dr. Ayça GENÇ (Yönetim Kurulu Üyesi)

Dr. Fatih KIRKBİR (Yönetim Kurulu Üyesi)

Dr. Zafer GAYRETLİ (Yönetim Kurulu Üyesi)

Ünsal ALTINIŞIK (Yönetim Kurulu Üyesi)

Serkan KABAK (Yönetim Kurulu Üyesi)

ASAD Denetim Kurulu
Association Auditing Committee

Dr. Mustafa BAŞ (Başkan)

Dr. Gürhan BEBEK (Üye)

Öğr. Gör. Burakhan AYDEMİR (Üye)

Kongre Sekreteri
Congress Secretary

Dr. Samet ZENGİN

Kongre Sekreter Yardimcilari
Assistant Secretary of Congress

Dr. Davut BUDAK

Dr. Gürhan BEBEK

Sekreterya
Secretariat

Dr. Mustafa BAŞ (Başkan)

Dr. Fatih KIRKBİR

Dr. Burak KURAL

Dr. Zafer GAYRETLİ

Öğr. Gör. Göksel ÇELENK

Öğr. Gör. Burakhan AYDEMİR

Arş. Gör. Ünsal ALTINIŞIK

Arş. Gör. Dr. Emrah SEÇER

Arş. Gör. Serkan KABAK

Arş. Gör. Özgür ÖZDEMİR

Ebru GÜZEL KUYUCU

Bilim Kurulu
Scientific Committee

Dr. Ali TEKİN (TUR)
Dr. A. Azmi YETİM (TUR)
Dr. A. Gökhan YAZICI (TUR)
Dr. Ahmet ŞİRİNKAN (TUR)
Dr. Aina CHALABAEV (FR)
Dr. Akın ÇELİK (TUR)
Dr. Ali Ahmet DOĞAN (TUR)
Dr. Ali KASHI (IRN)
Dr. Ali KIZILET (TUR)
Dr. Alparslan İNCE (TUR)
Dr. A. Hamdi GÜNGÖRMÜŞ (TUR)
Dr. Amir SHAMS (IRN)
Dr. Andriy VOVKANYCH (UKR)
Dr. Arslan KALKAVAN (TUR)
Dr. Axel KNICKER (GER)
Dr. Aysel PEHLİVAN (TUR)
Dr. Ayşe TÜRKSOY IŞIM (TUR)
Dr. Bahtiyar ÖZÇALDIRAN (TUR)
Dr. Baki YILMAZ (TUR)
Dr. Bilal DEMİRHAN (TUR)
Dr. Bilge DONUK (TUR)
Dr. Birol ERTUĞRAL (TUR)
Dr. Brett SMITH (UK)
Dr. Burçin ÖLÇÜCÜ (TUR)
Dr. Bülent GÜRBÜZ (TUR)
Dr. Cengiz AKARÇEŞME
Dr. Christian WACKER (GER)
Dr. Christopher BELL (USA)
Dr. C. Tuğrulhan ŞAM (TUR)
Dr. Çetin ÖZDİLEK (TUR)
Dr. Çetin YAMAN (TUR)
Dr. Dana BADAU (ROM)
Dr. David TOD (UK)
Dr. Dusko BJELİCA (MNE)
Dr. Elif AKKUŞ (TUR)
Dr. Ekrem Levent İLHAN (TUR)
Dr. Emanuele ISIDORI (ITA)
Dr. Emre BAĞCI (TUR)
Dr. Emre BELLİ (TUR)
Dr. Engin GEZER (TUR)
Dr. Erdal ZORBA (TUR)
Dr. Erdinç ŞIKTAR (TUR)
Dr. Eric MUELLER (AUT)
Dr. Erkal ARSLANOĞLU (TUR)
Dr. Erkut TUTKUN (TUR)
Dr. Esra EMİR (TUR)
Dr. F. Filiz ÇOLAKOĞLU (TUR)
Dr. F. Hülya AŞÇI (TUR)

Dr. Fadıl MAMUTI (MKD)
Dr. Faruk YAMANER (TUR)
Dr. Fatih ÇATIKKAŞ (TUR)
Dr. Fereidoon TONDNEVİS (IRN)
Dr. Gökay GÖRMELİ (TUR)
Dr. Gökhan BAYRAKTAR (TUR)
Dr. Gül Eda BURMAOĞLU (TUR)
Dr. Gülfem ERSÖZ (TUR)
Dr. Hacı Murat ŞAHİN (TUR)
Dr. Hamdi Alper GÜNGÖRMÜŞ (TUR)
Dr. Hamit CİHAN (TUR)
Dr. Hans Georg PREDEL (GER)
Dr. Hasan Fehmi MAVİ (USA)
Dr. Hasan GÜLER (TUR)
Dr. Hasan ŞAHAN (TUR)
Dr. Hayri AYDOĞAN (TUR)
Dr. Hayri ERTAN (TUR)
Dr. Herbert WAGNER (AU)
Dr. Hürmüz KOÇ (TUR)
Dr. Hüseyin KIRIMOĞLU (TUR)
Dr. Hüseyin ÜNLÜ (TUR)
Dr. Ian JONES (UK)
Dr. İbrahim YILDIRAN (TUR)
Dr. İlhan ADİLOĞULLARI (TUR)
Dr. İlhan TOKSÖZ (TUR)
Dr. İlker ÖZMUTLU (TUR)
Dr. James HARDY (UK)
Dr. Jan GAJEWSKI (POL)
Dr. Jonathan CASPER (USA)
Dr. Jorn Wulf HELGE (DK)
Dr. Kadir PEPE (TUR)
Dr. Kadir YILDIZ (TUR)
Dr. Kairat ZAKİRYANOV (KAZ)
Dr. Kanat CANUZAKOV (KRG)
Dr. Kemal TAMER (TUR)
Dr. Kenan ŞEBİN (TUR)
Dr. Kirk WAKEFIELD (USA)
Dr. Levent ÖNAL (TUR)
Dr. Li Chun YEN (TW)
Dr. Manis KUMAR (IND)
Dr. Margot NIESSEN (GER)
Dr. Martin RODERİCK (UK)
Dr. Mehmet ACET (TUR)
Dr. Mehmet BAYANSALDUZ (TUR)
Dr. Mehmet GÜÇLÜ (TUR)
Dr. Mehmet GÜNAY (TUR)
Dr. Mehmet TÜRKMEN (TUR)
Dr. Metin YAMAN (TUR)
Dr. Mireala DAMİAN (ROM)
Dr. Mitat KOZ (TUR)
Dr. Murat AKYÜZ (TUR)
Dr. Murat ELİÖZ (TUR)

Dr. Murat KALDIRIMCI (TUR)
Dr. Murat KUL (TUR)
Dr. Murat TAŞ (TUR)
Dr. Musa SELİMİ (KOS)
Dr. Mustafa Yaşar ŞAHİN (TUR)
Dr. Mürsel BİÇER (TUR)
Dr. Naito HİSASHİ (JAP)
Dr. Necip Fazıl KİSHALI (TUR)
Dr. Nikolaos DİGELİDİS (GRE)
Dr. Nimet HAŞIL KORKMAZ (TUR)
Dr. Nurettin KONAR (TUR)
Dr. Olcay MÜLAZIMOĞLU (TUR)
Dr. Osman İMAMOĞLU (TUR)
Dr. Oya Esra BEKTAŞ (TUR)
Dr. Ozan SEVER (TUR)
Dr. Ömer ŞENEL (TUR)
Dr. Önder DAĞLIOĞLU (TUR)
Dr. Özcan SAYGIN (TUR)
Dr. Peter ISERBYT (BEL)
Dr. Renato MANNO (ITA)
Dr. Roger ENOKA (USA)
Dr. Robert K. Barney (USA)
Dr. Rüçhan İRİ (TUR)
Dr. Sami MENGÜTAY (TUR)
Dr. Savaş DUMAN (TUR)
Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU (TUR)
Dr. Selahattin AKPINAR (TUR)
Dr. Selami YÜKSEK (TUR)
Dr. Selda BEREKET YÜCEL (TUR)
Dr. Sema ALAY ÖZGÜL (TUR)
Dr. Serdar ELER (TUR)
Dr. Serkan İBİŞ (TUR)
Dr. Sertaç ERCİŞ (TUR)
Dr. Settar KOÇAK (TUR)
Dr. Shams MUSTAFAYEVA (AZE)
Dr. Süleyman PATLAR (TUR)
Dr. Süleyman ŞAHİN (TUR)
Dr. Şahin ÖZEN (TUR)
Dr. Şebnem ŞARVAN CENGİZ (TUR)
Dr. Şevki KOLUKISA (TUR)
Dr. Taner ALTUN (TUR)
Dr. Taner BOZKUŞ (TUR)
Dr. Tekin ÇOLAKOĞLU (TUR)
Dr. Timuçin GENCER (TUR)
Dr. Turan TOROS (TUR)
Dr. Turgay BİÇER (TUR)
Dr. Uğur ABAKAY (TUR)
Dr. Ümit ZEYBEK (TUR)
Dr. Vedat ÇINAR (TUR)
Dr. Veli Onur ÇELİK (TUR)
Dr. Yavuz TAŞKIRAN (TUR)
Dr. Yunus YILDIRIM (TUR)

Dr. Yunus ÖZTAŞYONAR (TUR)	Dr. Zafer ÇİMEN (TUR)
Dr. Yüksel SAVUCU (TUR)	

Hakem Kurulu
Referee Committee

Dr. Ahmet Haktan SİVRİKAYA	Dr. Çağrı ÇELENK
Dr. Ahmet Yılmaz ALBAYRAK	Dr. Çağrı ÇETİN
Dr. Ali Dursun AYDIN	Dr. Doğukan Batur Alp GÜLŞEN
Dr. Alpay BÜLBÜL	Dr. Ekrem Levent İLHAN
Dr. Alper KARTAL	Dr. Elif AYDIN
Dr. Atakan ÇAĞLAYAN	Dr. Elif ÖZ
Dr. Aydın PEKEL	Dr. Emre BAĞCI
Dr. Aylin UĞURLU	Dr. Emre BELLİ
Dr. Aynur YILMAZ	Dr. Engin GEZER
Dr. Aytekin Hamdi BAŞKAN	Dr. Erdil DURUKAN
Dr. Beyza Merve AKGÜL	Dr. Erkal ARSLANOĞLU
Dr. Birol ERTUĞRAL	Dr. Erkan Faruk ŞİRİN
Dr. Bora ÖZKARA	Dr. Erkan GÜNAY
Dr. Burak KURAL	Dr. Erkan TORTU
Dr. Bülent GÜRBÜZ	Dr. Ersin AFACAN
Dr. Bülent KİLİT	Dr. Eser AĞGÖN
Dr. Cansel ARSLANOĞLU	Dr. Fatih KIRKBİR
Dr. Cem KAHYA	Dr. Fatih YENEL
Dr. Cem ŞİRİNKAN	Dr. Fehmi ÇALIK
Dr. Cengiz AKARÇEŞME	Dr. Filiz ÇAMLIGÜNEY
Dr. Cengiz BAYRAKTAR	Dr. Funda KOÇAK
Dr. Cengiz ÖLMEZ	Dr. Gökhan AYDIN
Dr. Cihan AYDIN	Dr. Gökhan DOKUZOĞLU
Dr. Çağatay DERECELİ	Dr. Gökmen ÖZEN

Dr. Gül Eda BURMAOĞLU	Dr. Levent VAR
Dr. Gürhan BEBEK	Dr. M. Alpaslan KURUDİREK
Dr. H. Alper GÜNGÖRMÜŞ	Dr. M. Barış SOMOĞLU
Dr. H. Yurdakul ÖZDEN	Dr. Manolya AKIN
Dr. Hacı Murat ŞAHİN	Dr. Mehmet ÇEBİ
Dr. Hakan ACAR	Dr. Mehmet DEMİREL
Dr. Hakan SUNAY	Dr. Mehmet GÖKTEPE
Dr. Hakkı ULUCAN	Dr. Mehmet GÜL
Dr. Hale KULA	Dr. Mehmet Haluk SİVRİKAYA
Dr. Hamid NEJAT	Dr. Mehmet KILIÇ
Dr. Hamit CİHAN	Dr. Mehmet Şirin GÜLER
Dr. Hanife Banu Ataman YANCI	Dr. Mehmet YANIK
Dr. Hasan ŞAHAN	Dr. Meltem IŞIK AFACAN
Dr. Hayri AYDOĞAN	Dr. Mete ŞİRİNKAN
Dr. Heidar SAJEDİ	Dr. Metin BAYRAM
Dr. Hikmet TÜRKAY	Dr. Murat AKYÜZ
Dr. Hüseyin EROĞLU	Dr. Murat ATASOY
Dr. Itır Tarı ÇÖMERT	Dr. Murat KALFA
Dr. İbrahim CAN	Dr. Murat KUL
Dr. İlhan ADİLOĞULLARI	Dr. Murat ÖZMADEN
Dr. İlker ÖZMUTLU	Dr. Murat TAŞ
Dr. İlyas GÖRGÜT	Dr. Mustafa AKIL
Dr. İrfan KURUDİREK	Dr. Mustafa ATLI
Dr. Kadir KESKİN	Dr. Mustafa EROL
Dr. Kadir YILDIZ	Dr. Mustafa GÜMÜŞ
Dr. Kürşat ACAR	Dr. Mustafa KARAKUŞ

Dr. Mustafa YAŞAR ŞAHİN	Dr. Serdar BAYRAKDAROĞLU
Dr. Müjde ATICI	Dr. Serdar CEYHUN
Dr. Mürsel BİÇER	Dr. Serdar ELER
Dr. Nahit ÖZDAYI	Dr. Serdar GERİ
Dr. Necati GÜRSES	Dr. Serhat ÖZDENK
Dr. Nedim MALKOÇ	Dr. Serkan HACICAFEROĞLU
Dr. Nihal AKOĞUZ YAZICI	Dr. Serkan KURTİPEK
Dr. Nuh Osman YILDIZ	Dr. Sermin AĞRALI ERMİŞ
Dr. Nuri Berk GÜNGÖR	Dr. Seydi Ahmet AĞAOĞLU
Dr. Oğuzhan YONCALIK	Dr. Sinan BOZKURT
Dr. Olcay MÜLAZIMOĞLU	Dr. Süleyman Erim ERHAN
Dr. Orcan MIZRAK	Dr. Sümeyra AKKAYA
Dr. Özcan SAYGIN	Dr. Sümmani EKİCİ
Dr. Özkan IŞIK	Dr. Şahin ÖZEN
Dr. Özlem KESKİN	Dr. Şebnem Ş. CENGİZ
Dr. Öznur AKYÜZ	Dr. Şerife VATANSEVER
Dr. Öztürk AĞIRBAŞ	Dr. Tamer CİVİL
Dr. Pelin AKYOL	Dr. Taner ATASOY
Dr. Pero Duygu DUMANGÖZ	Dr. Taner BOZKUŞ
Dr. Pınar KARACAN DOĞAN	Dr. Tolga BAHADIR
Dr. Recep CENGİZ	Dr. Türker BIYIKLI
Dr. Resul ÇEKİN	Dr. Uğur ABAKAY
Dr. Rıdvan ÇOLAK	Dr. Utku IŞIK
Dr. Rüchan İRİ	Dr. Ümit YETİŞ
Dr. Samet ZENGİN	Dr. Ümit ZEYBEK
Dr. Selahattin AKPINAR	Dr. Ümran SARIKAN

Dr. Ünal TÜRKÇAPAR
Dr. Yağmur AKKOYUNLU
Dr. Yasemin ARI
Dr. Yasin YILDIZ
Dr. Yavuz ÖNTÜRK
Dr. Yeşim BAYRAKDAROĞLU
Dr. Yeşim KARAÇ
Dr. Yunus ÖZTAŞYONAR
Dr. Yüksel SAVUCU
Dr. Zafer ÇİMEN
Dr. Zafer GAYRETLİ
Dr. Zekai PEHLİVAN
Dr. Zülbiye KAÇAY

Destekleyen Kurum ve Kuruluşlar
Supporting Institutions and Organizations

7. ULUSLARARASI AKADEMİK SPOR ARAŞTIRMALARI KONGRESİ BİLİMSEL PROGRAMI

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	ATATÜRK SALONU
Dr. Tamer CİVİL	07/10/2023	08.00 – 09.00	
Authors **Presenter** **Title**	Özgür ÖZDEMİR, Serkan KABAK, Kardelen GÜNAY Kardelen GÜNAY **Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencilerinin İş Bulma Kaygılarının İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Kardelen GÜNAY Kardelen GÜNAY **Üniversite Öğrencilerinin Taraftarı Oldukları Futbol Kulüplerinin Lisanslı Ürünlerini Alımına Ait Marka Sadakatlerinin Belirlenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Bilgihan SÜRÜL, Samet ZENGİN, Gülşen ÖZMADEN Samet ZENGİN **Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Değer Yargılarının İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Özgür ÖZDEMİR Özgür ÖZDEMİR **Üniversite Öğrencilerin Aile Liderlik Yöneliminin Bazı Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Özgür ÖZDEMİR, Zafer GAYRETLİ Özgür ÖZDEMİR **Bireysel ve Takım Sporcularının Öz Liderlik Davranışlarının Karşılaştırması**		
Authors **Presenter** **Title**	Ekrem Ali ALTUNTAŞ Ekrem Ali ALTUNTAŞ **Elit ve Amatör Boksörlerin Genel Öz Yeterliliklerinin ve Başarı Motivasyon Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**		
OTURUM BAŞKANI	**TARİH**	**SAAT**	**BAĞIMSIZLIK SALONU**
Dr. Zafer GAYRETLİ	**07/10/2023**	**08.00 – 09.00**	
Authors **Presenter** **Title**	Furkan PASLI, Ekrem Ali ALTUNTAŞ, Meral KIVANÇ Furkan PASLI **Aktif Spor Yapan ve Yapmayanlarda Zaman Yönetiminin Karşılaştırılması**		
Authors **Presenter** **Title**	Duygu ÇELİK, Melda BOZ, Öznur AKYÜZ Duygu ÇELİK **Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Demografik Özellikleri Açısından İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Birol GÜNER, Serkan KABAK Birol GÜNER **Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sportmenlik Yönelimlerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Hakan KIRKBİR, Fatih KIRKBİR, Öznur AKYÜZ Hakan KIRKBİR **Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencilerinin Liderlik Yönelimleri ile İletişim Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Özgür ÖZDEMİR, Akın ÇELİK Özgür ÖZDEMİR **Spor Yöneticiliği Öğrencilerinin Kariyer Farkındalığının İncelenmesi**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	CUMHURİYET SALONU
Dr. Samet ZENGİN	07/10/2023	08.00-09.00	
Authors Presenter Title	Ezgi TÜRKKENT Ezgi TÜRKKENT **Okul Öncesi Dönemde Spor ve Hareket Eğitimi**		
Authors Presenter Title	Dilek EROL Dilek EROL **2013 Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Hareket Eğitimi ve Spor**		
Authors Presenter Title	Ünsal ALTINIŞIK, Seda Nur TURHAL Ünsal ALTINIŞIK **Spor Bilimleri Fakültesindeki Futbol Taraftarlarının Spor Farkındalığı ile Fanatiklik Düzeyleri Arasındakı İlişkinin İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	A.Azmi YETİM, Mustafa Yaşar ŞAHİN, Ünsal ALTINIŞIK Ünsal ALTINIŞIK **Liderlik Yöneliminin Bireysel Girişimcilik Algısı Üzerindeki Yordayıcılığının Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencileri Perspektifinden Araştırılması**		
Authors Presenter Title	Seda Nur TURHAL Seda Nur TURHAL **Aktif Sporcuların Duygusal Zeka Düzeyiyle Sporda Güdülenme Davranışı Arası İlişkinin İncelenmesi**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	ATATÜRK SALONU
Dr. Mustafa BAŞ	07/10/2023	09.00 – 10.00	
Authors Presenter Title	Samet ZENGİN, Akın ÇELİK, Kardelen GÜNAY Kardelen GÜNAY **Kulüp Yöneticilerinin Kadın ve Erkek Takımlarına İlişkin Yönetimsel Algılarının İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Duygu ÇELİK, Furkan PASLI, Samet ZENGİN Duygu ÇELİK **Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencilerinin Çatışma Yönetim Stratejileri ve Liderlik Özelliklerinin İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Meltem Işık AFACAN Meltem Işık AFACAN **Engellilik ve Spor Sosyolojisi**		
Authors Presenter Title	Ersin AFACAN, Meltem Işık AFACAN Ersin AFACAN **Voleybol Sporcularının 2023 Kahramanmaraş Merkezli Depremlere İlişkin Metaforik Algılarının İncelenmesi: Sultanlar Ligi Örneği**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	BAĞIMSIZLIK SALONU
Dr. Fatih KIRKBİR	07/10/2023	09.00-10.00	
Authors **Presenter** **Title**	Özgür Kemal HACIÖMEROĞLU, AKIN ÇELİK, Samet ZENGİN Özgür Kemal HACIÖMEROĞLU **Özel Beden Eğitimi ve Spor Salonlarının Müşteriler Açısından Hizmet Kalitesinin Değerlendirilmesi: Trabzon İli Örneği**		
Authors **Presenter** **Title**	Özgür Kemal HACIÖMEROĞLU, AKIN ÇELİK, Samet ZENGİN Özgür Kemal HACIÖMEROĞLU **Türk Futbolunda Sponsorluğun Önemi**		
Authors **Presenter** **Title**	Coşkun YILMAZ, Mustafa Barış SOMOĞLU Coşkun YILMAZ **Erkek Futbolcularda Vücut Kompozisyonunun Solunum Fonksiyonları Üzerindeki Etkisi**		
Authors **Presenter** **Title**	Murat BİNDESEN, Ahmet ŞİRİNKAN Murat BİNDESEN **2023 Eğitim–Öğretim Yılı Yaz Okulunda Ders Alan Öğrencilerin Memnuniyet Derecelerinin Araştırılması**		
Authors **Presenter** **Title**	Cansu SARAÇOĞLU, Bayram Ali SİVAZ Cansu SARAÇOĞLU **Sporda Aktivizm Hareketleri**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	CUMHURİYET SALONU
Dr. Burak KURAL	07/10/2023	09.00-10.00	
Authors **Presenter** **Title**	Hayrullah ALEMDAĞ, Selçuk SÜRÜL, Burak KURAL Hayrullah ALEMDAĞ **Sporcu ve Sedanter Bireylerin Liderlik Özelliklerinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Furkan PASLI, Bedirhan KÖSE, Samet ZENGİN Bedirhan KÖSE **Trabzonspor Taraftarlarının Kulübe Güven Düzeylerinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Bilge TURAN, Mehmet KUMARTAŞLI, Özgür GÜLEN Mehmet KUMARTAŞLI **Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin Uyku Düzeylerinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Alperen DEMİR, Samet ZENGİN, Zafer GAYRETLİ Alperen DEMİR **Futbolda Alt Yaş Gruplarında Aktif Futbol Oynayan Sporcuların Antrenör, Futbolcu ve Yönetici Kavramlarına Yönelik Zihinsel Modellerinin Belirlenmesi**		

SAAT 10.00 – 11.00	KONFERANS	7 EKİM 2023 ATATÜRK SALONU
Prof. Dr. A. Azmi YETİM	Moderatör	
Prof. Dr. Hürmüz KOÇ	Spor Bilimlerinin Analizi ve Yeniden Yapılandırılması	

SAAT 11.15 – 11.45	PANEL	7 EKİM 2023 ATATÜRK SALONU
Prof. Dr. Selahattin AKPINAR	Moderatör	
Prof. Dr. Hakan SUNAY	Kıtalararası Eksende Spor Yönetim Sistemlerinin Karşılaştırılması	

SAAT 12.30 – 13.15	KONFERANS	7 EKİM 2023 ATATÜRK SALONU
Prof. Dr. Hikmet ÖKSÜZ	Atatürk, Cumhuriyet ve Spor	
Öğr. Gör. Veysel USTA	Atatürk, Cumhuriyet ve Spor	

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	BAĞIMSIZLIK SALONU
Dr. Mürsel BIÇER	07/10/2023	10.00 – 11.00	
Authors Presenter Title	Nurettin Göksu ÇİNİ, Ebru GÜZEL KUYUCU, Akın ÇELİK Ebru GÜZEL KUYUCU **Profesyonel Spor Kulüpleri Tarafından Sağlanan Hizmetlerin İlişki Kalitesi Üzerindeki Etkisi**		
Authors Presenter Title	Seniye ÇABUK KALKIŞIM, Ferhat ÇİFÇİ Seniye ÇABUK KALKIŞIM **Türk Lise Öğrencilerinde Dijital Oyun Bağımlılığının Yordayıcıları**		
Authors Presenter Title	Cebrail GENÇOĞLU, Serhat ÖZBAY, Süleyman ULUPINAR Cebrail GENÇOĞLU **The Effectiveness of Different Type of Kickboxing Anaerobic Speed Test to Discriminate Experienced and Beginner Level Kickboxers**		
Authors Presenter Title	Ünsal ALTINIŞIK, Murat ÖZMADEN, Hasan GÜLER, Gökhan DOKUZOĞLU Gökhan DOKUZOĞLU **Spor ve Fiziksel Aktiviteden Kaçınma Ölçeği: Bir Ölçek Uyarlama Çalışması**		
Authors Presenter Title	Asiye Hande BAŞKAN, Kadir Berk KEFAL Asiye Hande BAŞKAN **Nordichamstring Cihazlarıyla (Nordbord) Değerlendirilen Eksantrik Diz Fleksör Kas Kuvvetinin Dinamik Denge İle İlişkisinin İncelenmesi**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	CUMHURİYET SALONU
Dr. Ender OZBEK	07/10/2023	10.00-11.00	
Authors **Presenter** **Title**	Burak BALCI, Mustafa Yaşar ŞAHİN Burak BALCI **İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu Faaliyetlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Süleyman Samet KIRKBİR, Murat KUL Süleyman Samet KIRKBİR **Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinde Tükenmişlik Düzeyi ve Benlik Saygısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Ahmet Yılmaz ALBAYRAK, Mustafa Barış SOMOĞLU, Mine KOÇ Mustafa Barış SOMOĞLU **Üniversiteler Arası Hentbol Müsabakalarına Katılan Sporcu Öğrencilerin Akılcı ve Sezgisel Karar Verme Sitilleri ile Sportmenlik Davranışlarının İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Gamze MURATHAN Gamze MURATHAN **Farklı Branşlardaki Sporcuların Spor Yaralanması Kaygı Düzeylerinin Değerlendirilmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Şükrü DEMİRCİ, Ömer ZAMBAK, Emine Zehra ÇOLAK, Cüneyt ŞENSOY, Mustafa Barış SOMOĞLU Şükrü DEMİRCİ **Orta Şiddetteki Uzun Süreli Bisiklet Egzersizinin Bazı İmmün Parametreleri ve Bağışıklık Sistemine Etkileri**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	CUMHURİYET SALONU
Dr. Ayça GENÇ	07/10/2023	11.00-12.00	
Authors **Presenter** **Title**	Aygül ÇAĞLAYAN TUNÇ, Ahmet ERDOĞAN Ahmet ERDOĞAN **Oryantiring Sporcularının Hedef Bağlılığı ve Karar Verme Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Bekir Erhan ORHAN, Aydın KARAÇAM, Yusuf AYDIN Yusuf AYDIN **Fiziksel Aktiviteye Katılımda Algılanan Engeller**		
Authors **Presenter** **Title**	Yusuf AYDIN, Aygül ÇAĞLAYAN TUNÇ, Bekir Erhan ORHAN Yusuf AYDIN **Olimpiyat Oyunlarının Düzenlendiği Kent ve Üzerindeki Etkileri: PESTLE's Analiz Yöntemi**		
Authors **Presenter** **Title**	Recep AYDIN, Ayça GENÇ, Bilal DEMİRHAN Recep AYDIN **Modifiye Egzersizlerin Hareket Kısıtlılığı Olan İleri Yaş Bireylerde Bazı Fiziksel Uygunluk Parametrelerine Etkisi**		
Authors **Presenter** **Title**	Gürkan ELÇİ, Ayça GENÇ, Fatih YAŞARTÜRK, Ayşe Kübra AKTAŞ, Gözdem Yersu KAYA Gürkan ELÇİ **Fiziksel Aktivitenin Depremzede Çocuklar Üzerindeki Etkileri Hakkında Ebeveyn Görüşlerinin İncelenmesi**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	BAĞIMSIZLIK SALONU
Dr. Ezgi SAMAR	07/10/2023	12.00-13.00	
Authors Presenter Title	Hasan GÜLER, Ercan ZORBA, Murat SARAÇOĞLU, Murat TUNÇBİLEK, Tülay EMİR, Cihan AYHAN Murat SARAÇOĞLU **Sporcuların Tutku Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Tolga BEŞİKÇİ Tolga BEŞİKÇİ **Macera Rekreasyonu Katılımcılarının Risk Alma Davranışları ve Mutluluk Düzeylerinin İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Sıtkı ÖZBEK Sıtkı ÖZBEK **Lise Öğrencilerinin Fiziksel Uygunluk Durumlarının Okul Türlerine Göre Karşılaştırılması (Kırşehir Örneği)**		
Authors Presenter Title	Özgür Hamza KÜÇÜK, Sürgün KILIÇ, Banu CAN Özgür Hamza KÜÇÜK **Sporda Tesisleşmenin Amatör Sporlara Katılım Üzerine Etkisi (Ardahan İli Örneği)**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	CUMHURİYET SALONU
Dr. Hamit CIHAN	07/10/2023	12.00-13.00	
Authors Presenter Title	Meva Ceren ORGUN, Hasan Hüseyin YILMAZ Meva Ceren ORGUN **Antrenman Maskesi Uygulamasının Sporcularda Farklı Performans Parametreleri Üzerine Etkileri**		
Authors Presenter Title	Gökhan AYDIN, Emre BELLİ Gökhan AYDIN **Spor Kulübü Logolarının Tasarımında Belirleyici Faktörler ve Trendler**		
Authors Presenter Title	Mustafa Ramzi Othman SALİHİ, Fatih KIYICI Mustafa Ramzi Othman SALİHİ **Sporcuların Dikkat ve Reaksiyon Düzeylerinin Branşlara Göre Karşılaştırılması**		
Authors Presenter Title	Gökhan ATASEVER, Fatih KIYICI Gökhan ATASEVER **Profesyonel Futbolcuların Izokinetik Diz Kuvveti İle Denge Performanslarının Mevkisel Olarak İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Furkan PASLI, Bedirhan KÖSE, Samet ZENGİN Furkan PASLI **Spor Bilimleri Fakültesinde Okuyan Öğrencilerin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Trabzon Üniversitesi Örneği**		

SAAT 16.00 – 17.00	PANEL	7 EKİM 2023 ATATÜRK SALONU
Prof. Dr. Hikmet YAZICI	Moderatör	
Prof. Dr. Ayşe TÜRKSOY IŞIM	Sporda Kadının Yeri	
Dr. Sara ALİZADEH	Mücadele Disiplinlerindeki Kadın Sporcular ve Kişilik Tipleri	

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	BAĞIMSIZLIK SALONU
Dr. Şebnem ŞARVAN CENGİZ	07/10/2023	16.00-17:30	
Authors Presenter Title	Buğra Çağatay SAVAŞ, Murat TURAN Buğra Çağatay SAVAŞ **Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Yapay Zekâ Kaygılarının Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Öznur AKPINAR Öznur AKPINAR **Düzenli Spor Yapmayan Kadınların Kaygı Durumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Serra Ayşe ÇAKAR SAKA, Asiye Filiz ÇAMLIGÜNEY Serra Ayşe ÇAKAR SAKA **Yüz Yüze ve Uzaktan Erişim İle Yapılan 12 Haftalık Hıft Antrenmanının Beden Kompozisyonu ve Fiziksel Uygunluk Parametrelerine Olan Etkisi**		
Authors Presenter Title	Zeynep TAN, Sümeyra AKKAYA, Metin KAPIDERE Sümeyra AKKAYA **Eğitici Dijital Oyunlar Ölçeğinin (EDOÖ) Türkçeye Uyarlanması ve Sınıf Öğretmenlerinin EDOÖ'ye İlişkin Tutumlarının İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Sümeyra AKKAYA Sümeyra AKKAYA **İlkokul Öğrencileri İçin Dijital Beceri Ölçeğini Türkçeye Uyarlama Çalışması**		
Authors Presenter Title	Ersin AFACAN Ersin AFACAN **Spor Bilimleri Fakülteleri Özelinde Türkiye'de Sporun Az Gelişmişliğinin Felsefesi**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	CUMHURİYET SALONU
Dr. Fatih KIYICI	07/10/2023	16.00-17.00	
Authors Presenter Title	Fatih KIYICI, Gökhan ATASEVER Gökhan ATASEVER **Elit Sürat Pateni Sporcularının Aerobik ve Anaerobik Dayanıklık Performansı İle Müsabaka Performansı İlişkisi**		
Authors Presenter Title	**Yunus ÖZTAŞYONAR, Gökhan ATASEVER** Yunus ÖZTAŞYONAR **Yerel Ligde Mücadele Eden Futbolcuların Anaerobik Güç, Reaktif Kuvvet Indeksi ve Çeviklik Arasındaki Ilişkinin Mevkisel Olarak Incelenmesi**		
Authors Presenter Title	Yunus ÖZTAŞYONAR, Gökhan ATASEVER Yunus ÖZTAŞYONAR **Farklı Seviye Liglerde Mücadele Eden Futbolcuların Statik ve Dinamik Denge Testlerinin Karşılaştırılması**		
Authors Presenter Title	Ender ÖZBEK, Mehmet AYDOĞAN, Mehmet ARI Ender ÖZBEK **Üniversite Öğrencilerinin Sporda Tutku Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Muhsin DURAN, Ender ÖZBEK Muhsin DURAN **Hentbolcuların Sağlıklı Beslenme Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Diyarbakır İli Örneği)**		

7 EKİM 2023	AÇILIŞ TÖRENİ
SAAT 13.30-15.30	**İSTİKLAL MARŞI**
	Cumhuriyetin 100. Yılı Atatürk Konseri Doç. Dr. Yalçın YILDIZ, Dr. Çağlar BAKIOĞLU Solist: Öğr. Gör. Özlem AYDIN
	AÇILIŞ KONUŞMALARI
	7. Uluslararası Akademik Spor Araştırmaları Kongre Başkanı Prof. Dr. Akın ÇELİK
	Spor Bilimleri Fakülteleri Dekanlar Konseyi Başkanı Prof. Dr. Hürmüz KOÇ
	Trabzon Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Eyüp ERGAN
	Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası Başkan Yardımcısı Ahmet KAZAZ
	Trabzonspor As Başkanı Zeyyat KAFKAS
	Trabzon Gençlik ve Spor İl Müdürü Lokman ARICIOĞLU
	Gümüşhane Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Günay ÇAKIR
	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Genel Sekreteri Nuretdin MEMUR
	Didim Belediye Başkanı Deniz ATABAY
	Beşikdüzü Belediye Başkanı Ramis UZUN
	Yomra Belediye Başkanı Mustafa BIYIK
	Trabzon İl Emniyet Müdürü Murat ESERTÜRK
	Ortahisar Kaymakamı Gürkan DEMİRKALE
	Bayburt Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN
	Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hamdullah ÇUVALCI
	İYİ PARTİ Milletvekili Yavuz AYDIN
	CHP Milletvekili Av. Sibel SUİÇMEZ
	Trabzon Valisi Aziz YILDIRIM
	PLAKET TÖRENİ
	KAPANIŞ

8 EKİM 2023			
OTURUM BAŞKANI	**TARİH**	**SAAT**	**ATATÜRK SALONU**
Dr. Gürhan BEBEK	**08/10/2023**	**09.00 – 10.00**	
Authors Presenter Title	Burçin ÖLÇÜÇÜ, Alpay BÜLBÜL Burçin ÖLÇÜCÜ **Sağlık Beslenmeye İlişkin Tutum: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma**		
Authors Presenter Title	Oğuz Kaan ESENTÜRK, Emrah SEÇER, Ekrem Levent İLHAN, Yunus Emre YARAYAN, Hasan KULELİ Emrah SEÇER **Akademik Erteleme Ölçeği: Türk Kültürüne Uyarlama**		
Authors Presenter Title	Samet ZENGİN, Akın ÇELİK Samet ZENGİN **Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Zekâ ile Girişimcilik Eğilimleri ile Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Murat ÖZMADEN Murat ÖZMADEN **Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Akademik Motivasyon ve Öz Liderlik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Samet ZENGİN, Serkan KABAK Serkan KABAK **Futbolcuların Mesleki Tükenmişlik Durumunun İncelenmesi**		

OTURUM BAŞKANI	**TARİH**	**SAAT**	**ATATÜRK SALONU**
Dr. Hayri AYDOĞAN	**08.10.2023**	**10.00 – 11.00**	
Authors Presenter Title	Sertaç ERCİŞ, Ahmet ŞİRİNKAN Sertaç ERCİŞ **Yaz Spor Okulunda Futbol Eğitimi Alan Özel Gereksinimli Öğrencilerinin Eurofit Testleriyle Fiziksel Gelişimlerinin İncelenmesi (Erzurum Örneği)**		
Authors Presenter Title	Ahmet ŞİRİNKAN Ahmet ŞİRİNKAN **Down Sendromlu Erkek Öğrencilere Uygulanan Terapotik Rekreasyon Amaçlı Egzersizlerin Kaba Motor Gelişimine Etkisinin Araştırılması**		
Authors Presenter Title	Ahmet ŞİRİNKAN Ahmet ŞİRİNKAN **8-10 Yaş Otizm Spektrumlu Öğrencilere Uygulanan Terapotik Rekreasyon Amaçlı Su Terapisi Eğitim Programının Motor Becerilere Katkısının Araştırılması**		
Authors Presenter Title	Ahmet ŞİRİNKAN, Neslihan KANDİL, Mete ŞİRİNKAN Mete ŞİRİNKAN **Erzurum İlinde Yaşayan Zihinsel Olarak Özel Gereksinimli Çocukları Olan Ailelerin Sosyo-Ekonomik Durumlarının Araştırılması**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	BAĞIMSIZLIK SALONU
Dr. Hasan GÜLER	**08/10/2023**	**10.00 – 11.00**	
Authors Presenter Title	Asiye Hande BAŞKAN, Merve YİĞİT Merve YİĞİT **Google Trend Aramalarında 2004 ve 2021 Yılları Arasında Rekreasyon ve Sağlık Terimlerinin Aranma Oranlarının Karşılaştırılması**		
Authors Presenter Title	Bilal YILDIRIM, Pero Duygu DUMANGÖZ, Duygu ÜLKER Duygu ÜLKER **Spor Teşkilatları Bünyesindeki Spor Tesislerinin Yönetim Kapasitesinin İncelenmesi: İzmir İli Örneği**		
Authors Presenter Title	Sıtkı ÖZBEK, Ender ÖZBEK Sıtkı ÖZBEK **Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Değerlerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Abdullah Bora ÖZKARA Abdullah Bora ÖZKARA **Beslenme Davranışları ve Obezite Konularında Yapılmış Tezlerin İncelenmesi; Annotated Bibliography**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	CUMHURİYET SALONU
Dr. Özkan IŞIK	**08/10/2023**	**10.00 – 11.00**	
Authors Presenter Title	Gül Yasemin GÜLER, Nihal AKOĞUZ YAZICI Gül Yasemin GÜLER **Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri İle Antrenörlerin Zihinsel Engelli Bireylerde Spora Yönelik Farkındalık Düzeyinin Araştırılması**		
Authors Presenter Title	İlayda Nur ÖZELGÜL, Anıl TÜRKELİ, Oğuz Kaan ESENTÜRK Oğuz Kaan ESENTÜRK **Ergenlerde Uygulanan Badminton Egzersiz Programının Akıllı Telefon Bağımlılığına Etkisi**		
Authors Presenter Title	Anıl TÜRKELİ, Oğuz Kaan ESENTÜRK Oğuz Kaan ESENTÜRK **Üniversite Öğrencilerinin Egzersiz Bağımlılığı ile Sosyal Görünüş Kaygıları Arasındaki İlişki: Mutluluğun Aracı Rolü**		
Authors Presenter Title	Ahmet Yavuz MALLI, Hasan Buğra EKİNCİ, Emrah SEÇER Emrah SEÇER **Z Kuşağı Öğrencilerinin Olumsuz Değerlendirilme Korkuları, Sorumluluk Düzeyleri ve Yaşam Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	BAĞIMSIZLIK SALONU
Dr. Burçin ÖLÇÜCÜ	**08/10/2023**	**11.00 – 12.00**	
Authors **Presenter** **Title**	Murat EMİRZEOĞLU, Özlem ÜLGER Murat EMİRZEOĞLU **Adölesan Futbolcularda Vastus Lateralis ve Biseps Femoris Kas Mimarisi İle Sıçrama Performansı Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Yunus Emre BÜYÜKBASMACI Yunus Emre BÜYÜKBASMACI **Sporcularda Empati Düzeyinin İletişim Becerilerine Etkisi**		
Authors **Presenter** **Title**	Umut Diyar GÖK, Mehmet Ali CEYHAN, Ümit YILDIRIM Umut Diyar GÖK **Talent Selection for Bowling by the Analytical Hierarchy Process (AHP)**		
Authors **Presenter** **Title**	Murat ÖZMADEN, Umut SEVİLMİŞ Umut SEVİLMİŞ **Bireysel Branş Sporcularının Psikolojik İyi Oluş ve Öz-Şefkat Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Sena KOCA, Furkan DİREK, Ayşe TÜRKSOY IŞIM, Hasan Ceyhun CAN, Zarife TAŞTAN Sena KOCA **Avantajlı ve Dezavantajlı Okullarda Öğrenim Gören Öğrencilerin Akran Zorbalık Düzeyleri**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	CUMHURİYET SALONU
Dr. Alparslan KURUDİREK	**08/10/2023**	**11.00 – 12.00**	
Authors **Presenter** **Title**	Emre Belli, Ceren Solmaz ÇAKMAK Ceren Solmaz ÇAKMAK **Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Duygusal Stil Düzeylerinin Eleştirel Düşünme Eğilimleri Üzerine Etkisi**		
Authors **Presenter** **Title**	Emrah SEÇER, Erdoğan TOZOĞLU, İzzet UÇAN Emrah SEÇER **Sporcularda Bilinçli Farkındalığın Ahlaki Karar Alma Tutumuna Etkisi: Ahlaki Üstbiliş ve Duygusal Zekanın Durumsal Aracı Rolü**		
Authors **Presenter** **Title**	Ozzy KELEŞ Ozzy KELEŞ **Who is The Champion of The 2010 – 2011 Turkish Super League? – Fixing Games Crisis İn Turkish Football**		
Authors **Presenter** **Title**	Asiye Hande BAŞKAN, Merve YİĞİT, Aytekin Hamdi BAŞKAN Merve YİĞİT **Google ve Youtube'da 2004 ve 2021 Yılları Arasında Rekreasyon ve Kentleşme Terimlerinin Aranma Oranlarının Karşılaştırılması**		
Authors **Presenter** **Title**	Emre BELLİ, Özlem Ece BAŞOĞLU Özlem Ece BAŞOĞLU **Curling Sporcularının Ruminasyon Düzeyleri İle Uyku Davranış Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**		

SAAT 12.00 – 13.00	PANEL	8 EKİM 2023 ATATÜRK SALONU
SPORCULARDA HAMSTRİNG YARALANMALARINA MULTİDİSİPLİNER YAKLAŞIM		
Prof. Dr. Osman AYNACI	Moderatör	
Doç. Dr. Arzu ERDEN	Hamstring Anatomisi ve Biyomekaniği	
Arş. Gör. Dr. Mustafa Afşin AYAZOĞLU	Sporcularda Hamstring Yaralanmalarına Ortopedik Yaklaşım	
Arş. Gör. Dr. Murat EMİRZEOĞLU	Sporcularda Hamstring Yaralanmalarında Rehabilitasyon	

SAAT 13.00 – 14.00	KONFERANS	8 EKİM 2023 ATATÜRK SALONU
SPOR VE SAĞLIK		
Dr. Orkun GÜL	Sporcularda Yumuşak Doku Yaralanmaları	
Dr. Hakan ÇELİK	Sporcularda Diz Yaralanmaları ve Takım Doktorluğu	
Hülya Nurcan KUTOĞLU	Sporcu Yaralanmalarında Özel Sektörün Yeri	

SAAT 13.00 – 14.00	PANEL	8 EKİM 2023 BAĞIMSIZLIK SALONU
Prof. Dr. Mürsel BİÇER	Moderatör	
Prof. Dr. İlhan TOKSÖZ	Sporda Akreditasyon ve Rubrik Değerlendirme	
Prof. Dr. Emre BELLİ	Spor Bilimlerinde Akreditasyona Genel Bakış	

SAAT 14.30 – 15.00	KONFERANS	8 EKİM 2023 ATATÜRK SALONU
Doç. Dr. Murat KUL	Beden Eğitimi ve Sporda Etik Liderlik	

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	BAĞIMSIZLIK SALONU
Dr. Selami YÜKSEK	08/10/2023	14.00-15.00	
Authors Presenter Title	Kübra ÖZSANDIKÇI, Mustafa BAŞ Kübra ÖZSANDIKÇI **Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerin Boyun Eğici Davranışları İle Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Metehan ÇOLAK, Mustafa BAŞ Metehan ÇOLAK **Spor Eğitimi Alan ve Almayan Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Zekâ Düzeyleri ile Karar Verme Stratejilerinin İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Mustafa BAŞ, Nazan ÇAĞLAR, Metehan ÇOLAK, Metehan ÇOLAK **Ortaokul Öğrencilerinin Akademik Özgüvenleri ile Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyonlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Berkay AYVERDİ, Hakan SUNAY Berkay AYVERDİ **Türk Spor Yönetimindeki Mevcut Sorunlara İlişkin Öğrenci Görüşleri**		
Authors Presenter Title	Mustafa AYHAN, Yeşim BAYRAKDAROĞLU, Mahir KAPLAN Mustafa AYHAN **Çim Hokeyi Hakemlerinin Yapay Zeka Tutumlarının Örgütsel Değişime Açıklık ile İlişkisi**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	ATATÜRK SALONU
Dr. Mustafa Yaşar ŞAHİN	08/10/2023	15.00-16.00	
Authors Presenter Title	Hasan İdris KURT, Cemal BEKLEMİŞ, Ergün ŞENTÜRK, Selahattin USTAALİOĞLU, Hasan DAYI Hasan İdris KURT **Spor Lisesi Yetenek Sınavına Katılan Öğrencilerin Bazı Demografik Özelliklerinin ve Fiziksel Uygunluk Test Skorlarının Değerlendirilmesi**		
Authors Presenter Title	Murat KUL, Burakhan AYDEMİR Burakhan AYDEMİR **Amatör Futbolcuların Maxvo2 Değerleri İle Çeşitli Parametrelerin İncelenmesi**		
Authors Presenter Title	Hasan Çebi BAL, Fatih KIRKBİR Fatih KIRKBİR **Spor Ekonomisi ile İlgili Türkiye Kaynaklı Akademik Yayınların Sistematik Analizi**		
Authors Presenter Title	Mehmet KUZUCU, Sibel TETİK DÜNDAR, Murat ÖZDAL Murat ÖZDAL **Düşük-Orta İrtifaya Aklimatize Sporcularda Akut Egzersizin HIF-1α ve EPO Düzeylerine Etkisi**		
Authors Presenter Title	Ezgi SAMAR, İsa KELEŞ İsa KELEŞ **Kadın Hentbolcularda Beslenme Okuryazarlığının İncelenmesi**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	BAĞIMSIZLIK SALONU
Dr. Davut BUDAK	**08/10/2023**	**15.00-16.00**	
Authors **Presenter** **Title**	Sait ATAKAN, Hayri AYDOĞAN Sait ATAKAN **Sosyal Latin Dansçılarında Yaşam Doyumu**		
Authors **Presenter** **Title**	Hayri AYDOĞAN, Sefa DİNÇ ALTUNKAYNAK, Esin AYDOĞAN Esin AYDOĞAN **Beden Eğitimi ve Sporda Müziğin Yeri**		
Authors **Presenter** **Title**	Yusuf Yağız SARAÇOĞLU, Sinemis Seda ÖĞÜN Yusuf Yağız SARAÇOĞLU **Yerel Yönetimler ve Spor**		
Authors **Presenter** **Title**	Yusuf Yağız SARAÇOĞLU, Emre BELLİ Yusuf Yağız SARAÇOĞLU **Sporda Yönetim ve Organizasyon: Espor Örneği**		

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	BAĞIMSIZLIK SALONU
Dr. Cemil TUĞRULHAN ŞAM	**08/10/2023**	**16.00 – 17.00**	
Authors **Presenter** **Title**	Fatih BEDİR Fatih BEDİR **Teknoloji Bağımlılığının Gölgesinde Rekreasyon: Dijital Detoks ve Sağlıklı Yaşam Dengesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Çağdaş CAZ, Öznur AKYÜZ, Fatih KIRBİR, Murat AKYÜZ Fatih KIRKBİR **Bireylerin Klasik Masaja Yönelik Tutumlarının İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Davut Budak, Furkan KARA, Orcan MIZRAK Furkan KARA **Sporcuların İkili Kariyer Yetkinliği ve Karar Verme Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Neslihan KANDİL, Davut BUDAK Neslihan KANDİL **Rekabette Karanlık Dörtlü**		
Authors **Presenter** **Title**	Mehmet Bilgin KARADEMİR, Doğukan Batur Alp GÜLŞEN Mehmet Bilgin KARADEMİR **Spritüel Liderliğin Rekreasyonistler Açısından Önemi**		

	ONLINE PROGRAM		
OTURUM BAŞKANI	**TARİH**	**SAAT**	**(ONLINE)**
Dr. Pınar KARACAN DOĞAN	**08/10/2023**	**13.00 – 17.00**	
Authors **Presenter** **Title**	Volkan AYDOĞDU Volkan AYDOĞDU **Tık Odaklı Habercilik Kapsamında Spor Haberlerinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Serdar CEYHUN, Pınar KARACAN DOĞAN, Cemal ÖZMAN, Gökhan DOKUZOĞLU, Sebahattin DEVECİOĞLU Serdar CEYHUN **X, Y ve Z Kuşaklarının Spora ve Spor Markalarına Eğilimlerinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Ramazan ÇEVİK, Murat BİLGİN, Mehmet ŞAHİN Ramazan ÇEVİK **Voleybolda Görüntülü Değerlendirme Sisteminin Klasman Hakemlerinin Bakış Açısına Göre İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Doğan SEZER, Mehmet ŞAHİN, Ramazan ÇEVİK Ramazan ÇEVİK **Sporda Supplement ve Ergojenik Yardımcıların Kullanımının Etik Açıdan İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Elif AKÇA, Birol Çağatay YAŞAR, Tolga FİŞEK Elif AKÇA **Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Kariyer Planlamaları Üzerine Bir İnceleme**		
Authors **Presenter** **Title**	Büşra ERUL, Adnan KAN, Ülviye BİLGİN Büşra ERUL **Yogaya Yönelik Tutum Ölçeği**		
Authors **Presenter** **Title**	Selim ASAN Selim ASAN **Yeni Tip Korona Virüs Hastalığı (COVID-19) Sürecindeki Hareketsizliğin Okul Sporlarında Yer Alan ve Yer Almayan Öğrencilere Etkisi**		
Authors **Presenter** **Title**	Pınar Yağmur TOPRAK, Engin GEZER Pınar Yağmur TOPRAK **Lisanslı Badminton Sporcularının Spora Başlama Nedenlerinin Bazı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi: Kars İli Örneği**		
Authors **Presenter** **Title**	Aleyna Nur KANDEMİR, İlknur YAZICILAR ÖZÇELİK Aleyna Nur KANDEMİR **Sporda Zihinsel Dayanıklılık: Kadın Futbolcular Üzerine Bir İnceleme**		
Authors **Presenter** **Title**	Muhammet MAVİBAŞ Muhammet MAVİBAŞ **Spor Bilimleri Fakültelerindeki Akademisyenlerin Profesyonellik Davranışlarının İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Damla ÖZSOY, Bahadır BAYARSLAN Damla ÖZSOY **Futbolda Teknik Direktör Mesleki Başarısında Milliyet Unsurunun İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Hasan Ceyhun CAN, Eren YILMAZ, Berat TÜRKMEN, Seray Şeyma SADAK, Şimal ORMAN Eren YILMAZ **Spor Bilimlerinin İkinci Üniversite Olarak Tercih Belirleyicileri**		

Authors **Presenter** **Title**	Ebru Olcay KARABULUT Ebru Olcay KARABULUT **Lisanslı Masa Tenisi Sporcularının Empatik Eğilim Düzeyleri ve Olumsuz Değerlendirilme Korkularının Belirlenmesi ve Farklı Değişkenler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Ebru Olcay KARABULUT, Yeşim KARAÇ ÖCAL Ebru Olcay KARABULUT **İl Spor Merkezlerindeki Öğrencilerin Dijital Oyun Bağımlılıklarının İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Aslıhan TEKIN, Gökhan BAYRAKTAR, Cüneyt ŞENSOY Aslıhan TEKIN **Besinsel Ergojenik Destekler**
Authors **Presenter** **Title**	Buket DEMİRTAŞ, Nurcan DEMİREL Buket DEMİRTAŞ **Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sağlıklı Yaşam Farkındalığı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Levent ÖNAL Levent ÖNAL **Psikolojik Sağlık ve Sapkın Boş Zaman İlişkisi**
Authors **Presenter** **Title**	İbrahim AYDINLI İbrahim AYDINLI **Yaşlılık Döneminde Zihinsel Egzersizin Önemi**
Authors **Presenter** **Title**	Tarık SİVRİKAYA, Mustafa BAŞ Tarık SİVRİKAYA **Lise Öğrencilerinin Saldırganlık ve Cesaret Düzeylerinin Cinsiyet, Okul türü ve Okul Müsabakalarına Katılım Durumu Açısından İncelenmesi**
OTURUM BAŞKANI	**TARİH** / **SAAT** / **(ONLINE)**
Dr. Fatih KIRKBİR	**08/10/2023** / **18.00 – 22.00**
Authors **Presenter** **Title**	Abdullah DEMİRLİ, Cemre Can AKKAYA, Recep KARA Cemre Can AKKAYA **Amatör Güreşçilerin Olası Yaralanma Risk Faktörlerinin Yaygınlığının İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Volkan SURAL Volkan SURAL **Elit Boksörlerin Yaratıcılık ve Profesyonelizm Düzeylerinin İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Eda ADATEPE Eda ADATEPE **Spor Bilimleri Öğrencilerinin Küreselleşmenin Etkilerine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Gülşah ÜNVER Gülşah ÜNVER **Examination of Physical Activity Levels of Young Adults**
Authors **Presenter** **Title**	Batuhan ER, Recep CENGİZ Batuhan ER **Fitness Yapan Bireylerin Egzersiz Bağımlılığı ve Yalnızlık İlişkisinin İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Ahmet Emin ARI, Sefa YILDIZ Ahmet Emin ARI **Spor Lisesi Öğrencilerinde Özgüven: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması**
Authors **Presenter** **Title**	Fatih AĞDUMAN, Deniz BEDİR Fatih AĞDUMAN **Serbest Koruma Bölgesi Kuralı Değişikliğinin Curling Oyununa Etkisi**

Authors **Presenter** **Title**	Adem SOLAKUMUR, Yılmaz ÜNLÜ Yılmaz ÜNLÜ **Ruminasyonun Sporcuların Hedef Yönelimleri üzerindeki etkisinde Duygu Düzenlemenin Rolü**
Authors **Presenter** **Title**	Hasan Ceyhun CAN, Tuğba CAN Tuğba CAN **Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Öğretmen Adaylarının Mesleğe Karşı Olan Yaklaşımları**
Authors **Presenter** **Title**	Hakan KARABIYIK Hakan KARABIYIK **Yüksek Şiddetli İnterval Antrenmanlarının Kalp Hızı Değişkenliğine Etkileri**
Authors **Presenter** **Title**	Muhammed KARAL, Samet ZENGİN Muhammed KARAL **Üniversite Öğrencisi Sporcuların Kişilik Özelliklerinin Fair-Play Davranışına Etkisinin Araştırılması (Trabzon İl Örneği)**
Authors **Presenter** **Title**	Muhammed KARAL, Akın ÇELİK Muhammed KARAL **Bireysel Spor Yapan Bireylerde Spor Medyasının Etkisi ve Önemi**
Authors **Presenter** **Title**	Harun AYAR Harun AYAR **Spor Organizasyonu Katılımcılarının Beklenti Düzeylerinin İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Canan SAYIN TEMUR, Hamza Ali GÖKALP Hamza Ali GÖKALP **Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılında Spor Bilimleri Fakültesi Özel Yetenek Sınavlarına Giren Öğrencilerin Demokratik Tutumları, Etik Yönelimleri ve Spora Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki**
Authors **Presenter** **Title**	Hamdullah ATEŞ, Nurdan ATEŞ Hamdullah ATEŞ **Voleybol Antrenörlerinin Psikolojik İyi Oluş Düzeyleri İle Öz Yeterlik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Ahmet Enes SAĞIN Ahmet Enes SAĞIN **Ters Yüz Edilmiş Öğrenme: Beden Eğitimi ve Spor Alanında Kapsamlı Bir İnceleme**
Authors **Presenter** **Title**	Selman ÇUTUK, Mehmet ÖZCAN Selman ÇUTUK **Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Örgütsel Saygınlık ile Örgütsel Özdeşleşme Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Adem SOLAKUMUR Adem SOLAKUMUR **Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Güncel Yaklaşımlar Üzerine Yapılan Araştırmaların İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Pınar KARACAN DOĞAN, Ozan ÇIÇEK, Gamze DURMUŞ Gamze DURMUŞ **Spor Bilimleri Fakültelerinde Görev Yapan Akademisyenlerin Mantar Yönetim Yaklaşımı ile Örgütsel Gelişmişlik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Gamze DURMUŞ, Pınar KARACAN DOĞAN, Serdar CEYHUN Gamze DURMUŞ **İdari Göreve Sahip Spor Bilimleri Akademisyenlerinin Enneagram Kişilik Tipleri ile Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**

Authors **Presenter** **Title**	Ümran SARIKAN, Mine TURĞUT, Zülbiye KAÇAY Ümran SARIKAN **Üniversite Öğrencilerinin Egzersiz Algıları İle Yaşamda Anlam Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Emre YAMANER, Mine TURĞUT Mine TURGUT **Genç Basketbolcularda Simule Edilmiş Basketbol Maç Performansının Psikofizyolojik Yanıtlarının İncelenmesi**

OTURUM BAŞKANI	**TARİH**	**SAAT**	**(ONLINE)**
Dr. Fatih KIRKBİR	**09/10/2023**	**10.00– 14.00**	
Authors **Presenter** **Title**	Murat BİLGİN, Serap ÇOLAK, Murat SON Murat BİLGİN **Futbolcuların Denge ve Ayak Taban Deri Direnci Parametrelerinin, Antropometrik ve Performans Parametreleri ile İlişkisinin Değerlendirilmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Övünç ERDEVECİLER, Tugay DURMUŞ Övünç ERDEVECİLER **Euroleague'de Normal Sezon ve PlayOff'ta Hücum Verimliliklerinin Karşılaştırılması**		
Authors **Presenter** **Title**	Sevinç SERİN YAMAN Sevinç SERİN YAMAN **Engelli Okçuluk Sporcularının Motivasyon ve Kaygılarının Müsabaka Performansı Üzerine Etkisinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Faik Orhun TAPŞIN, Emin ÖZDEMİR Faik Orhun TAPŞIN **Engelli Spor Federasyonlarının Stratejik Planlarının İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Faik Orhun TAPŞIN, Emin ÖZDEMİR Faik Orhun TAPŞIN **Serbest Zamanında Spor Yapan ve Yapmayan Bireylerin Benlik Saygısının İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Cüneyt SEYDİOĞLU Cüneyt SEYDİOĞLU **Özel Pilates Stüdyolarına Üye Olan Çalışan Kadınların Müşteri Memnuniyet Düzeylerinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Aygül ÇAĞLAYAN TUNÇ, Emre ACI Emre ACI **Adölesan Dönemindeki Futbolcuların Empati Becerisi İle Alay Edilme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Kübra GÖKÇE, Nurcan DEMİREL Kübra GÖKÇE **Atletizm Sporcularında Proprioseptif Egzersizlerin Denge Üzerine Etkisi**		
Authors **Presenter** **Title**	Cihan AYGÜN Cihan AYGÜN **Farklı Gelir Düzeyine Sahip Hentbolcuların Beslenme ve Egzersiz Davranışları İle Yaşam Kalitesinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Elif ERSOY, Emre BAĞCI Elif ERSOY **Gençlik Merkezi ve Halk Eğitim Merkezlerinde Spor Yapanların Egzersiz Bağımlılığı ve Huzur İlişkisi**		

Authors **Presenter** **Title**	Buket SEVİNDİK AKTAŞ Buket SEVİNDİK AKTAŞ **Kayaklı Koşu ve Alp Disiplini Sporcularının Denge Performanslarının Karşılatırılması**
Authors **Presenter** **Title**	Yasemin ARI, Kadir SEVİNÇ, Kübra ARSLAN, Ferhat KANTEMUR, Muhammed Ali GÜRBÜZ Yasemin ARI **Futbolcuların Vücut Yağ Yüzdesi ile Antropometrik ve Motorik Performans Özellikleri Arasındaki İlişki**
Authors **Presenter** **Title**	Seda Nur TURHAL, Mustafa Yaşar ŞAHİN, Özgün PARASIZ Seda Nur TURHAL **Amerika Birleşik Devletleri'nde Sporda Çocuk Koruma Uygulamaları**
Authors **Presenter** **Title**	Murat KUL, Hakan KIRKBİR Hakan KIRKBİR **Antrenörlerin Algıladıkları Liderlik Stilleri İle Örgütsel Bağlılık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Ekrem AKBUGA Ekrem AKBUGA **Güreşçilerde Propriyoseptif Duyu Mekanizmasının Önemi**
Authors **Presenter** **Title**	Levent ÖNAL Levent ÖNAL **Sapkın Eğlence: Serbest Zamanın Kötücül Yolculuğu**
Authors **Presenter** **Title**	Çağatay DERECELİ, Ebru DERECELİ, Yeşim KIVANÇ Ebru DERECELİ **Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Liderlik Yönelimlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Çağatay DERECELİ, Ebru DERECELİ, Yeliz KAYA ALTUN Ebru DERECELİ **Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Spora Katılım Motivasyonlarının İncelenmesi**

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	(ONLINE)
Dr. Zafer GAYRETLİ	09/10/2023	15.00 – 19.00	
Authors **Presenter** **Title**	Aygül ÇAĞLAYAN TUNÇ, Uğur AKTAŞ Uğur AKTAŞ **Elit Sporcuların Egzersiz Bağımlılığı İle Prososyal Ve Antisosyal Davranışları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Egemen MANCI Egemen MANCI **Genç E-spor Oyuncularının Kronotipleri ve Fiziksel Aktivite Durumları Arasındaki İlişki**		
Authors **Presenter** **Title**	Oğuz GÜRKAN Oğuz GÜRKAN **Takım Yerleşim Mesafesi Değişkeninin Maç Sonucuna Göre İncelenmesi (2022 Qatar Dünya Kupası Örneği)**		
Authors **Presenter** **Title**	Rukiye AYDOĞAN, Yasin YILDIZ Rukiye AYDOĞAN **Lisansüstü Eğitimde Öğrenci Özelliklerinin Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP) İle Analizi**		
Authors **Presenter** **Title**	İsmail DOĞAN, Fatma KIZILAY İsmail DOĞAN **Zihinsel Engelli Sporcularda Ayak Postürünün Dinamik-Statik Denge Üzerine Etkisinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Gökhan TUNA Gökhan TUNA **Dalış Antrenmanı Akut Döneminde Yürütücü Fonksiyonları Nasıl Etkiler?**		
Authors **Presenter** **Title**	Nasibeh PARVIN, Marzieh MIRMOHAMMADI, Saeideh GHAZIPOUR, Arezoo ASSEMI Arezoo ASSEMI **Examining the role of achievement motivation in predicting perceived self-efficacy in team athletes of Urmia city**		
Authors **Presenter** **Title**	Kayhan SERİN, Fatma SERİN Kayhan SERİN **Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Liderlik Özelikleri**		
Authors **Presenter** **Title**	Nazlı YANAR TUNÇEL Nazlı YANAR TUNÇEL **Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen Adaylarının Öğretimde Bilinçli Farkındalık ile Öğretmenliğe Hazır Olma Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Fatih KARAKAŞ Fatih KARAKAŞ **Beden Eğitimi ve Sporda Eğitsel Oyun**		
Authors **Presenter** **Title**	Cuma DAĞLI, Ebru Gül DAĞLI, Metin BAYRAK, Gülşen ÖZMADEN Cuma DAĞLI **Devlet Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Mesleki Motivasyon Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi**		
Authors **Presenter** **Title**	Büşra KARABACAK, Mutlu TÜRKMEN, Murat KUL Büşra KARABACAK **Spor Bilimleri Fakültesi Yöneticilerinin Yöneticilik Görevine Yönelme Nedenlerinin İncelenmesi: Nitel Bir Araştırma**		

Authors **Presenter** **Title**	Doğukan BAŞCAN, Ayça GENÇ Doğukan BAŞCAN **Futbolda Saha İçinde ve Saha Dışında Kullanılan Teknolojiler**
Authors **Presenter** **Title**	İhsan YAĞCI İhsan YAĞCI **Covid-19 Pandemi Sonrasında Tenis Sporcularının Müsabaka Öncesi Kaygı Düzeylerinin Değerlendirilmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Gülcan TEKİN Gülcan TEKİN **Kadın Sporunda Bir Öncü: Alice Milliat**
Authors **Presenter** **Title**	Eda ARAS, Serap AY Eda ARAS **Spor Örgütlerinde Dijital Dönüşüm Düzeyinin Yönetici Davranışları Üzerine Etkilerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Muhammet Emrah MUTLU, Yasemin ÇAKMAK YILDIZHAN Muhammet Emrah MUTLU **Amatör Futbolcuların Öz Yeterlik İnançları ile Spor Yaralanması Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi**
Authors **Presenter** **Title**	Elif AYDIN Elif AYDIN **Fitness Katılımcılarının Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ve Psikolojik İyi Oluş Durumlarının Egzersiz Sağlık İnançları Üzerine Etkisi**
Authors **Presenter** **Title**	Elif AYDIN Elif AYDIN **Kadın Sporcuların Sporcu Kimlikleri İle Sportif Kendine Güven Düzeylerinin Sporcu Bağlılıkları Üzerine Etkisi**
Authors **Presenter** **Title**	SARA ALIZADEH, Marzieh MIRMOHAMMADI, Nasibeh PARVIN, Öyküm SONAL, Arezoo ASSEMI Arezoo ASSEMI **Comparison of Sport Commitment in Female Athletes of Individual Collision and Team Non-Collision Sports**
Authors **Presenter** **Title**	Aysan IMANZAD TAPPEH, Saeideh GHAZIPOUR, Sara ALIZADEH, Saba ALIZADEH, Arezoo ASSEMI Arezoo ASSEMI **Comparison of Sportspersonship in Female Athletes of Individual Collision and Team Non-Collision Sports**

SAAT **20.00 – 20.30**	**KONFERANS**	**9 EKİM 2023** **ONLINE**
Prof. Dr. Andriy VOVKANYCH	**Development of Physical Therapy in Galicia at the End of the 19th and the Beginning of the 20th Century**	

SAAT **21.00 – 21.30**	**KONFERANS**	**9 EKİM 2023** **ONLINE**
Prof. Dr. Elmar HUSEYINOV	**Spor Psikolojisinin Güncel Sorunlarının İncelenmesi**	

SAAT **22.00 – 22.30**	**KONFERANS**	**9 EKİM 2023** **ONLINE**
Prof. Antonio ROBUSTELLI	**Complex Systems in Sport Science: Solving Big Problems in High Performance Environments**	

ORAL PRESENTATION
(WITH-FULL TEXT)

Examining The Role of Achievement Motivation in Predicting Perceived Self-efficacy in Team Athletes of Urmia City

Nasibeh PARVIN[1], Marziyeh MIRMOHAMMADI[2], Saideh GHAZIPOUR[3], Arezoo ASSEMI [4]

[1]PhD, Educational Psychology, Islamic Azad University Ardabil Branch, Ardabil, Iran.
[2]MA in Clinical Psychology, Department of Psychology, Islamic Azad University, South Tehran Branch, Iran
[3]M.A, Clinical Psychology, Urmia University of medical science, urmia, Iran.
[4]PhD in English Language and literature, Urmia University Medical Sciences, Urmia, Iran.

ABSTRACT

Objective: The present study was conducted with the aim of investigating the role of Achievement motivation in predicting perceived self-efficacy in team athletes of Urmia city.

Method: The present research was carried out using a descriptive-correlation method. The statistical population of the present study was made up of all female athletes of Urmia women's team in 2022. A number of 120 of these people were selected by available sampling method and answered the questionnaires of perceived self-efficacy and progress motivation. The data were analyzed by Pearson's correlation coefficient and regression tests using SPSS-25 software.

Findings: The results of the correlation coefficient showed that perceived self-efficacy has a positive and significant relationship with Achievement motivation, and the results of regression analysis showed that 0.43% of the total variance of perceived self-efficacy is explained by Achievement motivation.

Conclusion: From a practical point of view, considering the relationship between Achievement motivation and self-efficacy, it is suggested that holding training courses with the content of Achievement motivation and self-efficacy for athletes is an important measure to increase performance and manage motivational strategies in athletes.

Keywords: perceived self-efficacy, achievement motivation, athletes.

INTRODUCTION

During the last few decades, coaches and athletes of various sports fields have realized the importance of the mental aspect of sports performance (Mouloud & Elkader, 2016). Sports experts believe that sports performance is influenced not only by physical skills but also by mental skills. Among other psychological skills, self-efficacy is considered an important element in mental training (Zagórska & Guszkowska, 2014). Self-efficacy is postulated as a basis for such behavior, in the sense that it affects the strength of decisions, the amount of energy invested in effort, the level of persistence, the ability to face obstacles and failures, or resilience in the face of adversity. In this sense, this psychological dimension is an individual resource for adapting to situations and fields of activity (Decamps, 2012). Self-efficacy is the belief in one's personal ability to achieve a certain achievement (Bandura, 1997). In social cognitive theory, self-efficacy plays an important role in predicting human behavior (Bandura, 2006). Perceived self-efficacy is a moderator for the positive experience of young participants in sports, where the amount of sports experience and self-efficacy are important factors in the growth trajectory (Reverdito& et al, 2023). The role of sport and physical activity as a strategy that has the potential to contribute to health, social and economic goals is very important. In fact, over the past decades, people's opportunities to participate in sports activities have increased, which is why researchers are looking to determine the importance of athletes' motivation

(Cunningham & Kwon, 2003). Based on Bandura's social cognitive theory, which defines self-efficacy as a person's perceived ability to perform a purposeful behavior, One of the main sources of compliance and adherence to prescribed measures is related to having a sense of self-efficacy, because it promotes adaptability to change and adopt protective behaviors (Diotaiuti& 2023).

Several studies have confirmed the effect of psychological factors on sports performance. Development motivation is the tendency to welcome and avoid competitive situations (Anshel,1991). And it is generally believed that the competition in sports is derived from the motivation of progress. Development motivation is a very important indicator of performance and is necessary to participate in the competition. According to them, there is a Achievement motivation when a person has an excellent standard in his activity or, in any case, tends to progress (Gill, 1988). Achievement motivation is an important topic that has been studied in the field of psychology in recent years. Motives are the factors that stimulate a person's behavior, guide him in a direction and create harmony through them (Moradi& et al, 2020). Motivation has a great impact on sports activities (Wang, 2022). Motivation is one of the factors that determine the goals and commitment of athletes to a specific sport (Zuber& et al., 2015). Intrinsically motivated individuals tend to genuinely enjoy sports activities, which allows them to quickly absorb information and achieve significant athletic progress and results (Fransen& et al, 2018). People with high general self-efficacy believe that they are more capable of doing things. Achievement motivation is an internal driving force for individuals to excel and succeed. The higher the motivation of students, the higher their career progress (Xia& Lirong, 2017). Achievement motivation can directly affect general self-efficacy and is a positive predictor (Li& et al, 2023). Also, body image and self-efficacy had an indirect effect on the perception of sports success through achievement motivation (Sahebkaran & Khazaei, 2023). Ahmad& et al. (2022) showed in their research that there is a positive relationship between sports self-efficacy, perfectionism and Achievement motivation.

A review of the research literature shows that few studies have been conducted on the relationship between achievement motivation and self-efficacy in team athletes. Therefore, examining the components of motivation for progress and self-efficacy and understanding these variables in team athletes can be a useful guide in searching for better ways to attract more of them to sports activities and its continuation. Therefore, the current research was conducted with the aim of investigating the role of Achievement motivation in predicting perceived self-efficacy in team athletes of Urmia city.

MATERIALS and METHODS

The intended research was applied in terms of purpose and descriptive-correlation in terms of nature and method. The statistical community of all female athletes formed a team in Urmia city in 1401. 120 of these people were selected from the above statistical population and participated in the research using available sampling method. The method of data collection was that the researcher was present at the women's sports club and in coordination with the relevant officials, and after the referral, they were asked to answer the questionnaires of motivation for progress and perceived self-efficacy. The following tools were used to collect information:

1-Progress motivation questionnaire: It has 23 questions that were designed and made by Hermans in (1970) and has 4 components (bias, task mastery, competition, and personal apathy) and a five-point Likert scale was used for scoring.

2-Perceived Self-Efficacy Questionnaire: This scale was created by Sherer (1982). Sherer's self-efficacy scale has 17 items with 5 options, each item is assigned 1 to 5 points. Items 2-4-5-6-7-10- 11-12-14-17-16 are scored in reverse. Thus, the highest score is 85 and the lowest score is 17. Sherer & et al. (1982) mentioned the reliability calculated through Cronbach's alpha for general self-efficacy as 0.76.

Data Analysis

The data collected in this research were analyzed using descriptive statistics tools such as mean and standard deviation and Pearson correlation and simple regression tests using SPSS25 software.

FINDINGS

120 female team athletes with an average age of 25.38 and a standard deviation of 4.38 participated in this research.

Pearson's correlation coefficient and simple linear regression were used to analyze the data. Before using these tests, the assumptions that allow their use were examined. The assumption of the existence of a linear relationship between the predictor and criterion variables according to the distribution diagram of the variables (indicating the existence of a linear relationship between the predictor and criterion variables), the assumption of the normality of the data distribution using the test Kolmogorov Smirnov ($P < 0.05$), the assumption of independence of the residuals using the Durbin-Watson statistic (in the range of 1.5 to 2.5) and the assumption of the absence of multiple collinearity between the independent variables with The use of tolerance index (greater than 0.1) was approved. Descriptive and inferential statistics are discussed in the following tables.

Table 1: Mean, standard deviation and correlation coefficient of perceived self-efficacy variable and Achievement motivation

Variables	mean	Standard deviation	R
Perceived self-efficacy	65.50	19/13	0.433*
Achievement Motivation	78.45	13.87	0.001

The results of the correlation coefficient in Table 1 showed that Achievement motivation has a positive and significant relationship with the total score of perceived self-efficacy ($p < 0.001$).

Table 2: The results of multiple regression analysis using the simultaneous method to predict perceived self-efficacy

Criterion variable	predictor variables	R	R^2	F	B	SEB	β	T	Sig
Perceived self-efficacy	Constant value	0.433	0.19	27.261	33.191	6.283	-	5.283	0.001
	Achievement Motivation				0.412	0.079	0.433	5.222	0.001

The results of the regression analysis in Table 2 show that 0.16% of the total variance of perceived self-efficacy is explained by the motivation for progress. The ANOVA test results indicate the significance of the regression model ($P<0.001$; $F=27.261$).

RESULT

The present study was conducted with the aim of investigating the role of Achievement motivation in predicting perceived self-efficacy in team athletes of Urmia city. The results of the correlation coefficient showed that the perceived self-efficacy has a positive and significant relationship with the Achievement motivation, also the results of the regression analysis showed that 0.43% of the total variance of the perceived self-efficacy is explained by the Achievement motivation. These results with the results of studies (Xia& et al, 2017), (Li& et al, 2023), (Sahebkaran& et al, 2023) and Ahmad& et al (2022) agree.

These results show that achievement motivation has a direct effect on the self-efficacy of team athletes and can have a positive predictive effect on it. Whether it is the motivation to pursue success or the motivation to avoid failure, it is the starting point for people to successfully do a certain task and achieve their goals. The reason is that Achievement motivation is closely related to a person's level of self-confidence (Chongzeng & et al, 2007), Need for achievement and self-evaluation (McClelland, 1961). When a person believes that he is capable of doing a certain activity or is competent for a job, he will have a high sense of "self-efficacy". Only when he has a definite position of his ability can he judge whether he is confident of the successful performance of this task. It may also be motivated by an individual's internal need for achievement, where striving to achieve achievement goals leads to better judgments of one's abilities and thus increases perceived self-efficacy. Achievement motivation is the desire to strive for success, persistence in the face of failure, and the experience of pride in accomplishments. Bandura believes that self-efficacy beliefs are among the first determinants of choosing the type of activity, level of effort, and degree of persistence in the face of failure. People with high self-efficacy are combative, hardworking and stable, while people with low self-efficacy avoid struggle and become anxious and depressed when faced with failure. Self-efficacy beliefs are defined as a special form of self-confidence or the belief that a person is competent to do whatever he or she needs to do in a particular situation. One of the determining factors of self-efficacy expectations is the previous successful experiences that a person gradually believes that he can achieve more success in the field of the desired skill.

The limitation of the present study to the athletes of one geographical region and the use of questionnaires to evaluate the variables were the two major limitations of the present study. It is suggested that future studies be conducted in other geographical regions using direct tools such as interviews and clinical observation. Paying attention to the relationship between motivation for progress and self-efficacy, it is suggested that holding training courses with the content of motivation for progress and self-efficacy for athletes is an important measure to increase performance and manage motivational strategies in athletes.

References

Ahmad, N., Marwat, M. K., Iqbal, Y., Nizami, R., Shah, M., Saman, S., & Mehmood, K. (2022). Impact of Sport-Perfectionism and Self-Efficacy on Achievement Motivation and Sports Performance (A Case Study of Individual Differences of University Students of District Lahore). *PalArch's Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology*, *19*(2), 1275-1285.

Anshel, M. H. (1991). Causes for drug abuse in sport: A survey of intercollegiate athletes. Journal of sport Bhavior, 14, 238-307.

Bandura, A. (1997). Self-efficacy: The exercise of control WH Freeman. *New York*.

Bandura, A. (2006). Guide for constructing self-efficacy scales. *Self-efficacy beliefs of adolescents*, *5*(1), 307-337.

Chongzeng, B., and Xiting, H. (2007). The explanatory effect of achievement motivation on the relationship between self-confidence and type A behavior. *J. Southwest. Univ. Soc. Edit.* 8–10. doi: 10.13718/j.cnki.xdsk.2007.01.002

Cunningham, G.B., & Kwon, H. (2003). The theory of planned behaviour and intentions to attend a sport event. Sport Management Review, 6(2), 127-145.

Decamps, G. (2012). Sport psychology and performance (1st Ed). Brussels: Boeck Group S.A.

Diotaiuti, P., Valente, G., Mancone, S., Corrado, S., Bellizzi, F., Falese, L., ... & Andrade, A. (2023). Effects of Cognitive Appraisals on Perceived Self-Efficacy and Distress during the COVID-19 Lockdown: An Empirical Analysis Based on Structural Equation Modeling. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *20*(7), 5294.

Fransen, K., Vansteenkiste, M., Vande Broek, G., & Boen, F. (2018b). The competence-supportive and competence-thwarting role of athlete leaders: An experimental test in a soccer context. PLoS ONE, 13(7), e0200480

Gill, L. (1988). Gender difference in competitive orientation and sport participation. Sport psycho. 145-159.

Hermans, H. J. (1970). A questionnaire measure of achievement motivation. *Journal of applied psychology*, *54*(4), 353.

Li, N., Yang, Y., Zhao, X., & Li, Y. (2023). The relationship between achievement motivation and college students' general self-efficacy: A moderated mediation model. *Frontiers in Psychology*, *13*, 1031912.

McClelland, D. C. (1961). *The achieving society.* Princeton, NJ: Van Nostrand.

Mohammadzadeh, H., & Heydari, M. (2012). The Relationship of Failure or Success with Self-Efficacy Expectations of Young Men in Shooting Task. *Journal of Sports and Motor Development and Learning*, *4*(1), 5-18. doi: 10.22059/jmlm.2012.25072

Moradi, J., Bahrami, A., & Amir, D. (2020). Motivation for participation in sports based on athletes in team and individual sports. *Physical Culture and Sport*, *85*(1), 14-21.

Mouloud, K., & Elkader, B. A. (2016). Self-efficacy and achievement motivation among football player. *The Swedish Journal of Scientific Research*, *3*(11), 13-19.

Reverdito, R. S., Fonseca, S., Lopes, A., Aires, K., Santos Alves, L., Alves de Lima, L., ... & Gonçalves, C. (2023). Sources of Sport Satisfaction and Perceived Self-Efficacy Among Youth in a Competitive Environment. *Perceptual and Motor Skills*, 00315125231167460.

Sahebkaran, M. A., & Khazaei, S. (2023). Predicting Athletic Success Perception based on Body Image and Self-Efficacy in Physical Education Students: The Mediating Role of Achievement Motivation. *Iranian Evolutionary and Educational Psychology Journal*, *5*(2), 0-0.

Sherer, M., Maddux, J. E., Mercandante, B., Prentice-Dunn, S., Jacobs, B., & Rogers, R. W. (1982). The self-efficacy scale: Construction and validation. *Psychological reports*, *51*(2), 663-671.

Wang, W. (2022). Social environment's effect on athletes motivation for professional development. *Current Psychology*, 1-9.

Xia, L., and Lirong, L. (2017). The influence of individual characteristics on the choice tendency between teachers and students. *J. Psychol. Sci.* 40, 1421–1427. doi: 10.16719/j.cnki.1671-6981.20170622

Zagórska, A., & Guszkowska, M. (2014). A program to support selfefficacy among athletes. Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports, 24(3), 121-128.

Zuber, C., Zibung, M., & Conzelmann, A. (2015). Motivational patterns as an instrument for predicting success in promising young football players. Journal of Sports Sciences, 33(2), 160–168.

Engelli Spor Federasyonlarının Stratejik Planlarının İncelenmesi

Faik Orhun TAPŞIN[1], Emin ÖZDEMİR[2]

[1] Serbest Araştırmacı, Sakarya
[2] Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize

ÖZET

Giriş ve Amaç: Günümüzde stratejik planlar kurumun misyon ve vizyon bildirimini belirten yazılı planlardır. Bu planlar hazırlanırken kurumlar hedef ve amaçlarını belirtmektedirler. Stratejik planlar gelişen ve değişen yaşam şartlarına uygun olarak hazırlanmalıdır. Bu çalışmanın amacı engelli spor fedeasyonlarının stratejik planlarının incelenmesidir.

Yöntem: Çalışmanın içeriği doğrultusunda nitel araştırma yöntemlerinden olan dokuman analizi yöntemi kullanılmıştır. Dokumanları engelli spor federasyonlarının internet sitelerine girilerek ve 2017- 2024 yıllarını kapsayan güncel stratejik planları bulunarak yapılmıştır. Engelli spor federasyonlarının stratejik planlarında temalarına bakılarak hedef ve amaçlar incelenmiştir.

Bulgular: Bedensel, işitme ve görme engelli spor federasyonlarının güncel stratejik planları incelendiğinde; elit spor, alt yapı, medya, destek hizmeti, kariyer, yasal dayanak, insan kaynakları, faaliyet alanları ve hizmetler, paydaşlarımız, teknolojik faktörler, geleceğe yönelik, spor külünü gelişimi, sporda kadın, alt yapıda yapısal gelişim ve finansal gelişim temalarının üzerinde durulduğu görülmüştür. Bu temaların içeriği doğrultusunda hedef ve amaçlar yansıttığı görülmüştür.

Sonuçlar: Sonuç olarak engelli spor federasyonlarının hazırladığı stratejik planlar, geleceğe daha sağlam adımlar atmalarını sağlayarak, öngörülebilir hedefler ve amaçlar koyularak misyon ve vizyonlarını gerçekleştirebilirler. Stratejik plan hazırlanırken ulaşılabilir ve gerçekçi hedefler koyularak alanında uzman ve stratejik plan üzerine çalışmış kişiler ile görüşülebilir. Aynı zamanda yönetişim modeli göz önünde bulundurularak da sporcu, antrenör, teknik personel vb. çalışanların düşünceleri göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Engelli, Engelli ve Spor, Stratejik Plan

Examination of Strategic Plans of Disabled Sports Federations

Faik Orhun TAPŞIN[1], Emin ÖZDEMİR[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Today, strategic plans are written plans that set out an organization's mission and vision statement. While preparing these plans, institutions state their goals and objectives. Strategic plans should be prepared in accordance with developing and changing life conditions. The aim of this study is to examine the strategic plans of disabled sports federations.

Materials and Methods: In line with the content of the study, document analysis method, which is one of the qualitative research methods, was used. The documents were analyzed by accessing the websites of disabled sports federations and finding their current strategic plans covering the years 2017-2024. Goals and objectives were examined by looking at the themes in the strategic plans of disabled sports federations.

Findings: When the current strategic plans of physically, hearing and visually impaired sports federations are examined, it is seen that the themes of elite sports, infrastructure, media, support service, career, legal basis, human resources, fields of activity and services, stakeholders, technological factors, future-oriented, development of sports culture, women in sports, structural development in infrastructure and financial development are emphasized. Goals and objectives were analyzed in line with the content of these themes.

Results: As a result, strategic plans prepared by disabled sports federations can realize their mission and vision by setting predictable goals and objectives, enabling them to take stronger steps into the future. While preparing the strategic plan, achievable and realistic goals can be set and experts and people who have worked on strategic plans can be consulted. At the same time, considering the governance model, the opinions of employees such as athletes, coaches, technical staff, etc. should be taken into consideration.

Keywords: Disability, Disability and Sport, Strategic Plan

1. GİRİŞ

Stratejik planlama, stratejinin ayrılmaz bir parçası olduğu için kuruluşlar tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır (Kriemadis ve Theakou, 2007). *Stratejik planın, devam eden* bir süreç olduğunu vurgulamak önemlidir. Bu süreç, çabaları öncelikle, kaynakları etkili bir şekilde tahsis etmek, çalışanları kuruluşun hedefleri doğrultusunda hizalamak ve bu hedeflerin veriler ve sağlam muhakeme ile desteklenmesini sağlamak için kullanılır. Stratejik planlama zaman, çaba ve sürekli yeniden değerlendirme gerektirir. Uygun dikkat gösterildiğinde, kurumun veya örgütün amaçlarına hizmet eder (Nickols, 2016).

Stratejik planlama, bir kuruluşun performansını iyileştirmek için yazılı ve sistematik planlardır (Ouche ve diğ, 2016). Başka bir tanımda ise, stratejik planlama bir kuruluşun veya örgütün ne olduğunu, ne yapmak istediğini, misyon ve vizyonlarını yazılı olarak belirten temel kararları ve eylemleri üretmeye yönelik bilinçli, disiplinli bir çaba olarak tanımlanmıştır (Bryson, 2011).

Spor örgütlerinde de stratejik planlama oldukça önemlidir. Bu doğrultuda stratejik plan yaparken vizyon, misyon, amaçlar, strateji ve swot analizlerini bir araya getirerek her yönetim ve eylem mekanizmasına dikkat eder (Ilić, 2013). Çevre sürekli değiştiğinden stratejik planlama, spor kuruluşlarının faaliyet gösterdikleri dinamik çevreyi öngörmelerini ve bu çevreye yanıt vermelerini sağlamak için bir strateji ürettikleri, sürekli bir süreçtir (Nazari ve Abedi, 2013).

Sporda stratejik plan, spor sektörü ile iş dünyası arasındaki ilişkiyi kanıtlayan ve zaman içerisinde farkına varılan bir strateji haline gelmiştir. Stratejik planlama sürecini, spor yöneticileri adım adım takip etmelidir. İyi bir planlama ile spor ve iş ortamı beraber uyum içinde çalışabilmesi mümkündür (Avgerinou ve diğ, 2017).

Ülkemizde spor politikaları için hedeflenen amaçlarda, sağlıklı bireylerin oluşturulması için spor eğitiminin verilmesi, sürdürülmesi ve bireylerin hareketsiz yaşam biçiminden hareketli yaşam biçimine yönlendirilmesi, spor salonlarının ve spor dallarının ülke içerisinde dengeli bir hale gelmesi ve farklı spor dallarının profesyonel olmayan bir şekilde kitlelere yayılması gibi konulara değinilmektedir (Öcal, 2021).

Günümüzde önemli bir olgu olan sportif uygulamaların toplumda geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, stratejik planlama ile doğrudan ilişkilidir. Türkiye'de ki sporun şu andaki hedefleri ve gelecekteki hedeflerinin belirlenmesi açısından stratejik planlama üst düzey önem taşımaktadır. Dolayısıyla Türk spor teşkilatında stratejik planlamanın yapılması ve uygulanması oldukça önemli olup, uygulanan stratejik yönetim ve planlamaya ilişkin uygulamaların hangi seviyede ve ne kadar etkin ya da verimli olduğu, Türkiye'de ki sporun gelişimi bakımından araştırılması gereken önemli bir olgudur (Sözen ve Sunay, 2010).

Spor federasyonlarında stratejik planların yapılması ve bu planlara sadık kalınması sağlıklı bir misyon ve vizyon için gereklidir. Spor federasyonları hazırladığı stratejik planda önceden belirlenmiş planlara sadık kalmalı ve 21. yüzyılın yeniliklerine cevap verecek tarzda yeniliğe açık olmalıdır. Sporcu, antrenör, hakem, teknik personel vb. gibi çalışanların gelişimini de göz önünde bulundurularak hazırlanılmalıdır. Özellikle engelli spor federasyonlarında stratejik plan hazırlanırken engelli sporcu, hakem, antrenör, teknik personel vb. federasyon çatısı altındaki bireylerin ihtiyaçları gözönünde bulundurularak ve çalışanların kariyerlerini de düşünülerek adımlar atılmalıdır.

Bu çalışmanın amacı engelli spor federasyonlarının stratejik planlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Engelli spor federasyonlarının web sitelerine girilerek ve alanyazın incelenerek bu çalışma yapılmıştır.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmanın amacı engelli spor federasyonlarının stratejik planlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmada bedensel engelliler, görme engelliler ve işitme engelliler spor federasyonlarının web sitelerine girilerek stratejik planları incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan dokuman analizi yöntemi kullanılmıştır. Dokuman analizi, var olan kayıt ve belgelerden veri toplanılarak analiz edilme tekniğidir. Dokuman analizi en önemli özelliği, araştırmacı ile belge arasındaki bir iletişim olmasıdır. Belgenin anlatmak istediği ile araştırmacının anladığı arasındaki sapma azaldığı oranda iletişim başarılıdır. Bu nedenle, iyi okuma ve iyi yazmanın ortak kurallarını bilmek, yazılı belge taranmasında başarının en önemli anahtarıdır (Karasar, 2016).

2.2. Sınırlılıklar

Bu çalışma engelli spor federasyonlarının 2017- 2024 yıllarını kapsayan amaç ve hedefleri ile sınırlandırılmıştır. Çalışma güncel stratejik planlardan elde edilen verilerle ile sınırlı olup, engelli spor federasyonlarının zaman içerisinde değişen ve gelişen planlarını içermektedir.

2.3. Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması kısmında bedensel, işitme ve görme engelli spor federasyonlarının web sitelerine girilerek ve stratejik planları incelenerek veriler toplanmıştır. Engelli spor federasyonlarının adları şifrelenerek verilmiştir.

Tablo 1. Engelli Spor Federasyonlarının Web Siteleri ve Stratejik Plan Yılı

Federasyonun Adı	Web Sitesi	Stratejik Plan Yılı
Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu	http://www.tbesf.org.tr/	2024
Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonu	http://www.gesf.org.tr/	2017-2023
Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonu	http://tiesf.gov.tr/	2021-2024

Yukarıdaki tablo 1'de engelli spor federasyonlarının adları, web siteleri ve güncel stratejik plan yılı verilmiştir. Araştırmada üç tane engelli spor federasyonunun stratejik planları incelenmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Verilerin analizi kısmında ilgili federasyonların web sitelerine girilerek güncel stratejik planlarına ulaşılmıştır. Bu planlar doğrultusunda hedef ve amaçlar bulunarak ve temalar oluşturularak analiz edilmiştir.

3. BULGULAR

Tablo 2. Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonunun 2024 Yılı Stratejik Planı

TEMA	AMAÇ VE HEDEFLER
Elit Spor	➢ Federasyon bünyesinde tüm engelli spor disiplinlerde performansı arttırarak başarılı sportif sonuçlar alınması odaklanılacaktır.
Alt Yapı	➢ Sporcu sayısını arttırılması ve sporla olan bağların devam etmesi hedeflenmektedir.
Medya	➢ Medya etki gücü yüksek kişiler aracılığıyla sporların tanıtımı için özel bir medya stratejisi geliştirilecektir. Özel bir medya planlaması aracılığıyla değişik medya mecraları ile diyaloglar geliştirilerek, basın bültenleri, basın toplantıları ve diğer medya etkinlikleri ile sporları tanıtım için etkin bir tanıtım ortamı oluşturulacaktır.
Destek Hizmeti	➢ Elit düzey sporcularla, onların kendilerinin gelişimine katkı sağlayacağını düşündükleri destek hizmetlerini belirlemek üzere bir dizi değerlendirme toplantısı yapılacaktır. Bu durum milli takımların hazırlık ve kondisyon geliştirme imkanlarına daha kolay ulaşmasını sağlayarak, milli takımların gelecekteki performanslarını arttırmalarına yardımcı olacaktır.
Kariyer	➢ Kariyerlerinin sonuna yaklaşan elit engelli sporculara yönelik bir program oluşturulacaktır. Bu program, kariyerlerinin sonuna gelmiş elit engelli sporcuları, farklı kariyer alanlarında görev alabilmeleri için hazırlanacaktır. Bu planla engelli sporculara, menajerlik, antrenörlük, hakemlik, yöneticilik, mentörlük gibi destek hizmetleri alanlarında potansiyel kariyer yollarını tanıtacaktır.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde temalarda elit spor, alt yapı, medya, destek hizmet ve kariyer gibi konulara değinilmiştir. Bu temaların amaç ve hedefleri incelendiğinde; engelli spor disiplinlerde performansı arttırmak, sporcu sayısını arttırmak, medya etki gücünü arttırmak, elit düzeyde sporcuları desteklemek ve engelli sporcuların kariyerine yönelik hedef ve amaçlar ortaya konulduğu görülmüştür.

Tablo 3. Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonunun 2017-2023 Yılı Stratejik Planı

TEMA	AMAÇ VE HEDEFLER
Yasal Dayanak	➢ Gençlik ve Spor Bakanlığımızın, kanun, yönetmelik ve mevzuatları doğrultusunda iş ve işlemleri yürütmek bakanlığımızın amaç ve hedefleri doğrultusunda; sportif faaliyetler ile eğitim ve alt yapı çalışmalarını sağlamak ➢ Bakanlığımızın stratejik planının çerçevesi dahilinde federasyonumuz vizyon, misyon ve hedefleri doğrultusunda çalışmalarını yürütmek
İnsan Kaynakları	➢ Engellilerin sportif faaliyetlere katılımını arttırmak ➢ Engelli spor kulüplerinin sporcu sayısı çalışma ortamı açısından güçlendirmek ➢ Yetenekli sporcuları tespit etmek ve spora yönlendirmelerini sağlamak ➢ Plan ve hedefler doğrultusunda federasyonumuz yönetim kurulu ile birlikte, engelli spor kulüpleri, danışma kurulu, teknik kurullar, dış ilişkiler, ve diğer oluşturulan tüm kurulların aktif çalışmasını sağlayarak en az üç(3) ayda bir raporlama gerçekleştirmek
Faaliyet alanları ve hizmetler	➢ Faaliyet gösterdiğimiz 8(sekiz)branşın teknik, eğitim kurulları ile Milli Takım antrenörlerinin programlarının yapılarak faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ➢ Antrenör, hakem, diğer teknik elemanlar ile sporcuların eğitimlerinin yapılması ➢ Hizmetlerin yürütülmesinde verimliliğin sağlanması ➢ Faaliyetlerde uygun ortamın yaratılması, Türk kültürünün ve sporunun yaygınlaştırılması, ➢ Performansı yüksek sporcuların ilgili ekiplerce takibi, ➢ Tüm branşlarda Milli takım seçmelerine geniş katılım sağlanması, ➢ A milli takımlar dışında genç ve yıldızlar çalışmalarına ağırlık verilmesi, ➢ Federasyonumuz özel durumu nedeniyle spor müsabakaları yanı sıra toplumsal kaynaşmayı sağlayacak etkinliklere yer vermek

Tablo 3 incelendiğinde, temalarda yasal dayanak, insan kaynakları ve faaliyet alanları ve hizmetler konusunun üzerinde durulmuştur. Hedef ve amaçlar incelendiğinde; antrenör ve sporcuların çalışma ortamlarının iyileştirilmesine yönelik hedef ve amaçların olduğu, kanun, yönetmelik, mevzuat gibi yasal dayanakların üzerinde durulduğu ve engellilerin spora katılmasını sağlamak gibi hedef ve amaçların konulduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4. (devam) Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonunun 2017-2023 Yılı Stratejik Planı

TEMA	AMAÇ VE HEDEFLER
Paydaşlarımız	➢ Türkiye Milli Paralimpik Komitesi, engelli üç spor federasyonumuz ve faaliyet gösterdiğimiz 8 branşımızla ilgili diğer spor federasyonlarımız ile koordineli işbirliği içerisinde çalışmalarımızı sürdürmek, ➢ IPC, IBSA VE IBCA uluslararası federasyonlarla iletişimlerimizi sık kullanarak gerek faaliyetlere katılım gerekse yapılan eğitim ve organizasyonlara iştirak etmek. ➢ Spor kulüplerimiz dışında amaç ve hedeflerimize ulaşma temelinde kurumlarla işbirliği içerisinde bulunmak
Teknolojik Faktörler	➢ Federasyonumuz gelişen sporcu teknolojisi ile bilgiye kolay erişim, antrenman ve eğitim faaliyetlerini bilimsel yürütmesi ➢ Sporcularımızın gelişen bilişim teknolojileri ve kitlesel iletişim araçlarının olumsuz etkilerine maruz kalmadan verimli olarak kullanımının sağlanması
Geleceğe Yönelim	➢ Temel değerlerimize sahip çıkarak bakanlığımız ilke ve hedefleri doğrultusunda farkındalık oluşturan koşulsuz sevgi saygı güven şeffaflık ve objektif olarak çalışmalarımızı sürdürmek ve sürdürebilirliğini sağlamak ➢ Ulusal ve uluslararası elde ettiğimiz başarıların daha da üst basamaklara çıkması ve uluslararası derecelerin ulaşım hedefleri doğrultusunda performans sporcularıyla birebir çalışmaları yürütmek

Yukarıdaki tablo incelendiğinde temalarda paydaşlarımız, teknolojik faktörler ve geleceğe yönelim gibi konulara değinilmiştir. Bu temaların amaç ve hedefleri incelendiğinde; uluslararası spor federasyonları ile iletişimi arttırmak, teknoloji kullanımı ve erişebilirliği ve temel değerlere yönelik hedef ve amaçların ortaya konulduğu görülmüştür.

Tablo 5. Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonunun 2021-2024 Yılı Stratejik Planı

TEMA	AMAÇ VE HEDEFLER
Spor Kulübü Gelişimi	➢ İşitme engelli kulüp yönetişiminde en iyi uygulamayı belirleyen ve teşvik eden bir sistem geliştirmek ve uygulamak. ➢ Kulüp yönetiminin tüm yönleriyle ilgili olarak işitme engelli spor kulüplerine ihtiyaç duydukları bilgi ve rehberliği sağlamak için bir eğitim ve öğretim programı geliştirmek ➢ İşitme engelli spor kulüplerin yönetiminde karşılıklı çıkarı olan dış paydaşlarla çalışırken kulüp geliştirme faaliyetlerini desteklemek için potansiyel finansman akışlarını belirlemek ➢ Yeni kulüplerin üyeliğini denetlemek ve onaylamak için liglerle bağlantılı bir süreç geliştirmek ➢ Federasyon Otomasyon Sisteminin kulüpler nezdinde yaygınlaştırılmasına ve uygulanmasına sağlamak ve liglerle etkili iletişimi kolaylaştırmak
Sporda Kadın	➢ Katılımı artırmak için kadınlara özel programları geliştirmek. ➢ Stratejik planımızla uyumlu yerel ve ulusal düzeyde kadın sporlarının daha fazla ortaya çıkması için fırsatları en üst düzeye çıkarmak. ➢ Kadın sporlarında sponsorluğu geliştirmek. ➢ Federasyonumuzun yeni otomasyon sistemi ile kadın sporcu istatistikleri oluşturmak
Altyapıda Yapısal Gelişim	➢ Sporcularımızın alt yapıdan Milli Takım seviyesine kadar, gelişim sisteminden eksiksiz bir şekilde faydalanmalarını sağlamak, ➢ Alt yaş gruplarındaki aktif sporcu sayısını (kız ve erkek) artırmak
Finansal Gelişim	➢ Profesyonel ekipten oluşan sponsorluk kurulunu oluşturmak ➢ Kapsamlı bir kurumsal sponsorluk stratejisi ve etkinleştirme planı oluşturmak ➢ Profesyonel spor ve eğlence organizasyon şirketleri ile ortaklık fırsatlarını yaratarak kaynak sağlama

Yukarıdaki tablo 5 incelendiğinde temalarda spor kulübü gelişimi, sporda kadın, altyapıda yapısal gelişim ve finansal gelişim gibi temalara değinilmiştir. Bu temaların amaç ve hedefleri incelendiğinde; spor kulüplerinin yönetimi ve ihtiyaçları, kadın sporculara yönelik planların yapıldığı ve desteklenmesi, aktif olarak genç sporcuların sayısını arttırmak ve finansal yönden gelişmek için sponsorluk gibi konuların hedef ve amaçları ortaya konulduğu görülmüştür.

4. SONUÇ

Engelli spor federasyonlarında stratejik planlama, engelli bireylerin spora katılımını ve başarısını artırmada önemli bir araçtır. Engelli spor federasyonlarının stratejik plan hazırlamaya özen göstermesi ve bu planı etkin bir şekilde uygulamaya koyması, engelli bireyler için daha kapsayıcı ve erişilebilir bir spor ortamının oluşturulmasına yardımcı olacaktır. Engelli spor federasyonlarında vizyon ve misyon bildirimi, örgütün güçlü ve zayıf yönlerini dikkat ederek, mevcut durumun analizi ile fırsatlar ve tehditler gözönünde bulundurularak stratejik planlar hazırlanmalıdır. İyi düşünülmüş bir plan, hata ve gözden kaçma olasılığını azaltır. Hatalardan ve gözden kaçmalardan tamamen kaçınmak hiçbir alanda mümkün olmasa da, doğru planlamayla bunları bir nebze azaltabilir. Spor federasyonlarının stratejik haritası iyi bir planlama doğrultusunda yönetim, organizasyon, pazarlama vb. gibi fonksiyonların sağlıklı çalışmasına vesile olur. Stratejik plan, federasyonun değişen ihtiyaçlarına göre düzenli olarak gözden geçirilmeli ve güncellenmelidir. Bu plan federasyonun etkinliğini korunmasına yardımcı olacaktır.

Sonuç olarak engelli spor federasyonlarının stratejik planları incelendiğinde elit spor, alt yapı, medya, destek hizmeti, kariyer, yasal dayanak, insan kaynakları, faaliyet alanları ve hizmetler, paydaşlarımız, teknolojik faktörler, geleceğe yönelik, spor külünü gelişimi, sporda kadın, alt yapıda yapısal gelişim ve finansal gelişim temalarının üzerinde durulduğu tespit edilmiştir. Bu temalar doğrultusunda hedef ve amaçlarda engelli spor federasyonların geleceğe daha sağlam adımlar atmasını sağlayarak, öngörülebilir hedefle ve amaçlar koyularak misyon ve vizyonlarını gerçekleştirebilirler.

5. ÖNERİLER

- Engelli spor federasyonlarında stratejik plan hazırlanırken ulaşılabilir ve gerçekçi hedefler koyularak alanında uzman ve stratejik plan üzerine çalışmış kişiler ile görüşülebilir,
- Yönetişim modeli göz önünde bulundurularak da sporcu, antrenör, teknik personel vb. çalışanların düşünceleri göz önünde bulundurulabilir,
- Engelli bireylerin spora katılımını teşvik etmek için eğitim ve farkındalık programları düzenlenebilir,
- Stratejik plan ile kaynaklar daha etkin ve verimli kullanılabilir,
- Stratejik plan ile engelli bireyler için spor tesisleri ve ekipmanlara erişilebilirliği artırabilir,
- Stratejik plan ile engelli sporcular için destek programları ve finansal yardım arttırabilir,
- Stratejik plan ile engelli sporun medya görünürlüğünü artırılabilir,
- Stratejik plan ile engelli bireyler için sporun erişilebilirliğine artırılabilir,
- Stratejik plan ile engelli bireylerin spora katılımını artırılabilir,
- Stratejik plan ile engelli bireyler için sporun sosyal ve ekonomik faydalarını artırılabilir.

6. KAYNAKLAR

Avgerinou, V., Skoula, E., Alkistis, P., ve Kriemadis, T. (2017). Strategic planning in the sport sector. *Choregia: Sport Management International Journal*, *13*(2), 35-52.

Bryson, J. M. 2011. Strategic planning for public and nonprofit organizations. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences (2. baskı).* Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Ilić, R. (2013). Strategic planning at sports organizations. *Journal of Process Management and New Technologies*, *1*(4), 113-121.

Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemi.* Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Kriemadis, T. ve Theakou, E. (2007). Strategic Planning Models in Public and Non-Profit Sport Organizations. *Choregia*, *3*(2), 27-37.

Nazari, R., ve Abedi, H. P. (2013). Development of perspectives and strategic planning in sport. *Management and administrative sciences review*, *2*(2), 104-113.

Nickols, F. (2016). Strategy, strategic management, strategic planning and strategic thinking. *Management Journal*, *1* (1), 4-7.

Ouche, O. M., Oima, D. O., ve Oginda, M. (2016). Effect of strategic planning on annual income of National Sports Federations in Kenya. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, *6*(5), 41-64.

Öcal, T. (2021). Avrupa birliği sürecinde Türkiye'deki spor politikalarının değişimi ve dönüşümü. Doktora Tezi, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sakarya.

Sözen, T., ve Sunay, H. (2010). Spor federasyonları yöneticilerinin stratejik planlama uygulamalarına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, *8*(3), 119-129.

İnternet Kaynakları.

http://www.tbesf.org.tr/ (Erişim Tarihi: 03.05.2023)

http://www.gesf.org.tr/ (Erişim Tarihi: 03.05.2023)

http://tiesf.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 03.05.2023)

Serbest Zamanında Spor Yapan ve Yapmayan Bireylerin Benlik Saygısının İncelenmesi

Faik Orhun TAPŞIN[1] Emin ÖZDEMİR[2]

[1] Serbest Araştırmacı, Sakarya
[2] Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı serbest zamanında spor yapan ve yapmayan bireylerin benlik saygısının incelenmesidir.

Yöntem: Bu araştırmanın evreni Sakarya ilinin Serdivan ilçesidir. Örneklem grubu ise serbest zamanında spor yapan ve yapmayan bireylerdir. Kolayda örnekleme yöntemi ile seçilen ve araştırmaya gönüllü olarak katılmak isteyenler dahil edilmiştir. Araştırmada bilgi formu ve Coopersmith (1967) tarafından geliştirilen Turan ve Tufan (1987) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Benlik Saygısı Ölçeği kullanılmıştır. Çalışmada 127 kadın ve 78 erkek olmak üzere toplam 205 kişi katılmıştır. Veriler spss 20.00 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Veriler analiz edildiğinde cinsiyet, hane halkı aylık gelir seviyesi ve spor yapma durumu ile benlik saygısı arasında anlamlı bir farklılığa rastlanılmamıştır. Ancak yaş değişkeni ile benlik saygısı arasında pozitif yönlü bir ilişki tespit edilmiştir ($r=.305$; $p<.01$). Yaş arttıkça benlik saygısının da arttığı tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak katılımcıların spor yapma durumu incelendiğinde puan ortalamasının üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Spor yapma durumunda herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanılmamış ancak spor yapanların puan ortalaması (58,05) spor yapmayanlara(55,53) göre yüksek çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Benlik Saygısı, Serbest Zaman, Spor

Investigation of Self-Esteem of Individuals Who Do and Do Not Do Sports in Free Time

Faik Orhun TAPŞIN[1] Emin ÖZDEMİR[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study is to examine the self-esteem of individuals who do and do not do sports in their free time.

Materials and Methods: The population of this research is Serdivan district of Sakarya province. The sample group consists of individuals who do and do not do sports in their free time. Those who were selected by convenience sampling method and who voluntarily participated in the research were included. Information form and Self-Esteem Scale developed by Coopersmith (1967) and adapted into Turkish by Turan and Tufan (1987) were used in the study. A total of 205 people, 127 women and 78 men, participated in the study. The data were analysed using spss 20.00 package programme.

Findings: When the data were analysed, no significant difference was found between gender, monthly household income level and sports participation status and self-esteem. However, a positive relationship was found between age variable and self-esteem ($r=.305$; $p<.01$). It was determined that self-esteem increased with increasing age.

Results: As a result, when the participants' sporting status was analysed, it was determined that the average score was above the average. No significant difference was found in the status of doing sports, but the mean score of those who do sports (58,05) was higher than those who do not do sports (55,53).

Keywords: Self-Esteem, Free Time, Sport

1. GİRİŞ

Serbest zaman, bireylerin dinlenmesi, eğlenmesi ve kişisel gelişimlerini sağlaması için önemli bir fırsattır. Serbest zamanlarını verimli bir şekilde kullanan bireyler, daha mutlu ve sağlıklı bir yaşam sürebilirler (Goodin ve diğ, 2005). Serbest zamanın birçok farklı şekilde değerlendirilmesi mümkündür. Bireyler boş zamanlarını dinlenerek, spor yaparak, sosyalleşerek, yeni beceriler kazanarak, kitap okuyarak, film izleyerek veya müzik dinlemek gibi aktivitelerle geçirirler (Biolcati ve diğ, 2018).

Serbest zamanda spor yapmak, bireylerin yaşam kalitelerini iyileştirmenin ve daha sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürmenin bir yoludur (Üstün ve diğ, 2016). Serbest zamanda yapılan spor, bireylerin fiziksel ve zihinsel sağlıklarına katkıda bulunur. Spor yapmak kasları güçlendirir, kemikleri güçlendirir, kalp sağlığını iyileştirir, kilo vermeye yardımcı olur, stresi azaltır, ruh halini iyileştirir, özgüveni artırır ve sosyalleşmeyi teşvik eder. Yaşam kalitesini ve yaşam beklentisini artırır. Daha mutlu ve tatmin edici bir yaşam sürmeye yardımcı olur. Sosyal ilişkileri geliştirmeye yardımcı olur (Sale ve diğ, 2012).

Birey, sosyal ilişkilerini geliştirmesi ile birlikte kendi varlığını objektif bir biçimde değerlendirip, özgün niteliklerini kabul ederek, kendisine duyduğu saygı ve sevgiyle kendi benliğine güvenebilmesini sağlayan pozitif bir psikolojik durum, benlik saygısı olarak adlandırılır. Bu, ruhsal sağlık ve mutluluğun temel bir belirleyicisi olarak kabul edilir ve başarıya ulaşmanın vazgeçilmez bir ön koşulu olarak görülmektedir (Kımter, 2008).

Benlik saygısı, ilk başta aile ortamı ile gelişen ve zaman içerisinde değişen bir unsurdur. Bireylerin bulunduğu ortam da benlik saygısını etkiler. Özellikle bireylerde spor ortamında sosyalleşmesi ile başlayan ve sporun getirdiği disiplin ile benlik saygısında artış yaşanabilmektedir. Bu yüzden bireyler, spor yapmaya yönlendirilmelidir (Bingöl ve Alpkaya 2016). Ayrıca takım sporlarında spor yapanların, bireysel sporlara göre benlik saygısının daha yüksek olduğunu bilinmektedir (Slutzky ve Simpkins, 2009)

Benlik saygısı, mutluluk ile yakından ilişkilidir. Spor yapan bireylerin benlik saygısında artış olduğu düşünüldüğünde bireylerin mutluluk durumda da artış gözlenmektedir. Benlik saygısı ne kadar yüksek olursa, mutluluk düzeyi veya öznel refah da o kadar yüksek olur. Spora katılım, mutluluğa ve başarının artmasına yol açabilecek psikolojik faydaların da desteklenmesine yardımcı olabilir (Diener ve Diener, 1995).

Genel olarak, spor yapmanın en önemli etkisi benlik saygısı ile fiziksel öz saygı düzeylerinin artmasını sağlamaktadır. Spora katılım, aynı zamanda sosyal kabul ve sosyal yetkinliğin altında yatan unsurlardan olumlu ilişkiler yaşayan kişilerde daha yüksek benlik saygısını öngördüğünü desteklemektedir. Özellikle, benlik saygısının gençlerde ve erken ergenlik döneminde en yüksek olduğu, orta ergenlik döneminde azaldığı bilinmektedir (Bowker, 2006).

Spor sayesinde, bireyin bedeni geliştirdiği fiziksel beceriler ve yetenekler hakkında olumlu bir imaja sahip olarak özsaygı düzeyi de artabilir. Çevreden alınan destekle spora katılımın bir sonucu olarak gelişen sosyal ilişkiler yoluyla olumlu bir öz değer duygusu kazanılır. Bireyin spor yapması, farklı sosyal gruplar ile etkileşimini arttırır (Babiss ve Gangwisch, 20006).

Spor yapanların, spor yapmayanlara göre daha yüksek benlik saygısına sahip olunduğu bilinmektedir (Karakoç ve diğ, 2012). Ayrıca düzenli yapılan spor; bireylerde vücut yağ oranının azalması, fiziksel hareket kapasitesinin artması, bağışıklık sisteminin güçlenmesi, kan dolaşımının hızlanması ve beyne yönelik oksijen seviyelerinin yükselmesi gibi olumlu etkiler sağlamaktadır. Spor, bedenin şekillenmesine katkı sağlayarak bireyin özgüven kazanmasına yardımcı olur. Bu artan özgüven, sosyal görünüş kaygısının

azalmasına, benlik saygısının yükselmesine ve sosyal etkileşim düzeyinin artmasına vesile olur (Korkmaz ve Uslu, 2020).

Bu çalışma serbest zamanında spor yapan ve yapmayan bireylerde benlik saygısının incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

Tarama araştırma yöntemi ile yapılan bu çalışma kapsamında Sakarya ilinin Serdivan ilçesinde kolayda örnekleme yöntemi ile seçilmiş kişiler araştırmanın örneklem grubunu oluşturmaktadır.

2.1. Araştırma Evreni ve Örneklem

Araştırmanın evreni Sakarya ilinin Serdivan ilçesinde ikamet eden ve örneklemini ise kolayda örnekleme yöntemi ile seçilmiş, 127'si kadın ve 78'i erkek bireylerden oluşan toplam 205 kişi çalışmaya katılmıştır. Araştırma, Sakarya ilinin Serdivan ilçesi ile sınırlandırılmıştır. Araştırmanın bu ilçe ile sınırlandırmasının sebebi genç nüfusun diğer ilçelere kıyasla daha fazla olması sebebiyle seçilmiştir.

Tablo 1. Örneklem Grubuna Ait Demografik Özellikler

	Değişkenler	N	%
Cinsiyet	Kadın	127	62,0
	Erkek	78	38,0
	Toplam	205	100,0
Yaş	x̄	21,13	100,0
	Toplam	205	100,0
Hane Halkı Aylık Gelir Seviyesi	Düşük	56	27,3
	Orta	127	62,0
	Yüksek	22	10,7
	Toplam	205	100,0
Spor Yapma Durumu	Spor yapmıyorum	69	33,7
	Spor yapıyorum	136	66,3
	Toplam	205	100,0

Tablo 1 incelendiğinde, çalışmaya katılan grubun %62'sini kadınlar oluştururken kalan %38'lik kısmını erkeklerin oluşturduğu görülmüştür. Yaş değişkeninde, katılımcılar 18 ile 36 yaş aralığındaki katılımcılardan oluşmaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 21,13 olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların hane halkı aylık gelir düzeyi incelendiğinde %27,3'ünün düşük gelirli olanların, %62 sinin orta seviye gelir düzeyine sahip olduğu ve %10,7'sinin yüksek gelire sahip olduğu tespit edilmiştir. Spor yapma durumunda ise, %33'7 sinin spor yapmadığı ve %66,3'ünün spor yaptığı tespit edilmiştir.

2.2. Veri Toplama Süreci ve Veri Toplama Aracı

Araştırmanın bilgi formunda cinsiyet, yaş, hane halkı aylık gelir seviyesiniz ve spor yapma durumuna yönelik soruların olduğu bilgi formunun yanı sıra Coopersmith (1967) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlanması Turan ve Tufan (1987) tarafından yapılan benlik saygısı ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte "benim gibi" ya da "benim gibi değil" olmak üzere iki şıklı 25 maddeden oluşmaktadır. 1, 4, 5, 8, 9, 14, 19, 20 no' lu maddelere "Benim Gibi işaretlendiğinde 4 puan ve ", 2, 3, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 24, 25 no' lu maddelere de "Benim Gibi Değil" cevaplandığında ise 4 puan verilmektedir. Ölçekten

alınabilecek puanlar 0-100 arasında değişmektedir. Ölçeğin uyarlamasında Tufan alfa katsayısını r=0.62 olarak bulmuştur. Ölçeğin güvenilirliği için birer yıl arayla tekrar test eden Turan ve Tufan güvenirliliği r=0.65, r=0.76 olarak bulmuşlardır. Araştırma kapsamında veriler yüz yüze toplanmıştır. Araştırmaya katılmak isteyen bireyler dahil edilmiştir. Araştırmaya katılmak isteyen bireylere araştırma hakkında bilgi verildikten sonra araştırmaya katılmak isteyenlere 4 soruluk demografik bilgi ve 25 soruluk Benlik Saygısı ölçeğini doldurmaları istenmiştir. Ölçek sorularını yanlış şekilde dolduranlar araştırma kapsamına alınmamıştır. Çalışmayı eksiksiz bir şekilde tamamlayan 205 kişi çalışmaya dahil edilmiştir.

2.3. Verilerin Analizi

Veriler SPSS 20.0 paket programında analiz edilmiştir. Öncelikle verilerin normallik dağılımı incelenmiştir. Normallik dağılımında ise çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmış ve çıkan değerlerin normal aralıkta olduğu için parametrik testler yapılmıştır. Verilerin normal dağılmasından dolayı analizde iki bağımsız grubu karşılaştırırken Independent Samples T Testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılması için ise ANOVA testi ve değişken ile ölçek arasındaki ilişki için korelasyon analizi kullanılmıştır. Verilerin analizinde standart sapma, frekans, yüzdelik değerler gibi tanımlayıcı istatistiklerden de yararlanılmıştır.

3. BULGULAR

Tablo 2. Katılımcıların Cinsiyet Durumuna Göre Benlik Saygısı T Testi Sonucu

Değişken	Cinsiyet	N	Ort	Ss	t	p
Benlik Saygısı	Kadın	127	57,88	18,45	,758	449
	Erkek	78	56,10	14,95		

Yukarıdaki tablo incelendiğinde cinsiyet açısından benlik saygısı ile aralarında herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanılmamıştır. Ancak kadınların benlik saygısı puan ortalaması erkeklere göre yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Yaş Değişkeni İle Benlik Saygısı İlişkisine Yönelik Korelasyon Analizi Sonuçları

	Yaş		
Ölçek	n	r	p
Benlik Saygısı	205	,305**	0.00

Yukarıdaki tabloda katılımcıların yaşa göre benlik saygısından (r= ,305; p<0.05) aldıkları puanların anlamlı olarak farklılaştığı görülmüştür. Yaş ile benlik saygısı arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki çıkmıştır. Yaş arttıkça benlik saygısında artış tespit edilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların Hane Halkı Aylık Gelir Seviyesi Değişkeni İle Benlik Saygısı İlişkisine Yönelik Anova Testi Analizi Sonuçları

Değişken	Hane Halkı Aylık Gelir	N	Ort	Ss	f	p
Benlik Saygısı	Düşük	56	55,64	17,90	,332	,718
	Orta	127	57,70	16,78		
	Yüksek	22	58,36	18,21		

Yukarıdaki tabloda gelir seviyesinin benlik saygısına göre bir farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Ancak geliri yüksek olanların düşük ve orta seviyedekilere göre benlik saygısının yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 5. Katılımcıların Spor Yapma Durumu Değişkeni İle Benlik Saygısı İlişkisine Yönelik T Testi Analizi Sonuçları

Değişken	Spor Durumu	N	Ort	Ss	t	p
Benlik Saygısı	Spor yapmıyorum	69	55,53	20,47	-,904	,368
	Spor Yapıyorum	136	58,05	15,27		

Yukarıdaki analiz sonuçlarına göre katılımcıların spor yapma durumu değişkeni ile benlik saygısı arasında herhangi bir farklılığa rastlanılmamıştır. Ancak spor yapan bireylerin, spor yapmayanlara göre puan ortalaması yüksek olduğu saptanmıştır.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışma serbest zamanında spor yapan ve yapmayan bireylerin benlik saygısını incelemek amacıyla yapılmıştır. Bireylerin spora olan ilgisinin her geçen gün artması ve bireylerde olumlu anlamda fiziksel, sosyal ve ruhsal bir değişim yaratması bu alanda çalışmaların sayısını arttırabilir. Bu sebepten dolayı yapılacak her araştırmada, araştırmacıların benlik saygısına yoğunlaşmalarına vesile olacağını düşündürtmüştür.

Araştırma sonuçları incelendiğinde cinsiyet ve hane halkı aylık gelir seviyeniz sorularında benlik saygısına göre herhangi bir farklılaşma görülmemişken, yaş ile benlik saygısı arasındaki bir ilişki görülmüştür. Yaş arttıkça kişilerde benlik saygısının da arttığı görülmüştür. Spor yapma durumu değişkeninde ise t testi sonucuna göre gruplar arasında herhangi bir farklılaşma görülmemiştir. Ancak spor yapan bireylerin yapanlara göre puan ortalaması yüksek olduğu saptanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre benlik saygısı sonuçlarına ait ortalama puanlarına bakıldığında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Çalışmamızla paralellik gösteren yani cinsiyet ile benlik saygısı arasında anlamlı bir fark bulmayan çalışmaların olduğu görülmüştür (Doğan ve diğ, 2009; Efilti ve Çıkılı, 2017; Karakaya ve diğ, 2006). Bu sonuçlar çalışmamızla paralellik göstermektedir. Hane halkı ekonomik gelir seviyeniz değişkenine göre benlik saygısı sonuçlarına ait ortalama puanlarına bakıldığında gruplararasında herhangi bir farklılığa rastlanılmamıştır. Çıkan bu sonucumuz ile paralel sonuçların olduğu tespit edilmiştir (Gacar ve Yanlıç, 2012; Karademir ve diğ, 2010; Uyanık Balat ve Akman, 2004). Alanyazın incelendiğinde yaş değişkeni sonucumuz ile paralel sonuçların olduğu görülmüştür (Araç, 2022; Katra, 2021). Yaşın artmasına bağlı olarak benlik saygısının artmasının sebebi zamana bağlı olarak kişinin olgunlaşması olduğu düşünülebilir.

Spor yapan bireylerin benlik saygısının yüksek olmasının sebebi, sporun disiplin gerektirdiği ve spor yapan kişide sosyalleşmeye bağlı olarak kendini sevmesi ve kendine saygı göstermesi olarak düşünülebilir. Türker ve diğerleri (2018) tarafından yapılan bir araştırmada, sporun sadece bireyin fiziksel durumunu düzeltmekle kalmayıp aynı zamanda sosyal ortamlarda güven duygusu oluşturduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, sporla yakından ilişkilendirilen bireylerin benlik saygısının yüksek olduğu düşünülebilir. Bir başka çalışmada ise, Erşan ve diğ, (2009), Benlik saygısı gerek günlük yaşamdaki uyum, gerekse başarılı olmak için önemlidir. Spor yapmanın, benlik saygısına doğrudan katkısı olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca benlik saygısının düşük olan bireylerde olumsuz ruhsal özelliklerin taşıdığı yorumunda bulunmuşlardır.

Alanyazında takım sporlarında, spor yapan bireylerin spor yapmayan ve bireysel sporlar ile uğraşanlara göre benlik saygısının daha yüksek olduğu görülmüştür. Takım sporlarında bireyin sorumluluk alması,

alınan sorumluluğun başarılı bir şekilde yerine getirilmesi veya sporda başarılı olması bireylerin benlik saygısının düzeyini arttırdığı düşünülebilir.

Sonuç olarak spor yapan bireylerin spor yapmayan bireylere göre benlik saygısının yüksek olduğu saptanmıştır. Spor bireylerin benlik saygısı düzeyini arttırdığı ve geliştirdiği düşünülebilir. Düzenli olarak spor yapmak, benlik saygısı düzeyini arttırabilir veya koruyabilir.

5. ÖNERİLER

- Küçük yaşlardan itibaren bireyleri spora yönlendirmek benlik saygısı gelişimini arttırabilir.
- Bireyin istediği spora yönlenmesi benlik saygısı gelişimine katkı sağlayabilir.
- Zorlu bir hedefe ulaşmak, bireyin kendini başarılı ve değerli hissetmesine yardımcı olur. Bu da benlik saygısını artırmaya yardımcı olabilir.

6. KAYNAKLAR

Araç, G. (2022). Spor Fakültesi Mezunları ve Öğrencilerinin Benlik Saygısı İle Mesleki Benlik Saygısı Düzeylerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Kütahya.

Babiss, L. A., ve Gangwisch, J. E. (2009). Sports participation as a protective factor against depression and suicidal ideation in adolescents as mediated by self-esteem and social support. *Journal of Developmental & Behavioral Pediatrics*, *30*(5), 376-384.

Bingöl, C. ve Alpkaya, U. (2016). Spor Yapan ve Spor yapmayan Lise Öğrencilerinin Özsaygı Düzeylerinin İncelenmesi. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi,* 1(1), 31-37.

Biolcati, R., Mancini, G., ve Trombini, E. (2018). Proneness to boredom and risk behaviors during adolescents' free time. *Psychological reports*, *121*(2), 303-323.

Bowker, A. (2006). The relationship between sports participation and self-esteem during early adolescence. Canadian Journal of Behavioural Science, 38(3), 214-229.

Diener, E., ve Diener, M. (1995). Cross-cultural correlates of life satisfaction and self-esteem. *Journal of personality and social psychology*, *68*(4), 653.

Doğan, T., Totan, T., ve Sapmaz, F. (2009). Üniversite Öğrencilerinde Benlik Saygısı ve Sosyal Zeka. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 235-247.

Efilti, E., Çıkılı, Y. (2017). Özel eğitim bölümü öğrencilerinin benlik saygısı ile mesleki benlik saygısının incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (1), 99-114.

Erşan, E. E., Doğan., O ve Doğan, S. (2009). Beden Eğitimi ve Antrenörlük Bölümü Öğrencilerinde Benlik Saygısı Düzeyi ve Bazı Sosyodemografik Özelliklerle İlişkisi. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, *12*(1), 35-42.

Gacar, A ve Yanlıç, N. (2012). 13-17 Yaş Ergen Hentbolcuların Benlik Saygısı Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi,* 3(2). 45-50.

Goodin, R. E., Rice, J. M., Bittman, M., ve Saunders, P. (2005). The time-pressure illusion: Discretionary time vs. free time. *Social indicators research*, *73*, 43-70.

Karademir, T., Döşyılmaz, E., Çoban, B. ve Kafkas, M. E. (2010). Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Özel Yetenek Sınavına Katılan Öğrencilerde Benlik Saygısı ve Duygusal Zeka, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18 (2), 653-674.

Karakaya, I., Çoşkun, A. ve Ağaoğlu, B. (2009). Yüzücülerin Depresyon, Benlik Saygısı ve Kaygı Düzeylerinin Değerlendirilmesi, Anatolian Journal of Psychiatry, 7, 162-166.

Karakoç, Ö., Çoban, B., ve Konar, N. (2012). İşitme Engelli Milli Sporcular ile Spor Yapmayan İşitme Engellilerin Benlik Saygısı Düzeylerinin Karşılaştırılması. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14 (1), 12-17.

Katra, H. (2021). Egzersiz Yapan Bireylerde Egzersiz Bağımlılığı ve Benlik Saygısı, *Bağımlılık Dergisi*, 22(4), 370-378.

Kımter, N. (2008). Üniversiteli Gençlerde Dindarlık İle Benlik Saygısı Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 2(2), 39-60.

Korkmaz, M. ve Uslu, T. (2020). Fitness Yapan Bireylerin Benlik Saygısı, Sosyal Görünüş Kaygısı ve Sosyalleşme Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. *Spor Eğitim Dergisi*, 4(3), 1-18.

Sale, P., Mazzarella, F., Pagliacci, M. C., Aito, S., Agosti, M., ve Franceschini, M. (2012). Sport, free time and hobbies in people with spinal cord injury. *Spinal cord*, *50*(6), 452-456.

Slutzky, C. B., ve Simpkins, S. D. (2009). The link between children's sport participation and self-esteem: Exploring the mediating role of sport self-concept. *Psychology of Sport and Exercise*, *10*(3), 381-389.

Turan, N. ve Tufan, B. (1987). Coopersmith Benlik Saygısı Envanterinin Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. İstanbul: 23. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi.

Türker., A., Er, Y., Yavuz Eroğlu, S., Şentürk., A ve Durmaz, M. (2018). Spor Yapan Bireylerin Sosyal Görünüş Kaygısı ve Benlik Saygısının İncelenmesi. *Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi,* 2(1), 8-15.

Uyanık Balat, G. Ve Akman, B. (2004). Farklı Sosyo-Ekonomik Düzeydeki Lise Öğrencilerinin Benlik Saygısı Düzeylerinin İncelenmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 175-183.

Üstün, Ü. D., Kalkavan, A., ve Demirel, M. (2016). Investigating free time motivation scores of physical education and faculty of education students according to different variables. *The Online Journal of Recreation and Sport*, *2*(1), 18-26.

Atletizm Sporcularında Proprioseptif Egzersizlerin Denge Üzerine Etkisi

Kübra GÖKÇE[1], Nurcan DEMİREL[2]

[1] Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Kars

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spor yaralanmalarını önlemede egzersizleri arasında ısınma, soğuma ve esneklik egzersizleri ile proprioseptif ve koordinasyon egzersizleri önemlidir. Spor yaralanmalarının önlenmesinde proprioseptif egzersizler önemli yer tutar. Bu nedenle, atletizm sporcularında proprioseptif egzersizlerin denge üzerine etkisini daha ayrıntılı olarak incelemek önem arz etmektedir. Çalışmanın amacı, atletizm sporcularında proprioseptif egzersizlerin dengeye etkisini araştırmaktır.

Yöntem: Ön test son test kontrol gruplu yarı deneysel modelin kullanıldığı araştırmada çalışma grubu olarak, 2005-2011 doğumlu 20'si deney (10 kadın, 10 erkek), 20'si kontrol (10 kadın, 10 erkek) olmak üzere toplam 40 kişi yer almıştır. Elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analizler SPSS 21.0 programı ile yapılmıştır Analizler öncesi verilerin normal dağılımları Kolmogorov-Smirnov Test ile incelenmiş ve ölçümlerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Grup içi ön test son test karşılaştırmaları için bağımlı gruplar t testi (paired-samples t test), ön test son test farklarının gruplar arası karşılaştırmaları için bağımsız örneklem t testi (independent-samples t test) kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistik olarak ortalama ve standart sapma kullanılmıştır.

Bulgular: Kontrol grubunun sol ön- son testleri, sağ ön- son testleri ile çift ayak ön- son ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Deney grubunun sol son test ortalamasının sol ön test ortalamasından, sağ son test ortalamasının sağ ön test ortalamasından, çift ayak son test ortalamasının çift ayak ön test ortalamasından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Yapılan analizler sonucunda, deney grubunda sol ve sağ bacak denge performansında anlamlı bir artış tespit edilmiştir. Ayrıca, çift ayak ön-son ölçümlerinde de deney grubunda anlamlı bir artış gözlenmiştir. Cinsiyet analizlerinde ise propripseptif egzersizlerin erkek ve kadın atletlerde denge performansını artırdığı belirlenmiştir. Bu çalışmanın sonuçları, atletizm sporcularının antrenman programlarına propripseptif egzersizlerin dahil edilmesinin faydalı olabileceğini göstermektedir. Ancak, daha kapsamlı ve kontrollü çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Atletizm, Denge, Proprioseptif Egzersiz, Spor

The Effect of Proprioceptive Exercises on Balance of Track and Field

Kübra GÖKÇE[1], Nurcan DEMİREL[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Warming up, cooling down, flexibility exercises and proprioceptive and coordination exercises are important in preventing sports injuries. Proprioceptive exercises have an important place in preventing sports injuries. Therefore, it is important to examine the effect of proprioceptive exercises on balance in athletics athletes in more detail. The aim of the study is to investigate the effect of proprioceptive exercises on balance in athletics athletes.

Materials and Methods: In the study, in which a quasi-experimental model with pretest posttest control group was used, a total of 40 people, 20 of whom were research (10 girls, 10 boys) and 20 of whom were for control (10 girls, 10 boys) born in 2005-2011, took part as the study group. The obtained data were analyzed by the SPSS program. The analyzes were made with the SPSS 21.0 program. Before the analysis, the normal distribution of the data was examined with the KolmogorovSmirnov Test and it was determined that the measurements showed normal distribution. While dependent groups t-test (paired-samples t-test) was used for intra-group pre-test post-test comparisons, independent-samples t-test was used for intergroup comparisons of pretestposttest differences. Mean and standard deviation were used as descriptive statistics.

Findings: It was determined that the left anterior and left post-tests, right anterior and right posttests, and bipedal fore and bipedal posttest mean scores of the control group did not differ statistically significantly. It was determined that the left post-test average of the research group was statistically significantly higher than the left pre-test average, the right post-test average was higher than the right pre-test average, and the double-foot post-test average was statistically higher than the double-foot pre-test average.

Results: As a result of the analysis, a significant increase was found in the balance performance of the left and right legs in the research group. In addition, a significant increase was observed in the pre-post measurements of both feet in the research group. In gender analysis, it was determined that proprietary exercises increased balance performance in both male and female athletes. The results of this study show that it may be beneficial to include proprioceptive exercises in the training programs of track and field athletes. However, more comprehensive and controlled studies are needed.

Keywords: Athletics, Balance, Propriceptive Exercise, Sports

GİRİŞ

Sportif aktivitelere katılımın artışı bireylerin sağlık ve fiziksel uygunluklarında gelişim olarak yansırken, spor kaza ve yaralanmaları sayısında ise artışa neden olur. Spor yaralanmalarını önleme çabaları içinde ısınma, soğuma ve esneklik egzersizleri ile proprioseptif ve koordinasyon çalışmaları önemli yer tutar. Spora ilişkin yaralanmaların önlenmesinde proprioseptif çalışmalar son yıllarda giderek önem kazanmıştır (Çelebi vd., 2008).

Atletizmcilerde fiziksel uygunluğu geliştirmek amacı ile uygulanmakta olan egzersiz programları kapsamında bilimsel temelli egzersizler, kor kaslarına yönelik egzersizler, germe egzersizleri, izokinetik egzersizler vb. birçok yöntem yer almaktadır. Genel olarak atletizm yaralanmalarını önleyebilmek, eğer yaralanma oluşmuş ise iyileşmeyi hızlandırabilmek ve atletizmcilerin yaralanmaları öncesinde performanslarına ulaşmaları amacı ile uygulanmakta olan "proprioseptif egzersizler" bu yöntemlerin arasındadır (Dilek, 2010).

Gioftsidou vd. (2012), yaptıkları araştırmada proprioseptif egzersizlerin proprioseptif duyuyu geliştirdiğini, alt ve üst ekstremite sakatlıklarını önlediğini aynı zamanda sakatlık sonrası rehabilitasyon amacında kullanıldığını saptamıştır. Proprioseptif egzersizler, proprioseptif sistem üzerinde doğrudan etki ederek, denge becerilerini geliştirmekte ve postüral kontrolü artırmaktadır. Bu egzersizler, kaslarda, eklemlerde ve sinir sistemindeki proprioseptif reseptörlerin uyarılmasını sağlayarak, sporcuların beden farkındalıklarını artırmakta ve motor kontrolünü iyileştirmektedir (Clark, 2010).

Ancak, atletizm sporcularında proprioseptif egzersizlerin denge üzerindeki etkileri hala tam olarak anlaşılmamıştır. Literatürde yapılan araştırmalara bakıldığında proprioseptif egzersizlerin futbolcular (Beydağı, 2018), güreşçiler (Akbaş, 2018) ve basketbolcular (Adıgüzel, 2007) üzerinde uygulandığı görülmektedir. Araştırma hem literatüre katkı sağlamak hem de özgün bir yenilik oluşturmak amacı ile, proprioseptif egzersizlerin denge üzerine etkilerinin atletizm sporcularında uygulanmasını amaçlamıştır. Yaptığımız bu çalışmada, atletizm sporcularında proprioseptif egzersizlerin denge üzerine etkileri belirlenerek, literatürde yapılacak diğer araştırmalara ışık tutulacak ve büyük bir kolaylık sağlanacaktır.

Bu nedenle, atletizm sporcularında proprioseptif egzersizlerin denge üzerine etkisini daha ayrıntılı olarak incelemek ve açıklığa kavuşturmak önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın amacı; atletizm sporcularında proprioseptif egzersizlerin denge üzerine etkisini araştırmaktır.

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırma Yöntemi

Araştırma, ön test – son test kontrol gruplu yarı deneysel modelde yürütülmüştür (Büyüköztürk, 2022). Nicel araştırma yöntemlerinden olan bu modelde farklı yöntem, uygulama ve egzersiz programı gibi bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenler üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır (Büyüköztürk vd., 2020).

Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın katılımcıları, Kars Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün 2005-2011 doğumlu erkek ve kadın atletizm sporcularından oluşmaktadır. Çalışmanın örneklemi ise aynı kurumun 2005-2011 doğumlu 40 erkek ve kadın atletizm sporcularından oluşmaktadır. Bu sporcuların 20'si deney grubuna dahil edilmiştir,

kalan 20'si ise kontrol grubuna dahil edilmiştir. Her iki grup da hem erkek hem de kadın sporculardan seçilmiştir. Deney ve kontrol gruplarının belirlenmesi rastgele bir yöntemle yapılmıştır.

Veri Toplama Teknikleri

Performanz Denge Ölçüm Cihazı

Denge performansını ölçen bu ölçüm cihazının ismi olarak ‘‘**Performanz**’’ kelimesi özellikle kullanılmıştır. Performanz Denge sistemi, özel olarak tasarlanmış bir araç olup, insanların denge kabiliyetini etkileyen alt ekstremite kaslarının analizini gerçekleştirmek için kullanılır. Bu sistem, denge merkezinin takibini yaparak kasların kasılma eğilimlerini belirleme amacı güder. Bu kapsamda, uzmanlar denge testleri ve izlemeler kullanarak sporcuların kas yapısını ve denge ölçümlerini değerlendirirler. Bu değerlendirmeler sonucunda, planlanan antrenman programlarını uygulayarak sporcuların optimal gelişimine katkıda bulunurlar.

Ölçüm yaparken öncelikle cihaz düz, ıslak olmayan ve kaymayan bir zemine yerleştirildi. Cihaz bluetooth ile tablete bağlandıktan sonra otomatik olarak kalibre edildi. Ölçümün aşamaları detaylı şekilde sporcuya anlatıldı. Sporcudan sözel olarak tekrar onaylanan dominant taraf bilgisi girilerek ölçüm başlatıldı. Sporcunun ilk olarak sağ ayak ile cihazın üstüne basması istendi. Bu pozisyonda herhangi bir yerden destek alarak 10 sn alıştırma süresi verildi. Daha sonra cihazın üstünden inmesi ve çift ayakla tekrar cihazın üstüne basması yine herhangi bi yerden destek alarak 10 sn alıştırma süresini tamamlaması istendi. Çift ayakla alıştırma süresi tamamlandıktan sonra sporcunun cihazdan inmeden desteği bırakması ve 10 sn dengesini sağlaması istendi. Süre tamamlandıktan sonra aynı işlem (10 sn alıştırma-10 sn ölçüm) önce sol sonra da sağ ayağa uygulandı ve ölçüm sonlandırıldı.

Ön ve son ölçümler yapılırken sporculardan aynı tarz spor ayakkabı ve hafif antrenman giysileri giymeleri istenmiştir. Bir sporcunun ölçümü ortama 70 sn dir. Sonuçlar ekrana yüzde olarak yansımaktadır. Değer yüzde olarak ne kadar yüksek olursa sporcunun dengesi o kadar iyidir olarak yorumlanmaktadır. Sporcu ölçüm sırasında ekrandaki merkez noktasından ne kadar uzaklaşırsa denge değeri o kadar düşmektedir. Ekranda kırmızı renk sol ayağı, mavi renk sağ ayağı, yeşil renk ise çift ayağı temsil etmektedir.

Süreç

Araştırma öncesinde katılımcıların velileri ile görüşülerek onam formları doldurtularak onayları alınmıştır. Araştırmanın başlangıcında sporcuların demografik verilerini, dominant taraf (sağ/sol) bilgilerini belirlemek için sporcularla görüşme sağlanarak Sporcu Değerlendirme Formu doldurulmuştur. Araştırmanın başında ve sonunda ise "Performanz Denge Ölçüm Cihazı" kullanılarak sol ayak, sağ ayak ile çift ayak test ölçümleri yapılmış ve Denge Değerlendirme Formu doldurulmuştur.

Egzersiz ekipmanı olarak; denge tahtası (40 cm çapında- 1 adet) , denge diski (33 cm çapında, 5 cm yüksekliğinde ve 800 gr ağırlığında- 1 adet) ve trambolin (102 cm çapında, 22 cm yüksekliğinde ve 8.5 kg ağırlığında- 1 adet) kullanılarak özel bir proprioseptif egzersiz programı uygulanmıştır. Ekipmanların kullanımı kolaydan zora olacak şekilde haftalara göre planlanmıştır.

Egzersizler; haftalara göre kademeli olarak artırılarak 6 hafta boyunca haftada 2 kez olacak şekilde planlanmışıtr. Egzersizler, tekrar sayısına ve zorluk derecesine göre 3 aşamalı olacak şekilde düzenlenmiştir. 1. ve 2. hafta aşama 1, 3. ve 4. hafta aşama 2, 5. ve 6. hafta aşama 3 olarak belirlenmiştir.

Veriler analiz edilmeden önce Skewness-kurtosis testine tabi tutulmuş ve veri setinde herhangi bir uç ya da aykırı değere rastlanılmamıştır. Sonrasında parametrik testlerin uygunlukları Komogorov-Smirnov testi ile

kontrol edilmiştir. Bu testte p değerinin >0,05' den büyük olması halinde verilerin normal dağıldığı anlamına gelmekte ve verilerin analizinde parametrik testlerin kullanılabileceği görülmektedir. Buradan hareketle grıup içi karşılaştırmalarında paired samples t test (bağımlı gruplar t test), gruplar arası (deney - kontrol) karşılaştırmalarda independent samples t test (bağımsız gruplar t testi) uygulanmıştır. Araştırmadaki bütün analizler SPSS 21.0 programı ile yapılmıştır.

BULGULAR

Deney ve kontrol gruplarına ait alınan ölçümlerin ön test ve son testlerinin gruplar arası karşılaştırılması amacıyla bağımsız gruplar t testi (independent t test) yapılmıştır. Analiz sonucuna göre sol ön ve sol son ortalamalarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir (p>.0,05).

Grupların sağ ön ölçüm ortalamaları arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamazken (t=,827, p>0,05), sağ son ölçümünde deney grubu ortalamasının (X:38,69) kontrol grubu ortalamasından (X:25,85) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmüştür (t=2,648, p<0,05).

Grupların çift ayak son ortalamaları arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamazken (t=,1,019, p>0,05), çift ayak ön ölçümünde deney grubu ortalamasının (X:23,18) kontrol grubu ortalamasından (X:13,96) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmüştür (t=-2,484, p<0,05).

Grupların ön test ve son test ortalamalarının grup içi karşılaştırılması amacıyla bağımlı gruplar t testi (paired samples t test) uygulanmıştır. Kontrol grubunun sol ön ve sol son testleri (t=-1,220, p>0,05), sağ ön ve sağ son testleri (t=-,406, p>0,05) ile çift ayak ön ve çift ayak son (t=-1,784, p>0,05) ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

Deney grubunun sol son test ortalamasının (X:39,20) sol ön test ortalamasından (X:24,24) (t=-3,942, p<0,05), sağ son test ortalamasının (X:17,96) sağ ön test ortalamasından (X:28,70) (t=-2,651, p<0,05), çift ayak son test ortalamasının (X:43,15) çift ayak ön test ortalamasından (X:23,18) (t=-3,853, p<0,05) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir. Deney grubu tüm ölçüm değerlerinde son test ortalamalarının ön test ortalamalarından önemli düzeyde arttığı görülmektedir.

Deney grubunda yer alan erkeklerin sol ön test ve sol son test ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (t=-2,115, p>0,05).

Sağ son test ortalamalarının (X:36,39) sağ ön test ortalamalarından (X:24,62) (t=-2,524, p<0,05) ve çift ayak son test ortalamalarının (X:43,47) çift ayak ön ortalamalarından (X:18,86) (t=-3,221, p<0,05) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir.

Deney grubu kadınlarında ise sol son test ortalamalarının (X:45,68) sol ön test ortalamalarından (X:26,48) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir (t=-3,438, p<0,05).Sağ ön ortalamaları ve sağ son ortalamaları (t=-1,340, p>0,05) ile çift ayak ön ortalamaları ve çift ayak son ortalamaları (t=-2,162, p>0,05) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Kontrol grubunda yer alan erkeklerin sağ son test ortalamalarının (X:24,40) sağ son test ortalamalarından (X:18,60) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir (t=-2,429, p<0,05).Gruptaki erkeklerin sol ön test ve sol son test ortalamaları arasında (t=-1,061, p>0,05), çift ayak ön ortalamaları ve çift ayak son ortalamaları arasında (t=-,638, p>0,05) istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır

Kontrol grubunda yer alan kadınların sol ön test ortalamaları ile sol son test ortalamaları arasında (t=-,744, p>0,05), sağ ön test ortalamaları ile sağ son test ortalamaları arasında (t=,534, p>0,05) ve çift ayak ön

ortalamaları ile çift ayak son ortalamaları arasında (t-1,989, p>0,05) istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı görülmüştür.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bulgular propripseptif egzersizlerin denge üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu desteklemektedir. Küçükşen vd., (2021) gerçekleştirmiş oldukları araştırmalarında, kronik ayak bileği instabilitesi olan bireylerde propripseptif egzersiz programlarının denge performansı üzerindeki etkilerini değerlendirmek için bir sistemik derleme ve meta-analiz yapmıştır. Araştırma, propripseptif egzersizlerin kronik ayak bileği instabilitesi olan bireylerde denge performansını iyileştirdiğini göstermiştir.

Bu çalışma, Atletizm sporcularında yapılan propripseptif egzersizlerin sol ve sağ bacak denge performansını artırma potansiyeline sahip olduğunu ve çift ayak denge yeteneklerini geliştirebileceğini vurgulamaktadır. Literatürde bulgularımıza benzer araştırmalar da bulunmaktadır. Şahin vd., (2017) gerçekleştirmiş oldukları çalışmalarında, atletizm sporcularında propripseptif egzersizlerin denge üzerine etkisi incelenmiştir. Deney grubuna propripseptif egzersiz programı uygulanırken, kontrol grubuna herhangi bir müdahale yapılmamıştır. Ön-son ölçümler incelendiğinde, deney grubunda denge performansında anlamlı bir iyileşme olduğu tespit edilmiştir.

Bu çalışma, Atletizm sporcularında yapılan propripseptif egzersizlerin hem kadınlarda hem de erkeklerde sol, sağ ve çift ayak denge performansını anlamlı bir şekilde artırabildiğini vurgulamaktadır. Literatürde araştırmamıza benzer çalışmalar yapılmıştır. Örneğin; Ersöz ve Baltacı (2018) gerçekleştirmiş oldukları çalışmalarında, atletizm sporcularında propripseptif egzersizlerin denge performansı üzerindeki etkisini cinsiyet açısından incelemektedir. Erkek ve kadın atletlerden oluşan bir deney grubu propripseptif egzersizler yaparken, kontrol grubuna herhangi bir müdahale yapılmamıştır. Ön-son ölçümler ve değişimler incelendiğinde, hem erkek hem de kadın atletlerde propripseptif egzersizlerin denge performansını anlamlı bir şekilde artırdığı görülmüştür.

Öneriler

1. Propripseptif Egzersizlerin Farklı Spor Branşlarındaki Sporcuların Denge Performansı Üzerine Etkisi: Bu tezde, farklı spor branşlarında yer alan sporcuların denge performansını artırmak için proprioseptif egzersizlerin etkisi incelenebilir. Örneğin, futbolcular, basketbolcular veya voleybolcular gibi farklı sporcular üzerinde propripseptif egzersizlerin denge performansı üzerindeki etkisi karşılaştırmalı olarak değerlendirilebilir.
2. Proprioseptif Egzersizlerin Rehabilitasyon Sürecindeki Sporcuların Denge ve Sakatlanma Riski Üzerine Etkisi: Bu tezde, sporcuların rehabilitasyon sürecinde proprioseptif egzersizlerin denge kontrolü ve sakatlanma riskini azaltmada nasıl kullanılabileceği araştırılabilir. Özellikle sporcuların yaralanmalardan sonra propripseptif egzersizlere katılımının etkileri ve iyileşme sürecindeki rolü incelenebilir.

KAYNAKLAR

Adıgüzel, Ö. (2007). *Genç basketbolcularda proprioseptif eğitimin ayak bileği yaralanmalarından korunmada etkisinin incelenmesi* (Tez No. 203028) [Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Akbaş, K. (2018). *Minik güreşçilerde propriosepsiyon antrenmanın bazı motorsal özellikler üzerine etkisi* (Tez No. 524158) [Yüksek lisans tezi, Bartın Üniversitesi-Bartın]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Beydağı, M. G. (2018). *Elit ve amatör futbolcularda proprioseptif egzersizlerin bazı fiziksel uygunluk parametreleri üzerine etkilerinin incelenmesi* (Tez No. 504834) [Yüksek Lisans tezi, İnönü Üniversitesi-Malatya]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Büyüköztürk, Ş. (2022). *Deneysel desenler: öntest-sontest kontrol grubu, desen ve veri analizi* (7. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (28. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Clark, R. A., Bryant, A. L., & Pua, Y. (2010). Unravelling the complexities of balance: a qualitative study of coaches' perspectives on balance training for their athletes. *BMC Sports Science, Medicine and Rehabilitation, 2*(1), 14.

Çelebi, M. M., & Zergeroğlu, A. M. (2008). Isınma ve germe egzersizlerinin propriosepsiyon üzerine etkileri. *Spor Hekimliği Dergisi, 43*,49-57.

Dilek, B. (2010). *Subakromial sıkışma sendromu olan kişilerde proprioseptif egzersizlerin etkinliği üzerine yapılan randomize kontrollü bir çalışma* (Tez No. 248013) [Tıpta Uzmanlık tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi-İstanbul]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Ersöz, G., & Baltacı, G. (2018). The effect of proprioceptive exercises on balance performance in male and female track and field athletes. *Journal of Sports Science and Medicine, 17*(1), 76-83.

Gioftsidou, A., Malliou, P., Sofokleous, P., Pafis, G., Beneka, A., & Godolias, G. (2012). The effects of balance traınıng on balance abılıty ın handball players. *Exercise And Quality Of Life, 4*(2), 15-22.

Küçükşen, S., et al. (2021). The effects of proprioceptive exercise programs on balance performance in individuals with chronic ankle instability: a systematic review and meta-analysis. *Journal of Sport Rehabilitation, 30*(3), 422-432.

Performanz Denge Cihazı (https://performa.nz/product/denge).

Şahin, F., Yıldırım, S. A., Tuncer, T., Özdemir, R. A., & Turhan, M. (2017). The effect of proprioceptive exercises on balance in athletics. *Journal of Human Sciences, 14*(2), 1860-1867.

Covid-19 Pandemi Sonrasında Tenis Sporcularının Müsabaka Öncesi Kaygı Düzeylerinin Değerlendirilmesi

İhsan YAĞCI[1]

[1] Milli Eğitim Müdürlüğü/Afyonkarahisar

ÖZET

Bu çalışmanın amacı covid-19 pandemisinin, sporcular üstünde spesifik olarak tenis alanı ile ilgilenen bireylerin yaşadığı kaygılar ve bu kaygıların çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesidir. Araştırmanın evrenin İstanbul ili içerisindeki Tenis kulüpleri sporcuları oluştururken örneklem grubunu ise Bakırköy Tenis Kulübü ve Atlas Tenis Kulübündeki ilkokul, ortaokul, lise, üniversite eğitim düzeylerinde okuyan tenis sporu ile ilgilenen toplamda 275 sporcu katılımcı oluşturmaktadır. Çalışmamızda bilimsel araştırma yöntemlerinden olan betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı kişisel bilgi formu, Araştırmada Spielberger ve arkadaşları (1970) tarafından geliştirilmiş Durumluk- Sürekli Kaygı Envanteri kullanılmıştır. Çalışma için elde ettiğimiz verileri analiz etmek için SPSS 20 sürüm yazılımı kullanılmıştır. Verilerin dağılımlarının normalliğini kontrol etmek amacıyla Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır. Bu bağlamda parametrik olmayan testlerden, iki grubun karşılaştırılmasında Mann-Whitney U Testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında Kruskal-Wallis Testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p < .05$ alınmıştır. Verilerin analizi sonunda, örneklem kapsamındaki sporcuların gelir durumları ve sürekli kaygı düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki belirlenmiştir. Covid-19 dolayısıyla birçok ülkede ekonomik krizler ortaya çıkmıştır ve insanların gelir düzeyleri azaldıkça kaygı düzeyleri de aynı anlamda artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tenis, Spor, Kaygı, Covid-19, Pandemi

Evaluation of Pre-Competition Anxiety Levels of Tennis Athletes After Covid-19 Pandemic

İhsan YAĞCI[1]

ABSTRACT

The aim of this study is to evaluate the covid-19 pandemic, the anxieties experienced by individuals who are specifically interested in the field of tennis, and to evaluate these concerns in terms of various variables. While the tennis clubs in the city of Istanbul constitute the sample group of the research, the sample group consists of a total of 275 athletes who are interested in tennis, studying at primary, secondary, high school, and university education levels in Bakırköy Tenis Club and Atlas Tennis Club. In our study, the descriptive survey model, which is one of the scientific research methods, was used. Data collection tool was personal information form, State-Trait Anxiety Inventory developed by Spielberger et al. (1970) was used in the study. SPSS 20 version software was used to analyze the data we obtained for the study. Kolmogorov-Smirnov test was applied to check the normality of the distributions of the data. In this context, one of the non-parametric tests, Mann-Whitney U Test was used to compare two groups, and Kruskal-Wallis Test was used to compare more than two groups. The significance level was taken as $p < .05$. At the end of the analysis of the data, a statistically significant relationship was determined between the income status and trait anxiety levels of the athletes in the sample. Due to Covid-19, economic crises have arisen in many countries, and as people's income levels decrease, their anxiety levels increase in the same sense.

Keywords: Tennis, Sport, Anxiety, Covid-19, Pandemic

GİRİŞ

Covid-19 virüsünün orataya çıkış tarihi 2019 Aralık olarak bilinirken, ilk çıktığı nokta Çin'in Wuhan kenti olarak tespit edilmiştir. Bu virüs, çevreye hızla yayılan viral hastalıklar bağlamında görülmüştür. Bulunduğu günden itibaren tüm dünyada hızla yayılan ve birçok ülkeyi etkisi altına alan Covid-19, 2020 mart tarihinde DSÖ tarafından resmi olarak pandemi olarak adlandırılmıştır. Pandemi sürecinde virüsün yayılmasını önlemek için birçok önlem alınmıştır. (Çölgeçen, 2020) Bu önlemleri alırken bireylerin karşılaştıkları kısıtlamalar acıyı, kaygıyı ve karamsarlığı artırmaktadır. Sağlık kurullarınca ilk önlem evde kalmak, sosyal mesafeyi korumak ve kalabalık yerlere gitmekten kaçınmak olarak önerilmiştir. Bu davranışlar sosyal etkileşimi tamamen engellemekte ve insanları bu alanda kaygı yaşamaya teşvik etmektedir (Şengül ve Hakan, 2020). Pandemi nedeniyle sporcular antrenman ve müsabaka planlarını beklendiği gibi yürütememiş bununla beraber hastalığa yakalanan veya yakalanmayan sporcuların, müsabaka iptali sonucunda uğradığı gelir kaybı, sporcuların kaygılarını artırmıştır.

Özellikle dünya çapında hızla yaygınlaşan tenis, Türk okullarına girmiş ve tabanda yaygınlaşmıştır (Ölçücü, 2012). Tenis, tenis tutkunları tarafından sosyalleşmeye ve tanınmaya hevesli olması, tenise olan sevgisi ve oyun sırasında sporculara ileri düzeyde ekonomik katkı sağlaması nedeniyle en popüler sporlardan biri haline gelmiştir (Çoşkun ve Eyupoğlu, 2020). Tenis, bireysel becerilere, taktiklere, fiziksel ve zihinsel yeteneklere meydan okuyan bir spordur (Yıldırım ve Sumay 2009) Tenis, pandemiden diğer spor dallarına nazaran daha az etkilenen bir spor olarak kabul edilebilir. Bunun nedeni tenisin sosyal mesafe kurallarına uyan bir spor olması olabilir. Türkiye Tenis Federasyonu tarafından yayınlanan bu kurallar kapsamında normalleşme sürecinde bazı kararlar alınmıştır. Bu kurallar: Olimpiyat takımı sporcularının yanı sıra 18 yaşını doldurmuş takım sporcularının da katılmaya başlaması, antrenman sırasında sahada en fazla 2 sporcu ve 1 antrenör bulunması, tenis antrenmanı sırasında sosyal mesafeye dikkat edilmesi, gelişmiş oyuncuları antrenman sırasında top toplamadan ralli çalışması yapması, topu elle seçmemesi, oyun sırasında saha değişikliği olmaması ve sahada kullanılan topun sabitlenmesi, çalışma alanının her eğitim seansı arasında temizlenmesi olarak belirtilmiştir (Kktf, 2023; Koçak ve Kaya., 2020).

Bilinçdışı bir çatışma olarak kaygı: Freud, nevrotik kaygının id etkileri (saldırganlık ve cinsellik) ile ego ve süper ego tarafından diretilen sınırlamalar arasındaki bilinç dışı bir çatışmanın sonucu olduğuna inanıyordu. Kaygının birçok etkisi bireyin yaşam alanında ki değerler ile çatıştığı için pek çok olumsuz etkenler olarak karşısına çıkmaktadır (Bahadır, 2019). Yetişkinliğe ulaşan gençlerin ebeveynlerine öfke dolu his ve düşünce içinde olduğunu bilinç düzeyinde fark etmeyebilir, bu duygu, his ve düşünceler genç bireyin ebeveynlerine karşı saygı ve sevgi duyması inancıyla çelişerek bir çatışma içerisine girer. Bu his çatışması ortamında birey kendisinin gerçek duygularını kabullenip tepkilerini ve duygularını açık bir şekilde açığa çıkarsa ebeveynlerinin kendisine olan sevgi ve hoşgörülerini tehlikeye sokar. Ebeveynlerine karşı düşmanca hisseler yoğunlaşmaya başladığında etki altına giren kaygı, güçlü bir tehdit işareti olarak bunu kabul eder. Birey bu etkileşim içindeyken kaygıyı tetikleyen faktörleri bilinçli farkındalığından uzaklaştırmak için savunma önlemlerine müracaat eder. Bireyin bu yöndeki manevralar ya da savunma mekanizmaları Freud'un nevrotik davranış kuramının büyük bir bölümünü kapsamaktadır (Atkinson vd., 1995). Yaşanılan sosyal çevre içerinde ki sıradan olaylar karşısında dahi olumsuz hisse kapanarak etkilenen yoğun bir rahatsızlık duyan ve olağan uyarıcıları sürekli tehdit olarak hisseden bireyler bulunmaktadır. Bireyler doğal uyarıcılara karşı hissettikleri tehdit algısını sıkça hissetmeleri karşılığında davranışlarına sirayet eden bu tutumları sebebiyetle kişiliklerini şekillendirmiş olurlar. Bireylerdeki bu olumsuz hissiyat sürekli kaygı olarak ifade edilir (Akdeniz, 2018). "Tehlikeli durumlarda ortaya çıkan ve bu geçici şartlara bağlı olarak durağan kaygı türü "durumluk kaygı", iç faktörler tarafından kaynaklanan, insana öz değerlerinin tehdit edildiği duygusunu hissettiren, insanın içinde bulunduğu şartları stresli olarak düşünmesine sebep olan kaygı türü de "sürekli kaygı" olarak açıklanmaktadır" (Özgüven, 1994'ten aktaran: Kaya ve Varol, 2004). Tiryaki (2000) bireylerin emeklerinin sonucunun açıklanacağı andan önceki

ruh hali, bir müsabaka öncesi sporcunun durumu veya bir hastanın muayene öncesi hissettiği sinir, öfke ve heyecan hali de durumluk kaygı ile yakından ilişkili olduğunu belirtmiştir. Dolayısıyla bireylerde ki stres seviyesinin artması sonucuna bağlı olarak durumluk kaygı düzeyi oluşmakta ve stres faktörünün ortadan kalkması durumunda da durumluk kaygı düzeyleri azalıp yok olmaktadır (Seydioğlu ve Özdilek, 223). Ancak bireylerde ki kaygı halinin sürekli mutsuzluk ve huzursuzluk olarak devam etmesi ve bu durumun sosyal ortamlarında ki uyarıcılardan kaynaklanmaması bireyin psikolojik ve ruhsal durumu ile ilişkilendirilebilir (Gökçe ve Dündar, 2008).

MATERYAL VE YÖNTEM

Yapılan bu çalışmada, nicel araştırma yönteminin içerisinde yer alan bilimsel araştırma yöntemlerinden olan betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Mevcut araştırma süresince "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" çerçevesinde hareket edilmiş olup ilgili araştırma İstanbul Topkapı Üniversitesi, Akademik Araştırma ve Yayın Etiği Komisyonu, E-49846378-050.01.04-2300010582 sayılı etik kurul kararı ile onaylanmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenin İstanbul ili içerisindeki Tenis kulüpleri sporcuları oluştururken örneklem grubunu ise Bakırköy Tenis Kulübü ve Atlas Tenis Kulübündeki ilkokul, ortaokul, lise, üniversite eğitim düzeylerinde okuyan tenis sporu ile ilgilenen toplamda 275 sporcu oluşturmaktadır

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı kişisel bilgi formu, Araştırmada Spielberger ve arkadaşları (1970) tarafından geliştirilmiş Durumluk- Sürekli Kaygı Envanteri kullanılmıştır. Çalışma için elde ettiğimiz verileri analiz etmek için SPSS 20 sürüm yazılımı kullanılmıştır. Verilerin dağılımlarının normalliğini kontrol etmek amacıyla Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Kişisel bilgi formu araştırmaya katılan sporcuların, cinsiyeti, yaş, eğitim durumu, sporcu geçmişi, eğitim aldığı bölüm, Milli Sporculuk durumu ile ilgili sorular içermektedir.

Durumluluk-Sürekli Kaygı Ölçeği

Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri, gençler ve yetişkinlerde kaygıyı ölçmek için geliştirilmiştir (Spielberger ve ark. 1970). Ülkemizde, lise ve üniversite öğrencileri üzerinde uyarlaması yapılan bu envanterin güvenirliliği ve geçerliliği saptanmıştır. İngilizce ve Türkçe formlarının iç tutarlılığı ve test-tekrar test güvenirliliği yüksektir. Durumluk Kaygı Ölçeğinin İngilizce formunun iç-tutarlılığı alpha katsayıları .83 ile .92 arasında iken, Türkçe formunun katsayıları .90 ile .96 arasında değişmekte; madde analizi ile saptanan iç-tutarlılık katsayıları ise İngilizce formda .45 ile .55 arasında iken, Türkçe formda .74 olarak saptanmıştır. Sürekli Kaygı ölçeğinin İngilizce formunun iç-tutarlılığı alpha katsayıları. 83 ile .92 arasında, Türkçe formunun katsayıları .81 ile .90 arasında; madde analizi sonucu elde edilen iç-tutarlılık medyan katsayıları İngilizce formda .34 ile .72 arasında, Türkçe formda .56 olarak tespit edilmiş bulunmaktadır. Diğer bir deyişle ölçek maddelerinin güvenirliliği ve genel iç tutarlılığı oldukça yüksek olup bu durum İngilizce forma oranla Türkçe formda daha da yüksek değerlere ulaşmaktadır (Le Compte ve Öner (1976).

Veri Analizi

Çalışmada elde edilen verilerin IBM.SPSS 22.for Windows paket programlarının kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin dağılımlarının normalliğini kontrol etmek amacıyla Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır. Bu bağlamda parametrik olmayan testlerden, iki grubun karşılaştırılmasında Mann-Whitney

U Testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında Kruskal-Wallis Testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi p < .05 alınmıştır.

BULGULAR

Tablo 1.

Verilerin Normallik dağılımı Tablosu

	Kolmogorov-Smirnov[a]		
	Statistic	**Df**	**p**
Durumluk Kaygı	,096	99	,024
Sürekli Kaygı	,143	99	,000

**p<0.05*

Verilerin normallik değerlerini belirlemek için yapılan normallik analizde veri sayısı n≥30 da göz önünde bulundurularak kolmogrov-smirnov değerleri dikkate alınmıştır (Corder ve Foreman, 2009). Tabloda görülen değerler ölçüsünde verilerin normal bir dağılım göstermemiştir (p<0.05). Veriler normal bir dağılım göstermediği için non-parametrik testler kullanılmıştır.

Tablo 2.

Kaygı Düzeylerine Ait Tanımlayıcı İstatistik Puanları

	N	**Minimum**	**Maksim**	**Ortalama**	**Std. Sapma**
Durumluk Kaygı	275	37,0	64,0	49,91	6,20
Sürekli Kaygı	275	42,0	57,0	49,67	3,68

**p<0.05*

Katılımcıların durumluk ve sürekli kaygı puanları incelendiğinde durumluk kaygı puanları minimum (n=37), maksimum (n=64) olduğu ortalamanın ($\bar{x}$=49,91) olduğu, sürekli kaygı puanlarının minimum (n=42), maksimum (n=57) olduğu ortalamanın ($\bar{x}$=49,91) olduğu, görülmektedir. Toplam puanın yüksek olması kaygı düzeyindeki artışı, düşük olması ise kaygı düzeyindeki azalışı belirtir (Güçlü, 2015). Toplamın 60 puan üzerinde olması bireyin desteğe ihtiyacının olduğunun göstergesidir (Kurnaz, 2007). Ortalamalara göre kaygı düzeyleri durumluk kaygı ve sürekli kaygı alanlarında 40-60 puan aralığında ve bu da hafif anksiyete belirtilerinin göstergesidir.

Tablo 3.

Cinsiyet Değişkenine Göre Kaygı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait Mann-Whitney U Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	Sıra Ort.	U	Z	p
Durumluk Kaygı	Erkek	155	49,64	1207,0	-,126	,900
	Kadın	120	50,37			
Sürekli Kaygı	Erkek	155	53,03	1073,5	-1,070	,285
	Kadın	120	46,91	2298,50		

**p<0.05*

Tablo 3 incelendiğinde cinsiyet değişkenine göre durumluk kaygı puanları arasında, anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir [U değeri=1207.0 p=.900>0.05]. Cinsiyet değişkenine göre sürekli kaygı puanları arasında da anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir [U değeri=1073.5 p=.285>0.05]. Amatör olarak tenis sporu yapan kişilerde kaygı durumları cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.

Yaş Değişkenine Göre Kaygı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait Kruskal-Wallis H, Testi Sonuçları

	Yaş	N	Sıra Ort.	X^2	p	Fark
Durumluk Kaygı	6-11 yaş	76	48,70	5,824	,054	-
	12-17 yaş	117	61,00			
	18 ve üzeri yaş	82	40,76			
Sürekli kaygı	6-11 yaş	76	49,76	12,341	**,002***	1-2
	12-17 yaş	117	64,23			1-3
	18 ve üzeri yaş	82	34,36			2-3

**p<0.05*

Tablo 4 incelendiğinde yaş değişkenine göre durumluk kaygı puanları arasında, anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir [X^2 değeri=5,824, p=.054>0.05]. Yaş değişkenine göre sürekli kaygı puanları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir [X^2 değeri=12,341, p=.002<0.05]. Anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan ikili testlerde yaş guruplarından 6-11 ile 12-17, 18 ve üzeri yaş arasında,

12-17 ile 18 ve üzeri yaş gurubu arasında anlamlı farklılığın olduğu görülmüştür. Sıra ortalamalarına göre sürekli kaygı düzeyleri yüksekten aza doğru 12-17 yaş, 6-11 yaş, 18 ve üzeri yaş olarak sıralanmaktadır.

Tablo 5.

Eğitim Değişkenine Göre Kaygı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

	Eğitim	**N**	**Sıra Ort.**	**X^2**	**p**	**Fark**
Durumluk Kaygı	İlkokul	65	39,73	28,385	**,000***	1-3 3-4
	Ortaokul	57	47,38			
	Lise	76	80,84			
	Üniversite	77	40,76			
Sürekli Kaygı	İlkokul	65	42,08	21,970	**,000***	1-2 1-3 2-3 2-4 3-4
	Ortaokul	57	54,89			
	Lise	76	73,00			
	Üniversite	77	34,36			

**p<0.05*

Tablo 5 incelendiğinde eğitim değişkenine göre durumluk kaygı puanları arasında, anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir [X^2 değeri=28,385, p=.000<0.05]. Anlamlı farklılığın hangi guruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan ikili testlerde eğitim düzeylerinden ilkokul ile lise arasında, lise ile üniversite arasında anlamlı farklılığın olduğu görülmüştür. Sıra ortalamalarına göre durumluk kaygı düzeyleri yüksekten aza doğru lise, ortaokul, üniversite, ilkokul olarak sıralanmaktadır. Eğitim düzeyi lise olanların diğerlerine göre oldukça yüksek durumluk kaygı puanlarında sahip diyebiliriz.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Covid-19 pandemisinin Tenis Sporu ile ilgilenen sporcuların yaşadığı kaygılar ve bu kaygıların çeşitli değişkenler açısından değerlendirildiği bu çalışmada bazı veriler elde edilmiştir. İşlenen veriler analiz edilerek bazı sonuçlara ulaşılmıştır. Bulgular kısmı incelendiğinde görülebilir ki, cinsiyet değişkenine göre durumluk ve sürekli kaygı puanı arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Buna göre kişilerin kaygı durumları, cinsiyet değişkenine bağımlı olmaksızın değişmektedir. Amatör olarak tenis sporunu icraat eden kişilerde kaygı durumları cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermez. Yaş değişkenine bakıldığında, durumluk kaygı puanları yine aynı şekilde bir farklılık tespit edilmemiştir ancak sürekli kaygı puanları arasında bir farklılık gözükmektedir. Sıra ortalamalarına göre sürekli kaygı düzeyleri, yüksekten aza doğru şu şekildedir; 12-17 yaş, 6-11 yaş, 18+ yaş şeklindedir. Eğitim değişkenine göre durumluk kaygı puanları arasında, anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir Anlamlı farklılığın hangi guruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan ikili testlerde eğitim düzeylerinden ilkokul ile lise arasında, lise ile üniversite

arasında anlamlı farklılığın olduğu görülmüştür. Sıra ortalamalarına göre durumluk kaygı düzeyleri yüksekten aza doğru lise, ortaokul, üniversite, ilkokul olarak sıralanmaktadır. Gelir değişkenine göre durumluk kaygı puanları arasında, anlamlı bir farklılık tespit edilmezken, gelir değişkenine göre sürekli kaygı puanları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir Sıra ortalamalarına göre sürekli kaygı düzeyleri yüksekten aza doğru düşük gelir, orta gelir, yüksek gelir, olarak sıralanmaktadır. Teniste top seviyesine göre sürekli kaygı puanları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Durumluk kaygı ve sürekli kaygı alt boyutlarında teniste top seviyelerine göre 1-3, 2-3, ve 3-4 gurupları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Sıra ortalamalarına göre sürekli kaygı düzeyleri yüksekten aza doğru yeşil noktalı top, yeşil pro top, turuncu top, kırmızı top olarak sıralanmaktadır. "Ne Kadar Zamandır Bu Sporu Yapıyorsunuz" değişkenine göre durumluk kaygı puanları arasında, anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir "Ne Kadar Zamandır Bu Sporu Yapıyorsunuz" değişkenine göre sürekli kaygı puanları arasında, anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Spor yapma yılına göre 1-2 yıl ile 3-4 yıl, 2-3 yıl ile 3-4 yıl, 3-4 yıl ile 5 ve üzeri yıl arasında anlamlı farklılığın olduğu görülmüştür. Sıra ortalamalarına göre durumluk kaygı düzeyleri yüksekten aza doğru 3-4 yıl, 5 ve üzeri yıl, 2-3 yıl, 1-2 yıl olarak sıralanmaktadır. İlgili bulgulara bakıldığında, yukarda belirtilen değişkenlere göre covid-19 kapsamında birçok bireyin kaygı durumu belirlenmiştir. Bulgularda bu şekilde sonuçlar bulmamızın birçok sebebi olabilir. Eğitim seviyesi önemli bir etkendir, örnek olarak; ilkokul düzeyindeki öğrencilerde hafif sınav temposu gözetilirken lise dönemindeki öğrencilerin hızlı bir tempo ile sınava hazırlanma çabası gözlemlenmektedir. Sınav ve bu gibi eylemler insanların kaygı düzeylerini maksimum seviyede etkiler. Gelir düzeyi, kaygı eyleminde değişiklik gösterir. Covid-19 dolayısıyla birçok ülkede ekonomik krizler ortaya çıkmıştır ve insanların gelir düzeyleri azaldıkça kaygı düzeyleri de aynı anlamda artmaktadır. Ekonomik kaygılar birçok insanı kötü durumlara sokmuştur. Kaygı düzeyleri aynı zamanda bireylerin psikolojik sorunlarına ve yaşadığı kişisel sorunlara da bağlı olmaktadır.

KAYNAKLAR

Akdeniz, H. (2018). Beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenilmiş güçlülük ve psikolojik kırılganlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi.

Atkinson, R. L., Atkinson, R. C. and Hilgard, E. R. (1995). Psikolojiye giriş II, İstanbul: Sosyal Yayınlar.

Bahadır, T. K. (2019). Voleybolcularda Duygusal Zeka İle Örgütsel Bağlılık İlişkisinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *8*(4), 3746-3763.

Çoşkun, M , Eyuboğlu, E . (2020). Tenis Eğitimi Alan 10-12 Yaş Arası Erkek Çocuklarda Temel Motorik Özelliklerin Tenis Beceri Öğretimine Etkisinin İncelenmesi. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi

Çölgeçen, Yasemin. (2020). Covid-19 Pandemisine Bağlı Yaşanan Kaygı Düzeylerinin Değerlendirilmesi: Türkiye Örneği.

Gökçe, T. ve Dündar, C. (2008). Samsun Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde Çalışan Hekim ve Hemşireler de Şiddete Maruziyet Sıklığı ve Kaygı Düzeylerine Etkisi. İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 15(1), 25-28.

Kaya, M. ve Varol, K. (2004). İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Durumluk-Sürekli Kaygı Düzeyleri ve Kaygı Nedenleri (Samsun Örneği). Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 17(17), 31-63.

KKTF, Kaynak: https://kktf.org/tenis-tarihcesi/ Erişim tarihi;01.09.2023

Koçak, U., Özer Kaya, D. (2020). Covıd-19 Pandemisi, Spor, Sporcu Üçgeni: Etkilenimler ve Öneriler. İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 5 (2), 129-133

Ölçücü, B., Erdil, G., Bostancı, Ö., Canikli, A., Aybek, A. (2012). Üniversiteler Arası Tenis Müsabakalara Katilan Sporcularin Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri. Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi, 3(2), 5-12.

Seydioğlu, C., & Özdilek, Ç. (2023) Toplum sağlığının önemi. *Egzersiz ve*, 61. İzmir: Duvar Yayınları.

Şengül, C. ve Hakan, Ç. ORA (2020). 21. yüzyılın ikinci on yılında sağlık turizmi-uluslararası hastalar için yeni küresel merkez olarak Türkiye'ye bir bakış. *Sağlık Sistemleri ve Politikaları Dergisi* , *2* (1), 56-86.

Tiryaki, Ş. (2000). Spor psikolojisi. Ankara: Eylül Yayıncılık.

Yıldırım, Y., Sunay, H. (2009). Türkiye'de Performans Tenisi Yapan Sporcularin Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi

Engelli Okçuluk Sporcularının Motivasyon ve Kaygılarının Müsabaka Performansı Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Sevinç SERİN YAMAN

İstanbul Gelişim Üniversitesi, İSTANBUL

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmada engelli okçuluk sporcularının spora katılım motivasyonu ve durumluk kaygılarının müsabaka atış performanslarına etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma grubu 18-21 mayıs 2022 Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu Okçuluk Türkiye Şampiyonası ve 16-20 ocak 2023 tarihleri arasında Türkiye Okçuluk Federasyonu tarafından yapılan 2024 Paralimpik Oyunları Sporcu Havuzu Seçme Yarışmasına katılan gönüllü, 30 engelli okçuluk sporcusundan oluşmaktadır. Sporcuların yarışma öncesi kaygılarını tespit etmek amacıyla durumluk kaygı envanteri, motivasyonlarının tespiti amacıyla engelli sporcularda spora katılım motivasyon ölçeği kullanılmıştır. Veri analizi amacıyla Pearson Korelasyon, Anova analizleri ve LSD post hoc testinden yararlanılmıştır.

Bulgular: Motivasyonsuzluk puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($t=2,12$; $p<0,05$). Durumluk kaygı puanlarının yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=5,80$; $p<0,05$). Dışsal motivasyon puanlarının engelli olma yaşına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=3,18$; $p<0,05$). Atış performansı toplam puanlarının engelli olma yaşına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=3,40$; $p<0,05$). Dışsal motivasyon ile durumluk kaygı arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişki olduğu ($r=0,42$; $p<0,05$) tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Araştırma sonucuna göre kaygı ve motivasyon puanlarının cinsiyet, yaş grupları, engelli olma yaşı, meslek, öğrenim durumu, spora başlama yaşı, spor kulübüne göre farklılık gösterdiği; ancak bu değişkenlerin, atış performansına etkisinin olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okçuluk, bedensel engelliler, kaygı, motivasyon, performans

Examining the Effect of Disabled Archery Athletes' Motivation and Anxiety on Competition Performance

Sevinç SERİN YAMAN

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The core objective of this study is to delve into the interplay between motivation for sports engagement and the situational anxiety levels of disabled archers, and how these factors influence their competitive shooting outcomes.

Materials and Methods: The participants for this study consisted of 30 dedicated disabled archery athletes. These individuals had taken part in the Archery Championship of Turkish Sports Federation for the Physically Disabled between May 18-21, 2022, and the selection event for the 2024 Paralympic Games Athlete Pool, organized by the Türkiye Archery Federation from January 16-20, 2023. Instruments employed in this research included the competitive state anxiety inventory (to gauge the athletes' anxiety prior to competition) and a motivation scale tailored for disabled athletes to measure their incentive for sports participation. Pearson Correlation, ANOVA analyses, and LSD post hoc tests were utilized for data analysis.

Findings: It was found that there is a significant difference in the lack of motivation scores based on gender ($t=2.12$; $p<0.05$). State anxiety scores showed a meaningful difference across age groups ($F=5.80$; $p<0.05$). Extrinsic motivation scores were found to vary significantly based on the age at which the disability occurred ($F=3.18$; $p<0.05$). Total shooting performance scores also significantly differed based on the age at which the disability occurred ($F=3.40$; $p<0.05$). A positive and significant relationship was detected between extrinsic motivation and state anxiety ($r=0.42$; $p<0.05$).

Results: Drawing from the findings, it's evident that variables such as gender, age categories, the age at disability onset, occupational background, educational attainment, initial age of sports involvement, and affiliations with specific sports clubs, all bear influence on anxiety and motivation metrics. Nevertheless, these factors didn't demonstrably affect the shooting performance metrics.

Keywords: Archery, individuals with physical disabilities, anxiety, motivation, performance

GİRİŞ

Antrenman biliminde yarışma performansının üst düzeylere çıkarılabilmesi için teknik, taktik, kondisyon çalışmalarının yanında stres unsurlarının ve motivasyonun önemi son yıllarda daha fazla önem kazanmış ve buna yönelik çalışmalara yer verilmesi gerekliliği ortaya konulmuştur. Buna yönelik olarak performansla en çok ilişkilendirilerek üzerinde araştırma yapılan konular kaygı ve motivasyon olmaktadır. Kaygı, kişinin başına bir tehlike gelebileceği duygusu, hoş olmayan huzursuzluk, gerginlik ve korku gibi duygularla ayırt edilen bir duygusal durumdur (Öktem, 1981; akt. Civan, Özdemir, Taş ve Çelik, 2012). Kaygı düzeyi arttıkça sporcuların doğru karar verme yetilerinin düşecek ve yeteneklerini sergilemekten uzaklaşacaklardır (Gümüş, 2002). Durumluluk kaygı, çevre şartlarına bağlı bir stresden dolayı ortaya çıkan, çoğunlukla mantıki sebeplere bağlı, başkalarınca da nedeni anlaşılabilen ve genellikle her bireyin yaşadığı geçici duruma bağlı bir kaygı biçimi olarak tanımlanır (Kuru, 2000; akt. Yazıcı, Öz, Yıldızhan ve Büyükyıldırım, 2019). Stres unsurları yoğun olduğu durumlarda durumluk kaygı seviyesi yükselirken,stres ortadan kalktığında durumluk kaygı seviyesi düşer (Öner ve Le Compte, 1985). Devam eden yarışmalarda, yarışmalar sonrasında ve öncesinde sporcu açısından önemli bir kaygı türüdür. Stres ve motivasyon ilişkisini ayırt edici kesin bir sınır olmasa da motivasyon; enerji, seçicilik ve davranışın yönünü ve şiddetini belirleyen psikolojik yapı birimidir (Kale & Erşen, 2003). Bu sınırın keskinliği olmaması nedeniyle motivasyon araştırmada stres unsurlarından kaygı ile birlikte ele alınmaktadır. Her ne kadar literatürde performansla kaygı ve motivasyon arasındaki ilişki araştırılsa da engelli sporcuların, bu unsurların performanslarını etkisinin ne yönde olduğu konusunda araştırma azdır. Kaygı gibi stres unsurlarının ve motivasyonun özellikle de paralimpik bir spor branşına yönelik çalışmalar yok denecek kadar azdır. Mevcut araştırmalar stres, kaygı ya da motivasyon durumlarını ortaya koyar nitelikte durum çalışmalarıdır. Bu nedenle araştırmada engelli okçuluk sporcularının spora katılım motivasyonu ve durumluk kaygılarının müsabaka atış performanslarına etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırmada betimsel bir araştırma olan genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılacaktır. Tarama modellerinde belirli bir evren hakkında genel bilgilere ulaşmak amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda evrenin tamamı üzerinde veya popülasyondan seçilen bir örneklem üzerinde araştırmalar yapılmaktadır. İlişkisel tarama modeli iki yada ikiden fazla değişkenin birlikte değişip değişmediğini, değişimin yönünü ve boyutunu açıklamak amacıyla yapılan bir araştırma modelidir

Araştırma Grubu

Araştırma grubu seçkisiz örnekleme yöntemlerinden kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenen 18-21 Mayıs 2022 tarihleri arasında Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu Okçuluk Türkiye Şampiyonasına ve 16-20 Ocak 2023 tarihleri arasında Türkiye Okçuluk Federasyonu tarafından yapılan 2024 Paralimpik Oyunları Sporcu Havuzu Seçme Yarışmasına katılan gönüllü, 30 engelli okçuluk sporcusundan oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Atış Puan Çizelgesi: Araştırmada veri toplama aracı olarak Okçuluk Federasyonu tarafından yayınlanan, okçuluk atış performansı toplam puanından oluşan puan çizelgesi ve üç bölümden oluşan anket formundan yararlanılmıştır. Puan çizelgesinde her katılımcının üçer atıştan oluşan 5 seri sonundaki toplam 15 atıştan elde edilen toplam puan yer almaktadır.

Demogrofik Bilgi Formu: Anket formunun birinci bölümünde katılımcıların cinsiyet, yaş, engelli oluş yaşı, meslek, öğrenim durumu, spora başlama yaşı, kulüp bilgilerinden oluşan demografik bilgi formu yer almaktadır.

Engelli bireylerde Spora Katılım Motivasyonu Ölçeği: Anket formunun ikinci bölümünde Tekkurşun Demir, İlhan, Esentürk ve Kan (2018) tarafından geliştirilen, Engelli Bireylerde Spora Katılım Motivasyonu Ölçeği (ESKMÖ) yer almaktadır. Ölçekte beşli likert tipinde (1: Kesinlikle katılmıyorum, 5: Kesinlikle katılıyorum) 22 madde ve 3 boyut (içsel motivasyon, dışsal motivasyon, motivasyonsuzluk) bulunmaktadır. Ölçekte motivasyonsuzluk boyutundaki maddelerin ters kodlanması ile elde edilen 22 ile 110 puan aralığındaki yüksek puan spora katılım motivasyonunun yüksek düzeyde olduğunu ifade etmektedir. Bu çalışmada ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı 0,89; alt boyutların Cronbach Alpha katsayıları 0,93 / 0,77 ve 0,61 olarak tespit edilmiştir.

Durumluk Kaygı Ölçeği: Anket formunun üçüncü bölümünde Speilberger ve arkadaşları (1970) tarafından geliştirilen, Öner ve Le Comte (1983) tarafından Türkçe'ye uyarlanarak geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılan Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri (STAI) Durumluk Kaygı Ölçeği yer almaktadır. Ölçekte dörtlü likert tipinde (1: Hiç, 4: Tamamiyle) 20 madde bulunmaktadır. Olumlu ifade taşıyan maddelerin ters kodlanması ile elde edilen 20 ile 80 puan aralığındaki yüksek puan durumluk kaygının yüksek düzeyde olduğunu ifade etmektedir. Bu çalışmada ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı 0,94 olarak tespit edilmiştir.

Verilerin Analizi

Veriler, SPSS (Statistical Package Program for Social Science) 21.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Ölçeklerin toplam ve alt boyut puanları ile atış performans toplam puanının normallik sınamasında çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) katsayıları kullanılmıştır. Sürekli bir değişkenden elde edilen puanların normal dağılım özelliğinde kullanılan çarpıklık ve basıklık katsayılarının ±1 sınırları içinde kalması puanların normal dağılımdan önemli bir sapma göstermediği şeklinde yorumlanabilir. Normal dağılım göstermeyen puanlar karekök, logaritmik veya ters dönüşümle normal dağılım sağlanarak parametrik testler yapılabilir (Büyüköztürk, 2011). Puanların uygun dönüşümlerle normal dağılımları sağlandığından engelli bireylerde spora katılım motivasyonu ve durumluk kaygı ile atış performansı arasındaki ilişkinin analizinde Pearson korelasyon testinden; motivasyon ve durumluk kaygının atış performansı üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla çoklu regresyon analizinden yararlanılmıştır. Puanların cinsiyet, öğrenim durumu ve kulüp değişkenlerine göre karşılaştırmasında bağımsız iki örneklem t testinden; yaş grupları, engelli oluş yaşı, meslek, spor yaşı değişkenlerine göre karşılaştırmasında ANOVA testinden yararlanılmıştır. ANOVA testinde anlamlı farklılık görüldüğünde farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla LSD post hoc testinden yararlanılmıştır. Analizlerde güven aralığı %95 ($p<0,05$) olarak belirlenmiştir.

BULGULAR

Demografik Bulgular

Tablo 1'de katılımcıların demografik özelliklerine göre dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların demografik özelliklerine göre dağılımı

Demografik Değişken	Gruplar	n	%
Cinsiyet	Erkek	19	63,3
	Kadın	11	36,7
Yaş grupları (37,93±8,70)	19-30 yaş	5	16,7
	31-35 yaş	8	26,7
	36-40 yaş	7	23,3
	41 yaş ve üstü	10	33,3
Engelli olma yaşı (37,93±8,70)	15 yaş öncesi	8	26,7
	15-19 yaş	9	30,0
	20-24 yaş	7	23,3
	25 yaş ve sonrası	6	20,0
Meslek	Sporcu	9	30,0
	Kamu çalışanı	10	33,3
	Özel sektör	6	20,0
	Emekli	5	16,7
Öğrenim durumu	Ortaöğretim	14	46,7
	Üniversite	16	53,3
Spora başlama yaşı	1-5 yıl	11	36,7
	6-10 yıl	13	43,3
	11 yıl ve üstü	6	20,0
Kulübü	Okçular Vakfı Spor Kulübü	14	46,7
	Diğer	16	53,3

Araştırmaya katılan okçuluk branşındaki 30 engelli sporcu katılımcının %63,3'ü erkek, %36,7'si kadındır. Katılımcıların %16,7'si 19-30 yaş, %26,7'si 31-35 yaş, %23,3'ü 36-40 yaş, %33,3'ü 41 yaş ve üstü yaş grubundadır. Katılımcıların %26,7'si 15 yaş öncesinde, %30'u 15-19 yaş arasında, %23,3'ü 20-24 yaş arasında, %20'si 25 yaş ve sonrasında engelli olmuştur. Katılımcıların %30'u sporcu, %33,3'ü kamu çalışanı, %20'si özel sektör, %16,7'si emeklidir. Katılımcıların %46,7'si ortaöğretim düzeyinde, %53,3'ü üniversite düzeyinde öğrenim görmüştür. Katılımcıların %36,7'sinin spora başlama yaşı 1-5 yıl,

%43,3'ünün 6-10 yıl, %20'sinin spora başlama yaşı 11 yıl ve üstüdür. Katılımcıların %46,7'si Okçular Vakfı Spor Kulübünde, %53,3'ü diğer kulüplerde yer almaktadır.

Değişkenlere Ait Betimsel Bulgular

Tablo 2'de atış performansı toplam ve ölçeklerin toplam ve alt boyut puanlarına ait betimsel istatistiklere yer verilmiştir.

Tablo 2. Ölçek puanlarına ait betimsel istatistikler

Değişken	N	Min.	Maks.	$\overline{X}$	SS	Çarpıklık	Basıklık
İçsel Motivasyon	30	31,00	60,00	54,53	6,37	0,41	-0,27
Dışsal Motivasyon	30	5,00	25,00	19,60	4,30	0,90	-0,98
Motivasyonsuzluk	30	5,00	17,00	6,93	2,78	0,68	-0,21
ESKMÖ TOPLAM	30	53,00	106,00	93,20	10,66	0,72	-0,80
DURUMLUK KAYGI TOPLAM	30	22,00	63,00	37,67	12,28	0,67	0,10
ATIŞ PERFORMANSI TOPLAM	30	398,00	693,00	607,00	74,66	0,96	0,37

ESKMÖ: Engelli Bireylerde Spora Katılım Motivasyonu Ölçeği

Tablo 2'ye göre içsel motivasyon puanı 54,53±6,37; dışsal motivasyon puanı 19,60±4,30; motivasyonsuzluk puanı 6,93±2,78 ve spora katılım motivasyon ölçek puanı 93,20±10,66; olarak tespit edilmiştir. Ölçekten alınabilecek en düşük (22) ve en yüksek (110) puanlar dikkate alındığında katılımcıların spora katılım motivasyon puanının "yüksek düzeyde" olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların içsel ve dışsal motivasyonu yüksek, motivasyonsuzluğu ise düşük düzeydedir. Tablo 2'ye göre durumluk kaygı puanı 37,67±12,28 olarak tespit edilmiştir. Ölçekten alınabilecek en düşük (20) ve en yüksek (80) puanlar dikkate alındığında katılımcıların durumluk kaygı puanının "düşük düzeyde" olduğu tespit edilmiştir. Tablo 2'ye göre atış performansı toplam puanı 607,00±74,66 olarak tespit edilmiştir.

Değişken Puanlarının Demografik Değişkenlere Göre Karşılaştırılması

Tablo 3'te değişken puanlarının cinsiyete göre karşılaştırılmasına ait sonuçlara yer verilmiştir.

Tablo 3. Değişken Puanlarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

Değişken	Cinsiyet	n	$\overline{X}$	SS	t	p
İçsel Motivasyon	Erkek	19	53,05	7,22	-0,55	0,587
	Kadın	11	57,09	3,53		
Dışsal Motivasyon	Erkek	19	19,00	4,57	-1,03	0,313
	Kadın	11	20,64	3,75		
Motivasyonsuzluk	Erkek	19	7,63	3,11	2,12	**0,043**
	Kadın	11	5,73	1,56		
ESKMÖ TOPLAM	Erkek	19	90,42	11,62	-1,90	0,067
	Kadın	11	98,00	6,83		

DURUMLUK KAYGI TOPLAM	Erkek	19	35,37	11,34	-1,32	0,198
	Kadın	11	41,64	13,37		
ATIŞ PERFORMANSI TOPLAM	Erkek	19	625,00	57,67	1,41	0,170
	Kadın	11	575,91	92,19		

İçsel motivasyon, dışsal motivasyon ve spora katılım motivasyonu toplam puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği (p>0,05) tespit edilmiştir. Motivasyonsuzluk puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (t=2,12; p<0,05). Erkek katılımcıların motivasyonsuzluk puanı, kadın katılımcıların puanına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Durumluk kaygı puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği (p>0,05) tespit edilmiştir.Atış performansı puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği (p>0,05) tespit edilmiştir.

Tablo 4'te değişken puanlarının yaş gruplarına göre karşılaştırılmasına ait sonuçlara yer verilmiştir.

Tablo 4. Değişken Puanlarının Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılması

Değişken	**Yaş**	**n**	**$\overline{X}$**	**SS**	**F**	**p**	**Anlamlı Fark**
İçsel Motivasyon	A-19-30 yaş	5	56,00	5,10	0,56	0,645	
	B-31-35 yaş	8	55,38	3,70			
	C-36-40 yaş	7	55,57	5,19			
	D-41 yaş ve üstü	10	52,40	9,11			
Dışsal Motivasyon	A-19-30 yaş	5	22,00	3,24	2,41	0,090	
	B-31-35 yaş	8	21,38	2,77			
	C-36-40 yaş	7	19,43	2,99			
	D-41 yaş ve üstü	10	17,10	5,47			
Motivasyonsuzluk	A-19-30 yaş	5	5,20	0,45	1,55	0,226	
	B-31-35 yaş	8	8,38	4,27			
	C-36-40 yaş	7	7,29	2,21			
	D-41 yaş ve üstü	10	6,40	1,84			
ESKMÖ TOPLAM	A-19-30 yaş	5	98,80	8,23	1,70	0,191	
	B-31-35 yaş	8	94,38	7,76			
	C-36-40 yaş	7	93,71	7,39			
	D-41 yaş ve üstü	10	89,10	14,68			
DURUMLUK KAYGI TOPLAM	A-19-30 yaş	5	42,80	13,08	5,80	**0,004**	**A,B>C,D**
	B-31-35 yaş	8	48,25	10,67			

	C-36-40 yaş	7	32,29	8,75		
	D-41 yaş ve üstü	10	30,40	8,66		
ATIŞ PERFORMANSI TOPLAM	A-19-30 yaş	5	600,40	115,95	0,07	0,973
	B-31-35 yaş	8	610,38	57,07		
	C-36-40 yaş	7	619,86	62,95		
	D-41 yaş ve üstü	10	598,60	81,04		

Spora katılım motivasyonu toplam ve alt boyut puanlarının yaş gruplarına göre anlamlı farklılık göstermediği (p>0,05) tespit edilmiştir. Durumluk kaygı puanlarının yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (F=5,80; p<0,05). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre 19-35 yaş gruplarındaki katılımcıların durumluk kaygı puanı, 36 yaş ve üstü yaş gruplarındaki katılımcıların puanına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir Atış performansı puanlarının yaş gruplarına göre anlamlı farklılık göstermediği (p>0,05) tespit edilmiştir.

Tablo 5'te değişken puanlarının engelli olma yaşına göre karşılaştırılmasına ait sonuçlara yer verilmiştir.

Tablo 5. Değişken Puanlarının Engelli Olma Yaşına Göre Karşılaştırılması

Değişken	**Engelli Olma Yaşı**	**n**	**$\overline{X}$**	**SS**	**F**	**p**	**Anlamlı Fark**
İçsel Motivasyon	A-15 yaş öncesi	8	51,38	9,62	0,46	0,712	
	B-15-19 yaş	9	55,56	4,13			
	C-20-24 yaş	7	56,71	4,75			
	D-25 yaş ve sonrası	6	54,67	5,20			
Dışsal Motivasyon	A-15 yaş öncesi	8	17,25	5,34	3,18	**0,041**	**B>A,D**
	B-15-19 yaş	9	22,11	2,52			
	C-20-24 yaş	7	20,43	4,31			
	D-25 yaş ve sonrası	6	18,00	3,22			
Motivasyonsuzluk	A-15 yaş öncesi	8	8,50	4,28	1,54	0,229	
	B-15-19 yaş	9	6,11	1,54			
	C-20-24 yaş	7	7,43	2,37			
	D-25 yaş ve sonrası	6	5,50	0,84			
ESKMÖ TOPLAM	A-15 yaş öncesi	8	86,13	14,97	1,78	0,176	
	B-15-19 yaş	9	97,56	7,30			
	C-20-24 yaş	7	95,71	8,06			
	D-25 yaş ve sonrası	6	93,17	7,70			

DURUMLUK KAYGI TOPLAM	A-15 yaş öncesi	8	39,13	11,84	0,87	0,467	
	B-15-19 yaş	9	42,44	11,28			
	C-20-24 yaş	7	35,29	15,00			
	D-25 yaş ve sonrası	6	31,33	10,23			
ATIŞ PERFORMANSI TOPLAM	A-15 yaş öncesi	8	598,38	61,54	3,40	**0,033**	**D>A,B,C**
	B-15-19 yaş	9	587,33	86,41			
	C-20-24 yaş	7	589,57	86,25			
	D-25 yaş ve sonrası	6	668,33	19,91			

İçsel motivasyon, motivasyonsuzluk ve spora katılım motivasyonu toplam puanlarının engelli olma yaşına göre anlamlı farklılık göstermediği (p>0,05) tespit edilmiştir. Dışsal motivasyon puanlarının engelli olma yaşına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (F=3,18; p<0,05). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre 15-19 yaş arasında engelli olan katılımcıların dışsal motivasyon puanı, 15 yaş öncesi ve 25 yaş ve sonrası engelli olan katılımcıların puanına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Durumluk kaygı puanlarının engelli olma yaşına göre anlamlı farklılık göstermediği (p>0,05) tespit edilmiştir. Atış performansı toplam puanlarının engelli olma yaşına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (F=3,40; p<0,05). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre 25 yaş ve sonrası engelli olan katılımcıların atış performansı toplam puanı, 24 yaş ve öncesi engelli olan katılımcıların puanına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Tablo 6'da değişken puanlarının mesleğe göre karşılaştırılmasına ait sonuçlara yer verilmiştir.

Tablo 6. Değişken Puanlarının Mesleğe Göre Karşılaştırılması

Değişken	**Meslek**	**n**	**$\overline{X}$**	**SS**	**F**	**p**	**Anlamlı Fark**
İçsel Motivasyon	A-Sporcu	9	54,56	5,10	0,39	0,759	
	B-Kamu çalışanı	10	54,60	8,68			
	C-Özel sektör	6	54,67	6,41			
	D-Emekli	5	54,20	4,60			
Dışsal Motivasyon	A-Sporcu	9	21,56	2,92	1,15	0,347	
	B-Kamu çalışanı	10	17,90	5,47			
	C-Özel sektör	6	18,50	4,51			
	D-Emekli	5	20,80	2,17			
Motivasyonsuzluk	A-Sporcu	9	5,78	1,56	4,99	**0,007**	**B>A,C,D**
	B-Kamu çalışanı	10	9,10	3,48			
	C-Özel sektör	6	5,67	1,63			

	D-Emekli	5	6,20	1,64		
ESKMÖ TOPLAM	A-Sporcu	9	96,33	7,02	0,55	0,652
	B-Kamu çalışanı	10	89,40	14,57		
	C-Özel sektör	6	93,50	9,93		
	D-Emekli	5	94,80	7,95		
DURUMLUK KAYGI TOPLAM	A-Sporcu	9	44,33	15,69	2,33	0,098
	B-Kamu çalışanı	10	37,50	7,50		
	C-Özel sektör	6	29,67	9,16		
	D-Emekli	5	35,60	12,97		
ATIŞ PERFORMANSI TOPLAM	A-Sporcu	9	613,56	55,58	0,47	0,705
	B-Kamu çalışanı	10	594,20	76,94		
	C-Özel sektör	6	622,67	63,64		
	D-Emekli	5	602,00	122,24		

İçsel motivasyon, dışsal motivasyon ve spora katılım motivasyonu toplam puanlarının mesleğe göre anlamlı farklılık göstermediği ($p>0,05$) tespit edilmiştir. Motivasyonsuzluk puanlarının mesleğe göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=4,99$; $p<0,05$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre kamu çalışanı katılımcıların motivasyonsuzluk puanı, diğer meslek gruplarındaki katılımcıların puanına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Durumluk kaygı puanlarının mesleğe göre anlamlı farklılık göstermediği ($p>0,05$) tespit edilmiştir. Atış performansı toplam puanlarının mesleğe göre anlamlı farklılık göstermediği ($p>0,05$) tespit edilmiştir.

Tablo 7'de değişken puanlarının öğrenim durumuna göre karşılaştırılmasına ait sonuçlara yer verilmiştir.

Tablo 7. Değişken Puanlarının Öğrenim Durumuna Göre Karşılaştırılması

Değişken	**Öğrenim Durumu**	**n**	$\overline{X}$	**SS**	**t**	**p**
İçsel Motivasyon	Ortaöğretim	14	53,36	4,96	-1,02	0,315
	Üniversite	16	55,56	7,40		
Dışsal Motivasyon	Ortaöğretim	14	19,79	2,99	-0,64	0,524
	Üniversite	16	19,44	5,28		
Motivasyonsuzluk	Ortaöğretim	14	6,86	3,30	-0,49	0,625
	Üniversite	16	7,00	2,34		
ESKMÖ TOPLAM	Ortaöğretim	14	92,29	8,14	-0,99	0,333
	Üniversite	16	94,00	12,69		

DURUMLUK KAYGI TOPLAM	Ortaöğretim	14	32,21	9,54	-2,47	**0,020**
	Üniversite	16	42,44	12,68		
ATIŞ PERFORMANSI TOPLAM	Ortaöğretim	14	610,14	76,96	0,05	0,964
	Üniversite	16	604,25	75,00		

Spora katılım motivasyonu toplam ve alt boyut puanlarının öğrenim durumuna göre anlamlı farklılık göstermediği (p>0,05) tespit edilmiştir. Durumluk kaygı puanlarının öğrenim durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (t=-2,47; p<0,05). Üniversite düzeyinde öğrenim gören katılımcıların durumluk kaygı puanı, ortaöğretim düzeyinde öğrenim gören katılımcıların puanına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Atış performansı puanlarının öğrenim durumuna göre anlamlı farklılık göstermediği (p>0,05) tespit edilmiştir.

Tablo 8'de değişken puanlarının spora başlama yaşına göre karşılaştırılmasına ait sonuçlara yer verilmiştir.

Tablo 8. Değişken Puanlarının Spora Başlama Yaşına Göre Karşılaştırılması

Değişken	**Spora Başlama Yaşı**	**n**	**$\overline{X}$**	**SS**	**F**	**p**
İçsel Motivasyon	A-1-5 yıl	11	56,45	2,91	0,28	0,757
	B-6-10 yıl	13	52,92	8,47		
	C-11 yıl ve üstü	6	54,50	5,61		
Dışsal Motivasyon	A-1-5 yıl	11	20,73	3,29	2,11	0,140
	B-6-10 yıl	13	19,85	5,40		
	C-11 yıl ve üstü	6	17,00	2,10		
Motivasyonsuzluk	A-1-5 yıl	11	7,09	3,67	0,04	0,959
	B-6-10 yıl	13	6,77	1,79		
	C-11 yıl ve üstü	6	7,00	3,16		
ESKMÖ TOPLAM	A-1-5 yıl	11	96,09	7,60	1,06	0,359
	B-6-10 yıl	13	92,00	14,36		
	C-11 yıl ve üstü	6	90,50	4,23		
DURUMLUK KAYGI TOPLAM	A-1-5 yıl	11	38,09	12,38	0,07	0,934
	B-6-10 yıl	13	38,08	12,62		
	C-11 yıl ve üstü	6	36,00	13,49		
ATIŞ PERFORMANSI TOPLAM	A-1-5 yıl	11	579,36	78,21	3,28	0,053
	B-6-10 yıl	13	637,38	57,27		
	C-11 yıl ve üstü	6	591,83	88,68		

Spora katılım motivasyonu toplam ve alt boyut puanlarının, durumluk kaygı puanlarının ve atış puanlarının spora başlama yaşına göre anlamlı farklılık göstermediği (p>0,05) tespit edilmiştir.

Tablo 9'da değişken puanlarının spor kulübüne göre karşılaştırılmasına ait sonuçlara yer verilmiştir.

Tablo 9. Değişken Puanlarının Spor Kulübüne Göre Karşılaştırılması

Değişken	Spor Kulübü	n	$\overline{X}$	SS	t	p
İçsel Motivasyon	Okçular Vakfı Spor Kulübü	14	55,86	4,80	0,51	0,613
	Diğer	16	53,38	7,45		
Dışsal Motivasyon	Okçular Vakfı Spor Kulübü	14	20,71	3,69	1,59	0,124
	Diğer	16	18,63	4,66		
Motivasyonsuzluk	Okçular Vakfı Spor Kulübü	14	6,14	2,14	-1,74	0,093
	Diğer	16	7,63	3,14		
ESKMÖ TOPLAM	Okçular Vakfı Spor Kulübü	14	96,43	7,62	1,72	0,096
	Diğer	16	90,38	12,30		
DURUMLUK KAYGI TOPLAM	Okçular Vakfı Spor Kulübü	14	40,29	14,04	1,33	0,195
	Diğer	16	35,38	10,44		
ATIŞ PERFORMANSI TOPLAM	Okçular Vakfı Spor Kulübü	14	624,57	49,69	0,45	0,656
	Diğer	16	591,63	89,97		

Spora katılım motivasyonu toplam ve alt boyut puanlarının spor kulübüne göre anlamlı farklılık göstermediği (p>0,05) tespit edilmiştir. Durumluk kaygı puanlarının spor kulübüne göre anlamlı farklılık göstermediği (p>0,05) tespit edilmiştir. Atış performansı puanlarının spor kulübüne göre anlamlı farklılık göstermediği (p>0,05) tespit edilmiştir.

4. Değişken Puanları Arasındaki İlişkiye Ait Bulgular

Tablo 10'da değişken puanları arasındaki Pearson korelasyon analizi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 10. Değişken puanları arasındaki ilişki

Değişken	2	3	4	5	6
1-İçsel Motivasyon	0,59**	-0,18	0,77**	0,03	0,07
2-Dışsal Motivasyon	1	-0,15	0,86**	0,42*	0,02
3-Motivasyonsuzluk		1	-0,42*	0,21	-0,12
4-ESKMÖ TOPLAM			1	0,16	0,12
5-DURUMLUK KAYGI TOPLAM				1	-0,15
6-ATIŞ PERFORMANSI TOPLAM					1

*p<0,05 **p<0,01

Tablo 10'a göre içsel motivasyon, motivasyonsuzluk ve spora katılım motivasyonu ile durumluk kaygı arasında anlamlı ilişki olmadığı (p>0,05) tespit edilmiştir. Dışsal motivasyon ile durumluk kaygı arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişki olduğu (r=0,42; p<0,05) tespit edilmiştir. Spora katılım motivasyonu ve alt boyutları ile atış performansı arasında anlamlı ilişki olmadığı (p>0,05) tespit edilmiştir. Durumluk kaygı ile atış performansı toplam arasında anlamlı ilişki olmadığı (p>0,05) tespit edilmiştir.

Tablo 11'de spora katılım motivasyonu ve durumluk kaygının atış performansı üzerindeki etkisine ait çoklu regresyon analizi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 11. Çoklu regresyon analizi sonuçları

Bağımsız Değişken	**B**	**SHB**	**β**	**t**	**p**	**Tolerans**	**VIF**
Sabit	-4,892	0,945		-5,176	0,000		
İçsel Motivasyon	0,010	0,072	0,036	0,143	0,888	0,592	1,691
Dışsal Motivasyon	0,057	0,330	0,049	0,172	0,865	0,468	2,136
Motivasyonsuzluk	-2,028	5,503	-0,077	-0,369	0,716	0,884	1,132
DURUMLUK KAYGI TOPLAM	-0,103	0,159	-0,153	-0,647	0,523	0,690	1,450
R^2=0,036	ΔR^2=0,000		$F_{(4;\ 25)}$=0,231	p=0,918			

Tablo 11'e göre spora katılım motivasyonu ve durumluk kaygının atış performansı üzerindeki etkisine ait modelde bağımsız değişkenler arasında oto-korelasyon ve çoklu bağlantı sorunu olmadığı (Tolerans>0,20; VIF<10) ancak model uyumunun sağlanamadığı ($F_{(4;\ 25)}$=0,23; p<0,05) tespit edilmiştir. Spora katılım motivasyonu ve durumluk kaygı değişkenleri birlikte, atış performansındaki varyansın yaklaşık %4'ünü (ΔR^2=0,036) açıklamaktadır. Bağımsız değişkenlerden hiçbirinin atış performansı üzerinde anlamlı etkiye sahip olmadığı (p>0,05) tespit edilmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre Motivasyonsuzluk puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Erkek katılımcıların motivasyonsuzluk puanı, kadın katılımcıların puanına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Demir ve İlhan (2020) motivasyonsuzluk puanına göre görme engelli kadın sporcuların yaptıkları spora ilişkin farkındalıklarının erkek sporculardan daha iyi düzeyde olduklarını işaret etmektedir. Bu sonuç araştırmamızla benzerlik göstermektedir. Bozkurt, Demir ve Dursun (2019) araştırmalarında cinsiyetin motivasyon toplam puanı ve motivasyonsuzluk alt boyutu üzerinde etkisinin olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Yapılan araştırma çalışmamızla farklılık göstermektedir. Bunun nedeni araştırmacıların yalnızca bedensel engelli sporcular değil işitme engelli ve görme engelli sporcularla da çalışmaları araştırma sonucunda farklılığa neden olduğu olarak yorumlanabilir.

Durumluk kaygı puanlarının yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. 19-35 yaş gruplarındaki katılımcıların durumluk kaygı puanı, 36 yaş ve üstü yaş gruplarındaki katılımcıların puanına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Yazıcı vd. (2019) yaptıkları çalışma araştırmamızla kısmen paralellik göstermektedir. Sporcuların aktif spor yapma yıllarının artması ile müsabaka öncesi durumluk kaygılarının azaldığını tespit etmişlerdir. Müsabaka öncesi kaygı düzeyi ortalamalarının 20 ve altındaki yaş grubu ile 26-30 yaş gruplarında diğer gruplara göre biraz daha yüksek olduğu, ancak bu farkın anlamlı fark oluşturacak düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Kaplan ve Şentürk (2019) yaptıkları araştırmada sporcuların

yaşları açısından durumluk ve sürekli kaygı düzeylerinde herhangi istatistiki bir fark elde edilemediğini tespit etmişlerdir.Bu açıdan araştırmamızla farklılık göstermektedir.

Sporcuların dışsal motivasyon puanlarının engelli olma yaşına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. 15-19 yaş arasında engelli olan katılımcıların dışsal motivasyon puanı, 15 yaş öncesi, 25 yaş ve sonrası engelli olan katılımcıların puanına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Demir ve İlhan (2020) yaptıkları araştırma çalışmamızla farklılık göstermektedir. Görme engelli sporcuların yaşı arttıkça spora katılımda bireysel istek, heyecan, hırs, mutluluk gibi içsel motivasyon kaynaklarının arttığını, sporcuların spor yaşı arttıkça spora katılım motivasyonunda da ciddi bir artış olduğunu tespit etmişlerdir. Araştırmamızın farklılık gösterme nedeni Demir ve İlhan (2020) ın yaptıkları araştırmada yaş aralığını 16-48 olarak belirlemeleri ve incelenen araştırma grubundaki engelin farklılık göstermesinden kaynaklı olduğu söylenebilir.

Atış performansı toplam puanlarının engelli olma yaşına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. 25 yaş ve sonrası engelli olan katılımcıların atış performansı toplam puanı, 24 yaş ve öncesi engelli olan katılımcıların puanına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Motivasyonsuzluk puanlarının mesleğe göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Kamu çalışanı katılımcıların motivasyonsuzluk puanı, diğer meslek gruplarındaki katılımcıların puanına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Durumluk kaygı puanlarının öğrenim durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Üniversite düzeyinde öğrenim gören katılımcıların durumluk kaygı puanı, ortaöğretim düzeyinde öğrenim gören katılımcıların puanına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Kaplan ve Şentürk (2019) yaptıkları araştırmada çalışmamızla farklılık göstermektedir. Araştırmada katılımcıların eğitim durumları açısından Kaygı ölçeğinin alt boyutları bakımından anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadırlar.

Dışsal motivasyon ile durumluk kaygı arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma sonucuna göre kaygı ve motivasyon puanlarının cinsiyet, yaş grupları, engelli olma yaşı, meslek, öğrenim durumu, spora başlama yaşı, spor kulübüne göre farklılık gösterdiği; engelli olma yaşının atış performansı toplam puanı performansına etkisi olduğu, ancak diğer değişkenlerin, atış performansına etkisinin olmadığı tespit edilmiştir.

KAYNAKLAR

Bozkurt, T. M., Demir, G. T., & Dursun, M. (2019). Bedensel, Zihinsel ve Görme Engelli Sporcuların Spora Katılım Motivasyonlarının İncelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 721-728.

Büyüköztürk, Ş. (2011). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı (14. Baskı). Ankara: PEGEM Akademi.

Civan, A., Özdemir, İ., Taş, İ., & Çelik, A. (2012). Bedensel Engelli ve Engelli Olmayan Tenis Sporcularının Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Karşılaştırılması. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 83-87.

Demir, G. T., & İlhan, E. L. (2020). Engelli Sporcularda Spora Katılım Motivasyonu. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 49-69.

Gümüş M. Profesyonel Futbol Takımlarında Puan Sıralamasına Göre Durumluk Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, 2002.

Kale, R., & Erşen, E. (2003). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş.* Ankara: Nobel Yayın.

Kaplan, H., & Şentürk, A. (2019). Yüzme Türkiye Şampiyonasına Katılan Bedensel Engelli Sporcuların Kaygı Düzeylerinin Araştırılması. *2. Uluslararası Herkes İçin Spor ve Wellness Kongresi* (s. 114-120). Antalya: Herkes için Spor ve Wellness Derneği.

Öner, N. ve Le Compte, A. (1985). Durumluk – Sürekli Kaygı Envanter El Kitabı. (2. Basım). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

Tekkurşun Demir, G., İlhan, E., Esentürk, O. K., & Kan, A. (2018). Engelli Bireylerde Spora Katılım Motivasyonu Ölçeği (ESKMÖ): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Spormetre*, 95-106.

Yazıcı, M., Öz Recep, Yıldızhan, Y. Ç., & Büyükyıldırım, H. (2019). Görme Engelli Futbol ve Futsalcıların Müsabaka Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 175-185.

Down Sendromlu Erkek Öğrencilere Uygulanan Terapotik Rekreasyon Amaçlı Egzersizlerin Kaba Motor Gelişimine Etkisinin Araştırılması

Ahmet ŞİRİNKAN[1]

Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, Erzurum/Türkiye.

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı, down sendromlu erkek öğrencilere uygulanan terapötik rekreasyon amaçlı özel hareket eğitim programının kaba motor gelişimine etkisini araştırmaktır.

Materyal ve Metot: Araştırma için down sendromlu 12 erkek öğrenci belirlendi. Öğrenciler 10-12 yaş grubu arasından seçildi. Araştırma için velilerden izin alınarak hareket eğitimi programı uygulandı. Araştırmada uygulanacak hareket eğitim programı özel eğitim bölümü ve beden eğitimi ve spor bölümü öğretim elemanları tarafından oluşturuldu. Özel hareket eğitim programı, temel motorsal becerileri kapsayan (yürüme, koşma, sıçrama, sekme, durarak uzun atlama ile nesne kontrol testlerinden top sektirme, top fırlatma, atılan topu tutma, atılan topa raketle vurma ve ayakla topa vurma) egzersizlerden oluşturuldu. Araştırma 4 ay, 8 hafta, haftada 4 gün ve her çalışma 40-50 dakika süreyle uygulandı.

Bulgular: Araştırmaya başlamadan önce çocuklara ön test yapıldı. Araştırma süreci sonunda son test yapılarak karşılaştırıldı. Ayrıca bir gözlem formu hazırlandı. Gözlem formu 8 sorudan oluşturuldu. Gözlem formuyla ilgili ilk veriler çalışmalara ilk başlandığında alındı. Çalışmanın sonunda gözlem verileri yeniden alındı. Yapılan 2 gözlem sonuçları yorumlanarak analiz edilip raporlandırıldı. Araştırma analizi SSPS.20 programında analiz edildi. Mann-Whitney U, Wilcoxon W ve Z değerleri alınarak yorumlandı.

Sonuçlar: Araştırma sonunda, erkek öğrencilerin temel becerilerinde $p>0,001$ oranında gelişme gözlemlendi. Bu sonuca göre terapötik rekreasyon amaçlı özel hareket eğitim programının erkek öğrencilerin kaba motor gelişimlerine olumlu yönde etki ettiği sonucuna ulaşıldı.

Anahtar Kelimeler: Down sendromu, hareket eğitimi, temel beceriler, gözlem.

Investigation of the Effect of Therapeutic Recreational Exercises Applied to Male Students with Down Syndrome on Gross Motor Development

Ahmet ŞİRİNKAN[1]

ABSTRACT

Introduction and Aim: The aim of this study is to investigate the effect of therapeutic recreation specific movement training program applied to male students with Down syndrome on gross motor development.

Materials and Methods: Twelve male students with down syndrome were selected for the study. Students were selected from the 10-12 age group. For the research, a movement training program was applied with the permission of the parents. The movement training program to be applied in the research was created by the instructors of the special education department and the physical education and sports department. The special movement training program consisted of exercises covering basic motor skills (walking, running, jumping, bouncing, standing long jump and object control tests such as bouncing the ball, throwing the ball, holding the thrown ball, hitting the thrown ball with the shuttlecock and hitting the ball with the foot). The study was carried out for 4 months, 8 weeks, 4 days a week, and each study was carried out for 40-50 minutes.

Findings: Children were pre-tested before starting the study. At the end of the research process, a post-test was made and compared. In addition, an observation form was prepared. The observation form consisted of 8 questions. The first data on the observation form were obtained when the studies were first started. At the end of the study, observation data were re-acquired. The results of 2 observations were interpreted, analyzed and reported. Research analysis was analyzed in the SSPS.20 program. Mann-Whitney U, Wilcoxon W and Z values were taken and interpreted.

Results: At the end of the study, a $p>0.001$ improvement was observed in the basic skills of male students. According to this result, it was concluded that the special movement training program for therapeutic recreation had a positive effect on the gross motor development of male students.

Keywords: Down syndrome, movement training, basic skills, observation.

GİRİŞ

Down sendromu zihinsel engellilikle ilişkili en tanınabilir genetik durumdur. 733 çocuktan biri down sendromlu olarak doğuyor (Ulusal Down Sendromu Derneği, 2010a). Amerika Birleşik Devletleri'nde her yıl yaklaşık 5000 suvh çocuk doğuyor. Her ne kadar tüm vakaların yaklaşık yüzde 25'inde anormallikten genetik olarak baba sorumlu olsa da, 35 yaş üstü kadınlar, down sendromlu bir çocuğa sahip olma konusunda en yüksek riski (300'de 1) oluşturmaktadır. 40 yaşında risk 110 doğumda 1'e yükselir ve 45 yaşında risk 35 doğumda 1 sendromdur (Ulusal Down Sendromu Derneği, 2010a).

Down sendromu üç kromozom anormalliğinden birinden kaynaklanır. En yaygın neden, fazladan 21 numaralı kromozomun varlığı nedeniyle bu şekilde adlandırılan trizomi 21'dir. Bu, normal 46 (her ebeveynden alınan 23 kromozom) yerine toplam 47 kromozomla sonuçlanır. Down sendromunun ikinci bir nedeni, mayoz hücre bölünmesi sırasında bölünme, bir haploid hücrede 24, diğerinde 22 kromozomla sonuçlanan ayrılmamadır. Down sendromunun üçüncü ve nadir bir nedeni, iki chtomozomun birlikte büyümesiyle ortaya çıkan translokasyondur; tek kromozom gibi görünürler ancak iki kromozomun genetik materyalini içerirler (Winnick, 2011).

Araştırmamızda down sendromlu çocukların anatomik, fizyolojik, sosyolojik ve psikolojik eksikliklerinden daha çok fizyolojik ve psikomotor özelliklerinin gelişimi amaçlanmıştır. Bu amaçla araştırma programı hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.

MATERYAL VE METOT

Araştırma için down sendromlu 12 erkek öğrenci belirlendi. Öğrenciler 10-12 yaş grubu arasından seçildi. Araştırma için öğrenci velilerden izin alınarak hareket eğitimi programı uygulandı. Araştırmada uygulanacak hareket eğitim programı özel eğitim bölümü ve beden eğitimi ve spor bölümü öğretim elemanları tarafından oluşturuldu. Özel hareket eğitim programı, temel motorsal beceriler (yürüme, koşma, sıçrama, sekme, durarak uzun atlama ile top sektirme, top fırlatma, atılan topu tutma, atılan topa raketle vurma ve ayakla topa vurma) Araştırma 4 ay, 8 hafta, haftada 4 gün ve her çalışma 40-50 dakika süreyle uygulandı.

Araştırmaya başlamadan önce çocuklara ön-test yapıldı. Araştırma süreci sonunda son-test yapılarak karşılaştırıldı. Ayrıca bir gözlem formu hazırlandı. Gözlem formu 8 sorudan oluşturuldu. Gözlem formuyla ilgili ilk veriler çalışmalara ilk başlandığında alındı. Çalışmanın sonunda gözlem verileri yeniden alındı. Yapılan 2 gözlem sonuçları yorumlanarak analiz edilip raporlandırıldı.

BULGULAR

1. Araştırmaya katılan öğrencilerin boy, kilo, yaş ve cinsiyet durumları

Erkeklerin değerlerinin ortalaması					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Yaş	12	10,00	12,00	11,0000	,85280
Boy	12	125,00	135,00	129,0833	3,52803
Kilo	12	25,00	55,00	35,2500	10,48050

Tablo 1'de araştırmaya katılan çocukların yaşları 10-12 yaş aralığında, boyları 125 cm. ile 135 cm. arasında ve kiloları da 25 kilo ile 55 kilo arasındadır.

2. Araştırmaya katılan erkek öğrencilerin ön test ve son test durumlar

Erkeklerin ön test ve son testlerinin ortalaması					
Testler	N	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
Yürüme ön test	12	7,8458	,48310	7,10	8,55
Koşma ön test	12	4,8583	,46163	4,15	5,50
Sıçrama ön test	12	30,0000	4,76731	25,00	35,00
Sekme ön test	12	5,5000	,90453	4,00	7,00
Uzun atlama ön test	12	65,4167	14,05482	40,00	85,00
Top sektirme ön test	12	4,1667	,71774	3,00	5,00
Top fırlatma ön test	12	17,4167	2,31432	15,00	22,00
Top tutma ön test	12	2,9167	,66856	2,00	4,00
Raketle vurma ön test	12	3,9167	,66856	3,00	5,00
Ayakla vurma ön test	12	3,7500	,75378	3,00	5,00
Yürüme son test	12	6,6333	,35569	6,05	7,10
Koşma son test	12	4,3292	,31149	4,00	5,10
Sıçrama son test	12	30,8333	4,68718	25,00	40,00
Sekme son test	12	8,0833	,90034	6,00	9,00
Uzun atlama son test	12	85,8333	12,76240	65,00	100,00
Top sektirme son test	12	6,6667	,88763	5,00	8,00
Top fırlatma son test	12	21,5000	2,61116	18,00	25,00
Top tutma son test	12	5,7500	,75378	5,00	7,00
Raketle vurma son test	12	6,6667	,98473	5,00	8,00
Ayakla vurma son test	12	6,2500	,62158	5,00	7,00

Tablo 2 de, araştırmaya katılan çocukların ön test ve son test sonuçları belirtilmektedir.

3. Araştırmaya katılan erkek öğrencilerin ön test ve son test Karşılaştırmaları

Erkeklerin ön test ve son test karşılaştırılması		
Testler	Z	p
Yürüme son – Yürüme ön	-3,064[b]	,002
Koşma son – Koşma ön	-3,062[b]	,002
Sıçrama son – Sıçrama ön	-,816[c]	,414
Sekme son – Sekme ön	-3,153[c]	,002
Uzun atlama son – Uzun atlama ön	-3,090[c]	,002
Top sektirme son – Top sektirme ön	-3,140[c]	,002
Top fırlatma son – Top fırlatma ön	-3,088[c]	,002
Top tutma son – Top tutma ön	-3,276[c]	,001
Raketle vurma son – Raketle vurma ön	-3,165[c]	,002
Ayakla vurma son – Ayakla vurma ön	-3,145[c]	,002

Tablo 3 de öğrencilerin ön test ve son test sonuçları karşılaştırılarak tablolaştırılmıştır.

Gözlem Formu

Gözlem konuları	**Çok iyi**	**İyi**	**Zayıf**	**Çok Zayıf**
1.Çocukların eğitmenlerle iletişimi				
2.Çocukların arkadaşları ile iletişimleri				
3.Çocukların aileleriyle iletişimleri				
4.Çocukların yüz ifadeleri				
5.Çocukların araç-gereçle etkileşimi				
6.Çocukların çalışmadaki davranışları				
7.Çocukların çalışmaya uyumları				
8.Çocukların grup çalışmalarındaki davranışları				

Gözlem sonuçlarına bakıldığında, genel olarak çalışmaların başlangıcında çocukların eğitmenlerle iletişiminde, arkadaşları ile iletişimlerinde, aileleriyle iletişimlerinde, yüz ifadelerinde, araç-gereçle etkileşimlerinde, çalışmadaki davranışlarında, çalışmaya uyumlarında, grup çalışmalarındaki davranışlarında olumsuz sonuçlar gözlemlenirken, çalışmaların sonuna doğru tüm gözlem sonuçlarında olumlu yönde gelişmeler gözlemlenmiştir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırma sonunda, erkek öğrencilerin temel becerilerinde p>0,001 oranında gelişme gözlemlendi. Bu sonuca göre terapötik rekreasyon amaçlı özel hareket eğitim programının erkek öğrencilerin kaba motor gelişimlerine olumlu yönde etki ettiği sonucuna ulaşıldı.

Gözlem sonuçlarına bakıldığında ise, başlangıçtaki gözlemle son çalışmalardaki gözlemler arasında olumlu yönde gelişmeler oluştuğu sonucu söylenebilir.

KAYNAKLAR

1. Bull, M. J., & the Committee on Genetics. (2011). Health supervision for children with Down syndrome.*Pediatrics*, 128, 393–406.
2. Ulrich, D. A., Burghardt, A. R., Lloyd, M., Tiernan, C., & Hornyak, J. R. (2011) Physical activity benefits of learning to ride a two-wheel bicycle for children with Down syndrome: A randomized trial. *Physical Therapy*, 91, 1463–1477
3. Martin, G. E., Klusek, J., Estigarribia, B., & Roberts, J. E. (2009). Language characteristics of individuals with Down syndrome. *Topics in Language Disorders, 29*(2), 112–132.
4. Block, M. E. (2007). A teacher's guide to including students with disabilities in regular physical education (3rd ed.) Baltimore: paul H. Brooks.
5. Winnick, J. P. (2011) Adapted Physical Education and Sport (fifth Edition). Printed in the United States of America.

8-10 Yaş Otizm Spektrumlu Öğrencilere Uygulanan Terapotik Rekreasyon Amaçlı Su Terapisi Eğitim Programının Motor Becerilere Katkısının Araştırılması

Ahmet ŞİRİNKAN[1]

Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, Erzurum/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı, 8-10 yaş Otizm spektrumlu öğrencilere uygulanan terapotik rekreasyon amaçlı su terapisi eğitim programının motor becerilere katkısının araştırılmasıdır. Araştırmaya özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinde eğitim gören 14 öğrenci (8 erkek öğrenci+6 kız öğrenci) katıldı.

Materyal ve Metot: Öğrencilerin yaşları 8- 10 yaş aralığındadır. Öğrenciler için rekreasyon eğitimi uzmanı ve beden eğitimi ve spor öğretim görevlileri ile birlikte, terapotik rekreasyon amaçlı havuz içerisinde özel hareket eğitim programı hazırlandı. Özel hareket eğitim programı kuvvet, esneklik, beceri ve denge eğersizleri göz önüne alınarak geliştirildi. Program için kurum yöneticilerinden ve öğrenci velilerinden izin alındı. Çalışmalar 2 ay, haftada 3 gün ve 60-90 dakikalık sürelerde uygulandı.
Uygulamaların başlangıcında ve sonunda çalışmalarla ilgili kaba motor beceri testleri, gözlem ve velilerle görüşmeler yapılarak kaydedildi. Özel hareket eğitimi programını uygulamak için rekreasyon bölümü gönüllü öğrencileri belirlendi. Eğitmen öğrencilere 2 kez seminer verilerek eğitildi. Ayrıca çalışmalarda gözlem ve görüşme yapacak yüksek lisans öğrencileri belirlenerek gözlem ve görüşme formları düzenlendi. Araştırmadaki gözlem ve görüşme sonuçları nitel bir araştırma olarak yorumlanarak raporlandırıldı.

Bulgular: Araştırmada yapılan ön test ve son test değerlendirmelerinde çocukların, temel motor beceri testlerinde (yürüme, koşma veya merdiven çıkma gibi bir hareket görevi: Bir topu atmak veya yakalamak gibi bir nesne kontrolü veya manipülasyon görevi ve tek ayak üzerinde durmak veya zıplamak) anlamlı olarak gelişme sonuçlarına ulaşıldı. Ayrıca gözlem sonuçlarına göre, öğrencilerin önceleri suya girmekte tereddüt ettikleri, egzersizleri yapmaktan çekinip korktukları, hareketleri yapmakta başarısız oldukları ve anne-babalarından ayrılmak istemedikleri gözlendi. Araştırma sürecinin sonunda ise, öğrencilerin havuza gelir-gelmez suya girmek istedikleri, egzersizleri eğlenerek yaptıkları, gösterilen her egzersizi 2-3 tekrardan sonra başardıkları ve çalışma sırasında anne-babalarının havuzun dışına gitmesini istedikleri gözlenmiştir.
Ailelerle yapılan görüşmelerde ise çocuklarının havuz çalışma günü özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine gelmek için sabah erken saatlerde kalktıkları, havuz malzemelerini bir an önce hazırlamak istediklerini, neşeli bir şekilde merkeze geldikleri ve okul sonrası evde daha sakin ve söz dinler olduklarını, akşam da daha rahat bir uyku uyuduklarını ifade etmişlerdir.

Sonuçlar: Araştırma sonucuna göre, özel eğitim alan çocukların su terapisi eğitimleri onların fiziksel, sosyal ve psikolojik gelişimine olumlu yönde katkı sağladığı sonucuna ulaşıldığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Otistik, Su Terapisi, Terapotik Rekreasyon, Egzersiz

Investigation of the Contribution of the Therapeutic Recreational Water Therapy Training Program Applied to 8-10 Years Old Students with Autism Spectrum on Motor Skills

Ahmet ŞİRİNKAN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this research is to investigate the contribution of the therapeutic recreational water therapy training program applied to 8-10 years old students with autism spectrum on motor skills.14 students (8 male students + 6 female students) studying in a special education and rehabilitation center participated in the research.

Materials and Methods: The ages of the students are between 8-10 years old. A special movement training program was prepared for the students in the pool for therapeutic recreation, together with the recreation education specialist and physical education and sports instructors. Special movement training program was developed considering strength, flexibility, dexterity, and balance barbells. Permission was obtained from the administrators of the institution and the parents of the students for the program. The studies were carried out for 2 months, 3 days a week and 60-90 minutes.
Gross motor skills tests related to the studies were recorded at the beginning and at the end of the practices, by observation and interviews with the parents. Volunteer students of the recreation department were determined to implement the special movement training program. The instructor was trained by giving seminars to the students twice. In addition, postgraduate students who will make observations and interviews during the studies were determined and observation and interview forms were prepared. Observation and interview results in the research were interpreted as qualitative research and reported.

Findings: In the pre-test and post-test evaluations made in the research, the children's results were significantly improved in basic motor skill tests (a movement task such as walking, running, or climbing stairs: an object control or manipulation task such as throwing or catching a ball, and standing on one leg or jumping). reached.
In addition, according to the observation results, it was observed that the students hesitated to enter the water at first, were afraid of doing the exercises, were unsuccessful in doing the exercises, and did not want to be separated from their parents. At the end of the research process, it was observed that the students wanted to get into the water as soon as they came to the pool, they did the exercises with fun, they succeeded in each exercise after 2-3 repetitions, and they wanted their parents to go out of the pool during the study.
In the interviews with the families, it was revealed that their children got up early in the morning to come to the special education and rehabilitation center on the pool working day, they wanted to prepare the pool materials as soon as possible, they came to the center in a cheerful way and they were calmer and more obedient at home after school, and they had a more comfortable sleep in the evening. They said they were asleep.

Results: According to the results of the research, it can be said that the water therapy training of children receiving special education contributes positively to their physical, social, and psychological development.

Keywords: Autistic, water theraphy, trepotic reaction, exercise.

GİRİŞ

Yüzme, orta seviyede çoğu egzersizlerden daha yararlıdır. Yüzme ile kardiyovasküler olarak vücuda genel kuvvet ve dayanıklılık ile kas dayanıklılığı ve kuvveti sağlar. Yüzme egzersizleri, vücudun özel bölümlerine ekstra bir yük ve ağırlık yüklemez. Vücut hareket ettiği süreçte genel vücut egzersizinden daha fazla gevşeme, rahat nefes alıp verme, kas direnci, daha fazla vücut güvenliği oluşturur (1).
Engelli çocuklar için yüzme ve su egzersizleri beden eğitimi programları ile birlikte fiziksel fitness ve motor becerilerini de geliştirebilir. Engelli çocuklar için Su sporları kuralları ne lükstür ne de terapötik servislerle ilgilidir. Adapte edilmiş su egzersizleri su sporları çevresi, becerileri, etkinlikleri, ekipmanları ve engelliler için stratejileri anlamındadır (2).
Yüzmenin terapotik etkisi ise çocukların total gelişiminde yararlıdır. Su egzersizlerinin ayrıca ekstra bir yararı vardır. Havuz egzersizinin en büyük yararlarından birisi suyun sıcaklığının vücut ısısına etkisidir. Ortopedik problemi olan bireylere suyun ısısı dolaşım sistemine etkisidir. Sudaki hareketlilik ve suyun ısısı kasların gevşemesine de etki eder. Bu gevşeme daha fazla vücudun hareket etmesini sağlar (1).
Su aktiviteleri, dikkatli planlandığı zaman çocuğun psikososyal ihtiyaçlarını karşılayarak bilişsel gelişimine katkı sağlar. Çocuk su da yardımcı olmadan yüzmeyi, kendini kontrol etmeyi ve kendi kendine karar vermeyi öğrenir. Üstelik maksimum potansiyel sağlanarak suda daha fazla özgür hareket eder (3).
Çoğu insanlar bir de egzersiz ve fitness için su havuzlarını kullanırlar. Terapi havuzlarındaki ısı genel olarak 31.1 derece- 33.3 derece arasındadır. Bu kas kasılmasını azaltır, esnekliği artırır, vücudun yaralı bölgelerine kan akışını hızlandırır (4).
Bu araştırmamızda havuzda yapılacak su terapisi amaçlı egzersiz programlarının çocukların fiziksel, sosyal ve iletişimsel becerilerine katkıları araştırılacaktır.

MATERYAL VE METOT

Araştırmaya özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinde eğitim gören 14 otistik öğrenci (8 erkek öğrenci+6 kız öğrenci) katıldı. Öğrencilerin yaşları 8-10 yaş aralığındadır. Öğrenciler için özel eğitim uzmanı ve beden eğitimi ve spor öğretim görevlileri ile, terapotik rekreasyon amaçlı havuz içerisinde özel hareket eğitim programı hazırlandı. Özel hareket eğitim programı kuvvet, esneklik, beceri ve denge eğersizleri göz önüne alınarak geliştirildi.
Otistik öğrencilere uygulanacak su terapisi etkinlikleri programı için öncelikle otizm derneği ile iletişime geçildi. Dernek üyelerinin çocuklarına uygulanacak program hakkında bilgi verildi. Çocukların özellikleri (yaş, cinsiyet, otizm derecesi ve türü, fiziksel özellikleri, sağlık durumu vb.) hakkında bilgi alınarak kaydedildi. Çocukların programa katılabilmesi için sağlık raporu ve veli izin belgeleri temin edildi. Çocukların bireysel özelliklerine göre BEP (Bireysel Eğitim Programı) programı oluşturuldu. Her öğrenci için iki gönüllü öğrenciler belirlenerek çocuklar hakkında bilgi paketleri hazırlandı.
Uygulama programları için 2 ayrı program oluşturuldu. Birinci programda çocukların tamamının katılabileceği ve uygulayabileceği (genel ısınma, koşma, sıçrama, atlama, tutma, kavrama, fırlatma vb.) etkinliklere yer verildi. İkinci program çocukların cinsiyet, yaş ve engel dereceleri ile fiziksel ve sosyal durumu göz önünde bulundurularak her öğrenci için ayrı ayrı BEP (Bireysel Eğitim Programı) programı oluşturuldu. Gönüllü öğrencilere iki kez çalışma programı, çalışma ilkeleri, çalışma için ön bilgilendirme amaçlı seminer verildi. Çalışma sürecinde gönüllü öğrencilerden biri uygulama çalışmalarını yaparken ikinci gönüllü yapılan çalışmaları not alarak raporlaştırdı. 8 haftalık planlanan çalışma programı sonunda her öğrenci için 4 ayrı rapor oluşturuldu. Programın sonunda raporlar birleştirilerek her öğrenci hakkında gelişim raporu sunuldu. Ayrıca Tüm uygulanan programla ilgili genel sonuç raporu hazırlandı.

ANALİZ VE BULGULAR

Uygulama Programının İçeriği

Tablo 1.Uygulama Programına Katılan çocukların Yaş, Cinsiyet, Boy, Kilo durumları

DURUM	OTİZM SPECTRUM	N	%
Yaş	8 yaş	4	25,7
	9 yaş	4	25,7
	10 yaş	6	48,6
Cinsiyet	Erkek	8	57,3
	Kız	6	42,7
Boy ve Kilo	115-125 cm.	4	25,7
	126-136 cm.	10	74,3
	26-30 kilo	4	25,7
	31-40 kilo	4	25,7
	41 ve üzeri kilo	6	48,6

Tablo 1'e göre araştırmaya katılan çocukların 4'ü 8 yaş (% 25,7), 4'ü 9 yaş (%25,7) ve 6'sı 10 yaş (%48,6, grubundandır. Öğrencilerin 8'i erkek (%57,3) ve 6'sı kız (%42,7) öğrencilerden oluşmaktadır. Bu öğrencilerin 4'ünün boyu 115-125 cm (%25,7), 10'unun 126-136 (%74,3) aralığındadır. Öğrencilerin kiloları ise, 4 öğrenci (% 25,7) 26-30 kilo, 4 öğrenci (%25,7) ve 6 öğrenci ise (%48,6) 41 kilo ve üzerindedir.

Tablo 2. Uygulamaya Katılan Öğrencilere Uygulanan Özel Hareket Eğitimi Su Terapisi Programı

Haftalar	Temel Hareketler	Özel Hareketler	Kazanımlar	Kullanılan Materyaller
1.Hafta (2çalışma)	Havuz dışı egzersizler	Kollar, bacaklar ve ellerin kullanımı	Kolları her yöne çevirebilme, bacakları açıp kapayabilme ve el parmaklarını açıp kapayabilme.	Havuz makarnaları, Sünger yastıkları, kolluklar.
2.Hafta (2çalışma)	Havuz dışı egzersizler	Kollar, bacaklar ve ellerin kullanımı	Kolları her yöne çevirebilme, bacakları açıp kapayabilme ve el parmaklarını açıp kapayabilme.	Havuz makarnaları, Sünger yastıkları, kolluklar.
3.Hafta (2çalışma)	Havuz iç kenarı egzersizleri	Havuz kenarından tutma, havuz kenarında ayak çırpma, başı suya sokma egzersizleri.	Havuz kenarından tutarak ayaklarını hareket ettirebilme, havuz kenarında tutarak ayaklarını koordineli çırpabilme, başı suya sokup çıkarabilme.	Çeşitli kalınlıkta halatlar, süngerler, havuz makarnaları, esnek bantlar, balonlar.
4.Hafta (2çalışma)	Havuz iç kenarı egzersizleri	Havuz kenarından tutma, havuz kenarında ayak çırpma, başı suya sokma egzersizleri.	Havuz kenarından tutarak ayaklarını hareket ettirebilme, havuz kenarında tutarak ayaklarını koordineli çırpabilme, başı suya sokup çıkarabilme.	Çeşitli kalınlıkta halatlar, süngerler, kolluklar, havuz makarnaları, esnek bantlar, balonlar.
5.Hafta (2çalışma)	Havuz içi egzersizleri	Yardımlı yüzme, yardımlı suya girip	Yardımlı yüzebilme, yardımlı suya girip	Çeşitli kalınlıkta halatlar, süngerler,

		çıkma, yardımlı el-kol koordinasyonu egzersizleri yapma	çıkabilme, yardımlı el-kol koordinasyonu egzersizleri yapabilme.	kolluklar, havuz makarnaları, esnek bantlar, balonlar.
6.Hafta (2çalışma)	Havuz içi egzersizleri	Yardımlı yüzme, yardımlı suya girip çıkma, yardımlı el-kol koordinasyonu egzersizleri yapma	Yardımlı yüzebilme, yardımlı suya girip çıkabilme, yardımlı el-kol koordinasyonu egzersizleri yapabilme.	Çeşitli kalınlıkta halatlar, süngerler, havuz makarnaları, esnek bantlar, balonlar.
7.Hafta (2çalışma)	Havuz içi Sportif oyunlar	Havuz içi karşılıklı su topu oynama, puf topları havuz içi kaleye atma.	Havuz içi karşılıklı su topu oynayabilme, puf topları havuz içi kaleye atabilme.	Çeşitli kalınlıkta halatlar, süngerler, puf toplar, sünger toplar, havuz makarnaları, esnek bantlar, balonlar.
8.Hafta (2çalışma)	Havuz içi Sportif oyunlar	Havuz içi karşılıklı su topu oynama, puf topları havuz içi kaleye atma.	Havuz içi karşılıklı su topu oynayabilme, puf topları havuz içi kaleye atabilme.	Çeşitli kalınlıkta halatlar, süngerler, puf toplar, sünger toplar, havuz makarnaları, esnek bantlar, balonlar.

Tablo 3: Araştırmaya Katılan Deneklerin Ön Test ve Son Test Sonuçları.

Testler	Ön-Son test	n	Min.	Max.	z
20 M. Yürüme Testi	Ön test	14	6.07	8.15	,000
	Son test	14	5.45	7.05	
20 M. Koşma Testi	Ön test	14	5,25	9,60	,000
	Son test	14	8,15	10,20	
20 Basamak Merdiven Çıkma Testi	Ön test	14	32	45	,**345**
	Son test	14	30	42	
Tenis topunu hedefe atma Testi	Ön test	14	4 M.	9 M.	,000
	Son test	14	6 M.	13 M.	
Sağ ayak üzerinde durma Testi	Ön test	14	20	35	,000
	Son test	14	25	45	
Sol ayak Üzerinde Durma Testi	Ön test	14	15	18	**,376**
	Son test	14	12	20	
Sıçrama Testi	Ön test	14	9 CM.	14.CM.	,000
	Son test	14	11CM.	15 CM.	
Durarak Uzun atlama Testi	Ön test	14	40 CM.	70 CM.	,000
	Son test	14	60 CM.	11 CM.	
30 sn. Şınav	Ön test	14	4	8	,**429**
	Son test	14	5	9	
Dikey Sıçrama Testi	Ön test	14	12 CM.	18 CM.	,000
	Son test	14	14 CM.	22 CM.	

Tablo 4. Gözlem Formu

Konu	1Gözlem	2.Gözlem	3.Gözlem	4.Gözlem	Değerlendirme
Programın fiziksel etkileri					
Programın sosyal etkileri					
Programın İletişim etkileri					
Programın Akran ilişkilerine etkileri					

Tablo 5. Veli Görüşme Formu

Sorular	Veli görüşleri	Değerlendirme
Fiziksel özelliklerinde değişim gördünüz mü?		
Sosyal davranışlarında değişim gördünüz mü?		
İletişim becerilerinde değişim gördünüz mü?		
Akran ilişkilerinde değişim gördünüz mü?		
Grup iletişiminde değişim gördünüz mü?		
Kurallara uymada değişim gördünüz mü?		
Oklu ve eğitim kurumuna karşı değişim gördünüz mü?		
Aile içi davranışlarında değişim gördünüz mü?		

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Araştırmadaki gözlem sonuçlarına göre, öğrencilerin önceleri suya girmekte tereddüt ettikleri, egzersizleri yapmaktan çekinip korktukları, hareketleri yapmakta başarısız oldukları ve anne-babalarından ayrılmak istemedikleri gözlendi. Araştırma sürecinin sonunda ise, öğrencilerin havuza gelir-gelmez suya girmek istedikleri, egzersizleri eğlenerek yaptıkları, gösterilen her egzersizi 2-3 tekrardan sonra başardıkları ve çalışma sırasında anne-babalarının havuzun dışına gitmesini istedikleri gözlenmiştir.

Ailelerle yapılan görüşmelerde ise çocuklarının havuz çalışma günü özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine gelmek için sabah erken saatlerde kalktıkları, havuz malzemelerini bir an önce hazırlamak istediklerini, neşeli bir şekilde merkeze geldikleri ve okul sonrası evde daha sakin ve söz dinler olduklarını, akşam da daha rahat bir uyku uyuduklarını ifade etmişlerdir.

Çocukların tüm bu gelişimleri sonucunda, ikişerli ve üçerli grup çalışmalarında da başarılı oldukları, disiplinli bir şekilde suda yüzdükleri, top oyunları oynadıkları, eğitmenlerin komutlarına çoğunlukla uydukları, arkadaşlarıyla çok fazla problem yaşamadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

KAYNAKLAR

1.Adams, R. C. (1991). Games, Sports, and Exercises for The Physically Disabled. Fourth Edition. Lea&Febiger, Philadelphia, London.
2. (Winnick, J. P. (2011). Adapted Physical Education and Sport. Human Kinetic, Printed in The States of America.
3.Koury, J. M. (1996). Aquatic therapy Programming, Champaing, IL: Human Kinetics.
4. Robertson, T. Long, T. (2008). Foundation of Therapeutic Recreation. Human Kinetic, Thomson-Shore, Inc. Printed in The States of America.

2023 Eğitim –Öğretim Yılı Yaz Okulunda Ders Alan Öğrencilerin Memnuniyet Derecelerinin Araştırılması

Murat BİNDESEN[1], Ahmet ŞİRİNKAN[1]

[1]Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, Erzurum.

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı, Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesinde yaz okulunda ders alan (Eğitsel Oyunlar, Ritm Eğitim ve Dans, Halk Oyunları) öğrencilerin memnuniyet derecelerini araştırmaktır.

Materyal ve Metot: Araştırmaya, yaz okulunda 3 farklı ders alan 185 öğrenci (120 erkek+65 kadın) katılmıştır. Genel tarama yöntemine dayalı olarak yürütülen çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen likert tipi anket kullanılmıştır. Verilerin çözümlemesinde yüzde, frekans, Ki-Kare çözümleme tekniklerinden yararlanılmıştır.

Bulgular: Erkek öğrencilerin yaz okulundaki derslerden memnun olduklarını belirtirken, kadın öğrencilerin memnuniyetsizliklerini ifade ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Erkek öğrencilerin daha çok üst sınıftan ders aldıklarını ve geçmiş dönemde başarısız oldukları derslerini aldıkları için mezuniyette kolaylık sağlandığını ifade etmişlerdir. Kadın öğrenciler ise daha çok derslerin tam olarak amacına ulaşmadığını, sadece ders geçmeyle yaz okulunu tamamladıklarını ve tam olarak eğitim amacına ulaşmadığını belirmişlerdir.

Sonuçlar: Araştırmanın sonuçlarına göre, Spor Bilimleri Fakültesi, yaz okulunda ders alan erkek ve bayan öğrenciler arasında memnuniyet bakımından anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci memnuniyeti, Koordinasyon, Beden Eğitimi

Investigation of the Satisfaction Levels of the Students Who Took Courses in the 2023 Academic Year Summer School

Murat BINDESEN[1], Ahmet ŞİRİNKAN[1]

ABSTRACT

Introduction and Aim: The aim of this study is to investigate the satisfaction levels of the students who take courses in the summer school (Educational Games, Rhythm Education and Dance, Folk Dances) at Atatürk University, Faculty of Sport Sciences.

Materials and Methods: 185 students (120 men + 65 women) who took 3 different courses in summer school participated in the research. A Likert-type questionnaire developed by the researchers was used as a data collection tool in the study, which was based on the general screening method. In the analysis of the data, percentage, frequency, Chi-square analysis techniques were used.

Findings: They stated that male students mostly take courses from the upper class and that it is easier to graduate because they take the courses they failed in the past term. Female students, on the other hand, stated that the courses did not fully reach their goals; they completed the summer school only by passing the course and did not fully reach the educational goal.

Results: According to the results of the research, a significant difference was found in terms of satisfaction between male and female students who took courses at the Faculty of Sport Sciences summer school. While male students stated that they were satisfied with the lessons in summer school, it was concluded that female students expressed their dissatisfaction.

Keywords: Student satisfaction, Coordination, Physical Education

Giriş

Avrupa Konseyi (2007) yükseköğretimin dört ana amacını, öğrencileri sürdürülebilir iş yaşamına hazırlama, demokratik toplumsal yapıda aktif vatandaşlar olarak hayata hazırlama, kişisel gelişimi sağlama ve araştırma ve son olarak da öğrenme ve öğretme faaliyetleri yoluyla geniş bilgi tabanını hazırda tutma ve geliştirme olarak belirtmiştir (2).

Türkiye'de yükseköğretimin bu amaçlarına ulaşmak amacıyla yapılan öğretimin büyük kısmı devlet üniversitelerince üstlenilmiş durumdadır. Ancak gerek özel, gerekse de devlet üniversitelerinin sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Bu rekabet ortamı içerisinde öğrenciler tarafından tercih edilmek için; öğrencilerin ve ebeveynlerin taleplerini karşılamak, kaliteyi korumak ve her geçen gün daha da artırmak, yükseköğretim kurumları için bir zorunluluk haline gelmektedir. Bundan dolayı, yükseköğretim kurumlarının, amaçlarının belirlenmesinde ve örgüt amaçları doğrultusunda örgüt stratejilerinin ortaya konmasında, kurumsal imajın büyük önemi vardır.

Spor alanında öğretim veren yükseköğretim kurumları öğrencilerini merkezi sınavın yanında özel yetenek sınavı ile seçmektedirler. Aday öğrenciler kendi amaçları doğrultusunda öğrenim görmek istedikleri kurumu seçmekte ve bireysel başvuru yapmaktadırlar. Bu nedenle öğretim kurumunun eğitim kalitesi, akademik personel sayısı ve etkinliği gibi öğretim faaliyetlerinin yanında, sahip olunan tesisler ve dersliklerin fiziksel koşulları, ulaşım, kampüs özellikleri gibi faktörler de tercih edilmede önemli faktörlerdir. Bu faktörlerdeki değişiklikler öğrencilerin kurumsal imaj algısı üzerinde etkili olabilmekte ve öğrenciler buna göre tercihte bulunmaktadırlar.

Kurumsal imaj, kamuoyunun zihninde kurumla veya örgütle ilgili olarak ortaya çıkan deneyimlerin, duyguların, inançların, bilgilerin ve beklentilerin bir bütünü olarak tanımlanmaktadır (5). Olins (1999) ise kurumsal imajı, bir kurumun bütün faaliyetleri sonucunda kurumla özdeşleştirilmiş olan düşünceler, algılar ve bilgiler birikiminden oluşan bir kavram olarak tanımlamaktadır (6). Brown (1998) ise kurumsal imajın iki yönüne dikkat çekmektedir. Birinci yönde, kurumsal imaj bireylerin zihinde zaten vardır ve kişiden kişiye değişebilir. İkinci yönde ise; çok sayıdaki izleyici kurumu birbirine benzer görebilir ancak imaj farklı izleyiciler için farklı bilgilere dayalı olarak etkilenebilir (7). Bunun yanında algı, zihinsel resim ya da portre, çağrışım, anlamlar, kurum logosu gibi çok sayıda psikolojik öğe kurumsal imajın ögeleri olarak tanımlanmıştır (8). Kazaoles ve ark., (2001)'na göre de bireylerin bir örgüt için tek bir kurumsal imaj algısı yoktur (4). Bu nedenle bir örgütün, kurumsal imajına yönelik bireylerin algısı farklı açılardan sürekli ölçülmelidir.

Materyal ve Metot

Araştırmaya, yaz okulunda 3 farklı ders alan 185 öğrenci (120 erkek+65 kadın) katılmıştır. Genel tarama yöntemine dayalı olarak yürütülen çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen likert tipi anket kullanılmıştır. Verilerin çözümlemesinde yüzde, frekans, Ki-Kare çözümleme tekniklerinden yararlanılmıştır.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Kişisel Özellikleri

Değişkenler		N	%
Bölüm	Öğretmenlik	45	24,3
	Antrenörlük	50	27,1
	Yöneticilik	45	24,3
	Rekreasyon	45	24,3
	Toplam	185	100
CİNS	Kadın	65	35,1
	Erkek	120	64,9
	Toplam	185	100

Bulgular

Erkek öğrencilerin yaz okulundaki derslerden memnun olduklarını belirtirken, kadın öğrencilerin memnuniyetsizliklerini ifade ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Erkek öğrencilerin daha çok üst sınıftan ders aldıklarını ve geçmiş dönemde başarısız oldukları derslerini aldıkları için mezuniyette kolaylık sağlandığını ifade etmişlerdir. Kadın öğrenciler ise daha çok derslerin tam olarak amacına ulaşmadığını, sadece ders geçmeyle yaz okulunu tamamladıklarını ve tam olarak eğitim amacına ulaşmadığını belirmişlerdir.

Sonuç ve Değerlendirme

Konuyla ilgi olarak diğer çalışmalarda: Şişli ve Köse (2013) tarafından devlet üniversiteleri ile vakıf üniversitelerinin kurumsal kültürünü ve kurumsal imajını saptamak için yapılan çalışmada da erkek öğrencilerin kurumsal imaj algılarının kadın öğrencilere göre yüksek olduğu bulunmuştur

Ancak Cerit (2006) ve Cankurtaran ve Özbek (2012) tarafından yapılan çalışmalarda kurumsal imajın cinsiyete göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Polat (2011) tarafından Kocaeli Üniversitesi'nde, İbicioğlu (2005) tarafından Süleyman Demirel Üniversitesi'nde yapılan çalışmalarda ise kadın öğrenciler, erkek öğrencilere göre üniversitenin kurumsal imajını daha yüksek bulmuşlardır (12, 11).

Çalışmada SBF öğrencilerinin sınıf değişkenine göre, akademik çevre, fiziksel çevre, toplumsal çevre boyutlarına ve kurumsal imaja ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark saptanmıştır

Diğer bir çalışmada, çalışmasında akademik çevre, fiziksel ve sosyal çevre boyutlarının sınıf değişkenine göre farklılaştığını ancak toplumsal algılanma boyutunda anlamlı farklılık ortaya çıkmadığını belirtmiştir (13).

Ancak Özbek ve Cankurtaran (1) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin sınıf değişkenine göre, kurumsal imaja ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır.

Kaynaklar

1. Cankurtaran, T. Özbek, O. ”Öğrenci algılarına göre beden eğitimi ve spor yüksekokullarının kurumsal imajı”,12. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 1214 Aralık, Denizli, 1836-1838, 2012.
2. Bergan, S., Damian, R. “Higher Educationfor Modern Societies-Competences and Values”. Council of Europe Higher Education series No: 15, Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2010.
3. Dinçer, M. Kazanan İmajınız, Alfa Yayınları, İstanbul, s.2, 2002.
4. Kazoleas, D. Kım, Y, Moffıt, M.A. “Institutional image: A case study”, Corporate Communications: An International Journal, 6 (4), 205-216, 2001.
5. Abratt, R., Mofokeng TN. “Development and management of corporate image in South Africa”, EuropeanJournal of Marketing, 35(3/4), 368-386, 2001.
6. Olins, W. The New Guide to Identity, Gower Publishing Limited, Hampshire, England, 1999.
7. Brown, TJ., Corporate assocations in marketing: Antecedents and consequences, corporate reputation review, 1(3), 215-233,1998.
8. Dursun, M. Müşterilerin kurumsal imaj algısının müşteri bağlılığı üzerindeki etkisi: hizmet sektöründe bir araştırma, Yönetim, 69, 97-118, 2011.
9. Erdoğan, BZ., Develiğlu, K., Gönüllüoğlu ,S., Özkaya, H. “Kurumsal imajın şirketin farklı paydaşları tarafından algılanışı üzerine bir araştırma”. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 15, 55–76, 2006.
10. Abratt, R., “A new approach to the corporate image management process”, Journal of Marketing Management, Vol. 5 No. 1, pp. 63-76, 1989.
11. van Riel CBM, Balmer JMT. “Corporate identity: the concept, its measurement and management Graduate School of Management”, European Journal of Marketing, 31(5/6), 340-355, 1997.
12. Ivy, J. “Higher education institution ımage: A correspondence analysis approach”. International Journal of Educational Management, 15 (6), 276-82, 2001.
13. Brown, R. Timothy M. “The importance of institutional image to student satisfaction and loyalty within higher education”, Higher Education, 58 (1), 81-95, 2009.

COMPARISON OF SPORTSPERSONSHIP IN FEMALE ATHLETES OF INDIVIDUAL COLLISION AND TEAM NON-COLLISION SPORTS

Aysan Imanzad Tappeh[1] , Saeideh Ghazipour [2], Sara Alizadeh [3], Saba Alizadeh [4], Arezoo Asemi[5]

[1] MA, Clinical Psychology, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran.
(a.imanzadeh70@gmail.com)
[2] MA, Clinical Psychology, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran.
(ghazipour67@gmail.com)
[3]Assistant Professor, Islamic Azad University, Ardabil Branch, Ardabil, Iran.
(S.alizadeh@iauardabil.ac.ir)
[4] MA, Educational Science, Payam Noor University, South Tehran Branch, Iran.
(alizadeh.saba66@gmail.com)
[5]PhD in English Language and literature, Urmia University Medical Sciences, Urmia, Iran.
(arezoo.assemi@gmail.com)

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The present study aimed to compare sportspersonship in female athletes in individual collision and team non-collision sports.

Materials and Methods: The statistical society was all female athletes of Urmia City who were active professionally and semi-professionally in the years 2022-2023. The samples in this research were 200 people, including two groups of 100 female athletes of individual collision sports (Kickboxing and Muay Thai members of the national sports federation and the national team) and female athletes of team non-collision athletes (volleyball and basketball members of the national sports federation and the national team), which were selected by non-random method and available sampling. Participants completed the questionnaire of Sportsmanship Orientations by Vallerand et al. (1994).

Findings: Data analysis was performed, using a t-test for independent groups and showed a significant difference between collision and non-collision athletes.

Results: The results showed that female athletes in individual collision sports show a higher level of sportspersonship compared to team non-collision sports.

Keywords: Sportspersonship, female athletes, individual collision sports, team non-collision sports.

INTRODUCTION

Sports ethics is a set of beliefs that many people use as basic rules and criteria in performing sports movements and skills, which includes the criteria of high-performance sports along with sports culture. Feezell (1986) introduced sportsmanship as a fair competition, through acting as a responsible athlete. Arnold (1984) described sportsmanship with concepts such as chivalry, good nature, respect, politeness, pleasantness, compassion, altruism, generosity and benevolence. These ethical principles and other fundamental concepts in the field of ethics usually describe sportsmanship as a set of moral characteristics that cause the athlete to behave in the right way. There is often a belief that sports optimize personality and morals, and promote cooperation, responsibility, courage, teamwork, fairness, and the ability to cope with critical situations in an individual (Kavussanu, 2001).

There are three theoretical perspectives to better understand the tendency towards sportsmanship. The first of them is the social cognitive theory of Bandura (1986), which shows that the provided models and incentives determine athletes' beliefs about normal and abnormal behaviors in sports environments. In other words, behavior is learned through modelling, encouragement and social comparison.

Another approach was proposed by Hahn (1983), which is the structural evolution approach. According to this theory, moral behavior depends on the cognitive level of the individual. Accordingly, younger people may have more difficulty in recognizing correct behaviors compared to older people (Weiss and Bredemeier, 1991).

The psychosocial perspective is the third theoretical perspective on sportsmanship that Vallerand et al. put forward. This approach takes into account the level of development of the participant, social learning theory, the type of sport and the skill level of the participant. The psychosocial perspective approach suggests that sportsmanship should be defined specifically through the activity, and according to the personality of the participants (Vallerand et al., 1997).

To gain a deeper understanding of sportsmanship, Vallerand et al. (1997) have been able to provide a comprehensive definition of sportsmanship by studying more than 1,000 athletes, which includes five dimensions of respect for rules and regulations, respect for the opponent, respect for customs and social conventions, commitment to sports and a negative approach to sportsmanship such as being a loser or competing only for prizes and medals.

Many theories based on ethical behavior have stated that ethical behavior and similar structures are affected by many individual and contextual factors in sports. Various researchers have investigated and explained different factors involved in this field, such as gender (Bredemeier & Shields, 2006) and (Duda et al., 1991), type of exercise (Bredemeier, 1995) and motivation.

The findings of the researchers have shown that the athletes of individual collision sports had a higher level of sportspersonship compared to the athletes of team sports (Miller and Jarman, 1988; Bredemeier and Shield, 1986; Hamtinejad et al., 2019). Tsai and Fung (2005) in their research reached the conclusion that female players compared to male and older individuals; have a higher level of sportspersonship.

Stornes (2001) found that the behavior of athletes on the field, especially in terms of respect for officials, rules and opponents, shows a low level of sportspersonship. In this context, researchers have stated that participating in sports activities improves "sport behavior". Sportsmanship is defined as respect for social conventions, respect for laws/ officials, commitment to the sport being played, respect and attention to the opponent, and lack of a negative approach towards sports performance (Lee et al., 2007).

The reasons for the difference and non-difference of athletes in team non-collision and individual collision sports, young and old athletes, women and men, in terms of personality and different behavioral and moral tendencies, are all ways that can be the basis for adjusting and completing training in sports fields.

By examining athletes from a personality perspective, gender, age, type of sport and interactions in each sport, information will be obtained in the field of educational strengths and weaknesses and their impact on athletes. Examining sportspersonship and the tendencies of different athletes is one of the strategies to reach this classification. For example, by examining the sportspersonship of athletes, it is possible to predict the use or non-use of energy-enhancing substances in athletes. It can be understood that the level of athletes' tendency towards sportspersonship has a negative correlation with the amount of energy consumption.

Vallerand et al. (1997) found in their research that respect and concern for one's opponent have a significant effect on the aspects of sportsmanship, individual or team sports. The results of their research showed that the athletes of individual collision sports had more respect and concern for their opponents. (Miller & Jarman, 1988). According to the materials and the contradictions in the findings of the previous research and the lack of investigation of sportspersonship in women athletes, the researcher in this research investigated the sportspersonship in female athletes of individual collision sports and team non-collision sports.

The question that the current research aims to answer is: Is there a significant difference in the amount of sportspersonship in women athletes of team non-collision sports and individual collision sports?

MATERIAL and METHOD

The design of this research is comparative causal research, and in terms of the data collection method, it is quantitative research. The statistical population of this research was all the athletes of individual collision and team non-collision sports in Urmia City who played professionally during 2022-2023. The statistical sample consisted of 200 people, split into two groups of 100 people from individual collision sports of Muay Thai and kickboxing (during which there is a collision between people or objects) and another 100 from athletes of team non-collision sports (including volleyball, handball in which no physical contact is allowed between the opponents participating in the competition) were selected by a non-random method and available sampling according to the entry and exit criteria below.

Entry criteria: Athletes in the age group of 18-35. Having more than 5 years of experience in a sports team and experience in provincial and national competitions.

Exclusion criteria: Athletes are engaged in more than one sport at the same time and more than five percent of the questions in the questionnaire are unanswered.

In this research, the Motivation and Sportsmanship Orientations Scale (MSOS) was used. This questionnaire was proposed for the first time by Vallerand et al. in 1994, and after that, its validity and reliability have been measured and confirmed in various studies, including Tsai and Fung (2005) by obtaining Cronbach's alpha of 82% for this questionnaire and Shantel et al. (2003) by obtaining Cronbach's alpha of 82% and 84%. It has also been validated in the Iranian society by Razzaghizadeh et al (2014).

This questionnaire contains 25 questions that are scored based on a 5-point Likert scale and includes 5 subscales, which include: Respect for Social Conventions, Respect for Laws/Officials, Sports Commitment, Respect and Concern towards One's Opponent, and Lack of Negative Approach towards One's Sports Performance.

FINDINGS

Table 1 shows the descriptive findings of the performance in the variable of the tendency towards sportspersonship and its components to separate the research groups.

Table 1: Descriptive findings of tendency to Sportspersonship and its components

Variables		Groups	M	SD	N
Tendency to sportsmanship	Respect for Social Conventions	Individual collision sports	17.20	3.80	**100**
		Team non-collision sports	15.83	4.58	**100**
		Total	16.51	4.26	**200**
	Respect for Laws/Officials	Individual collision sports	17.56	3.81	**100**
		Team non-collision sports	16.17	5.36	**100**
		Total	16.86	4.69	**200**
	Respect for One's full Commitment Towards Sport Participation	Individual collision sports	16.07	4.46	**100**
		Team non-collision sports	14.47	4.16	**100**
		Total	15.27	4.38	**200**
	Respect and concern for one's opponent	Individual collision sports	16.55	4.48	**100**
		Team non-collision sports	13.71	4.94	**100**
		Total	15.13	4.91	**200**
	Negative approach toward the practice of sport h	Individual collision sports	17.91	4.02	**100**
		Team non-collision sports	16.22	6.19	**100**
		Total	17.06	5.27	**200**
	Tendency to sportsmanship (total score)	Individual collision sports	85.31	16.72	**100**
		Team non-collision sports	76.40	16.52	**100**
		Total	80.85	17.17	**200**

Multivariate analysis of variance (MANOVA) was used to investigate the difference between the two groups. Before using this test, its presuppositions were checked. One of the preconditions was the equality of the variance/covariance matrix. According to the box test, the condition of homogeneity of the variance/covariance matrix was correctly met (P>0.05). Another

prerequisite was a homogeneity of error variances. Leven's test showed that this assumption is valid in the variables (P>0.05). The assumption of the normality of the distribution of the variables in the two groups was confirmed using the one-sample Kolmogorov-Smirnov test (P>0.05). Multivariate variance analysis was performed and the results indicated a significant difference in the linear combination of components in the two groups (P<0.001; F=7.46; Wilks's lambda=0.351). Multivariate analysis of variance (MANOVA) was used to examine the difference patterns as described in Table 2.

Table 2: Results of multivariate analysis of variance (MANOVA) test

Source	Dependent variable	Components	SS	Df	MS	F	p-value	Eta squared
Group	Tendency to sportsmanship	Respect for Social Conventions	94.507	1	94.507	5.319	0.05	**0.12**
		Respect for Laws/Officials	96.583	1	96.583	4.462	0.05	**0.10**
		Respect for One's Full Commitment Towards Sports Participation	129.09	1	129.09	6.922	0.001	**0.13**
		Respect and concern for one's opponent	403.35	1	403.35	18.12	0.001	**0.19**
		Negative approach toward the practice of sport	142.96	1	142.96	5.244	0.05	**0.12**

The results of the analysis of variance in Table 2 show that for female athletes in the individual collision sports the mean scores of Respect for Social Conventions (F=5.319), Respect for Laws/Officials (F=4.462), Respect for One's full Commitment Towards Sport Participation (F=6.922), Respect and Concern for One's Opponent (F=18.12) and Lack of Negative approach towards One's Sports Performance (F=5.244) were reported. The mean scores have a significant difference with the group of female athletes of team non-collision sports. In other words, women athletes of individual collision sports scored higher in sportspersonship and its components (P<0.001) compared to female athletes of team non-collision sports.

DISCUSSION

In the present study, the degree of tendency to sportspersonship in female athletes of individual collision sports and team non-collision sports was investigated comparatively. Based on the statistical results, there is a significant difference between the athletes of the two sports disciplines. Female athletes of individual collision sports were scored higher in all five subscales of tendency towards sportpersonship; Respect for Social Conventions, Respect for Laws/Officials, Respect for One's Full Commitment towards Sport Participation, Respect and Concern for One's Opponent and Lack of Negative approach towards One's Sports Performance. These results are consistent with the research of Bredemeier and Shields (1995), Miller and Jarman (1988) and

Mummery (2005). In the subscale of respect for laws and officials, the results of the recent research are consistent with the findings of Vallerand et al. (1997).

In the subscale of respect for laws/officials, the results of the recent research are consistent with the findings of Vallerand et al. (1997). Regarding the difference between team non-collision and individual collision sports athletes and their level of sportspersonship, we can refer to the type of interactions in the environment of team non-collision and individual collision sports. Based on the game logic theory of Bredemeier et al., a sports environment can have demands and expectations from athletes that conflict with their moral and social consequences. As a result, a sports environment can cause people to abandon their moral obligations due to the interests of others - in this case, teammates - and in this way they are placed at a lower level of moral logic (Kheibari, 2018).

In simple words, it can be said that the athlete tries harder with the teammates to behave according to the accepted behavior of the team and the teammates in the team. To consider another factor, it may be possible to point out that in individual collision sports, the athlete and all of the actions are uniquely exposed to judgment, and this issue makes the athlete understand that the consequences of all actions and consecutive behavior in sports matches are directly related to the individual self.

Therefore, the athlete is more sensitive in terms of movements, sports skills and behavior. But in the environment provided by the team sports, the athlete realizes that the significant consequences of the actions and behaviors in the sports field will be reflected on the whole team and will not affect the athlete directly. As a result, the athlete can hide behind the mask of the team, and this causes the individual to be less sensitive to the actions, especially in situations where the athlete feels less likely to be caught.

RESULTS

In explaining the present findings, we can refer to the research results of Alizadeh, Turkmani, and Imanzad Tepe (2018) with the title, “Investigating the Four Dark Personality Traits in Women Athletes in Collision and Non-collision Sports”. In this research, women athletes in team non-collision sports had a higher score in Machiavellianism, which indicates that, in team sports, to gain the desired points, team members try to violate the rules of the game, and because of the distribution of responsibility for the current behavior among other team members, therefore the athlete does not give up sportspersonship.

The findings of this research are not in line with the results of Fallah and Mullamohammadi (2017) and a factor of difference in the results can be pointed to the gender of the athletes and their level of expertise. In the current research, only female athletes were investigated and all the statistical sample of professional athletes were members of the national team and had a history of participating in several provincial and national competitions. Based on the subscale of sports commitment in the trend towards s sportspersonship, the amount of continuous participation and cooperation in a sports field leads to the increase and improvement of sports commitment, and the athletes, especially in the collision and individual sports, respect the rules and officials in all aspects (Moradi & Abbasi, 2017).

CONCLUSION

Further research is still needed, especially to investigate the effects of sports history, age and university education in different levels and different fields of study, and apply it to the degree of tendency towards sportspersonship and other ethical concepts in sports. More research will make it possible to express an accurate opinion on the differences in sportspersonship in female athletes. Therefore, it is suggested that in future research, the effects of age, marriage, personality types, sports history, educational level, and field of study of athletes on the level of their tendencies towards sportspersonship should be carried out. It is also suggested to research the gender of athletes and their tendency towards sportspersonship.

REFERENCE

Alizadeh, S., Turkmani, S., & Imanzad Tepeh, A. (2018). Comparison of personality types and four dark traits of personality in women athletes of collision and non-collision disciplines. The First Biennial Congress of Psychology and Behavioral Science News.

Arnold, J. (1984). Three approaches towards an understanding of sportspersonship. Journal of Philosophy of Sport, 3, 61-70.

Bredemeier, B. J., & Shields, D. L. (1986). Moral growth among athletes and nonathletes: A comparative analysis. The Journal of Genetic Psychology, 147(1), 7-18.

Bredemeier, B.L. & Shields, D.L. (2006). "Sports and character development", Research Digest, 7(1), 1-8.

Bredemeirer, B.L. (1995). "Divergence in children's moral reasoning about issues in daily life and sport specific contexts", International Journal of Sport Psychology, 26, 453-463.

Chantal, Y. & Bernache-Assollant, I. (2003). "A prospective analysis of self-determined sport motivation and sportspersonship orientations", Athletic Insight, 5(4).

Duda, J.L.; Olson, L.K. & Templin, T.J. (1991). "The relationship of task and ego orientation to sportsmanship attitudes and the perceived legitimacy of injurious acts", Research Quarterly for Exercise and Sport, 62, 79-87.

Dunn, J.G.H. & Dunn, J.C. (1999). "Goal orientations, perceptions of aggression, and sportpersonship in elite male youth ice hockey players", The Sport Psychologist, 13, 183-200.

Fallah, M., Mullamohammadi, A. (2017). Comparison of sportsmanship between collision and non-collision athletes. The third international conference on management and humanities researches, University of Tehran.

Feezell, R. (1986). Sportsmanship. Journal of the Philosophy of Sport (13), 1-13.

Hamtinejad, M.A., Ramezaninejad, R., Tabatabaei, H., Shahin-Taba, M., Behrouz Abedini, A.M. (2009). Sports behavior of male elite athletes in team and individual sports. Olympic Quarterly, 18th year, number 4 (52 consecutive). (Persian).

Kavussanu, M. (2001). Moral functioning in sport. Journal of sport & exercise psychology, 23, 37-54.

Kheibari, M. (2008). Investigating the difference in compliance with ethical standards between female athletes and non-athletes. Harak magazine, 1(13): 5-19.

Lee, M.J.; Whitehead, J. & Ntoumanis, N. (2007). "Development of the Attitudes to Moral Decision-making in Youth Sport Questionnaire", Psychology of Sport and Exercise 8 ,369–392.

Lemyre, P.N.; Roberts, G.C. & Ommundsen, Y. (2002). “Achievement goal orientations, perceived ability, and sportspersonship in youth soccer”, Journal of Applied Sport Psychology, n. 14, pp. 120-36.
Miller, R.E. & Jarman, B.O. (1988). “Moral and ethical character development views from past leaders”, Journal of Physical Education, Recreation, and Dance, 59(6), 72.
Moradi, J., Abbasi, P. (2017). Comparison of sports commitment of collision and non-collision athletes. The third international conference of applied researches in physical training of sports sciences and championships.
Mummery, K. (2005). “Influences on sportspersonship orientations: contextual and motivational”, Youth Studies Australia.
Razzaghizadeh, M.A., Mehrabi,G. (2014). Determining the reliability and validity of the Persian version of the Sports Character Questionnaire. Sports psychology studies (9). pp. 81-92.
Stornes, T. (2001). Sportspersonship in elite sports: On the effects of personal and environmental factors on the display of sportspersonship among elite male handball players. European Physical Education Review, 7(3), 283-304.
Tsai, E., & Fung, L. (2005). Sportspersonship in youth basketball and volleyball players. Athletic Insight, 7(2), 37-46.
Vallerand, R. J., Brière, N. M., Blanchard, C., & Provencher, P. (1997). Development and validation of the Multidimensional Sportspersonship Orientations Scale. Journal of sport & exercise psychology, 19(2), 197-206.
Weiss, M. R., & BREDEMEIER, B. J. L. (1990). Moral development in sport. Exercise and sport sciences reviews, 18(1), 331-378.

COMPARISON OF SPORTS COMMITMENT IN FEMALE ATHLETES OF INDIVIDUAL COLLISION AND TEAM NON-COLLISION SPORTS

Sara Alizadeh [1], Marzieh Mirmohammadi [2], Nasibeh Parvin [3], Öyküm Sonal[4] Arezoo Asemi[5]

[1]Assistant Professor, Islamic Azad University, Ardabil Branch, Ardabil, Iran.
(S.alizadeh@iauardabil.ac.ir)
[2]MA in Clinical Psychology, Department of Psychology, Islamic Azad University, South Tehran Branch, Iran.
(Mirmohamadi.psy@gmail.com)
[3] PhD, Educational Psychology, Islamic Azad University, Ardabil Branch, Ardabil, Iran.
(Nasibehh.parvin@gmail.com)
[4] MEF University, Faculty of Economics, Administrative and Social Sciences, Psychology Department, Istanbul Turkiye.
(oykumsnl@gmail.com)
[5]PhD in English Language and literature, Urmia University Medical Sciences, Urmia, Iran.
(arezoo.assemi@gmail.com)

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The present study aimed to compare sports commitment in female athletes in individual collision sports and team non-collision sports.

Materials and Methods: The statistical population was all female athletes of Urmia City who were active professionally and semi-professionally in the years 2022-2023. The sample of this research was 200 people, including two groups of 100 female athletes of individual collision sports (Kickboxing and Muay Thai players who were members of the national sports federation and the national team) and female athletes of team non-collision sports (volleyball and basketball players who were members of the national sports federation and the national team), which were selected by non-random method and available sampling. Participants completed the questionnaire of sports commitment-2 by Scanlan et al. (2016).

Findings: Data analysis was performed, using a t-test for independent groups and showed a significant difference between collision and non-collision athletes.

Result: The results show a significant difference between the two groups in the compulsory commitment, other priorities, social support- informational and the desire to excel constructs.

Keywords: Sport commitment, female athletes, individual collision sports, team non-collision sports.

INTRODUCTION

Commitment is an attitude and mental state that is used to describe people's willingness to perform certain behaviors. This concept shows the level of perseverance and stability of people to continue participating in certain behavior. One of the basic issues in the field of physical education and sports is commitment to sports activities. Sports commitment is a psychological concept that indicates a person's interest and desire to continue participating in sports activities (Sousa et al., 2007).

In this model, five factors are considered as the main determinants of sports commitment, which include: sports enjoyment, personal investments, social pressures, other priorities, and valuable opportunities. By evaluating the determinants of sports commitment, this model shows the level of attachment and fixation of people to participate in sports activities (Sousa et al., 2007). Sport enjoyment is a positive emotional response to the sports experience, which reflects general feelings such as pleasure, interest, and happiness, and its increase improves the level of commitment (Scanlan et al., 1993).

Later, Scanlan et al. (2016), taking into account Brickman's (1987) study, added the forced commitment as a new construct of sports commitment to the mentioned model to provide a more complete picture of the commitment process and explain the continuation of athletes' sports activities which include: Enthusiastic Commitment, Constrained Commitment, Sport Enjoyment, Valuable Opportunities, Other Priorities, Personal Investments-Loss, Personal Investments-Quantity, Social Constraints, Social Support-Emotional, Social Support-Informational, Desire to Excel-Mastery, Desire to Excel-Social.

According to this model, the nature of commitment includes a functional dimension as well as a mandatory dimension. In other words, people continue their activity because they either "want to" or "have to" do it. People can functionally or mandatorily adhere to sports activity over time, and the type of commitment may change or fluctuate over time. In the sports commitment model, enthusiastic commitment and constrained commitment represent a functional and forced commitment, respectively.

On the other hand, the improvement of sports commitment as an important issue has attracted the attention of researchers in the field of sports psychology. In this light, personal and environmental issues, typology and personality traits, types of sports, individuality or teamness, and even the gender of the athletes are influential on sports commitment and can affect the personality traits, sports preferences, the general condition of athletes and based on the athlete’s specific personality trait create different outcomes (Scanlan et al., 2016).

In general, in sports environments, personality traits play an important role in the performance, emotions, attitudes, interests and behaviors of athletes, and all these factors will be evident in the level of sports commitment and motivation of athletes to continue to exercise and participate in sports activities. Today, the concerns of sports for all members of the society, especially in the women's society, are changing. Research shows that sports environments can also challenge the traditional conceptualization of femininity (Parat, 2016).

The presence and participation of women in collision, competitive and extreme sports are in conflict with gender roles and society's expectations from a traditional point of view. According to the research results of Alizadeh et al. (2018) regarding the personality type of female athletes in collision and non-collision sports based on the five dimensions of the NEO Personality Inventory, female athletes in collision sports had a higher score in the trait of neuroticism. A comparative study of the four personality traits between female athletes of collision and non-collision sports showed that team non-collision sports have a higher score in the trait of Machiavellianism compared to the other group.

Therefore, these personality traits can play an important role in the decisions and behaviors of athletes in sports environments and affect their sports performance and commitment (Fulkerson et al., 1999). For example, Casper and Stelino (2008) in a study they conducted on 537 recreational tennis players, stated that personal, social and economic variables directly affect sports commitment and the commitment was different among sports participants; But in all sectors, enjoyment and opportunities for participation were the most important, and also the increase of financial investment and time spent on sports increase sports commitment.

Recently, Hall et al. (2017) investigated the relationship between psychological climate and sports commitment of adolescent athletes. The results showed a significant relationship between the caring climate and the motivational climate in the task-involvement and the sports commitment of individual athletes, and also a significant relationship between the motivational climate in the task-involvement and the sports commitment of team non-collision sports athletes.

Hall et al. (2017) suggested that coaches and sports psychologists use strategies to create an engaging atmosphere in the task and a caring atmosphere to increase the athletes' sports commitment. A review of previous research shows that, in general, in recent years, attention has been paid to the participation and commitment of different people in physical and sports activities.

The higher the commitment of the athletes to the sports club and team, the more it will affect the efficiency and effectiveness of that team and club. It can be said that the athletes' sports continuation is equal to how long that sports team lasts. So creating this commitment in athletes is an important and influential issue, and the factors that create commitment in players should be studied. Consequently, the purpose of the present study was to investigate and compare the sports commitment of women athletes in individual collision and team non-collision sports.

MATERIAL and METHODS

The design of this research was causal-comparative, and in terms of the data collection method, it was quantitative research. The statistical population of this research was all collision and non-collision sports athletes in Urmia City who took part in sports during 2021-2022 as professional and semi-professional athletes. The statistical sample consisted of 200 people. The population was split into two groups of 100 people from individual sports such as Muay Thai and kickboxing (during which there is a collision between people or objects) and another 100 people from athletes of team non-collision sports including volleyball and handball (during which there is no physical contact between the opponents participating in the competition). They were selected by a non-random method and available sampling according to the entry and exit criteria below.

Entry criteria: Athletes in the age group of 18-35 years, having more than 5 years of experience in a sports team and participating in provincial and national competitions.

Exclusion criteria: Athletes have engaged in more than one sport at the same time and have left more than five percent of the questions in the questionnaire unanswered.

In this research, Scanlan et al.'s The Development of the Sport Commitment Questionnaire (2016) was used, which consists of 58 questions with a range of five points on a Likert scale from completely disagree (1) to completely agree (5). This questionnaire has two sources of Enthusiastic Commitment and Constrained Commitment and seven general subscales of sports enjoyment, valuable opportunities, other priorities, personal investments, social constraints, social support and desire to excel. The construct of personal investments has two subscales of Personal investments-loss and Personal investments-quantity, the construct of social support consists of two subscales of Social support-emotional and Social support-

informational, the construct of Desire to Excel has two subscales of Desire to excel-mastery and Desire to excel-social.

In general, this questionnaire has 13 sub-scales that show the full dimensions of athletes' sports commitment. Scanlan et al. (2016) investigated the validity and reliability of this questionnaire in athletes and reported it as acceptable. Mokhtari et al. (2019) investigated the validity and reliability of this questionnaire in Iran. The intraclass correlation coefficient above 0.76 indicates adequate temporal reliability and Cronbach's alpha above 0.75 indicates acceptable internal consistency of the questionnaire.

FINDINGS

Table 1. shows the descriptive findings of performance in the variable of sports commitment and its components in separate research groups.

Table 1: Descriptive findings of sports commitment and its components

Variables		Groups	N	M	SD
Sports commitment (total score)	Enthusiastic Commitment	individual collision disciplines	100	15.20	**3.26**
		non-collision team disciplines	100	12.61	**3.39**
		Total	200	13.68	**3.65**
	Constrained Commitment	individual collision disciplines	100	11.01	**2.88**
		non-collision team disciplines	100	13.76	**3.36**
		Total	200	12.38	**3.41**
	Sport Enjoyment	individual collision disciplines	100	13.15	**2.78**
		non-collision team disciplines	100	11.83	**2.58**
		Total	200	12.49	**2.80**
	Valuable Opportunities	individual collision disciplines	100	11.78	**2.69**
		non-collision team disciplines	100	9.09	**2.79**
		Total	200	10.43	**3.04**
	Other Priorities	individual collision disciplines	100	12.03	**3.04**
		non-collision team disciplines	100	13.92	**2.78**
		Total	200	12.98	**3.05**
	Personal Investments-Loss	individual collision disciplines	100	11.79	**2.44**
		non-collision team disciplines	100	10.39	**2.50**
		Total	200	11.09	**2.56**
	Personal Investments-Quantity	individual collision disciplines	100	11.19	**2.46**
		non-collision team disciplines	100	10.09	**2.29**
		Total	200	10.64	**2.43**
	Social Constraints	individual collision disciplines	100	11.27	**2.41**
		non-collision team disciplines	100	9.97	**2/25**

	Total	200	10.62	**2.41**
Social Support-Emotional	individual collision disciplines	100	10.67	**2.89**
	non-collision team disciplines	100	7.44	**3.62**
	Total	200	9.05	**3.65**
Social Support-Informational	individual collision disciplines	100	13.33	**3.05**
	non-collision team disciplines	100	12.21	**2.27**
	Total	200	12.77	**2.95**
Desire to Excel-Mastery	individual collision disciplines	100	16.53	**3.53**
	non-collision team disciplines	100	15.34	**4.11**
	Total	200	15.93	**3.86**
Desire to Excel-Social	individual collision disciplines	100	16.91	**3.27**
	non-collision team disciplines	100	14.52	**3.39**
	Total	200	15.71	**3.53**
Sports Commitment (Total Score)	individual collision disciplines	100	159.54	**28.57**
	non-collision team disciplines	100	136.11	**23.71**
	Total	200	147.83	**28.70**

Multivariate analysis of variance (MANOVA) was used to investigate the difference between the two groups. Before using this test, its presuppositions were checked. One of the preconditions was the equality of the variance/covariance matrix. According to the box test, the condition of homogeneity of the variance/covariance matrix was correctly met (P>0.05). Another prerequisite was the homogeneity of error variances. Levene's test showed that this assumption was valid in the variables (P>0.05). The assumption of the normality of the distribution of the variables in the two groups was confirmed using the one-sample Kolmogorov-Smirnov test (P>0.05). Therefore, a multivariate analysis of variance was performed and the results indicated a significant difference in the linear combination of components in the two groups (P<0.001; F=6.06; Wilks's Lambda = 0.720). Multivariate analysis of variance was used to examine the difference patterns as described in Table 2.

Table 2. Results of Multivariate Analysis of Variance (MANOVA)

Source	**dependent variable**	**Components**	**SS**	**Df**	**MS**	**F**	**p-value**	**E. squared**
	Sports commitment	Enthusiastic Commitment	459.89	1	459.89	41.54	0.001	**0.17**
		Constrained Commitment	378.82	1	378.82	38.55	0.001	**0.16**
		Sport Enjoyment	87.74	1	87.74	11.73	0.001	**0.10**
		Valuable Opportunities	360.66	1	360.66	47.93	0.01	**0.20**
		Other Priorities	179.07	1	179.07	21.08	0.001	**0.11**

Group	Personal Investments-Loss	97.80	1	97.80	15.92	0.001	**0.12**
	Personal Investments-Quantity	59.71	1	59.71	10.53	0.001	**0.10**
	Social Constraints	84.55	1	84.55	15.51	0.001	**0.10**
	Social Support-Emotional	524.35	1	524.35	48.68	0.001	**0.20**
	Social Support-Informational	63.61	1	63.61	7.54	0.005	**0.10**
	Desire to Excel-Mastery	71.36	1	71.36	4.85	0.05	**0.10**
	Desire to Excel-Social	285.60	1	285.60	25.69	0.001	**0.14**

As the results of the analysis of variance in Table 2. show, for female athletes of individual collision sports the mean scores of Constrained Commitment (F=41.54), Enthusiastic Commitment (F=38.55), Sport Enjoyment (F=11.73), Valuable Opportunities (F=47.93), Other Priorities (F=21.08), Personal Investments-Loss (F=15.92), Personal Investments-Quantity (F=10.53), Social Constraints (F=15.51), Social Support-Emotional (F=48.68), Social Support-Informational (F=7.54), Desire to Excel-Mastery (F=4.85) and Desire to Excel-Social (F=25.69) were reported. The mean scores have a significant difference with the group of female athletes in team non-collision sports. In other words, in the components of Constrained Commitment and Other Priorities, female athletes of team non-collision sports had a statistically higher and more significant average than the athletes of individual sports, and in the components of Social Constraints, Sport Enjoyment, Valuable Opportunities, Social Support-Informational, Social Support-Emotional, Desire to Excel-Mastery, Desire to Excel-Social, Enthusiastic Commitment, Personal Investments-Loss and Personal Investments-Quantity, athletes of individual collision sports compared to athletes of team non-collision sports have scored a higher and statistically significant mean of acquisition (P>0.001).

DISCUSSION

One of the topics that has always been of interest to sports scientists is the participation of people in sports activities and their continued attendance. The level of athletes' commitment to the sports club and their team can affect the efficiency and effectiveness of that team and club. The purpose of the present study was to investigate and compare sports commitment in female athletes in individual collision sports and team non-collision sports. The statistical analysis of this research showed a significant difference in sports commitment between these two groups and the female athletes in the individual collision sports got a higher score in sports commitment. Since no previous research has been done related to this topic, the reason for this disparity can be explained by the difference in the gender of the athletes. In the current research, only female athletes were examined, therefore, gender, personality type, and social-cultural factors can directly influence the level of sports commitment (Alizadeh et al., 2018).

The results of the research showed that female athletes in the fields of individual collision sports had the most significant difference with team non-collision sports in the constructs of Enthusiastic Commitment, Constrained Commitment, Desire to Excel-Mastery, Desire to Excel-Social, Social Support-Emotional and Social Support-Informational.

According to the statistical results, in the construct of Constrained Commitment and Other Priorities, the female athletes of team non-collision sports had a statistically higher and more significant average than the athletes of individual collision sports. However, in the constructs of Social Support-Informational, Social Support-Emotional, Desire to Excel-Mastery, Desire to Excel-Social and Enthusiastic Commitment, the

athletes of individual collision sports have obtained a higher mean and a statistically significant difference compared to the athletes of team non-collision sports.

It is probable that factors outside the field of sports and the feeling of compulsion to continue sports activities affected the level of sports commitment in team non-collision athletes. However, social support in terms of providing information and the desire to excel, which shows the internal motivation of individuals, has a greater effect on sports commitment in individual athletes.

These results are consistent with the research of Moradi and Abbasi (2019) in the interpretation of the average of subscales of sports commitment. Research with different approaches has been conducted in the field of sports commitment. They have directly supported a type of binding commitment and showed a weak positive correlation with the form of enthusiastic and constrained commitment (Weiss and Weiss, 2006; Young and Medick, 2011; Scotlen et al., 2016). Some research showed that sports enjoyment and enthusiastic commitment are the most important predictors of sports commitment (Weiss, Kimmel, & Smith, 2001; Kasper & Stellino, 2008; Jeon & Redinger, 2009; Taminen et al., 2016). This finding can be explained by the discussions related to the interactive approach in sports psychology. In this approach, it is believed that the environment and the individual are common determinants of behavior. In other words, individual traits and environmental factors independently determine behavior, and the interaction of these two variables will also affect behavior (Weinberg and Gould, 2014).

To further elaborate on the higher score in the components of the Desire to Excel-Social and Desire to Excel-Mastery in female athletes in individual collision sports, it can be said high internal motivation and personal mental and physical efforts have been important in increasing the sports commitment of these athletes. Kasper et al. (2007) investigated sports commitment in tennis players and the results showed that personal investment, enjoyment, valuable opportunities and social support were recognized as important predictors of sports commitment. Also, the results showed that there is no significant difference in the subscale of sports enjoyment between the two groups of female athletes in individual collision and team non-collision sports.

Sports enjoyment is one of the important variables for the continuation of athletes' participation in training sessions. Most likely, increasing the variety in training sessions and increasing the pressure of training sessions, especially in athletes who have championship goals, will reduce the enjoyment of physical activity. The factors of sports commitment and enjoyment of sports are important in the continuation and persistence of people in sports activities, and in some research, they have been examined as factors influencing sports behavior, the amount of participation in physical activity, and the amount of effort of athletes (Wilson et al., 2004).

According to the study of Sousa et al. (2007) in the investigation of the commitment of young soccer players, the constructs of sports commitment and enjoyment are the strongest predictors of the variable of sports commitment in soccer players. Based on the results of the present research and in line with the findings of similar research, it seems necessary to have a significant score of sports enjoyment to continue and participate in sports activities and to have sports commitment regardless of the type of constrained commitment or enthusiastic commitment.

CONCLUSION

The type of sports, collision and non-collision sports, team and individual sports, etc., according to the specific conditions of each sport, can be effective on the level of sports commitment. In this context, it is necessary to investigate and compare sports commitment in other sports. This research had some limitations, such as the statistical sample of the research was limited to the athletes of one province, certain sports fields and female athletes. Therefore, the generalization of the results to other groups and societies is

limited. Also, the statistical sample included all age groups and the generalization of the results to specific age groups is also limited. It is suggested that the mentioned factors should be investigated in further research and sports commitment should be investigated in other sports fields and specific societies.

REFERENCES

Alizadeh, S., Torkamani,S., Imaznzad Tappeh, A.(2019). Comparison of personality types and four dark personality traits in women athletes in collision and non-collision fields. The first biennial congress on the latest in psychology and behavioral sciences

Brickman, Philip, Abbey, Antonia, & Halman, Jill L. (1987). *Commitment, conflict, and caring*.

Carpenter, Paul J, & Coleman, Richard. (1998). A longitudinal study of elite youth cricketers' commitment. *International Journal of Sport Psychology*.

Casper, J.M., & Stellino, M.B. (2008). Demographic predictors of recreational tennis participants' sport commitment. *Journal of Park & Recreation Administration,26*(3).

Casper, J.M., Gray, D.P., & Babkes Stellino, M. (2007). A sport commitment model perspective on adult tennis players' participation frequency and purchase intention. *Sport Management Review, 10*(3), 253-278. doi: https://doi.org/10.1016/S1441-3523(07)70014-1

Fulkerson, J. A., Keel, P. K., Leon, G. R., & Dorr, T. (1999). Eating-disordered behaviors and personality characteristics of high school athletes and nonathletes. *International Journal of Eating Disorders*, 26(1), 73-79.

Hall, M.S., Newland, A., Newton, M., Podlog, L., & Baucom, B.R. (2017). Perceptions of the social psychological climate and sport commitment in adolescent athletes: A multilevel analysis. *Journal of Applied Sport Psychology, 29*(1), 75-87.

Jeon, J.-H., & Ridinger, L.L. (2009). An examination of sport commitment of windsurfers. *Journal of Sport Behavior, 32*(3), 325.

Mason, V. (1995). *Young people and sport in england, 1994; young people and sport in england, 1994: The views of teachers and children*: Sports Council.

Mokhtari, M., Hosseini, F. ,Ahmadi, M.(2021). Psychometric Properties of Persian Version of the Sports Commitment Questionnaire-2. Sport Psychology Studies. Volume 9, No 34, Page 1-24

Scanlan, T.K., Carpenter, P.J., Simons, J.P., Schmidt, G.W., & Keeler, B. (1993). The sport commitment model: Measurement development for the youth-sport domain *Journal of Sport and Exercise Psychology, 15*(1), 16-38.

Scanlan, T.K., Chow, G.M., Sousa, C., Scanlan, L.A., & Knifsend, C.A. (2016). The development of the sport commitment questionnaire-2 (english version).*Psychology of Sport and Exercise, 22*, 233-246.

Sousa, C., Torregrosa, M., Viladrich, C., Villamarín, F., & Cruz, J. (2007). The commitment of young soccer players. *Psicothema, 19*(2).

Weinberg, R. S., & Gould, D. S. (2018). Foundations of sport and exercise psychology. Human Kinetics.

Weiss, W.M., & Weiss, M.R. (2006). A longitudinal analysis of commitment among competitive female gymnasts. *Psychology of Sport and Exercise, 7*(3), 309-323.

Young, B.W., & Medic, N. (2011). Examining social influences on the sport commitment of masters swimmers. *Psychology of Sport and Exercise, 12*(2), 168-175.

Powell, A. J., & Myers, T. D. (2017). Developing mental toughness: Lessons from paralympians. *Frontiers in Psychology*, 8, 1270.

Farklı Branşlardaki Sporcuların Spor Yaralanması Kaygı Düzeylerinin Değerlendirilmesi

Gamze MURATHAN [1]

[1] Adıyaman Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Adıyaman

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spor etkinlikleri içerisinde sporcular farklı risk olguları ile içerisinde etkinliklerini sürdürmektedirler. Bu risklerin önemli bir kısmı sporcuların performanslarını negatif şekilde etkileyen sporda yaralanma ve sakatlıklara sebep olabilmektedir. Bu bağlamda bu araştırmada farklı spor branşına sahip sporcuların spor yaralanma kaygı düzeylerini belirleyerek çeşitli değişkenler üzerinde etkisini incelemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma evrenini Adıyaman ilinde spor lisansına sahip aktif durumdaki sporcular oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise 2022-2023 sezonunda Adıyaman ilinde faaliyette bulunan spor kulüplerinin 10 spor branşına (futbol, basketbol, hentbol, atletizm, yüzme, okçuluk, savunma sporları, eskrim, voleybol ve badminton) yaşları 15-33 arasında 229 kadın 307 erkek toplam 536 sporcu gönüllü olarak oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Caz ve ark. (2019) tarafından Türkçe uyarlaması gerçekleştirilen Spor Yaralanması kaygı ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma grubunun spor yaşı değişkeni açısından Spor Yaralanması Kaygı Ölçeği ve alt boyutlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Sporcuların spor yaşı arttıkça spor yaralanması kaygı puanlarında artış gözlenmiştir (t=3,018 p=0,001).

Sonuçlar: Araştırmada sonuç olarak sporcuların yaralanmadan sonraki süreçte yaşadıkları kaygıyla birlikte yeniden yaralanma korkusu yaşadıkları ve bununda kaygı seviyelerini olumsuz etkilediği sonucuna varılmıştır. Önceden spor sakatlığı yaşayan sporcuların yaşamayanlara oranla daha yüksek kaygı yaşadıkları ve sakatlığın iyileşme süresi uzadıkça aynı şekilde yaralanma kaygısının da arttığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sporcu, Spor Yaralanması, Kaygı

Evaluation of Sports Injury Anxiety Levels of Athletes in Different Branches

Gamze MURATHAN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: In sports activities, athletes continue their activities with different risk factors. A significant part of these risks can cause injuries and injuries in sports that negatively affect the performance of athletes. In this context, this study aimed to determine the sports injury anxiety levels of athletes from different sports branches and examined its effect on various variables.

Materials and Methods: The research population consists of active athletes with sports license in Adiyaman province. The sample group is consisted by a total of 536 athletes voluntarily 229 of whom women and 307 of whom men aged between 15-33 in 10 sports branches (football, basketball, handball, athletics, swimming, archery, defense sports, fencing, volleyball and badminton) of sports clubs operating in Adıyaman province in the 2022-2023 season. The Sports Injury Anxiety Scale adapted into Turkish by Caz and et al. (2019) was used as a data collection tool in the study.

Findings: It was determined that there was a statistically significant difference in terms of the sports age variable of the research group according to the Sports Injury Anxiety Scale and its sub-dimensions. As the sports age of the athletes increased, an increase in sports injury anxiety scores was observed (t=3.018 p=0.001).

Results: As a result of the research, it is concluded that athletes experienced fear of re-injury along with the anxiety they experienced in the period after the injury and this affected their anxiety levels negatively. It has been determined that athletes who suffer a sports injury previously experience higher anxiety than those who do not and as the healing time of the injury increases, anxiety of being injured in the some way also increases.

Keywords: Athlete, Sports Injury, Anxiety

GİRİŞ

Spor yaralanmaları, vücudun herhangi bir bölgesinde veya tamamında normal sınırların üstünde bir kuvvete maruz kalması sonucunda, dayanıklılık seviyesinin aşılmasıyla ortaya çıkan hasarlanma durumudur (Yıldız, 2006).

Spor yaralanmaları, genellikle spor branşlarına özel nitelikler içerir. Amatör veya profesyonel yapılan spor dallarının, farklı bireysel ve çevresel nitelikleri, spor dalına göre en çok kullanılan uzuvların farklılık göstermesi, farklı biçimlerde yaralanmaların meydana gelebilmesine neden olabilmektedir (Bittencourt ve diğ. 2016).

Yaralanmaların çoğunun çeşitli fiziksel yöntemlerle önlenebileceğine inanılsa da hiç şüphesiz yaralanmaya etki edecek psikolojik etkenler de vardır. Bu yüzden yaralanmanın psikolojik nedenlerini anlamak önemlidir (Rex ve Metzler, 2016). Çok sayıda sporcu için rekabetçi spor aktivitelerine katılım birçok şekilde ortaya çıkan kaygı ve korkuyla sonuçlanabilir. Başarısızlık korkusu, sosyal sonuçlardan korkma, aile ve yakın çevrenin beklentilerini karşılayamama gibi endişeler kaygıya sürükleyen nedenlerden bazılarıdır (Gould vd., 1983).

Bir spor yaralanmasından sonra yeniden yaralanma korkusu, fiziksel bozuklukların iyileşmesini olumsuz yönde etkileyebilir, kişisel bildirim işlevini azaltabilir ve spora başarılı bir dönüşü engelleyebilir. Yeniden yaralanma korkusu yüksek olan sporculara psikolojik bilgilendirmeler uygulanarak rehabilitasyon sonuçları iyileştirilebilinir. Psikolojik bilgilendirmeler, yaralı sporculardaki yeniden yaralanma korkusunu ölçmek, rehabilitasyon sonuçlarını optimize etmek ve yeniden yaralanma korkusunu azaltmak için müdahaleler sağlayabilir (Hsu vd., 2017). Spor yaralanmalarının nedenlerini önceden belirlemek, tedavi etmek ve yaralanmanın önüne geçebilecek önleyici programlar üretmek sporcular açısından ciddi önem taşımaktadır (Argut ve Çelik, 2018).

Sporcular tipik olarak hem antrenman hem de yarışma bağlamlarında ve özellikle seçkin spor performansı düzeyinde çeşitli stres faktörlerine maruz kalırlar. Spor sporcuların tehdit edici, zorlayıcı veya stresli olarak algılayabilecekleri birçok durum sunar. Üst düzey sporcular antrenmanlarına önemli ölçüde zaman ve çaba harcarlar ve performanslarının sonuçları gelecekteki spor kariyerlerinde ve yaşamlarında derin sonuçlar doğurabilir (Conroy vd., 2001). Bu nedenle başarısızlık korkusu sporcular için potansiyel bir stres ve endişe kaynağıdır (Conroy vd., 2002).

Kaygı, aşırı huzursuzluk veya bedensel gerginlik semptomlarının eşlik ettiği gelecekteki tehlike veya şanssızlığın endişeli beklentisi olarak tanımlanır (Errington-Evans, 2012).

Kaygı gelecekte bireyin tehlikeli bir olaya ilişkin endişeli bir beklentisi veya korkusudur. Kaygıya genellikle hoş olmayan duygular, stres veya gerginlik ve somatik semptomlar ve belirtiler eşlik eder. Sporla ilgili kaygı semptomları bir kaygı bozukluğunun göstergesi olabilir veya olmayabilir (Aydın, 2006).

Konu alanı ile ilgili alan yazın çalışmalarında spor türleri karşılaştırıldığında bireysel sporlardan gelen sporcular takım sporlarından gelen sporculara göre daha yüksek bilişsel kaygı ve endişe düzeyine sahip olduğu belirtilmiştir. Diğer taraftan bireysel ve takım sporlarındaki sporcuların rekabet kaygıları açısından önemli bir farklılık olmadığı ifade edilmektedir. Cinsiyet faktörü baz alındığında kadın sporcuların daha yüksek rekabetçi sürekli kaygı seviyeleri ve daha yüksek düzeyde endişe durumlarına sahip oldukları belirtilirken erkeklerin daha fazla konsantrasyon bozukluğu yaşadığı belirtilmektedir (Correia ve Rosado, 2019).

Sporcuların yaşadıkları yaralanmalar sonucu karşı karşıya kaldıkları kaygı durumunun sporcuların iyileşme sürecini etkilediği düşünülmektedir (Kayhan, Yapıcı ve Üstün, 2009). Kaygı durumunun nedenlerini, düzeyini ve sonuçlarını ortaya koymanın sporculara, antrenörlere ve spor yöneticilerine çözüm yollarında önemli katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda bu araştırma ile Adıyaman ilinde 10 farklı spor branşında faaliyet gösteren sporcuların spor yaralanması kaygı düzeylerini tespit etmek ve spor yaralanması kaygı düzeyine etki eden çeşitli değişkenlerin etkisini incelenmesi amaçlanmıştır.

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırma nicel araştırma türünde olup betimsel tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın gerçekleştirilmesinde Adıyaman Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'nun 04.11.2022 tarihli ve 163 sayı numaralı karar ile etik izin alınmıştır.

Araştırma evrenini Adıyaman ilinde spor lisansına sahip aktif durumdaki sporcular oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise 2022-2023 sezonunda Adıyaman ilinde faaliyette bulunan spor kulüplerinin 10 spor branşına (futbol, basketbol, hentbol, atletizm, yüzme, okçuluk, savunma sporları, eskrim, voleybol ve badminton) yaşları 15-33 arasında 229 kadın 307 erkek toplam 536 sporcu gönüllü olarak oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan katılımcıların demografik bilgilerini içeren kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmada bir başka veri toplama aracı olarak Spor Yaralanması kaygı ölçeği kullanılmıştır. Rex ve Metzler (2016) tarafından geliştirilen Caz ve ark. (2019) tarafından Türkçeye uyarlanan Spor Yaralanması Kaygı Ölçeği ondokuz maddeden ve altı alt boyuttan oluşmaktadır. Alt boyutların Cronbach α katsayıları ise sırasıyla Yeteneğini Kaybetme Kaygısı 0.724, Zayıf Algılanma Kaygısı faktörü 0.645, Acı Çekme Kaygısı 0.780, Hayal Kırıklığına Uğratma Kaygısı 0.876, Yeniden Yaralanma Kaygısı 0.608, Sosyal Desteği Kaybetme Kaygısı ise 0.812 olarak hesaplanmıştır. Bu ölçekte puanın düşüklüğü olumlu bir durum, puanın yüksekliği ise olumsuz bir durumdur. Beşli Likert tipinde (1: kesinlikle katılmıyorum, 2: katılmıyorum, 3: kararsızım, 4: katılıyorum, 5: kesinlikle katılıyorum) puanlanan ölçekte olumsuz (ters) madde bulunmamaktadır.

Araştırmanın istatistiksel değerlendirmesinde SPSS 26.00 paket programı kullanılmış tüm istatistiklerde anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak alınmıştır. Verilerin normallik analizi için çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) testleri kullanılmıştır. Normal dağılım gösterdiği belirlenen verilere parametrik testler uygulanmıştır. Farklı spor branşına sahip sporcularda spor yaralanması kaygı düzeylerinin incelenmesinde parametrik testlerden bağımsız gruplar T-Testi, gruplar arasındaki farklılıklarda ve çoklu karşılaştırmalarda Anova testi kullanılmıştır. Tek yönlü varyans analizinde ortaya çıkan anlamlı farklılığın hangi gruplar lehine olduğunu anlamak için Tukey ve LSD testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Araştırmaya katılan Sporcuların Kişisel Özellikleri

Sporcuların Özellikleri		f	(%)
Cinsiyet	Kadın	229	42,72
	Erkek	307	57,28
Spor Yaşı	3 Yıl ve altı	108	20,14
	4-7 Yıl	243	45,33
	8-11 Yıl	124	23,13
	12 Yıl ve üstü	61	11,39
Sporculuk Durumu	Amatör	463	86,38
	Profesyonel	73	13,61
En az 21 günün üzerinde iyileşme süreci olan sakatlık yaşadınız mı?	Evet	317	59,14
	Hayır	219	40,85
En fazla yaralanma yaşadığınız yer?	Antrenman	222	41,41
	Müsabaka	314	58,58
Spor Branşınız	Futbol	85	15,85
	Basketbol	57	10,63
	Hentbol	31	5,78
	Atletizm	19	3,54
	Yüzme	30	5,59
	Okçuluk	52	9,70
	Savunma Sporları	106	19,77
	Eskrim	78	14,55
	Voleybol	53	9,89
	Badminton	25	4,66

Tablo 1. de araştırmaya katılan sporcuların kişisel özelliklerine yer verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan sporcuların %42,72 (229)'u kadın, %57,28 (307)'si erkek sporculardan oluşmaktadır. Ayrıca araştırmaya katılan sporcuların spor yaşı durumu açısından en yüksek dağılımın %45,33 (243) ile 4-7 yıl spor yaşına sahip olduğu gözlenmiştir. Sporcuların sporculuk durumuna göre %86,38 (463) ile amatör düzeyde sporcu oldukları anlaşılmaktadır. Sporcuların en az 21 günün üzerinde iyileşme süreci olan sakatlık yaşadınız mı? Sorusuna verdikleri yanıtlarda %59,14 (317)'si evet yanıtını verirken, %40,85 (219)'u hayır yanıtını vermişlerdir. Son olarak tabloda spor branşına göre en yüksek popülasyonun %19,77 (106) ile savunma sporlarında kümelendiği en az popülasyonunda %3,54 (19) ile atletizm branşında kümelendiği tespit edilmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Sporcuların Cinsiyet Durumlarına Göre Spor Yaralanması Kaygı Düzeyleri

	Cinsiyet	N	Ortalama	ss	df	t	p
Yeteneğini Kaybetme Kaygısı	Kadın	229	2,09	0,90	534	-1,618	,318
	Erkek	307	2,39	1,05			
Zayıf Algılanma Kaygısı	Kadın	229	1,95	1,11	534	-0,771	,655
	Erkek	307	2,17	1,07			
Acı Çekme Kaygısı	Kadın	229	3,68	1,19	534	-1,108	,064
	Erkek	307	3,41	1,26			
Hayal Kırıklığına Uğratma Kaygısı	Kadın	229	2,68	0,88	534	2,192	**,001***
	Erkek	307	2,14	0,93			
Sosyal Desteği Kaybetme Kaygısı	Kadın	229	1,79	0,64	534	-0,069	,018
	Erkek	307	1,61	0,71			
Yeniden Yaralanma Kaygısı	Kadın	229	3,21	1,66	534	1,963	**,004***
	Erkek	307	3,69	1,48			

Tablo 2'de sporcuların cinsiyet durumlarına göre spor yaralanması kaygı ölçeği puanlarına yer verilmiştir. Buna göre spor yaralanması ölçeğinin alt boyutları olan hayal kırıklığına uğratma kaygısı (t=2,192, p=,001) ile yeniden yaralanma kaygısı (t=1,963, p=,004) boyutlarında cinsiyet açısından anlamlı farklılık olduğu gözlenmiştir. Ayrıca ölçeğin sosyal desteği kaybetme kaygısı, acı çekme kaygısı, yeteneğini kaybetme kaygısı ve zayıf algılanma kaygısı boyutlarında cinsiyet açısından anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Tablo 3. Araştırmaya katılan Sporcuların En az 21 Gün Üzeri Sakatlık Yaşama Durumlarına Göre Spor Yaralanması Kaygı Düzeyleri

	Sakatlık Durumu	N	Ortalama	ss	df	t	p
Yeteneğini Kaybetme Kaygısı	Evet	317	2,69	1,04	534	1,188	,630
	Hayır	219	2,04	0,99			
Zayıf Algılanma Kaygısı	Evet	317	2,10	1,09	534	1,287	,121
	Hayır	219	1,98	1,07			
Acı Çekme Kaygısı	Evet	317	3,67	1,65	534	2,633	,001
	Hayır	219	3,02	1,76			
Hayal Kırıklığına Uğratma Kaygısı	Evet	317	2,77	1,22	534	-0,690	,193
	Hayır	219	2,19	1,34			
Sosyal Desteği Kaybetme Kaygısı	Evet	317	1,68	0,68	534	-0,218	,029
	Hayır	219	1,40	0,61			
Yeniden Yaralanma Kaygısı	Evet	317	3,86	1,33	534	2,187	,000
	Hayır	219	2,18	1,27			

Tablo 3'de sporcuların en az 21 gün ve üzeri sakatlık yaşama durumlarına göre spor yaralanması kaygı ölçeği puanlarına yer verilmiştir. Buna göre spor yaralanması ölçeğinin alt boyutları olan acı çekme kaygısı (t=2,633, p=,001) ile yeniden yaralanma kaygısı (t=2,187, p=,000) boyutlarında 21 gün üzeri sakatlık yaşama durumları açısından anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca ölçeğin sosyal desteği

kaybetme kaygısı, hayal kırıklığına uğratma kaygısı, yeteneğini kaybetme kaygısı ve zayıf algılanma kaygısı boyutlarında 21 gün üzeri sakatlık yaşama durumları açısından anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir (p<0,05).

Tablo 4. Araştırmaya katılan Sporcuların Spor Yaşı Durumlarına Göre Spor Yaralanması Kaygı Düzeyleri

	Spor Yaşı	N	X	ss	F	P	Tukey
Yeteneğini Kaybetme Kaygısı	3 Yıl ve Altı	108	1,68	0,67	1,918	,168	
	4-7 Yıl	243	1,92	0,84			
	8-11 Yıl	124	2,28	1,01			
	12 Yıl ve Üstü	61	2,37	1,07			
Zayıf Algılanma Kaygısı	3 Yıl ve Altı	108	1,89	0,84	1,063	,432	
	4-7 Yıl	243	2,07	1,17			
	8-11 Yıl	124	2,18	1,09			
	12 Yıl ve Üstü	61	2,44	1,24			
Acı Çekme Kaygısı	3 Yıl ve Altı	108	2,87	1,16	3,188	**,002**	d-a d-b d-c
	4-7 Yıl	243	3,08	1,54			
	8-11 Yıl	124	3,24	1,68			
	12 Yıl ve Üstü	61	3,90	1,89			
Hayal Kırıklığına Uğratma Kaygısı	3 Yıl ve Altı	108	2,14	0,95	-0,911	,526	
	4-7 Yıl	243	2,68	1,04			
	8-11 Yıl	124	2,71	1,11			
	12 Yıl ve Üstü	61	2,76	1,18			
Sosyal Desteği Kaybetme Kaygısı	3 Yıl ve Altı	108	2,42	1,21	1,632	,099	
	4-7 Yıl	243	2,30	1,09			
	8-11 Yıl	124	2,29	1,19			
	12 Yıl ve Üstü	61	2,64	1,41			
Yeniden Yaralanma Kaygısı	3 Yıl ve Altı	108	2,07	0,98	3,260	**,000**	d-a d-b d-c
	4-7 Yıl	243	2,19	1,16			
	8-11 Yıl	124	2,30	1,24			
	12 Yıl ve Üstü	61	2,71	1,63			

Tablo 4'de sporcuların spor yaşı değişkenine göre spor yaralanması kaygı ölçeği alt boyutlarının yordanmasına yer verilmiştir. Buna göre ölçeğin alt boyutlarından acı çekme kaygısı(t=3,188, p=,002) ve yeniden yaralanma kaygısı(t=3,260, p=,000) alt boyutlarında anlamlı farklılık olduğu gözlenmiştir. Farklılığın kaynağını belirlemek için gerçekleştirilen Tukey testi sonucunda spor yaşı 12 yıl ve üstü sporcuların 3 yıl ve altı, 4-7 yıl ve 8-11 yıl sporculara göre farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir. Sporcuların yaş durumu ilerledikçe kaygı düzeylerinin de tüm alt boyut puan ortalamalarında artış gösterdiği gözlenmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma 2022-2023 sezonunda Adıyaman ilinde faaliyet gösteren farklı spor branşına sahip sporcularda spor yaralanması kaygı düzeylerinin tespiti ve çeşitli değişkenlerin etkisinin değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda araştırma sonucunda sporcuların spor yaralanması kaygı ölçeği ve alt boyutlarında cinsiyet, spor yaşı ve en az 21 gün üzerinde sakatlık yaşama durumlarına göre anlamlı farklılık oluşturduğu gözlenmiştir. Bu durumun sporcularda yaşanması yüksek risk grubunda olan sakatlık durumunun fiziksel performansı engelleyeceği aynı zamanda psikolojik olarak da sporcularda olumsuz sonuçlar doğurabileceği nedenleri ile açıklanabilmektedir.

Araştırma soncunda sporcuların cinsiyet durumları açısından spor yaralanması ölçeğinin alt boyutları olan hayal kırıklığına uğratma kaygısı (t=2,192, p=,001) ile yeniden yaralanma kaygısı (t=1,963, p=,004) boyutlarında anlamlı farklılık olduğu gözlenmiştir. Tanyeri (2019), erkek sporcuların yeteneğini kaybetme, hayal kırıklığına uğratma ve sosyal desteği kaybetme kaygısının kadın sporculara göre anlamlı şekilde yüksek olduğunu tespit etmiştir. Bu araştırma ile bizim çalışmamızdaki sonuçlar paralellik göstermektedir. Cinsiyet açısından farklılığın oluşmasında kadın sporcuların beden imajı, fiziksel görünüm gibi niteliklerinin erkeklere oranla daha yüksek olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırma sonucunda spor yaralanması ölçeğinin alt boyutları olan acı çekme kaygısı (t=2,633, p=,001) ile yeniden yaralanma kaygısı (t=2,187, p=,000) boyutlarında 21 gün üzeri sakatlık yaşama durumları açısından anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. İlgili alan yazın çalışmalarında sporcuların yaşadıkları yaralanma sayısı arttıkça kaygı düzeylerinde de bir artış olduğu ve kaygı ile yaralanma sıklığı arasında paralellik olduğu belirtilmektedir (Junge, 2000; Maddison ve Prapavellis, 2005).Dolayısıyla sporcuların önceden sakatlık yaşama durumları sonraki dönemlerde tekrar sakatlık yaşanabilme olasılığını arttırdığını düşünmelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Alan yazın çalışmalarında yaralanmayı arttıran sebepler arasında; yetersiz rehabilitasyon, yaralanma sonrasında tam olarak hazır olmadan müsabakalara erken dönme, fonksiyonel instabilite, mekanik instabilite, azalmış kas esnekliği ve eklem hareket açıklığı, yeniden yaralanma korkusu ve risk alma durumu ile farklı psikolojik unsurların etkili olduğu belirtilmiştir (Erickson ve Sherry, 2017; Johnson vd., 2005; Murphy vd., 2003). Sporcuların yaralanma esnasında ve tedavi sonrasındaki kaygı durumları özellikle müsabakalara yeniden katılabilme yada katılamama olasılığının ortadan kalkması ihtimali nedeniyle yükselebilmektedir.

Araştırma sonucunda ölçeğin alt boyutlarından acı çekme kaygısı(t=3,188, p=,002) ve yeniden yaralanma kaygısı(t=3,260, p=,000) alt boyutlarında anlamlı farklılık olduğu gözlenmiştir. Farklılığın kaynağını belirlemek için gerçekleştirilen Tukey testi sonucunda spor yaşı 12 yıl ve üstü sporcuların 3 yıl ve altı, 4-7 yıl ve 8-11 yıl sporculara göre farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir. Sporcuların yaş durumu ilerledikçe kaygı düzeylerinin de tüm alt boyut puan ortalamalarında artış gösterdiği gözlenmiştir. Yapılan farklı çalışmalarda spor yaşı ile yaralanma kaygısı ve yaralanma şiddeti arasındaki ilişki incelenmiş ve spor yaşının yaralanmada risk faktörü olduğu belirtilmemiştir (Burns vd., 2003; Egermann vd., 2003; Sakallı, 2008). Yapılan bir başka çalışmada da spor yaşına göre yaralanma kaygısı incelenmiş ve anlamlı bir fark bulunmamıştır (Egermann, Brocai, Lill ve Schmitt, 2003). Kayhan ve diğ. (2019), kadın sporcular üzerine yaptıkları çalışmada spor yaşı açısından yaralanma kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir fark olduğunu belirtmiştir. Spor yaşının yanında yaş faktörü ile yaralanma arasında ilişki olmadığını bildiren çalışmaların (Petrie vd., 2014), yanı sıra genç bireylerde yaralanma riskinin daha az olduğunu gösteren araştırmalar da mevcuttur (Bağrıaçık ve Açak, 2005; Peterson vd., 2000). Spor yaşı faktörünün spor yaralanmaları üzerindeki etkisinin incelendiği araştırmalarda çelişkili sonuçlar olduğu görülmüştür. Spor geçmişi açısından deneyimsiz sporcuların risk alma düzeylerinin yüksek olması sebebiyle yaralanma düzeyinin deneyimli sporculara göre daha yüksek olduğundan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tüm bu sonuçlar ışığında bu araştırma sonucunda aşağıdaki önerilere yer verilmiştir;

- Spor esnasında oluşan yaralanmalar vücuda fiziksel olarak zarar vermekle kalmayıp, olumsuz psikolojik etkiler de yaratabilmektedir. Yaralanma sonrası fiziksel iyileşme gerçekleşse de psikolojik travmalar bireysel olarak farklılık gösterebilir. Bu nedenle sorunların kişisel olarak çözümü psikolojik tedavi sürecinde daha faydalı sonuçlar doğurabilecektir.
- Sporcuların başarılı olabilmesi için fizyolojik ve yetenek faktörlerinin yanı sıra psikolojik faktörlerin de yeterli seviyelerde olması, önemli ve olması gereken bir durumdur. Yaralanmalardan sonra oluşabilecek psikolojik etkileri anlamak ve psikolojik hazırlığın ne olduğunun sporcuya aktarılabilmesi önemlidir,

Sporculara yaralanma sonrasında sadece fiziksel becerilerin geliştirilmesine yönelik antrenman uygulamaları değil, psikolojik becerilerin de geliştirilmesine ve kazandırılmasana yönelik programların önerilmesi ve de uygulanması gerektiği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

Argut, S. K., & Çelik, D. (2018). Genç Sporcularda Spora Bağlı Yaralanmalara Neden Olan Faktörler. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, *3*(1), 122-127.

Aydın, T. (2006). Spor yaralanmalarının patomekaniği. *Türkiye Klinikleri J Int Med Sci*, *2*(27), 8-17.

Bağrıaçık, A., & Açak, M. (2005). *Spor yaralanmaları ve rehabilitasyon*. İstanbul: Morpa Kültür yayınları.

Bittencourt, N. F., Meeuwisse, W. H., Mendonça, L. D., Nettel-Aguirre, A., Ocarino, J. M., Fonseca, S. T. (2016). Spor yaralanmaları için karmaşık sistem yaklaşımı: risk faktörü tanımlamasından yaralanma paterni tanımaya geçiş- anlatı incelemesi ve yeni konsept. *İngiliz Spor Hekimliği Dergisi, 50 (21),* 1309-1314.

Burns, J., Keenan, A. M., Redmond, A. C. (2003). Factors associated with triathlon-related overuse injuries. *Journal of Orthopaedic & Sports Physical Therapy, 33 (4),* 177- 184.

Conroy, D. E., Poczwardowski, A., & Henschen, K. P. (2001). Evaluative criteria and consequences associated with failure and success for elite athletes and performing artists. *Journal of applied sport psychology*, 13(3), 300-322.

Conroy, D. E., Willow, J. P., & Metzler, J. N. (2002). Multidimensional fear of failure measurement: The performance failure appraisal inventory. *Journal of applied sport psychology*, *14*(2), 76-90.

Correia, M. E., & Rosado, A. (2018). Fear of failure and anxiety in sport. *Análise Psicológica*, *36*(1), 75-86.

Egermann, M., Brocai, D., Lill, C. A., Schmitt, H. (2003). Analysis of injuries in longdistance triathletes. *International Journal of Sports Medicine, 24 (4),* 271-276.

Erickson, L. N., Sherry, M. A. (2017). Rehabilitation and return to sport after hamstring strain injury. *Journal of Sport and Health Science, 6 (3),* 262-270.

Errington-Evans, N. (2012). Acupuncture for anxiety. *CNS neuroscience & therapeutics*, *18*(4), 277-284.

Gould, D., Horn, T., & Spreemann, J. (1983). Sources of stress in junior elite wrestlers. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, *5*(2), 159-171.

Hsu, C. J., Meierbachtol, A., George, S. Z., & Chmielewski, T. L. (2017). Fear of reinjury in athletes: implications for rehabilitation. *Sports health*, *9*(2), 162-167.

Johnson, U., Ekengren, J., Andersen, M. B. (2005). Injury prevention in Sweden: Helping soccer players at risk. *Journal of Sport and Exercise Psychology, 27 (1),* 32-8.

Junge, A. (2000). The influence of psychological factors on sport injuries. *American Journal of Sport Medicine, 28,* 10.

Kayhan, R. F., Yapıcı, A., Üstün, D. Ü. (2019). Kadın sporcuların yaralanma kaygılarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi, 6 (SI1),* 276-287.

Maddison, R., Prapavellis, H. A. (2005). Psychological approach to prediction and prevention of athletiv injury. *Journal of Sports and Exercise Psichology, 27,* 289- 310.

Murphy, D. F., Connolly, D. A. J., Beynnon, B. D. (2003). Risk factors for lower extremity injury: a review of the literature. *British Journal of Sports Medicine, 37 (1),* 13- 29.

Peterson, L., Junge, A., Chomiak, J., Graf-Baumann, T., & Dvorak, J. (2000). Incidence of football injuries and complaints in different age groups and skill-level groups. *The American journal of sports medicine*, *28*(5_suppl), 51-57.

Petrie, T. A., Deiters, J., Harmison, R. J. (2014). Mental toughness, social support, and athletic identity: Moderators of the life stress–injury relationship in collegiate football players. *Sport, Exercise, and Performance Psychology*, *3 (1),* 13.

Rex, C. C., & Metzler, J. N. (2016). Development of the sport injury anxiety scale. *Measurement in Physical Education and Exercise Science*, *20*(3), 146-158.

Sakallı, F. M. (2008). Sporda sporcuların yaralanması ve risk faktörleri. *Fırat Sağlık Hizmetleri Journal, 3 (7),* 144-152.

Tanyeri, L. (2019). Farklı branş sporcularında yaralanma kaygısının incelenmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, *13 (19),* 577-591.

Yıldız, Y. (2006). Alt ekstremite spor yaralanmaları. *Turkiye Klinikleri Journal of Internal Medical Sciences*, *2*(27), 29-40.

Elit Sürat Pateni Sporcularının Aerobik ve Anaerobik Dayanıklık Performansı Ile Müsabaka Performansı Ilişkisi

Fatih KIYICI[1], Gökhan ATASEVER[2]

[1] Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum
[2] Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı,elit kusa kulvar sürat pateni sporcularında aerobik ve anaerobik dayanıklılık performansı ile müsabaka performansı arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Yöntem: Araştırmaya 18-22 yaş aralığında yer alan dokuz elit erkek sürat pateni sporcusu dahil edilmiştir. Sporcuların müsabaka performanslarını belirlemek için, 500 m, 1000 m ve 1500 m dereceleri alınmıştır. Laboratuvar testlerinin ilk gününde sporculardan boy ve vücut ağırlığı ölçümleri alınmıştır. Sporcuların MaxVO2 değerlerini belirlemek amacıyla K5 cihazı kullanılmıştır. MaxVO2 ölçümü 10 km/s ile başlayıp her bir dakikada hız artacak şekilde gerçekleştirilmiştir.Anaerobik güç değerlerini belirlemek amacıyla Wingate Anaerobik 804E marka cihaz kullanılmıştır.Aerobik ve anaerobik ölçümler iki ayrı günde, mesafe dereceleri üç ayrı günde alınmıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS v25 istatistik program kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmak için Pearson Korelasyon analizi yapılmıştır. İstatistiksel analizlerde anlamlılık düzeyi 0.05 olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Yapılan istatistiksel analizler sonucunda zirve güç ile relatif zirve güç ile 500 m mesafe performans süresi arasında negatif bir ilişki, relatif zirve güç ile 1000 m mesafe performans süresi arasında negatif bir ilişki,MaxVO2,Relatif Zirve güç ve yorgunluk indeksi (%) ile 1500 m mesafe performans süresi arasında negatif bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Diğer performans dereceleri arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olmadığı belirlenmiştir($p>0.05$).

Sonuçlar: Sonuç olarak,buz pateni sporcularının yarışma sonuçları ile MaxVO2,Relatif Kuvvet indeksi ile yorgunluk indeksi sonuçlarının yarışma türleri aynı olmasada ilişkisi olduğu bulunmuştur. Sporculara özellikle 1500 m yarışma sonuçlarını daha yukarıya seviyelere çıkarmak için MaxVO2 geliştirici antrenmanlar,500 m yarışma sonuçları için ise anaerobik güç geliştirici antrenmanlar yaptırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürat Pateni, Aerobik Dayanıklılık , Anaerobik Dayanıklılık , Müsabaka Sonuçları

The Relationship Between Aerobic and Anaerobic Endurance Performance and Competition Performance in Elite Speed Skaters

Fatih KIYICI[1], Gökhan ATASEVER[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study is to investigate the relationship between aerobic and anaerobic endurance performance and competition performance in elite long track speed skaters.

Materials and Methods: Nine elite male speed skaters aged 18-22 were included in the study. To determine the athletes' competition performance, times for the 500 m, 1000 m, and 1500 m races were recorded. On the first day of laboratory tests, the athletes' height and body weight were measured. The K5 device was used to determine the athletes' MaxVO2 values. The MaxVO2 measurement started at 10 km/h and increased in speed every minute. The Wingate Anaerobic 804E device was used to determine anaerobic power values. Aerobic and anaerobic measurements were taken on separate days, and distance times were recorded on three different days. SPSS v25 statistical software was used for data analysis. Pearson Correlation analysis was conducted to reveal the relationship between variables. The significance level in statistical analyses was set at 0.05.

Findings: The statistical analyses revealed a negative relationship between peak power and relative peak power and the performance time for the 500 m race, a negative relationship between relative peak power and the performance time for the 1000 m race, and a negative relationship between MaxVO2, relative peak power, and fatigue index (%) and the performance time for the 1500 m race ($p < 0.05$). However, there was no statistically significant relationship between other performance distances ($p > 0.05$).

Results: In conclusion, the study found a relationship between the competition results of speed skaters and MaxVO2, relative strength index, and fatigue index, although the competition types were not the same. It is recommended to provide athletes with MaxVO2-improving training for improving their 1500 m race results and anaerobic power-improving training for their 500 m race results.

Keywords: Speed Skating, Aerobic Endurance, Anaerobic Endurance, Competition Results

GİRİŞ

Sürat pateni, kısa kulvar ve uzun kulvar olmak üzeri ikiye ayrılan olimpik bir buz sporları dalıdır (ISU, 2022). Bu spor dalında 4 veya 5 sporcu oval bir pistte aynı anda yarışmaktadır (Haug, Drinkwater, vd., 2015). Kısa kulvar sürat pateninde 500 m (4.5 tur), 1000 (9 tur) m ve 1500 m (13.5 tur) mesafelerde müsabakalar düzenlenmektedir. Uluslararası yarışmalarda genellikle 500 m elit sporcular tarafından 40-44 sn, 1000 m 80-90 sn ve 1500 m 125-140 sn arasında dereceler yapmaktadır (ISU, 2022). Yarışlar 111.12 m olan oval bir pistte saat yönünün tersi yönde gerçekleştirilmektedir. Elit sporcular, müsabaka sırasında ortalama tahmini olarak 116-120 m yol kat etmekte ve 40 km/s hızın üzerine çıkabilmektedir. (Behm ve ark., 2005).

Sürat pateni sporu, hız, çeviklik ve dayanıklılık gerektiren bir spor dalıdır. Bu spor dalında performans, hem fiziksel hem de fizyolojik faktörlerin karmaşık bir etkileşimini içermektedir. Sürat pateni, sporcuların hem aerobik (oksijenli) hem de anaerobik (oksijensiz) enerji sistemlerini kullanmalarını gerektiren bir disiplindir. (Bracko ve George,2001 ; Burr ve ark., 2008) .

Aerobik dayanıklık, uzun süreli aktiviteler sırasında oksijen kullanımını içeren bir enerji sistemini ifade eder. Sürat pateni sporcuları, yarışlar sırasında sürekli olarak yüksek hızlarda kayarlar ve bu nedenle aerobik dayanıklılıkları önemlidir. Aerobik kapasite, sporcuların yarış süresince dayanıklılıklarını sürdürmelerine yardımcı olurken, yarışın son bölümlerinde güçlü bir etkiye sahip olmaktadır (Burr ve ark., 2007). Anaerobik enerji sistemleri, kısa süreli, yüksek yoğunluklu patlamalı aktiviteler için kullanılır. Sürat pateni yarışları, sporcuların aniden hızlandıkları ve yüksek hızlarda dönüşler yaptıkları anlar içerir. Bu nedenle anaerobik dayanıklılık, patlayıcılık ve sprintler sırasında kritik bir rol oynamaktadır (Durocher ve ark., 2008).Elit sürat pateni sporcularının hem aerobik hem de anaerobik dayanıklılık seviyeleri, performansları üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Gacesa ve ark.,2009). Yeterli aerobik dayanıklılığa sahip olmayan sporcular, yarışın son bölümlerinde yorgunluk yaşayabilir ve performansları olumsuz yönde etkilenebilir. Aynı şekilde, yetersiz anaerobik dayanıklılık, patlayıcılık ve sprintler sırasında sorunlara neden olabilir (Farlinger ve ark.,2007). Sürat pateni yarışları genellikle taktiksel bir oyun içermektedir.Bundan dolayı, sporcular rakipleriyle etkileşimde bulunarak yarışta taktiksel bir performans gösterebilir.İyi performans gösterebilmesi için sporcuların hem aerobik hem de anaerobik dayanıklılıklarının iyi olması beklenilmektedir (Green ve ark.,2006 ; Reiser ve ark.,2002).
Bu ilişkinin daha iyi anlaşılması, sürat pateni sporunun antrenman programları ve fizyolojik hazırlık süreçlerinin optimize edilmesine yardımcı olması planlanmaktadır. Ayrıca, sporcuların dayanıklılık seviyelerini geliştirmek için hangi antrenman stratejilerinin etkili olduğunu belirlemek, sürat pateni sporunun gelecekteki başarıları için kritik bir faktör olabilir. Bu nedenle, aerobik ve anaerobik dayanıklılığın sürat pateni müsabaka performansı üzerindeki etkisi konusundaki araştırmalar, bu sporun daha da geliştirilmesine katkıda bulunabilir.

METOT

Araştırma Grubu (Evren-Örneklem)

Araştırmanın örneklem grubunu 18-22 yaş aralığında yer alan dokuz erkek kısa kulvar sürat pateni sporcusu oluşturmuştur. Sporcular araştırmaya dahil edilirken, milli sporcu olma, sağlak olma ve düzenli antrenman yapıyor olma kriterlerini sağlamıştır. Aynı zamanda, son altı ay içerisinde herhangi bir cerrahi operasyon geçirmemiş olmak, solak olmak ve spor yaralanması yaşamış olmak hariç bırakılma kriterleri olarak dikkate alınmıştır. Örneklem büyüklüğü belirlenirken G*Power analizinden yararlanılmıştır. G*Power analizi sonucunda araştırma için 10 sporcunun yeterli olacağı belirlenmiştir. Ancak ölçüm döneminde sporculardan 1 tanesinin alt ekstremite yaralanması yaşamasından dolayı araştırma çalışması 9

kişi ile tamamlanmıştır. Araştırmaya dahil edilen tüm sporcular ölçüm süreçleri ve testler hakkında bilgilendirilmiştir. Araştırma Helsinki Deklerasyonunda yer alan prensiplere uygun olarak yürütülmüştür.

Araştırma Dizaynı

Araştırmaya dahil edilen tüm sporcular aynı koşullar altında test edildi. Katılımcılar, 2 ayrı günde laboratuvarı ziyaret etti ve 3 ayrı günde de buz pateni pistinde testlere katılmıştır. Laboratuvar ölçümlerinin birinci gününde ilk olarak boy ve kilo ölçümleri gerçekleştirilmiştir. Daha sonra araştırmacı tarafından belirlenen ısınma prosedürü yürütüldü MaxVO2 testi yapılmıştır. Laboratuvar ölçümlerinin ikinci gününde, ısınma prosedürü tamamlandı ve wingate anaerobik güç testi gerçekleştirilmiştir. Laboratuvar ölçümleri tamamlandıktan sonra 72 saatlik bir dinlenme dönemi tamamlandı ve buz pateni pistinde müsabaka performansına yönelik ölçümler gerçekleştirilmiştir. Buz pateni pistinde yapılacak testlerin ilk gününde, sporcuların 500 m (4.5 tur); ikinci gününde 1000 m (9 tur) ve üçüncü gününde 1500 m (13.5 tur) performansları müsabaka kurallarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Her ölçüm öncesinde branşa yönelik olarak sporcuların ısınması istenmiştir. Laboratuvar ve buz pateni pisti ölçümlerinden 1 gün önce sporcuların antrenman yapmamaları, kafein içerikli besinler tüketmemeleri istenmiştir. Aynı zamanda ölçümlerden en az üç saat önce yemek yemeyi bırakmaları konusunda uyarı yapılmıştır.

Isınma Prosedürü

Araştırmaya dahil edilen katılımcılardan izokinetik kas kuvveti ölçümleri öncesinde genel ve özel ısınma yapmaları istenmiştir. Genel ısınmanın için 10 dakika, özel ısınma için ise 15 dakikalık bir uygulama yapılmıştır. Genel ısınma, 5 dakikalık düşük tempolu koşu ve ardından 5 dakikalık bir bisiklet ısınmasını içermiştirÖzel ısınmanın ilk kısmı statik germe egzersizlerini içermiş, ikinci kısmında ise dinamik germe ve esnetme hareketleri yer almıştır.

Veri Toplama Araçları

Antropometrik ölçümler

Sporcuların tanımlayıcı özelliklerini belirlemek için yaş, spor yaşı, cerrahi operasyon geçmişi, spor yaralanması geçmişi bilgileri kişisel bilgi formu yardımıyla alınmıştır. Daha sonra katılımcıların boy ve vücut ağırlığı ölçümleri gerçekleştirilmiştir. Boy ölçümleri duvara montalanmış olan stadiometre 282 cihazı (Seca GmBH & Co Kg, Hamburg, Germany) ile alınmış ve santimetre olarak kaydedilmiştir. Vücut ağırlığı ve vücut yağı ölçümleri için Tanita TBF 300 vücut kompozisyon cihazı (TANITA, Middlesex, UK) kullanılmıştır. Sporcuların vücut kütle indeksleri ‘’vücut ağırlığı/boy2’’ formülü kullanılarak hesaplanmıştır.

MaxVO2 ölçümü

Deneklerin oksijen tüketimi taşınılabilir bir gaz analizörü (Cosmed K5, İtalya) ile breath-breath protokolü yapılarak ölçülmüştür. Gaz analizörünün kalibrasyonu her ölçümden önce üretici firmanın önerdiği kullanım talimatlarınca beş aşamalı olarak uygulanmıştır.Futbolcular 6 km/s hız ile 2 dakika ,8 km/s ile 2 ısınma yaptıktan sonra 10 km/s hız ile başlayıp her bir dakikada bir deneklerin hızı 1 km/s artırılarak devam etmiştir.

Sporcuların test bitirme kriteri olarak;

- RER değerinin 1.15’lere çıkması
- O_2 /CO_2 cizelgesinin plato çizmesi
- Maksimum kalp atım sayısının % 90’lara ulaşması olarak belirlenmiştir.

Wingate anaerobik güç testi (WAnT)

WanT için düzenlenen HP marka bilgisayar ve uyumlu bir yazılım ile çalışan kefeli anaerobik bisiklet ergometresi (Wingate 894E test sistemi ve 6 sensörlü) ile ölçüm yapılmıştır. Uygulanacak test öncesi denekler için sele ve pedal boyu (%10 bacak açısı) bireysel olarak ayarlanmıştır. Denekleri tanımlayıcı bilgileri bilgisayara aktarıldıktan sonra vücut ağırlığının % 7.5 yük bilgisayarda otomatik olarak hesaplandıktan sonra bisikletin kefesine yerleştirilmiştir.Test beş aşamadan oluşmaktadır.Bunlar hazırlık evresi, toparlanma evresi, hızlanma evresi, test evresi ve soğuma evresidir.

Test sırasında yazılım beş saniyede bir olmak üzere altı eşit zaman aralığında sporcuların verilerini kayıt altına almış ve deneklerin performansı ile ilgili bazı veriler de elde edilmiştir. Test sırasında, herhangi bir beş saniyelik zaman dilimi içerisinde elde edilen en yüksek güç "anaerobik güç", test süresince meydana getirilen ortalama güç "anaerobik kapasite", test süresince meydana getirilen herhangi bir beş saniyelik zaman dilimi içerisinde elde edilen en düşük güç ise "minimum güç" olarak açıklanmaktadır. Test sonucunda elde edilen anaerobik güç (peak power), peak power (W/kg), anaerobik kapasite (average power), minimum güç (minimum power) ve yorgunluk indeks (fatigue index%)değerleri kaydedilmiştir.

Performans sürelerinin belirlenmesi

Deneklerin müsabaka performanslarını belirlemek amacıyla 500 m, 1000 m ve 1500 m dereceleri alınmıştır. Sporcular, ölçümlere müsabaka kurallarına uygun ve geçerli malzemeler kullanarak katılmıştır. Sporcular her mesafeyi farklı günlerde ve 24 saatlik dinlenmeler ardından uygulamıştır. Tüm mesafeleri sporcular tek olarak maksimal performans ile gerçekleştirmiştir. Tüm mesafe performanslarından önce sporculardan spora özgü ısınma (kara ve buz üstü) gerçekleştirmeleri istenmiş ve sporcular hazır olduğunda ölçüme alınmıştır. Sporcuların süreleri Microgate marka yüksek hassasiyete sahip fotoseller ile gerçekleştirilmiştir. Elde edilen dereceler saniye cinsinden otomatik olarak kaydedilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde SPSS v25 istatistik programı kullanılmıştır. Elde edilen verilerin normallik sınamaları için Shapiro Wilk testleri yapılmıştır. Basıklık ve çarpıklık değerlerinin -2 ile +2 aralığında olduğu belirlenmiştir (George, 2011). Normallik sınamaları sonucunda elde edilen verilerin normal dağılım gösterdiği sonucuna varılmıştır ($p>0.05$). Tüm veriler ortalama ve standart sapma olarak gösterilmiştir. Değişkenler arasındaki ilişki Pearson korelasyon testi ile ortaya konulmuştur. İstatistiksel değerlendirmelerde anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Katılımcıların tanımlayıcı özellikleri

Değişken	n	Min.	Max.	X̄ ± S.
Yaş (Yıl)	9	18,00	22,00	19,33±1,58
Spor Yaşı (Yıl)	9	6,00	10,00	8,00±2,00
Vücut Ağırlığı (kg)	9	56,00	82,00	68,44±7,81
Boy (cm)	9	171,00	185,00	178,00±2,45
Vücut Kitle İndeksi (kg/m^2)	9	18,10	22,45	20,15±1,85
Vücut Yağı (%)	9	7,50	12,00	9,75±1,55

Tablo 1.'de araştırmaya dahil edilen deneklere ait tanımlayıcı özellikler gösterilmiştir. Araştırmada yer alan deneklerin 19,33±1,58 yıl yaş ortalaması; 8,00±2,00 yıl spor yaşı ortalaması; 68,44±7,81 kg vücut ağırlığı ortalaması; 178,00±2,45 cm boy ortalaması; 20,15±1,85 vücut kitle indeksi ortalaması ve % 9,75±1,55 vücut yağ oranı ortalamasına sahip oldukları belirlenmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların performans süreleri

	Değişken	n	Min.	Maks.	X̄ ± S.
Performans Süresi (sn)	500 m	9	41,21	43,90	42,70±0,98
	1000 m	9	83,35	90,35	87,35±2,39
	1500 m	9	132,51	150,14	140,22±6,52

Tablo 2.'de araştırmaya dahil edilen deneklerin kısa kulvar sürat pateni 500 m, 1000 m, 1500 m ortalama dereceleri gösterilmiştir. Deneklerin 500 m mesafe dereceleri 42,70±0,98 sn; 1000 m mesafe dereceleri 87,35±2,39 sn ve 1500 m mesafe dereceleri 140,22±6,52 sn olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların aerobik ve anaerobik performans değerleri

Değişken				
	n	**Min.**	**Maks.**	**X̄ ± S.**
MaxVO2	9	47,4	60,9	53,68±4,01
Zirve Güç	9	859	1071	958,22±60,28
Relatif Zirve Güç	9	12,1	15,3	13,14±1,13
Ortalama Güç	9	444,3	711,8	578,20±90,02
Relatif Ortalama Güç	9	7,8	9,7	8,43±0,61
Minimum Güç	9	276,2	420,6	347,44±55,04

Relatif Minimum Güç	9	4,3	6	5,05±0,4
Yorgunluk İndeksi (%)	9	44,8	57,1	53,70±3,47

Tablo 3. de araştırmaya katılan deneklere ait aerobik ve anaerobik güç değerleri gösterilmiştir.Araştırmaya katılan deneklerin MaxVO2 değeri 53,68±4,01 olduğu belirlenmiştir.Anaerobik güç ; Zirve güç,Relatif zirve güç, Ortalama Güç, Relatif Ortalama Güç, Minimum Güç, Relatif Minimum Güç, Yorgunluk İndeksi (%) değerleri ise sırasıyla 958,22±60,28 , 13,14±1,13 , 578,20±90,02 , 8,43±0,61 , 347,44±55,04 , 5,05±0,4 , 53,70±3,47 olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4. Performans süreleri ile aerobik/anaerobik performans ilişkisi

Performans Testi	**Kaslar**		**500 m (sn)**	**1000 m (sn)**	**1500 m (sn)**
Aerobik Güç Testi	*MaxVO2*	r	-0,291	-0,332	-0,519
		p	0,447	0,383	**0,002***
Anaerobik Güç Testi	*Zirve Güç*	r	-0,847	-0,453	-0,368
		p	**0,004***	0,220	0,329
	Relatif Zirve Güç	r	-0,738	-0,870	-0,761
		p	**0,023***	**0,002***	**0,017***
	Ortalama Güç	r	-0,156	-0,211	-0,013
		p	0,689	0,585	0,973
	Relatif Ortalama Güç	r	-0,487	-0,633	-0,456
		p	0,184	0,067	0,215
	Minimum Güç	r	-0,307	-0,229	-0,062
		p	0,421	0,553	0,875
	Relatif Minimum Güç	r	-0,593	-0,517	-0,437
		p	0,093	0,154	0,240
	Yorgunluk İndeksi (%)	r	-0,211	-0,316	-0,69
		p	0,586	0,407	**0,012***

***p<0.05, **p<0.01**

Tablo 4.'de deneklerin 500 m, 1000 m ve 1500 m mesafe dereceleri ile aerobik ve anaerobik güç değerlerinin ilişkisi gösterilmiştir. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda zirve güç ile relatif zirve güç ile 500 m mesafe performans süresi arasında negatif bir ilişki, relatif zirve güç ile 1000 m mesafe performans süresi arasında negatif bir ilişki,MaxVO2,Relatif Zirve güç ve yorgunluk indeksi (%) ile 1500 m mesafe performans süresi arasında negatif bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Diğer performans dereceleri arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olmadığı belirlenmiştir($p>0.05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmanın amacı, elit buz pateni sporcularının aerobik ve anaerobik güç performansları ile müsabaka performansları arasındaki ilişkiyi incelemektir.Çalışmaya gönüllü olarak 9 elit düzeyde sporcu gönüllü olarak katılmıştır.Buz pateni sporcularında özellikle yarışma türüne göre aerobik ve anerobik performanslar ile ilgili araştırmaların sınırlı olması nedeniyle bu çalışma ele alınmıştır.

Yapılan çalışmaların bulguları incelendiğinde, relatif zirve güç ile 500 m , 1000 m , 1500 m mesafe dereceleri arasında negatif bir ilişki olduğu görülmüştür.Bu durumun sebebi , relatif kuvvet ne kadar yüksek ise yarışma anındaki hem aerobik hem de anerobik performans göstergesi daha iyi olacağı için relatif kuvvet çok önem arz etmektedir.

MaxVO2 değişkeni açısından ele aldığımızda ise ; MaxVO2 değeri ile 1500 m mesafe derecesi ile nefatif ilişkiye sahip olduğu görülmektedir.Bu durumun nedeni, MaxVO2 değeri ne kadar iyi seviyede olursa 1500 m mesafe derecesi o kadar iyi seviyede olmasından dolayı olduğu düşünülmektedir.

Buz hokeyinde başarılı bir performans için sporcuların yüksek düzeyde anaerobik güç, aerobik dayanıklılık, kas kuvveti, güç ve dayanıklılık gibi dengeli bir fiziksel kondisyon geliştirmeleri gerekmektedir (Burr ve ark.,2008 ; Cox ve ark.,1995). Buz üstünde kayma hızı, başarılı bir performansa katkıda bulunan birçok önemli faktörden biridir ve kayma hızını geliştirmek, antrenman ve atletik performans programlarının odak noktalarından biri olmalıdır ve rekabetçi takımlara oyuncu seçimi için bir ölçüt olmalıdır.

Deguire ve arkadaşlarının 2023 yılında elit düzeydeki sürat pateni sporcularının anaerobik hız rezervi ve performans ilişkisini incelediği araştırmada, erkek ve kadın sporcularının 500,1000 ve 1500 m yarışma performansları ile anaerobik hız rezervi arasında pozitif bir ilişki olduğunu belirtmişlerdir (Deguire ve ark.,2023). Bu sonuçlar bizim araştırma sonuçlarımızı destekler nitelikde olduğu görülmektedir.

Stanula ve arkadaşlarının 2015 yılında aerobik kapasiteleri ve tekrarlı sprint yeteneği arasındaki ilişkinin incelendiği araştırmada, MaxVO2 değeri arttıkça sporcuların yorgunluk indeksi değerinin pozitif yönde etkilendiği görülmektedir.Bu sonuçlar bizim araştırma sonuçlarımızı destekler nitelike olduğu görülmektedir (Stanula ve ark.,2015).

Artistik buz pateni sporcularının aerobik ve anaerobik derecelerini yarışma sonuçları ile ilişkisi incelenen araştırmada,buz antrenmanlarının sporcularının aerobik ve anaerobik derecelerini etkilemediği görülürken, saha çalışmalarının hem aerobik hem de anaerobik performans üzerinde etkisinin olduğu belirtilmiştir (Mannix ve ark.,1996).

Sonuç olarak,buz pateni sporcularının yarışma sonuçları ile MaxVO2,Relatif Kuvvet indeksi ile yorgunluk indeksi sonuçlarının yarışma türleri aynı olmasada ilişkisi olduğu bulunmuştur.Sporculara özellikle 1500 m yarışma sonuçlarını daha yukarıya seviyelere çıkarmak için MaxVO2 geliştirici antrenmanlar,500 m yarışma sonuçları için ise anaerobik güç geliştirici antrenmanlar yaptırılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Behm, D. G., Wahl, M. J., Button, D. C., Power, K. E., & Anderson, K. G. (2005). Relationship between hockey skating speed and selected performance measures. The Journal of Strength & Conditioning Research, 19(2), 326-331.

Bracko, M. R., & George, J. D. (2001). Prediction of ice skating performance with office testing in women's ice hockey players. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, *15*(1), 116-122.

Burr, J. F., Jamnik, R. K., Baker, J., Macpherson, A., Gledhill, N., & McGuire, E. J. (2008). Relationship of physical fitness test results and hockey playing potential in elite-level ice hockey players. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, *22*(5), 1535-1543.

Burr, J. F., Jamnik, R. K., Baker, J., Macpherson, A., Gledhill, N., & McGuire, E. J. (2008). Relationship of physical fitness test results and hockey playing potential in elite-level ice hockey players. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, *22*(5), 1535-1543.

Burr, J. F., Jamnik, V. K., Dogra, S., & Gledhill, N. (2007). Evaluation of jump protocols to assess leg power and predict hockey playing potential. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, *21*(4), 1139-1145.

Cox, M. H., Miles, D. S., Verde, T. J., & Rhodes, E. C. (1995). Applied physiology of ice hockey. *Sports medicine*, *19*, 184-201.

Deguire, S., Sandford, G. N., & Bieuzen, F. (2023). Anaerobic Speed Reserve and Performance Relationships Between International and World-Class Short-Track Speed Skating. *International Journal of Sports Physiology and Performance*, *1*(aop), 1-10.

Durocher, J. J., Jensen, D. D., Arredondo, A. G., Leetun, D. T., & Carter, J. R. (2008). Gender differences in hockey players during on-ice graded exercise. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, *22*(4), 1327-1331.

Farlinger, C. M., Kruisselbrink, L. D., & Fowles, J. R. (2007). Relationships to skating performance in competitive hockey players. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, *21*(3), 915-922.

Gacesa, J. Z. P., Barak, O. F., & Grujic, N. G. (2009). Maximal anaerobic power test in athletes of different sport disciplines. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, *23*(3), 751-755.

Green, M. R., Pivarnik, J. M., Carrier, D. P., & Womack, C. J. (2006). Relationship between physiological profiles and on-ice performance of a National Collegiate Athletic Association Division I hockey team. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, *20*(1), 43-46.

Mannix, E. T., Healy, A., & Farber, M. O. (1996). Aerobic power and supramaximal endurance of competitive figure skaters. *The Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*, *36*(3), 161-168.

Reiser, R. F., Maines, J. M., Eisenmann, J. C., & Wilkinson, J. G. (2002). Standing and seated Wingate protocols in human cycling. A comparison of standard parameters. *European Journal of Applied Physiology*, *88*, 152-157.

Stanula, A., Roczniok, R., Kozlowski, K., Rutkowski, T.(2015). Indexes of Aerobic Capacity and Repeated Sprint Ability of Ice-Hockey Players, 4th International Congress Of Physical Education, Sport And Kinetotherapy, 19-26.

Sporcuların Dikkat ve Reaksiyon Düzeylerinin Branşlara Göre Karşılaştırılması

Mustafa Ramzi Othman SALİHİ[1], Fatih KIYICI[2]

[1] Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi,Erzurum
[2] Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı, farklı tür spor branşlarının çocukların dikkat, reaksiyon ve vücut kompozisyonlarına etkisinin incelenmesidir.

Yöntem: Araştırma örneklemi takım sporları, mücadele sporları ve kış sporlarından toplam 55 sporcudan oluşmaktadır. Sporcuların vücut kompozisyonları (Tanita TBF 300), reaksiyon (Witty Sem) ve dikkat seviyeleri ölçülmüştür. Dikkat seviyeleri1962 yılında Brickenkamp tarafından geliştirilen, Türkçe güvenirlik ve geçerlik çalışması Çağlar ve Koruç (2006) tarafından yapılan d2 dikkat testi ile ölçülmüştür. Elde edilen veriler SPSS 26 paket programı ile analiz edilmiştir.

Bulgular: D2 dikkat testinde Psikomotor Hız ve Kavrama Hızı, Test Performansı açısından branşlar arasında anlamlı farklılıklar vardır. En iyi sonuç futbol branşında, en zayıf sonuç basketbol branşında tespit edilmiştir. Seçici Dikkat, Dikkat Hatası, Konsantrasyon Performans, Dikkatin Sürekliliği ve Toplam Süre açısından anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Wity SEM testinde, reaksiyon süreleri (toplam, temas ve ortalama süre) açısından branşlar arasında anlamlı farklılık yoktur. Vücut kompozisyonu ölçümlerinde bazal metabolizma oranlarında branşlar arasında anlamlı fark vardır. En yüksek kickboks, en düşük branş voleybol branşı sporcularına aittir. Vücut yağı oranlarında branşlar arasında anlamlı fark bulunmuş ve en yüksek yağ oranı voleybol, en düşük ise kayakla atlama sporcularında olduğu tespit edilmiştir. Yağsız vücut kitlesinde branşlar arasında anlamlı fark tespit edilmiştir. Kickboks sporcuları en yüksek, voleybol sporcuları ise en düşük değere sahiptir. Mücadele sporları takım sporlarından anlamlı derecede daha iyi değere sahiptir.

Sonuçlar: Spor, dikkat açısından çocuklar için faydalı olduğu ancak psikomotor hız, kavrama hızı ve test performansı açısından basketbol branşının diğer sporlara oranla çok zayıf olduğu görülmektedir. Mücadele ve doğa sporlarının yağ oranı, yağsız vücut kitlesi ve toplam vücut sıvısına etkisi takım sporlarına göre daha iyi düzeydedir. Özellikle futbol ve kickboks sporcularının voleybol ve basketbol sporcularından daha iyi değerlere sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Spor, Çocuk, Dikkat, Vücut Kompozisyonu, Reaksiyon, Nitelikli Eğitim

Comparison of Athletes' Attention and Reaction Levels by Branches

Mustafa Ramzi Othman SALİHİ[1], Fatih KIYICI[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: To examine the effects of different types of sports on children's attention, reaction, and body composition.

Materials and Methods: The research sample consists of 55 athletes from team sports, combat sports and winter sports. Body composition (Tanita TBF 300), reaction (Witty Sem) and attention levels of the athletes were measured. Attention levels were measured by the d2 attention test, developed by Brickenkamp in 1962, and the Turkish reliability and validity study was conducted by Korukçu and Çağlar (2006). The obtained data were analyzed with SPSS 26 package program.

Findings: There are significant differences between branches in terms of Psychomotor Speed and Grip Speed, Test Performance in the D2 attention test. The best result was determined in the football branch, and the weakest in the basketball branch. No significant difference was found in terms of Selective Attention, Attention Error, Concentration Performance, Continuity of Attention and Total Time. In the Wity SEM test, there was no significant difference between branches in terms of reaction times (total, contact and mean time). There is a significant difference between branches in basal metabolism ratios in body composition measurements. The highest kickboxing and the lowest branch belong to volleyball athletes. A significant difference was found between branches in body fat ratios, and it was determined that the highest fat ratio was in volleyball and the lowest in ski jumping athletes. There was a significant difference between branches in lean body mass. Kickboxers have the highest value, while volleyball athletes have the lowest. Combat sports have significantly better value than team sports.

Results: It is seen that sports are beneficial for children in terms of attention, but basketball branch is very weak compared to other sports in terms of psychomotor speed, grip speed and test performance. The effects of combat and outdoor sports on fat ratio, lean body mass and total body fluid are better than team sports. We can say that especially football and kickboxing athletes have better values than volleyball and basketball players.

Keywords: Sport, Child, Attention, Body Composition, Reaction, Quality Education

GİRİŞ

Spor, farklı bilim alanlarını bir araya getirerek, sporcuların yüksek performans göstermesi amacıyla oluşan bir bilim dalıdır. Spor, Antrenman bilimi, fizyoloji, kinesiyoloji, beslenme, psikoloji vb. Farklı bilim dallarını içine almaktadır. (Karagözoğlu, 2005).

Sporcuların yaptıkları branş gereği, reaksiyon ve dikkat özelliklerinin gelişmiş olması beklenilmektedir. Her spor branşının antrenman gereksinimi farklıdır ve yapılan bu antrenmanların sporcuya ne derece katkı sağladığı araştırmalara konu olmaktadır. Bu çalışmanın amacı, takım sporcu, mücadele sporları ve doğa sporları ile ilgilenen sporcuların dikkat düzeylerini incelemektir.

Aktif olarak spor yapan kişilerin öfke kontrollerini koruyabildiği ve karşılaştığı zorluklar karşısında kolay kolay pes etmediği, daha başarılı bir hayat sürdüğü bilinmektedir. Sonuç olarak spor, kişilerin ruhsal açıdan kendilerini mutlu ve iyi hissetmesini sağlayan araçlardan bir tanesidir. (Baumanns, 1994). Spor yapanların sosyal çevre ve iletişim seviyeleri yapmayanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra negatif tutumları ve saldırganlık düzeyleri de daha azdır. Sporun insanlar üzerindeki etkisini fiziksel, sosyal ve ruhsal olarak görmemiz mümkündür. (Şahan, 2007).

Spor yeteneği üzerine uzun yıllar boyunca yapılan araştırmalar, spor yeteneğinin bileşke olarak meydana geldiğini göstermiştir. Reaksiyon süresi, el ve göz koordinasyonunun sonucudur. Bir bireyin ilk uyaranını, kas tepkisini veya hareketini gerçekleştirmesi için geçen süreyi belirleyen bir sporcunun veya bireyin kalıtsal bir özelliğidir. Başka bir deyişle, ani veya planlanmamış bir sinyalin gelmesinden bu sinyale verilen yanıta kadar geçen süreye reaksiyon zaman denir. Reaksiyon zamanı birçok sporcu için belirleyici bir faktördür ve düzenli bir şekilde yapılan sporlar sayesinde ortaya çıkarılmaya çalışılan bir beceridir. Sporcuların işitsel uyaranlara tepkilerinin görsel uyaranlara göre daha kısa olduğu bilinmektedir (http://web.firat.edu.tr, Erişim Tarihi 15.07.2020).

Dikkat, uyaranların peş peşe veya düşünce dizilerinin arasından birinin zihnin seçmesine denir. Odaklanma konsantrasyon, dikkatin temelini oluşturmaktadır. Burada gerekli olmayan uyarıcılar görmezden gelinir ya da elenir (Tiryaki, 2000). Zihinsel ve algısal bir durum karşısında düşünme, bilinçli çaba ve akıl yürütme dikkat anlamında değerlendirilmektedir. Burada konsantrasyonu ifade edecek olursak; kişinin uyarıcılar karşısında arzu edilen uyarıcıya odaklanması, bilinç tarafından gösterilen zihinsel süreç olarak belirtilebilir (Tiryaki, 2000).

Dikkat, duyularımız aracılığıyla bir uyarana veya duruma uyum sağlama sürecidir. Dikkat süreci sırasında gözle görülür fizyolojik değişiklikler meydana gelir. Bir uyarana veya duruma dikkat, duyular tarafından tetiklenmektedir. Dikkat, bireyin tüm fiziksel ve psikolojik enerjisini amaçlarına odaklamaktadır (Karagöz, 2008). Dikkat kavramı, vücutta seçici bir filtre görevi görmektedir. Bu nedenle kişi sadece aklına gelen birçok uyarana değil, dikkatini çeken uyarana odaklanmalıdır. Burada bahsedilen filtre kavramı, duyu organlarına gelen uyaranların kaybolup kaybolmadığını belirleyen bir mekanizma olarak anlaşılabilir. Bu durumda vücuttaki şokun önce kısa süreli belleğe sonra da uzun süreli belleğe geçip geçmeyeceği bakıcıya bağlıdır. İnsan vücudu dış uyaranlara uyum sağlar ve bunları önce kısa süreli belleğe aktarır, buradan da önceden bir araya getirilerek uzun süreli belleğine aktarılarak iç yaşantı haline getirilir. Yani dikkat, bir elektrik düğmesi gibi çalışmaz. Başka bir deyişle, duyusal bölgeye giren tüm uyaranlar dikkat bölgesinde kolayca bulunamaz. Seçici dikkatle yalnızca bir uyaranı algılamak, kişinin fiziksel amacının uygun olup olmadığına ve anlamlılık düzeyine bağlıdır (Aydın, 2007).

MATERYAL VE YÖNTEM

Çalışmanın Modeli ve Kapsamı

Araştırmaya en az 5 yıldır aktif sporculuk yaşamlarına devam eden toplam 55 sporcu katılmıştır. Çalışmaya katılan deneklere ölçüm cihazları hakkında bilgi verilmiş ve yüksek performansla ölçümleri gerçekleştirebilmeleri için ölçümlerden önce ölçüm cihazları tanıtılmış ve deneme yapmaları sağlanmıştır. Araştırma grubu çalışmaya dahil edilirken; aktif olarak sporculuk hayatlarına devam ediyor olmaları, sağlıklı olmaları ve çalışmadan önceki bir yıllık süreçte ciddi bir spor yaralanmasına maruz kalmamış olmasına dikkat edilmiştir. Deneklere düzenli olarak gerçekleştirdikleri antrenmanlar haricinde herhangi bir antrenman programı uygulanmamıştır. Araştırmanın tüm ölçümleri Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde gerçekleştirildi. Bu araştırma için Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Etik Kurul Başkanlığı'ndan onay alınmıştır (Ek 1). Bu çalışma Atatürk Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir. (Proje Kodu: SYL-2021-9489)

Isınma Prosedürü

Deneklere, ölçümler öncesinde Brickenkamp tarafından geliştirilen d2 Dikkat testi uygulanmıştır. Dikkat testinden sonra standart bir genel ısınma ve üst ekstremite kaslarına yönelik bir özel ısınma uygulanmıştır. Genel ısınmanın ardından, tüm eklemleri kapsayan kısa bir esnetme uygulanmış ve genel ısınma tamamlanmıştır. Daha sonra deneklerin test esnasında maksimum verimle çalışabilmeleri ve sakatlık risklerini en aza indirmek için 15-20 dakikalık özel dinamik ısınma gerçekleştirilmiştir. Özel ısınmada yoğun olarak üst ekstremite kaslarına yönelik odaklanılmıştır.

Vücut Kompozisyon Ölçümü

Deneklerin, vücut kompozisyonlarını belirlemek için TANITA TBF 300 biyoimpedans cihazı kullanılmıştır. Cihaz ile vücut yağ yüzdesi, beden kitle indeksi, vücut ağırlığı, vücut yağsız kitlesi ve bazal metabolizma hız verileri elde edilmiştir. Ölçümlerden önce deneklere, cihaz hakkında bilgi verilmiş ve ölçümler sırasında uyulması gereken kurallar belirtilmiştir.

Dikkat Testi Ölçümü

1962 yılında Brickenkamp tarafından geliştirilen d2 dikkat testinin, Türkçe güvenirlik ve geçerlik çalışması Koruç ve Çağlar (2006) tarafından yapılmıştır. Yapılan bu testin amacı görsel tarama ile sürekli dikkat yeteneklerini ölçmektir. D2 testi ilk zamanlar sürücüleri ayırt etmek için kullanılsa da günümüz de klinik, endüstri, spor gibi farklı bilim dallarında kişilerin dikkatlerini ölçmek için kullanılmaktadır. (Brickenkamp ve Zillmer, 1998).

D2 testinin ön yüzünde deneğin demografik bilgileri ile test sonucunun yazılacağı bölüm ile örnek bir deneme satırı yer almaktadır. Arka yüzünde ise test formu yer almaktadır. Test sayfası, her birinde 47 işaretli harf bulunan 14 satırdan oluşmaktadır. Her satırda bir, iki, üç ve dört küçük işareti olan "p" ve "d" harflerinden oluşan 16 farklı harf bulunmaktadır. Test anında denekten, test formunda bulunan ve ilgili olmayan harfleri görmezden gelmesi istenmiş olup "d" harflerini bulması istenmiştir. Test sırasında deneklere 20 saniye süre verilmiştir.

D2 Testinden Elde Edilen Puanların Değerlendirilmesi

İşlenen Toplam Madde Sayısı (TN): Testin arka bölümünde yer alan ve öğrenci tarafından işaretlenen harflerin sayılarak, test satır sırasının en sağında bulunan TM kutusuna yazılmasıyla elde edilir. 14 satır tek tek değerlendirilerek toplanmaktadır. Toplanan tüm sayılar testteki iş miktarı ve işleme hızının bir ölçümü olmaktadır. TM%, toplam işlenen madde sayısı toplamının, norm tablosuna göre yüzde oranını vermektedir.

Toplam Hata (E): Sıra puanı hataları (H), tüm hataların toplamıdır. Toplam hata, işaretlenmemiş (H1) ve yanlış işaretlenmiş harfleri (H2) kapsar. H1, ilgili maddeler (altında ya da üstünde iki virgül olan d harfleri) işaretlenmediğinde oluşur. Toplam işaretlenen yanlış "d" harflerinin sayısını ve işaretlenmeden atlanılan "d" harflerinin sayısını (H+H2) vermektedir.

Hata Yüzdesi (%H): Toplam hata sayısının (H1+H2), 100 ile çarpılıp, toplam işlenen madde sayısına (TM) bölünmesi sonucu, hata oranını (% H, Hata Yüzdesi) vermektedir. Performans niteliğini ölçen d2 alt parametresidir. Hata oranı azaldıkça öğrencinin dikkat derecesi artar.

Toplam Madde-Hata (TN-E): Toplam işlenen madde sayısından, hatalar toplamının çıkarılması ile elde edilmektedir. TM-H, toplam performansı verir. Performansın doğruluğu ve hızı arasındaki ilişkinin ölçümünü verir. TM-H%, Toplam işlenen madde sayısından, hataların toplamı çıkartılarak elde edilen sayının norm tablolarına göre oranını vermektedir (Brickenkamp ve Zillmer, 1998; Spreen ve Strauss, 1998).

Konsantrasyon Performansı (CP): Doğru olarak işaretlenmiş olan harflerden, H2' nin (yanlış işaretlenmiş harfler) çıkarılması ile elde edilen sonuçlar, konsantrasyon performansını vermektedir. KP, harflerin ayırt etmeden işaretlenmesi ya da bölümlerin atlanması ile bozulmaz. Performansın hız ve doğruluğunu gösteren indekstir.

Dalgalanma Oranı (FR): İki sayı arasındaki farkı (Dalgalanma/Şaşırma) vermektedir. Her satır için ayrı ayrı hesaplanan, toplam işlenen madde sayısından (TM) yüksek olan sayıdan, düşük madde sayısının çıkarılması (Max-Min=DO) ile elde edilmektedir. DO puanlarının yüksek oluşu performans hızındaki tutarsızlığı gösterebilir. Diğer bir değişle dikkatin farklı yönlere kayması durumudur.

Reaksiyon Ölçümü

Witty Sem reaksiyon zamanı protokolü sporcuların koordinasyon kapasitesini ve reaksiyon zamanını ölçmek için kullanılmaktadır. Test protokolü , uyarıcı sonrası verilen karar ve stratejik olarak uygulama aşamalarından oluşmaktadır (Microgate, 2021). Reaksiyon zamanının ölçülmesinde ölçüm yapılan yerin gürültüsüz ve ışık alan bir ortam olması dikkate alınmıştır.

Deneklerin Reaksiyon süratlerini belirlemek için Optojump marka WittSem cihazı kullanılmıştır. Denekler ölçüme başlamadan önce 3 defa uygulayacağı test ile deneme gerçekleştirmiştir. Deneme testleri bitirildikten sonra sporculara dinlenmeleri için 5'er dakika süre verildi. Test için 15 saniyelik reaksiyon testi uygulanmıştır. Test, farklı renk, harf ve şekilden oluşmaktadır. Deneklere sadece yeşil kare şeklini en kısa sürede bulması istenmiştir.

İstatiksel Analiz ve Değerlendirme

Verilerin normallik analizi yapılmış ve normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda verilerin gruplara göre karşılaştırmasını yapmak için parametrik testlerden One Way ANOVA testi, belirlenen değişkenler arasındaki ilişkisini analiz etmek için ise Pearson Korelasyon testi yapılmıştır. Analizlerde anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak belirlenmiş ve veriler SPSS İstatistik 26.0 programında analiz edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1. Katılımcılara Ait Spor Branş ve Türlerine Göre Dağılımları

		Sıklık (n)	Yüzde (%)	Birikimli Yüzde (%)
Spor Branşı	Karate	10	18,2	18,2
	Kickboks	5	9,1	27,3
	Futbol	5	9,1	36,4
	Kayakla Atlama	6	10,9	47,3
	Taekwondo	6	10,9	58,2
	Alp Disiplini	10	18,2	76,4
	Basketbol	6	10,9	87,3
	Voleybol	7	12,7	100,0
Spor Türü	Takım	18	32,7	32,7
	Mücadele	21	38,2	70,9
	Kış	16	29,1	100,0
	Total	55	100,0	

*p<0,05

Katılımcıların spor branş ve türlerine göre dağılımları değerlendirildiğinde; %18,2'sinin Karate, %18,2'sinin Alp Disiplini, %12,7'sinin Voleybol branşında, %38,2'si mücadele, %32,7'si takım, %29,1'i de doğa sporu yapmaktadır.

Tablo 2. Katılımcılara Ait Tanımlayıcı Bilgiler

	n	Min.	Max.	x̄	Ss
Boy (cm)		150,00	187,00	171,03	7,705
Kilo (kg)		45,70	88,70	62,80	9,312
Vücut Kitle İndeksi	55	15,80	29,80	21,44	2,802
Bazal Metabolizma		1249,00	2215,00	1696,45	202,002
Yağ		3,00	38,40	13,61	9,219

Yağ Kitlesi	,80	31,50	8,65	6,566
Yağsız Vücut Kitlesi	37,00	74,10	53,95	9,133
Toplam Vücut Sıvısı	27,10	67,40	39,86	7,608

*p<0,05

Katılımcıların tanımlayıcı bilgileri değerlendirildiğinde; boy ortalaması 171,03±7.70, kilo ortalaması 62,8±9,3, Vücut Kitle İndeksi 21,44±2,8, Bazal Metabolizma Oranı1696,4±202, Yağ 13,61±9,21, Yağ Kitlesi 8,65±6,56, Yağsız Vücut Kitlesi 53,95±9,13, Toplam Vücut Sıvısı 36,86±7,60 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Tanita Test Sonuçlarının Branşlara Göre İncelenmesi (One Way Anova – Post Hoc: Lsd)

Vücut Kompozisyon (Tanita)	Spor Branşı	n	x̄	ss	F	p	Anlamlı Fark
Vücut Kitle İndeksi	**1-** Karate	10	21,59	2,122	1,699	0,132	-
	2- Kickboks	5	21,88	2,065			
	3- Futbol	5	21,94	2,069			
	4- Kayakla Atlama	6	17,95	1,367			
	5- Taekwondo	6	21,48	2,335			
	6- Alp Disiplini	10	22,16	3,292			
	7- Basketbol	6	21,85	2,946			
	8- Voleybol	7	22,18	3,788			
Bazal Metabolizma Oranı (BMO)	**1-** Karate	10	1688,50	164,137	3,680	**0,003**	2,3,5>4 1,2,3,5,6>8
	2- Kickboks	5	1879,00	94,239			
	3- Futbol	5	1860,60	145,918			
	4- Kayakla Atlama	6	1574,33	69,171			
	5- Taekwondo	6	1800,66	155,808			
	6- Alp Disiplini	10	1706,00	266,465			
	7- Basketbol	6	1671,83	181,760			
	8- Voleybol	7	1483,00	135,816			
Yağ	**1-** Karate	10	10,23	5,013	9,984	**0,000**	8>1,2,3,4,5,6,7 7>1,2,3,4 6>3,4 5>4
	2- Kickboks	5	8,96	6,518			
	3- Futbol	5	6,54	2,475			
	4- Kayakla Atlama	6	4,85	1,588			
	5- Taekwondo	6	12,18	4,946			
	6- Alp Disiplini	10	15,33	6,296			
	7- Basketbol	6	18,63	11,362			
	8- Voleybol	7	28,81	6,922			
Yağ Kitlesi (YK)	**1-** Karate	10	5,66	3,741	6,989	**0,000**	8>1,2,3,4,5,6,7 7>1,2,3,4
	2- Kickboks	5	6,24	4,447			

	3- Futbol	5	4,58	2,142			6>1,3,4
	4- Kayakla Atlama	6	2,61	,996			
	5- Taekwondo	6	8,21	3,963			
	6- Alp Disiplini	10	10,22	4,982			
	7- Basketbol	6	11,20	7,712			
	8- Voleybol	7	18,67	7,222			
Yağsız Vücut Kitlesi (YVK)	**1-** Karate	10	55,72	7,415	4,683	**0,000**	1,2,3,5,6>8 2,3,5>7 2,3>6 2,3>5
	2- Kickboks	5	63,28	5,768			
	3- Futbol	5	63,14	6,635			
	4- Kayakla Atlama	6	50,61	5,444			
	5- Taekwondo	6	57,20	5,434			
	6- Alp Disiplini	10	53,09	11,503			
	7- Basketbol	6	48,10	7,223			
	8- Voleybol	7	44,54	4,125			
Toplam Vücut Sıvısı (TVS)	**1-** Karate	10	40,79	5,438	3,883	**0,002**	1,2,3,5>8 2,3,5>7 2,3>6 2,3,5>4
	2- Kickboks	5	46,32	4,225			
	3- Futbol	5	46,24	4,868			
	4- Kayakla Atlama	6	37,03	3,991			
	5- Taekwondo	6	45,20	11,258			
	6- Alp Disiplini	10	38,86	8,427			
	7- Basketbol	6	35,21	5,301			
	8- Voleybol	7	32,62	3,024			

*p<0,05

Katılımcıların Tanita test sonuçları branşlara göre incelendiğinde; Bazal Metabolizma Oranı (p=0.003), Yağ (p=0.000), Yağ Kitlesi (p=0.000), Yağsız Vücut Kitlesi (p=0.000), Toplam Vücut Sıvısı (p=0.002) değerlerinde istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmiştir (p<0.05). Farkın hangi gruplar arasında olduğunun belirlenmesi amacıyla LSD post hoc analizi uygulanmıştır. Sonuçlara göre; kickboks, futbol ve Taekwondo branşlarının kayakla atlama branşına BMR değeri yüksektir. Karate, Kickboks, Futbol, Taekwondo ve Alp Disiplini branşlarında BMR değeri Voleybol branşına göre yüksek bulunmuştur. Yağ değerlerindeki fark değerlendirildiğinde; Voleybol branşının yağ değeri, Karate, Kickboks, Futbol, Kayakla Atlama, Taekwondo, Alp Disiplini ve Basketbol branşlarına göre daha yüksektir. Basketbol branşında yağ değeri, Karate, Kickboks, Futbol, Kayakla Atlama branşlarına göre daha yüksektir. Alp Disiplininde yağ değeri futbol ve kayakla atlamaya göre daha yüksektir. Bununla birlikte Taekwondo branşında yağ değeri Kayakla Atlama branşına göre daha yüksek bulunmuştur.

Tablo 4. Katılımcıların Dikkat Test Sonuçlarının Branşlara Göre İncelenmesi (One Way Anova – Post Hoc: Lsd)

D2-Dikkat Testi	Spor Branşı	n	x̄	ss	F	p	Anlamlı Fark
TN (Psiko-motor hızı)	**1-** Karate	10	450,30	82,02	3,916	**0,002**	1,2,3,4,5,6>7, 3,5>4, 5>6,
	2- Kickboks	5	457,60	111,17			
	3- Futbol	5	537,80	49,27			
	4- Kayakla Atlama	6	432,50	134,05			
	5- Taekwondo	6	533,50	69,82			
	6- Alp Disiplini	10	419,30	67,75			
	7- Basketbol	6	328,83	36,35			
	8- Voleybol	7	451,29	66,00			
E1 (Seçici Dikkat)	**1-** Karate	10	38,30	32,94	0,643	0,719	-
	2- Kickboks	5	41,60	52,53			
	3- Futbol	5	24,40	18,01			
	4- Kayakla Atlama	6	43,83	30,39			
	5- Taekwondo	6	76,00	85,57			
	6- Alp Disiplini	10	42,50	43,07			
	7- Basketbol	6	38,67	26,06			
	8- Voleybol	7	45,43	33,41			
E2 (Özel Öğrenme Güçlüğü)	**1-** Karate	10	8,90	3,98	1,586	0,163	-
	2- Kickboks	5	10,40	9,71			
	3- Futbol	5	7,60	7,02			
	4- Kayakla Atlama	6	8,00	4,05			
	5- Taekwondo	6	29,00	41,84			
	6- Alp Disiplini	10	8,90	9,94			
	7- Basketbol	6	12,33	12,74			
	8- Voleybol	7	2,43	1,51			
TN-E (Kavrama Hızı, Seçici dikkat)	**1-** Karate	10	420,10	89,92	3,778	**0,003**	1,2,3,4,5,6,8>7, 3>2,4,6,7,8
	2- Kickboks	5	385,00	144,40			
	3- Futbol	5	505,80	52,14			

	4- Kayakla Atlama	6	400,67	91,25			
	5- Taekwondo	6	438,50	84,71			
	6- Alp Disiplini	10	367,90	50,64			
	7- Basketbol	6	277,83	59,95			
	8- Voleybol	7	403,43	51,41			
KP (Konsantrasyon Performans)	**1-** Karate	10	154,40	37,30	1,978	0,078	-
	2- Kickboks	5	141,20	75,84			
	3- Futbol	5	201,20	25,78			
	4- Kayakla Atlama	6	139,67	41,07			
	5- Taekwondo	6	144,50	75,39			
	6- Alp Disiplini	10	124,60	34,74			
	7- Basketbol	6	100,67	43,93			
	8- Voleybol	7	132,29	52,25			
(FR) Dikkatin Sürekliliği	**1-** Karate	10	16,00	3,92	1,523	0,183	-
	2- Kickboks	5	17,00	12,49			
	3- Futbol	5	14,80	7,85			
	4- Kayakla Atlama	6	16,50	2,74			
	5- Taekwondo	6	13,50	7,01			
	6- Alp Disiplini	10	18,20	5,55			
	7- Basketbol	6	26,33	16,01			
	8- Voleybol	7	19,86	4,14			
Toplam Süre	**1-** Karate	10	13,00	2,71	1,035	0,420	-
	2- Kickboks	5	13,40	2,07			
	3- Futbol	5	14,80	0,84			
	4- Kayakla Atlama	6	15,00	2,83			
	5- Taekwondo	6	12,83	1,47			
	6- Alp Disiplini	10	14,10	2,77			
	7- Basketbol	6	12,67	2,66			
	8- Voleybol	7	12,71	1,50			

*p<0,05

Katılımcıların dikkat test sonuçları branşlara göre incelendiğinde; Psiko-motor hız (p=0.002), Kavrama hızı-test performansı (p=0.003) ölçümlerinde istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmiştir (p<0.05). Farkın hangi gruplar arasında olduğunun belirlenmesi amacıyla LSD post hoc analizi uygulanmıştır. Sonuçlara göre; Karate, Kickboks, Futbol, Kayakla Atlama, Taekwondo ve Alp Disiplini branşlarında Psiko-motor hız değeri Basketbol branşından anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Futbol ve Taekwondo branşlarının Psiko-motor hız değeri Kayakla atlama branşından daha yüksek değere sahiptir. Ayrıca Taekwondo branşı, Alt Disipline göre daha yüksek Psiko-motor hız değerine sahiptir. Kavrama Hızı, Test Performansı değerlendirildiğinde; Karate, Kickboks, Futbol, Kayakla Atlama, Taekwondo ve Alp Disiplini branşlarında basketbol branşına göre üstünlük söz konusudur. Bununla birlikte futbol branşı Kavrama Hızı, Test Performansı, Kickboks, Kayakla Atlama, Voleybol branşına göre daha yüksektir.

Tablo 5. Katılımcıların Tanita Test Sonuçlarının Spor Türüne Göre İncelenmesi (One Way Anova – Post Hoc: Lsd)

Vücut Kompozisyon (Tanita)	**Spor Türü**	**n**	**x̄**	**ss**	**F**	**p**	**Anlamlı Fark**
Vücut Kitle İndeksi	**1-** Takım	18	22,00	2,941	1,173	0,318	
	2- Mücadele	21	21,62	2,065			
	3- Kış	16	20,58	3,399			
Bazal Metabolizma Oranı	**1-** Takım	18	1650,83	214,320	2,093	0,134	
	2- Mücadele	21	1765,90	162,864			
	3- Kış	16	1656,62	220,298			
Yağ	**1-** Takım	18	19,23	11,901	5,930	**0,005**	2,3>1
	2- Mücadele	21	10,48	5,234			
	3- Kış	16	11,40	7,217			
Yağ Kitlesi	**1-** Takım	18	12,26	8,465	4,696	**0,013**	1>2,3
	2- Mücadele	21	6,52	3,928			
	3- Kış	16	7,36	5,448			
Yağsız Vücut Kitlesi	**1-** Takım	18	50,89	9,756	3,645	**0,033**	2>1
	2- Mücadele	21	57,94	6,967			
	3- Kış	16	52,16	9,529			
Toplam Vücut Sıvısı	**1-** Takım	18	37,27	7,148	4,083	**0,023**	2>1,3
	2- Mücadele	21	43,36	7,421			

	3-Kış	16	38,17	6,982			

*p<0,05

Katılımcıların tanita test sonuçları spor türüne göre incelendiğinde; yağ (p=0.005), Yağ Kitlesi (p=0.013), Yağsız vücut kitlesi (p=0.033), Toplam vücut sıvısı (p=0.023) değerlerinde istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmiştir (p<0.05). Farkın hangi gruplar arasında olduğunun belirlenmesi amacıyla LSD post hoc analizi uygulanmıştır. Sonuçlara göre; mücadele ve doğa spor türleri, takım spor türü ile karşılaştırıldığında yağ değeri daha yüksektir. Takım spor türünün ise mücadele ve doğa spor türlerine göre yağ kitlesi değeri daha yüksektir. Yağsız vücut kitlesi değeri açısından ise; mücadele spor türü, takım sporuna göre daha ileri düzeydedir. Ayrıca mücadele spor grubundaki bireylerin toplam vücut sıvısı değeri, takım ve doğa spor grubundaki bireylerden daha yüksek seviyededir.

Tablo 6. Katılımcıların Reaksiyon Test Sonuçlarının Branşlara Göre İncelenmesi (One Way Anova – Post Hoc: Lsd)

Reaksiyon Test (WitySEM)	**Spor Branşı**	**n**	**x̄**	**ss**	**F**	**p**	**Anlamlı Fark**
Toplam Süre	**1-** Karate	10	14,47	,450	0.635	0.725	-
	2- Kickboks	5	14,66	,174			
	3- Futbol	5	14,44	,315			
	4- Kayakla Atlama	6	14,39	,521			
	5- Taekwondo	6	14,48	,265			
	6- Alp Disiplini	10	14,31	,539			
	7- Basketbol	6	14,17	,392			
	8- Voleybol	7	14,37	,434			
Temas Sayısı	**1-** Karate	10	13,00	2,708	1.035	0.420	-
	2- Kickboks	5	13,40	2,073			
	3- Futbol	5	14,80	,836			
	4- Kayakla Atlama	6	15,00	2,828			
	5- Taekwondo	6	12,83	1,471			
	6- Alp Disiplini	10	14,10	2,766			
	7- Basketbol	6	12,66	2,658			
	8- Voleybol	7	12,71	1,496			
Ortalama Süre	**1-** Karate	10	1,16	,274	0.883	0.527	-
	2- Kickboks	5	1,11	,167			
	3- Futbol	5	,97	,054			
	4- Kayakla Atlama	6	,97	,144			
	5- Taekwondo	6	1,13	,136			
	6- Alp Disiplini	10	1,08	,277			
	7- Basketbol	6	1,19	,270			
	8- Voleybol	7	1,11	,109			

*p<0,05

Katılımcıların reaksiyon test sonuçları branşlara göre incelendiğinde; branşlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark belirlenmemiştir (p>0.05).

Tablo 7. Katılımcıların Reaksiyon Test Sonuçlarının Spor Türüne Göre İncelenmesi (One Way Anova – Post Hoc: Lsd)

Reaksiyon Testi (WitySEM)	Spor Türü	n	x̄	ss	F	p	Anlamlı Fark
Toplam Süre	**1-** Takım	18	14,32	,385	1.286	0.285	-
	2- Mücadele	21	14,52	,348			
	3- Kış	16	14,34	,516			
Temas Sayısı	**1-** Takım	18	13,27	1,994	1.819	0.172	-
	2- Mücadele	21	13,04	2,178			
	3- Kış	16	14,43	2,731			
Ortalama Süre	**1-** Takım	18	1,10	,184	1.106	0.338	-
	2- Mücadele	21	1,14	,211			
	3- Kış	16	1,04	,235			

*p<0,05

Katılımcıların reaksiyon test sonuçları spor türüne göre incelendiğinde; spor türleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark belirlenmemiştir (p>0.05).

Tablo 8. Psikomotor Hız, Toplam Reaksiyon Süresi ve Reaksiyon Ortalama Süresi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Pearson Korelasyon)

		TN-Psiko-motor hız	Toplam Süre	Ortalama Süre
TN (Psiko-motor hız)	r:	1	,123	-,078
	p:		,372	,573
	n:	55	55	55
Toplam Süre	r:	,123	1	-,052
	p:	,372		,708
	n:	55	55	55
Ortalama Süre	r:	-,078	-,052	1
	p:	,573	,708	
	n:	55	55	55

*p<0,05

Psikomotor Hız, Toplam Reaksiyon Süresi ve Ortalama Reaksiyon Süresi arasındaki ilişki incelendiğinde; istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki belirlenmemiştir (p>0.05).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Sporcuların yaptıkları meslek dolayısıyla hem dikkat hem de reaksiyon gibi özelliklerinin iyi olması gerekmektedir. Her branşın gereksinimi farklıdır. Dikkat, sportif başarı için oldukça önemli olmasının yanı sıra günlük hayatımızda da çok önemli yeri bulunmaktadır. Spor esnasında ani hareketlere verilecek tepkiye ise reaksiyon denmektedir. Bu çalışmamızda, mücadele sporları, kış sporları ve takım sporları sporcularının dikkat ve reaksiyon seviyeleri karşılaştırılmıştır. Bu kapsamda sporcularda dikkat ve reaksiyon düzeylerinin branşlara göre hangi seviyede olduğu tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıların d2 dikkat testi sonuçları branşlara göre incelendiğinde, psiko-motor hız, kavrama hızı-test performansı seviyelerinde istatistiksel olarak anlamlı farklar analiz edilmiştir. Spor branşlarından karate, kickboks, futbol, kayakla atlama, taekwondo ve alp disiplini sporcularının psiko-motor hız değerleri basketbol branşı sporcularından anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir. Futbol ve taekwondo sporcularının psiko-motor hız değeri kayakla atlama sporcularından daha yüksek seviyededir. Ayrıca taekwondo branşı, alp disipline göre daha yüksek psiko-motor hız değerine sahiptir.

Sporcuların iyi sonuçlar elde edebilmesi için kavrama hızlarının yüksek olması önemlidir. Kavrama hızı ve test performansı karate, kickboks, futbol, kayakla atlama, tekvando ve alp disiplini branşlarında basketbol branşına göre önemli düzeyde iyidir. Bununla birlikte futbol branşı kavrama hızı, test performansı, kickboks, kayakla atlama, voleybol branşına göre daha yüksektir. Mori vd. (2002), Savelsbergh vd. (2005) ve Vaeyens vd., (2007) tarafından yapılan çalışmalarda reaksiyon süresi ve kavrama hızı test sonuçlarının performansa olumlu etki etkilediği rapor edilmiştir.

D2 dikkat testinde toplam işaretleme sayısının (TN) yüksek olması, seçici dikkat becerisinin ve dikkatin sürdürülebilirliğinin fazla olduğu anlamına geldiği ifade edilmiştir (Brickenkamp ve Zillmer"e (1998). Ayrıca TN puanının yüksek olması bireydeki güdünün, psikomotor hızın ve verilen işin sürdürülebilirliğinin yüksek olduğunu da göstermektedir. Sporcunun motivasyonu ve yapılan işe ilgisi ne kadar yüksek ise dikkat sürelerinin de doğru orantılı olarak yüksek olabileceğini ifade edebiliriz.

Dikkat ve performans ilişkisi hem sporda hem sınavlarda çocuklar için çok önemlidir. Okçuluk, spor branşları içinde bunu ifade eden en iyi örneklerdendir. Ulukan ve Özdemir (2021) yapmış oldukları araştırma sonucunda okçularda, dikkatin performansın bir yordayıcısı olduğu ve okçuların dikkat ve performans düzeyleri arasında düşük düzeyde pozitif yönde ilişki olduğu tespit etmişlerdir (Ulukan ve ark.,2021).

Alan yazındaki çalışmalara göre performans ile konsantrasyon arasında anlamlı bir ilişki olduğunu gösteren çalışmalar olduğu görülmüştür (Eynur vd., 2017). Bu araştırmalar ışığında psikomotor hızın (TN) geliştirilebileceği görülmektedir. Araştırmamızda konsantrasyon performansı spor branşları arasında en iyi seviyede olan futbolcular olurken en düşük seviyede olan ise basketbolcular olmuştur (Eynur vd., 2017).

Spor alanında yeteneklerin ortaya çıkarılmasında yapılan çalışmalar, sporda yeteneğin bütünün ortaya çıkarılması sporda tüm hareketlerin bir bütünü olarak gösterilmiştir.

Son yapılan 2020 Tokyo Olimpiyatlarında ülkemize okçuluk branşında ilk altın madalyayı kazandıran Mete Gazoz' un sportif kariyer süreci önemli mesajlar vermektedir. Bu mesajların özetinde ise çoklu spor eğitiminin ne kadar önemli olduğu görülmektedir. Sporcunun babası ve aynı zamanda antrenörü Metin Gazoz, oğlunun olimpik bir sporcu yapmak için çok araştırdığını, çok okuduğunu, çok danıştığını ifade ederek, okçulukta duruşun önemine binaen sırt kaslarının gelişmesi için yüzme sporuna, sağ-sol el

koordinasyonunun sağlanması, itiş ve çekiş yapabilmesi ve zamanlamanın gelişmesi için basketbol sporuna, nişan almadaki bakma ve görmenin farkını ayırabilmesi için resim kursuna, beynin hem sağ hem sol bölgesini aynı anda geliştirmek, algıyla düşüncenin farklı bir kombinasyonunu sağlamak için piyano eğitimine yönlendirdiğini ve bu kursların yararını çok gördüklerini ifade etmiştir.

Sonuç olarak; spor, dikkat açısından çocuklar için faydalı olduğu ancak psikomotor hız, kavrama hızı ve test performansı açısından basketbol branşının diğer sporlara oranla çok zayıf olduğu görülmektedir. Mücadele ve doğa sporlarının yağ oranı, yağsız vücut kitlesi ve toplam vücut sıvısına etkisi takım sporlarına göre daha iyi düzeydedir. Özellikle futbol ve kickboks sporcularının voleybol ve basketbol sporcularından daha iyi değerlere sahip olduğunu söyleyebiliriz.

KAYNAKLAR

Aydın, A. (2007). Eğitim Psikolojisi, Ankara: Pegem Akademi.

Baumanns, S. (1994). Uygulamalı Spor Psikolojisi, (Çev. İkizler O., Özcan) İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım, S.6-21. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi. 30(2): 81-85.

Brickenkamp, R., & Zillmer, E. (1998). Test d2: concentration-endurance test. Gottingen Ger. CJ Hogrefe.

Çağlar, E., & Koruç, Z. (2006). D2 dikkat testinin sporcularda güvenirliği ve geçerliği. Spor Bilimleri Dergisi, 17(2), 58-80.

Eynur, B.R., Eynur, A. & Erzeybek, M.S. (2017). Studying attention levels of the university students from various sport branches. SHS Web of Conferences, 37, 1-24. https://doi.org/10.1051/shsconf/20173701059.

Karagöz, Ş., (2008). 8-10 Yaş Arası Çocuklarda 12 Haftalık Tenis Antrenmanlarının Görsel ve İşitsel Reaksiyon Zamanına Etkisinin İncelenmesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar.

Mori, S., Ohtani, Y. and Jmanaka, K. (2002). Reaction times and anticipatory skills of karate athletes. Human Movement Science, 21(2), 213-230.

Savelsbergh, G. J., Van der Kamp, J., Williams, A. M. and Ward, P. (2005). Anticipation and visual search behaviour in expert soccer goalkeepers. Ergonomics, 48(11-14), 1686-1697.

Şahan, H. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Anabilim Dalı, Konya

Vaeyens, R., Lenoir, M., Williams, A. M. and Philippaerts, R. M. (2007). Mechanisms underpinning successful decision making in skilled youth soccer players: An analysis of visual search behaviors. Journal of Motor Behavior, 39(5), 395-408.

Tiryaki Ş. (2000). Spor Psikolojisi Kavramlar, Kuramlar ve Uygulama, Eylül Yayınevi, Ankara, S.42

Ulukan, M., & Özdemir, N. (2021). Okçularda Dikkat ve Performansın İncelenmesi1. Journal Of History School (JOHS).

http://web.firat.edu.tr, Erişim Tarihi 15.07.2020

Http://Www.Microgate.İt/Training/Witty/Wittysem/Reactivity-And-Coordination Erişim Tarihi 18.07.2020.

Erzurum İlinde Yaşayan Zihinsel Olarak Özel Gereksinimli Çocukları Olan Ailelerin Sosyo-Ekonomik Durumlarının Araştırılması

Ahmet ŞİRİNKAN[1], Neslihan KANDİL[2], Mete ŞİRİNKAN[3]

[1]Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, Erzurum.
[2]Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yönetimi Bölümü, Erzurum.
[3]Bayburt Üniversitesi, Yüksek Lisans Öğrencisi, Bayburt.

ÖZET

Giriş ve Amacı: Bu araştırmanın amacı; Erzurum ilinde yaşayan zihinsel olarak özel gereksinimli çocuklara sahip ailelerin yaşadıkları sosyal sorunları belirlemek ve devletin sağladığı sosyal imkânlardan ne derece haberdar olduklarının ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu bağlamda örneklem grubunu; Erzurum ilinin merkez ilçelerinde ikamet eden ve Palandöken ilçesinde bir özel eğitim okulunda eğitim gören 16-19 yaş aralığında olan, 63 erkek ve 6 kız öğrenci olmak üzere toplamda 69 öğrenci özel gereksinimli birey katılmıştır ve bu öğrencilerin aileleriyle görüşülerek yaşadıkları sosyal problemler ortaya konulmuştur. Araştırmadan elde edilen verilerin (yaş, eğitim durumları, ekonomik durumları vb.) istatistik olarak yüzde oranları belirlenerek toplulaştırılmıştır.

Sonuç: Özel gereksinimli öğrencilerin ailelerinin sosyo-ekonomik ve eğitim düzeylerinin düşük olduğu, erkek öğrenci sayılarının kız öğrencilere göre daha fazla olduğu, ailelerin özel gereksinimli çocuğa sahip olduktan sonra aile ve akraba ilişkilerinin bozulduğu ifade edilmiştir. Ayrıca ailelerin geleceğe yönelik kaygılarının büyük oranda eğitim ve maddi yönde olduğu belirtilmiştir. Yapılan sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerden de haberdar olmadıkları ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Özel gereksinim, Zihinsel, sosyo-ekonomik

Investigation of the Socio-Economic Situation of Families with Mentally Special Needs Children Living in Erzurum Province

Ahmet ŞİRİNKAN[1], Neslihan KANDİL[2], Mete ŞİRİNKAN[3]

ABSTRACT

İntroduction and Aim: The aim of this research is to determine the social problems experienced by families with mentally handicapped individuals living in Erzurum and to reveal the extent to which they are aware of the social opportunities provided by the state.

Materials and Methods: In this context, 69 students with special needs (63 boys + 16 girls) residing in the central districts of Erzurum and studying in a special education school in the Palandöken district were selected as the sample group, and the social problems of these families were interviewed by interviewing the families of the students aged 16-19. has been revealed. The data obtained from the research (age, educational status, economic status, etc.) were determined and aggregated as statistical percentages.

Results: According to the research results; It has been stated that the socio-economic and educational levels of the families of the students with special needs are low, the number of male students is higher than the female students, and the family and relatives relations deteriorate after the families have a child with special needs. In addition, it was stated that the concerns of the families for the future were mostly in the educational and financial direction. It was also stated that they were not aware of the social, cultural and sports activities held.

Keywords: Special needs, Mental, socio-economic

Giriş

Engelli bireylerin hayatın birçok alanındaki eşitsizliklerinden dolayı sosyal yaşama katılımları kısıtlanmaktadır (Groff ve ark.2009). Bu kısıtlamadan dolayı engelli bireylerin toplumun geneline göre daha inaktif bir yaşam sürdükleri görülmektedir (Fernhall ve ark.2008). Ancak günümüzde birçok engelli birey fırsat eşitsizliği, düşük performans beklentisi ve sosyal ayrımcılık gibi nedenler yüzünden fiziksel aktivitelere katılımda hala sorunlar yaşamaktadırlar (Ergün, 2008, Murphy ve Carbone, 2008).
Engelli; doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duyusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişidir (T.C. Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı, 2008, s. 34).Zihinsel engelli birey ise gelişim süreci içinde genel zihinsel işlevlerde normallerden önemli derecede gerilik, bunun yanında uyumsal davranışlarda yetersizlik gösteren bireyler olarak tanımlanmıştır

- Zihinsel engelli bireyler kabaca eğitilebilir, öğretilebilir, ağır ve çok ağır olmak üzere 4 gruba ayrılmıştır.
- Zekâ bölümleri 75 ile 50 arasında olan zihinsel engelli bireyler hafif düzeyde olan yani eğitilebilir zihinsel engelli bireylerdir. Erken tanı anne-baba yardımı ve özel eğitim programları ile sosyal yönden topluma uyum sağlayabilirler.
- Öğretilebilir zihinsel engelli bireyler ise zekâ bölümleri 50 ile 25 arasında olan bireylerdir. Bu gruptakiler daha yavaş öğrenirler ve kavram oluşumları oldukça sınırlıdır. Genel olarak erken tanı, anne-baba yardımı ve hazırlanacak eğitim ortamları ve fırsatları ile günlük özbakım becerilerini gerçekleştirmede kısmen bağımsız olabilirler.
- Ağır ve çok ağır düzeyde zihinsel engelliler ise zekâ düzeyleri 25 ile 0 arasında olan bireylerdir. Öğrenim düzeyleri oldukça yavaş ilerlemekte ve uzun sürmektedir.
- Araştırma kapsamında yaşları 14 ile 25 yaş arasında değişen zihinsel engelli çocukların 69 aileye ulaşılmış ve ailelerin sosyo demografik özellikleri ortaya konulmaya çalışılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1:Zihinsel Engelli Bireylerin Cinsiyetleri

Erkek	**53**	**%76,8**
Kız	16	%23,2
Toplam	63	%76,8

Tablo2: Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaş Durumları

Yaş	Adet	Yüzde
14	3	%4,3
15	6	%8,7
16	10	%14,5
17	11	%15,6
18	14	%20,3
19	13	%18,8
20	5	%7,2
21	1	%1,4
22	2	%2,9
23	3	%4,3
25	1	%1,4
Toplam	69	%100

Tablo 1 ve 2 de elde edilen verilere göre Erzurum ilinde ikamet etmekte olan zihinsel engelli bireylerin büyük çoğunluğunu erkekler oluşturmaktadır. Bu da toplumda zihinsel engelin erkek bireylerde daha sık karşılaşılan bir durum olduğunu gösterse de zihinsel engelli kız çocuklarının toplumdan soyutladırıldığını ve okula gönderilmek istenmediğini de gösterir.

Araştırma yapılan okul türüne 14-27 yaş aralığında öğrencilerin gidebilmektedir, ancak verilere göre öğrencilerin büyük çoğunluğunu 16-19 yaş aralığı oluşturur ki bu da ailelerin gereken yaşta çocukların eğitimine devam etmediklerini gösterir.

Tablo 3: Araştırmaya Katılan Bireylerin Engel Düzeyi

Engel Düzeyi	Adet	Yüzde
Hafif	2	%2,9
Orta	31	%44,9
Ağır	36	%52,2
Toplam	69	%100

Tablo 4: Araştırmaya Katılan Bireylerin Engel Sebepleri

Engel Sebebi	Adet	Yüzde
Ateşli hastalık	27	%39,1
Doğuştan	38	%55,1
Akraba evliliği	2	%2,9
Toplam	67	%97,1

Tablo 3 ve 4 teki verilere göre zihinsel engelli bireylerin çoğunluğunu orta ve ağır derecededir. Ailelerin çoğunluğu çocuklarının bu durumunun ateşli hastalık ve doğuştan olduğunu düşünmektedirler. Ancak bireylerin araştırma örneklemi içerisinde yer alan down sendromlu öğrencilerin ailelerinin tamamı bu durumun bir kromozom bozukluğu olduğunu bilmemekte ve çocuklarının engel durumunun doğuştan olduğu şeklinde cevap vermektedirler.

Tablo 5:Araştırmaya Katılan Bireylerin Velilerinin Eğitim Durumu

Eğitim Düzeyi	Adet	Yüzde
Okur-Yazar Değil	6	%8,7
İlkokul Mezunu	34	%49,3
Ortaokul Mezunu	6	%8,7
Lise Mezunu	12	%17,4
Üniversite Mezunu	10	%14,5
Toplam	68	%98,6

Sonuç ve Değerlendirme

Tablo 5 deki verilere göre zihinsel engelli birey sahibi olan ailelerin büyük çoğunluğu eğitim düzeyi düşük ailelerdir. Bu durum Tablo 4 te yer alan çocuğun engel durumunun sebebi nedir sorusuna verilen cevapları da destekler niteliktedir.

Tablo 4 te Ailelerin büyük çoğunluğu engel durumunun nedenleri hakkında bilgi sahibi değiller sonucuna ulaşılmıştı. Zihinsel engelli birey sahibi olan üniversite mezunu aileler ise %14,5 lik bir kesimi oluşturmaktadır. Bu durum iki şekilde yorumlanabilir. Eğitim düzeyi yüksek aileler genellikle zihinsel engel nedir? nasıl oluşur? ne gibi önlemler alınabilir? vb sorular hakkında bilgi sahibi olduğundan bu ailelerde zihinsel engelli bireyler daha az görülmektedir.

Ancak başka bir yorumlama ise eğitim düzeyi ve sosyal statüsü yüksek olan bireyler engelli bir çocuğa sahip olmanın bu durumlarını olumsuz etkileyeceğini düşündüğünden çocuklarını genelde toplumdan uzak tutmaktadırlar şeklinde yorumlanabilir.

Kaynaklar

Enç, M., Özsoy, Y., & Çağlar, D. (1987). Özel eğitime giriş. Ankara Üniversitesi Basımevi.

T.C. Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı. (1999). I. özürlüler şurası ön komisyon raporları. Ankara.

Kargın, T. (2004). Kaynaştırma: Tanımı, gelişimi ve ilkeleri. Özel Eğitim Dergisi, 5(2), 1-13.

Kırcaali-İftar, G. (1992). Kaynaştırma becerileri öz değerlendirme aracı. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 5, 119-129.

Kırcaali-İftar, G. (1998) Özel gereksinimli bireyler ve özel eğitim. Eskişehir Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları. No: 561.

Diken, H. İ. ve Sucuoğlu, B. (1999). Sınıfında zihin engelli çocuk bulunan ve bulunmayan sınıf öğretmenlerinin zihin engelli çocukların kaynaştırılmasına yönelik tutumlarının karşılaştırılması. Özel Eğitim Dergisi,2(3), 25-39.

Şahbaz, Ü. ve Kalay, G. (2010). Okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının kaynaştırmaya ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Rakap, S. ve Kaczmarek, L. (2010). Teachers' attitudes towards inclusion in Turkey. European Journal of Special Needs Education, 25(1), 59-75.

Yaz Spor Okulunda Futbol Eğitimi Alan Özel Gereksinimli Öğrencilerinin Eurofit Testleriyle Fiziksel Gelişimlerinin İncelenmesi (Erzurum Örneği)

Sertaç ERCİŞ[1], Ahmet ŞİRİNKAN[1]

[1]Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı, Erzurum'daki yaz spor okulunda futbol eğitim gören özel gereksinimli öğrencilerin Eurofit testleri ile fiziksel uygunluk normlarını araştırmaktır.

Materyal ve Metot: Araştırma, 25 erkek öğrenciden oluşmuştur. Öğrenciler 9-12 yaş grubundandır. Bu öğrenciler, boy ve vücut ağırlığı, 25 m sürat testi, flamingo denge testi, disklere dokunma testi, esneklik, durarak uzun atlama, pençe kuvveti, 30 sn mekik testi, 30 sn. şınav, dikey sıçrama, 10x5 m mekik koşusu testi uygulandı. Öğrencilerin ölçümleri yapıldıktan sonra, özel hazırlanmış hareket eğitim programı çerçevesinde 2 aylık (8 hafta) çalışma yapılmıştır. Çalışmalar hafta 3 gün 60 dakikalık sürelerde gerçekleşmiştir. 2 aylık çalışma sürecinin sonunda yeniden ölçümleri yapılarak gelişimleri karşılaştırıldı.

Bulgular: Araştırmada verilerin istatistik analizleri SPSS 16.00 paket programı kullanıldı. İstatistiksel yöntem olarak çocukların minimum ve maksimum değerleri, aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları değerlendirildi.

Sonuçlar: Araştırma sonucunda öğrencilerin, 25 m sürat, esneklik, durarak uzun atlama, 30 sn mekik testi, 10x5 m mekik koşusu testi, dikey sıçrama sonuçlarında anlamlı bir gelişme saptandı.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Euorfit test, Fiziksel Uygunluk

Investigation of The Physical Development of Students With Special Needs Who Receive Football Training at Summer Sports School With Eurofit Tests (Erzurum Example)

Sertaç ERCİŞ[1], Ahmet ŞİRİNKAN[1]

[1]Atatürk Üniversity, Fakülty of Spor Sciences, Erzurum

ABSTRACT

Introduction and Purposes: The aim of this study is to investigate the physical fitness norms of special needs students studying football at the summer sports school in Erzurum, using Eurofit tests.

Materials and Methods: The research consisted of 25 male students. The students are in the 9-12 age group.
These students are tested for height and body weight, 25 m speed test, flamingo balance test, disc touching test, flexibility, standing long jump, claw strength, 30 sec. shuttle test, 30 sec. Push-up, vertical jump, 10x5 m shuttle run test were applied. After the students' measurements were taken, a 2-month (8-week) study was conducted within the framework of a specially prepared movement-training program. The studies took place 3 days a week for 60 minutes. At the end of the 2-month study period, they were measured again and their developments were compared.

Findings: SPSS 16.00 package program was used for statistical analysis of the data in the research. As a statistical method, the minimum and maximum values, arithmetic means and standard deviations of the children were evaluated.

Results: As a result of the research, a significant improvement was detected in the students' 25 m speed, flexibility, standing long jump, 30 sec shuttle test, 10x5 m shuttle run test and vertical jump results.

Key Words: Football, Eurofit test, Physical Fitness

Giriş

Özel gereksinimli çocuklar için yapılan araştırmalar, sporda beklenilen başarıya ulaşabilmek için çocuğun mümkün olan en küçük yaşta beden eğitimi ve sporla ilgili aktivitelere başlamasını gerektirmektedir. Ancak tüm spor branşları için tek bir yaş tavsiye etmek doğru olmaz. Bu bakımdan spora başlamada yaş önemli bir sorundur. Bazı spor dallarının değişik disiplinleri değişik yaşlarda başlanmasını gerektirmektedir. Bu bakımdan çocukların erken yaşlarda belli bir spor dalından daha çok hareket gelişimi içeren oyunlara ve çeşitli spor aktivite programlarına katılmaları gerekir (1).

Bu amaçla hazırlanacak hareket eğitimi programları en erken yaşlardan itibaren uygulamaya konulmalıdır. Bu süreç çocukların okulöncesi döneminden (2-5 yaş) başlayarak farklı dönemlerde olgunlaşarak devam eder. Uygulanacak programlar çocukların özel gereksinim durumları, gelişim dönemleri, gelişim özellikleri, fiziksel, sosyal ve kültürel özellikleri göz önünde bulundurularak planlanır.

Çocuğun hareket gelişimi refleksler ile başlayan ve üst düzeyde koordine motor becerilerle sonuçlanan bir süreci takip eder. Sıfır–iki yaş arasında gözlenen ilkel hareketler istemli hareketlerin ilk biçimidir (Güven, N. M. 2005).

Yaşamın ikinci ve yedinci yılları arasındaki süre, temel becerilerin kazanıldığı dönemdir. Bu temel beceriler; koşma, atlama, sıçrama, sekme, yakalama, fırlatma, topa ayakla vurma gibi hareketlerdir. Bu beceriler, tüm çocuklarda bulunan ortak özellikler olduğu gibi özel gereksinimli çocuklarda da ve yaşam için gerekli beceriler olduğundan "Temel Beceriler" olarak isimlendirilirler (Galluhe 1982, Wickstrom 1977, Cratty 1973, Kephart ve Godfrey 1973, akt. Özer, D. ve Özer, K. 1998).

İki yaşından sonra, temel hareketler kaba bir şekilde ortaya çıkarlar. Temel hareketlerin gelişimi üç evrede incelenir. Bu evreler, gelişimsel bir sıra izlemekle beraber her evreyi diğerinden kesin çizgilerle ayırmak mümkün değildir (Galluhe 1982, Gökmen 1995, akt. Özer, D. ve Özer, K. 1998).

Başlangıç evresinde çocukların ritm ve koordinasyonları zayıftır. Kendi bedenlerini ve hareket yeteneklerini anlamak için yoğun çaba gösterirler.

Materyal ve Metot

Araştırma, 25 erkek öğrenciden oluşmuştur. Öğrenciler 9-12 yaş grubundandır.

Bu öğrenciler, boy ve vücut ağırlığı, 25 m sürat testi, flamingo denge testi, disklere dokunma testi, esneklik, durarak uzun atlama, pençe kuvveti, 30 sn mekik testi, 30 sn. şınav, dikey sıçrama, 10x5 m mekik koşusu testi uygulandı. Öğrencilerin ölçümleri yapıldıktan sonra, özel hazırlanmış hareket eğitim programı çerçevesinde 2 aylık (8 hafta) çalışma yapılmıştır. Çalışmalar hafta 3 gün 60 dakikalık sürelerde gerçekleşmiştir. 2 aylık çalışma sürecinin sonunda yeniden ölçümleri yapılarak gelişimleri karşılaştırıldı.

Araştırmada verilerin istatistik analizleri için SPSS 16.00 paket programı kullanıldı. İstatistiksel yöntem olarak çocukların minimum ve maksimum değerleri, ön-test, son-test sonuçları, aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları değerlendirildi.

Aşağıda araştırmaya katılan çocukların fiziksel özellikleri ile uygulanan eğitim programı ve analiz sonuçları tablo olarak verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Deneklerin Cinsiyet, Yaş, Boy ve Kilo Durumları

ÖZELLİKLER	DURUM	N	%
Cinsiyet	Erkek	25	100
Yaş	3-4 yaş	8	32
	5-6 yaş	17	68
Boy	100-105 cm	5	20
	106-110 cm	4	16
	111-115 cm	8	32
	116-120 cm	4	16
	121 cm ve üzeri	4	16
Kilo	20-25 kilo	6	24
	26-30 kilo	7	28
	31-35 kilo	7	28
	36 Kilo ve üzeri	5	20

Tablo 2: Özel Hazırlanmış Hareket Eğitimi Programı

Haftalar	Günler	Amaç ve Etkinlik	Kazanımlar
1. HAFTA	Cumartesi	Yürüme, koşma, sıçrama, sekme becerilerinde denge, koordinasyon.	Yürüme, koşma, sıçrama, sekme becerilerini yapabilme.
	Pazar		
2. HAFTA	Cumartesi	Yürüme, koşma, sıçrama, sekme becerilerinde denge ve koordinasyon ile ilgili eğitsel oyunlar.	Grup olarak çalışıp yarışabilme, rekabet oluşturma.
	Pazar		
3. HAFTA	Cumartesi	Denge, koordinasyon ve öz güven geliştirme.	Farklı vücut pozisyonlarında dengede durabilme, farklı hareketleri ard arda yapabilme.
	Pazar		
4. HAFTA	Cumartesi	Denge, koordinasyon ve öz güven geliştirmeyle ilgili eğitsel oyunlar.	Farklı vücut pozisyonlarında dengede durarak yarışabilme, farklı hareketleri peş peşe yaparak oyunlar oynayabilme.
	Pazar		
5. HAFTA	Cumartesi	Denge, koordinasyon ve çabukluk.	Denge, koordinasyon ve çabuklukla ilgili hareketleri yapabilme.
	Pazar		
6. HAFTA	Cumartesi	Kuvvet ve dayanıklılık geliştirici futbol oyunları	Kuvvet ve dayanıklılık geliştirici becerileri (sağlık topu taşıma, top fırlatma, şınav ve mekik vb.) yapabilme.
	Pazar		
7. HAFTA	Cumartesi	Kuvvet ve dayanıklılık geliştirici futbol oyunları	Kuvvet ve dayanıklılık geliştirici becerileri (sağlık topu taşıma, top fırlatma, şınav ve mekik vb.) yapabilme.
	Pazar		
8. HAFTA	Cumartesi	Bireysel ve grup futbol oyunları	
	Pazar		

Tablo 3: Araştırmaya Katılan Deneklerin Ön Test ve Son Test Sonuçları.

Testler	Ön-Son test	n	Min.	Max.	z
25 m. Sürat Testi	Ön test	25	6.07	8.15	,000
	Son test	25	5.45	7.05	
Flamingo Denge Testi	Ön test	25	5,25	15,60	,000
	Son test	25	8,15	18,20	
Disklere Dokunma Testi	Ön test	25	42	55	,345
	Son test	25	40	52	
Esnekli Testi	Ön test	25	4	9	,000
	Son test	25	6	13	
Durarak Uzun Atlama Testi	Ön test	25	30	45	,000
	Son test	25	45	65	
Sağ Pençe Kuvveti	Ön test	25	15	22	,376
	Son test	25	16	24	
Sol Pençe Kuvveti Testi	Ön test	25	9	14	,512
	Son test	25	11	15	
30 sn. Mekik	Ön test	25	4	7	,000
	Son test	25	6	11	
30 sn. Şınav	Ön test	25	4	8	,429
	Son test	25	5	9	
Dikey Sıçrama Testi	Ön test	25	12	18	,000
	Son test	25	14	22	
10x5 m. Mekik Koşusu Testi	Ön test	25	42	55	,000
	Son test	25	33	49	

Sonuç ve Öneriler

Araştırma sonucunda öğrencilerin, 25 m. sürat, esneklik, durarak uzun atlama, flamingo denge testi, 30 sn. mekik testi, 10x5 m. mekik koşusu testi, dikey sıçrama sonuçlarında anlamlı bir gelişme saptandı. Yapılan testlerden, disklere dokunma, 30 sn. şınav, sağ ve sol el pençe kuvveti testlerinde anlamlı bir gelişme gözlemlenmedi.

Yapılan araştırma sonuçlarına göre; genel olarak büyük kas gruplarını içeren (bacak) testlerde gelişme gözlemlenirken, küçük kas gruplarını içeren (el) testlerde anlamlı gelişim sonuçlarına ulaşılamadı.

Bu alanda yapılan bilimsel çalışmalarda, düzenli olarak fiziksel aktivitenin solunum, dolaşım, iskelet ve diğer sistemlere olumlu yönde katkı sağladığı bilinmektedir (Açıkada, C. Ergen, E. 1990, Akgün, N. 1986).

Butterfeld ve ark. (2002) yaptıkları araştırmada da, 6 yaş gurubu çocuklarda lokomotor hareketlerden; koşma, galop sıçrama, zıplama, atlama, sekme, esneklik, pençe kuvveti özelliklerinde gelişme saptandığını belirtmişlerdir.

Günebakan ve arkadaşlarının (2009) yaptığı diğer bir araştırmada ise, bu yaş grubu çocuklara uygulanan hareket eğitimi programlarının denge, çabukluk, top fırlatma, top yakalama, esneklik özelliklerinde anlamlı gelişme olduğu belirtilmiştir.

Körmükçü ve Demirin (2010) araştırmalarında, eğitsel oyunların çocuğun fiziksel gelişimi yanı sıra sosyal gelişimindeki bazı sosyal özelliklerde de (hoşgörü, problem çözme, kendine güven, paylaşma, karar verme) gelişme gözlemlenmiştir.

Sonuç olarak; özel gereksinimli okul öncesi çocuklarda hareket eğitimi programlarının iyi planlanması büyük kas grupları ile birlikte küçük kas grupları ile ilgili, oyun ve egzersiz programlarına ciddi olarak yer verilmesi, çocukların eğitim ve sosyal hayatlarını kolaylaştıracaktır. Bu tür programların uygulanabilmesi için okulöncesi eğitim kurumlarında özel eğitim, oyun ve egzersiz alanında eğitim almış beden eğitimi ve spor öğretmenleri, rekreasyon uzmanları ya da antrenörlerin görev almaları gerekir. Özellikle bu yaştaki çocukların yaşamında hareketin ve oyunun çok daha fazla yer alması, bu yaşlarda fiziksel ve sosyal gelişimin önemi göz önünde bulundurulduğunda, çocukların bu ihtiyacına daha fazla karşılanması için zorunluluktur.

Kaynaklar

1. Açıkada, C., Ergen, E.,(1990). Bilim ve Spor. S. 110-115, 211-216, Büro-Tek Ofset, Ankara.
2. Akgün, N., (1986). Egzersiz Fizyolojisi. 2. Baskı, S. 101-105, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir.
3. Beyazıt, B. Telci, Ş. Erenci, T. Canerik, Ç. (2007). Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Yaptırılan Rekreaktif Etkinliklerin Çocukların Sosyal Gelişim İle Güven Duygusu Gelişimine Etkisi. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, V (3), 107-113, Ankara.
4. Butterfeld, S.A. , Lehnhard, R.A.,Coladarci, T. (2002)i Age, Sex, and Body Mass Index in Performance of Selected Locomotor and Fitness Tasks by Children in Grades K-2. Percepts Motor Scills, Feb; 94 (1):86-6.
5. Günebakan, T., Bayraktar, A., Gelen, N.K., (2009). Okulöncesi Eğitimine Devam Eden Çocuklarda 12 Haftalık Hareket Eğitiminin Öotor Becerilerine Etkisinin Araştırılması, Uluslar arası Herkes İçin Spor ve Turizm Kongresi, Antalya.
6. Güve, N. M. (2005). Okulöncesi ve İlköğretimde Beden Eğitimi. Kök Yayıncılık, Ankara.
7. Hollmann, W., (1991). Development of Physical Performance and Endurance in Childhood and Adolescence, Monatsschr Kinderhilkd, Nov. 139 (11):742-8.
8. Körmükçü, Y., Demir, D., (2010). 5 Yaş Grubu Çocuklarda Eğitsel Oyunların Çocugun Sosyal Gelişimine Etkilerinin İncelenmesi, Uluslar arası Çocuk ve Spor Kongresi, 19-21 Nisan, Kuzey Kıbrıs.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri İle Antrenörlerin Zihinsel Engelli Bireylerde Spora Yönelik Farkındalık Düzeyinin Araştırılması*

Gül Yasemin GÜLER[1], Nihal AKOĞUZ YAZICI[2]

[1]Rize Milli Eğitim Bakanlığı, Rize
[2]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörlerin zihinsel engele sahip bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık düzeylerinin demografik değişkenler açısından (cinsiyet, öğrenim durumu, yaş, meslek durumu, mesleki deneyim durumları) farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesidir.

Yöntem: Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmaya 2021-2022 eğitimöğretim yılında Rize ilinde MEB (Milli Eğitim Bakanlığında) ile GSİM'de (Gençlik Spor İl Müdürlüğü) çalışan ve zihinsel engelli bireylerin spor eğitimine tanık olan 152 beden eğitimi ve spor öğretmeni ile 50 antrenör (43 kadın ,159 erkek) gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu, İlhan ve Esentürk (2015) tarafından geliştirilen "Zihinsel Engelli Bireylerde Sporun Etkilerine Yönelik Farkındalık Ölçeği (ZEBSEYFÖ)" kullanılmıştır. Verilerin düzenlenmesi ve grafiklerin yapılmasında MS Office Word (2016) ve MS Office Excel (2016) yazılımları kullanılmış, istatistiki testler ise SPSS 26.0 yazılımı aracılığıyla analiz edilmiştir. Verilerin analinizde katılımcıların sosyo-demografik özellikleri ve zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalıklarının tespiti için tanımlayıcı istatistikler (frekans, yüzde, sıra ortalamaları) kullanılmıştır. Verilerin analizine geçmeden önce verilere normallik testi uygulandı ve verilerin normal dağılıma sahip olmadığı görülmüştür. Normal dağılıma sahip olmayan bu verilere ikili karşılaştırmalar için Mann Whitney U, üç ve üzeri grup karşılaştırmalarda ise Kruskal Wallis testi uygulanmıştır.

Bulgular: Yapılan çalışmada cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık görülürken öğrenim durumu, yaş, meslek durumu, mesleki deneyim durumları değişkenlerine göre ise anlamlı farklılık görülmemiştir.

Sonuçlar: Yapılan analizlere göre, araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmeni ve antrenörlerin zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık ölçeğinden cinsiyet değişkenine göre kadınlar lehine farkındalık düzeylerinde anlamlı bir faklılık bulunması cinsiyet faktörünün zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık açısından önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Zihinsel Yetersizlik, Farkındalık, Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni, Antrenör, Spor

*(Bu çalışma Bir Yüksek Lisans tezinden Üretilmiş, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sosyal ve Beşerî Bilimlerden Etik Kurul raporu alınmıştır).

Research of P.E Teachers And Trainers on Awareness Level of People on Sport Who Have Mental Disorders

Gül Yasemin GÜLER [1], Nihal AKOĞUZ YAZICI[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The purpose of this research is to investigate whether the level of awareness for mentally disabled people is changing or not as to their demographic varieties (such as gender, education level, age, occupation, and personal experience).

Materials and Methods: For this research general scanning model was used. In the 2021-2022 academic year, 152 physical education and sports teachers and 50 trainers (43 female, 159 male) working in the MEB (Ministry of National Education) and GSİM (Provincial Directorate of Youth and Sports) in the province of Rize and witnessed the sports training of the mentally disabled individuals) participated to research voluntarily. To reach the main purpose of the research, "Scale for Awareness of the Effects of Sports on Mentally Handicapped Individuals (ZEBSEYFÖ)" which was developed by Ilhan and Esenturk (2015) was used, and Word (2016) and MS Office Excel (2016) software programs were used, and the statistics tests were analysed with SPSS 26.0 software program. In the analysis of the data, descriptive statistics (frequency, percentage, mean rank) were used to determine the awareness and differentiation of spots effect on mentally handicapped people. Before the analysis of data normality test was applied and it was seen that the data didn't show normal distribution. To these datas which have not got standart distributions, Mann Whitney U test was used for pairwise comparison, for group comparison three or more, Kruskal Wallis test was used.

Findings: As a result of analysis, there was significant difference according to the gender variety, however; there weren't witnessed any significant difference according to education status, age, occupation status, professional experiences varieties.

Results: According to the analyses conducted, it has been concluded that the gender factor is important for the awareness of the effects of sports in mentally disabled individuals in terms of awareness levels of physical education and sports teachers and coaches participating in the study in favor of women according to the gender variable from the awareness scale for the effects of sports.

Keywords: Intellectual disability, awareness, physical education teachers, trainers, sports

GİRİŞ

Zihinsel engel; bir kişinin genel zihinsel işleyişinin normalin altında olması iletişim, kendine bakım, kişisel yaşam, sosyal beceriler, akademik işlevsellik, kendi kaderini tayin etme, sağlık, güvenlik, boş zaman ve çalışma gibi iki veya daha fazla uyumlu davranışın yetersizliği olarak tanımlanır (Ataman, 2005). Engelli bireylerin daha iyi bir yaşam düzeyine kavuşturulması toplumsal bir sorumluluktur. Engelli bireylerin yaşamı sürdürme, bakılma, korunma, eğitim, gelişme, katılım olanakları sınırlıdır. Engellinin yaşam kalitesini arttırmak, engelli bireyleri toplumla en üst düzeyde bütünleştirmekten geçmektedir. Bütünleştirmenin en üst düzeyde olması için engelli bireyin kimsenin yardımına ve desteğine gereksinim duymadan veya en az gereksinim duyabilecek şekilde yaşam koşullarının kendisine sağlanması gerekmektedir (MEB, 2011). Gençliğin her açıdan sağlıklı ve istendik yönde davranış edinmesi ülkemizde eğitim öğretim faaliyetleri aracılığı ile Türk Milli Eğitiminin amaç ve hedefleri doğrultusunda yürütülmektedir. Eğitimden beklenilen bireyin her yönüyle bir bütün halinde ele alınıp kişilerin sağlıklı yetişmesine katkıda bulunmaktır. (Kırımoğlu vd. 2009). Eğitim ülkemizde anayasal bir hak olup, Anayasamızın 42. Maddesinde "Kimse, eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakılamaz" (Gözübüyük, 1993) ifadesi yer almaktadır. Eğitim hakkı sadece herhangi bir engele sahip olmayan bireylerin değil engelli bireylerin eğitim öğretim faaliyetlerinen faydalanılmasını sağlamaktır. Eğitim ülke politiklarında belirlenen hedeflerinin sağlanması öte yandan yetersizliğe sahip bireylerin kaynaştırma eğitimi yolu ile topluma kazandırılmasını sağlamaktır. Toplumların bedenen, ruhen ve fikren sağlam ve dengeli olmasının yanında sosyal, kültürel, ekonomik yönden çağın şartlarının gerektirdiği hayat seviyesine yükseltilmesi, ayrıca sağlam ve sağlıklı nesillerin yetiştirilmesi, millet bütünlüğünü ve onun devamının sağlanması açısından spor, amaçlara kolayca ulaştırabilecek bir olgu olarak kabul görmektedir (Yetim, 2000). 2 Spor, engeli olan bireylerin fiziksel, psikolojik ve sosyal yönlerinden gelişmelerini sağlayıp, toplumla kaynaşmalarını kolaylaştırmaktadır (Savucu ve Biçer, 2009). Bir toplulukta engellilerin varlığı, onların toplumla bütünleşmeleri sorununu ve ihtiyacını yaratmaktadır. Modern toplumların en önemli özelliklerinden biri, normal sosyal gelişime sahip insanların engellilere bakış ve algılayış biçimleridir. Ancak sosyal hayatın her alanında oluşturulması gereken farkındalık sayesinde sporun zihinsel engelli bireyler üzerinde olumlu iz bırakması mümkün olacaktır (İlhan ve Esentürk, 2015). İlhan ve Esentürk, farkındalığı; Bu, insanın bilinmesi gereken şeylerin farkında olması, dikkat edilmesi gereken bir şeye odaklanması veya bu noktada hassasiyet göstermesi ve yaşadığı çevreye anlam yüklemek için tüm duyularını kullanması anlamına gelmektedir (İlhan ve Esentürk, 2015). Bu bilgi, engellilerin eğitiminden sorumlu beden eğitimi ve spor öğretmenleri ve antrenörlerin farkındalık düzeylerinin de önemli olduğunu düşündürmektedir. Bu düşünceden hareketle; Araştırmanın temel problemini beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörlerin zihinsel engelli bireylerin spor faaliyetlerine katılımı konusunda farkındalık düzeyleri sorusu oluşturmaktadır Zihinsel engelli bireylerin daha sağlıklı beden ve ruhsal yapıya sahip olabilmeleri hayatlarına devam edebilmeleri için eğitim almaları önemlidir. Bu eğitim içerisinde beden eğitimi ve spor uygulamalarına yer vermek gerekmektedir. Sportif etkinliklerini yaparken ona yardımcı olabilecek katkı sağlayabilecek beden eğitimi ve spor öğretmenleri ve antrenörlerdir. Farkındalık bilinçli olmak demektir. Beden eğitimi ve spor öğretmenleri ve antrenörler sporun zihinsel engelli öğrencilerde ne kadar önemli olduğunun farkında olan kişilerdir. Çünkü onlar 3 verdikleri eğitimlerin sonucunu görür ve zihinsel engelli bireylerin gelişimlerine katkı sağlamaları için çalışır. Bu çalışmanın literatüre katkı sağlaması ve beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörlerin zihinsel engelli bireylerde spora yönelik farkındalık hakkında farklı bir bakış açısı oluşturması amaçlanmıştır.

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama modelinin tercih edildiği betimsel bir araştırmadır. Genel tarama modeli örneklem sayesinde evren hakkında varsayımlarda bulunma ve genelleme yapmamıza olanak sağlayan araştırma yöntemidir (Karasar, 2014).

Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini; Rize ilinde 2021-2022 eğitim öğretim yılında zihinsel engelli bireylerin spor eğitimine tanık olan milli eğitim bakanlığına (MEB) bağlı okullarda görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile gençlik spor il müdürlüğünde (GSİM) görev yapan antrenörler oluşturmaktadır. Çalışmaya gönüllü olarak katılan ve zihinsel engelli bireylerin spor eğitimine tanık olan 152 beden eğitimi ve spor öğretmeni ile 50 antrenöre (43 kadın, 159 erkek) Google Forms üzerinden online anket uygulanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmamızda veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve Zihinsel Engelli Bireylerde Sporun Etkilerine Yönelik Farkındalık Ölçeği (ZEBSEYFÖ) kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Kişisel bilgi formu; beden eğitimi ve spor öğretmeni ile antrenörlerin cinsiyet, öğrenim durumu, yaş, meslek durumu, mesleki deneyim gibi bilgilerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Kısaca katılımcıların demografik bilgileri hakkında bilgi sahibi olmak amacıyla düzenlenmiştir.

Zihinsel Engelli Bireylerde Sporun Etkilerine Yönelik FarkındalıkÖlçeği (ZEBSEYFÖ) Anketlere katılım sağlayan beden eğitimi ve spor öğretmenlerine ve antrenörlere "Zihinsel Engellilerde Sporun Etkilerine Yönelik Farkındalık Ölçeği" uygulanmıştır. 38 Katılımcıların zihinsel engellilerde sporun etkilerine yönelik farkındalıklarını ölçmek için İlhan ve Esentürk (2015) tarafından geliştirilen,"Zihinsel Engellilerde Sporun Etkilerine Yönelik Farkındalık Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 32 maddeden oluşmaktadır. Katılımcıların zihinsel engellilerde sporun etkilerine yönelik farkındalık düzeylerini belirleyebilmek için de beşli likert tipi ölçek kullanılmıştır. Ölçeğin seçenekleri olumlu maddelerde 'Tamamen Katılıyorum', 'Katılıyorum', 'Kararsızım', 'Katılmıyorum', 'Hiç Katılmıyorum' şeklinde sıralanmış; 5, 4, 3, 2 ve 1 şeklinde puan verilmiştir. Olumsuz maddelerde ise seçenekler; 1, 2, 3, 4 ve 5 şeklinde ters olarak puanlanma yapılmıştır. Oluşturulan ölçek Gazi Üniversitesi bünyesinde farklı bölümlerde öğrenim gören toplam 480 (erkek; 282, kız; 198) üniversite öğrencisi üzerinde uygulanmıştır. Ölçme aracının geçerliğine kanıt oluşturmak adına, kapsam geçerliği, görünüş geçerliği ve yapı geçerliği uygulanmıştır. Yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı analiz sonucunda, ölçeğin 32 madde ve tek boyuttan oluştuğu belirlenmiştir. Tek boyutun açıkladığı varyans %75.083 tür. Ölçeğin tamamı için cronbach alfa güvenirlik katsayısı 0.989 dur. Bu çalışmada ise Cronbach alfa güvenirlik katsayısı 0.980 bulunmuştur. Ölçeğin geçerliği çalışması kapsamında doğrulayıcı faktör analizi yapılmış ve açımlayıcı faktör analizi ile ortaya konan yapı doğrulanmıştır. Bulgular sonucunda ölçeğin, zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik algıyı geçerli ve güvenilir şekilde ölçebilir nitelik taşıdığı sonucuna varılmıştır. Kullanılan ölçek tek alt boyutlu olup bireyin ölçekten aldığı puanın yüksek olması engellilerde sporun yararları konusundaki farkındalığının yüksek olduğunu göstermektedir (İlhan ve Esentürk, 2015).

BULGULAR

Deneklerin Genel Özellikleri

Araştırmadaki katılımcıların %78.7 'si erkek (N=159 kişi), %21.3'ü ise kadın (N=43 kişi) katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırmadaki katılımcıların yaş durumlarına göre dağılımları %34.2'si 39-45 yaş grubu (N=69 kişi), %33.2'i 32-38 yaş grubu (N=67 kişi) ,%17.3'ü 25-31 yaş grubu (N=35 kişi) ve15.3' ü 46 yaş grubu ve üzeri (N=31 kişi) katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırmadaki katılımcıların %75.2'si beden eğitimi ve spor öğretmeni (N=152 kişi) ve %24.8 'i antrenör (N=50 kişi)'den oluşmaktadır. Araştırmadaki katılımcıların % 33.2 'si 6-10 yıl (N=67 kişi), % 27.2 'si 11-15 yıl (N=55 kişi) % 26.7 'si 16 yıl ve üzeri (N=54 kişi) , % 12.9 'u ise 1-5 yıl (N=26 kişi) katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırmadaki katılımcıların %83.7 'si Ön Lisans ve Lisans (N=169 kişi), %9.9'u Lisansüstü (N=20 kişi) ve %6.4 'ü ise Lise (N=13 kişi) mezunudur.

1. Cinsiyete Göre Zihinsel Engelli Bireylerde Spora Yönelik Farkındalık Düzeyi

Cinsiyet Değişkeni (H_1): Cinsiyet durumuna bağlı olarak katılımcıların ZEBSEYFÖ düzeyleri arasında manidar bir fark olup olmadığını belirlemek için □=0.05 anlamlılık düzeyinde Mann-Whitney U testi uygulandı. Elde edilen sonuçlar Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyete Göre ZEBSEYFÖ İstatistikleri ve Test Sonucu

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Farkındalık Toplam	**Kadın**	43	122,79	5280		
	Erkek	159	95,74	15223	2503	0,007
	Toplam	202				

Tablo 1'deki değerler incelendiğinde, katılımcıların ZEBSEYFÖ puan sıra ortalamalarının farkındalık toplam puanı (P=0,007) kadınlar lehine olmak üzere anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir (U= 2503,000; $p<0.05$).

2. Meslek Grubuna Göre Zihinsel Engelli Bireylerde Spora Yönelik Farkındalık Düzeyi

Meslek Grubu Değişkeni (H_0): Meslek grubuna bağlı olarak katılımcıların ZEBSEYFÖ düzeyleri arasında manidar bir fark olup olmadığını belirlemek için □=0.05 anlamlılık düzeyinde Mann-Whitney U testi uygulandı. Elde edilen sonuçlar Tablo 2'de gösterilmektedir.

Tablo 2. Katılımcıların Meslek Grubuna Göre ZEBSEYFÖ İstatistikleri ve Test Sonucu

	Meslek Grubu	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Farkındalık Toplam	**Beden eğitimi ve spor öğretmeni**	152	105,7	16062,5	3166	0,076
	Antrenör	50	88,81	4440,5		
	Toplam	202				

Tablo 2'deki değerler incelendiğinde, katılımcıların ZEBSEYFÖ puan sıra ortalamalarının farkındalık toplam puanı (P=0,076). Buna göre, beden eğitimi ve spor öğretmenleri ve antrenör katılımcıların ZEBSEYFÖ'den elde ettikleri puanların düzeyleri arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir (U=3165,500; p>0,05). İstatiksel olarak anlamlı bir fark olmamasına rağmen Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni (105,67±ss) puanları Antrenör (88,81±ss) katılımcıların puanlarından daha yüksek bulunmuştur.

3. Mesleki Deneyime Göre Zihinsel Engelli Bireylerde Spora Yönelik Farkındalık Düzeyi

Mesleki Deneyim Değişkeni (H_0): Mesleki deneyim değişkenine bağlı olarak katılımcıların ZEBSEYFÖ düzeyleri arasında manidar bir fark olup olmadığını belirlemek için □=0.05 anlamlılık düzeyinde Kruskall Wallis testi uygulandı. Elde edilen sonuçlar Tablo 3'te gösterilmektedir.

Tablo 3. Katılımcıların Mesleki Deneyime Göre ZEBSEYFÖ İstatistikleri ve Test Sonucu

	Mesleki deneyim	N	Sıra Ort.	X^2	P
Farkındalık Toplam	**1-5 yıl**	26	98,88	5,444	0,142
	6-10 yıl	67	110,33		
	11-15 yıl	55	106,33		
	16 yıl ve üzeri	54	86,77		
	Toplam	202			

Tablo 3'teki değerler incelendiğinde, katılımcıların ZEBSEYFÖ puan sıra ortalamalarının farkındalık toplam puanı (P=0,142). Buna göre, katılımcıların mesleki deneyimlerine göre ZEBSEYFÖ' den elde ettikleri puanların düzeyleri arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir (X2 (3) = 5,444, p>0,05).

4. Öğrenim Durumuna Göre Zihinsel Engelli Bireylerde Spora Yönelik Farkındalık Düzeyi

Öğrenim Durumu Değişkeni (H_0): Öğrenim durumuna bağlı olarak katılımcıların ZEBSEYFÖ düzeyleri arasında manidar bir fark olup olmadığını belirlemek için □=0.05 anlamlılık düzeyinde Kruskall Wallis testi uygulandı. Elde edilen sonuçlar Tablo 4'te gösterilmektedir.

Tablo 4. Katılımcıların Öğrenim Durumuna Göre ZEBSEYFÖ İstatistikleri ve Test Sonucu

	Öğrenim durumu	**N**	**Sıra Ort.**	**X^2**	**P**
Farkındalık Toplam	**Lise**	13	77,35	2,449	0,294
	Ön lisans ve lisans	169	102,79		
	Lisansüstü	20	106,33		
	Toplam	202			

Tablo 4'teki değerler incelendiğinde, katılımcıların ZEBSEYFÖ puan sıra ortalamalarının farkındalık toplam puanı (P=0,294). Buna göre, katılımcıların öğrenim durumlarına göre ZEBSEYFÖ'den elde ettikleri puanların düzeyleri arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir (X2 (2) = 2,449, p>0,05).

5. Yaş Durumuna Göre Zihinsel Engelli Bireylerde Spora Yönelik Farkındalık Düzeyi

Yaş Durumu Değişkeni (H_0): Yaş durumuna bağlı olarak katılımcıların ZEBSEYFÖ düzeyleri arasında manidar bir fark olup olmadığını belirlemek için □=0.05 anlamlılık düzeyinde Kruskall Wallis testi uygulandı. Elde edilen sonuçlar Tablo 5'te gösterilmektedir.

Tablo 5. Katılımcıların Yaş Durumuna Göre ZEBSEYFÖ İstatistikleri ve Test Sonucu

	Yaş	**N**	**Sıra Ort.**	**X^2**	**P**
Farkındalık Toplam	**25-31 yaş**	35	109,24	3,175	0,365
	32-38 yaş	67	105,45		
	39-45 yaş	69	100,78		
	46 yaş ve üzeri	31	85,82		
	Toplam	202			

Tablo 5'teki değerler incelendiğinde, katılımcıların ZEBSEYFÖ puan sıra ortalamalarının farkındalık toplam puanı (P=0,365). Buna göre, katılımcıların yaş gruplarına göre ZEBSEYFÖ'den elde ettikleri puanların düzeyleri arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir (X_2 (3) = 3,175, p>0,05).

TARTIŞMA

Cinsiyete Göre Zihinsel Engelli Bireylerde Spora Yönelik Farkındalık Düzeyi

Cinsiyet değişkenine göre beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörlerin zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalığı incelendiğinde kadınların erkeklerden daha yüksek puan elde ettikleri tespit edilmiştir.

Literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde benzer sonuç gösteren çalışmalara rastlanmıştır. Kırımoğlu vd. (2016) ilköğretim, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi öğretmenleri ile beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının zihinsel engelli bireylerin fiziksel egzersize katılımlarının etkilerine yönelik farkındalık düzeylerinin incelenmesinde bizim çalışmamıza paralel olarak kadın–erkek arasında kadınların daha yüksek düzeyde farkındalığa sahip olduğu görülmüştür. Dursun vd. (2019) spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin (öğretmen adayları) üzerinde yapmış oldukları çalışmada, farklı bölümlerde öğrenim gören bireylerin zihinsel engelli bireylerin sportif etkinliklerine yönelik farkındalık düzeylerinde cinsiyet acısından farklılıklar olduğunu ifade etmişlerdir. Bu farklılığın ise kadın öğretmen adaylarında daha yüksek olduğunu bildirmişlerdir. Yine benzer şekilde yapılan diğer çalışmalar da kadın ve erkek katılımcıların arasındaki farkındalık düzeylerinin anlamlı olarak farklılaştığı, kadın katılımcıların farkındalık düzeyi puanlarının daha yüksek orana sahip olduğu saptanmıştır. (Altınışık vd, 2021; Akyıldız, 2017; Goldenberg vd, 2006; Gökçe vd, 2016; Yıldırım vd, 2010; Mergan, 2022.) Bu araştırmalar bulgularımız sonucunu desteklerken, literatürde sonucumuz ile zıtlık gösteren araştırmalarda yer almaktadır. Kardaş vd. (2017) yaptıkları araştırmada ise kadın ve erkek ebeveynlerin, zihinsel engele sahip bireylerin sportif faaliyetlere katılımına yönelik tutumlarının benzer düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. Kırımoğlu vd. (2016) tarafından yapılan zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık; beden eğitimi öğretmen adayları üzerine bir araştırmada kadın-erkek arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Kemeç vd. (2018) doktor adayları üzerinde yapmış olduğu çalışmada, zihinsel engelli bireylerin sportif etkinliklerine yönelik farkındalık düzeylerine cinsiyetin bir etkisini olmadığı bulgusuna ulaşmıştır. Kabak (2019) farklı branşlardaki öğretmenlerinin zihinsel engelli bireylerin sportif etkinliklerine yönelik farkındalık ve tutum düzeylerini incelemeyi amaçladığı yüksek lisans tez çalışmasında sporun etkilerine yönelik farkındalık düzeyi ile cinsiyet değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmediğini belirtmiştir. Keleş (2021) yaptığı milli eğitim bakanlığında görev yapan öğretmenlerin zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık düzeylerini incelemeyi amaçladığı yüksek lisans tez çalışmasında farkındalık düzeyleri ve cinsiyet değişkenine göre yaptığı analiz sonuçlarında anlamlı farklılığa rastlanmadığını belirtmiştir.

T.C. Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığının (ÖZİDA) Özürlülük Eğitimi "Toplum Özürlülüğü Nasıl Anlıyor" Temel Araştırmasında, kadınların daha olumlu tutumlarının olmasını, onların başkalarının duygularına ve düşüncelerine genel olarak daha duyarlı olmalarıyla, başkalarına karşı daha koruyucu, kollayıcı ve ilgili olmalarıyla, kadınların geleneksel bakım kişisi olmalarıyla ve toplumun kadınlara ilişkin sosyal rol beklentileriyle açıklamaktadır (Gür, 2001).

Kadınların erkeklere göre daha yüsek çıkmasını kadınların anaç, duygusal, fedakâr, öğrenmeye açık, koruyucu, kollayıcı, toplumsal rol ve içsel güdü olarak bakım rolünü üstlenmeleri gibi özellikleriyle açıklayabiliriz.

Meslek Grubuna Göre Zihinsel Engelli Bireylerde Spora Yönelik Farkındalık Düzeyi

Meslek grubu değişkenine göre beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörlerin zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde:

Kabak'ın (2019) farklı branşlardaki öğretmenlerle yaptığı çalışmada zihinsel yetersizliğe sahip kişilerde beden eğitimi ve sporun etkilerine yönelik bilişsel farkındalıklarının istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Öğretmen adayları üzerinde yapılan benzer çalışmalarda da bölüm değişkenine göre farklılık bulunmadığı sonucunu bildirilmiştir (Ertuğral 2022; Dursun vd, 2019; Çiriş ve Uyar 2023).

Beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörlerin aynı çatı altında belirlenmiş bir eğitim programını almaları, her iki meslek gurubunun da amacı spora hizmet etmek olması yaptıkları işin ortak yönlerinin olması bu sonucun çıkmasına sebep olduğu düşünülebilir.

Mesleki Deneyime Göre Zihinsel Engelli Bireylerde Spora Yönelik Farkındalık Düzeyi

Mesleki deneyim değişkenine göre beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörlerin zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Literatürde yapılan yapılan benzer bir çalışma da:

Polatcanlı (2016) yaptığı araştırma da katılımcıların görev yaptıkları kurum süreleri değişkenine göre zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Elde edilen bu sonuç araştırmamızı destekler niteliktedir.

Meslekte geçirilen sürenin beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörlerin açısından her hangi bir farklılık tespit edilememesinde yıllar geçse de meslekteki ilk yılları gibi zihinsel engellilerle ilgili farkındalığı hissetikleri, düşünceleri, deneyimleri, vicdanen sorumluluğu arasında belirgin bir farklılık bulunmamaktadır. Engelli bireylerle çalışmanın kıdem açısından değerlendirilmemelidir. Bu nedenle katılımcıların ön bilgileri, duygusal özellikleri, yaşantıları sosyal çevresi, hayata bakış açıları meslekte geçirilen sürenin az ya da çok olması zihinsel engelli bireylerin sporda farkındalık düzeyini etkilemediği düşünülebilir.

Öğrenim Durumuna Göre Zihinsel Engelli Bireylerde Spora Yönelik Farkındalık Düzeyi

Öğrenim durumu değişkenine göre beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörlerin zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde araştırmamızı destekler nitelikte çalışmalara rastlanmamıştır fakat farklı yapılan çalışmalarda mevcuttur:

Çubukçu ve Acet (2019) lise öğrencilerinin zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık düzeylerinin ortaokul öğrencilerine göre daha yüksek olduğunu bulmuştur. Kardaş vd. (2017) üniversite mezunu ebeveynlerin zihinsel engelli bireylerin sportif etkinliklerine yönelik tutum puanlarının; eğitim durumu "ilkokul", "ortaokul" ve "lise" olan ebeveynlere göre daha yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Atasoy ve Pekel (2021) zihinsel engelli çocuğa sahip ailelerin sporun etkinliklerine yönelik farkındalıklarını inceledikleri çalışmada ailelerin ölçekten aldıkları puan düzeyleri ile eğitim durumları arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılığın okuryazar olmayan ile ortaokul, lise mezunu ve yüksek lisans arasında olduğu görülmüştür. Yıldırım vd. (2022) beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık ve tutum düzeylerinin anne ve baba eğitim durumlarına göre karşılaştırıldığında baba eğitim durumu, engellilere yönelik tutum ve farkındalıkta anlamlı bir farka yol açmamıştır. Bununla birlikte anne eğitim durumlarına göre zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık ve tutum düzeyleri farklılık göstermektedir. Anne eğitimi düşük düzeye sahip beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının olumsuz tutumlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu bulgular Davidov ve Grusec (2006), Zhou vd. (2002), Kochanska (2002), Krevans ve Gibbs (1996), Van der Mark vd. (2002) gerçekleştirdiği araştırmaların sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Öğrenim durumunun kişilerin zihinsel engelli bireylerde sporun farkındalık düzeyini etkilemediğini kişilerin aldıkları eğitimden ziyade bilgi birikimi, yaşantıları kendilerine güven duymaları, kişisel özellikleri, ön bilgilere sahip olmaları, empati kurabilmeleri kişilerin zihinsel engelli bireylerde spora yönelik farkındalık düzeyini etkilediği düşünülebilir.

Yaş Durumuna Göre Zihinsel Engelli Bireylerde Spora Yönelik Farkındalık Düzeyi

Araştırmamızın bir başka bulgusuna göre beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörlerin zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık ölçeğinden elde ettikleri puan ortalaması ile yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde:

Polatcanlı (2016) yaptığı araştırma da katılımcıların yaşlarına göre Zihinsel Engelli Bireylerde Sporun Etkilerine Yönelik Farkındalık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Mergan'ın (2022) engellilerde beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin zihinsel engelli bireylerin sportif etkinliklere katılımına ilişkin farkındalık düzeylerinini incelenmesinde yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Altınışık vd. (2021) spor yöneticisi adayları üzerine yaptıkları araştırmalarında yaşın zihinsel yetersizliği olan bireylere yönelik farkındalık üzerinde herhangi bir etkisine rastlanmamıştır. Elde edilen sonuçlar araştırmamızı destekler niteliktedir. Ayrıca Öztürk ve Akabay'ın (2014) ve Yaralı (2014) yaptıkları araştırmalarda da yaş değişkeni açısından herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır. Yine bunun yanı sıra literatürde çalışma sonucunu destekler nitelikte birçok çalışmaya daha rastlanmıştır (Keleş, 2021; Kabak, 2019; Atasoy ve Pekel, 2021; Çar vd, 2019; Ertuğral, 2022). Aynı zamanda çalışmamızın sonucunu desteklemeyen çalışmalarda mevcuttur. Yıldırım (2022) beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının zihinsel engellilere yönelik farkındalık ve tutum düzeylerinin yaş değişkenlerine göre karşılaştırılmasında 24 yaş üzeri olan beden eğitimi ve spor öğretmen adayları düşük yaş gruplarındaki arkadaşlarına kıyasla zihinsel engellilere yönelik farkındalık ve tutum düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Bu bulgular Diamond (2001), Diamond vd. (2008), Yu vd. (2015) gerçekleştirdiği araştırma bulgularıyla benzerlik göstermektedir.

Çalışmamızda elde edilen sonuç ve literatürdeki sonuçlara göre yaşın, zihinsel engelli bireylere yönelik farkındalık üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığını söyleyebiliriz. Bu durumun araştırmaya dahil edilen katılımcıların mesleki deneyim değişkenimizde olduğu gibi ön bilgileri, duygusal özellikleri, yaşantıları sosyal çevresi, hayata bakış açıları yaşın farkındalık düzeyini etkilemediği düşünülebilir.

SONUÇ

Yapmış olduğumuz bu çalışma ile ülkemizin eğitimcileri olan beden eğitimi ve spor öğretmeni ile antrenörlerin zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık düzeyleri bazı parametrelere göre incelenmiştir. Yapılan analizlere göre, araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmeni ve antrenörlerin zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık ölçeğinden cinsiyet değişkenine göre kadınlar lehine farkındalık düzeylerinde anlamlı bir faklılık bulunmuştur. Ancak meslek grubu, mesleki deneyim, öğrenim durumu ve yaş değişkenlerine göre farkındalık düzeylerinde anlamlı bir fark bulunamamıştır. Katılımcılar açısından elde edilen bulgulardan yola çıkılarak aşağıdaki önerilerde bulunulabilir;

1. Araştırma evreni daha gemiş tutulabilir. Farklı gruplarla çalışmalar yapılabilir. Daha farklı hipotezler kurulabilir.

2. Zihinsel engelli bireylerle çalışan beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörlerin bilgilendirme seminerlerine katılmaları teşvik edilmelidir.

3. Bilgilendirme seminerlerinin planlanmasında çocukların eğitim aldıkları kurum ve kuruluşların etkin bir şekilde görev alması gerekmektedir.

4. Zihinsel engelli çocuklarla çalışan beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörler bir araya gelerek, tecrübe ve deneyimlerini aktaracakları gruplar oluşturulabilir.

5. Eğitim programlarında sporun zihinsel engelli bireylerin fiziksel, psikolojik, sosyal, bilişsel ve psikomotor gelişimi üzerinde uzman kişilerden destek alınmalıdır.

6. Zihinsel engelli bireylerin spor yapmalarına imkân sağlanması açısından ikamet ettikleri bölgelerdeki yerel yönetimlerin spor rekreasyon alanlarına yatırım yapılması gerekmektedir. 53 7. Zihinsel engelli bireylerin spor yapmasına engel olabilecek sorunlarının çözümü için sosyal hizmet ve sosyal yardım odaklı hizmet modelleri için ilgili kurumlar harekete geçirmesi gerekmektedir.

8. Zihinsel engellilerin spor yapma imkanlarını geliştirmek dolayısıyla kendilerine yetebilen mutlu ve sağlıklı bireyler olabilmeleri için tanıtım yapılıp yerel yönetim ve kuruluşlardan gerekli madee destek alınarak proje üretimi ve organizasyonlar yapılmalıdır.

9. Özel eğitim kurumları ile iş birliği çerçevesinde zihinsel engellilerin beden eğitimi derslerinin uygulama boyutunun sayısı arttırılabilir. 10. Beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörlerin zihinsel engellilere ilişkin farkındalıklarına dayalı olarak nicel araştırma yöntemleri incelenmiştir. Gelecek çalışmalarda nitel ve karma araştırma modellerinin işe koşulması alana önemli katkılar sağlayabilir. 11. Bu çalışma beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörlerin zihinsel engellilere ilişkin sporda farkındalık düzeylerine odaklanılmıştır. Oysaki farklı katılımcı grupları ile de çalışılabilir.

KAYNAKLAR

Akyıldız, S. (2017). *Öğretmen adaylarının engelli bireylere yönelik tutumlarının incelenmesi*. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 17*(39), 141-175.

Altınışık, Ü., İlhan, E. L. & Kurtipek, S. (2021). Zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık: Spor yöneticisi adayları üzerine bir araştırma. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16 (2), 79-90.

Ataman, A. (2005). *Özel Gereksinimli Çocuklar. Özel Eğitime Giriş.* (Ed: A. Ataman), Gündüz Yayıncılık, Ankara.

Atasoy, T. ve Pekel, A. (2021). *Zihinsel Engelli Çocuğa Sahip Ailelerin Sporun Etkilerine Yönelik Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi* . Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi , 4 (2) , 96-107 .

Çar, B. , Yarayan, Y. E. , İlhan, E. L. & Atalay Güzel, N. (2019). *Zihinsel Yetersizliği Olan Bireylerde Sporun Etkilerine Yönelik Farkındalık: Fizyoterapist Adaylarına Yönelik Bir Araştırma*. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi , 13 (3) , 267-273 .

Çiriş, V. & Uyar, M.B. (2023). *Öğretmen Adaylarının Zihinsel Engellim Bireylerde Sporun Etkilerine Yönelik Farkındalıklarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi* (Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Örneği), International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS), 14(52), 573-587

Davidov M., Grusec J. E. (2006). Untangling the links of parental responsiveness to distress and warmth to child outcomes. Child Dev. 77 44–58. 10.1111/j.1467-8624.2006.00855.x

Diamond K. E. (2001). Relationships among young children's ideas, emotional understanding, and social contact with classmates with disabilities. Top. Early Child Spec. Educ. 21:104.

Diamond K. E., Hong S.-Y., Tu H. (2008). Context influences preschool children's decisions to include a peer with a physical disability in play. Exceptionality 16 141–155. 10.1080/09362830802198328

Dursun, M., Güler, B. ve Mutlu-Bozkurt, T. (2019). *Öğretmen adaylarının zihinsel engelli bireylerin sportif etkinliklere katılımına ilişkin tutumlarının incelenmesi*. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 13(3), 202-209.

Ertuğral, A. (2022). *Üniversite öğrencilerinin zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık düzeylerinin incelenmesi: Doğu Karadeniz Bölgesi [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]*. Giresun Üniversitesi.

Goldenberg, I., Matheson, K. & Mantler, J. (2006). The assessment of emotional intelligence: a comparison of performance-based and self-report methodologies. Journal of Personality Assessment, 86(1), 33-45.

Gökçe, A., Güneş, G. ve Çelik-Seyitoğlu, D. (2016). İnönü Üniversitesi tıp fakültesi öğrencilerinin engellilere yönelik tutum ve davranışları. Medicine Science, 5(2), 351-362.

Gözübüyük, S. (1993). Açıklamalı Türk Anayasaları, Turhan Kitapevi, ss.210-211, Ankara.

Gür, A. (2001). *Özürlülerin sosyal yaşama uyum sürecinde sportif etkinliklerin rolü*. T.C. Başbakanlık Özürlüler Dairesi Başkanlığı Yayınları.

İlhan, E. L. ve Esentürk, O. K. (2015). *Zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık ölçeği (ZEBSEYFÖ) geliştirme çalışması. CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 9(1), 19-36.

Kabak, S. (2019). *Farklı branşlardaki öğretmenlerinin zihinsel engelli bireylerin sportif etkinliklerine yönelik farkındalık ve tutum düzeyleri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi.

Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.

Kardaş, N. T., Kardaş, S. B. ve Sadık, R. (2017*). Zihinsel engelli çocuğu olan bireylerin çocuklarının sportif etkinliklerine yönelik tutumlarının incelenmesi.* Ulusal Spor Bilimleri Dergisi, 1(2), 34-43.

Keleş, S. (2021). *Milli Eğitim Bakanlığı'nda görev yapan öğretmenlerin zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık düzeylerinin incelenmesi: Adıyaman/Çelikhan örneği*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi.

Kemeç, D. G. , Tekkurşun Demir, G. & Koç, S. (2018). *Doktor Adaylarının Zihinsel Yetersizliği Olan Bireylerde Sporun Etkilerine Yönelik Farkındalıkları* . Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi , 3 (4) , 153-168 .

Kırımoğlu, H. , Esentürk, O. , İlhan, E. L. , Yılmaz, A. & Kaynak, K. (2016). *İlköğretim, Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezi Öğretmenleri İle Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmen Adaylarının Zihinsel Engelli Bireylerin Fiziksel Egzersize Katılımlarının Etkilerine Yönelik Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi*. Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi , 5 (4),231244.

Kırımoğlu, H., Kepoğlu, A., Dereceli, Ç. &, Parlak, N. (2009). *İlköğretim II. kademe öğrencilerinin atılganlık düzeylerinin spora katılımları bakımından incelenmesi (Ankara-Elmadağ İlçesi Örneği).* Atatürk Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 11(1), ss. 7-15.

Kochanska, G. (2002). Mutually responsive orientation between mothers and their young children: a context for the early development of conscience. Curr. Dir. Psychol. Sci. 11 191–195. 10.1111/1467-8721.00198

Krevans, J., Gibbs J. (1996). Parents' use of inductive discipline: relations to children's empathy and prosocial behavior. Child Dev. 67 3263–3277. 10.2307/1131778

Mergan, B. (2022). *Engellilerde beden eğitimi ve spor eğitimi bölümü öğrencilerinin zihinsel engelli bireylerin sportif etkinliklere katılımına ilişkin farkındalık düzeylerinin incelenmesi*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İnönü Üniversitesi.

Okçu Çubukçu, Ç. ve Acet, M. (2019). *Ortaokul Ve Lise Öğrencilerinin Zihinsel Engelli Bireylerde Sporun Etkilerine Yönelik Farkındalık Düzeyinin İncelenmesi*. Social Sciences Studies Journal, 5(47),5865 - 5871. 10.26449/sssj.1822

Öztürk, H. ve Abakay, U. (2014). Research of attitudes of the students studying in schools of physical education and sport toward disabled kids. Turkish Journal of Sport and Exercise, 16(3), 66-68.

Polatcanlı, F. (2016). *Milli eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde görev yapan öğretmenler ile üniversite öğrencilerinin zihinsel engelli bireylerde spor'un etkilerine yönelik farkındalık düzeylerinin incelenmesi* (Tez No. 435515) [Yüksek lisans tezi, Dumlupınar Üniversitesi] Kütahya.

Savucu, Y,& Biçer S.Y. (2009). Zihinsel Engellilerde Fiziksel Etkinliklerin Önemi. Türkiye Klnikleri Journal Of Sport Science; 1(2), ss. 117-122.

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, Aile ve Tüketici Hizmetleri. (2011). Engelli Bireylerde Toplumsal Uyum. Ankara.

Van der Mark, I. L., Bakermans-Kranenburg M. J., Van Ijzendoorn M. H. (2002). The role of parenting, attachment, and temperamental fearfulness in the prediction of compliance in toddler girls. Br. J. Dev. Psychol. 20 361–378.

Yaralı, D. (2015). *Öğretmen Adaylarının Özel Gereksinimli Bireylere Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi* . Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,17(2),431-455.

Yetim, A. (2000). Spor Sosyolojisi, Topkar Matbaacılık. ss. 120-121, Ankara

Yıldırım A. (2022). *Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Zihinsel Engelli Bireylerde Sporun Etkilerine Yönelik Tutum Ve Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi*. Konya. Yüksek Lisans Tezi.

Yıldırım, A. & Yüksel, M. F. (2022). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Zihinsel Engelli Bireylerde Sporun Etkilerine Yönelik Tutum ve Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesi* . Türk Spor Bilimleri Dergisi , 5 (2) , 115-126 .

Yıldırım-Sarı, H., Bektaş, M. ve Altıparmak, S. (2010). *Hemşirelik öğrencilerinin engellilere yönelik tutumlarının belirlenmesi*. Yeni Tıp Dergisi, 27, 80-83.

Yu, S., Ostrosky M. M., Fowler S. A. (2015). The relationship between preschoolers' attitudes and play behaviors toward classmates with disabilities. Top. Early Child Spec. Educ.

Zhou, Q. Eisenberg N. Losoya S. H., Fabes R. A., Reiser M., Guthrie I. K., et al. (2002). The relations of parental warmth and positive expressiveness to children's empathy-related responding and social functioning: a longitudinal study.

Sapkın Eğlence: Serbest Zamanın Kötücül Yolculuğu

Levent ÖNAL[1]

[1]Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum

ÖZET

Amaç: Bu çalışma serbest zamanın çeşitli eğlence ve aktivitelerle nasıl "sapkın" hale gelebileceğini, yani toplumun genel kabul görmüş normlarından sapma potansiyelini işaret etmektedir.

Yöntem: Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan betimsel durum çalışması modeli kullanılmıştır. Durum çalışması herhangi bir alandaki sınırlı durumları ortaya koyar ve bunların gelişimini sağlayacak altyapıyı oluşturmak için sistematik bir araştırma sunar.

Bulgular: Sapkın eğlence etkinliklerinin kişisel motivasyonları çok çeşitli olabilir ve bireysel tercihler, deneyimler ve değerler üzerinde etkili olabilir. Ancak, bu tür etkinliklere katılmadan önce riskleri ve sonuçları dikkatlice değerlendirmek önemlidir. Kişisel güvenlik, yasal sorumluluklar ve toplumsal sonuçlar göz önünde bulundurulmalıdır.

Sonuç: eğlence ve serbest zamanın evrimi, farklı dönemlerde farklı eğlence biçimlerini ortaya çıkarmış ve değişen toplumsal, kültürel ve teknolojik faktörlerle şekillenmiştir. Eğlence, insanların yaşamlarının önemli bir parçası olmuş ve serbest zamanlarını değerlendirmelerine yardımcı olmuştur. Ancak, eğlenceyi sınırları içinde ve pozitif bir şekilde deneyimlemek önemlidir. Sapkın eğlence etkinlikleri, bireylerin tercihlerine ve motivasyonlarına bağlı olarak farklılık gösterir, ancak riskler ve sonuçlar dikkate alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: eğlence, serbest zaman, sapkın davranış.

Deviant Amusement: The Evil Journey of Free Time

Levent ÖNAL[1]

ABSTRACT

Purpose: This study aims to explore how leisure time can become "deviant" through various forms of entertainment and activities, indicating the potential deviation from the generally accepted norms of society.

Method: The research employs a descriptive case study model, one of the qualitative research methods. The case study method elucidates specific instances in any given field and presents a systematic investigation to establish the infrastructure for their development.

Findings: Personal motivations for engaging in deviant leisure activities can be highly diverse and may influence individual preferences, experiences, and values. However, it is crucial to carefully assess the risks and consequences before participating in such activities. Personal safety, legal responsibilities, and societal repercussions should be taken into consideration.

Conclusion: The evolution of entertainment and leisure time has brought forth various forms of entertainment during different eras, shaped by changing social, cultural, and technological factors. Entertainment has become a significant part of people's lives, aiding them in making the most of their leisure time. Nevertheless, it is essential to experience entertainment within its boundaries and in a positive manner. Deviant leisure activities may vary depending on individual preferences and motivations, but risks and consequences must be acknowledged.

Keywords: amusement, leisure time, deviant behavior.

GİRİŞ

Eğlence, insanların tarih boyunca serbest zamanlarında başvurdukları bir etkinlik türüdür (Mannell, 1984). Serbest zamanın, insanların günlük işlerini yerine getirme dışında kalan zaman dilimlerini ifade ettiği düşünüldüğünde, eğlence kavramı bu süreçle yakından ilişkilidir. Eğlence, insanların zevk aldığı, rahatladığı ve sosyal etkileşim kurduğu bir etkinlik olarak tanımlanabilir (Vorderer, 2001). İnsanlık tarihinin erken dönemlerinde, insanlar temel ihtiyaçlarını karşılamak için sürekli çalışmak zorunda kaldıkları için serbest zamanları oldukça sınırlıydı. Avlanma, toplama ve hayatta kalma mücadelesi gibi faaliyetler, onların zamanlarının büyük bir bölümünü kaplıyordu (Diamond, 2010). Ancak, tarım devrimiyle birlikte insanlar daha fazla yiyecek üretme ve daha fazla zaman yaratma imkânına sahip oldular. Bu, serbest zamanın artmasına ve eğlenceye daha fazla önem verilmesine yol açtı (Goodale ve Godbey, 1988). Antik Yunan dönemi, eğlence anlayışının önemli bir dönüm noktası olarak kabul edilebilir. Olimpiyat oyunları gibi spor etkinlikleri, tiyatro oyunları ve müzik gibi sanatsal etkinlikler, insanların serbest zamanlarını değerlendirmek için kullanılan yöntemlerdi. Yunanlar, beden ve ruh sağlığının korunması ve geliştirilmesi için düzenli egzersiz yapmanın önemini vurguladılar (Sylvester, 1999). Bu dönemdeki eğlence, insanların fiziksel ve zihinsel refahını artırmayı hedefleyen bir araç olarak görülüyordu. Orta Çağ'da, eğlence genellikle dini festivaller, şölenler ve halk dansları gibi toplumsal etkinliklerle ilişkilendirildi. Kilise, insanların serbest zamanlarını dini etkinliklere ayırmalarını teşvik etti. Bununla birlikte, Orta Çağ toplumunda eğlenceye ilişkin bazı sınırlamalar da vardı ve eğlence genellikle yüksek sınıfın ayrıcalığı olarak görülüyordu. Yine de, halk arasında da çeşitli eğlence formları vardı ve bu, insanların günlük sıkıntılardan uzaklaşmasını sağladı. Endüstri Devrimi ile birlikte eğlence kavramı daha da yaygınlaştı (Shivers ve DeLisle, 1997). Sanayileşme süreci, üretkenlikte büyük bir artış sağladı ve insanların çalışma saatleri kısaltıldı. Fabrika işçileri ve işçi sınıfı, serbest zamanlarında eğlenceye daha fazla erişim sağladılar (Cunningham, 2016). Sinema, tiyatro, müzikaller, spor etkinlikleri ve lunaparklar gibi yeni eğlence biçimleri ortaya çıktı. Bu dönemde eğlence, kültürel ve toplumsal deneyimlerin bir parçası haline geldi ve sosyal bağların güçlenmesine katkıda bulundu. 20. yüzyılda, teknolojik ilerlemeler eğlence alanında devrim niteliğinde değişikliklere yol açtı. Radyo, televizyon, sinema, video oyunları ve internet gibi yeni medya biçimleri, insanların serbest zamanlarını daha da çeşitlendirdi. Medya ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi, insanların farklı kültürel deneyimlere erişimini kolaylaştırdı ve eğlenceyi daha da kişiselleştirdi (Gershuny ve Fisher, 1999). İnsanlar artık evlerinde rahatlıkla eğlenceye erişebilirken, aynı zamanda sosyal medya platformları aracılığıyla sanal ortamda da etkileşim kurabilir hale geldiler. Bugün eğlence, bir endüstri haline gelmiş durumda. Sinema, televizyon, müzik, oyun, spor ve turizm gibi sektörler, milyarlarca dolarlık bir ekonomiyi destekliyor (Vogel, 2020). İnsanlar, serbest zamanlarını çeşitli etkinliklerle değerlendirirken, aynı zamanda eğlenceyi bir yaşam tarzı olarak benimsemeye başladılar. Eğlence, stresi azaltma, ruh halini iyileştirme ve kişisel tatmini artırma gibi işlevlere sahiptir (Henderson, 2005). Bu durum göz önünde bulundurulduğunda, eğlence kavramı serbest zamanla sıkı bir ilişki içerisindedir. İnsanlık tarihinin farklı dönemlerinde, serbest zamanın kullanımı ve eğlence anlayışı büyük değişimler geçirmiştir. İnsanlar, zamanla birlikte eğlenceye daha fazla değer vermeye başlamış ve farklı eğlence formları ortaya çıkmıştır. Teknolojik ilerlemeler ve kültürel değişimler, eğlenceyi daha da çeşitlendirmiş ve kişiselleştirmiştir (Torkildsen, 2012). Günümüzde eğlence, insanların yaşamlarının önemli bir parçası haline gelmiş ve serbest zamanın etkin bir şekilde değerlendirilmesini sağlayan bir araç olmuştur.

Kuşkusuz, eğlence kavramının serbest zamanla olan ilişkisi, zamanla bazı değişikliklere ve dönüşümlere uğramıştır. Bu dönüşümlerden biri, serbest zamanın sapkın (deviant) olarak adlandırılan bir duruma geçişi olarak gösterilebilir (Smith ve Raymen, 2018). Sapkın eğlence, bireylerin toplumsal normlara aykırı, riskli veya zararlı etkinliklere yönelmelerini ifade eder (Bedir ve ark., 2022). Bu durum, eğlence kavramının sınırlarını zorlayan, yasadışı, sosyal veya toplumsal olarak kabul edilemez faaliyetleri içerir (Stebbins, 1997). Sapkın serbest zaman davranışları, eğlence alanında meydana gelen değişiklikler ve toplumsal

etkileşimlerin bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Toplumun değerleri, yaşam tarzları ve bireysel tercihlerin değişimi sapkın serbest zaman gelişimini etkileyen faktörlerdir (Stebbins ve ark., 2006). Bununla birlikte, sapkın serbest zaman davranışı, tüm bireyler için geçerli bir durum değildir. Bazı insanlar, toplumsal normlara uygun ve kabul edilebilir eğlence faaliyetlerine katılmaya devam ederken, diğerleri riskli ve sınırları zorlayan etkinliklere yönelebilir. Sapkınlık, farklı şekillerde ortaya çıkabilir. Örneğin, bazı insanlar yasadışı uyuşturucu kullanımı, kumar, hırsızlık veya vandalizm gibi yasadışı faaliyetlere yönelebilir. Bu tür eğlence faaliyetleri, toplumun normlarına ve yasal düzenlemelere açıkça aykırıdır ve bireylerin risk altına girmesine, başkalarına zarar vermesine veya cezai yaptırımlarla karşılaşmasına neden olabilir (Smith ve Raymen, 2018). Diğer bir örnek, tehlikeli spor veya macera etkinliklerine ilgi duyan kişilerdir. Dağcılık, sörf, paraşüt gibi adrenalin dolu etkinlikler, bireylerin sınırlarını zorlamalarına, risk almalarına ve heyecan arayışına yönelmelerine olanak sağlar. Bu tür etkinlikler, bireylere büyük bir özgürlük ve tatmin duygusu sağlayabilirken, aynı zamanda ciddi yaralanma veya ölüm riski taşırlar (Bedir ve Önal, 2023). Serbest zamanda sapkın davranışın ortaya çıkmasının bir diğer faktörü de medya etkisidir. Televizyon programları, filmler, video oyunları ve internet, bazı insanlarda riskli veya saldırgan davranışların normalleşmesine veya özendirilmesine yol açabilmektedir (Yar, 2012). Dolayısıyla medya, sapkın davranışların yayılmasında bir rol oynayabilir ve bireylerin bu tür etkinliklere ilgi duymalarını teşvik edebilir. Ancak, davranışların toplumsal sonuçları da vardır. Bu tür faaliyetler, bireylerin kendilerine ve başkalarına zarar verme potansiyeline sahiptir. Yasaların ihlali, kişisel güvenlik ve toplumsal huzur gibi sorunlar yaratır. Ayrıca, bireylerin sosyal bağlarını zayıflatabilir, sosyal dışlanmaya ve izolasyona neden olabilir (Raymen ve Smith, 2019).

Serbest zamandaki sapkın davranışlar bireylerin eğlence arayışında sınırları zorladığı bir durum olmasının yanı sıra, psikolojik ve sosyal dinamiklerin etkisiyle de ilişkilidir. Bu durumu anlamak için bazı faktörleri göz önünde bulundurmak önemlidir.

İnsanlar neden sapkın serbest zaman etkinliklerine yönelir?

Bu sorunun yanıtı oldukça karmaşıktır, bireysel farklılıklar, motivasyonlar ve deneyimler üzerinde etkili olabilir. Bir kişi için sapkın davranış, sıradan ve rutin olanı sorgulama veya kaçış arayışı olabilir. Bir başkası için ise adrenalin ve heyecan arayışı veya sınırlarını zorlama isteği olabilir. Aynı zamanda, bir bireyin sosyal çevresi, kültürel etkiler ve toplumsal baskılar da sapkın davranış tercihlerini etkileyebilir (Bedir ve Önal, 2023).

Sapkın serbest zaman etkinliklerinin riskli veya tehlikeli olması, bireyler için bir tür özerklik ve kontrol hissi yaratabilir (Stebbins, 1997). Bu tür etkinlikler, bir kişinin günlük hayatında hissettiği sınırlamaları aşma, kendi yeteneklerini test etme ve kendini ifade etme imkânı sağlar (Wearing ve ark., 2013). Ancak, bu tür etkinliklerin yanında gelen riskler ve sonuçlar da göz ardı edilmemelidir. Kişisel güvenlik, başkalarına zarar verme veya hukuki sonuçlar gibi riskler, serbest zamandaki sapkın davranışların potansiyel negatif yönlerini temsil eder (Smith ve Raymen, 2018). Aynı zamanda toplumsal dinamikler ve değerlerin bir yansımasıdır. Toplumun kabul ettiği eğlence normları zaman içinde değişebilir ve evrilebilir. Örneğin, belirli bir dönemde toplumsal olarak kabul edilemez olan bir eğlence faaliyeti, ilerleyen zamanlarda toplumun değişen değerleriyle kabul edilebilir hale gelebilir veya tam tersi (Franklin-Reible, 2006). Toplumsal değişimler, sapkın davranışların popülerlik kazanmasına veya gerilemesine yol açabilir. Sapkın serbest zaman etkinlikleri, bireylerin kişisel tatmin ve özgünlük arayışlarına da bağlı olabilir. İnsanlar, sıradanlık veya monotonluktan kaçmak, kendilerini farklılaştırmak veya toplumda farklı bir kimlik oluşturmak isteyebilirler. İnsanlar, sapkın serbest zaman etkinliklerine katılımda çeşitli motivasyonlara sahip olabilirler. Bu motivasyonlar kişiden kişiye farklılık gösterebilir ve farklı faktörlerin etkisi altında olabilir. İşte insanların sapkın serbest zaman etkinliklerine katılımını etkileyen bazı yaygın motivasyonlar:

Adrenalin ve Heyecan Arayışı: Birçok insan, rutin yaşamlarında bulamadıkları adrenalin ve heyecanı deneyimlemek için sapkın etkinliklerine yönelirler. Tehlikeli sporlar, ekstrem sporlar veya macera aktiviteleri gibi etkinlikler, heyecan verici ve sıra dışı deneyimler sunar. Bu tür aktiviteler, bireylerin sınırlarını zorlamalarına, korkularıyla yüzleşmelerine ve kendilerini canlı hissetmelerine yardımcı olur (Zuckerman, 2009).

Sıradanlıktan Kaçış: Sapkın serbest zaman etkinlikleri, insanların günlük rutinlerinden ve monotonluktan kaçmalarına olanak sağlar. Sıradanlığı kırıp farklı bir deneyim yaşamak, bazı insanlar için can sıkıntısını giderme ve yeni bir perspektif kazanma anlamına gelir. Bu tür etkinlikler, insanların kendilerini özgür, yenilikçi ve diğerlerinden farklı hissetmelerini sağlar (Redmon, 2003).

Grup Kimliği ve Sosyal Bağlar: Bazı durumlarda, sapkın serbest zaman etkinlikleri, insanların sosyal gruplara katılarak veya belirli bir topluluğa aidiyet hissiyle ilişkilidir. Örneğin, motosiklet kulüpleri, sokak sanatı grupları veya müzik altkültürleri gibi gruplar, bireylerin benzer ilgi alanlarına sahip insanlarla bir araya gelmesini sağlar. Bu tür etkinliklere katılmak, bireylere sosyal bağlar kurma, dayanışma hissi ve benzer düşünen insanlarla ilişki kurma fırsatı sunar (Woolley ve Luger, 2023).

Kendini İfade Etme İmkânı: Sapkın serbest zaman etkinlikleri, bazı insanlar için kendilerini ifade etme ve özgün bir şekilde ifade etme fırsatıdır. Müzik, dans, sokak sanatı veya alternatif kültürler gibi etkinlikler, bireylere kendi kimliklerini, ilgi alanlarını ve sanatsal yeteneklerini ortaya koyma şansı verir. Bu tür etkinlikler, insanların yaratıcılıklarını sergilemelerini ve özgürce ifade etmelerini sağlar (Berdychevsky, 2019).

Toplumsal Eleştiri veya Sisteme Meydan Okuma: Bazı insanlar sapkın serbest zaman etkinliklerine, toplumsal eleştiri veya mevcut sisteme meydan okuma amacıyla katılırlar. Protesto eylemleri, direniş sanatı veya alternatif yaşam tarzları gibi etkinlikler, bireylerin sosyal adaletsizliklere karşı duruşunu göstermesini ve toplumsal değişimi teşvik etmesini sağlar (Franklin-Reible, 2006).

Eğlence ve haz duygusunu temelinde barındıran insanların sapkın serbest zaman etkinliklerine katılma motivasyonları çok çeşitli olabilir. Adrenalin arayışı, sıradanlıktan kaçış, sosyal bağlar, kendini ifade etme imkânı veya toplumsal eleştiri gibi faktörler, insanların bu tür etkinliklere yönelmelerinde etkili olabilir. Ancak, sapkın serbest zaman etkinliklerinin riskleri ve sonuçları göz önünde bulundurulmalı ve bu tür etkinliklerin yasal ve etik sınırlarına dikkat edilmelidir.

Sapkınlık, kişisel arayışların bir yansıması olabilir ve bireylerin kendilerini özgür, yenilikçi veya diğerlerinden farklı hissetmelerine yardımcı olabilir. Ancak, ne olursa olsun serbest zamandaki sapkınlığın potansiyel riskleri ve toplumsal sonuçları göz ardı edilemez. Yasaların ihlali, kişisel güvenlik sorunları, başkalarına zarar verme ve toplumsal düzenin bozulması gibi sonuçlar, bu tür eğlence faaliyetlerinin getirdiği riskleri temsil eder. Toplumun değerleri, normları ve hukuki düzenlemeleri, sapkın davranışların sınırlarını belirlemektedir (Bedir ve Önal, 2023).

Sapkın eğlencenin bireylere etkileri

Eğlencenin serbest zamanla olan ilişkisindeki evrim sürecinde ortaya çıkan sapkın davranışlar bireylere çeşitli sonuçlar getirebilir. Bu sonuçlar, hem bireysel hem de toplumsal düzeyde etkiler yaratabilir. Sapkın serbest zaman olarak adlandırılan bu sapkın eğlence etkinliklerinin bireylere etkilerini ele aldığımızda:

Kişisel Riskler: Sapkın eğlence etkinlikleri, bireylerin kişisel güvenliklerini riske atabilir. Örneğin, tehlikeli sporlar, yasadışı uyuşturucu kullanımı veya radikal aktiviteler gibi faaliyetler, bireylerin sağlığına ve güvenliğine zarar verebilir. Bu tür riskler, yaralanmalar, hastalıklar veya hatta ölüm gibi sonuçlara yol açabilir. Uyuşturucu kullanımı veya madde bağımlılığı, bireylerin fiziksel ve zihinsel sağlığını olumsuz etkileyebilir, bağımlılık sorunlarına yol açabilir ve sosyal ilişkileri zayıflatabilir (Stodolska ve ark., 2019).

Psikolojik Etkiler: Sapkın eğlence etkinlikleri, bireylerin psikolojik sağlığı üzerinde de etkiler yaratabilir. Örneğin, yasadışı aktivitelere katılan bireylerde suçluluk duygusu, stres, kaygı veya bağımlılık gibi sorunlar gelişebilir. Ayrıca, bu tür faaliyetlere katılan bireylerde sosyal dışlanma veya suçla ilişkili stigmatizasyon gibi psikososyal zorluklar da ortaya çıkabilir (Ayres, 2019).

Toplumsal Sonuçlar: Sapkın eğlence etkinlikleri, toplumun huzur ve düzenini etkileyebilir. Yasaların ihlali, güvenlik tehditleri, başkalarına zarar verme veya mülk hasarı gibi sonuçlar ortaya çıkabilir. Bu tür faaliyetler, toplumda güvensizlik duygusu oluşturabilir, sosyal normlara meydan okuyabilir ve toplumsal düzeni bozabilir.

Hukuki Sonuçlar: Sapkın eğlence etkinlikleri, bireylerin yasal sorumluluklarını ve hukuki sonuçlarını da beraberinde getirebilir. Yasaların ihlali, cezai yaptırımlara maruz kalma riskini artırır. Bireyler, yasadışı faaliyetlerde bulunarak hukuki sorunlarla karşı karşıya kalabilir ve uzun vadeli sonuçlara katlanmak zorunda kalabilir (Smith ve Raymen, 2018).

Toplumsal Değerler ve Etik: Sapkın eğlence etkinlikleri, toplumun değerleri ve etik kurallarına meydan okuyabilir. Bu tür davranışlar, toplumda rahatsızlık, tepki veya hoşnutsuzluk yaratabilir. Toplumun normları ve değerleri, sapkın eğlence etkinliklerinin kabul edilebilirlik düzeyini belirler ve bu tür davranışlara karşı toplumsal tepkiler şekillenir (Stone ve Sharpley, 2013).

İçsel Tatmin ve İlgili Duygusal Deneyimler: Sapkın eğlence etkinliklerine katılan bireyler, içsel tatmin ve duygusal deneyimler yaşayabilir. Bu tür etkinlikler, bireylerin heyecan, özgürlük, özerklik veya özdeşleşme gibi duygusal ihtiyaçlarını karşılayabilir. Ancak, bu tatmin ve deneyimlerin getirdiği kısa vadeli faydalar, uzun vadeli risklere ve olumsuz sonuçlara değer mi, sorusu önemlidir (Smith, 2016).

Serbest zamanın evrimi, geçmişten bugüne farklı boyutlarda değişim göstermiştir. İnsanlar, serbest zamanlarında eğlence arayışına girmiş ve bu süreçte çeşitli eğlence biçimleri ortaya çıkmıştır. Ancak, eğlencenin serbest zamandaki evrim süreci sapkın davranışlarla birlikte değişim göstermiştir. Sapkın eğlence etkinlikleri, kişisel risklere, psikolojik etkilere, toplumsal sonuçlara, hukuki sonuçlara, toplumsal değerler ve etik sorunlara ve içsel tatmin ile ilişkili duygusal deneyimlere neden olabilir. Bu etkinlikler, bireylerin tercihlerine ve motivasyonlarına bağlı olarak farklılıklar gösterir. Bu bağlamda, insanların sapkın serbest zaman etkinliklerine katılmalarını etkileyen faktörler arasında adrenalin arayışı, sıradanlıktan kaçış, sosyal bağlar, kendini ifade etme imkânı ve toplumsal eleştiri gibi motivasyonlar yer almaktadır. Ancak, bu tür etkinliklere katılırken risklerin ve sonuçların dikkatlice değerlendirilmesi önemlidir. Sonuç olarak, eğlence ve serbest zaman kavramları sürekli olarak değişen ve evrim geçiren dinamiklerdir. Bireyler, eğlenceyi serbest zamanlarında arayışına devam ederken, toplumun değerleri, normları ve yasal düzenlemeleri dikkate almalıdır. Sapkın eğlence etkinliklerinin getirdiği risklerin ve sonuçların farkında olmak, sağlıklı ve dengeli bir eğlence deneyimi için önemlidir.

METOT

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan betimsel durum çalışması modeli kullanılmıştır. Durum çalışması herhangi bir alandaki sınırlı durumları ortaya koyar ve bunların gelişimini sağlayacak altyapıyı oluşturmak için sistematik bir araştırma sunar (Subaşı ve Okumuş, 2017).

BULGULAR

Serbest zamanın tarihsel evrimi ve eğlence kavramının bu süreçteki dönüşümü incelenmiştir. Aynı zamanda, sapkın eğlence etkinliklerinin bireyler üzerindeki etkileri ve bu tür etkinliklere katılımı etkileyen

motivasyonlar üzerinde durulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre, serbest zamanın evrimsel gelişimi, insanların eğlenceye yaklaşımlarını şekillendirmiş ve sapkın eğlence etkinlikleri, bireylerin risk alma, sınırları zorlama ve farklı deneyimler yaşama ihtiyacını tatmin edebilir. Ancak, bu tür etkinliklerin bireyler üzerinde kişisel, psikolojik ve toplumsal sonuçları olduğu ve bu sonuçların göz önünde bulundurulması gerektiği karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda, serbest zamanın ve eğlencenin toplumsal etkileri ve sapkın eğlence etkinliklerinin bireysel ve toplumsal boyutları üzerinde yoğunlaştığımızda serbest zamanın eğlence ile ilgili değişen dinamiklerini ve sapkın davranışların toplumsal ve bireysel etkilerini anlamamıza katkı sağlayacağı bulgulanmıştır.

Serbest zamanın evrimi ve eğlence kavramının dönüşümü, insanların yaşamlarının vazgeçilmez bir parçası olan eğlenceye olan ilgilerini yansıtır. Tarihsel olarak, insanlar çalışma ve yaşamın zorluklarıyla mücadele etmek zorunda kaldılar, ancak serbest zamanın artmasıyla birlikte eğlenceye daha fazla önem verme fırsatı buldular. Bu, insanların yaşamlarını zenginleştiren, stresi azaltan ve kişisel tatmini artıran bir araç haline geldi. Antik Yunan döneminde spor etkinlikleri ve sanatsal gösterilerle başlayan eğlence geleneği, günümüzde sinema, müzik, spor, sanat ve dijital medya gibi birçok farklı biçimde kendini göstermektedir. Bu çeşitlilik, insanların farklı zevklerine ve ilgi alanlarına hitap ederken aynı zamanda toplumsal bağları güçlendirmeye de katkıda bulunmaktadır. Teknolojinin gelişimi ile eğlence, bireylerin evlerinden rahatlıkla erişebileceği bir seviyeye ulaşmıştır ve kişiselleştirilmiş deneyimler sunmaktadır. Bugün, eğlence endüstrisi milyarlarca dolarlık bir ekonomiyi desteklemekte ve insanlar için yaşam tarzının bir parçası haline gelmiştir. Eğlence, insanların serbest zamanlarını verimli bir şekilde değerlendirmelerini sağlarken aynı zamanda onlara keyif, eğlence ve keşif fırsatları sunar. Bu nedenle, serbest zamanın eğlence ile birleşmesi, yaşamın en olumlu yönlerinden biri olarak görülmelidir.

Pozitif Bakış Açısıyla Eğlence

İnsanların eğlenceye olan ilgisi ve ihtiyacı doğaldır ve eğlence, hayatın keyifli ve zevkli yanlarını deneyimlememize yardımcı olabilir. Daha pozitif bir perspektiften eğlence anlayışının önemini ele aldığımızda (Sayre ve ark., 2010):

Stres azaltma ve refahı artırma: Eğlence, stresi azaltmaya, zihinsel ve duygusal refahı artırmaya yardımcı olabilir. Özellikle yoğun iş temposu veya günlük hayatın zorluklarıyla karşılaştığımızda, eğlence aracılığıyla rahatlama sağlayabilir ve yeniden enerji kazanmamıza yardımcı olabilir.

Yaratıcılığı teşvik etme: Eğlence, yaratıcılığın ortaya çıkmasını teşvik edebilir. Sanat, müzik, yazma, oyunculuk gibi eğlence biçimleri, insanların içlerindeki yaratıcı potansiyeli keşfetmelerine ve ifade etmelerine yardımcı olabilir. Sizce de ünlü toplum bilimci Maslow'un piramitte belirttiği "kendini gerçekleştirme" olgusu eğlence ile gerçekleşebilir mi? Neden olmasın.

Öğrenme ve keşfetme fırsatları: Eğlence, öğrenme ve keşfetme için bir platform sağlayabilir. Belgesel filmler, interaktif müzeler veya oyunlar aracılığıyla yeni bilgiler edinmek, farklı kültürleri ve perspektifleri keşfetmek mümkün olabilir.

Toplumsal birleşme ve paylaşma: Eğlence, insanları bir araya getirme ve ortak deneyimler paylaşma fırsatı sunar. Konserlere gitmek, spor etkinliklerine katılmak veya film izlemek gibi etkinlikler, insanları bir araya getirerek sosyal bağları güçlendirebilir.

Motivasyon ve ilham kaynağı olma: Eğlence, insanlara motivasyon ve ilham kaynağı olabilir. Başarılı insanların hikayelerini izlemek veya izlemek, müzikle duygusal bir bağ kurmak veya güldürücü bir filmle moral bulmak gibi etkinlikler, insanların kendi hedeflerine ulaşmak için motivasyon kazanmalarına yardımcı olabilir.

SONUÇ

Eğlence pozitif bir etkiye sahip olabilir, ruh halini yükseltebilir, yaratıcılığı besleyebilir, sosyal bağları güçlendirebilir ve öğrenme deneyimlerini artırabilir. Ancak yine de, dengeli bir şekilde ve zararlı etkileri göz ardı etmeden eğlenceyi değerlendirmenin önemli olduğunu unutmamalıyız. Eğlence, doğası gereği kötü bir şey değildir. Ancak eğlence, bazı durumlarda zararlı alışkanlıklara yol açabilir veya kişinin hayatına olumsuz etkileri olabilir. Bu durumda, sorun eğlence aktivitesinin kendisi değil, nasıl kullanıldığı veya kötüye kullanıldığı olabilir. Eğlenceyi kötü bir şey olarak değerlendirmek yerine, önemli olan dengeyi korumaktır. Eğlenceyi sağlıklı ve dengeli bir şekilde yaşamak için kişisel sınırlar belirlemek, sorumlulukları yerine getirmek ve zararlı alışkanlıklara dikkat etmek önemlidir. Bireyler, kendi ihtiyaçlarına uygun olan eğlence biçimlerini seçerek, keyif alırken zararlı etkilere maruz kalmamaya çalışmalıdır.

KAYNAKLAR

Ayres, T. (2019). Substance use in the night-time economy: deviant leisure?. Deviant leisure: Criminological perspectives on leisure and harm, 135-160.

Bagwell, L. S., & Bernheim, B. D. (1996). Veblen effects in a theory of conspicuous consumption. The American economic review, 349-373.

Bedir, F., & Önal, L., (2023). Sapkın Boş Zaman (Boş Zamanın Karanlık Yüzü). Akademisyen Kitabevi.

Bedir, F., Önal, L., Turan, M., & Mizrak, O. (2022). Deviant leisure: why leisure is important for criminology (conceptual statement). Lex Humana (ISSN 2175-0947), 14(2), 427-436.

Bedir, F., Önal, L., Turan, M., & Mizrak, O. (2022). Deviant leisure: why leisure is important for criminology (conceptual statement). Lex Humana (ISSN 2175-0947), 14(2), 427-436.

Berdychevsky, L. (2019). "Risky" leisure research on sex and violence: Innovation, impact, and impediments. In Contemporary Issues in Leisure Sciences (pp. 9-18). Routledge.

Csikszentmihalyi, M., & Larson, R. (2014). Flow and the foundations of positive psychology (Vol. 10, pp. 978-994). Dordrecht: Springer.

Cunningham, H. (2016). Leisure in the Industrial Revolution: C. 1780-c. 1880. Routledge.

Diamond, J. M. (2010). The worst mistake in the history of the human race (pp. 64-66). Los Angeles: Oplopanax Publishing.

Franklin-Reible, H. (2006). Deviant leisure: Uncovering the "goods" in transgressive behaviour. Leisure/Loisir, 30(1), 55-71.

Gershuny, J. I., & Fisher, K. (1999). Leisure in the UK Across the 20th Century. ESRC Research Centre on Micro-Social Change.

Goodale, T., & Godbey, G. (1988). The evolution of leisure: Historical and philosophical perspectives. Venture Publishing, Inc..

Henderson, D. (2005). Games: making learning fun. Annual review of nursing education, 3, 165.

Mannell, R. C. (1984). Personality in leisure theory: The self-as-entertainment construct. Loisir et Societe/Society and leisure, 7(1), 229-240.

Raymen, T., & Smith, O. (2019). The deviant leisure perspective: A theoretical introduction. Deviant Leisure: Criminological perspectives on leisure and harm, 17-44.

Redmon, D. (2003). Playful deviance as an urban leisure activity: Secret selves, self-validation, and entertaining performances. Deviant Behavior, 24(1), 27-51.

Rojek, C., & Rojek, C. (2005). Central Problems. Leisure Theory: Principles and Practice, 188-221.

Sayre, S., Bryant, J., & King, C. (2010). Entertainment and society: Influences, impacts, and innovations. Routledge.

Shivers, J. S., & DeLisle, L. J. (1997). The story of leisure: context, concepts and current controversy. Human Kinetics Publishers.

Smith, O. (2016). Deviant Leisure: Emerging perspectives on leisure, consumerism and crime. British Society of Criminology.

Smith, O., & Raymen, T. (2018). Deviant leisure: A criminological perspective. Theoretical Criminology, 22(1), 63-82.
Smith, O., & Raymen, T. (2018). Deviant leisure: A criminological perspective. Theoretical Criminology, 22(1), 63-82.
Stebbins, R. A. (1997). Casual leisure: A conceptual statement. Leisure studies, 16(1), 17-25.
Stebbins, R. A. (2021). Leisure lifestyles: Organizing everyday life for fun and fulfillment. Emerald Publishing Limited.
Stebbins, R. A., Rojek, C., & Sullivan, A. M. (2006). Deviant leisure.
Stodolska, M., Berdychevsky, L., & Shinew, K. J. (2019). Gangs and deviant leisure. Leisure Sciences, 41(4), 278-293.
Stone, P. R., & Sharpley, R. (2013). Deviance, dark tourism and 'dark leisure. Contemporary perspectives in leisure: Meanings, motives and lifelong learning: Meanings, motives and lifelong learning, 54-64.
Subaşı, M., & Okumuş, K. (2017). Bir araştırma yöntemi olarak durum çalışması. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21(2), 419-426.
Sylvester, C. (1999). The classical idea of leisure: Cultural ideal or class prejudice?. Leisure Sciences, 21(1), 3-16.
Torkildsen, G. (2005). Leisure and recreation management. Psychology Press.
Torkildsen, G. (2012). Leisure and recreation management. Routledge.
Veblen, T., & Galbraith, J. K. (1973). The theory of the leisure class (Vol. 1899). Boston: Houghton Mifflin.
Vogel, H. L. (2020). Entertainment industry economics: A guide for financial analysis. Cambridge University Press.
Vorderer, P. (2001). It's all entertainment—sure. But what exactly is entertainment? Communication research, media psychology, and the explanation of entertainment experiences. Poetics, 29(4-5), 247-261.
Wearing, S. L., McDonald, M., & Wearing, M. (2013). Consumer culture, the mobilisation of the narcissistic self and adolescent deviant leisure. Leisure Studies, 32(4), 367-381.
Woolley, D., & Luger, J. (2023). The Deviant Leisure of Gym Bodies, Militarized Branding and Fascistic Creeps. In Deviant Leisure and Events of Deviance: A Transgressive Compendium (pp. 143-172). Cham: Springer International Publishing.
Yar, M. (2012). Crime, media and the will-to-representation: Reconsidering relationships in the new media age. Crime, media, culture, 8(3), 245-260.
Zuckerman, M. (2009). Sensation seeking. Handbook of individual differences in social behavior, 455-465.

Sporcularda Empati Düzeyinin İletişim Becerilerine Etkisi

Yunus Emre BÜYÜKBASMACI[1]

[1] Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi ve Karaman

ÖZET

Empati en basit ifadesiyle bir insanın kendisini bir başka canlı türünün yerine koyarak yerine koyduğu canlının duygu ve düşünce durumunu doğru olarak anlamasıdır. İletişim ise gönderici ve alıcı konumunda yer alan kişi veya kişilerin arasında gerçekleşen bilgi, duygu ve düşünce alışverişine verilen isimdir. Bu çalışmanın amacı sporcularda empati düzeyinin iletişim becerilerine etkisini incelemektir. Veri toplama araçları olarak Erkuş ve Yakupoğlu (2001) tarafından geliştirilen "Spor Ortamında Empati Ölçegi" ve Korkut (2016), tarafından geliştirilen "İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği" kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde ise SPSS paket programları kullanılmıştır. Çalışma öncesinde kurulan hipotezleri test etmek amacıyla normallik testi gerçekleştirilmiş, sırasıyla tanımlayıcı istatistik analizi, korelasyon analizi ve regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonunda, empati düzeyi ile iletişim becerileri arasında olumlu yönde orta düzeyde bir ilişki belirlenmiştir. Sporcuların empati puanları yükseldikçe, iletişim becerileri puanlarında da bir artış olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor, sporcu, empati, iletişim

Effect of Empathy Level on Communication Skills in Athletes

Yunus Emre BÜYÜKBASMACI[1]

ABSTRACT

Empathy, in its simplest expression, is the correct understanding of the state of feelings and thoughts of a living being that a person replaces by putting himself in the place of another living species. Communication is the name given to the exchange of information, feelings and thoughts between the person or persons in the sender and receiver position. The aim of this study is to investigate the effect of empathy level on communication skills in athletes. . The "Empathy Scale in Sports Environment" developed by Erkuş and Yakupoğlu (2001) and the "Communication Skills Assessment Scale" developed by Korkut (2016) were used as data collection tools. SPSS package programs were used in the analysis of the obtained data. Normality test was performed in order to test the hypotheses established before the study, descriptive statistical analysis, correlation analysis and regression analysis were performed respectively. At the end of the study, a positive medium-level relationship was determined between the level of empathy and communication skills. It has been found that as the empathy scores of athletes increase, there is also an increase in communication skills scores.

Keywords: Sports, athletes, empathy, communication

GİRİŞ

Karşısında yer alan kişilerin duygularını anlamak anlamına gelen ve dilimize Yunanca "empatheia" kelimesinden gelen empati kavramı, ilk olarak 1918'de Southard tarafından tanı ve tedaviyi kolaylaştırmak amacıyla doktor-hasta ilişkisinin bir terimi olarak kullanıldığı iddia edilmektedir (Hojat, 2007). Empatinin etkili ve doğru kullanımının hasta memnuniyetini arttırdığı ve hastanın genel sağlık durumunu da pozitif yönde etkilediği birçok çalışma da ifade edilmiştir (Gerogianni & Gerogianni, 2002; Malikiosi-Loizos, 2003; McCamant, 2006; Derksen ve ark., 2013; Parvan ve ark., 2014; Al, 2022). Genel anlamda empati, duygudaşlık ve eş duyum sözcükleriyle anlam bakımından birbirine benzeyen, bir başka kişinin duygu durumunu, içinde bulunduğu pozisyonu veya davranışlarındaki motivasyonu anlamak ve içselleştirmek şeklinde tanımlanabilir. Literatür incelendiğinde de benzer tanımların yer aldığı görülmektedir. Empati kavramı genel olarak bir başkasının duygularını, düşüncelerini, hislerini paylaşma yeteneği" olarak tanımlanır (Moore, 2006). Rogers'a göre de empati, bireyin kendisini bir başkasının yerine koyarak, duygu ve düşüncelerini idrak etme ve karşısındakine aktarabilme sürecidir (Brunero ve ark., 2010).

Bu çalışmanın bir diğer konusu da iletişim becerisidir. Bireyler arasında anlaşma olması iyi bir iletişim becerisi gerektirmektedir. Bireyler kendisini karşı tarafa ne derecede iyi aktarırsa ve ne derecede etkili iletişim becerileri kullanırsa, karşıdakini ve kendisini daha iyi anlar ve kişiler arasında başarılı ilişkiler kurulur (Akkaya, 2018). Dolayısıyla bu duruma iletişim becerisi denilmektedir. İletişim becerileri de kendi içinde sözlü ve sözsüz iletişim becerileri olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Yine sözlü iletişim becerileri konuşma becerileri ve empati kurma becerileri diye ikiye ayrılırken, sözsüz iletişim becerileri ise dinleme, yazma, beden dilini kullanma becerileri şeklinde çeşitlenmektedir.

Sosyolojik açıdan bakıldığında insanlar, yaşamının her döneminde diğer canlılar ile iletişim ve etkileşim halinde bulunmaktadır (Moore, 2006). Bu durum bizlere iletişim becerisinin ne derece önemli olduğunu vurgulamaktadır. İletişim becerisi yüksek olan kişilerde ve örgütsel ortamlarda başarı kaçınılmaz bu hal alacaktır. Bu durum empati kurma yeteneği açısından bakıldığında da farksızdır. Yukarı da yer alan tanımlamalar incelendiğinde empatinin bir kişinin diğer kişilerin yerine kendisini koyabilmesi, zor durumlarda yaşaması olanaklı durumlarda davranışları sezinlemesi şeklinde ifade edilmiştir. Spor ortamları rekabet ortamları olarak bilindiğinden ötürü empati yeteneğinin de iletişim becerisine benzer şekilde spor ortamlarında olması gereken davranışlardandır. Peki empati kurma yeteneği iletişim becerilerini etkilemekte midir? Spor ortamlarında empati kurma düzeyi arttıkça iletişim becerisi de artmakta mıdır? Gibi sorulara yanıt aramak için bu çalışma gerçekleştirilmiştir.

Empati

Empati kavramı ortaya çıktığı günden itibaren farklı sektörlerde, farklı bakış açılarıyla ve farklı kuramlar ile tanımlanmaya çalışılmıştır. Günümüzde de farklı sektör ve bakış açılarıyla farklı tanımlar yapılmaya devam etmektedir. Empati kavramı, antik Yunan'da yer alan *empatheia* kelimesinden türemiştir. Yunancadaki anlamı incelendiğinde; em ve patheia kelimesinin içini ve algılama anlamına gelen kelimelerden oluştuğu ifade edilmektedir (Dökmen, 2019). Bir insanın kendisini bir başkasının yerine koyarak karşısındaki kişinin duygu, düşünce, tavır, tutum gibi davranışlarını anlama durumuna empati denilmektedir (Dökmen, 2007). Bir başka ifadeyle kişinin bir başka bireyin yerinde olduğu kabul edilerek kişinin bulunduğu durumu anlaması olarak tanımlanabilir.

Empati kavramı ile ilgili olarak literatürde yer alan tanımlar incelendiğinde yüzlerce farklı tanımın yapıldığı görülmektedir. Empati kavramı ile ilgili eski tarihlerden itibaren önemli çalışmalar gerçekleştiren bilim adamlarının tanımlamalarını kronojik bir sırada vermek gerekirse; ilk olarak 1954 yılında Fenichel empatiyi bir diğer insanlar ile ortak tanımlama yapabilmek ve bu tanımlamadan sonra kişinin şahsi duygularını fark etmesi şeklinde tanımlamıştır. Kohut ise (1959) empatiyi, başka insanların iç dünyasına nüfüz ederek onların duygu ve düşüncelerini fark edip anlama davranışları olarak ifade etmiştir. Weiner

(1985) empati kavramını bir başka insanın yerini almak ve o kişilerin duygu ve ihtiyaçlarını anlama yeteneği olarak tanımlamış, bu süreçte diğer bireylerin duygularının farkına varılması şeklinde ifade etmiştir. Duygusal zeka çalışmaları ile bilinen Goleman (1998), empati kavramının bir tanımını yapmak yerine kökeni ile ilgili ifadeler kullanmış ve kökeninin öz bilinç olduğunu ifade etmiştir. Kendi duygularımızı ne kadar tanırsak başka canlıların duygularını da o derecede iyi anlayabileceğimizi belirtmiştir. Empati kavramını Davis'te (2004) yorumlamış; bir bireyin bir başka kişilere ve onların yaşanmışlıklarına olan davranışlarının teşkil ettiği farklı yapıların birleşmesi olarak belirtmiştir. Hinnant ve O'Brien'da (2007) empati bir diğer canlının yaşadığı duygu durumun aynısını ya da çok benzerini duygusal ve tepkisel anlamda yaşamak olarak ifade etmiştir, Şakar (2012), empatiyi kişilerin kendini bir başkasının yerine koyabildiği, aynı duygularla görebildiğini, duygu ve düşüncelerini doğru bir şekilde anlayabildiğini ve anladıklarını karşısındaki kişiye aktarabilme süreci olarak ifade etmiştir. Son olarak ülkemizde özellikle psikoloji ve kişisel gelişim alanlarında isminden söz ettiren Dökmen (2019) ise empati davranışında bireylerin duygusal yeteneklerini aktif kullanması gerektiğini belirtmiştir. Etkili empati için ise bireylerin duygusal zekasının farkında olmasını akabinde kullanabilmesinin önemini anlatmıştır. Ayrıca empatinin gerekliliklerinden bahsetmiş, karşısındaki bireylerin duygu, düşünce ve davranışlarını anlarken önyargısız olunması gerektiğini bildirmiştir (Kaya, 2019).

Empati Kuramları

Empatinin çıkarsama kuramı, rol oynama kuramı, heyecan yayılması olarak empati kuramı olmak üzere toplam 3 farklı kuramı bulunmaktadır.

Çıkarsama Kuramı

Çıkarsama kuramı bir başka kişiyi anlamak amacıyla kişinin beden ve yüz ifadelerini incelemek ve yorumlamak olarak belirtilmektedir. Buna göre kişilerin duygu ve düşünceleri, onun bedensel ifadelerine yansımakta akabinde bedensel ifadelerinden çıkarım yapılmasına imkan vermektedir (Ünal, 1972).

Bu teoriye göre empati, bireylerin meydana koyduğu fiziksel üslupların yorumlanmasıyla mümkündür. Bireyler o an yaşadıkları duygu, düşünce ve heyecanları hareketlerinin ve kaslarının, duruşunun, özetle bedensel yapısının şekline etkisi çıkarsama kuramını açıklamaktadır. Dolayısıyla bu kuramda bedensel ifadelerle iç yaşantılar yansıtılmaktadır (Alver, 2003).

Rol oynama kuramı

Rol yapma kuramı, bir kişinin başkalarını gözlemleyerek ve taklit etme yöntemiyle bakış açılarını, duygu ve düşüncelerini çözebileceğini savunmaktadır. Bu teori, bir kişinin etrafındaki insanları taklit ederek kendini karşısındakinin yerine koyarak diğer insanların bakış açısını anlamak ve davranışları için beklentiler geliştirmek olarak belirtilmektedir. Rol yapma teorisinde çıkarsama teorisine benzer şekilde fiziksel davranışların gözlendiği ve onlara anlam verildiği görülmektedir. Rol oynama kuramında empatinin gelişimi çocuğun gelişimine benzetilmekte, çocukların etrafındaki kişileri rol model almalarına ve onları yerine koymalarına atıfta bulunmaktadır. Bu gibi davranışlar bedensel davranışlar olduğu için zamanla yine çocukların olgunlaşmalarına bağlı olarak rol oynamaları gibi örnek olarak gösterilmektedir (Alver, 2003).

Heyecan yayılması kuramı

Heyecan yayılması kuramını ilk olarak empati kuramcılarından Haryy Stack Sullivan tanımlamıştır. Bu teoriye göre empati, bir kişinin başka bir kişinin heyecanını yakaladığı ve bunu kendisinin yaşadığı duruma denir. Gülen bir çocuk diğer kişiyi de güldürebilir veya korkan bir çocuk başkalarını korkutabilir. Bu gibi durumlarda çocuğun heyecan durumu karşısındakine yansımıştır (Akbulut, 2010).

Empatinin Bileşenleri

Tüm duygu durumlarında olduğu gibi empatiyi anlayabilmek için de yapısının bilinmesi gerekir. Empatinin algısal, bilişsel ve duygusal olmak üzere toplam 3 farklı bileşeni bulunmaktadır. Bir kişinin empati kurabilmesi için algısal, bilişsel ve duygusal bileşenlerin bir araya gelmesi gerekir (Bozkurt, 2009: 8-26).

Algısal Perspektif

Empati kurma sürecinde ilk adım olarak düşünebileceğimiz algısal bakış açısı, duruma kişinin bakış açısından bakmak şeklinde tanımlanmaktadır. Burada önemli olan bir olayın nasıl olduğu değil, kişinin o olayı nasıl algıladığı ve onun üzerindeki etkisidir. Bu aşamada empati gerçekleştirilecek olan kişinin ses tonu, bedensel dili ve ruh haline dikkat ederek kendisinin algıladığı düzeyde algılayabilmek asıl olandır (Canbek, 2019).

Bilişsel Perspektif

Bilişsel perspektif zihinsel bir süreçtir. Karşıdaki bireylerin ne düşündüğünü fark etmemizi, içinde bulunduğu durumu anlamak için zihninde ne oluşturduğunu anlamamızı sağlamaktadır. Özünde bilişsel psikoloji, insanların sorunları nasıl algıladıklarına, düşündüklerine, hatırladıklarına ve çözdüklerine dayalı bir şekilde öğrenmeye odaklanan teorik bir bakış açısıdır (Bush, Mullis, Mullis 2000).

Duygusal Perspektif

Bir kişinin olumlu veya olumsuz duygularını fark etmek, anlamak ve içselleştirmek için duygusal bakış açısı gereklidir. Bu içselleştirme yaşandıktan sonra empati gerçekleştirilen olay ile insan arasındaki bağı çözüp, bunu empati kurulan kişiye anlaşıldığını göstermek amacıyla tekrardan yansıtmak gerekmektedir. Tüm bu süreçlerin başarılı olabilmesi için kişilerin kendi duygularını da tanıması ve bilmesi önem arz etmektedir. Empati kuracak olan kişi kendi duygularını tanıması ona başkalarının duygularını tanıma konusunda yardımcı olacaktır. Kişisinin duygularını tanıdığı kişi sayısı yükseldikçe, hiç kuşkusuz empati kurma yeteneği de gelişecektir (Hoffman, 1982; Bush, Mullis, Mullis 2000).

İletişim

İletişim kavramına genel bir tanım ile başlamak gerekirse; kişiler arasında, bilgi, haber alışverişi, duygu, düşünce gibi durumların her türlü biçim ve yol ile bireyden bireye karşılıklı olarak aktarılma sürecine iletişim denilmektedir. Literatür incelendiğinde de yüzyıllardır birçok tanım yapıldığı görülmektedir. Bunlardan bazılarını derlemek gerekirse; Mutlu'ya (2004) göre iletişim, fikirlerin, bilginin, becerilerin, duyguların vb. ifadelerini davranışlar ile karşı tarafa iletilmesidir (Mutlu, 2004). Dökmen (2008) ise iletişim kavramını bilgiyi üretme, aktarma ve anlamlandırma süreci olarak kabul etmektedir (Dökmen, 2008). İletişim, karşıya aktarılmak istenen verilerin gönderici ve alıcı tarafından anlaşıldığı durumlarda verilerin göndericiden alıcıya aktarılma sürecidir. Organizmaların farklı şekillerle veri alışverişi gerçekleştirmelerine imkan sağlayan bir süreçtir. İletişim, bir çevreyi kullanarak bilgi gönderme, başka bir deyişle kişinin zihninin ve duygularının algıladığı mesajları analiz ederek yeni davranışlar ve düşünce geliştirme sistemidir (Bülbül, 2001).

İletişim olmadığı durumlarda, kişileri anlamak, insanların nitelik ve evrimini analiz etmek oldukça güçtür. Bu sebeple kişilik gelişimlerinde iletişimin rolü oldukça önemlidir. İletişim sağlıklı ve başarılı olmadığı durumlarda da sosyolojik yaşam olumsuz etkilenecektir. İletişim yeteneği yeterli düzeylerde bulunmayan kişiler başarılı bir şekilde gelişemez. Öyledir ki iletişim insanların var olduğu günden bu yana vazgeçilmez bir unsur olmuş ve önemini korumuştur. İnsanlar birbirleriyle iletişim kurarak toplum haline gelebilmiştir (Koser ve Barut, 2020). Bu durumun gelişmesi, bilgi paylaşımı yapılması için iletişim bir koşul durumundadır (Kaşkin, 2000).

İletişimin özelliklerine bakıldığında ise; insanların kendilerini ifade etmelerini ve birbirlerini tanımalarını

sağlamakta, fiziksel ve sosyal çevreye uyum sağlamasına yardımcı olmakta, bilgilendirmeyi ve donanımı sağlamaktadır. Ayrıca iletişim insanları etkilemek ve onları bir davranışa yöneltmekte, insanlar arasında dostluklar ve dostluklar kurmanın yolunu açmakta, insanların olumlu düşünmesini ve hareket etmesini sağlamakta ve insanları ikna etmeye ve etkilemeye yardımcı olmaktadır. İletişim insanları zihinsel olarak da olumlu etkilemektedir (Kaya, 2006).

İletişim Süreci ve Öğeleri

İletişim kavramı kaynak (gönderen), mesaj (mesaj), kanal, alıcı (hedef), geri bildirim (geri bildirim) olmak üzere beşli bir süreci ifade etmektedir.

Kaynak (Gönderici)

Kaynak, bir bireyin bir kaynaktan bir başka kaynağa aktarmak istediği bilgileri, duygu, düşünceleri depolayan bir unsurdur. İletişim sürecini de kaynak başlatmaktadır. Kaynak bilgi duygu ve düşüncelerin başkalarına iletilecek şekilde mesaj haline gelmesine kaynak denilmektedir. Kaynak iletilmek istenen düşünceleri kodlamakta, kelime, rakam ve şekil benzeri sembol ya da simgeleri kodlama şeklinde belirli bir iletişim kanalından alıcıya göndermeye hazır hale getirmektedir. Alıcının bir mesajın doğruluğunu kabul etmesi kaynağın güvenirliğine dayanmaktadır. Özetle mesajın öncesi durumu kaynağı oluşturmaktadır (Güven, 2018, s.6).

Mesaj (İleti)

Mesaj en kısa haliyle gönderici bireyler tarafından alıcıya gönderilmeye hazır hale getirilen sözlü veya sözlü olmayan imgelere verilen tanımdır. Mesaj sözlü veya sözsüz bir şekilde aktarılmaya hazır olan kelime, resim, şekil, sayı, bedensel duruş, çeşitli çizimler ve işaretler, jest ve mimiklerin kullanılmaya hazır bilgi halidir. Bu nedenle mesaj, kaynağın alıcıya iletmek istediği bakış açısını ifade etmektedir (Erdoğan, 2006). Diğer taraftan araştırmacılar alan çalışmalarında mesajın bilgi durumunu incelemekte ve etkili olma durumuna önem vermektedir (Topaloğlu, 2019).

Kanal

Mesajlar alıcıya iletilmesi için en az bir kanaldan geçmesi gerekmektedir. Bu kanallar beş duyu organımız ile sözlü veya sözsüz şekilde olabilir. Göndericiler mesajları en az bir duyu organını kullanarak alıcıya aktarma süreci kanal sürecini ifade etmektedir. Daha özel ifadelerle mesajların göndericiden alıcıya ulaşmasını sağlayan unsur "kanal" kavramıdır. Kanal araç konumundadır. Bu araç ise dil ya da kitle iletişim araçları olabilmektedir. Ana kanallar radyo dalgaları, ses dalgaları, telefon hatları, sinir sistemi, ışık, dalgaları ve benzerleridir (Bıçakçı, 1998). Ayrıca teknolojinin evrensel bir boyuta gelmesiyle televizyon ve radyo telefon, bilgisayar, internet, disketler, CD, DVD gibi elektronik kitle iletişim araçları; telgraf, mektup, faks ve radyo gibi yazılı araçlar; film, tiyatro benzeri görsel sanatlar günümüz iletişim araçlarına bir örnektir. Başarılı ve doğru bir iletişim için kanalların tamamen açıklığı ve sağlıklı işleyişi oldukça önemli bir konudur (Kılıçaslan, 2014).

Alıcı (Hedef)

İletişim modelinin bir tarafı bir göndericiden, bir tarafı da alıcıdan oluşmaktadır. Göndericilerin mesajlarını iletmek istediği yerler alıcılardır. Gönderenin ilettiği mesajı en az bir duyu organı vasıtasıyla algılayan alıcının, mesajın içerisinde yer alan kodlamayı tanımlaması, yorumlaması ve anlamlandırması gerekir (Kılıçaslan, 2014).

Dönüt (Geri Bildirim)

Alıcının mesaja verdiği tepki dönütü (geri bildirim) oluşturmaktadır. Bir diğer ifadeyle dönüt alıcının gönderene gerçekleştirdiği iletişimsel dönüşe verilen isimdir. İletişimin sağlıklı ve doğru olması da bu

aşamada ortaya çıkmaktadır. İletişimde de her zaman geri bildirim olmak zorunda değildir. Ayrıca geri bildirimlerde olumlu veya olumsuz bir şekilde meydana gelebilmektedir. Alıcının bedensel duruşu, göstermiş olduğu tepki, davranışları, sorduğu sorular mesajın ne derecede algılandığı hakkında bilgi verir (Yetişkin, 2016). Bir başka tanımla; alıcının göndericiye vermiş olduğu olumlu veya olumsuz yanıttır. Alıcı ve gönderici arasındaki etkileşim devam ettiği sürece iletişim süreci devam etmektedir (Topaloğlu, 2019).

İletişim Becerileri

İnsanlar mantıklı olmaları yönüyle ve gerektiği zamanlarda duygu ve düşüncelerini karşısındaki kişilere aktarabilme becerisiyle diğer canlı türlerinden farklı bir konumdadır. Bir insan doğduğu günden itibaren etkileşim ve iletişim içerisinde yer almış düşünce, uygarlık, çaba ve kültür düzeyini geliştirerek insanlığın günümüz uygarlık düzeylerine ulaşmalarına yardımcı olmuşlardır. İnsanlar sosyalleşme ihtiyaçları için çevresindeki bireyler ile sürekli iletişim halinde olması gerekmektedir. Bu sosyalleşme ihtiyaçları ile birlikte gelen gereklilik nedeniyle aynı amaç ve hedefleri olan ortak gruplar oluşturmaktadırlar (Gülbahçe, 2010). Bu gruplar vasıtasıyla da bireyler kendileri bir başkasına anlatma fırsatı bulurlar. Birbirleri ile iletişim kurma gereksinimi sosyal toplumun ve sosyal statü normlarının kaçınılmaz bir parçasıdır. İletişim sosyal ortamlarda hedeflere nasıl ulaşılacağı, döngü halinde ihtiyaçların nasıl giderileceği gibi konular için iletişim becerileri önem arz etmektedir. Sözlü ve sözsüz olmak üzere 2 tür iletişim becerileri bulunmaktadır.

Şekil 1. İletişim Becerisi Türleri

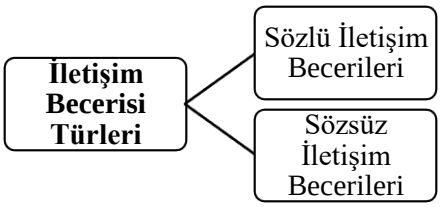

İletişim becerileri başarılı olan kişilerin özgüven düzeylerinin iyi olması, olaylarda ve durumlarda gereken şekilde yorum yapabilmeleri ve diğer insanlarla iletişim kurabildikleri kadar kendileriyle de başarılı iletişim kurabildikleri bilinmektedir (Bilen, 1995). Sosyal toplumda canlılar arasında iyi bir anlaşma aynı zamanda iyi bir iletişim becerisi anlamına gelmektedir. İnsanların iletişim becerisi ne kadar yüksek olursa sağlıklı iletişim kurabilme düzeyleri artar, akabinde sosyal ve bireysel hedeflere ulaşma oranı yüksek olur (Akkaya, 2018).

Sözlü İletişim Becerileri

Sözlü mesajlar, güçlü iletişim ve kendini ifade etme becerisi olan bireyler tarafından doğru zaman ve yerde kullanıldığı zaman sosyal ortamlarda iletişim konusunda bir güce dönüşmektedir (Şişman, 2016). Sözlü iletişim becerileri; konuşma becerisi ve empati kurma becerisi olarak ikiye ayrılmaktadır.

Şekil 2. Sözlü İletişim Becerileri

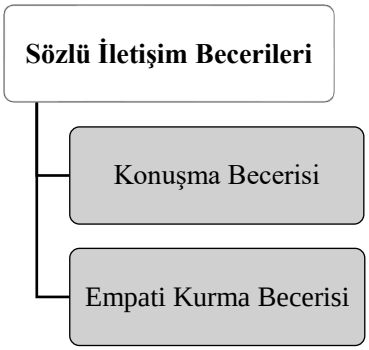

Etkin sözlü iletişim becerisi için konuşmacılar, paylaşmak, ifade etmek, düşüncelerini, duygularını, izlenimlerini ve kavramlarını en basit düzeyde anlaşılacak şekilde seçmeli ve uygun yöntemlerle diğer insanlara aktarmaktan sorumlu olmalıdır. Sözlü iletişim becerilerinde sorun yaşamamak adına konuşma ve dinleme benzeri aktivitelerde belirli bir seviyede yetkinliğe erişilmesi istenilir (Saraç, 2006).

Sözsüz İletişim Becerileri

İletişim günümüzde sadece sözlü bir şekilde olmadığı ve sözsüz iletişim kanallarının da olduğuna dikkat etmek gereklidir. Sözsüz iletişim; söz ve sözcük gerektirmeden, jest, mimik, göz kontağı gibi beden dili unsurlarıyla gerçekleştirilen iletişim çeşididir. Sözsüz iletişim; mesajlar, jestler, göz ve baş hareketleri, beden duruşu, yüz ifadeleri, mesafe, temas gibi beden dili öğeleriyle ifade edilebilir. Sözsüz iletişim becerileri bilim adamları tarafından sınıflandırılmaktadır (Erkuş ve Günlü, 2009). Sözsüz iletişim becerileri; dinleme becerisi yazma becerisi beden dilini kullanma becerisi olmak üzere üçe ayrılmaktadır.

Şekil 3. Sözsüz İletişim Becerileri

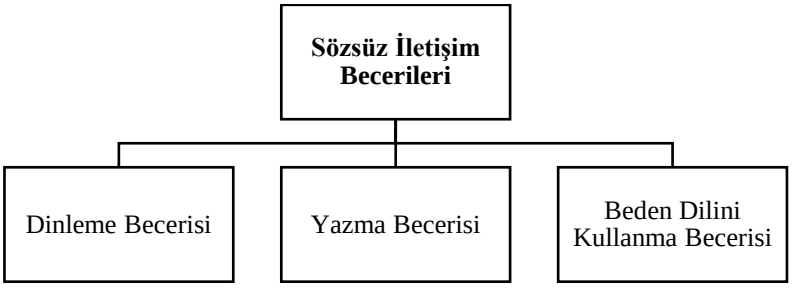

Konuşma dilinin duyguları aktarmadaki sınırlılığı sözsüz iletişimle aşılabilir. Mimik, jest, bakış, dokunuş, uzak duruş, el, kol, baş sallamak. İlişkileri tanımlama ve belirlemede rol oynar. Kişinin ses tonu, uzak duruşu, giyimi onunla ilişkilerimizi belirlememize yardımcı olur.

İletişim Becerilerini Etkileyen Faktörler

İletişim becerilerini etkileyen olumlu ve olumsuz faktörler bulunmaktadır. Bunlar; aile faktörü, arkadaşlık ilişkileri, sosyo-ekonomik düzey, kitle iletişim araçları ve eğitim şeklinde ifade edile bilir (Daniiar Uulu, 2022).

İlk olarak bireylerin sosyalleşmesi ailede başlamakta, ailede kurulan sağlıklı ve doğru iletişim, bireylerin gelişimine katkı sağlamakta ve çevresi ile olumlu ilişkiler kurmasına öncülük edebilmektedir (Türkel, 2010). Daha sonra arkadaş ortamları iletişim becerilerini etkileyen en önemli faktörlerdendir. Doğan (2009) bu durumu şu şekilde özetlemiştir; bir grupta rol alma ve buna göre uyum sağlama, davranışları özümseme, yeni bilgiler öğrenme kişilerin daha kolay, sağlıklı ve doğru iletişim kurabildiği arkadaş çevresinde oluşmaktadır (Doğan, 2009). Bu durum da iletişim becerilerini etkilemektedir. İletişim becerilerini etkileyen faktörlerden olan kitle iletişim araçları, da bireyler ve sosyal toplum üzerinde kullanım amacına

ve süresine bağlı olarak olumlu ya da olumsuz etkisi olabileceği gibi oldukça faydalı da olabilir (Topaloğlu, 2019). Sosyo-ekonomik durum yükseldikçe kişinin kendini kabulü ve bireysel, toplumsal ve uyum düzeyi artış göstermektedir. Sosyo-ekonomik düzeyin toplumsal ve bireysel uyum düzeyinde artış göstermesi de iletişim becerilerini olumlu yönde etkilemesine bir örnektir. Bir diğer iletişim becerilerini etkileyen faktörlerden birisi olan eğitim kavramı da bireyin yaşamı boyunca sürekli öğrenmeyi, iletişim becerileri, sosyal yaşam uyumunda başarıyı temsil etmektedir (Koser, 2019).

Aile içi durum, arkadaş ortamından dışlanma, ekonomik yetersizlik, kötü kitle iletişim araçlarının kullanımı ve eğitimsizlik gibi sosyal, çevresel ve ekonomik faktörler nedeniyle kişiler, iletişim becerilerini olumsuz bir biçimde etkileyen sosyal ortamlardan kaçınma eğiliminde olabilirler (Daniiar Uulu, 2022).

MATERYAL VE YÖNTEM

Bu çalışmanın yöntemi; nicel araştırma yöntemlerinden "anket" tekniği kullanılarak hazırlanmış bir "bağıntısal model" çalışmasıdır.

Araştırmanın Modeli

Bu bölümde araştırmanın model şemasına yer verilmiştir.

Şekil 2. Araştırmanın Modeli

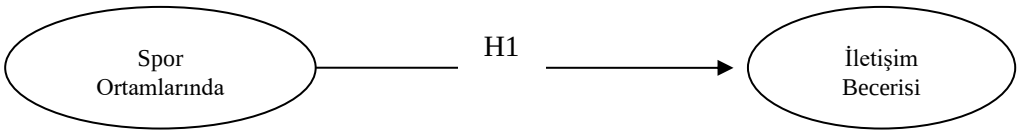

Araştırmanın Hipotezleri

1. H0: Sporcuların empati düzeyi ile iletişim becerisi düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

1. H1: Sporcuların empati düzeyi ile iletişim becerisi düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmanın Problem Cümlesi ve Alt Problemleri

1: Sporcuların empati düzeyi ile iletişim becerisi algıları arasında bir ilişki bulunmakta mıdır?

1.1; Sporcuların empati düzeyi ile iletişim becerisi algıları arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmakta mıdır?

Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini sporcular oluşturmakta; örneklemini ise olasılığa dayalı olmayan (yargısal) örneklem seçim tekniklerinden "Amaçsal (Monografik) ve Teorik Örneklem Seçim Tekniği" ile belirlenmiş; Bakırköyspor, İfaspor, Bahçelievlerspor sporcuları oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışma "Spor Ortamında Empati Ölçeği" ve "İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği" kullanılarak hazırlanmıştır.

Spor Ortamında Empati Ölçeği

"Spor Ortamında Empati Ölçegi" Erkuş ve Yakupoğlu (2001) tarafından geliştirilmiştir. Spor ortamında empati ölçeği 32 maddeden oluşan dörtlü likert tipinde hazırlanmıştır. Ölçek, ilk deneme uygulamasında 278 sporcuya uygulanmış ve analizler sonucu işlemeyen maddeler çıkarılarak 19 maddeye indirilmiştir.

İkinci deneme uygulamasında ise 242 sporcu üzerinde gerçekleştirilmiş ve analizler sonucu, 16 maddelik 2 faktörden (Sporda Tahmin ve Sporda Duygusal Empati) oluşan nihai ölçek oluşturulmuştur. Ölçeğinin iç tutarlık katsayıları incelendiğinde sporda duygusal empati .725 sporda (bilişsel empati) tahmin .792 toplam test .789 olarak tespit edilmiş ve ölçeğin geçerliliği ve güvenirliği kanıtlanmıştır (Erkuş ve Yakupoğlu, 2001).

İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği

"İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği" ilk olarak öğretmen adaylarının algılanan iletişim becerilerini değerlendirmek amacıyla Korkut (2016), tarafından geliştirmiş, daha sonra üniversite öğrencilerine uyarlanmıştır. Ölçek 25 maddeden oluşan bu ölçek 5'li likert tipindedir. Tersine maddelerin bulunmadığı ölçekten elde edilen yüksek puanlar bireylerin kendi iletişim becerilerini olumlu yönde değerlendirdikleri anlamına gelmektedir. Ölçeğin üniversite öğrencilerinde test tekrar yöntemi ile yapılan güvenirlik çalışmasında güvenilirlik katsayısı 0, 78 ($p<.001$) ve iç tutarlılık katsayısı alfa değeri ise 0, 86 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin geçerliliği benzer ölçekler geçerlik yöntemiyle Öztan tarafından sınanmış, geçerlilik katsayısı 0, 54 olarak bulunmuştur. Ölçek maddelerinin yapı geçerlik çalışması Korkut tarafından temel bileşenler faktör analiziyle yapılmış, İBDÖ'nün tek boyutlu olduğu ortaya konmuştur (Korkut, 2016).

Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin analizinde SPSS programı kullanılmıştır. Verilerin normal bir dağılıma sahip olup olmadığını öğrenmek amacıyla normallik testi gerçekleştirilmiştir. Daha sonra verilerin normal dağıldığı tespit edilmiş, istatistiksel analizinde parametrik test yöntemlerinin kullanılmasına karar verilmiştir. Verilerin analizine ilk olarak tanımlayıcı istatistik bulguları ile başlanmıştır. Ardından empati ve iletişim becerileri arasındaki ilişkinin yönünü ve şiddetini belirlemek amacıyla ''Korelasyon'' analizi gerçekleştirilmiştir. Sporcularda empati ve iletişim becerileri arasındaki neden sonuç ilişkisini ortaya koymak için "Regresyon" analizi uygulanmıştır. Verilerin analizlerine bulgular kısmında yer verilmiştir.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu; futbol branşında 68 Bakırköyspor U15/A, U16, U17/B, U18, sporcusu, 89 Bahçelievlerspor U13, U14, U15/B, U16 ve Büyükler kategorisi sporcusu, 59 İfaspor U14 T.Ş.Grubu, U17/A, U18, sporcusu, olmak üzere toplam 216 sporcu oluşturmuştur. Anketler üç spor kulübü sporcularına da bir antrenör eşliğinde antrenman öncesinde gerekli süre tanınarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma örneklemi, çalışmanın sınırlılıkları neticesinde Bakırköyspor, Bahçelievlerspor, İfaspor sporcuları ile sınırlı tutulmuştur. Anketleri rastgele dolduran örneklem tespit edilemediği için tüm veriler doğru cevaplar olarak varsayılmıştır. Çalışma öncesinde kurulan hipotezlerin çözümü için, örneklemlere 2 farklı ölçek sorusu yöneltilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1. Normallik Testi Bulguları

Spor Ortamında Empati	Skewness	,532	,166
	Kurtosis	-1,507	,330
İletişim Becerileri	Skewness	-,318	,166
	Kurtosis	-1,507	,330

Ölçekler arasında analizler gerçekleştirilmeden önce normallik analizi yapılmıştır. Skewness ve Kurtosis (çarpıklık ve basıklık) değerleri -2 ile +2 arasında değer alan değişkenler normal dağılım gösterdiği varsayılmıştır (George ve Mallery, 2010). Buna göre; spor ortamında empati ve iletişim becerileri değerlerinin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiş, verilerin analizinde parametrik test yönteminin kullanılmasına karar verilmiştir.

Tablo 2. Tanımlayıcı İstatistik Bulguları

	N	Mean	Std. Deviation
Spor Ortamında Empati	216	41,651	11,92535
İletişim Becerileri	216	82,984	26,09036

Tablo 2'de, spor ortamında empati ve iletişim becerileri algılarını gösteren tanımlayıcı istatistik bulguları incelendiğinde, spor ortamında empati (x=41,651±11,925), iletişim becerileri (x=82,984±26,090) olarak belirlenmiştir.

Tablo 3. Spor Ortamında Empati ve İletişim Becerileri Algıları Arasındaki İlişkiyi Gösteren Korelasyon Analizi

		İletişim Becerileri
Spor Ortamında Empati	Pearson Correlation	,407**
	P	,000

Tablo 3'de, yapılan korelasyon analizi sonucunda, spor ortamında empati ve iletişim becerileri algıları arasında, olumlu yönde ve orta düzeyli bir ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 4. Spor Ortamında Empati ve İletişim Becerileri Algıları Arasındaki Regresyon Analizi

Model						
Model	R	R Square	Adjusted R Square		Std. Error of the Estimate	
1	,307[a]	,222	,221		11,03429	
Anova						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	P.
1	Regression	120296,308	1	120296,308	988,015	,000[b]
	Residual	26055,692	214	121,756		
Coefficients						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	P
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,703	2,795		,367	,335
	Spor Ortamında Empati	1,984	,063	,307	31,433	,000

Tablo 4'de, yapılan regresyon analizi sonucunda, spor ortamında empati ve iletişim becerileri algıları arasında, istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmuştur.

TARTIŞMA ve SONUÇ

İlk olarak araştırma kapsamında empati ve iletişim becerileri algılarını gösteren tanımlayıcı istatistik bulguları incelendiğinde, spor ortamında empati (x=41,651±11,925), iletişim becerileri (x=82,984±26,090) olarak belirlenmiştir.

Yapılan korelasyon analizi sonucunda ise spor ortamında empati ve iletişim becerileri algıları arasında, olumlu yönde ve orta düzeyli bir ilişki tespit edilmiştir. Sporcuların empati düzeyi yükseldikçe iletişim becerisi puanlar da artmaktadır. Empati iletişim yollarını açan hoşgörü ve anlayış davranışıdır. Bu durumun pozitif yönde korelasyon sonucu çıkmasında etkisi olduğu düşünülmektedir. Empati gerçekleştiren bireyler karşısındaki kişiler ile bir iletişim gerçekleştirdiği kabul edilmektedir. Dolayısıyla empati puanları yüksek olan bireylerin paralel olarak iletişim becerisi puanlarının yüksek olması da normal karşılanan bir durumdur. Bu çalışmanın sonuçları da bu durumu destekler niteliktedir.

Literatür incelendiğinde de benzer sonuçlar olduğu gözlenmektedir. Buna göre Altınok (2022), Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans öğrencileri üzerine gerçekleştirdiği çalışma da empatik eğilimleri ile iletişim becerileri toplam puanları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla gerçekleştirdiği korelasyon analizi sonucunda, , r=,523 ve p < ,05 pozitif yönlü orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir (Altınok, 2002). Alışkan'ın (2022) bireysel ve takım sporcularını değer alarak gerçekleştirdiği çalışma da ise empatik eğilim ile iletişim becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönlü zayıf ilişki

bulunmuştur (Alışkan, 2022). Bu çalışmada da literatür çalışmalarını destekler nitelikte sonuçlar ortaya çıkmıştır. Bu çalışma da regresyon analizi sonucunda, spor ortamında empati ve iletişim becerileri algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmuş, spor ortamında empati ve iletişim becerileri algıları arasında, olumlu yönde ve orta düzeyli bir ilişki tespit edilmiştir.

Ayrıca sporun empati ve iletişim becerilerine etkisine yönelik çalışmalar da gerçekleştirilmiş Özbalta'nın (2018), çalışmasında spor yapanların empatik eğilimleri spor yapmayanlara göre daha yüksek bulunmuştur. Bu durum sporun empati algısına pozitif etkisi olduğunu göstermektedir (Özbalta, 2018). Dervent'in (2007), araştırmasında ise sporun empatik eğilim düzeyleri bakımından spor yapan öğrencilerin daha yüksek puan almış olduğu tespit edilse de anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Dervent,2007). Her ne kadar anlamlı bir farklılık bulunmasa da sporun empati düzeyini pozitif yönde etkilediği bu çalışmada da belirlenmiştir.

Sporun empati üzerindeki olumlu etkisi paralel olarak iletişim becerisi algısı üzerinde de etkisinden söz ettirmektedir. Bu ifadeden yola çıkarak Ferron ve arkadaşlarının (1999), çalışmasında spor yapılan sürenin artması iletişim becerilerini geliştirdiği sonuçlarına ulaşılmıştır (Ferron ve ark., 1999). Yine Özbalta'nın (2018), çalışmasında spor yapan öğrencilerin sporcu yaşlarının iletişim becerisi düzeylerine olumlu etkide bulunduğu saptanmış, sporcu yaşı yükseldikçe iletişim puanlarının da yükseldiğini ifade etmiştir. Benzer şekilde Topçu'nun (2019) çalışmasında da spor yapan öğrencilerin iletişim puanları 5 yıldan daha fazla süredir spor yapmayan bireylere göre daha iletişim algısı puanları daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (Topçu, 2019).

Çalışmanın sonucunda, empati düzeyi puanları ile iletişim becerileri puanları arasında olumlu yönde orta düzeyde bir ilişki belirlenmiştir. Sporcuların empati algı puanları arttıkça iletişim becerisi puanlarında da bir artış olduğu görülmüştür.

Literatürde empati algısı ile iletişim becerisi algısının ilişkisini analiz eden birçok araştırma bulunmaktadır. Bu durum spor alanı için de geçerlidir. Bugüne kadar spor bilimleri alanında empati ve iletişim becerisini inceleyen birçok çalışma yer almıştır. Bu çalışma da konuya özgün diğer çalışmalar gibi spor psikolojisi ve spor sosyolojisi alanına katkı sağlayacaktır. Gerek diğer bilim dallarında gerekse spor bilimleri alanında empati düzeyi ile iletişim becerisi arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalara göz atıldığında büyük bir çoğunluğunda pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bu açıdan incelendiğinde empati ile iletişim becerisi algılarının paralel olduğu ve empati puanları yükseldikçe iletişim becerisi puanlarının yükseldiği de göze çarpmaktadır. Özetle; empatinin iletişim becerisini pozitif yönde etkilediği sonucuna varılabilir.

Bu durum sporcular arasında gerçekleştirilen empati ve iletişim becerisini analiz eden korelasyon çalışmaları için de geçerlidir. Spor ortamı rekabet ortamıdır, bu yönüyle fiziksel aktivitelerden ayrılmaktadır. Rekabet ortamlarında da stres kaçınılmazdır. Stres ve rekabet ortamlarında sporcular için çok kez empati davranışı gereken durumlar olabilir. Sporcular bu durumlarda empati gerçekleştirebilirlerse diğer insanlar ile iletişimleri de pozitif yönde etkilenecektir. Gerektiğinde empati kurabilen gerektiğinde doğru ve sağlıklı iletişim kurabilen sporcular için başarı kaçınılmaz olacaktır. Nitekim sporcular başarılar ile duygu durumlarını besleyebilir.

KAYNAKLAR

Akbulut, E., ve Sağlam, H. İ. (2010). Sınıf öğretmenlerinin empatik eğilim düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi,* 7(2), 1068-1083.

Akkaya, M. A. (2018). Önce insan, önce iletişim: bilgi ve belge yöneticileri için halkla ilişkiler. *Türk Kütüphaneciliği,* 32 (1), 59-61 . Retrieved from https://dergipark.org.tr/tr/pub/tk/issue/48645/618434.

Al, Ş. (2022). *Odyologların empatik eğilimlerinin değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi), KTO Karatay Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.. Konya.

Alışkan, Y. E. (2022). *Bireysel ve takım sporcularının empatik eğilimleri ile iletişim becerilerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Konya.

Altınok, B. A. (2022). *Rehberlik ve psikolojik danışmanlık öğrencilerinin empatik eğilimleri ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin eğitim programları açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi), Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kırşehir.

Alver, B. (2003). *Çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların empatik becerileri, karar stratejileri ve psikolojik belirtileri arasındaki ilişkiler* (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Bıçakçı, Ş. (1998). İletişim ve halkla ilişkiler. MediaCat Yayınları, Ankara.

Bilen, M. (1995). Sağlıklı insan ilişkileri. Armoni Yayınları, İstanbul.

Bozkurt, T. (2009). Empatik Sınıf İklimi ve Öğrenci Başarısı Arasındaki İlişkiler. II Eğitim Psikolojisi Sempozyumu. İstanbul.

Brunero, S., Lamont, S., & Coates, M. (2010). A review of empathy education in nursing. Nursing Inquiry, 17, 65-74. http://dx.doi.org/10.1111/j.1440-1800.2009.00482.x.

Bush, C. A., Mullis, R. L., & Mullis, A. K. (2000).Differences in empathy between offender and nonoffender youth, *Journel of Youth and Adolescence.*

Bülbül, A. R. (2001). İletişim ve Etik, Nobel Yayın Dağıtım, 2. Baskı, 302 s, Ankara.

Canbek, D. (2019). *Heykel Sanatında Kavram ve Biçim Olarak Empati* (Yüksek Lisans Tezi), Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü. Eskişehir.

Daniiar, Uulu, N. (2022). *Türkiye ve Kırgızistan üniversite öğrencilerinin iletişim becerisi, benlik saygısı ve iyimserlik düzeylerinin farklı değişkenler açısından karşılaştırılması* (Yüksek Lisans Tezi), Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı. Kırşehir.

Derksen, F., Bensing, J., & Lagro-Janssen, A. (2013). Effectiveness of empathy in general practice: a systematic review. *The British Journal of General Practice,* 63(606), e76-e84. http://dx.doi.org/10.3399/bjgp13X660814.

Dervent, F. (2007). *Lise öğrencilerinin saldırganlık düzeyleri ve sportif aktivitelere katılımla ilişkisi* (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Doğan, E. (2009). Meslek liselerinde çalışan öğretmenlerin üstbiliş becerileri ile sosyal uyumları arasındaki ilişki (Yüksek Lisans Tezi), Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Dökmen, Ü. (2007). Küçük şeyler (11. Baskı) Sistem Yayıncılık. İstanbul.

Dökmen, Ü. (2008). İletişim çatışmaları ve empati (39. Baskı). Remzi Kitabevi. İstanbul.

Dökmen, Ü. (2019). İletişim çalışmaları ve empati sanatla ve günlük yaşamda, (61.Baskı) Remzi Kitabevi. İstanbul.

Erdoğan, Ş. (2006). Teori ve pratikte halkla ilişkiler. Erk Yayınları, Ankara.

Erkuş, A., & Günlü, E. (2009). İletişim tarzının ve sözsüz iletişim düzeyinin çalışanların 78 iş performansına etkisi. beş yıldızlı otel işletmelerinde bir araştırma. Anatolia: *Turizm Araştırmaları Dergisi.* 20.1.

Erkuş, A,.ve Yakupoğlu, S. (2001). Spor ortamında empati ölçeği (sem) geliştirme çalışması. *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences* 2001, 12 (1), 22 - 31.

Ferron, C., Narring, F., Cauderay, M., & Michaud, P.A. (1999). Sport activity in adolescence. *Health Education Reserch Journal*, 14(2), 225–233.

George D,, ve Mallery M. (2010). SPSS for windows step by step: a simple guide and reference, 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson.

Gerogianni, G., ve Gerogianni, S. (2002). Empathy: an analysis of the concept as applied to Nursing. *Hellenic Journal of Nursing*, 41(4), 406-412.

Gülbahçe, Ö. (2017). Eğitim fakültesi öğrencilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12 (2).

Güven, B. (2016). Etkili İletişim. 2. Baskı. Pegem Akademi. Ankara.

Hoffman, M. L. (2000). Empathy and moral development: Imlications for caring and justice. New York: Cambridge University Press.

Hojat M. (2007). Empathy in patient care: antecedents, development, measurement, and outcomes. New York, NY: Springer.

Kaşkin, V. (2000). İletişim Teorisine Giriş. Voronej: VGTU Yayınevi 175 s. (Rusça).

Kaya, A. (2006). Yönetimde insan ilişkilerinin sırları. Eğitim Kitabevi Yayınları, Konya.

Kaya, U. (2019). *Etkili iletişim ve empatik beceri eğitiminin ön ergenlerin iletişim ve empatik becerilerine etkisinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi), Toros Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.

Kılıçaslan, E. Ç. (2014). İletişim Kurma Becerileri. Paradigma Akademi Yayınları, Ankara.

Kohut, H. (1959). Introspection, empathy, and psychoanalysis. *J Amer Psychoanal Assn*,7:459-583.

Korkut F. (2016). İletişim becerilerini değerlendirme ölçeğinin geliştirilmesi: güvenirlik ve geçerlik çalışmaları. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*. 2-7.

Koser, İ. E., ve Barut, Y. (2020). Üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri, problem çözme becerileri ve bağlanma stilleri ilişkisi. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*-International Journal of Society Researches.15 (23).

Malikiosi-Loizos, M. (2003). A critical view at empathy. Psychology, 10, 2 & 3, 295- 309.

McCamant, K. L. (2006). Humanistic nursing, interpersonal relations theory, and the empathy-altruism hypothesis. Nursing Science Quarterly, 19(4), 334-338. http://dx.doi.org/10.1177/ 0894318406292823.

Moore, L. A. (2006). Empathy: a clinician's perspective. The ASHA Leader, 11(10), 16- 35.

Mutlu, E. (2004). İletişim sözlüğü (4. Baskı). Ankara: Ark Yayınevi.

Özbalta, M. (2018). *Spor yapan ve yapmayan ortaöğretim öğrencilerinin empatik eğilimleri ve iletişim becerilerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Parvan, K., Ebrahimi, H., Zamanzadeh, V., Seyedrasooly, A., Dadkhah, D., & Jabarzadeh, F. (2014). Empathy from the nurses' viewpoint in teaching hospitals of tabriz university of medical sciences, *Journal of Caring Sciences*. 3(1), 29-36. Iran.

Saraç, C. (2006). Sözlü iletişim becerileri açısından türk dili ve edebiyatı eğitimi. *Milli Eğitim Dergisi*, 34 (169).

Şişman, B. (2016). *İletişim becerileri ile yetişkinlerdeki bağlanma biçimlerinden psikopatoloji belirtileri arasındaki ilişki* (Yüksek Lisans Tezi), Beykent Üniversitesi, İstanbul.

Topaloğlu, B. (2019). *Üniversite öğrencilerinin iletişim becerilerini etkileyen faktörlerin sıralı logit ve probit modelleriyle analizi* (Yüksek Lisans Tezi), Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.

Topçu, Y. (2019). *Farklı statüdeki lise öğrencilerinin spor yapma alışkanlıkları, empatik eğilim ve iletişim becerilerinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi), Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü. Trabzon.

Türkel, Ç. (2010). *İlköğretim öğrencilerinin sportif faaliyetlere katılım düzeyi ile sosyal uyum ve iletişim beceri düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi),. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

Ünal, C. (1972). İnsanları anlama kabiliyeti. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi* (5. 3-4): 71-93.

Yetişkin, G. (2016). *Ergenlerde iletişim becerileri ve utangaçlık arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi), Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Futbolda Saha İçinde ve Saha Dışında Kullanılan Teknolojiler

Doğukan BAŞCAN[1], Ayça GENÇ[2]

[1] Şanlıurfa Spor Kulubü, Şanlıurfa
[2] Bartın Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Bartın

ÖZET

Giriş ve Amaç: Gelişen teknoloji ve medya, dünyada üzerinde en fazla rağbet gören branş olan futbolun, teknolojiyi en çok kullanan spor branşı olmasına katkı sağlamıştır. Futbol müsabakalarında verilen anlık kararlardan sporcuların performans takibine kadar pek çok alanda kullanılan saha içi ve saha dışı teknolojiler futbol branşının kalitesinin artmasına katkı sağlamayı hedeflemektedir. Bu bağlamda çalışmamızın amacı; futbolda saha içinde ve saha dışında yaygın olarak kullanılan güncel teknolojik yöntem ve araçların araştırılmasıdır.

Yöntem: Futbolda saha içinde ve saha dışında kullanılan teknolojilerin önemini analiz etmek ve bu konuda araştırma alanları önermek amacıyla futbolda teknoloji ile ilgili araştırma makalelerinin sistematik bir incelemesi yapılmıştır. Bu amaçla, elektronik dergi veri tabanlarında "futbol", "teknoloji", "spor endüstrisi" anahtar kelimeleri taranarak mevcut literatürün sistematik bir incelemesi gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: "Futbol", "Teknoloji" ve "Spor Endüstrisi" anahtar kelimelerini kapsayan 10 makalenin içeriği analiz edilmek için seçilmiştir. Analizlerin sonucunda futbolunda teknolojinin yaygın olarak çeşitli alanların gelişimi için kullanıldığı gözlemlenmiştir.

Sonuçlar: Teknoloji ile birlikte futbolun geliştiği, her anın ve sürecin takibinin kolaylaştığı ve bu verilerin antrenman hazırlamadan sporcu gelişimine kadar pek çok alanda sağladığı kolaylıklardan dolayı futbolda teknoloji kullanımının her geçen gün arttığı görülmektedir

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Futbol, Spor Endüstrisi

Technologies Used on and Off the Field in Football

Doğukan BAŞCAN[1], Ayça GENÇ[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Developing technology and media have contributed to football, the most popular branch in the world, becoming the sports branch that uses technology the most. On-field and off-field technologies used in many areas, from instant decisions made in football matches to performance monitoring of athletes, aim to contribute to increasing the quality of the football branch. In this context, the aim of our study is; It is the research of technological methods and tools used on and off the field in football.

Materials and Methods: A systematic review of research articles on technology in football was conducted in order to analyze the importance of technologies used on and off the field in football and to suggest areas of research on this subject. For this purpose, a systematic review of the existing literature was carried out by scanning the keywords "football", "technology", "sports industry" in electronic journal databases.

Findings: The contents of 15 articles covering the keywords “Football”, “Technology” and “Sports Industry” were selected for analysis.

Results: It is seen that the use of technology in football is increasing day by day, as football has developed with technology, it has become easier to follow every moment and process, and the convenience that this data provides in many areas, from training preparation to athlete development.

Keywords: Technology, Football, Sports Industry

GİRİŞ

Günümüz teknolojisi gereksinimleri karşılama oran ve hızı açısından insanların beklentilerinin doğru oranda artmasına sebep olmaktadır. Bu beklentilerdeki artış, arz talep dengesinde teknolojik gelişimin de hızlanmasına zemin hazırlamaktadır (Karaçam ve Aydın, 2014). Gelişen teknoloji ve medya, dünyada üzerinde en fazla rağbet gören branş olan futbolun, teknolojiyi de en çok kullanan spor branşı olmasına neden olmuştur. Profesyonelleşme süreciyle oyunculardan takıma, oyunun oynandığı alanlardan yönetim biçimine kadar pek çok alanda değişikliğe gidilmiştir. Kazanma isteği ve başarı arzusu sportif değerlerin önüne geçmiştir. Bu sebeple hem saha içindeki futbolcular hem de antrenörler, antrenman modelleri ve analizlerde teknolojiden etkilenerek aktif olarak kullanmaya yönelmiştir (Demir, 2019).

Daha önce rugby, golf, beyzbol gibi branşlarda kullanılan ve etkili olduğu görülen video teknoloji sistemleri futbol branşında da yakın bir zamanda kullanılmaya başlamıştır. Karmaşık pozisyonlar ve anlık temasları içeren futbolda hakemler her zaman doğru karar vermeyebilmektedir ve bu durum maçın kaderi üzerinde belirleyici olabilmektedir. Futbolda teknoloji kullanımı ile müsabaka esnasında hatalı kararların en aza indirgenmesi ve maç sonucunun etkilemesinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Özellikle Avrupa ve Dünya kupalarında kullanılan yeni teknolojiler futbolun ticarileşme ve metalaşarak yeniden şekillenmesine katkı sağlamıştır (Spitz ve ark., 2020; Akkaya, 2008, Demir, 2019).
Saha içinde ve saha dışında kullanılan çeşitli teknolojiler zaman zaman avantaj ve dezavantajlar teşkil etmektedir. Teknoloji kullanımının artması bir yandan oyunun akıcılığı artmasına diğer yandan oyun heyecanın azalmasına sebep olmaktadır. Futbolda günümüzde kullanılan gol çizgisi teknolojisi ve VAR sistemleri hakemlerin karar verme süresinin uzamasına ve futbolcularla taraftarların gol sevincini ertelenmesi gibi dezavantajlara sebep olmaktadır (Talimciler, 2008). Öte yandan sporcu gelişiminin takibi ve performans değişimlerini saptamak amacıyla kullanılan giyilebilen teknolojiler, akıllı navigasyon sistemleri, sanal gerçeklik uygulamaları, antrenman izleyici uygulamalar performansın ve antrenörlerin antrene etme becerilerinin gelişmesine imkan sağlamaktadır. Futbolcuların performans verilerinin sürekli takip edilmesi, futbolun teknik gereksinimlerinin yanı sıra atletik özelliklerinin artmasına katkı sağlamaktadır. Bu da futbolun her geçen gün gelişerek seyir zevki daha yüksek bir branş olmasına sebep olmaktadır. Ekipmanlar, tesis ve sporcularda teknolojinin bir bütün halinde entegre kullanılarak ilerlemesi sporun gelişmesinin yanı sıra seyircilerin spora olan ilgi ve tutkusunun gelişmesini desteklemektedir. Uygulama ve teorik alanlarda aktif kullanılan teknolojiler kural değişiklikleri, materyal tasarımları gibi alanlarda iyileştirme ve gelişmelere öncü olmaktadır (Şentürk ve Özer, 2022).

Bu bağlamda çalışmamızın amacı; futbolda saha içinde ve saha dışında yaygın olarak kullanılan güncel teknolojik yöntem ve araçların araştırılmasıdır.

MATERYAL VE YÖNTEM

Futbolda saha içinde ve saha dışında kullanılan teknolojilerin önemini analiz etmek ve bu konuda araştırma alanları önermek amacıyla futbolda teknoloji ile ilgili araştırma makalelerinin sistematik bir incelemesi yapılmıştır. Bu amaçla, elektronik dergi veri tabanlarında “futbol”, “teknoloji”, “spor endüstrisi” anahtar kelimeleri taranarak mevcut literatürün sistematik bir incelemesi gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

"Futbol", "Teknoloji" ve "Spor Endüstrisi" anahtar kelimelerini kapsayan 10 makalenin içeriği analiz edilmek için seçilmiştir. Makaleler incelendiğinde futbolda yaygın olarak kullanılan saha içi ve dışı uygulamalar şu şekildedir;

1. **4D gol kontrol sistemi:**
   2012 Dünya kupasında kullanılmaya başlayan gol teknolojisi, elektronik araçlar aracılığıyla topun çizgiyi geçerek gol değeri kazanıp kazanmadığını hakeme bildiren bir sistemdir. Sistemde gol çizgisine yaklaşan topun pozisyonunu, devamlı ve otomatik bir şekilde X, Y ve Z koordinatlarını kullanarak üç boyutlu yakalamaktadır. Top, çizgiyi tamamen geçtiğinde merkez analiz birimi, hakemin saatine 1 saniyeden de az denilebilecek bir sürede şifreli sinyal göndermektedir. Sistem, standart kalelerin ve topun kullanıldığı maçlarda başarılı sonuçlar vermektedir (FIFA, 2012; Dandil ve Özkul, 2019).

2. **Hawk-Eye (Şahin Göz):**
   Bu sistem futbolda kullanılan bir teknolojik araçtır. İlk olarak 2001 yılında tenis ve kriket branşlarında kullanılmaya başlayan şahin göz uygulaması saha kenarına yerleştirilen 8 kameranın bilgisayar üzerinden kullanıldığı bir sistemdir (Demir, 2019). Maçların oynanacağı tüm statlara kurulan "Şahin Gözü" teknolojisi, elektronik cihazlar aracılığıyla topun çizgiyi geçip geçmediğini tespit ederek hakeme yardımcı olarak kritik pozisyonlarda hakemlere yardımcı olmaktadır (Demir, 2017).

3. **Akıllı Top Micoach/Smart Ball:**
   Adidas markası içerisinde 12 bluetooth sensörü ve şarj aparatı bulunan, standart futbol topuyla benzer ağılık ve tasarıma sahip bir futbol topu üretmiştir. Bu top bluetooth aracılığı ile telefona bağlanabilme özelliğine sahiptir. Top mobil uygulama aracılığıyla sporculara kusursuz bir vuruşun sırlarını verebilmektedir. Uygulamadan elde edilen veriler puana dönüşerek sporcunun profiline yansır, yansıyan puanlar yaptıkları aktiviteler ile ilişkilidir. Örneğin koşuda bu puanlar, belirli bir mesafenin koşulması veya bir mücadelenin başarılmasından elde edilen verilere dayanmaktadır. Bir diğer teknolojik yardımcı olan Smart Ball ile yapılan futbol antrenmanlarında ise, yapılan vuruşların hızı, mesafesi gibi verilere ulaşmaya imkan sağlamaktadır. Eş zamanlı olarak tablet, telefon ve bilgisayarlara aktarılan veriler, topun hangi noktasına, ne şiddetle vurulduğu, oyuncunun son vuruşları, ortaları, frikik, korner gibi duran toplara vuruşlarını yeniden biçimlendirmek mümkün olabilmektedir (Tavukçuoğlu, 2019; Sever, Bical 2018; https://www.dunya.com/spor/futbol-topu-bile-aga-baglandi-haberi-423066).

4. **Viper Pod:**
   Bu teknoloji ile maç esnasında sporcunun ne kadar mesafe koştuğu, ne kadar doğru veya hatalı pas attığı gibi temel bilgilerin yanı sıra ısı haritaları gibi gelişmiş veriler de elde edilebilmektedir. Oyuncular kendi oyununu analiz etmek isterse, Playertek Pod adlı cihazı kullanarak sahada bulundukları yerlere göre ısı haritası çıkartabilmekte, ne kadar koştuklarını öğrenebilmektedir (Demir,2019).

5. **Catapult Vector:**
   Giyilebilir cihaz, GPS teknolojisini ve oyuncunun hareketlerini izlemek için farklı sensörleri kullanmaktadır. Akıllı yeleğin içine küçük bir takip cihazı yerleştirilerek cihazın daha sonra antrenörlerin değerlendirmesi için oyuncuların her hareketini kaydetmektedir (Rossi ve ark., 2016).

CATAPULT, tek bir cihazda GPS, 3D Akselerometre, 3D Manyetometre, 3D Jiroskop, Pedometre ve ANT+ barındıran hassas sensörler entegre edilmiş ileri teknoloji ürünü bir fiziksel aktivite ölçüm ve analiz sistemidir. CATAPULT, gerçek zamanlı olarak tüm takımın ve sporcuların nabızlarını, hızlarını, kat ettikleri mesafeleri, yorgunluk ve yüklenme durumlarını, hızlanmalarını, yavaşlamalarını, depar sayılarını, harcadıkları eforu ve bunun gibi yüzlerce parametreyi özel programı sayesinde gerek liste ve gerekse grafik olarak raporlayıp sporcuların kendileriyle ve birbirleriyle olan mukayeselerini ve durumlarını teknik ekibin anında görmesini ve analiz etmesini sağlar (https://www.bravomed.com.tr).

6. **Kinexon One:**
   KINEXON , profesyonel ve amatör futbol için spor veri analizi yazılımı alanında yer alan bir firmadır. Futbolcular ve takım performansını, taktiklerini, oyun ve antrenmanlarda analiz ederek ölçen Kinexon ONE, belirli hedeflere ulaşmak için doğru egzersiz çalışmalarını gerçekleştirmeyi hedefler (https://kinexon.com/products/football/).

7. **Var/ Video Asistan Uygulaması:**
   VAR sistemi ilk kez, 1 Eylül 2016' da İtalya ile Fransa hazırlık maçında, resmi olarak ise 2018 Dünya Kupası'nda kullanılmıştır. FIFA VAR siteminde verilen kararların doğruluk oranının % 99,3 olduğunu açıklamıştır (BBC, 2022). Bu sistemde futbol müsabakası video operasyon odasındaki ekranlardan takip edilir. VAR sistemi genellikle oyunun normal akışını etkileyen (kırmızı kart, gol, penaltı, yanlış oyuncuya kart) durumlarda devreye girer. Ciddi ihlal durumlarında hakemle iletişime geçilerek inceleme yapılması önerebilir ancak inceleme yapılıp yapılmayacağının nihai kararını sadece maçın hakemi verebilir (Atmaca vd.,2019; Engin ve Çelik, 2019; Erdoğan, 2020).

SONUÇ

Sonuç olarak; günümüz koşullarında teknolojinin hayatımızın her alanın yadsınamaz bir parçası olduğu görülmektedir. Gelişen teknoloji ile insan gereksinimleri de aynı orantıda arttığı gibi futbol alanında da bu talepler hızla yükselmektedir. Spor dünyasındaki teknolojik gelişmeler müsabakalardaki hataların minimuma indirgenmesi veya sporcunun gelişim sağlamasında önemli yere sahiptir. Teknoloji ile birlikte futbolun geliştiği, her anın ve sürecin takibinin kolaylaştığı ve bu verilerin antrenman hazırlamadan sporcu gelişimine kadar pek çok alanda sağladığı kolaylıklardan dolayı futbolda teknoloji kullanımının her geçen gün arttığı görülmektedir. Bu bağlamda teknolojik gelişmeler futbolun seyir zevkinin ve kalitesinin artmasının yanı sıra sporcunun gelişmesinde anahtar rol oynayan faktörler arasında yer almaktadır.

KAYNAKLAR

Akkaya, C. (2008). "Küreselleşme ve Futboldaki Dönüşüm". *ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar,* Temmuz 2008, Sayı:1/4.

Atmaca, D. , Toygur, H. ve Çamurcu, H. (2022). Video Yardımcı Hakem (VAR) Uygulaması ile İlgili Bazı Değerlendirmeler: Netnografi Çalışması Örneği . *Medya ve Kültürel Çalışmalar Dergisi ,* 4(1), 47-58. DOI: 10.55055/mekcad.1059198

Dandıl, E. ve Özkul, İ. (2019). Futbol Maçları İçin Bilgisayarlı Görü Destekli Gol Karar Sistemi (GolKaSis): Bir Prototip Çalışma . *Gazi University Journal of Science Part C: Design and Technology* , 7 (1) , 213-224 . DOI: 10.29109/gujsc.492108

Demir, M. (2019). Endüstriyel futbol ve futbolda teknoloji kullanımı. *TRT Akademi,* 4(7), 86-103.

Engin, S. G. ve Çelik, V. O. (2019). VAR'lığın YETER! Hakemlerin Gözünden Video Yardımcı Hakem Sistemi .*International Journal of Sport Culture an Science*,7(2),53-68. Retrieved from https://dergipark.org.tr/en/pub/intjscs/issue/48982/625027

Erdoğan, Ç. H. (2020). Futbolcuların Video Yardımcı Hakem "VAR" Sistemi Hakkındaki Görüşleri . *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi,* 4(2),113-123. Retrieved from https://dergipark.org.tr/en/pub/besbid/issue/59429/824027

FIFA (2012). "Testing Manual". *FIFA Quality Programme for Goal Line Technology*.

https://www.dunya.com/spor/futbol-topu-bile-aga-baglandi-haberi-423066

https://kinexon.com/products/football/

https://www.bravomed.com.tr

Karaçam, S. ve Aydın, F. (2014). Metaphor Analysis of Secondary School Students' Perceptions Related to Technology Concept . Gaziantep University Journal of Social Sciences ,13(2),545-572 . DOI: 10.21547/jss.256829

Sever, S. & Bical, A. (2018). Oyunlaştırmada Oyun Elemanlarının Kullanımı: Adıdas Mıcoach, Khan Academy, Superbetter Ve Swarm Uygulamalarının Örnek Olay Yöntemi İle İncelenmesi . *Erciyes İletişim Dergisi* , 5 (3) , 216-236 . DOI: 10.17680/erciyesakademia.349970

Spitz, J., Wagemans, J., Memmert, D., Williams, A. M. and Helsen, W. F. (2021). Video assistant referees (VAR): The impact of technology on decision making in association football referees. *Journal of Sports Sciences,* 39(2), 147-153.

Şentürk, E. ve Özer, M. (2022). Sporda Teknolojik Gelişmeler. *Fenerbahçe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi ,* 2 (2) , 49-63 . Retrieved from https://dergipark.org.tr/en/pub/fbujss/issue/74406/1128413

Talimciler, A.(2008). Futbol değil iş: endüstriyel futbol. *İletişim kuram ve araştırma dergisi.*26,89-114.

Tavukçuoğlu, İ.C. (2019). Endüstri 4.0 Kapsaminda Iot (Nesnelerin İnterneti) Uygulamalarinin Müşteri Memnuniyetine Etkisi ve Bir Araştırma.Yüksek Lisans Tezi.Gazi Üniversitesi, Ankara.

Google Trend Aramalarında 2004 ve 2021 Yılları Arasında Rekreasyon ve Sağlık Terimlerinin Aranma Oranlarının Karşılaştırılması

Asiye Hande BAŞKAN[1], Merve YİĞİT[1]

1-Giresun Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Giresun

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada Google Trend aramalarında 2004 ve 2021 yılları arasında Rekreasyon ve Sağlık terimlerinin aranma oranlarının karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmada internet ve benzeri kaynaklara dayalı dokümanter araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma için Google arama motoru kullanılmıştır. Google üzerinde bulunan "http://trends.google.com" adresinden faydalanılmıştır. "http://trends.google.com" sitesinde, bir grubun bir değişken ile belirlenen zaman içerisindeki değişimi ve aynı değişkende farklı grupların eğilimlerinin karşılaştırılması yapılmaktadır. Yapılan bu çalışmada, 2004 yılından itibaren, Spor Kategorisi seçeneğinden, Google Web arama seçeneği üzerinden Türkiye genelinde Rekreasyon ve Sağlık kelimelerinin aranma oranlarının karşılaştırılması yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmanın bulguları ''https://trends.google.com'' adresinde yapılan aramaları karşılaştırmalı şekilde tablolar halinde sunulmuştur.

Sonuçlar: Türkiye Genelinde Spor kategorisinde yapılan aramalarda, Rekreasyon ve Sağlık terimi aramalarının paralellik göstermediği, insanların genel olarak Sağlık aramalarına ağırlık verdiği ve Rekreasyon terimi ile Spor ilişkisinin Google Web aramalarına yansımadığı söylenebilir.

Anahtar Kelime: Rekreasyon, Sağlık, Google.

ABSTRACT

Comparison of Search Rates Of Recreation and Health Terms In Google Trend Searches Between 2004 and 2021

Asiye Hande BAŞKAN[1], Merve YİĞİT[1]

Introduction and Purpose: This study aimed to compare the search rates of the terms Recreation and Health in Google Trend searches between 2004 and 2021.

Method: In the research, the textural research method based on the internet and similar sources was used. Google search engine was used for the research. "http://trends google cou" address in the Google site was used. On the "http://trends.google.com" site, a group of data was determined by a variable. The change over time and the trends of different groups in the same variable are compared.In this study, the search rates of the words Recreation and Health throughout Turkey were compared through the Sports Categorist option and the Google Web search option, starting from 2004.

Findings: Study findings are presented in tables. Comparatively searches made on "https//trends.google.com".

Results: It can be said that in searches made in the Sports category throughout Turkey, searches for the terms Recreation and Health do not show parallelism, people generally prefer Health searches, and the relationship between the term Recreation and Sports is not found in Google Wob searches.

Keyword: Recreation, Health, Google.

GİRİŞ

Rekreasyon Latince "sağlığın geri getirilmesi" anlamına gelen "recreatio" kelimesinden türemiştir. Rekreasyon sağlığı iyileştiren bir kavram olmasına rağmen çoğu tanımda rekreasyonun aktivite boyutu üzerinde durulmaktadır. Tanımların ortak özelliklerinden birisi bu aktivitelerin zorunlu olmayan özgür seçimler olduğu düşüncesidir .(Torkildsen, 2006: 49). Eskiden beri kabul gören tanım ise rekreasyonun insanları iş için hazırlayan aktiviteler olduğu düşüncesidir. Bazı tanımlar rekreasyonu yenilenme olarak tanımlasa da daha yaygın kabul edileni rekreasyonun bir çeşit zorunluluklardan muaf aktivite şekli olduğudur (Torkildsen, 1999: 48).

Bireyler, hem fiziksel, ruhsal ve sosyal alanlarda gelişim göstermek hem de yaşam kaliteleri arttırmak için birtakım arayışlar içerisinde olup, bireysel anlamda bu ihtiyaçlarını karşılayabilme çabalarına ek olarak toplumsal olarak da refah düzeyi yüksek bir toplum içerisinde yaşayabilme arzusu beklentisindedirler. Bahsedilen tüm bu ihtiyaçların karşılanması bireyler için bir hak olup, bu haklar Birleşmiş Milletler Evrensel İnsan Hakları Beyannamesinde de ele alınmış ve boş zaman/rekreasyon konusu 3 farklı tema (seyahat özgürlüğü, boş zamana erişim ve kültürel katılım) ile işlemiş olup, beyannamenin 24. maddesinde herkesin dinlenmeye ve eğlenmeye/boş zamana (Rest and Leisure) sahip olduğunu belirtilmiştir (Karaküçük, 2019)

Toplumumuzda, boş zamanlarda kahvehanelere gitme alışkanlığı yaygındır. Kahvehaneler, toplumun durağan bir yaşam sürmesi açısından giderek tehlikeli birimler haline dönüşmektedir. Kahvehaneler, genellikle sağlıklı olmayan koşullarda çay, kahve gibi içecekler sunmaktadır. Kısa sürede çok kişi tarafından kullanılan bardak, kaşık gibi araçlar birçok enfeksiyonun yayılmasını kolaylaştırmaktadır. Kahvehanelerde masaların ve oyun araçlarının temizliği istenildiği gibi sağlanamamaktadır. Sigara dumanı karbon monoksit oranı kimi kahvehanelerde tehlikeli boyutlara ulaşabilmektedir. Böyle bir ortamda gecenin geç saatlerine kadar oturan bir kişi, daha sonra kısa süreli bir uykudan sonra işyerine gitmekte, akşam tekrar kahvehane ortamına dönmektedir (Özden, 1993). Ruhsal dinlenmenin esasını, boş zamanların değerlendirilmesi alışkanlığı oluşturur. Boş zamanlarda güzel sanatların herhangi bir dalı ile uğraşmak, çeşitli konular içeren kitaplar okumak, spor yapmak, bahçede çalışmak veya gelir sağlayıcı el sanatları öğrenmek insanı günün yıpratıcı risklerinden uzaklaştırır (Özden, 1993).

Boş vakitleri değerlendirme aktiviteleri; fiziksel egzersiz veya çeşitli spor branşlarının uygulanmasına dayanıyor ve rekreasyon aktivitelerinin büyük bir kısmını oluşturuyor ise bu tür rekreasyonlara sportif rekreasyon denmektedir. Son zamanlarda rekreasyon dendiğinde insanların aklına büyük oranda fiziksel aktivitelere dayalı sportif faaliyetler gelmektedir. Spor aktiviteleri ya da bir başka ifade ile rekreasyonel sporlar günümüzde gittikçe popüler hale gelmekte ve yaygınlaşan boş zamanları değerlendirme etkinliği olarak rekreasyonun önemli bir kısmını meydana getirmektedir. Sportif rekreasyonun hemen hemen her yaş grubuna hitap etmesi, kolayca ulaşılması, sağlıklı yaşam yanı sıra zinde kalma gibi olumlu katkılarının olması sportif rekreasyonun önemini daha da artırmaktadır.(kuter,1998)

Fiziksel iyilik, sosyal etkileşimler, ruhsal ve duygusal kapasite ve manevi durum gibi yaşamın bütün boyutlarıyla ilgili sağlık kavramı bugünün bakış açısıyla yaşamdan memnuniyeti ve yaşam kalitesini içerir. Birey-çevre bütünlüğü içinde tek yönlü gelişimsel bir olgu olarak kabul edilen sağlık bilinçli olmanın, kişisel deneyim ve kendini gerçekleştirmenin giderek artmasını ifade eder (Edelman, Mandle, 1998).

Sporun yarışma amacının dışında, sağlığı koruma düşüncesi de gelişmeye başlamış ve geniş insan kitleleri çeşitli sportif etkinliklere davet edilmiştir. Yaşam boyu spor, sağlıklı yaşam için spor, fitness, aerobik, jogging ve benzer sloganlarla spor yapılan insanların sayısının arttırılmasına çalışılmıştır (Kalyon, 2000).

Sağlık açısından yapılan bir araştırmada spor- sağlık ilişkilisi sonuçları aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır:

*Spor yapanlar ile yapmayanlar arasında ki kendini iyi hissetme oranı spor yapanlarda daha yüksektir (spor yapanların % 90'ı sağlık durumlarının iyi olduğunu söylerken, spor yapmayanların % 70'i sağlık durumlarının iyi olmadığını söylemişlerdir.)

* Yaşlıları 35 yaş üzeri olan ve spor yapanlar yine aynı grup içinde spor yapmayanlara oranla daha az sağlık problemleriyle yaşamaktadır.

* Tüm yaş kategorilerinde spor yapanlar spor yapmayanlara göre daha az günlük şikâyette bulunmaktadır (Sport Gezondheid, 1989).

YÖNTEM

Bu çalışmada internet ve benzeri kaynaklara dayalı dökümanter araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma için Google arama motoru kullanılmıştır. Google üzerinde bulunan "http://trends.google.com" adresinden faydalanılmıştır. "http://trends.google.com" sitesinde, bir grubun bir değişken ile belirlenen zaman içerisindeki değişimi ve aynı değişkende farklı grupların eğilimlerinin karşılaştırılması yapılır. Yapılan bu çalışmada, 2004 yılından itibaren, Spor Kategorisi seçeneğinden, Google Web arama seçeneği üzerinden Türkiye genelinde Rekreasyon ve Sağlık kelimelerinin aranma oranlarının karşılaştırılması yapılmıştır. Eğilimlerde sunulan değerler ve sayılar, belirli bir bölge ve zaman için grafikteki en yüksek nokta ile göreceli bir aramaya yönelik ilgiyi göstermektedir. 100 değeri, dönemin en yüksek popülerliğini göstermektedir. 50 değeri, bunun yarısı kadar popüler anlamına gelmektedir. 0 değeri, göreceli bir aramaya yönelik ilginin en yüksek popülerliğinin %1'inden daha az popüler olduğunu göstermektedir.

BULGULAR

Bu çalışmanın bulguları ''https://trends.google.com'' adresinde yapılan aramaları karşılaştırmalı şekilde tablolar halinde sunulmuştur.

Grafik 1. Türkiye genelinde Rekreasyon ve Sağlık terimlerinin Google Web'de aranma oranlarının karşılaştırılması.

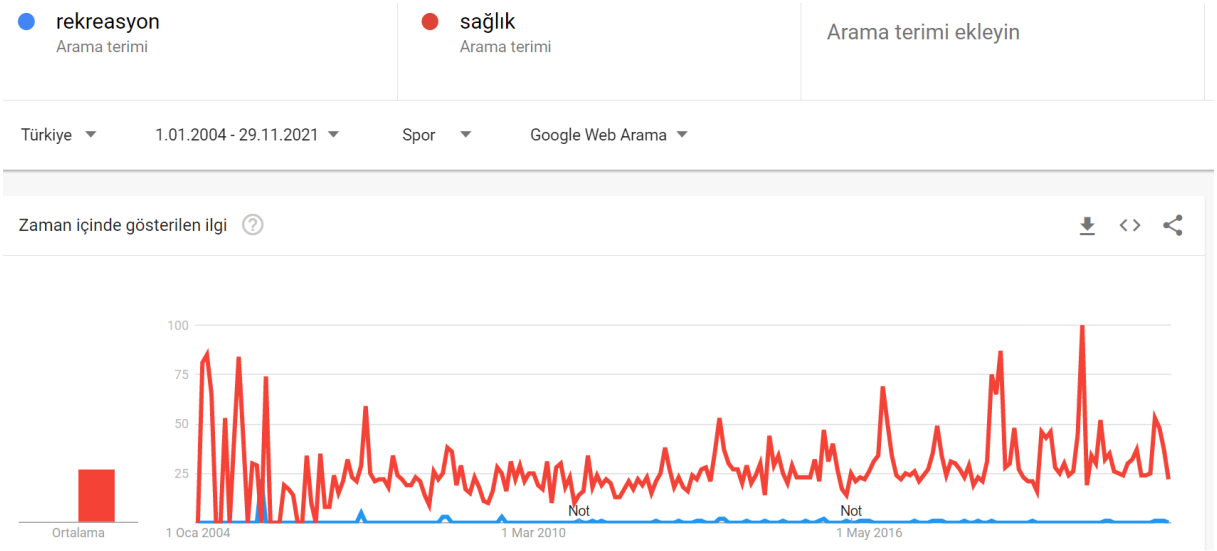

Grafik 2. Türkiye genelinde Rekreasyon kelimesinin Google Web üzerinden en fazla arandığı iller

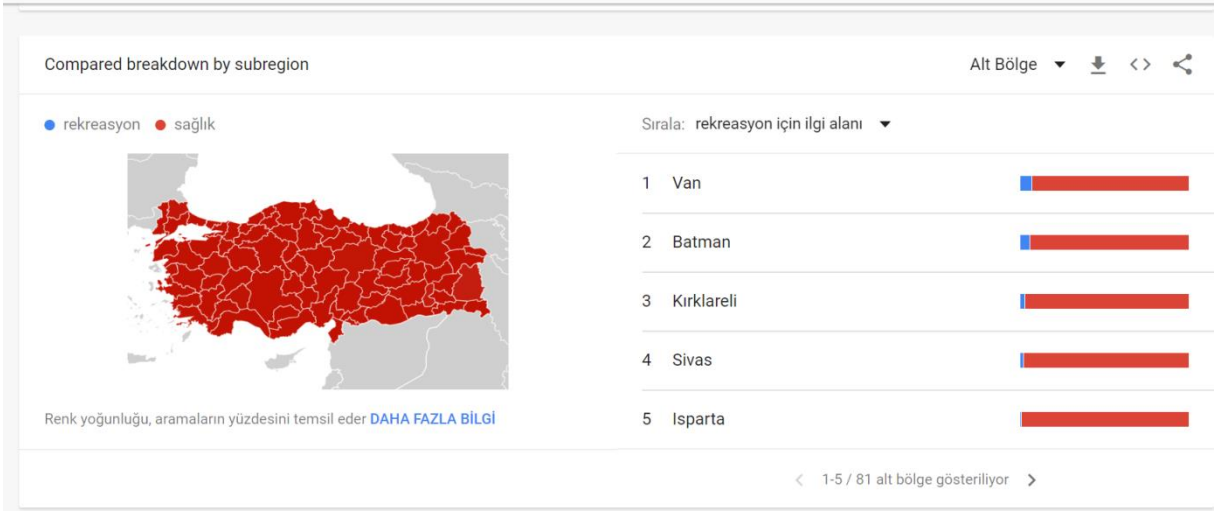

Grafik 3.Türkiye genelinde Sağlık kelimesinin Google Web üzerinden en fazla arandığı iller

Grafik 4.Türkiye genelinde Google Web verilerinde Sağlık ile ilgili en sık sorulan sorular

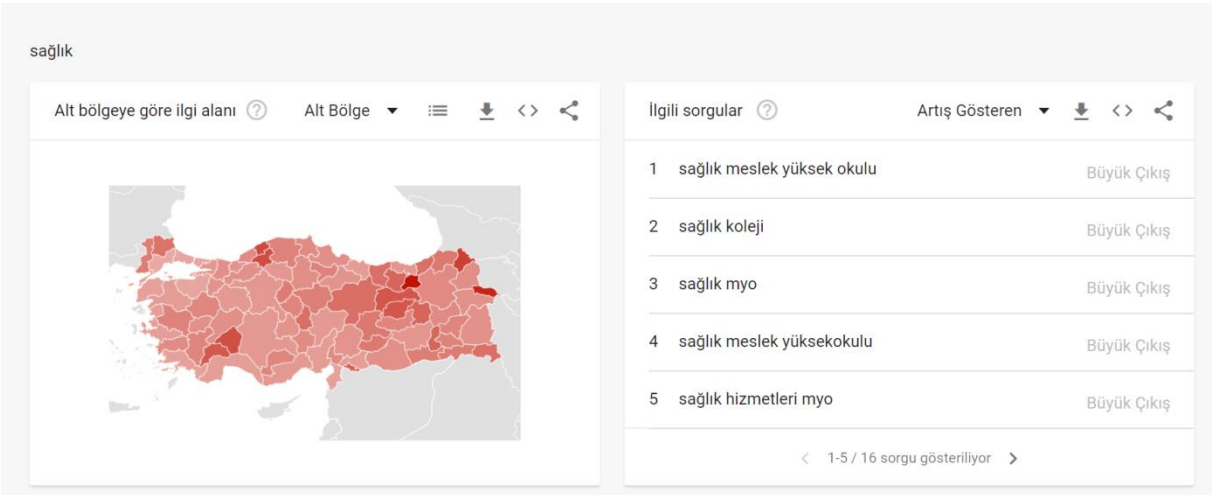

TARTIŞMA ve SONUÇ

Türkiye genelinde 1 Ocak 2004 ile 29 Kasım 2021 tarihleri aralığında Spor Kategorisinde Google Web arama motorunda Rekreasyon ve Sağlık terimlerinin aranma oranlarının karşılaştırılmasında en yüksek arama sonuçları; Rekreasyon aramasının için Mart 2005, Sağlık araması için Nisan 2020 olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmada iki arama kriterinin eşitlik gösterdiği ya da yakınlaştığı bulgulara rastlanmamış, Sağlık teriminin Rekreasyona oranla yıllar içerisindeki aranma oranları daha fazla olduğu görülmektedir.(Grafik 1)

Türkiye genelinde 1 Ocak 2004 ile 29 Kasım 2021 tarihleri aralığında Spor Kategorisinde Google Web arama motorunda, Rekreasyon teriminin en fazla arandığı il Van (Grafik 2), Sağlık teriminin en fazla arandığı il Bayburt olmuştur.(Grafik 3)

Türkiye genelinde 1 Ocak 2004 ile 29 Kasım 2021 tarihleri aralığında Google Web verilerinde Sağlık ile ilgili en sık sorulan soru Sağlık Meslek Yüksekokulu iken(Grafik 4), Rekreasyon ile ilgili sorulara rastlanamamıştır.

Bütün bu grafiklerde görüldüğü üzere Türkiye Genelinde Spor kategorisinde yapılan aramalarda, Rekreasyon ve Sağlık terimi aramalarının paralellik göstermediği, insanların genel olarak Sağlık aramalarına ağırlık verdiği ve Rekreasyon terimi ile Spor ilişkisinin Google Web aramalarına yansımadığı söylenebilir.

KAYNAKLAR

Karaküçük, S. (2019). “Boş Zaman: Bir Temel İnsan Hakkı”, 17.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 13-19 Kasım 2019, Lara, Antalya.

Kuter, Ö. (1998). Toplumsal Boyutlarıyla Spor. Ankara: Bağırgan Yayınevi.

Kalyon, T. A. (2000). Spor hekimliği (5. Baskı). Ankara: Gata Yayınları. Sport Gezondheid, University Amsterdam, Eylül 1989,\s. 241, s. 69.

Torkildson, G.(1999). Leisure and Recreation Management. (Beşinci Baskı). London: Routledge.

Google ve Youtube'da 2004 ve 2021 Yılları Arasında Rekreasyon ve Kentleşme Terimlerinin Aranma Oranlarının Karşılaştırılması

Asiye Hande BAŞKAN[1], Merve YİĞİT[1], Aytekin Hamdi BAŞKAN[1]

1- Giresun Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Giresun

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada Google ve Youtube'de 2004 ve 2021 yılları arasında Rekreasyon ve Kentleşme terimlerinin aranma oranlarının karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmada internet ve benzeri kaynaklara dayalı dokümanter araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma için Google arama motoru kullanılmıştır. Google üzerinde bulunan "http://trends.google.com" adresinden faydalanılmıştır. "http://trends.google.com" sitesinde, bir grubun bir değişken ile belirlenen zaman içerisindeki değişimi ve aynı değişkende farklı grupların eğilimlerinin karşılaştırılması yapılmaktadır.

Bulgular: Yapılan bu çalışmada, 2004 ve 2021 yılları arasında, Tüm Kategoriler seçeneğinden, Google Web ve You Tube arama seçenekleri üzerinden Türkiye'de ki aramaların karşılaştırılması yapılmıştır.

Sonuçlar: Tüm Kategoriler Google Web'te yapılan aramalarda, Rekreasyon ve Kentleşme terimi aramalarının birbirleriyle paralellik göstermediği, 1 Ocak 2004 tarihinden günümüze yaklaşırken, insanların genel olarak Rekreasyon terimi aramalarına ağırlık verdiği ve Kentleşme teriminin ivme kaybettiği söylenebilir.

Anahtar Kelime; Rekreasyon, Kentleşme, Google.

Comparison Of The Search Rates Of The Terms Recreation And Urbanization On Google And Youtube Between 2004 And 2021

Asiye Hande BAŞKAN, Merve YİĞİT, Aytekin Hamdi BAŞKAN

Introduction and Purpose: In this study, it is aimed to compare the terms of Recreation and Urbanization on Google and Youtube between 2004 and 2021.

Method: Documentary research method based on the internet and similar sources was used in the research. Google search engine was used for the research. The "http://treats.google.com" address on Google was used. On the "http://trends google.com" site, the change over time determined by this variable and the trends of different groups in the same variable are compared.

Findings: In this study, between 2004 and 2021, searches in Turkey were compared through All Categories option and Google Web You Tube search options.

Results: All Categories It can be said that the searches for the terms Recreation and Urbanization do not show parallelism with each other in the searches made on Google Web, as of January 1, 2004, people generally focus on searches for the term Recreation and the term Urbanization loses momentum. Keyword, Recreation, Urbanization, Google

Keyword: Recreation, Urbanization, Google.

GİRİŞ

Rekreasyon, yenilenme, yeniden yaratılma veya yeniden yapılanma anlamına gelen Latince recreatio kelimesinden gelmektedir. Türkçe karşılığı yaygın bir şekilde boş zamanları değerlendirme olarak kullanılmaktadır. Bu ise, bireylerin ya da toplumsal kümelerin boş zamanlarında gönüllü olarak yaptıkları dinlendirici ve eğlendirici etkinlikler anlamını taşımaktadır (Ozankaya, 1980).

Genel anlamda rekreasyon, insanların boş zamanlarında eğlence ve tatmin dürtüleri ile gönüllü olarak etkinliklere katılımı olarak açıklanmaktadır (Sağcan, 1986).

Boş zamanın bireysel ve toplumsal yararlar sağlamak bakımından olumlu değerlendirilmesinin yolu, ancak rekreasyon eğitiminden geçmektedir. Rekreasyon eğitimi kişilere boş zamanlarını yapıcı şekilde kullanmalarını öğretmeyi amaçlar. Bunun sonucunda da rekreasyon etkinliklerinin dikkatlice seçimi sağlanır (Bucher, 1972).

Kent, insanların bir arada yaşadığı belli bir nüfusu barındıran, ekonomik hayatta sanayi ve hizmet sektörünün ağırlığı bulunan, yönetsel örgüt birimine sahip yerleşim yerleridir (Kaya, Şentürk, Danış, Şimşek, 2007).

Kente ilişkin kuramlar daha çok kentlerin varoluş nedenlerini ortaya koyan, temel yapı ve unsurlarını, nasıl büyüdüklerini ve geliştiklerini tanımlamaya çalışan düşünce sistemleridir (keleş, 2002, s. 19).

Doğal kaynakların sunduğu olanaklardan yararlanmak amacıyla bir araya gelerek yerleşik hayata geçen ilk insanlar, kentlerin ortaya çıkmasının öncüleri olmuşlardır (ÖZER, 2006, ss. 269-299).

İlerleyen dönemlerde gelişen ulaşım, sağlık, eğitim ve sosyal olanaklar ile ulaşılan yüksek yaşam standardı ve sosyalleşme ihtiyacı gibi bir çok neden insanların bir arada yaşamalarını zorunlu kılmış, zaman içerisinde artış gösteren nüfus ile kentlerin büyümelerini sağlayarak kentleşme sürecini başlatmıştır (YEŞİL, YÜKSEL, 2016 ss. 43-65)

Kentleşme; kent ortamında yaşayan bireylerin sayısal anlamda çoğalmasının yanında bir takım ekonomik, sosyal ve politik değişimlerle de ilgili olan bir süreci yansıtır (Smith, 2000 s.11).Sanayileşme kentleşme sürecinin önemli bi olgusu olduğu gibi kentleşmede sanayileşmeyi geliştiren etken bir faktördür. Diğer bir ifade ile kentleşme ve sanayileşme arasında sürekli bir etkileşim mevcuttur. Sanayileşme çalışma yaşamının yoğunlaştığı teknoloji, makineleşme ve otomasyonun yaygınlaştığı bir ortamı yaratmaktadır (Rek. ve Kentleşme, s.69).

Kentin heterojen bir yapı olduğunu kabul ettiğimize göre kentte yaşayan bireylerin kentsel bütünleşme veya kentlilik bilinci düzeyleri de farklı olacaktır. Kentlileşmenin tutum ve davranışlara olan en büyük yansıması ise dinlenme, fiziksel, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılma gibi boş zaman değerlendirme alışkanlığında bir değişimin ortaya çıkmasıdır (Rek. ve Kenttleşme, s. 98,99).

Kentlileşme sürecinde bulunan kişilerin kendilerini kentli olarak saymaları, kentle bütün olabilmeleri, kentsel yaşamı benimsemeleri için boş zaman davranışı geliştirmeleri çok önemlidir. Spor, sanat, müzik vb. birçok rekreasyonel etkinliğe yönelme bu yönde planlamalar yapma ve zengin rekreasyonel alternatifler sunma, tesis, eğitici-lider, araç-gereç unsurlarını tedarik etmek ve bu olanakları yaygınlaştırmak gerekir(Rek. ve Kentleşme, s.100).

Günümüzde teknolojik yenilikler insan yaşantısını kolaylaştırırken, bir takım sorunları da beraberinde getirmektedir. Örneğin; teknoloji insanların fizyolojik gereksinimlerinin karşılanmasını kolaylaştırmakta, ruhsal ve psikolojik gereksinmelerinde ise yalnız bırakmaktadır. Bu eksikliği giderme çabasında olan insanoğlu, iç dünyasını doyuma ulaştıracak çeşitli eylemlere yönelmektedir. Bu eylemler, bireyin çalışma dışı zamanlarda hoşlandığı bir işle uğraşması şeklinde olabilmekte ve insanoğlunu ruhsal ve bedensel açıdan yenilemektedir. İnsanoğlunun ruhsal ve bedensel açıdan yenilenmesini sağlayan boş zaman eylemleri, rekreasyon kavramı ile tanımlanmakta ve açıklanmaktadır (Tolunay, 2004, ss. 59-70; Karaküçük, 2001).

Rekreasyona ihtiyaç duyan insanların internet ortamında yaptığı rekreasyon ve kentleşme ile ilgili yazılı ve görsel aramalar toplumun genel eğilimlerini ve farkındalığını ortaya koyabilir. Google/trends.com sitesi ülkeler ve dünya genelindebelli bir tarih aralığı belirtilerek hedeflenen kelime ya da kelimeler arasında karşılaştırmalı genel sonuçları ortaya koymaktadır. Türkiye'de rekreasyon ve kentleşme gibi değişkenlerle ilgili eğilimleri anlamak insanların ihtiyaç duyduğurekreasyonel alanların artırılması bakımından faydalı olabilir. Bu çalışmanın amacı, Googleve You Tube motorlarında 2004 ve 2021 yılları arasında Türkiye'de rekreasyon ve kentleşme terimlerinin aranma oranlarının karşılaştırılmasıdır.

MATERYAL VE YÖNTEM

Bu çalışmada internet ve benzeri kaynaklara dayalı dokümanter araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma için Google arama motoru kullanılmıştır. Google üzerinde bulunan "http://trends.google.com" adresinden faydalanılmıştır. "http://trends.google.com" sitesinde, sadece bir grubun bir değişken ile ilgili zaman içerisindeki değişimi gibi aynı değişkende farklı grupların eğilimlerinin karşılaştırılması da yapılır.
Yapılan bu çalışmada, 2004 ve 2021 yılları arasında, Tüm Kategoriler seçeneğinden, Google Web ve You Tube arama seçenekleri üzerinden Türkiye'de ki aramaların karşılaştırılması yapılmıştır.
Eğilimlerde sunulan değerler ve sayılar, belirli bir bölge ve zaman için grafikteki en yüksek nokta ile göreli bir aramaya yönelik ilgiyi göstermektedir. 100 değeri, dönemin en yüksek popülerliğini göstermektedir. Yine 50 değeri ise bunun yarısı kadar popüler anlamına gelmektedir. Benzer şekilde, 0 değeri, göreli bir aramaya yönelik ilginin en yüksek popülerliğinin %1'inden daha az popüler olduğunu göstermektedir.

BULGULAR

Bu çalışmanın bulguları ''https://trends.google.com'' adresinde yapılan aramaları karşılaştırmalı şekilde tablolar halinde sunulmuştur.

Grafik 1. Türkiye genelinde Rekreasyon ve Kentleşme terimlerinin Google Web Tüm Kategorilerde aranma oranlarının karşılaştırılması.

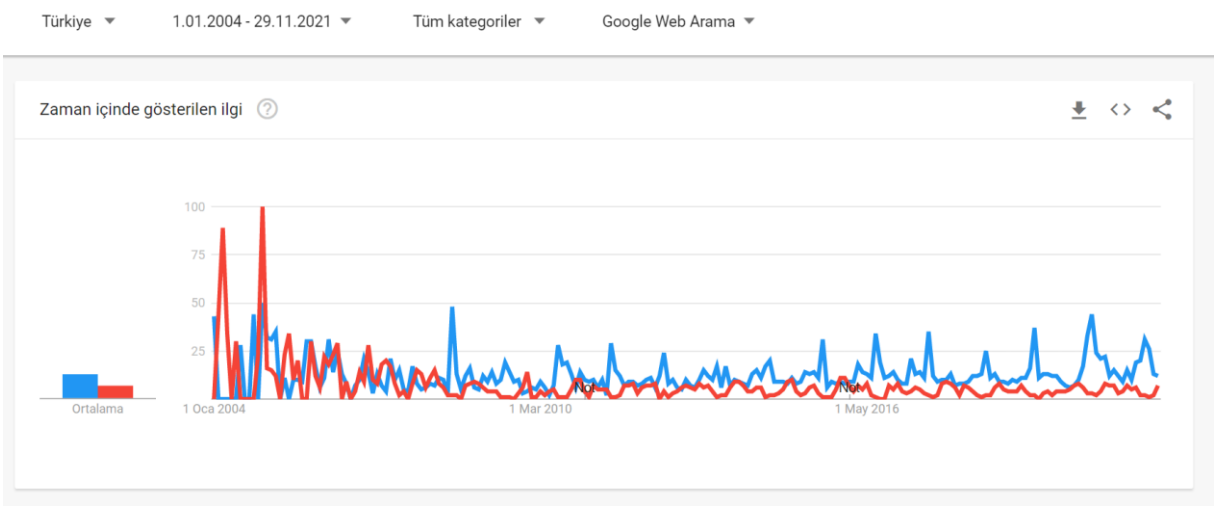

Grafik 2. Türkiye genelinde Rekreasyon teriminin Google Web üzerinden en fazla arandığı iller

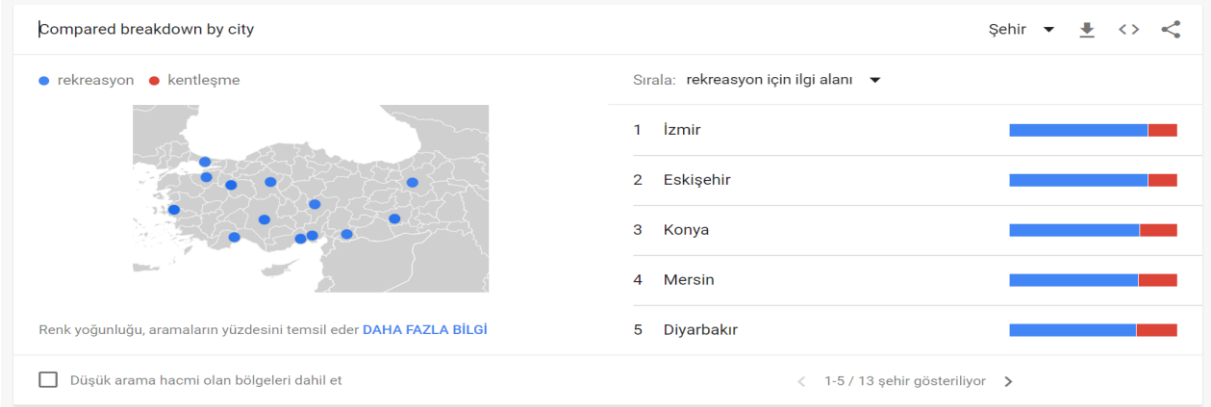

Grafik 3.Türkiye genelinde Kentleşme teriminin Google Web üzerinden en fazla arandığı iller

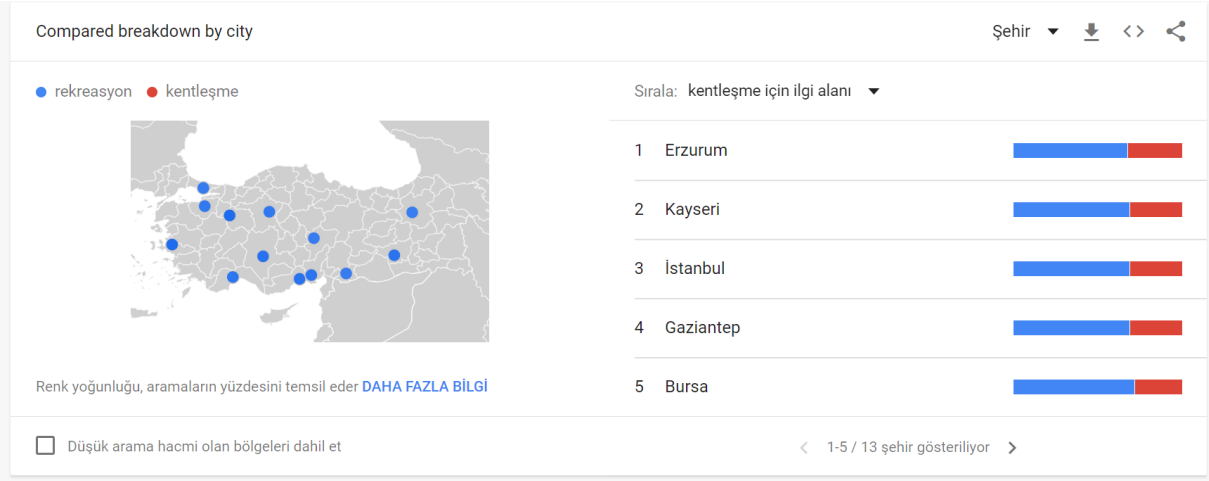

Grafik 4.Türkiye genelinde Google Web verilerinde Rekreasyon ile ilgili en sık sorulan sorular

Grafik 5.Türkiye genelinde Google Web verilerinde Kentleşme ile ilgili en sık sorulan sorular

TARTIŞMA VE SONUÇ

Türkiye genelinde 1 Ocak 2004 ile 29 Kasım 2021 tarihleri aralığında Tüm Kategoriler Google Web arama motorunda Rekreasyon ve Kentleşme terimlerinin aranma oranlarının karşılaştırılmasında en yüksek sonuçların, iki terim içinde Aralık 2004 olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmada iki arama kriterinin en iyi çıkışı yakaladığı ve aynı zamanda paralellik gösterdiği tarihte Aralık 2004 olmuştur. Rekreasyon teriminin Aralık 2004 sonrası aranma oranın, yıllara göre değişiklik göstermekle birlikte genel hatlarıyla, Kentleşme terimine kıyasla daha fazla olduğu, Kentleşme teriminin ise düşüşe geçtiği görülmektedir. İki arama kriterinin eşitlik gösterdiği bulgulara ise rastlanmamıştır.(Grafik 1)
Türkiye genelinde 1 Ocak 2004 ile 29 Kasım 2021 tarihleri aralığında Tüm Kategorilerde Google Web arama motorunda, Rekreasyon teriminin en fazla arandığı iller İzmir ve Eskişehir(Grafik 2), Kentleşme teriminin en fazla arandığı il Erzurum olmuştur.(Grafik 3)
Türkiye genelinde 1 Ocak 2004 ile 29 Kasım 2021 tarihleri aralığında Google Web verilerinde Rekreasyon terimi için en sık sorulan soru ‘’Rekreasyon Nedir’’ iken(Grafik 4), Kentleşme terimi için ‘’Çarpık Kentleşme’’ olduğu görülmektedir(Grafik 5).
Bütün bu grafiklerde görüldüğü üzere Türkiye Genelinde Tüm Kategoriler Google Web’te yapılan aramalarda, Rekreasyon ve Kentleşme terimi aramalarının birbirleriyle paralellik göstermediği, 1 Ocak 2004 tarihinden günümüze yaklaşırken,insanların genel olarak Rekreasyon terimi aramalarına ağırlık verdiği ve Kentleşme teriminin ivme kaybettiği söylenebilir.

KAYNAKLAR

Bucher, C.A. (1972). Foundations of Physical Education the C.U, Mosby Company,Saint Louis.
E.Kaya, H. Şentürk, O.Danış, S. Şimşek (2007). Modern Kent Yönetimi I., 1. Baskı, Milsan Basın A.Ş.,
Karaküçük, S. (2001). Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme (Dördüncü baskı). Gazi Kitabevi. Ankara.
Keleş, R. (2002). Kentleşme Politikası. 7. Baskı, İmge Kitapevi, Ankara.
Ozankaya, Ö. (1980). Toplumbilim Terimleri Sözlüğü. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
Özer, İ. (2006). “Türkiye’de Kent, Kentleşme ve Kentsel Değişme”, Dünden Bugüne Türkiye’nin Toplumsal Yapısı, Dora Yayınları.269-299, Bursa.
Sağcan, M. (1986). Rekreasyon ve Turizm. Cumhuriyet Yayınları, İzmir.
Smith, D. A. (2000). Third World Cities. London, UK: Routhledge.
Tolunay, A. Alkan, H. Korkmaz, M. (2004). “Isparta Tarihi Ayazmana Mesireliği’nin Açıkhava Rekreasyonu Açısından Kullanıcı Özellikleri”, *Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 8(1): 59- 70.
Yeşil, M. Yüksel, M. (2016). “Ordu Kenti Örneğinde Kentlilik Bilinci”. *Paradoks Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi*, 11: 43-65.

ORAL PRESENTATION
(WITH-ABSTRACT)

Futbolda Alt Yaş Gruplarında Aktif Futbol Oynayan Sporcuların Antrenör, Futbolcu ve Yönetici Kavramlarına Yönelik Zihinsel Modellerinin Belirlenmesi

Alperen DEMİR[1], Samet ZENGİN[1], Zafer GAYRETLİ[2]

[1] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon/Türkiye
[2] Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Tekirdağ/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Alt yaş gruplarında aktif futbol oynayan sporcuların antrenör, futbolcu ve yönetici kavramlarına yönelik zihinsel modelleri belirlemek, genç futbolcuların sporla ilgili tutumlarını ve performanslarını etkileyebilecek önemli bir konudur. Bu çalışma, antrenörlerin, genç futbolcuların ve yöneticilerin zihinsel modellerini anlamamıza yardımcı olmakta ve bu bilgileri kullanarak genç sporcuların gelişimini desteklemeye yönelik stratejiler geliştirmemizi sağlamaktadır. Bu nedenle, futbolun temel paydaşları arasında zihinsel modellerin bilinçli bir şekilde değerlendirilmesi ve desteklenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda araştırmanın amacı, alt yaş gruplarında aktif futbol oynayan sporcuların futbolcu, antrenör ve yönetici kavramlarına yönelik zihinsel modellerinin belirlenmesidir.

Yöntem: Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik yöntem kullanılmıştır. Araştırma gubunu Trabzon ilinde yaşayan ve aktif futbol oynayan 7-18 yaş aralığında ve gönüllü katılım sağlayan toplam 162 futbolcu oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen "yarı yapılandırılmış görüşme formu" kullanılmıştır. Veri analizi sürecinde nitel araştırma yöntemlerinde kullanılan "sürekli karşılaştırmalı analiz" yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcılara futbolcu, antrenör ve yöneticilik kavramına yönelik sorular sorulmuştur. Bu sorulara göre futbolcuların zihinsel modelleri belirlenmiştir.

Sonuçlar: Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, futbolcu kavramında; Alt yaş futbolcular, futbolcu kavramını genellikle yetenekli, hızlı, teknik becerilere sahip ve takım oyuncusu olarak tanımlamaktadır. Ayrıca, futbolculukla ilgili olarak rekabetçilik, disiplin ve hedef odaklılık gibi özelliklere de vurgu yapılmıştır. Antrenör kavramında, sporcular, antrenörleri genellikle bir rehber, motivatör ve teknik uzman olarak tanımlamaktadır. Antrenörlerin liderlik becerileri, iletişim yetenekleri ve oyuncuları geliştirme konusundaki bilgileri önemli bulunmaktadır. Ayrıca, antrenörlerin oyunculara ilham verme, özgüven aşılama ve takım ruhunu oluşturma gibi rolleri de vurgulanmıştır. Yönetici kavramında ise, alt yaş futbolcuları için yöneticiler, kulüp yöneticileri veya teknik direktörler olarak algılanmaktadır. Yöneticilerin organizasyon ve planlama becerileri, kulüp yönetimi ve takımın başarısı için karar alma yetenekleri önemli görülmektedir. Ayrıca, yöneticilerin takımın ihtiyaçlarını anlama, oyuncuları destekleme ve kaynakları etkili bir şekilde yönetme gibi becerileri takdir edilmektedir. Bu sonuçların futbol eğitimi, antrenörlük ve yöneticilik alanlarında stratejik kararlar alınmasına ve genç futbolcuların daha iyi desteklenmesine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, antrenör, futbolcu, yönetici, zihinsel model

Determining the Mental Models of Athletes Actively Playing Football in Lower Age Groups towards the Concepts of Coach, Football Player and Manager

Alperen DEMIR[1], Samet ZENGIN[1], Zafer GAYRETLI[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Determining the mental models of athletes playing active football in lower age groups regarding the concepts of coach, player and manager is an important issue that may affect the sports-related attitudes and performances of young football players. This study helps us understand the mental models of coaches, young football players and managers, and allows us to use this information to develop strategies to support the development of young athletes. Therefore, conscious evaluation and promotion of mental models among football's key stakeholders is of great importance. In this context, the aim of the research is to determine the mental models of athletes who play active football in lower age groups regarding the concepts of football player, coach and manager.

Materials and Methods: In this research, the phenomenological method, one of the qualitative research methods, was used. It consists of a total of 162 football players between the ages of 7-18 who live and play active football in Trabzon province and participate voluntarily. A "semi-structured interview form" developed by the researchers was used as a data collection tool in the study. During the data analysis process, the "continuous comparative analysis" method used in qualitative research methods was used.

Findings: The participants were asked questions about the concepts of football player, coach and management. According to these questions, the mental models of football players were determined.

Results: According to the findings of the research, in the concept of football player; Underage football players generally define the concept of football player as being talented, fast, having technical skills and being a team player. Additionally, characteristics such as competitiveness, discipline and goal orientation regarding football were also emphasized. In the concept of coach, athletes generally define coaches as a guide, motivator and technical expert. Coaches' leadership skills, communication skills and knowledge of developing players are important. In addition, the roles of coaches such as inspiring players, instilling self-confidence and creating team spirit are also emphasized. In the concept of manager, managers for lower age football players are perceived as club managers or coaches. Managers' organizational and planning skills, club management and decision-making abilities are considered important for the success of the team. Additionally, managers are appreciated for their ability to understand the team's needs, support players and manage resources effectively. It is thought that these results may contribute to making strategic decisions in the fields of football education, coaching and management and to better support young football players.

Keywords: Football, coach, football player, manager, mental model

Elit ve Amatör Boksörlerin Genel Öz Yeterliliklerinin ve Başarı Motivasyon Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ekrem Ali ALTUNTAŞ[1]

[1]Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Trabzon/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı, elit ve amatör böksörlerin genel öz yeterlilikleri ve başarı motivasyonları arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu araştırmada, nicel araştırma yaklaşımlarından tarama modeli kullanılmıştır. Boksörler için geliştirilen bilgi formu 7 maddeden oluşturulmuştur. Araştırmada Willis (1982) tarafından geliştirilen Türkiye'deki geçerlilik ve güvenilirlik çalışması da Tiryaki ve Gödelek tarafından yapılan (1997) Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği ve Schwarzer (2005) tarafından geliştirilen Türkiye'deki geçerlilik ve güvenilirlik çalışması da Yıldırım tarafından yapılan (2010) Genel Öz Yeterlilik Ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmada elde edilen bulgulara göre cinsiyet, yaş, milli sporcu olma durumu, sigara kullanma durumunda anlamlı farklılık görülmemiştir. Katılımcıların başarı motivasyonları ve genel öz yeterlilikleri arasında yüksek düzeyde ilişki olduğu görülmüştür. Yani katılımcıların başarı motivasyon düzeyleri arttıkça genel öz yeterlilik düzeyleri de artmaktadır aynı zamanda katılımcıların başarı motivasyon düzeyleri azaldıkça genel öz yeterlilikleri de azalmaktadır.

Sonuç: Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre cinsiyet, yaş, milli sporcu olma durumu, sigara kullanma durumu değişkenlerinin etki etmediği görülmüştür. Bunun yanında başarı motivasyonları ve genel öz yeterlilikleri arasında yüksek düzeyde ilişki olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Boksör, Başarı, Motivasyon

Investigation of The Relationship Between The General Self-Efficacy and Success Motıvatıon Levels of Elite And Amateur Boxers

Ekrem Ali ALTUNTAŞ[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this research is to reveal the relationship between the general self-efficacy and success motivation of elite and amateur boxers.

Materials and Methods: In this research, survey model, one of the quantitative research approaches, was used. The information form developed for boxers consists of 7 items. In the research, the validity and reliability study in Turkey developed by Willis (1982) was carried out by Tiryaki and Gödelek (1997) and the Sport Specific Achievement Motivation Scale was developed by Schwarzer (2005). The validity and reliability study in Turkey was developed by Yıldırım (2010) in General. Self-Efficacy Scale was used.

Findings: According to the findings of the study, there was no significant difference in gender, age, national athlete status, or smoking status. It was observed that there was a high level of relationship between the participants' success motivation and general self-efficacy. In other words, as the participants' achievement motivation levels increase, their general self-efficacy levels also increase. At the same time, as the participants' achievement motivation levels decrease, their general self-efficacy also decreases.

Results: According to the results obtained from the research, it was seen that gender, age, being a national athlete, and smoking status did not affect the variables. In addition, it was observed that there was a high level of relationship between achievement motivation and general self-efficacy.

Keywords: Boxer, Success, Motivation

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Değer Yargılarının İncelenmesi

Bilgihan SÜRÜL[1], Samet ZENGİN[1], Gülşen ÖZMADEN[2]

[1] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon/Türkiye
[2] Milli Eğitim Bakanlığı, Trabzon/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bir bireyin olaylar karşısında vereceği tepkiyi kestirebilmek için o bireyin değer yargılarının bilinmesi gerekir. Bu açıdan bakıldığında değerler bireyin düşünce ve davranışlarında belirleyici soyut kavramlar olmaktadır. Bu da değer kavramının önemli bir araştırma konusu haline getirmektedir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin değer yargılarının incelenmesidir.

Yöntem: Bu araştırmada, nicel araştırma yaklaşımlarından tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma gubunu Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören ve gönüllü katılım sağlayan 63'ü kadın, 142'si erkek olmak üzere toplam 205 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan "kişisel bilgi formu" ile Dilmaç, Arıcak ve Cesur (2014) tarafından geliştirilen "Değerler Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 10'lu likert tipinde, 39 maddeden ve 9 faktörden oluşmaktadır. Veri analizi SPSS 26.0 paket programına aktarılarak analiz edilmiştir. Verilere betimsel istatistik ve normallik testleri yapılmıştır. Normal dağılım gösterdiği belirlenen verilere t-testi ve One Way (ANOVA) testleri yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, cinsiyet, sınıf ve anne eğitim düzeyi değişkenlerinde ölçek ile faktörlerinde herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$). Yaş değişkenine göre, özgürlük faktöründe anlamlı bir farklılığa rastlanırken ($p<0.05$), ölçek ile diğer faktörlerde herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$). Baba eğitim düzeyi değişkenine göre ise, toplumsal değerler, materyalistik değerler ve romantik değerler faktörlerinde anlamlı bir farklılık tespit edilirken ($p<0.05$), ölçek ile diğer faktörlerde herhangi bir anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Sonuçlar: Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin cinsiyet, sınıf ve anne eğitim düzeyi değişkenlerinin araştırma sonuçlarına etki etmediği görülmektedir. Bunun yanında yaş ve baba eğitim düzeyi değişkenlerine göre ise araştırma sonuçlarına anlamlı düzeyde etkisini olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Yaklaşımlar, Değer yargıları

Examination of Value Judgments of Faculty of Sports Sciences Students

Bilgihan SURUL[1], Samet ZENGIN[1], Gülşen OZMADEN[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: In order to predict an individual's reaction to events, that individual's value judgments must be known. From this perspective, values are abstract concepts that determine the individual's thoughts and behaviors. This makes the concept of value an important research topic. In this context, the aim of the research is to examine the value judgments of sports sciences faculty students.

Materials and Methods: In this research, survey model, one of the quantitative research approaches, was used. The research group consists of a total of 205 students, 63 women and 142 men, who study at Trabzon University Faculty of Sports Sciences and participate voluntarily. In the study, the "personal information form" created by the researchers and the "Values Scale" developed by Dilmaç, Arıcak and Cesur (2014) were used as data collection tools. The scale is a 10-point Likert type, consisting of 39 items and 9 factors. Data analysis was transferred to the SPSS 26.0 package program and analyzed. Descriptive statistics and normality tests were performed on the data. T-test and One Way (ANOVA) tests were applied to the data determined to be normally distributed.

Findings: According to the findings of the study, no significant difference was found in the scale and its factors in the variables of gender, class and mother's education level ($p>0.05$). While a significant difference was found in the freedom factor according to the age variable ($p<0.05$), no significant difference was found in the scale and other factors ($p>0.05$). According to the father's education level variable, a significant difference was detected in the social values, materialistic values and romantic values factors ($p<0.05$), while no significant difference was detected in the scale and other factors ($p>0.05$).

Results: According to the research results, it is seen that the variables of students' gender, grade and mother's education level do not affect the research results. In addition, it was determined that age and father's education level variables had a significant impact on the research results.

Keywords: Values, Approaches, Value judgments

Üniversite Öğrencilerin Aile Liderlik Yöneliminin Bazı Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi

Özgür ÖZDEMİR[1]

[1] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Aile kavramı toplumun vazgeçilmez bir gerçeği toplumun en küçük yapısı olarak da değerlendirilmektedir. Bu açıdan bakıldığın liderlik becerileri oluşumda aile faktörü önem arz etmektedir. Aile bireyin hayatında rehber olmasının yanı sıra liderlik becerileri oluşumunda doğrudan etkilidir. Buradan hareketle araştırmanın amacı, üniversite okuyan öğrencilerin liderlik becerileri oluşumunda aile faktörünün incelenmesidir.

Yöntem: Bu araştırmada, nicel araştırma yaklaşımlarından tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma gubunu Akdeniz Üniversitesinde okuyan ve gönüllü katılım sağlayan 97'si kadın, 109'u erkek olmak üzere toplam 206 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan "kişisel bilgi formu" ile Baloğlu ve Bulut (2016) tarafından geliştirilen "Aile Liderlik Yönelimi Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 5'li likert tipinde ve 28 maddeden oluşmaktadır. Araştırmada ölçeğin güvenirlik katsayısı 0.88 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizi SPSS 26.0 paket programına aktarılarak analiz edilmiştir. Verilere betimsel istatistik ve normallik testleri yapılmıştır. Normal dağılım gösterdiği belirlenen verilere t-testi ve One Way (ANOVA) testleri yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, yaş, cinsiyet, bölüm, sınıf ve memleket(bölge) değişkenlerine göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$).

Sonuçlar: Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin yaş, cinsiyet, bölüm, sınıf ve memleket(bölge) değişkenlerinin araştırma sonuçlarına etkisinin olmadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aile, Liderlik, Yönelim

Investigation of University Students' Family Leadership Orientation According to Some Demographic Variables

Özgür OZDEMIR[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The concept of family is an indispensable fact of society and is also considered as the smallest structure of society. From this point of view, the family factor is important in the formation of leadership skills. In addition to being a guide in the life of the individual, the family is directly effective in the formation of leadership skills. From this point of view, the aim of the research is to examine the family factor in the formation of leadership skills of university students.

Materials and Methods: In this study, the survey model, which is one of the quantitative research approaches, was used. The research group consists of a total of 206 university students, 97 female and 109 male, studying at Akdeniz University and participating voluntarily. In the study, the "personal information form" created by the researchers and the "Family Leadership Orientation Scale" developed by Baloğlu and Bulut (2016) were used as data collection tools. The scale is of 5-point Likert type and consists of 28 items. In the study, the reliability coefficient of the scale was calculated as 0.88. The analysis of the data was analyzed by transferring it to the SPSS 26.0 package program. Descriptive statistics and normality tests were performed on the data. T-test and One Way (ANOVA) tests were performed on the data that were determined to show normal distribution.

Findings: According to the findings obtained from the research, no significant difference was found according to age, gender, department, class and hometown (region) variables ($p>0.05$).

Results: According to the research results, it was determined that the students' age, gender, department, class and hometown (region) variables had no effect on the research results.

Keywords: Family, Leadership, Orientation

Bireysel ve Takım Sporcularının Öz Liderlik Davranışlarının Karşılaştırması

Özgür ÖZDEMİR[1], Zafer GAYRETLİ[2]

[1] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon/Türkiye
[2] Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Tekirdağ/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Öz liderlik, bireylerin kendi davranışlarını ve düşüncelerini kontrol ederek, bireysel bakış açılarını denetleme yeteneğiyle ilgilidir. Bu kavram, bireylerin kendilerini etkileme ve yönlendirme kapasitesini ifade eder. Öz liderlik, bireylerin öz bilinçlerini artırarak, kendi potansiyellerini keşfetmelerine, öğrenmelerine ve gelişmelerine olanak tanımaktadır. Bu bağlamda araştırmanın amacı, bireysel ve takım sporu yapan sporcuların öz liderlik davranışlarını incelemektir.

Yöntem: Bu araştırmada, nicel araştırma yaklaşımlarından tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma gubunu Tekirdağ ilinde ikamet eden bireysel ve takım sporu ile uğraşan ve gönüllü katılım sağlayan 8 takım sporu, 14 bireysel spor olmak üzere 22 farklı branştan 118'i kadın, 124'ü erkek olmak üzere toplam 242 sporcu oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan "kişisel bilgi formu" ile Anderson ve Prussia (1997) tarafından geliştirilen (Self-Leadership Questionnaire-SLQ) daha sonra Houghton ve Neck (2002) tarafından doğrulayıcı çalışmaları yapılan ve Tabak, Sığrı ve Türköz (2013) tarafından Türkçeye uyarlanan "Öz Liderlik Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 5'li likert tipinde, 29 maddeden, 3 boyutlu ve 9 alt faktörden oluşmaktadır. Araştırmada ölçeğin güvenirlik katsayısı 0.87 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizi SPSS 26.0 paket programına aktarılarak analiz edilmiştir. Verilere betimsel istatistik ve normallik testleri yapılmıştır. Normal dağılım gösterdiği belirlenen verilere t-testi ve One Way (ANOVA) testleri yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen bulgulara göre cinsiyet değişkeninde, başarılı performans hayat etme, kendini gözlemleme ve kendine hatırlatıcılar belirleme faktörlerinde anlamlı bir farklılık tespit edilirken ($p<0.05$), ölçek ile diğer faktörlerde herhangi bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Eğitim durumu değişkeninde, kendini ödüllendirme, kendine hatırlatıcılar belirleme ve doğal ödüller üzerine odaklanma faktörlerinde anlamlı bir farklılığa rastlanırken ($p<0.05$), ölçek ile diğer faktörlerde herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$). Lisans durumunda, kendine hatırlatıcılar belirleme faktöründe anlamlı bir farklılık tespit edilirken ($p<0.05$), ölçek ile diğer faktörlerde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Branş değişkeninde, ölçek ile başarılı performans hayal etme, düşünce ve fikirlerini değerlendirme ve kendini gözlemleme faktörlerinde anlamlı bir farklılığa rastlanırken ($p<0.05$), diğer faktörlerde herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$). Lisanslı sporculuk süresi değişkenine göre, ölçek ile kendini ödüllendirme ve kendini cezalandırma faktörlerinde anlamlı bir farklılığa rastlanırken ($p<0.05$), diğer faktörlerde herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır ($p<0.05$). Yaş değişkenine göre ise, ölçek ile faktörlerinde herhangi bir anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Sonuçlar: Araştırma sonuçlarına göre bireysel ve takım sporcularının yaş değişkeninde öz liderlik davranışlarına etki etmese de, cinsiyet, eğitim durumu, lisans durumu, lisanslı sporculuk süresine göre bir çok boyutta etki ettiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Liderlik, Öz Liderlik

Comparison of Self-Leadership Behaviors of Individual and Team Athletes

Özgur OZDEMIR[1], Zafer GAYRETLI[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Self-leadership relates to individuals' ability to control their individual perspectives by controlling their own behavior and thoughts. This concept refers to the capacity of individuals to influence and direct themselves. Self-leadership increases individuals' self-awareness, allowing them to discover, learn and develop their own potential. In this context, the aim of the research is to examine the self-leadership behaviors of athletes playing individual and team sports.

Materials and Methods: In this research, survey model, one of the quantitative research approaches, was used. The research group consists of a total of 242 athletes, 118 women and 124 men, from 22 different branches, including 8 team sports and 14 individual sports, residing in Tekirdağ province, engaged in individual and team sports and participating voluntarily. In the study, the data collection tool was the "personal information form" created by the researchers and the Self-Leadership Questionnaire (SLQ) developed by Anderson and Prussia (1997), later confirmed by Houghton and Neck (2002) and Tabak, Sığrı and Türköz (2013). "Self-Leadership Scale" adapted to Turkish by) was used. The scale is a 5-point Likert type, consists of 29 items, 3 dimensions and 9 sub-factors. In the research, the reliability coefficient of the scale was calculated as 0.87. The data was analyzed by transferring it to the SPSS 26.0 package program. Descriptive statistics and normality tests were performed on the data. T-test and One Way (ANOVA) tests were applied to the data determined to be normally distributed.

Findings: According to the findings obtained from the study, while there was a significant difference in the gender variable, successful performance, self-observation and self-reminders factors ($p<0.05$), there was no difference in the scale and other factors ($p>0.05$). While there was a significant difference in the variables of educational status, self-rewarding, setting reminders and focusing on natural rewards ($p<0.05$), no difference was found in the scale and other factors ($p>0.05$). In the license case, there was a significant difference in the self-reminders factor ($p<0.05$), while there was no significant difference in the scale and other factors ($p>0.05$). In the branch variable, there was a significant difference in the factors of imagining successful performance with scale, evaluating thoughts and ideas, and self-observation ($p<0.05$), while no difference was found in other factors ($p>0.05$). According to the variable of licensed athlete duration, there was a significant difference in the scale and self-reward and self-punishment factors ($p<0.05$), while no difference was found in other factors ($p<0.05$). According to the age variable, there was no significant difference between the scale and its factors ($p>0.05$).

Results: According to the results of the research, although it does not affect the self-leadership behaviors of individual and team athletes in the age variable, it has been determined that it affects many dimensions according to gender, education level, license status, and the duration of licensed sportsmanship.

Keywords: Sports, Leadership, Self Leadership

Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencilerinin İş Bulma Kaygılarının İncelenmesi

Özgür ÖZDEMİR[1], Serkan KABAK[1], Kardelen GÜNAY[2]

[1] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon/Türkiye
[2] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon/ Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spor yöneticiliği mezunlarının istihdam sorunu yaşadıkları ve alan dışında çalışmak zorunda kaldıkları bilinmektedir. Spor yöneticiliği mezunlarına istihdam yaratan kurum ve kuruluşların ihtiyaç ve beklentilerini belirleyerek, sorunun çözümüne bir ışık tutulmalıdır. Buradan hareketlede araştırmanın amacı, spor yöneticiliği öğrencilerinin iş bulma kaygılarını incelemektir.

Yöntem: Bu araştırmada, nicel araştırma yaklaşımlarından ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma gubunu Trabzon Üniversitesi, Gümüşhane Üniversitesi ve Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Spor Yöneticiliği Bölümü'nde öğrenim gören ve gönüllü katılım sağlayan 53'ü kadın, 67'si erkek olmak üzere toplam 120 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan "kişisel bilgi formu" ile Aslan ve Uğras (2021) tarafından geliştirilen "Spor Bilimleri Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısı Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 5'li likert tipinde, 8 maddeden oluşmaktadır. Araştırmada ölçeğin güvenirlik katsayısı 0.80 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizi SPSS 25.0 paket programına aktarılarak analiz edilmiştir. Verilere betimsel istatistik ve normallik testleri yapılmıştır. Normal dağılım gösterdiği belirlenen verilere t-testi ve One Way (ANOVA) testleri yapılmıştır. İstatiksel analizlerde anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen bulgulara göre yaş ve sınıf düzeyi değişkenkerinde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Ancak cinsiyet ve gelir durumu değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Sonuçlar: Araştırmanın sonucunda, spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin staj yapma, ağ oluşturma, lisasnüstü eğitimi düşünme, özgeçmişlerini güçlendirme, iş ilanlarını takip etme, kendini geliştirme, kendi projelerini başlatma ve mentörlük isteğinde bulunma gibi bir takım yeteneklere sahip olmaları gerektiği ön plana çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Spor Yönetimi, Kaygı, İşsizlik, İstihdam, İş gücü

Examining the Employment Concerns of Sports Management Department Students

Özgür OZDEMIR[1], Serkan KABAK[1], Kardelen GUNAY[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: It is known that sports management graduates have employment problems and have to work outside the field. A light should be shed on the solution of the problem by determining the needs and expectations of institutions and organizations that create employment for sports management graduates. From this point of view, the aim of the research is to examine the employment concerns of sports management students.

Materials and Methods: In this research, the relational screening model, one of the quantitative research approaches, was used. The research group consists of a total of 120 students, 53 women and 67 men, who study at Trabzon University, Gümüşhane University and Recep Tayyip Erdoğan University Sports Management Department and participate voluntarily. In the study, the "personal information form" created by the researchers and the "Employment Anxiety Scale of Sports Sciences Students" developed by Aslan and Uğras (2021) were used as data collection tools. The scale consists of 8 items in a 5-point Likert type. In the study, the reliability coefficient of the scale was calculated as 0.80. The data was analyzed by transferring it to the SPSS 25.0 package program. Descriptive statistics and normality tests were performed on the data. T-test and One Way (ANOVA) tests were applied to the data determined to be normally distributed. In statistical analysis, the significance level was determined as $p<0.05$.

Findings: According to the findings of the research, no significant difference was detected in age and grade level variables ($p>0.05$). However, a significant difference was detected according to gender and income variables ($p<0.05$).

Results: As a result of the research, it comes to the fore that sports management department students should have a number of skills such as doing internships, networking, considering graduate education, strengthening their CVs, following job postings, self-improvement, starting their own projects and requesting mentorship.

Keywords: Sports Management, Anxiety, Unemployment, Employment, Workforce

Spor Bilimleri Fakültesindeki Futbol Taraftarlarının Spor Farkındalığı ile Fanatiklik Düzeyleri Arasındakı İlişkinin İncelenmesi

Ünsal ALTINIŞIK[1], Seda Nur TURHAL[2]

[1] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Aydın/Türkiye
[2] Avrasya Üniversitesi, Trabzon/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Futbol taraftarlarının spor farkındalığı, sporun sosyal, kültürel ve tarihsel yönlerini anlama ve takip etme yeteneklerini ifade ederken, fanatiklik düzeyi ise bir kişinin takımına olan aşırı bağlılık ve tutkulu davranışlarını ifade etmektedir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, üniversitede öğrenim gören ve herhangi bir takımı destekleyen futbol taraftarlarının spor farkındalığı ile fanatiklik düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem: Bu araştırmada, nicel araştırma yaklaşımlarından ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma gubunu Adnan Menderes Üniversitesi ve Avrasya Üniversitesi'nde öğrenim gören ve gönüllü katılım sağlayan 85'i kadın, 117'si erkek olmak üzere toplam 202 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan "kişisel bilgi formu" ile Uyar ve Sunay (2020) tarafından geliştirilen "Spor Farkindaliği Ölçeği" ve Taşmektepligil, Çankaya ve Tunç (2014) tarafından geliştirilen "Futbol Taraftarı Fanatiklik Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 26.0 paket programına aktarılarak istatistiksel analizler yapılmıştır. Verilere betimsel istatistik ve normallik testleri yapılmıştır. Normal dağılım gösterdiği belirlenen verilere t-testi ve One Way (ANOVA), Multivariate ANOVA (MANOVA) ve Pearson Korelasyon Analizi testleri uygulanmıştır. İstatiksel analizlerde anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen bulgulara neticesinde cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi ve tutulan takım değişkenlerinde spor farkındalıklarında ve futbol taraftarlık fanatikliklerinde herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$). Bölüm değişkenine göre spor farkındalıklarında anlamlı bir farklılığa rastlanırken ($p<0.05$), futbol taraftarlarının fanatikliklerinde anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$). Memleket değişkenine göre futbol taraftarlıklarının fanatikliklerinde anlamlı bir farklılık tespit edilirken ($p<0.05$), spor farkındalıklarında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Sonuçlar: Elde edilen sonuçlar futbol hayranlarının fanatizm düzeyleri ve sporla ilgili bilinçliliklerinin cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi ve destekledikleri takıma bağlı olarak istatistiksel bir farklılık göstermediğini ortaya koymuştur. Ayrıca araştırma sonuçları spor farkındalığı düzeyi ile fanatiklik düzeyi arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Kısacası spor farkındalığı eğitiminin fanatiklik düzeyini etkileyebileceğini ve daha sağlıklı taraftarlık deneyimleri sunabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, spor, farkındalık, fanatiklik

Examination of the Relationship Between Sports Awareness and Fanaticism Levels of Football Fans at the Faculty of Sports Sciences

Ünsal ALTINIŞIK[1], Seda Nur TURHAL[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: While football fans' sports awareness refers to their ability to understand and follow the social, cultural and historical aspects of sports, the level of fanaticism refers to a person's extreme devotion and passionate behavior towards her team. In this context, the aim of the research is to examine the relationship between sports awareness and fanaticism levels of football fans who study at the university and support any team.

Materials and Methods: In this research, the relational screening model, one of the quantitative research approaches, was used. The research group consists of a total of 202 students, 85 of whom are female and 117 of whom are male, studying at Adnan Menderes University and Avrasya University and participating voluntarily. In the study, the "personal information form" created by the researchers, the "Sports Awareness Scale" developed by Uyar and Sunay (2020) and the "Football Fan Fanaticism Scale" developed by Taşmektepligil, Çankaya and Tunç (2014) were used as data collection tools. The analysis of the data was transferred to the SPSS 26.0 package program and statistical analyzes were performed. Descriptive statistics and normality tests were performed on the data. T-test and One Way (ANOVA), Multivariate ANOVA (MANOVA) and Pearson Correlation Analysis tests were applied to the data determined to be normally distributed. In statistical analysis, the significance level was determined as $p<0.05$.

Findings: As a result of the findings obtained from the research, no significant difference was found in sports awareness and football fanaticism in gender, age, grade level and favorite team variables ($p>0.05$). While there was a significant difference in sports awareness according to the department variable ($p<0.05$), no significant difference was found in the fanaticism of football fans ($p>0.05$). While a significant difference was detected in the fanaticism of football fans according to the hometown variable ($p<0.05$), no significant difference was detected in their sports awareness ($p>0.05$).

Results: The results revealed that football fans' levels of fanaticism and awareness about sports do not show a statistical difference depending on gender, age, grade level and the team they support. Additionally, the research results show that there is a significant relationship between the level of sports awareness and the level of fanaticism. In short, it shows that sports awareness training can affect the level of fanaticism and provide healthier fan experiences.

Keywords: Football, sports, awareness, fanaticism

Aktif Sporcuların Duygusal Zeka Düzeyiyle Sporda Güdülenme Davranışı Arası İlişkinin İncelenmesi

Seda Nur TURHAL[1]

[1] Avrasya Üniversitesi, Trabzon/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmada Avrasya Üniversitesi'ndeki öğrenim gören sporcu öğrencilerinin çeşitli değişkenlere göre duygusal zekâları ve spora katılım motivasyonlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada araştırma tekniği olarak nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu, liderlik yönelimleri ölçeği ve iletişim becerilerini değerlendirme ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular: Bulgulara bakıldığında cinsiyet, yaş, spor branşı ve spor yapma yılı değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gözlenmiştir. Ancak duygusal zeka ile motivasyon arasındaki ilişkide anlamlı bir fark bulunmuştur.

Sonuçlar: Araştırma sonuçlarına bakıldığında bu değişkenlerin sporcuların duygusal zeka ve motivasyon düzeylerinde belirleyici rol oynadığı söylenebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zekâ, Güdülenme, Spor

Investigation of The Relationship Between The Emotional Intelligence Level of Active Athletes and The Motivation Behavior in Sports

Seda Nur TURHAL[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This research aims to examine the emotional intelligence and sports participation motivations of student athletes studying at the Avrasya University according to various variables.

Materials and Methods: In this study, the relational survey model, one of the quantitative research methods, was used as the research technique. Personal information form, leadership orientations scale and communication skills evaluation scale were used as data collection tools.

Findings: Looking at the findings, statistically significant differences were observed between the variables of gender, age, sports branch and years of doing sports. However, a significant difference was found in the relationship between emotional intelligence and motivation.

Results: Looking at the research results, it can be said that these variables play a determining role in the emotional intelligence and motivation levels of athletes.

Keywords: Emotional Intelligence, Motivation, Sports

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Zekâ ile Girişimcilik Eğilimleri ile Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Samet ZENGİN[1], Akın ÇELİK[1]

[1] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Çalışmanın amacı, Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin sosyal zekâ düzeyleri ve girişimcilik eğilimleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırmacı tarafından çalışma grubuna Kişisel Bilgi Formu, Bozkurt (2019) tarafından gerçekleştirilmiş olan ‘’Girişimcilik Eğilimi Ölçeği’’ kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan diğer ölçek ise Doğan (2009) tarafından gerçekleştirilmiş olan ‘’ Sosyal Zekâ Ölçeği ‘’ kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma bulgularına göre katılımcıların cinsiyet değişkenine göre kadınların sosyal zekâ düzeyleri ve girişimcilik eğilimleri erkeklerin sosyal düzeyleri ve girişimcilik eğilimlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Katılımcıların yaş faktörünün sosyal zekâ düzeylerinde herhangi bir anlamlı ilişki bulunmamaktadır. Katılımcıların yaşları ile girişimcilik düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Sonuçlar: Üniversite öğrencilerinin sosyal zekâ, sosyal beceriler ve sosyal farkındalık düzeyleri ile girişimcilik eğilimleri arasında orta düzeyde ilişki olduğu saptanmıştır. Bu doğrultuda öğrencilerin sosyal zekâ ve onun alt boyutları olan sosyal beceri ve sosyal farkındalık düzeylerine ait puanları yükseldikçe girişimcilik eğilimlerini etkilememektir.

Anahtar Kelimeler: Zekâ, Sosyal Zekâ, Girişimcilik

Investigation of the Relationship Between Social Intelligence and Entrepreneurship Tendencies of Faculty of Sport Sciences Students

Samet ZENGIN[1], Akın ÇELIK[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of the study is to reveal the relationship between social intelligence levels and entrepreneurial tendencies of students studying at Trabzon University Faculty of Sports Sciences.

Materials and Methods: This research was designed in the relational survey model, one of the quantitative research methods. The Personal Information Form was used by the researcher for the study group, and the "Entrepreneurship Tendency Scale" by Bozkurt (2019) was used. The other scale used in the research was the "Social Intelligence Scale" developed by Doğan (2009).

Findings: According to the research findings, according to the gender variable of the participants, women's social intelligence levels and entrepreneurial tendencies differ significantly compared to men's social intelligence levels and entrepreneurial tendencies. There is no significant relationship between the participants' age factor and their social intelligence levels. There was no statistically significant relationship between the participants' ages and their entrepreneurship levels.

Results: It has been determined that there is a moderate relationship between university students' social intelligence, social skills and social awareness levels and their entrepreneurial tendencies. In this regard, as the scores of students on social intelligence and its sub-dimensions, social skills and social awareness, increase, it does not affect their entrepreneurial tendencies.

Keywords: Intelligence, Social Intelligence, Entrepreneurship

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Akademik Motivasyon ve Öz Liderlik Düzeyleri Arasindaki İlişkinin İncelenmesi

Murat ÖZMADEN[1]

[1] Iğdır Üniversitesi, Iğdır/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Çalışmanın amacı, Spor Bilimleri Fakültesinde okuyan öğrencilerin öz liderlik ve akademik motivasyon arasındaki ilişkinin incelenmesini ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu çalışma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırmacı tarafından çalışma grubuna kişisel bilgi formu, (Fidan) tarafından geliştirilmiş 'Yenilenmiş Öz Liderlik Ölçeği', (H. Karagüven 2011) tarafından geliştirilmiş 'Akademik Motivasyon Ölçeği' kullanılmıştır.

Bulgular: Elde edilen bulgulardan yola çıkarak öğrencilerin akademik motivasyonları orta düzeyde bulunmuştur ve kadınların motivasyonlarının erkeklere göre daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Sonuçlar: Araştırmaya katılan öğrencilerin AMÖ boyut toplam puanı öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Temel alt boyutları toplam puanlarının öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre anlamlı farklılığa sahip olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Akademik Motivasyon, Motivasyon, Liderlik, Öz liderlik

Investigation of the Relationship Between Self-Leadership and Academic Motivation of Faculty of Sport Sciences Students

Murat OZMADEN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of the study is to examine the relationship between self-leadership and academic motivation of students studying at the Faculty of Sports Sciences.

Materials and Methods: This study was designed in the relational survey model, one of the quantitative research methods. The researcher used a personal information form for the study group, the 'Renewed Self-Leadership Scale' developed by (Fidan), and the 'Academic Motivation Scale' developed by (H. Karagüven 2011).

Findings: Based on the findings, the academic motivation of the students was found to be at a medium level and it was concluded that the motivation of women was higher than that of men.

Results:. The AMS dimension total score of the students participating in the research varies significantly depending on the class they study in. It was observed that the total scores of the basic sub-dimensions did not differ significantly according to the class variable in which they were educated.

Keywords: Academic Motivation, Motivation, Leadership, Self-leadership

Futbolcuların Mesleki Tükenmişlik Durumunun İncelenmesi

Samet ZENGİN[1], Serkan KABAK[1]

[1] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın temel amacını futbolcuların mesleki tükenmişlikleri arasında ilişkinin incelenmesi oluşturmaktadır.

Yöntem: Bu araştırmada, nicel araştırma yaklaşımlarından tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan Sporcu Tükenmişlik Ölçeği, Raedeke ve Smith (2001) tarafından sporcuların spora özgü tükenmişlik düzeylerini belirlemek amacı ile geliştirilmiştir.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen bulgular incelendiğinde, katılımcıların sporculuk durumu değişkenine göre ölçek toplam, ABH ve duyarsızlaşma alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiş olup, DFT alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilememiştir.

Sonuçlar: Araştırma sonucuna bakıldığında sporcuların cinsiyet değişkenine göre azalan başarı hissi ve duyarsızlaşma alt boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Azalan başarı hissi ve duyarsızlaşma alt boyutu ortalama puanlarına bakıldığında erkek sporcuların kadın sporculara göre daha yüksek ortalamalara sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Futbolcu, Spor, Mesleki tükenmişlik.

Examination of Professional Burnout Status of Football Player

Samet ZENGİN[1], Serkan KABAK[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The main purpose of this study is to examine the relationship between professional burnout of football players.

Materials and Methods: In this research, survey model, one of the quantitative research approaches, was used. The Athlete Burnout Scale used in the research was developed by Raedeke and Smith (2001) to determine the sports-specific burnout levels of athletes.

Findings: When the findings obtained from the study were examined, it was determined that there was a significant difference in the scale total, ABH and depersonalization sub-dimension according to the athlete status variable of the participants, and no significant difference was found in the DFT sub-dimension.

Results: When the results of the research were examined, a significant difference was found in the sub-dimensions of the feeling of success and depersonalization of the athletes according to the gender variable. When the average scores of the decreased sense of achievement and depersonalization sub-dimension were examined, it was seen that male athletes had higher averages than female athletes.

Keywords: Football, Football Player, Sport, Professional Burnout

Aktif Spor Yapan ve Yapmayanlarda Zaman Yönetiminin Karşılaştırılması

Furkan PASLI[1], Ekrem Ali ALTUNTAŞ[1], Meral KIVANÇ[3]

[1] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon/Türkiye
[2] Milli Eğitim Bakanlığı, Trabzon/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Çalışmanın amacı, aktif spor yapan ve yapmayan bireylerin zamanını planlamada, kullanmada ve değerlendirmedeki davranışlarını incelemektir.

Yöntem: Bu araştırmada, nicel araştırma yaklaşımlarından tarama modeli kullanılmıştır. Nicel araştırma bölümünde veri toplama aracı olarak Britton ve Tesser (1991) tarafından geliştirilen ve Alay, S. ve Koçak, S. (2003) tarafından Türkiye'ye uyarlanmış olan Zaman Yönetimi Ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma bulguları incelendiğinde, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin Zaman Yönetimi Ölçeği ve alt boyutlarına göre yapılan analizlerinde yaş, cinsiyet, aile gelir durumu, sınıf düzeyi, aktif spor yapma durumu, spor yapma yılı ve oynadığı spor dalı türüne göre tüm analiz sonuçlarında anlamlı farklılık gözlemlenmemiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak zaman yönetimi ölçeği geneline ve alt boyutlarına göre, Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin zaman yönetimi becerilerinin yüksek bir düzeyde olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Zaman, Zaman Yönetimi, Üniversite Öğrencileri, Spor

Comparison of Time Management in Those Who Do and Do Not Do Active Sports

Furkan PASLI[1], Ekrem Ali ALTUNTAŞ[1], Meral KIVANÇ[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of the study is to examine the behaviors of individuals who do and do not do active sports in planning, using and evaluating their time.

Materials and Methods: In this research, survey model, one of the quantitative research approaches, was used. In the quantitative research section, the Time Management Scale, developed by Britton and Tesser (1991) and adapted to Turkey by Alay, S. and Koçak, S. (2003), was used as a data collection tool.

Findings: When the research findings were examined, no significant difference was observed in the analysis results of the Faculty of Sports Sciences students according to the Time Management Scale and its sub-dimensions according to age, gender, family income level, class level, active sports activity, year of sports and the type of sports they played.

Results: As a result, according to the overall time management scale and its sub-dimensions, it was seen that the time management skills of Trabzon University Faculty of Sports Sciences students were at a high level.

Keywords: Time, Time Management, University Students, Sports

Üniversite Öğrencilerinin Taraftarı Oldukları Futbol Kulüplerinin Lisanslı Ürünlerini Alımına Ait Marka Sadakatlerinin Belirlenmesi

Kardelen GÜNAY[1]

[1] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Futbol kulübü taraftarlarının takımlarının lisanslı ürünlerini almasına ilişkin marka bağlılıklarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu araştırmada, nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın modeli ise betimsel yöntem modellerinden tarama modelidir. Araştırmanın veri toplama sürecinde Tekin 2020 tarafından geliştirmiş olan "Marka Sadakati Ölçeği" ve "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma bulgularını incelendiğinde, Marka Sadakati ölçek/alt boyut ortalama puanları öğrencilerin yaşına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Marka Sadakati ölçek/alt boyut ortalama puanları öğrencilerin tuttukları takıma göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Sonuçlar: Çalışmamızın sonuçlarına göre hem erkek hem kadın taraftarların takımları ile özdeşleşme oranının birbirine yakın olduğu görülmüştür. Erkek katılımcıların marka tatminleri kadın taraftarlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür.Lisanslı spor ürünleri tüketicilerinin en iyi hizmet aldıkları yer olarak, mağazaları ve internet sitelerini tercih ettiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Taraftar, Lisanslı Ürün, Marka Bağlılığı

Determination of Brand Loyalty of University Students in Purchasing The Products of Football Clubs They Supports

Kardelen GUNAY[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: It is aimed to examine the brand loyalty of football club fans in purchasing their team's licensed products.

Materials and Methods: In this research, quantitative research method was used. The model of the research is the survey model, one of the descriptive method models. “Brand Loyalty Scale” and “Personal Information Form” developed by Tekin 2020 were used in the data collection process of the research.

Findings: When the research findings are examined, Brand Loyalty scale/sub-dimension average scores do not show a statistically significant difference according to the age of the students. Brand Loyalty scale/sub-dimension average scores do not show a statistically significant difference depending on the team the students support.

Results: According to the results of our study, it was seen that the identification rate of both male and female fans with their teams was close to each other. It has been observed that male participants have higher brand satisfaction than female fans. It is seen that consumers of licensed sports products prefer stores and websites as the place where they receive the best service.

Keywords: Football, Fans, Licensed products, Brand Loyalty

Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sportmenlik Yönelimlerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Birol GÜNER[1], Serkan KABAK[2]

[1] Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Giresun/Türkiye
[2] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışma 2021-2022 eğitim ve öğretim yılında Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sportmenlik Yönelimlerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Vallerand ve arkadaşları (1997) tarafından geliştirilen, Sezen-Balçıkanlı (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan ‘’Çok Boyutlu Sportmenlik Yönelimi Ölçeği’’ kullanılmıştır.

Bulgular: Cinsiyet değişkenine göre erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre daha fazla, spor bilimleri fakültesinde bireysel sporlar ile ilgilenen katılımcıların takım sporları ile ilgilenen katılımcılara göre, aktif spor yapma değişkenine göre aktif spor yapan ve yapmayan katılımcıların sportmenlik yönelimlerinin birbirine yakın puanlarda orta üstü düzeyde sportmenlik yönelimi içerisinde oldukları belirlenmiştir.

Sonuçlar: Cinsiyet değişkenine göre ölçeğin tüm alt boyutlarında spor bilimleri fakültesi kadın öğrencilerinin erkeklere göre “kurallara ve yönetime saygı” alt boyutuna göre daha fazla sportmenlik yönelimi içerisinde oldukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor Bilimleri Fakültesi, Sportmenlik, Spor, Sporcu

Investigation of Sportsmanship Orientations of Students Studying At The Faculty of Sports Sciences in Terms of Some Variables

Birol GUNER[1], Serkan KABAK[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This study was conducted to examine the Sportsmanship Orientations of Students Studying at Trabzon University Faculty of Sports Sciences in the 2021-2022 academic year.

Materials and Methods: Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Vallerand ve arkadaşları (1997) tarafından geliştirilen, Sezen-Balçıkanlı (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan ‘’Çok Boyutlu Sportmenlik Yönelimi Ölçeği’’ kullanılmıştır.

Findings: According to the gender variable, it was determined that the sportsmanship orientations of the male participants were higher than the female participants, the participants who were interested in individual sports at the faculty of sports sciences were more likely than the participants who were interested in team sports, and according to the active sports variable, the sportsmanship orientations of the participants who did and did not do active sports had similar scores and were in an above-medium level of sportsmanship orientation. .

Results: Cinsiyet değişkenine göre ölçeğin tüm alt boyutlarında spor bilimleri fakültesi kadın öğrencilerinin erkeklere göre “kurallara ve yönetime saygı” alt boyutuna göre daha fazla sportmenlik yönelimi içerisinde oldukları belirlenmiştir.

Keywords: Faculty of Sports Sciences, Sportsmanship, Sports, Athlete

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Trabzon Üniversitesi Örneği)

Furkan PASLI[1], Bedirhan KÖSE[1], Samet ZENGİN[1]

[1] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı Trabzon Üniversitesi spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesidir.

Yöntem: Araştırmada, nicel araştırma yaklaşımlarından betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Şentürk, (2014) tarafından geliştirilen Spora Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular: Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spor yapma durumuna göre spora yönelik tutum ölçeği ve alt boyutlarında ($p<0.05$), spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin yaşa göre aktif spor yapma al boyutunda ($p<0.05$), spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin eğitim gördüğü sınıfa göre sporla yaşama ve aktif spor yapma alt boyutlarında anlamlı bir farklılık vardır ($p<0.05$).

Sonuçlar: Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin yaşa göre ölçek toplam puanı ve spora ilgi duyma, sporla yaşama alt boyutunda ($p>0.05$), spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin eğitim gördüğü sınıfa göre ölçek toplam ve spora ilgi duyma alt boyutunda anlamlı bir farklılık yoktur ($p>0.05$). Çalışmanın sonunda, elde edilen bulgular benzer çalışma sonuçları ile birlikte tartışılmakta ve gelecekte konu ile ilgili yapılacak çalışmalar için öneriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Tutum, Spor Bilimleri Fakültesi, Öğrenci

Investigation of Attitudes of Sports Sciences Faculty Students towards Sports (Trabzon University Example)

Furkan PASLI[1], Bedirhan KOSE[1], Samet ZENGIN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this research is to examine the attitudes of Trabzon University sports sciences faculty students towards sports according to various variables.

Materials and Methods: In the research, a descriptive survey model, one of the quantitative research approaches, was used. The Attitude Scale Towards Sports developed by Şentürk, (2014) was used as a data collection tool in the study.

Findings: Attitude towards sports scale and sub-dimensions of sports sciences faculty students according to their sports activities ($p<0.05$), sports sciences faculty students' active sports activities according to age ($p<0.05$), sport sciences faculty students' living with sports and active sports according to the grade they study in. There is a significant difference in the sub-dimensions of doing sports ($p<0.05$).

Results: There is no significant difference in the scale total score of the students of the faculty of sports sciences and the sub-dimension of being interested in sports and living with sports according to age ($p>0.05$), and there is no significant difference in the total score of the scale and the sub-dimension of being interested in sports according to the grade in which the students of the faculty of sports sciences study ($p>0.05$). At the end of the study, the findings are discussed together with similar study results and suggestions are offered for future studies on the subject.

Keywords: Sport, Attitude, Faculty of Sport Sciences, Student, Trabzon University

Spor Yöneticiliği Öğrencilerinin Kariyer Farkındalığının İncelenmesi

Özgür ÖZDEMİR[1], Akın ÇELİK[1]

[1] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı Trabzon Üniversitesi Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin kariyer farkındalığını değerlendirmektir.

Yöntem: Bu araştırmada, nicel araştırma yaklaşımlarından tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Hakan Sunay ve Onur Mutlu Yaşar'ın geliştirip uyarladığı Kariyer Farkındalığı Ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin alt boyutlardan aldıkları puan ortalaması ve toplam puan ortalamasına göre kariyer farkındalığı orta ila yüksek düzeyde görülmüştür. Tüm alt boyutlardan alınan puan ortalamalarına ve toplam puan ortalamalarına bakıldığında cinsiyetler arasında anlamlı bir fark görülmemiştir.

Sonuçlar: Cinsiyet faktörünün kariyer farkındalığı üzerinde etkisi olmadığını gözlemlerken yaş faktörünün zayıf bir etkisi olduğunu gözlemlemiştir. Sınıf faktörünün ise kariyer farkındalığını etkileyebildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kariyer farkındalığı, spor yöneticiliği öğrencileri, mesleki gelişim, mesleki hazır bulunma

Examining Career Awareness of Sports Management Students

Özgür OZDEMIR[1], Akın ÇELIK[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The purpose of this research is to evaluate the career awareness of Trabzon University Sports Management Department students.

Materials and Methods: In this research, survey model, one of the quantitative research approaches, was used. A survey form was used as a data collection tool. The Career Awareness Scale developed and adapted by Hakan Sunay and Onur Mutlu Yaşar was used.

Findings: According to the students' average scores from the subscales and their total score average, career awareness was found to be at a medium to high level. When the mean scores from all subscales and the total score mean were examined, no significant difference was observed between genders.

Results: He observed that the gender factor had no effect on career awareness, while the age factor had a weak effect. It has been observed that the class factor can affect career awareness.

Keywords: career awareness, sports management students, vocational development, vocational preparedness

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Demografik Özellikleri Açisindan İncelenmesi

Duygu ÇELİK[1], Melda BOZ[2], Öznur AKYÜZ[3]

[1] **Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon/Türkiye**

[2]

[3] **Manisa Celal Bayar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Manisa/Türkiye**

ÖZET

Giriş ve Amaç: Çalışmamızda; Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenerek demografik özellikler açısından arasında bir ilişkinin bulunup bulunmadığının tespiti amaçlanmıştır.

Yöntem: Bir gruptaki bireylerin belirli bir durumu , herhangi bir olgu ya da olay hakkında olabildiğince eksiksiz ve dikkatli bir şekilde olgu ve olayların betimleme girişimlerinin amaçlandığı ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada Demografik Bilgi Formu, Girişimcilik Eğilimi Ölçeği formu kullanılmıştır.

Bulgular: Sonunda, Yaş, cinsiyet, okuduğu bölüm, eğitim düzeyi öğrencilerin girişimcilik niyetleri gelirlerine göre farklılık göstermektedir .Kontrol ve öz yeterlilik özelliklerinin girişimcilik niyetlerini etkilediği bulunmuştur. Girişimcilik, 1980'lerden beri işletme literatüründe özel bir ilgi görmüştür.

Sonuçlar: Araştırma sonçlarına göre katılımcılara ilişkin kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimleri üzerinde etkili değişkenler oldukları anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimcilik Eğilimi, Girişimci

Investigation of Entrepreneurship Tendencies of Faculty of Sports Sciences Students in Terms of Demographic Characteristics

Duygu ÇELIK[1], Melda BOZ[2], Öznur AKYUZ[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: In our study; It was aimed to examine the entrepreneurial tendencies of the students of the Faculty of Sports Sciences in terms of various variables and to determine whether there is a relationship between them in terms of demographic characteristics.

Materials and Methods: The relational scanning method was used, in which individuals in a group attempt to describe a particular situation, any phenomenon or event as completely and carefully as possible. Demographic Information Form, Entrepreneurship Tendency Scale form was used in this study.

Findings: Finally, students' entrepreneurial intentions vary according to their age, gender, department, and education level. It has been found that control and self-efficacy characteristics affect entrepreneurial intentions. Entrepreneurship has received particular attention in business literature since the 1980s.

Results: According to the research results, it is understood that the personality characteristics of the participants are effective variables on their entrepreneurial tendencies.

Keywords: Entrepreneurship, Entrepreneurial Tendency, Entrepreneur

Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencilerinin Liderlik Yönelimleri ile İletişim Becerilerinin İncelenmesi

Hakan KIRKBİR[1], Fatih KIRKBİR[2], Öznur AKYÜZ[3]

[1] Bayburt Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bayburt/Türkiye
[2] Karadeniz Teknik Üniversitesi, Beden Eğitimi Bölümü, Trabzon/Türkiye
[3] Manisa Celal Bayar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Manisa/Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Çalışmanın amacı, Spor Yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilerin liderlik yönelimleri ve iletişim becerileri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu çalışma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Bolman ve Deal (1991) tarafından geliştirilmiş ve ülkemizde geçerlik-güvenirlik çalışması ise Dereli (2003) tarafından gerçekleştirilmiş olan "Liderlik Yönelim Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan diğer ölçek ise, Korkut (1996) tarafından geliştirilmiş olan "İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği'dir.

Bulgular: Elde edilen bulgular sonucunda kadın öğrencilerin iletişim becerileri erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Liderlik özellikleri yüksek olan bireylerin iletişim becerileri de yükselmekte aynı zamanda liderlik özellikleri zayıf olan bireylerin iletişim becerileri de düşmektedir.

Sonuçlar: Çalışma sonucuna bakıldığında liderlik yönelimleri ve İletişim becerileri ölçekleri arasında güçlü bir bağ olduğu sonucuna varılmıştır. Bu ilişki ise liderlik özelliklerinin yüksek olması iletişim becerilerinin de yükseldiği aynı zamanda iletişim becerilerinin düştüğü zaman liderlik özelliklerinin de düştüğü sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, İletişim, Liderlik Yönelimi, İletişim Becerisi

Investigation of Leadership Orientations and Communication Skills of Sports Management Department Students

Hakan KIRKBIR[1], Fatih KIRKBIR[2], Öznur AKYUZ[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of the study is to reveal the relationship between leadership orientations and communication skills of students studying in the Sports Management department.

Materials and Methods: This study was designed in the relational survey model, one of the quantitative research methods. The "Leadership Orientation Scale", developed by Bolman and Deal (1991) and whose validity-reliability study in our country was conducted by Dereli (2003), was used. The other scale used in the research is the "Communication Skills Evaluation Scale" developed by Korkut (1996).

Findings: As a result of the findings, it is seen that female students' communication skills are higher than male students. The communication skills of individuals with high leadership qualities increase, while the communication skills of individuals with weak leadership qualities decrease.

Results: Considering the results of the study, it was concluded that there is a strong connection between leadership orientations and Communication skills scales. This relationship concluded that when leadership qualities are high, communication skills increase, and when communication skills decrease, leadership qualities also decrease.

Keywords: Leadership, Communication, Leadership Orientation, Communication Skill

Amerika Birleşik Devletleri'nde Sporda Çocuk Koruma Uygulamaları

Seda Nur TURHAL[1], Mustafa Yaşar ŞAHİN[2], Özgün PARASIZ[3]

[1]Avrasya Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon
[2]Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara
[3]Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı; Amerika Birleşik Devletleri (ABD) spor sistemi içerisinde var olan sporda çocuk koruma uygulamalarının, ABD'de görev yapan spor yönetimi örgütlerinin ilgili politika, yönetmelik ve uygulamaları üzerinden incelenmesidir.

Yöntem: Tematik derleme deseninin kullanıldığı çalışmada literatüre dayalı Detaylı Kaynak Taraması metodu kullanılmıştır. Araştırma verilerine ABD'de ulusal çapta görev yapan spor örgütlerinin online ve basılı dergileri, kitapları, web sayfaları ve konuya ilişkin birincil kaynaklar incelenerek ulaşılmıştır.

Bulgular: ABD Ulusal Olimpiyat Komitesi'nin (USOC), başta antrenörler, gönüllüler, sözleşmeli personeller ve yönetim kurulu üyeleri olmak üzere, çocukların katılım sağladığı spor organizasyonlarında yer alan herkesi kapsayan U.S. Center For Safesport isimli sporda çocuk koruma sistemi oluşturduğu görülmektedir. USOC, Safesport politikası kapsamında sporculara sağlanan korumayı, USOC Sporcu Güvenliği Programları için Asgari Standartlar Politikasını da oluşturarak tüm spor çevrelerine genişletmiştir. Sporcu koruma politikasının bir parçası olarak, kuruluşların, 18 yaş altı sporcularla düzenli temas halinde olan tüm antrenörlerin hem sabıka geçmişi kontrolünden geçmelerini hem de Safesport aracılığı ile sertifikalandırılmış olmalarını zorunlu kılmıştır. Amerika Birleşik Devletleri Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları Komitesi (USOPC) ve Ulusal Yönetim Organları (NGB) ve Yerel Bağlı Kuruluşlar (LAO'lar) bu politika ve prosedürlere uymak zorundadır.

Sonuçlar: Sonuç olarak, Amerika Birleşik Devletleri'nde, yaygın ve etkin bir Sporda Çocuk Koruma sisteminin var olduğu ve spor ortamındaki tüm paydaşların ilgili uygulamalara dâhil olmasının sağlanarak spor yapan çocukların korunmasında doğru ve önemli adımlar atıldığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Spor Yönetimi, Sporda Çocuk Koruma.

Child Protection Practices in Sport in The United States

Seda Nur TURHAL[1], Mustafa Yaşar ŞAHİN[2], Özgün PARASIZ[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The purpose of this study is to examine child protection practices in sport within the United States of America (USA) sport system through the relevant policies, regulations and practices of sport management organizations working in the USA.

Materials and Methods: The research data were obtained by examining online and printed journals, books, web pages and primary sources on the subject of sports organizations working nationally in the USA.

Findings: The U.S. National Olympic Committee (USOC) has established a child protection system in sport, the U.S. Center For Safesport, which covers everyone involved in sport organizations where children participate, including coaches, volunteers, contracted staff and board members. The USOC has extended the protection provided to athletes under the Safesport policy to the entire sporting environment by establishing the USOC Minimum Standards for Athlete Safety Programs Policy. As part of the athlete protection policy, the organizations require all coaches who have regular contact with athletes under the age of 18 to undergo both a criminal background check and be certified through Safesport. The United States Olympic and Paralympic Games Committee (USOPC) and National Governing Bodies (NGBs) and Local Affiliated Organizations (LAOs) must comply with these policies and procedures.

Results: As a result, it can be concluded that in the United States of America, there is a widespread and effective Child Protection in Sport Program system and that it is of great importance to ensure that all stakeholders in the sport environment are involved in the relevant practices and that correct and important steps are taken in protecting children in sport.

Keywords: Children, Sport Management, Child Protection in Sport.

Futbolcuların Vücut Yağ Yüzdesi ile Antropometrik ve Motorik Performans Özellikleri Arasındaki İlişki

Yasemin ARI[1], Kadir SEVİNÇ[2], Kübra ARSLAN[2], Ferhat KANTEMUR[2], Muhammed Ali GÜRBÜZ[2]

[1]Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi
[2]Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışma futbolcuların vücut yağ yüzdesi ile antropometrik ve motorik performans özellikleri arasındaki ilişkilerinin incelenmesi amacı ile planlanmıştır.

Yöntem: Araştırmaya futbol oynayan ortalama yaşları 14.86±1.52 yıl, spor yaşı 5.60±2.21 yıl, ortalama boy uzunlukları 167.52±9.37 cm, ortalama vücut ağırlıkları 57.81±10.02 kg ve beden kütle indeksi 20.48±2.38 $kg.m^{-2}$ olan toplam 46 futbolcu basit rastgele örnekleme yöntemi ile araştırma için seçilmiş ve gönüllü olarak çalışmaya katılmıştır. Futbolculara vücut yağ yüzdesi, antropometrik (Vücut Ağırlığı, Boy Uzunluğu ve Beden Kütle Indeksi) ve performans (10 m İvmelenme, 30 metre sürat, Çeviklik, dikey sıçrama ve kuvvet testleri) ölçümleri uygulanmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkilerin tespit edilmesi için Pearson Korelasyon Katsayısı hesaplanmıştır.

Bulgular: Vücut yağ yüzdesi ile beden kitle indeksi ($r = .582$, $p<0.01$), ivmelenme ($r = .441$, $p<0.01$), sürat ($r = .415$, $p<0.01$) ve dikey sıçrama ($r = .456$, $p<0.01$) değerleri arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki, çeviklik değerleri arasında ise düşük düzeyde pozitif bir ilişki ($r = .341$, $p<0.01$) olduğu görülmüştür. Beden kitle indeksi ile sağ el kavrama kuvveti ($r = .619$, $p<0.01$), sol el kavrama kuvveti ($r = .618$, $p<0.01$) değerleri arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişki, sırt kuvveti değerleri arasında ise pozitif yönlü düşük düzeyde bir ilişki ($r = .377$, $p<0.01$) olduğu tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak antrenörlerin genç futbol oyuncularının mevcut antrenman programlarında alt ve üst ekstremite kas kuvvetini geliştirici antrenmanlarını dikkatli hazırlamaları oyuncuların performans gelişimini olumlu yönde etkileyecektir.

Anahtar Kelimeler: Futbolcu, Vücut Yağ Yüzdesi, Motorik Özellik

The Relationship between Body Fat Percentage and Anthropometric and Motoric Performance Characteristics of Football Players

Yasemin ARI[1], Kadir SEVİNÇ[2], Kübra ARSLAN[2], Ferhat KANTEMUR[2], Muhammed Ali GÜRBÜZ[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This study was planned to examine the relationship between body fat percentage and anthropometric and motoric performance characteristics of football players.

Materials and Methods: A total of 46 football players with an average age of 14.86±1.52 years, sports age of 5.60±2.21 years, average height of 167.52±9.37 cm, average body weight of 57.81±10.02 kg and body mass index of 20.48±2.38 kg.m-2 were selected for the study by simple random sampling method and voluntarily participated in the study. Body fat percentage, anthropometric (body weight, height and body mass index) and performance (10 m acceleration, 30 m sprint, agility, vertical jump and strength tests) measurements were performed. Pearson Correlation Coefficient was calculated to determine the relationships between the variables.

Findings: There was a moderate positive relationship between body fat percentage and body mass index ($r = .582$, $p<0.01$), acceleration ($r = .441$, $p<0.01$), sprint ($r = .415$, $p<0.01$) and vertical jump ($r = .456$, $p<0.01$) values and a low positive relationship between agility values ($r = .341$, $p<0.01$). It was found that there was a moderate positive relationship between body mass index and right hand grip strength ($r = .619$, $p<0.01$), left hand grip strength ($r = .618$, $p<0.01$) and a low positive relationship between back strength values ($r = .377$, $p<0.01$).

Results: As a conclusion, we can assume that maintaining the skills gained throughout the season with the training of young football players in the wellplanned training programs of lower and upper limb muscle strength will affect the performance development of the players in a positive way.

Keywords: Soccer, Body Fat Percentage, Motor Characteristics

Z Kuşağı Öğrencilerinin Olumsuz Değerlendirilme Korkuları, Sorumluluk Düzeyleri ve Yaşam Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ahmet Yavuz MALLI[1], Hasan Buğra EKİNCİ[1], Emrah SEÇER[1]

[1] Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzincan

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı, spor eğitimi alan z kuşağı öğrencilerinin olumsuz değerlendirilme korkuları, bireysel ve sosyal sorumluluk düzeyleri ve yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Yöntem: Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubunu 2023-2024 eğitim öğretim döneminde ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenerek spor eğitimi alan ve z kuşağı olarak değerlendirilen 128 erkek, 79 kadın olmak üzere toplam 207 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin demografik bilgilerini belirlemek amacıyla "Kişisel Bilgi Formu" ile birlikte "Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği", "Bireysel ve Sosyal Sorumluluk Ölçeği" ve "Yaşam Doyumu Ölçeği" kullanılmıştır. Verilere öncelikle normallik analizleri uygulanıp parametrik testlerin uygunlukları gözden geçirildikten sonra bağımsız iki grup karşılaştırmalarında bağımsız gruplar t-testi, değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek amacıyla pearson korelasyon analizi ve basit doğrusal regresyon analizi uygulanarak veriler raporlaştırılmıştır.

Bulgular: Araştırmada spor eğitim alan öğrencilerden, düzenli olarak spor yapan öğrencilerin bireysel ve sosyal sorumlulukları ve yaşam doyumlarının düzenli olarak spor yapmayan öğrencilerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir. Kendini psikolojik olarak tanımlama bakımından; olumsuz değerlendirilme korkusu durumunun içe dönük öğrencilerde, yaşam doyumunun ise dışa dönük öğrencilerde istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin olumsuz değerlendirilme korkuları ile bireysel ve sosyal sorumluluk düzeyleri arasında negatif yönlü, bireysel ve sosyal sorumluluk düzeyleri ile yaşam doyumları arasında ise pozitif yönlü ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin bireysel ve sosyal sorumluluk düzeylerinin yaşam doyumlarını anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Araştırma sonucunda öğrencilerin bireysel ve sosyal sorumluluk düzeylerinin yaşam doyumlarını anlamlı düzeyde yordadığı ve varyansın %3' ünü açıkladığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Olumsuz Değerlendirilme Korkusu, Sorumluluk, Yaşam Doyumu, Z kuşağı

Investigating the Relationship Between Fear of Negative Evaluation, Levels of Responsibility, and Life Satisfaction Among Generation Z Students

Ahmet Yavuz MALLI[1], Hasan Buğra EKİNCİ[1], Emrah SEÇER[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study is to examine the relationship between the fear of negative evaluation, individual and social responsibility levels, and life satisfaction of Generation Z students studying in sports education.

Materials and Methods: A relational survey design was employed in the research. The study group consisted of a total of 207 students, including 128 males and 79 females, who were determined using the criterion sampling method during the 2023-2024 academic year, and who were receiving sports education and categorized as Generation Z. In order to determine the demographic information of the students, the "Personal Information Form" along with the "Fear of Negative Evaluation Scale," "Individual and Social Responsibility Scale," and "Life Satisfaction Scale" were used. After initially applying normality analyses to the data and reviewing the appropriateness of parametric tests, independent two-group comparisons were reported through independent samples t-test, and correlations between variables were examined using Pearson correlation analysis and simple linear regression analysis.

Findings: In the research, it was found that students receiving sports education who engage in regular sports have significantly higher levels of individual and social responsibility and life satisfaction compared to students who do not engage in regular sports. Regarding self-perception psychologically, it was determined that the fear of negative evaluation is statistically significantly higher in introverted students, whereas life satisfaction is statistically significantly higher in extroverted students. Negative relationships were found between students' fear of negative evaluation and their levels of individual and social responsibility, while positive relationships were found between their levels of individual and social responsibility and life satisfaction. It was also determined that students' levels of individual and social responsibility significantly predicted their life satisfaction.

Results: As a result of the research, it was found that students' levels of individual and social responsibility significantly predict their life satisfaction and explain 3% of the variance.

Keywords: Fear of Negative Evaluation, Responsibility, Life Satisfaction, Generation Z

Sporcularda Bilinçli Farkındalığın Ahlaki Karar Alma Tutumuna Etkisi: Ahlaki Üstbiliş ve Duygusal Zekanın Durumsal Aracı Rolü

Emrah SEÇER[1], Erdoğan TOZOĞLU[2], İzzet UÇAN[3]

[1] Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzincan
[2] Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Erzurum
[3] Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırma, spor liselerinde öğrenim gören öğrencilerin bilinçli farkındalıklarının ahlaki karar alma tutumlarına etkisi, bu etkide ahlaki üstbilişin aracı ve duygusal zekanın düzenleyici rolünün belirlenmesi amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem: Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim döneminde ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenen spor liselerinde öğrenim gören ve aktif olarak spor yapan (615 erkek, 284 kadın) 899 öğrenci oluşturmaktadır. Verileri toplamak amacıyla "Kişisel Bilgi Formu" ile birlikte "Sporcu Bilinçli Farkındalık (Mindfulness) Ölçeği", "Altyapı Sporlarında Ahlaki Karar Alma Tutumları Ölçeği", "Ahlaki Üstbiliş Ölçeği" ve "Duygusal Zeka Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde, normallik testlerinden sonra ölçüm modelinin ve ölçeklerin yapı geçerliliklerinin test edilmesi amacıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Araştırma hipotezlerinin test edilmesinde ise korelasyon testi ve Bootstrap yöntemini esas alan regresyon analizi uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırmada spor lisesi öğrencilerinde bilinçli farkındalık ile ahlaki karar alma, ahlaki üstbiliş ve duygusal zeka arasında pozitif yönlü doğrusal ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Bootstrapt regresyon analizleri sonucunda ise, bilinçli farkındalığın ahlaki üstbiliş vasıtasıyla ahlaki karar alma tutumundaki dolaylı etkisinin anlamlı olduğu belirlenmiştir. Bilinçli farkındalığın ahlaki üstbiliş üzerindeki etkisinde duygusal zekanın düzenleyici rolü olduğu ve duygusal zekanın düşük ile orta olduğu durumlarda etkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir. Bilinçli farkındalığın ahlaki üstbiliş aracılığıyla ahlaki karar alma tutumundaki dolaylı etkisinde duygusal zekanın düzenleyici rolünün istatistiksel olarak anlamsız olduğu tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Araştırma sonucunda bilinçli farkındalığın ahlaki karar alma tutumunu ahlaki üstbiliş aracığıyla pozitif yönde etkilediği, bilinçli farkındalığın ahlaki üstbiliş üzerindeki etkisinde duygusal zekanın düzenleyici rolünün olduğu, fakat bilinçli farkındalığın ahlaki karar alma tutumundaki etkisinde duygusal zekanın durumsal aracı rolünün olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ahlaki Karar Alma, Ahlaki Üsbiliş, Bilinçli Farkındalık, Duygusal Zeka, Durumsal Aracılık

The Effect of Mindfulness on Moral Decision-Making Attitudes ın Athletes: Moderated Mediation Control of Moral Metacognition and Emotional Intelligence

Emrah SEÇER[1], Erdoğan TOZOĞLU[2], İzzet UÇAN[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This research was conducted to determine the effect of mindfulness of students studying in sports high schools on their moral decision-making attitudes, the mediator of moral metacognition and the moderating role of emotional intelligence in this effect.

Materials and Methods: Survey model was used in the research. The study group consists of 899 students (615 males, 284 females) who study at sports high schools determined by the criterion sampling method in the 2022-2023 academic year and actively engage in sports. In order to collect data, "Personal Information Form" along with "Athlete Mindfulness Scale", "Moral Decision-Making Attitudes in Youth Sports Scale", "Moral Metacognition Scale" and "Emotional Intelligence Scale" were used. In the analysis of the data, after normality tests, confirmatory factor analysis was performed to test the construct validity of the measurement model and scales. In testing the research hypotheses, correlation test and regression analysis based on the Bootstrap method were applied.

Findings: In the study, it was determined that there were positive linear relationships between mindfulness and moral decision-making, moral metacognition and emotional intelligence in sports high school students. As a result of bootstrap regression analyses, it was determined that the indirect effect of mindfulness on moral decision-making attitude through moral metacognition was significant. It has been determined that emotional intelligence has a moderating role in the effect of mindfulness on moral metacognition and that the effect is statistically significant when emotional intelligence is low to medium. It was determined that the moderating role of emotional intelligence in the indirect effect of conscious awareness on moral decision-making attitude through moral metacognition was statistically insignificant.

Results: As a result of the research, it was determined that mindfulness positively affects moral decision-making attitude through moral metacognition, emotional intelligence has a moderating role in the effect of mindfulness on moral metacognition, but emotional intelligence does not have a situational mediator role in the effect of mindfulness on moral decision-making attitude.

Keywords: Moral Decision-Making, Moral Metacognition, Mindfulness, Emotional, Intelligence, Moderated Mediation

Akademik Erteleme Ölçeği: Türk Kültürüne Uyarlama

Oğuz Kaan ESENTÜRK[1], Emrah SEÇER[2], Ekrem Levent İLHAN[3], Yunus Emre YARAYAN[4], Hasan KULELİ[1]

[1] Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor, Erzincan
[2] Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzincan
[3] Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara
[4] Siirt Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Siirt

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı, akademik erteleme ölçeğini spor bilimleri fakültesi öğrencilerinde Türkçeye uyarlamak, geçerlik ve güvenirlik analiz sonuçlarını raporlamaktır.

Yöntem: Tarama modelinde gerçekleştirilen bu araştırmaya üniversitelerin spor bilimleri fakültelerinde öğrenim gören 241 erkek 155 kadın olmak üzere toplam 396 üniversite öğrencisi katılmıştır. Ölçek 15 madde ve 3 alt boyuttan (Çalışmadan Kopma, Kötü Zaman Yönetimi, Temel Erteleme) oluşmaktadır ve 5'li likert tipindedir. Ölçeğin yapı geçerliğinin test edilmesinde Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), iç tutarlığın belirlenmesi için ise Cronbach Alfa güvenirlik analizi ve test tekrar test yöntemi uygulanmıştır.

Bulgular: Doğrulayıcı faktör analiz sonuçlarında uyum iyiliği indeks değerleri, x2/sd(x2=347,457, sd=86)=4,04, RMSEA=0,78, CFI=0,84, NFI=0,90, NNFI=0,91, IFI=0,92 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin iç tutarlılık kat sayılarının ise, 0,70 ile 0,83 arasında değiştiği belirlenmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak, "Akademik Erteleme Ölçeği" Türkçe versiyonunun spor bilimleri fakültesi öğrencileri için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Akademik Erteleme, Ölçek, Uyarlama

Academic Procrastination Scale: Adaptation to Turkish Culture

Oğuz Kaan ESENTÜRK[1], Emrah SEÇER[2], Ekrem Levent İLHAN[3], Yunus Emre YARAYAN[4], Hasan KULELİ[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The purpose of this research is to adapt the academic procrastination scale into Turkish for students of the faculty of sports sciences and to report the results of validity and reliability analysis.

Materials and Methods: A total of 396 university students, 241 men and 155 women, studying at sports science faculties of universities, participated in this research, which was carried out in a survey model. The scale consists of 15 items and 3 subscales (Disengagement from Study, Poor Time Management, Basic Procrastination) and is a 5-point Likert type. Confirmatory Factor Analysis (CFA) was used to test the construct validity of the scale, and Cronbach Alpha reliability analysis and test-retest method were applied to determine internal consistency.

Findings: In the confirmatory factor analysis results, goodness-of-fit index values were, x2/sd(x2=347,457, sd=86)=4,04, RMSEA=0,78, CFI=0,84, NFI=0,90, NNFI=0,91, IFI=0,92. It was determined that the internal consistency coefficients of the scale varied between 0.70 and 0.83.

Results: As a result, it can be said that the Turkish version of the "Academic Procrastination Scale" is a valid and reliable measurement tool for students of the faculty of sports sciences.

Keywords: Academic Procrastination, Scale, Adaptation

Spor Lisesi Yetenek Sınavına Katılan Öğrencilerin Bazı Demografik Özelliklerinin ve Fiziksel Uygunluk Test Skorlarının Değerlendirilmesi

Hasan İdris KURT[1], Cemal BEKLEMİŞ[1], Ergün ŞENTÜRK[1], Selahattin USTALİOĞLU[1], Hasan DAYI[1]

[1] Trabzon Spor Lisesi, Trabzon

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spor liselerine öğrenci seçiminde koordinasyon, sürat, ritim, esneklik testlerine ait skorları ve spor özgeçmişi puanlaması kullanılmaktadır. Yetenek sınavlarında sporcuların performansında farklılıklara neden olabilecek faktörlerin iyi analiz edilmesi gerekmektedir. Araştırmada özel yetenek sınavına giren öğrencilerin, cinsiyet, ebeveyn eğitim düzeyleri, bireysel veya takım sporu özgeçmişine sahip olma durumlarının ve öğrencilerin performans parametrelerinin cinsiyet spor özgeçmişi ve türü ile bağıl yaş bakımından değerlendirilmesi amaçlandı.

Yöntem: Araştırmada 2023-2024 eğitim öğretim yılında Trabzon Spor Lisesi özel yetenek sınavına giren adayların demografik bilgileri ve performans verileri incelendi. Araştırmaya 128 erkek ve 32 kız öğrenci toplam 160 kişi dâhil edildi. Yapılan analizler sonucunda verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edildi. Gruplar arası ortalamaların karşılaştırılmasında bağımsız örneklem t testi ve ANOVA yöntemleri kullanıldı. İstatistiksel analizde anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Katılımcıların büyük oranda (%80) erkeklerden oluştuğu, önlisans ve lisans mezunu ebeveyne sahip öğrencilerinin oranının (Baba: %13,1; Anne: %12,5) düşük olduğu, çoğunluğun (%68,8) takım sporları yaptığı, vücut kütle indeks ortalamasının (20,02 kg/m^2) normal olduğu saptandı. Cinsiyete göre sadece esneklik skorlarının kız öğrencilerde anlamlı düzeyde (p=,000) yüksek olduğu, spor özgeçmişinden puan alanların esneklik skorlarının anlamlı düzeyde (p=,019) yüksek olduğu tespit edildi. Takım sporlarıyla ilgilenmiş olanların koordinasyon test skor ortalamalarının anlamlı düzeyde (p=,018) düşük olduğu ve Yaşa göre yılın ilk ve ikinci çeyreğinde doğanların dördüncü çeyreğinde doğanlara göre koordinasyon test skor ortalamalarının anlamlı düzeyde (p= ,037) düşük olduğu saptandı.

Sonuçlar: Sınavlarda bağıl yaşın belirgin bir etkisinin olduğu gelecek sınavlarda sportif yeteneği değerlendirirken bu durumun dikkate alınması gerektiği açığa çıkmıştır. Bağıl yaş özelinde daha geniş bir örneklemde spor lisesi yetenek sınavı performans verilerinin incelenmesi yararlı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Spor lisesi, Yetenek sınavı, Fiziksel uygunluk testleri.

Evaluation of Some Demographic Characteristics and Physical Fitness Test Scores of Students Participating in the Sports High School Aptitude Test

Hasan İdris KURT[1], Cemal BEKLEMİŞ[1], Ergün ŞENTÜRK[1], Selahattin USTALİOĞLU[1], Hasan DAYI[1]

[1] Trabzon Spor Lisesi, Trabzon

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Scores of coordination, speed, rhythm and flexibility tests and sports resume scoring are used in the selection of students for sports high schools. Factors that may cause differences in the performance of athletes in talent tests need to be analyzed well. The aim of the study was to evaluate the students taking the special talent exam in terms of gender, parental education levels, individual or team sports background, and the performance parameters of the students in terms of gender, sports background and type, and relative age.

Materials and Methods: In the research, demographic information and performance data of the candidates who took the Trabzon Sports High School special talent exam in the 2023-2024 academic year were examined. A total of 160 people, 128 male and 32 female students, were included in the study. As a result of the analysis, it was determined that the data showed a normal distribution. Independent samples t test and ANOVA methods were used to compare the means between groups. In statistical analysis, the significance level was accepted as $p<0.05$.

Findings: The majority of the participants (80%) were men, the proportion of students with associate and bachelor's degree graduate parents was low (Father: 13.1%; Mother: 12.5%), the majority (68.8%) played team sports, and their body mass index was low. The average (20.02 kg/m2) was found to be normal. According to gender, it was determined that only flexibility scores were significantly higher (p=.000) in female students, and flexibility scores of those who scored from their sports resume were significantly higher (p=.019). It was determined that the coordination test score averages of those who were interested in team sports were significantly lower (p=.018) and that the coordination test score averages of those born in the first and second quarters of the year were significantly lower (p=.037) compared to those born in the fourth quarter of the year, according to age.

Results: It has become clear that relative age has a significant effect on exams and this should be taken into account when evaluating sporting ability in future exams. It may be useful to examine sports high school talent test performance data in a larger sample, specific to relative age.

Keywords: Sports high school, Aptitude test, Physical fitness tests.

İlkokul Öğrencileri İçin Dijital Beceri Ölçeği'ni Türkçeye Uyarlama Çalışması

Sümeyra AKKAYA[1]

[1] İnönü Üniversitesi, Malatya

ÖZET

Giriş ve Amaç: 21. Yüzyıl becerlerinden iletişim becerilerinin alt boyutu olan dijital beceriler ilkokul öğrencilerinin kazanmasını beklediğimiz en önemli beceriler arasındadır. Covid-19 pandemisi ve Kahramanmaraş depremi sonrasında devam edilen uzaktan eğitim süreçlerinde, dijital becerilerin önemi bir kez daha anlaşılmıştır. Bu araştırmanın amacı Li ve Hu (2020) tarafından geliştirilen ilkokul öğrencileri için Dijital Beceri Ölçeği'nin (DBÖ) (Digital Skills Scale For School Children (DSS-SC)) uyarlanması ve DBÖ'nün ilkokul öğrencileri için geçerlik ve güvenirliğini incelemektir.

Yöntem: Bu amaca yönelik olarak araştırma nicel araştırma yöntemi ilişkisel tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. İlk olarak DSS-SC'nin Türkçe diline uyarlanabilmesi için ölçeği geliştiren kişilerden gerekli izinler alınmıştır. Çeviri geri çeviri yöntemi kullanılarak, maddeler önce İngilizce'den Türkçe'ye daha sonra da Türkçe'den İngilizceye çevrilerek, asıl ölçek maddeleri çevirisi yapılan ölçek maddeleri ile anlam kaybının yaşanmaması için karşılaştırılmıştır. Uzmanlardan alınan geri bildirimler doğrultusunda ölçek maddeleri düzenlenmiştir. Araştırma verileri Bingöl, Elazığ ve Malatya illerinde ilkokula devam 4. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Ölçeğin geçerlik ve güvenirliğini incelemeden önce veri setinin çok değişkenli normallik varsayımını sağlayıp sağlamadığını incelemek için çok boyutlu basıklık katsayısı incelenmiştir. Ölçeğin yapı geçerliği için DFA yapılmış, tahmin yöntemi olarak en çok olabilirlik yöntemi kullanılmıştır. Ölçeğin güvenirliği için Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı incelenmiştir. Aynı zamanda ölçeğin hem geçerliği hem de güvenirliği hakkında bilgi veren ortalama açıklanan varyans (OAV) ve birleşik güvenirlik (BG) değerleri incelenmiştir. Analizler IBM SPSS Statistics 22 (United States) ve IBM SPSS AMOS 24 (United States) paket programlarında yapılmıştır.

Bulgular: DBÖ ölçeği için ki-kare/sd oranı 5'ten küçük olup, RMSEA ve SRMR değerleri 0.080'den küçüktür. RMSEA değerinin .06'dan küçük ve SRMR değerinin .08'den küçük olması modelin iyi bir uyum gösterdiğini belirtmektedir. Ayrıca, TLI ve CFI değerleri sırasıyla 0.884 ve 0.900 olup, bu değerler genellikle modelin iyi bir uyum sağladığını gösterir. Ancak, bu iki indeksin değerleri 0.95 ve üzerinde olduğunda modelin mükemmel bir uyum sağladığı kabul edilir. Dijital Beceri Ölçeği İlkokul Öğrencileri İçin (DBÖ)'nün güvenirlik analizi sonuçlarına göre, İşlemsel Beceri (IB) alt boyutunun Cronbach Alfa değeri .769, Mobil Beceri (MB) alt boyutunun .786, Yaratıcı Beceri (YB) alt boyutunun .710, Sosyal Beceri (SB) alt boyutunun .714, Güvenlik Becerisi (GB) alt boyutunun ise .750 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin tüm maddeleri baz alındığında genel Cronbach Alfa değeri .908 olarak tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Dolayısıyla, elde edilen TLI ve CFI değerleri modelin kabul edilebilir uyum sağladığını ancak mükemmel olarak nitelendirilemeyeceğini göstermektedir. GFI indeksi ise 0.80'den büyük olduğu için, modelin kabul edilebilir bir uyum gösterdiği söylenebilir. Bu sonuçlar, ölçeğin genel olarak oldukça yüksek bir iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Her bir alt boyutun da kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğu gözlemlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul öğrencileri, dijital beceri, ölçek uyarlama

Study of Adapting the Digital Skills Scale for Primary School Students into Turkish

Sümeyra AKKAYA[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Digital skills, which are the sub-dimension of communication skills among the 21st century skills, are among the most important skills we expect primary school students to acquire. In the distance education processes that continued after the Covid-19 pandemic and the Kahramanmaraş earthquake, the importance of digital skills was once again understood. The purpose of this research is to adapt the Digital Skills Scale for School Children (DSS-SC) for primary school students developed by Li and Hu (2020) and to examine the validity and reliability of the DSS-SC) for primary school students.

Materials and Methods: For this purpose, quantitative research was conducted with the correlational survey model. Firstly, the necessary permissions were obtained from the people who developed the scale to adapt the DSS-SC to the Turkish language. Using the translation-back-translation method, the items were first translated from English to Turkish and then from Turkish to English, and the original scale items were compared with the translated scale items to avoid loss of meaning. Scale items were arranged in line with the feedback received from experts. The research data consists of 4th grade students attending primary school in Bingöl, Elazığ and Malatya provinces. Before examining the validity and reliability of the scale, the multidimensional kurtosis coefficient was examined to examine whether the data set met the assumption of multivariate normality. CFA was performed for the construct validity of the scale, and the maximum likelihood method was used as the estimation method. Cronbach's alpha internal consistency coefficient was examined for the reliability of the scale. At the same time, average explained variance (OAV) and composite reliability (BG) values, which provide information about both the validity and reliability of the scale, were examined. Analyses were made in IBM SPSS Statistics 22 (United States) and IBM SPSS AMOS 24 (United States) package programs.

Findings: For the DSS-SC scale, the chi-square/sd ratio is less than 5 and the RMSEA and SRMR values are less than 0.080. RMSEA value less than .06 and SRMR value less than .08 indicate that the model shows a good fit. In addition, TLI and CFI values are 0.884 and 0.900, respectively, indicating that the model generally provides a good fit. However, when the values of these two indices are 0.95 and above, the model is considered to provide an excellent fit. According to the results of the reliability analysis of the Digital Skills Scale for School Children (DSS-SC), the Cronbach's alpha value of the Operational Skill (OS) sub-dimension was .769, the Mobile Skill (MS) sub-dimension was .786, the Creative Skill (CS) sub-dimension was .710, the Social Skill (SS) sub-dimension was .714, and the Safety Skill (SS) sub-dimension was .750. Based on all items of the scale, the overall Cronbach's alpha value was found to be .908.

Results: Therefore, the obtained TLI and CFI values show that the model provides an acceptable fit but cannot be characterized as perfect. Since the GFI index is greater than 0.80, it can be said that the model shows an acceptable fit. These results show that the scale has a very high internal consistency in general. It is also observed that each sub-dimension has an acceptable level of internal consistency.

Keywords: Primary school students, digital skills, scale adaptation

The effectiveness of different type of Kickboxing Anaerobic Speed Test to discriminate experienced and beginner level kickboxers

Cebrail GENÇOĞLU[1], Serhat ÖZBAY[1], Süleyman ULUPINAR[1]

[1] Erzurum Technical University, Faculty of Sport Sciences, Erzurum

ABSTRACT

Background/Objective: The Kickboxing Anaerobic Speed Test (KAST) is a performance assessment test specifically developed for the sport of kickboxing. The aim of this study is to investigate the efficacy of single and multiple KASTs, administered with varying repetition numbers, in distinguishing between novice and experienced kickboxers.

Methods: Total of 24 kickboxers voluntarily participated to this study and they were assigned to experienced group ([EG] age: 21,5 ± 2,7 years; height: 173,5 ± 3,4 cm; body mass: 66,6 ± 5,9 kg; body mass index [BMI]: 22,08 ± 1,3; train age: 8,4 ± 1,5 years) and beginner group ([BG] age: 20,8 ± 2,0 years; height: 172,6 ± 4,2 cm; body mass: 67,0 ± 6,5 kg; body mass index [BMI]: 22,44 ± 1,4; train age: 2,7 ± 1,1 years). The study participants were subjected to both single and multiple variations of the KAST. Statistical analyzes were performed with the SPSS 25 software and significance level was accepted as $p<0.05$

Results: Age, height, body mass and BMI did not significantly differ between the groups ($p>0,05$). However; training age was significantly higher ($p<0,001$) and $KAST_{best}$, $KAST_{multiple}$ and all KAST sets (First to five) was significantly lower in the EG than BG ($p<0,001$). Moreover, discriminant functions analyses showed that, $KAST_{multiple}$ classified groups correctly by %91,7 while $KAST_{best}$ classified groups correctly by %83,3.

Conclusion: The Kickboxing Anaerobic Speed Test (KAST) serves as a reliable metric for assessing kickboxers' performance levels. However, a five-set multiple KAST offers greater discriminative validity than its single-set counterpart.

Engellilik ve Spor Sosyolojisi

Meltem IŞIK AFACAN[1]

[1] Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Aydın

ÖZET

Giriş ve Amaç: Medeniyetin temel göstergelerinden biri, spor gibi insan birlikteliklerinde oluşan etkinlikler ile ilgili sosyal faydanın paylaşılma seviyesidir. Çünkü her insan, hayat koşulları ile ilgili yetenek ve becerilere aynı derecede sahip değildir. Dolayısıyla sosyal yaşamın fırsat ve olanaklarından herkesin faydalanabilmesi için resmi ve özel tüm kurum ile kuruluşların yapması gereken görevleri ve almaları gereken sorumlulukları vardır. Sporda engellilik konusuna bu bakış açısından yaklaşmak spor sosyolojisinin amaçlarından biridir. Çünkü spor sosyolojisinin merkezi alanı spor ve spor insanıdır. Bu bağlamda çalışmanın temel amacı, engelli sporunun ve engelli spor insanlarının spor sosyoloji açısından araştırılmasının önemi ve gerekliliğini ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu araştırmada incelenen konunun detaylı tanımlanması ve açıklanmasını amaçlayan betimleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yönteme uygun olarak konu ile ilgili yazılmış makale ve kitaplardan elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

Bulgular: Engelli sporcular için spor ortamlarına girmek çoğu zaman önemli bir sorun olarak görülmektedir. Bu nedenle engelli spor insanları, engelsiz spor insanlarına göre gelişimsel açıdan geride kalmaktadır. Dolayısıyla sosyal yaşamın fırsat ve olanaklarından herkesin faydalanabilmesi için resmi ve özel tüm kurum ile kuruluşların yapması gereken görevleri ve almaları gereken sorumlulukları vardır.

Sonuçlar: Sporda engellilik konusuna sosyolojik bakış açısıyla yaklaşmak spor sosyolojisinin amaçlarından biri olmalıdır. Bu çalışmanın engelli sporları konusundaki farkındalığa katkı sağlayacağı ve benzer çalışmalara öncülük edeceği tahmin edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, engellilik, spor sosyolojisi

Sociology of Disability and Sports

Meltem IŞIK AFACAN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: One of the main indicators of civilization is the level of sharing of social benefits related to activities that occur in human associations, such as sports. Because not every person has the same degree of abilities and skills related to the living conditions. Therefore, in order for everyone to benefit from the opportunities and opportunities of social life, all institutions and organizations, official and private, have tasks to do and responsibilities to take. Approaching the issue of disability in sports from this point of view is one of the goals of sports sociology. Because the central field of sports sociology is sports and sports people. In this context, the main purpose of the study is to reveal the importance and necessity of researching disabled sports and disabled sports people from the point of view of sports sociology.

Materials and Methods: In this research, the descriptive method aimed at defining and explaining the subject studied in detail was used. In accordance with this method, the findings obtained from articles and books written on the subject were interpreted.

Findings: Entering sports environments for disabled athletes is often seen as an important problem. For this reason, sports people with disabilities are falling behind developmentally compared to sports people without disabilities. Therefore, in order for everyone to benefit from the opportunities and opportunities of social life, all institutions and organizations, official and private, have tasks to do and responsibilities to take.

Results: Approaching the issue of disability in sports from a sociological point of view should be one of the goals of sports sociology. It is estimated that this study will contribute to awareness about disabled sports and lead to similar studies.

Keywords: Sports, disability, sociology of sports

Spor Bilimleri Fakülteleri Özelinde Türkiye'de Sporun Az Gelişmişliğinin Felsefesi

Ersin AFACAN[1]

[1] İsmet İnönü Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Manisa-Şehzadeler

ÖZET

Giriş ve Amaç: Ülkemizde sporun az gelişmişliğinin felsefesi ile ilgili çalışmanın olmaması bu araştırmanın çıkış noktasıdır. İnsanla ilgili tüm eylemlerde olduğu gibi sporda da felsefe gereklidir. Çünkü felsefe sayesinde düşünmek ve düşündürmek spor insanlarına alışkanlık olarak kazandırılır. Bu alışkanlık ailede başlamalı, spor kulübünde ve spor fakültesinde devam etmelidir. Fakat ülkemizde spor alanında felsefe ve spor felsefesinin akıl yürütme, neden-sonuç ilişkisi, şüphe, analiz, yorum, anlama ve kavrama gibi işlevleri ya okutulmuyor ya da yeterince okutulmuyor. Sporun az gelişmişliğinin felsefesine dayalı yapılan bu çalışmada, elde edilen bilgiler doğrultusunda az gelişmiş spor toplumlarında akademisyenlerin durumu Türkiye'deki spor fakülteleri örneği üzerinden anlatılmaya çalışılmıştır.

Yöntem: Bu araştırmada incelenen konunun detaylı tanımlanması ve açıklanmasını amaçlayan betimleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yönteme uygun olarak konu ile ilgili yazılmış makale ve kitaplardan elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

Bulgular: Araştırmada elde edilen bulgulara örnek olarak, Turhan (1958)'a göre Türkiye'de az gelişmişliğin nedeni halkın cehaleti değil, bilim insanlarının nitelik ve nicelik bakımından yetersiz oluşu gösterilebilir. Bu bağlamda Erdemli (2008)'ye göre Türkiye'de sporcu eğitimi kapsamında yapılan uygulamalarda bilgisel altyapı önemsenmemektedir. Bu durum Koruç (1998) için yeterli kalitede olmayan öğretim elemanlarının yetiştirdiği öğrencilerin, beden eğitimi ve spor öğretmeni olarak yapacakları işler ülkenin geleceği adına tehlikeli görünmektedir.

Sonuçlar: Türkiye'de oldukça fazla sayıda Spor Bilimleri Fakültesi bulunmasına rağmen ülkemiz spor alanında gelişmiş ülke düzeyine gelememiştir. Zihniyeti şekillendiren temel faktörün eğitim olduğunu dikkate alırsak Spor Bilimleri Fakültelerinde lisans döneminden itibaren felsefenin, şüphenin, sorgulamanın ve eleştirmenin ciddi şekilde yer alması gerekmektedir.Bu çalışmanın özgünlüğü nedeniyle benzer çalışmalara öncülük edeceği tahmin edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, felsefe, azgelişmişlik, azgelişmişliğin felsefesi

The Philosophy of Underdevelopment of Sport in Turkey with Special Reference to Faculties of Sport Sciences

Ersin AFACAN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The starting point of this research is that there is no study on the philosophy of the underdevelopment of sports in our country. Philosophy is necessary in sports, as in all human actions. Because, thanks to philosophy, thinking and making people think are acquired as a habit. This habit should start in the family and continue in the sports club and sports faculty. However, in our country, the functions of philosophy in the field of sports and sports philosophy such as reasoning, cause-effect relationships, doubt, analysis, interpretation, understanding and comprehension are either not taught or not taught enough. In this study, based on the philosophy of the underdevelopment of sports, the situation of academics in underdeveloped sports societies was tried to be explained through the example of sports faculties in Turkey in line with the information obtained.

Materials and Methods: In this study, the descriptive method, which aims to describe and explain the subject in detail, was used. In accordance with this method, the findings obtained from the articles and books written on the subject were interpreted.

Findings: As an example of the findings obtained in the research, according to Turhan (1958), the reason for underdevelopment in Turkey is not the ignorance of the public, but the inadequacy of scientists in terms of quality and quantity can be shown. In this context, according to Erdemli (2008), information infrastructure is not taken into consideration in the applications made within the scope of athlete education in Turkey. This situation seems dangerous for the future of the country for Koruc (1998), the jobs that students trained by teachers who are not of sufficient quality will do as physical education and sports teachers.

Results: Although there are quite a large number of Sports Science Faculties in Turkey, our country has not reached the level of a developed country in the field of sports. Considering that the main factor shaping the mentality is education, philosophy, doubt, questioning and criticism should be seriously included in the Faculties of Sports Sciences from the undergraduate period. It is estimated that this study will lead similar studies due to its originality.

Keywords: Sports, philosophy, underdevelopment, philosophy of underdevelopment

Voleybol Sporcularının 2023 Kahramanmaraş Merkezli Depremlere İlişkin Metaforik Algılarının İncelenmesi: Sultanlar Ligi Örneği

Ersin AFACAN[1], Meltem Işık AFACAN[2]

[1] İsmet İnönü Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Manisa-Şehzadeler
[2] Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Aydın

ÖZET

Giriş ve Amaç: 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli yaşanan depremler çok geniş bir alanı her açıdan olumsuz etkilemiştir. Bu araştırmada, Sultanlar Ligi'nde voleybol oynayan Türk sporcularının 2023 Kahramanmaraş merkezli depremlere ilişkin metaforik algılarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmanın çalışma grubu, 40 sporcudan oluşmaktadır. Araştırmanın yöntemi, nitel araştırma yöntemi desenlerinden fenomenoloji desenidir. Katılımcıların "Deprem…….. gibidir. Çünkü ....." ifadesine verdikleri cevaplara göre araştırma verileri toplanmıştır. Toplanan veriler tümevarımsal içerik analizi yapılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırma sonucunda katılımcıların "deprem" kavramına ilişkin 16 adet farklı metafor ürettikleri bulunmuştur. Metaforlar, ortak özellikleri ve kullanım gerekçelerine göre 4 kategori altında toplanmıştır. Kategoriler; "Din", "Sosyoloji", "Psikoloji" ve "Felsefe" olarak isimlendirilmiştir.

Sonuçlar: Katılımcıların en fazla kıyamet (f=7), kâbus (f=6), beklenmeyen bir kaza (f=4), çaresizlik (f=4) ve ölüm (f=14) metaforlarını ürettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu verilerin afet eğitimi çalışmalarının profesyonel sporcuların düzeyine uygun olacak şekilde planlanmasında ve böylelikle sporculara verilecek afet eğitimi çalışmalarının etkili bir şekilde düzenlenmesinde yardımcı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca voleybolcuların deprem olgusuna bakış açılarının öğrenilmesinin onların dünyayı anlamlandırma gerekçelerini bilmek açısından da yetkililer açısından bir önemi bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Deprem algısı, fenomenoloji, metafor, voleybolcu sporcusu

An Investigation of the Metaphorical Perceptions of Volleyball Players About the 2023 Kahramanmaraş-Based Earthquakes: Turkish Sultans League Sample

Ersin AFACAN[1], Meltem Işık AFACAN[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The earthquakes experienced in Kahramanmaraş on February 6, 2023 negatively affected a very wide area in every respect. In this research, it is aimed to examine the metaphorical perceptions of Turkish athletes playing volleyball in the Sultans League about the 2023 Kahramanmaraş-based earthquakes.

Materials and Methods: The study group of the study consists of 40 athletes. The method of research is the phenomenology pattern, one of the qualitative research method patterns. Participants“ "Earthquake..... it's like. Because....." according to the answers they gave to his statement, research data were collected. The collected data were analyzed by inductive content analysis.

Findings: As a result of the research, it was found that the participants produced 16 different metaphors related to the concept of “earthquake”. Metaphors are grouped under 4 categories according to their common characteristics and reasons for use. The categories are named as ”Religion“, ”Sociology“, ”Psychology“ and ”Philosophy".

Results: It was concluded that the participants produced the most doomsday (f=7), nightmare (f=6), unexpected accident (f=4), desperation (f=4) and death (f=14) metaphors. It is thought that these data obtained will help in planning disaster education studies in a way that is appropriate for the level of professional athletes and thus in organizing disaster education studies to be given to athletes effectively. In addition, learning the perspectives of volleyball players on the phenomenon of earthquakes is also important from the point of view of the authorities in terms of knowing their reasons for making sense of the world.

Keywords: Earthquake perception, phenomenology, metaphor, volleyball player

Rekabette Karanlık Dörtlü

Neslihan KANDİL[1] Davut BUDAK[2]

[1] Atatürk Üniversitesi, Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü, Erzurum
[2] Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spor aktivitelerine katılımın birçok faydası vardır ve birçok olumlu kişilik özelliğinin oluşmasına katkıda bulunur. Örneğin, sporcular, genel benlik saygısı duyguları ve öz-yeterlik hakkındaki genel inançlar konusunda sporcu olmayanlardan daha yüksek puan alma eğilimindedir (Laborde vd., 2015). Kişi, kendisi için belirlediği kişisel hedeflere ulaşmak için koşullar yaratır. Bu motivasyonla birlikte kişinin hedeflere ulaşma isteği de başkalarıyla rekabet etme dürtüsünü artırmakta ve rekabet sürecinde çeşitli kişilik özellikleri ifade edilmektedir. Buradan hareketle; yetenek sınavlarına katılan öğrenciler ile insan doğasının karanlık yönü arasındaki ilişkiyi yani rekabetin karanlık dörtlü yönleriyle nasıl ilişkili olduğunu ele almak bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

Yöntem: Çalışmada, ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde frekans analizi, betimsel istatistik, t-testi, tek yönlü varyans analizi, Tukey testi yapılmıştır. Araştırmanın evrenini; Erzurum Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi özel yetenek sınavlarına katılan toplamda öğrenciler oluştururken; örneklem grubunu rastgele yöntemle seçilmiş 277 erkek, 89 kadın olmak üzere 366 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada Houston vd., (2002) tarafından geliştirilen, Türkçeye Günay ve Çelik, (2020) tarafından uyarlanan Bireysel Rekabetçilik Ölçeği ve Paulhus vd. (2021) tarafından geliştirilen, Türkçe uyarlaması Aytaç (2022) tarafından yapılan Karanlık Dörtlü Ölçeği kullanılmıştır**.**

Bulgular: Katılımcıların cinsiyetlerine göre; Makyavelizm, narsisizm, psikopati ve sadizim, lisans durumuna göre; sadizim, haftalık antrenman süresine göre; yarışmadan kaçınma alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Bu bulgulara göre; Makyavelizm, narsisizm, psikopati ve sadizim alt boyutunda erkek katılımcıların, kadın katılımcılara oranla; sadizm alt boyutunda spor lisansına sahip olan katılımcıların, olmayanlara oranla; yarışmadan kaçınma alt boyutunda ise haftada 1 antrenman yapan katılımcıların ortalama puanları diğerlerine oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bireysel Rekabet, Karanlık Dörtlü, Spor

The Dark Tetrad in Competition

Neslihan KANDİL[1], Davut BUDAK[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Participation in sport activities has many benefits and contributes to the formation of many positive personality traits. For example, athletes tend to score higher than non-athletes on general feelings of self-esteem and general beliefs about self-efficacy (Laborde et al., 2015). A person creates conditions to achieve the personal goals they set for themselves. Along with this motivation, the person's desire to reach the goals increases the urge to compete with others and various personality traits are expressed in the competition process. From this point of view, the purpose of this study is to examine the relationship between students participating in talent exams and the dark side of human nature, that is, how competition is related to the dark quadruple aspects.

Materials and Methods: Relational survey model was used in the study. Frequency analysis, descriptive statistics, t-test, one-way analysis of variance, Tukey test were used to evaluate the data. The population of the study consisted of students participating in the special aptitude exams of Erzurum Atatürk University Faculty of Sports Sciences, while the sample group consisted of 366 students, 277 male and 89 female, selected randomly. In the study, the Individual Competitiveness Scale developed by Houston et al. (2002) and adapted into Turkish by Günay and Çelik (2020) and the Dark Four Scale developed by Paulhus et al. (2021) and adapted into Turkish by Aytaç (2022) were used.

Findings: Significant differences were found in the sub-dimensions of Machiavellianism, narcissism, psychopathy and sadism according to the gender of the participants, sadism according to the undergraduate status, and competition avoidance according to the weekly training time.

Results: According to these findings; in the sub-dimensions of Machiavellianism, narcissism, psychopathy and sadism, male participants had higher mean scores than female participants; in the sub-dimension of sadism, participants who had a sports license had higher mean scores than those who did not; and in the sub-dimension of competition avoidance, participants who trained once a week had higher mean scores than others.

Keywords: Individual Competition, Dark Tetrad, Sport

Comparison of Sportsmanship in Female Athletes in Individual Collision and Non-Collision Team Disciplines

Aysan Imanzad TAPPEH[1], Saeideh GHAZIPOUR [2], Sara ALIZADEH [3], Saba ALIZADEH[4]

[1] M.A, Clinical Psychology, Urmia University of medical science, urmia, Iran
[2] M.A, Clinical Psychology, Urmia University of medical science, urmia, Iran
[3]Assistant Professor, Islamic Azad University of Ardabil Branch, Ardabil, Iran
[4]M.A, Educational Science, Payam Noor University, South Tehran Branch, Iran

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of the present study was to compare Sportsmanshipin in female athletes in individual collision disciplines and non-collision team disciplines.

Materials and Methods: The statistical society was all female athletes of Urmia city who were active professionally and semi-professionally in the year 2022-2023. The samples in this research were 200 people, including 2 groups of 100 female athletes of collision Individual disciplines (Kickboxing and Muay Thai, members of the national sports federation and the national team) and female athletes of non-collision team disciplines(volleyball and basketball, members of the national sports federation and the national team), which were selected by non-random method and available sampling. participants completed the questionnaire of sportsmanship orientations Vallerand et.al (1994).

Findings: Data analysis was performed using t-test for independent groups showed that there is a significant difference between collision and non-collision athletes.

Results: The results showed that female athletes in individual collision disciplines show a higher level of sportsmanship compared to non-collision team disciplines.

Keywords: Sportsmanship, female athletes, individual collision disciplines, non-collision team disciplines.

Dalış Antrenmanı Akut Dönemde Yürütücü Fonksiyonları Nasıl Etkiler

Gökhan TUNA[1]

[1] Trakya Üniversitesi, Kırkpınar Spor Bilimleri Fakültesi, Edirne

ÖZET

Giriş ve Amaç: Egzersizin bilişsel fonksiyonlar üzerine etkileri sıklıkla araştırılan konu başlıklarından biri haline gelmiştir. Buna ek olarak değişen çevresel koşullarının insan fizyolojisinde akut değişimler oluşturduğu göz önünde bulundurulduğunda, su ortamında gerçekleştirilen egzersizin etkileri merak konusudur. Bu çalışmada kadın profesyonel dalış sporcularının nefes tutma egzersizi sonrası yürütücü fonksiyon ve tepsi süreleri değişimlerinin araştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmaya profesyonel serbest dalış branşı ile uğraşan 7 sağlıklı katılımcı dahil edilmiştir. Katılımcılara uygulanacak olan "2 N-Geri" görevinin öğretilmesi için familarizasyon oturumu, antropometrik ölçümler, maksimal nefes tutma kapasite testi, kara ve su ortamında bilişsel test skorlarının belirlenmesi için karada ve suda nefes tutma egzersiz oturumlarında ölçümler gerçekleştirilmiştir. İstatistiksel değerlendirmeler için IBM SPSS 22 programı kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel dağılım türü normalite testleri (Shapiro-Wilk) kullanılarak değerlendirilmiş ve test sonucuna göre, tüm veri grubunun normal bir dağılıma sahip olduğu gözlemlenmiştir. Bu nedenle, ikili karşılaştırmalar için Paired-Samples T Test kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi alfa 0.05 olarak belirlenmiştir.

Bulgular: 2 N-Geri testinin reaksiyon zamanı (RT) sonuçları değerlendirildiğinde, su içi nefes tutma egzersizinden hemen sonraki reaksiyon zamanlarının ($\bar{x}$: .51 ± .09), karada gerçekleştirilen egzersizden hemen sonraki reaksiyon zamanlarına ($\bar{x}$: .59 ± .14) göre anlamlı düzeyde geliştiği görülmüştür ($p<0.05$). N-Back testinin doğru yanıtları arasında ise anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p> 0.05$). Doğru yanıt yüzdesinde su koşulunda ılımlı bir iyileşme tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Elde edilen bulgular ışığında suda gerçekleştirilen nefes tutma egzersizlerinin akut olarak bilişsel fonksiyonları kara koşuluna kıyasla olumlu etkilediği, bu iyileşmenin nefes tutma esnası artan karbondioksit ve beyinde mikrovasküler dilatasyona bağlı fizyolojik gelişmelere bağlı oluşabileceği, suyun içerisinde oluşan anlık fizyolojik değişimlerinde süreçte etkisinin bulunduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel Performans, Dalış Antrenmanı, Tepki Süresi, Egzersiz

How Does Diving Training Affect Executive Functions in the Acute Period

Gökhan TUNA[1]

[1] Trakya University, Kırkpınar Faculty of Sport Sciences, Edirne

ABSTRACT

Introduction and Purpose: One of the most commonly studied topics is the effects of exercise on cognitive function. In addition, the effects of exercise performed in an aquatic environment are of interest given that changing environmental conditions cause acute changes in human physiology. The aim of this study was to investigate the changes in the executive function and in the tray times of female professional divers after a period of breath-holding exercise.

Materials and Methods: Seven healthy professional freediving participants were included in the study. In order to teach the participants, the "2 N-Back" task, a familiarisation session, anthropometric measurements, maximum breath holding capacity test, breath holding exercise sessions on land and in the water were performed to determine the cognitive test scores in land and water environments. Statistical analyses were performed using IBM SPSS 22. The type of statistical distribution of the data was evaluated by means of normality tests (Shapiro-Wilk), and in accordance with the test result, it was observed that the whole data group had a normal distribution. Therefore, for pairwise comparisons, the paired samples t-test was used. Alpha 0.05 was set as the significance level.

Findings: When evaluating the reaction time (RT) results of the "2N-Back" test, we found that the reaction times immediately after the water breathing exercise ($\bar{x}$ 0.51±0.09) improved significantly compared to the reaction times immediately after the land exercise ($\bar{x}$ 0.59±0.14) ($p<0.05$). There was no significant difference in the number of correct responses to the N-back test ($p > 0.05$). The percentage of correct responses in the water condition showed a moderate improvement.

Results: Based on the results obtained, it is suggested that breathing exercises performed in water have an acutely beneficial effect on cognitive functions compared to those performed on land; this improvement may be due to physiological improvements resulting from increased carbon dioxide during breathing and microvascular dilation in the brain, and the instantaneous physiological changes in water are thought to influence this process.

Keywords: Cognitive Performance, Diving Training, Reaction Time, Exercise

NordicHamstring Cihazlarıyla (NordBord) Değerlendirilen Eksantrik Diz Fleksör Kas Kuvvetinin Dinamik Denge ile İlişkisinin İncelenmesi

Asiye Hande BAŞKAN[1], Kadir Berk KEFAL[2]

[1] Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi -Giresun
[2] Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi - Giresun

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada; NordBord hamstring cihazı ile değerlendirilen eksantrik diz fleksör kas kuvvetinin dinamik denge ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem:Çalışmaya; 18-25 yaş aralığında, gönüllü 22 kadın ve 30 erkek toplam 52 aktif sporcu katılmıştır. Sporcuların antropometrik ölçümleri; boy, kilo ve VKİ (vücut kitle indeksi), eksantrik diz fleksör kas kuvveti; NordBord (ValdPerformance, Avusturalya) hamstring cihazı ile, dinamik denge ölçümleri CSMI TecnoBody PK-252 izokinetik denge cihazı ile ölçülerek değerlendirme formuna kaydedilmiştir. Elde edilen veriler SPSS.23 paket programı kullanılara analiz edilmiştir. Analizlerde, gruplar arası karşılaştırmaları bağımsız örnek t-testi ile, aralarındaki ilişkinin belirlenmesi için Pearson korelasyon analizleri ile istatistiksel açıdan değerlendirilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların eksantrik diz fleksör kas kuvvetleri cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklı çıkmış, erkeklerin kuvvetleri kadınlara göre fazla bulunmuştur ($p<0,01$). Kadın sporcuların değerlerinin ilişkisine bakıldığında; boy değişkeni ile dinamik denge skoru arasında ilişki bulunmuş, boy uzunluğu arttıkça denge bozulmuştur. Ayrıca kadınlarda eksantrik diz fleksör kas kuvveti arttıkça bazı denge değerleri iyiye gitmiştir. Erkek sporcularda; kilo artışının eksantrik diz fleksör kas kuvvetinde artışa sebep olduğu bulunmuştur. Ayrıca erkeklerin dominant olmayan bacaklarında ki relatif kuvvet artışı, dominant bacakta denge skorunu iyileştirdiği bulunmuştur.

Sonuçlar: Sporcularda eksantrik diz fleksör kas kuvvetleri ve dinamik dengeleri cinsiyete göre incelendiğinde değişkenler arasında bazı parametrelerde ilişkiler bulunduğunu ve literatüre katkı sağlayacağını söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Hamstring Kuvveti, Dinamik Denge, Sporcu Sağlığı

Investigation of the Relationship of Eccentric Knee Flexor Muscle Strength Evaluated with Nordic Hamstring Devices (NordBord) and Dynamic Balance

Asiye Hande BAŞKAN[1], Kadir Berk KEFAL[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study was to investigate the relationship between eccentric knee flexor muscle strength assessed with NordBord hamstring device and dynamic balance.

Materials and Methods: A total of 52 active athletes, 22 female and 30 male, aged between 18-25 years, participated in the study. Anthropometric measurements of the athletes; height, weight and BMI (body mass index), eccentric knee flexor muscle strength measurements; NordBord (ValdPerformance, Australia) hamstring device, dynamic balance measurements were measured with CSMI TecnoBody PK-252 isokinetic balance device and recorded in the evaluation form. The data obtained were analysed using SPSS.23 package programme. In the analyses, comparisons between groups were statistically evaluated by independent sample t-test and Pearson correlation analyses were used to determine the relationship between the groups.

Findings: The eccentric knee flexor muscle strengths of the participants were significantly different according to gender, and the strengths of men were found to be higher than those of women ($p<0.01$). When the relationship between the values of female athletes was examined; a relationship was found between the height variable and dynamic balance score, and the balance deteriorated as the height increased. In addition, some balance values improved as the eccentric knee flexor muscle strength increased in women. In male athletes, it was found that weight gain caused an increase in eccentric knee flexor muscle strength. In addition, it was found that the increase in relative strength in the non-dominant leg of men improved the balance score in the dominant leg.

Results: When eccentric knee flexor muscle strength and dynamic balance in athletes were analysed according to gender, we can say that there are relationships between variables in some parameters and will contribute to the literature.

Keywords: Hamstring Strength, Dynamic Balance, Athlete Health

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Duygusal Stil Düzeylerinin Eleştirel Düşünme Eğilimleri Üzerine Etkisi

Emre BELLİ[1], Ceren Solmaz ÇAKMAK[2]

[1]Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum
[2]Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü Doktora Öğrencisi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Duygu, insanın zamanla tecrübe ettiği histir. İnsanlarda oluşan bu his düşünce, ruhsal ve fizyolojik tepkileri ortaya çıkarmaktadır. Duygular edindiğimiz tepkilerin oluşturduğu tüm farklılıklardan sorumludur. Her birey için önemli olan duygusal yaşamının bileşenleri için kendi duygusal stil kavramının farkında olması da birçok alanda önem arz etmektedir. Kişiye ait duygusal stil yaşanılan duyguların, yapısını, süresini, biçimini belirler. Birçok faktörü içinde barındıran ve tepkiler sonucu meydana gelen diğer önemli bir kavram olan eleştirel düşünme eğilimi de insanların duygularına, yaşayış tarzına ve edindikleri farklı yetenek ve eğilimleri içeren durumlara duyarlı olmayı temel olarak ele almaktadır. Bu veriler ışığında çalışmamızın amacı; birbirine etki edeceğini düşündüğümüz duygusal stil ve eleştirel düşünme eğilimi arasındaki ilişkinin incelenmesi ve farklı değişkenlere göre karşılaştırılmasıdır.

Yöntem: Araştırmada katılımcıların duygusal stil düzeyleri hakkında veriler elde etmek için; Ekinci (2023) tarafından geliştirilen 'Duygusal Stil' ölçeği; eleştirel düşünme eğilimleri hakkında veriler elde etmek için ise Kökdemir (2003) tarafından geliştirilen 'California Eleştirel Düşünme Eğilimi' ölçeği 114'ü Kadın, 135'i Erkek olmak üzere toplamda 249 öğrenciye uygulanmıştır. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde SPSS programında frekans analizi, bağımsız gruplarda t-testi ve tek yönlü varyans analizi (Anova), farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak için Tukey testi, duygusal stil ile eleştirel düşünme eğilim arasındaki ilişkinin tespiti için pearson korelasyon, etkisi için regresyon analizleri yapılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların cinsiyetlerine göre eleştirel düşünme düzeylerinin karşılaştırılmasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Katılımcıların duygusal stil ve eleştirel düşünme eğilim düzeyleri arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. ($r=.420$, $p<0.01$).

Sonuçlar: Katılımcıların cinsiyetlerine göre eleştirel düşünme eğilimleri düzeyleri karşılaştırılmasında; erkek katılımcıların ($\bar{X}=228,84\pm,25.28$) kadın katılımcılara ($\bar{X}=222,44\pm,21.42$) oranla daha fazla eleştirel düşünme eğilimine sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre; katılımcıların duygusal stil düzeyleri arttıkça, eleştirel düşünme eğilim düzeylerinin arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Stil, Eleştirel Düşünme Eğilimi, Spor

The Effect of Emotional Style Levels of Sports Sciences Faculty Students on Critical Thinking Tendencies

Emre BELLİ[1], Ceren Solmaz ÇAKMAK[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Emotion is the feeling that a person experiences over time. This feeling in people reveals thoughts, psychological and physiological reactions. Emotions are responsible for all the differences in our responses. Being aware of the concept of one's own emotional style is also important in many areas for the components of emotional life that are important for every individual. A person's emotional style determines the structure, duration and form of the emotions experienced. Critical thinking tendency, which is another important concept that includes many factors and occurs as a result of reactions, basically deals with being sensitive to people's emotions, lifestyle, and situations involving the different abilities and tendencies they have acquired. In the light of these data, the aim of our study is; The aim of this study is to examine the relationship between emotional style and critical thinking tendency, which we think will affect each other, and to compare them according to different variables.

Materials and Methods: In order to obtain data about the emotional style levels of the participants in the research; 'Emotional Style' scale developed by Ekinci (2023); To obtain data about critical thinking tendencies, the 'California Critical Thinking Disposition' scale developed by Kökdemir (2003) was applied to a total of 249 students, 114 of whom were female and 135 were male. In the evaluation of the data obtained, frequency analysis in the SPSS program, t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) in independent groups, Tukey test to find out which group the difference originates from, Pearson correlation to determine the relationship between emotional style and critical thinking tendency, and regression analysis to determine the effect were performed.

Findings: A significant difference was detected when comparing the critical thinking levels of the participants according to their gender ($p<0.05$). A positive, moderately significant relationship was found between the participants' emotional style and critical thinking tendency levels. ($r=.420$, $p<0.01$).

Results: In comparing the critical thinking disposition levels of the participants according to their gender; It was concluded that male participants ($\bar{X}$=228,84±,25.28) had more critical thinking tendencies than female participants ($\bar{X}$=222,44±,21.42). According to this; It was concluded that as the participants' emotional style levels increased, their critical thinking tendency levels increased.

Keywords: Emotional Style, Critical Thinking Tendency, Sport

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu Faaliyetlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Burak BALCI[1], Mustafa Yaşar ŞAHİN[2]

[1] Bingöl Üniversitesi, Bingöl
[2] Gazi Üniversitesi, Ankara

ÖZET

Giriş ve Amaç: Dünyanın en eski organizasyonu olan Olimpiyat Oyunları, günümüzde büyük ilgi gören bir etkinlik olarak önemini sürdürmektedir. Olimpiyat Oyunları, düzenlendiği şehre ve ülkeye uluslararası kamuoyunda pozitif imaj yaratma, altyapı gelişimi ve güven ölçüsünün artırılması gibi birçok fırsat sağlamaktadır. Dolayısıyla ülkeler ve şehirler oyunlara ev sahipliği yapabilmek için büyük mücadele sergilemektedir. Nitekim Türkiye de 1980'lerin ortasından itibaren İstanbul şehri ile ikisi adaylık aşamasına geçen beş başvuru ile oyunlara ev sahipliği yapma iradesini ortaya koymuştur. Olimpiyat Oyunları'na ev sahipliği yapacak şehrin seçiminde altyapı, güvenlik, konaklama gibi birçok kriter yer almakla birlikte, bir devlet politikası haline gelen ''hükümet ve kamu desteği'' bu kriterler arasında ön plana çıkmaktadır. Bu doğrultuda, İstanbul'un Olimpiyat adaylığı ve ev sahipliği için hükümetin desteğini göstermek üzere 30 Nisan 1992 tarih ve 3796 sayılı İstanbul Kentinde Yapılacak Olimpiyat Oyunları Kanunu'nu çıkarılmıştır. Bu çalışmanın amacı, ilgili kanun ile kurulan İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu'nun (İOOHDK), İstanbul'un adaylık süreçlerindeki faaliyetlerinin, Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) kriterleri ile iç ve dış kamuoyu tartışmaları çerçevesinde incelenmesidir.

Yöntem: Derleme modelinde olan bu çalışmada, IOC Aday Kabul Prosedürü, IOC Değerlendirme Raporları, bilimsel yayınlar, ulusal ve uluslararası kamuoyunda yer alan haberler, Sayıştay raporları ve TBMM tutanakları gibi dokümanlar aracılığıyla veriler toplanmıştır.

Bulgular: IOC Değerlendirme Raporlarında; İstanbul'un altyapı sorunları, tesis yetersizliği, çevresel problemler ve mega etkinlik deneyimi eksikliği nedeniyle rakiplerinden dezavantajlı durumda olduğu görülmektedir. Bununla birlikte kurulun kendi sorumluluklarını yerine getirmek için idari ve mali yönden yetersiz kaldığı, dolayısıyla adaylık başvurularından olumlu sonuç alınamadığı anlaşılmaktadır.

Sonuçlar: İstanbul'un Olimpiyat Oyunları'na ev sahipliği yapabilmesi için, IOC kritelerine uygun yeni Olimpik projelerin planlanması ve hayata geçirilmesi gereklidir. Bu bağlamda, yeni projelerin hayata geçirilebilmesi adına İOOHDK'nın gelir kaynaklarının yeniden tayin edilmesi ve kurulun yapısında revizyona ihtiyaç duyulduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Olimpiyat Oyunları, İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu, Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC)

Examination of the Activities of the Istanbul Olympic Games Preparation and Organization Committee from Different Variables Perspective

Burak BALCI[1], Mustafa Yaşar ŞAHİN[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The Olympic Games, the oldest organization in the world, continues the importance to be an event that attracts great attention today. The Olympic Games provide many opportunities for the city and country where they are held, such as creating a positive image in the international public opinion, infrastructure development and increasing the level of trust. Therefore, countries and cities great scramble to host the games. As a matter of fact, Turkey has demonstrated its will to host the games since the mid-1980s with city of İstanbul with five applications, two of which, have reached the candidacy stage. Although there are many criteria such as infrastructure, security and accommodation in the selection of the city that will host the Olympic Games, "government and public support", which has become a state policy, stands out among these criteria. Accordingly, the Law on the Olympic Games to be Held in the City of Istanbul, dated 30 April 1992 and numbered 3796, was enacted to show the government's support for Istanbul's Olympic candidacy and hosting. The aim of this study is to examine the activities of the Istanbul Olympic Games Preparation and Organization Committee (IOOHK), which was established by the relevant law, in the candidacy processes of Istanbul, within the framework of the International Olympic Committee (IOC) criteria and internal or external public debates.

Materials and Methods: In this study, which is a compilation model, data was collected through documents such as the IOC Candidate Acceptance Procedure, IOC Evaluation Reports, scientific publications, national and international news, Court of Accounts reports and GNAT minutes.

Findings: In IOC Evaluation Reports; It is seen that Istanbul is at a disadvantage compared to its competitors due to infrastructure problems, lack of facilities, environmental problems and lack of mega-event experience. However, it is understood that the board is administratively and financially inadequate to fulfill its responsibilities, and therefore no positive results were obtained from the candidacy applications.

Results: In order for Istanbul to host the Olympic Games, new Olympic projects that comply with IOC criteria must be planned and implemented. In this context, it is thought that there is a need to reassign İOOHDK's income sources and revise the structure of the board in order to implement new projects.

Keywords: Olympic Games, İstanbul Olympic Games Preparation and Organizing Board, International Olympic Committee (IOC)

Sporcuların İkili Kariyer Yetkinliği ve Karar Verme Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Davut BUDAK[1], Furkan KARA[2], Orcan MIZRAK[3]

[1] Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum, TÜRKİYE
[2]Atatürk Üniversitesi, Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü, Erzurum, TÜRKİYE
[3]Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum, TÜRKİYE

ÖZET

Giriş ve Amaç: Sporcuların, spor, eğitim, meslek olmak üzere aynı anda iki kariyere birden sahip olmaları ile her iki uğraş için de unvan ve statü sahibi olmak anlamına gelen bu durumdan hareketle yola çıktığımız bu çalışmanın amacı; Sporcuların ikili kariyer yetkinliği ve karar verme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Yöntem: Bu çalışmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın evrenini Erzurum ilinde çeşitli branşlar ile ilgilenen sporcular oluştururken, örneklem grubunu ise rastgele yöntemle seçilmiş sporcular oluşturmaktadır. Katılımcıların çift kariyer yetkinliği ortalamalarını belirlemek için; De Brandt vd., (2018) tarafından geliştirilen, Türkçe'ye Karadağ ve Aşçı (2020) tarafından uyarlanan **"**Sporcular için Çift Kariyer Yetkinliği Ölçeği" karar verme ortalamalarını belirlemek için Mann vd., (1998) tarafından geliştirilen, Deniz (2004) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Melbourne Karar Verme Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde; frekans analizi, bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans ANOVA analizi, Pearson korelasyon ve post hoc testi kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların çift kariyer yetkinliği ölçeğine göre duygusal farkındalık alt boyutunda maddi durum değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir, Katılımcıların cinsiyetine değişkenine göre karar verme stilleri ölçeği panik karar verme alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,005$).

Sonuç: Çift kariyer yetkinliği ölçeği duygusal farkındalık alt boyutunda düşük ($\overline{X}$=4.37±,502) düzeyde maddi geliri olanların yüksek ($\overline{X}$=3,94±,746) düzeyde geliri olanlara oranla daha fazla ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. Karar verme stilleri ölçeği panik karar verme alt boyutunda erkek ($\overline{X}$=2,20±,547) katılımcıların kadın ($\overline{X}$=1,95±,566) katılımcılara oranla daha fazla ortalamaya sahip oldukları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İkili Kariyer Yetkinliği, Karar Verme Stilleri, Spor

Investigating the Relationship Between Dual Career Competence and Decision-Making Styles of Athletes

Davut BUDAK[1], Furkan KARA[2], Orcan MIZRAK[3]

ABSTRACT

Introduction and Aim: The purpose of this study is to examine the relationship between dual career competence and decision-making styles of athletes, which we set out from the fact that athletes have two careers at the same time: sport, education and profession, which means having a title and status for both endeavors.

Method: Relational survey method was used in this study. While the population of the study consists of athletes interested in various branches in Erzurum province, the sample group consists of athletes selected randomly. "Dual Career Competence Scale for Athletes" developed by De Brandt et al. (2018) and adapted into Turkish by Karadağ and Aşçı (2020), and "Melbourne Decision Making Scale" developed by Mann et al. (1998) and adapted into Turkish by Deniz (2004) were used to determine the decision making averages of the participants. Frequency analysis, independent sample t-test, one-way variance ANOVA, Pearson correlation and post hoc test were used to analyze the data.

Findings: According to the participants' dual career competence scale, a significant difference was found in the emotional awareness sub-dimension according to the financial status variable, according to the participants' gender variable, a significant difference was found in the panic decision-making sub-dimension of the decision-making styles scale ($p<0.005$).

Conclusion: In the emotional awareness sub-dimension of the dual career competence scale, it is seen that those with low ($\overline{X}$ =4.37±,502) level of financial income have a higher mean than those with high ($\overline{X}$ =3.94±,746) level of income. In the panic decision-making sub-dimension of the decision-making styles scale, male ($\overline{X}$ =2.20±.547) participants had a higher mean than female ($\overline{X}$ =1.95±.566) participants.

Keywords: Dual Career Competence, Decision-Making Styles, Sports

Erkek Futbolcularda Vücut Kompozisyonunun Solunum Fonksiyonları Üzerindeki Etkisi

Coşkun YILMAZ[1], Mustafa Barış SOMOĞLU[1]

[1] Gümüşhane Üniversitesi, Gümüşhane

ÖZET

Giriş ve Amaç: Futbolcular için solunumu etkileyen vücut kompozisyonu faktörleri, oyuncuların performansını ve dayanıklılığını doğrudan etkilemektedir. Çalışmamızın amacı erkek futbolcularda vücut kompozisyon faktörlerinin solunum fonksiyonuna etkisinin incelenmesidir.

Yöntem: Çalışmaya katılan tüm deneklerin vücut kompozisyon parametrelerini belirlemek için Gaia 359 Plus BodyPass analizörü kullanıldı. Vücut kitle endeksi (VKİ), Vücut yağ, protein ve mineral oranları alınmıştır. Denekler analizör üzerine tişört ve şort giyili şekilde çıplak ayakla çıkarıldı. Solunum fonksiyon testleri için FEV1, FEV1 / FVC (Tiffenau indeksi), FVC, SVC ve MVV kapasiteleri bir MGF Diagnostics CPFS / D USB Spirometre kullanıldı. FEV1 / FVC değeri <% 70 olan futbolcular ve akciğer hastalığı, üst solunum yolu enfeksiyonu öyküsü olanlar çalışma dışı bırakıldı. Solunum kas kuvvetleri için (MIP ve MEP), ATS / ERS, 2002 kılavuzlarına göre, portatif bir elle tutulan ağız solunum basıncı ölçüm cihazı (MicroRPM, CareFusion Micro Medical, Kent, İngiltere) ile ölçülmüştür. MIP ölçümü rezidüel hacim ile, MEP ise total akciğer kapasitesi uygulandı. Verilerin analizi için SPSS 22 istatistik programı kullanıldı.

Bulgular: Çalışmamızda vücut protein oranının FVC kapasitesini etkilediği tespit edilirken diğer parametreleri etkilemediği tespit edilmiştir. Vücut yağ oranının FVC, FEV1, SVC ve İC kapasitelerini etkilerken, FEV1/FVC, MVV solunum kas kuvvetlerini (MİP ve MEP) etkilemediği tespit edilmiştir. Vücut mineral oranının solunum parametrelerinde sadece FEV1 parametresini etkilediği diğer solunum fonksiyon ve solunum kas kuvvet değerlerini etkilemediği tespit edilmiştir.

Sonuç: Vücut yağ oranının solunum fonksiyonlarını etkidiği, solunum kas kuvvetlerini etkilemediği, vücut protein (FVC) ve mineral oranının (FEV1) ise solunum fonksiyon ve solunum kas kuvvetlerini etkilemediği tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Futbol, solunum sistemi, vücut kompozisyonu

The Effect of Body Composition on Respiratory Functions in Male Football Players

Coşkun YILMAZ[1], Mustafa Barış SOMOĞLU[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Body composition factors affecting respiration in football players have a direct impact on player performance and endurance. The aim of our study is to investigate the effect of body composition factors on respiratory function in male soccer players.

Methods: The Gaia 359 Plus BodyPass analyser was used to determine body composition parameters of all subjects participating in the study. Body mass index (BMI), body fat, protein and mineral ratios were measured. The subjects were brought to the analyser barefoot, wearing a T-shirt and shorts. Respiratory function tests, FEV1, FEV1/FVC (Tiffenau index), FVC, SVC and MVV capacities were measured using an MGF Diagnostics CPFS/D USB spirometer. Football players with FEV1/FVC values <70% and those with a history of lung disease or upper respiratory tract infection were excluded from the study. Respiratory muscle forces (MIP and MEP) were measured using a portable, hand-held respiratory pressure meter (MicroRPM, CareFusion Micro Medical, Kent, UK) according to ATS/ERS, 2002 guidelines. MIP was measured by residual volume and MEP by total lung capacity. SPSS 22 statistical software was used to analyse the data.

Results: In our study, body protein ratio affected FVC capacity but not other parameters. It was found that body fat ratio affects FVC, FEV1, SVC, and IC capacity but not FEV1/FVC, MVV respiratory muscle forces (MIP and MEP). It has been found that body mineral ratio only affects the FEV1 parameter in respiratory parameters and does not affect other respiratory functions and muscle strength values.

Conclusion: It was found that body fat ratio affected respiratory function but not respiratory muscle strength, and body protein (FVC) and mineral ratio (FEV1) did not affect respiratory function and respiratory muscle strength.

Key words: Football, respiratory system, body composition

Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Yapay Zekâ Kaygılarının Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Buğra Çağatay SAVAŞ[1], Murat TURAN[2]

[1] Erzurum Teknik Üniversitesi/Spor Bilimleri Fakültesi, ERZURUM
[2] Erzurum Teknik Üniversitesi/Spor Bilimleri Fakültesi, ERZURUM

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı, spor bilimleri öğrencilerinin yapay zekâ kaygılarını farklı değişkenlere göre incelemektir.

Yöntem: Tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmaya kolayda örnekleme yöntemiyle belirlenen 181 (102 erkek+79 kadın) spor bilimleri öğrencisi dahil edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak "kişisel bilgi formu" yapay zekâ kaygı ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen verilerin basıklık ve çarpıklık değerlerine bakılmış, katılımcıların demografik durumlarını belirlemek için frekans analizi yapılmıştır. Cinsiyet ve bölüm değişkenlerine göre bağımsız gruplarda t-testi, diğer değişkenler için tek yönlü varyans analizi kullanılmış, anlamlılık düzeyi ($p<0.05$) alınmıştır.

Bulgular: Araştırma sonucunda katılımcı öğrencilerin yapay zekâ kaygılarının yaş, cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenlerine göre farklılık göstermediği ($p>.05$) ve orta düzeyde yapay zekâ kaygı puanlarına sahip oldukları tespit edilmiştir. Yapay zekâ kaygısı ile ilgili çalışmaların, farklı üniversitelerde ve üniversitelerin farklı bölümlerinde yapılarak sonuçlar arasında karşılaştırmalar yapılması önerilebilir.

Sonuçlar: Sonuç olarak, spor bilimleri alanındaki öğrencilerin yapay zeka kaygı düzeylerinin orta seviyede olduğu, cinsiyet, yaş, bölüm ve sınıf değişkenlerine göre, alt boyutlarda ve ölçek toplamında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar ölçülmediği, ulaşılan sonuçların literatür ile uyumlu olduğu söylenebilir. Yapay zekâ kaygısı ile ilgili çalışmaların, farklı üniversitelerde ve üniversitelerin farklı bölümlerinde yapılarak sonuçlar arasında karşılaştırmalar yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Spor Bilimleri, Kaygı.

Investigation of The Artificial Intelligence Anxiety of Students Studying At The Faculty of Sports Sciences According To Different Variables

Buğra Çağatay SAVAŞ[1], Murat TURAN [2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This research aims to examine the artificial intelligence concerns of sports science students according to different variables.

Materials and Methods: 181 (102 male + 79 female) sports science students determined by convenience sampling method were included in the research conducted in the survey model. **The** "Personal Information Form" artificial intelligence anxiety scale was used as a data collection tool in the research. Kurtosis and skewness values of the data obtained were examined, and frequency analysis was performed to determine the demographic status of the participants. T-test was used in independent groups according to gender and department variables, and one-way analysis of variance was used for other variables, and the significance level ($p<0.05$) was taken.

Findings: As a result of the research, it was determined that the artificial intelligence concerns of the participating students did not differ according to age, gender, department, and class variables ($p>.05$) and that they had medium-level artificial intelligence anxiety scores. It may be recommended to conduct studies on artificial intelligence anxiety at different universities and different departments and compare the results.

Results: As a result, it can be said that the artificial intelligence anxiety levels of the students in the field of sports sciences are at a moderate level; statistically significant differences were not measured in the sub-dimensions and the total scale according to gender, age, department, and class variables, and the results obtained are consistent with the literature. It can be suggested that studies on artificial intelligence anxiety should be conducted in different universities and different departments of universities, and comparisons should be made between the results.

Keywords: Artificial Intelligence, Sports Sciences, Anxiety

Kadın Hentbolcularda Beslenme Okuryazarlığının İncelenmesi

Ezgi SAMAR[1], İsa KELEŞ[2]

[1] Artvin Çoruh Üniversitesi, Artvin
[2] Artvin Çoruh Üniversitesi, Artvin

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı kadın hentbolcularda beslenme okuryazarlığının incelenmesidir.

Yöntem: Çalışmaya 142 gönüllü kadın sporcu katılmıştır. Çalışmanın anket formunda 6 soru demografik özellik, 22 soru Bari (2012) tarafından geliştirilen ve Türkmen, Kalkan ve Filiz tarafından Türkçeye çevrilen 'Beslenme Okuryazarlığı Ölçeği' kullanılmıştır. Veriler normal dağılım göstermiş olup; istatistiksel analizi parametrik testlerden bağımsız gruplar T-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Pearson korelasyon analizleri kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular: Yapılan analizler sonucunda katılımcıların yaşlarıyla kritik beslenme okuryazarlığı arasında negatif yönde düşük düzeyde ilişkiler tespit edilmiş olup BKI durumuna göre de beslenme toplam puan ve ölçek alt boyutlarının tümünde istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p>.05$). Katılımcıların ekonomik durumlarına göre etkileşimli beslenme okuryazarlığı boyutunda anlamlı farklılık tespit edilirken diğer alt boyutlarda ve toplam puanda anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir ($p>.05$). Katılımcıların sporcu yılları ile ölçek alt boyut ve beslenme toplam puanları arasında da anlamlı ilişkiler tespit edilmemiştir ($p>.05$).

Sonuçlar: Kadın hentbolcuların beslenme okuryazarlığının belirlenerek sağlıklı beslenmeleri gerek sportif performansın artırılması gerekse sakatlıkların önlenmesi açısından oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Hentbol, Beslenme, Beslenme Okuryazarlığı

Investigation of Nutritional Literacy in Female Handball Players

Ezgi SAMAR[1], İsa KELEŞ[2]

[1] Artvin ÇoruhUniversity, Artvin
[2] Artvin ÇoruhUniversity, Artvin

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This study aimed to investigate nutritional literacy in female handball players.

Materials and Methods: The study consisted of 142 voluntary female athletes. In the questionnaire form of the study, 6 questions on demographic characteristics and 22 questions on the 'Nutrition Literacy Scale' developed by Bari (2012) and translated into Turkish by Türkmen, Kalkan and Filiz were used. The data were normally distributed and statistical analyses were performed using independent groups T-test, one-way analysis of variance (ANOVA) and Pearson correlation analyses from parametric tests.

Findings: As a result of the analyses, a low-level negative relationship was found between participants ages and critical nutrition literacy, and a statistically significant difference was found in the total score and all sub-dimensions of the scale according to the BMI status ($p>.05$). According to the economic status of the participants, a significant difference was found in the interactive nutrition literacy dimension, while no significant differences were found in other sub-dimensions and the total score ($p>.05$). No significant relationship was found between the participants' athleticism experience and the scale sub-dimension and nutrition total scores ($p>.05$).

Results: Determining the nutritional literacy of female handball players and providing them with a healthy diet is very important in terms of both increasing sports performance and preventing injuries.

Keywords: Handball, Nutrition, Nutrition Literacy

Özel Beden Eğitimi ve Spor Salonlarının Müşteriler Açısından Hizmet Kalitesinin Değerlendirilmesi: Trabzon İli Örneği

Özgür Kemal HACIÖMEROĞLU[1], AKIN ÇELİK[2], Samet ZENGİN[2]

[1]Trabzon Üniversitesi, Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı Bölümü
[2]Trabzon Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon

ÖZET

Giriş ve Amaç: Son yıllarda Türkiye'nin birçok şehrinde olduğu gibi Trabzon ilinde de özel spor salonlarının sayısı gittikçe artmaktadır. Bu araştırmanın amacı; Trabzon ili özelinde faaliyet göstermekte olan özel beden eğitimi ve spor salonlarının müşteriler açısından hizmet kalitesinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesini amaçlamaktadır.

Yöntem: Araştırma grubunuTrabzon ilinde 30'a yakın spor salonuna giden 120 Erkek (%50) ile 120 (%50) Kadın olmak üzere toplam 240 katılımcı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" ile Öztürk (2016) tarafından geliştirilen "Q-Sport 14" ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verileri Google Formda oluşturulan anket formu üzerinden elde edilmiştir. Verilerin istatistiki analizinde SPSS 22.0 paket programı kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde istatistiki yöntem olarak; frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda, aylık ortalama geliri 5500 TL ve altı olan katılımcı sayısı 28 (% 11,7), 5501-8500 TL arasında olan katılımcı sayısı 73 (%30,4) 8501-11500 TL arasında olan katılımcı sayısı 84 (%35) ve 11501 TL ve üzeri olan katılımcı sayısı ise 55 (%22,9) olduğu görülmektedir. "Yaşadığınız ilçe / semtte spor salonu mevcut mudur?" sorusuna araştırmaya katılanların 234'ü (%97,5) evet, 6'sı (%2,5) hayır cevabını vermiştir. "Spor salonlarını kullanma sıklığınız nedir?" sorusuna katılımcıların 210'u (%87,9) haftada 1-3 kez, 29'u (%12,1) haftada 4 ve üzeri olmak üzere cevabını vermiştir. "Spor salonuna nasıl gidiyorsunuz?" sorusuna katılımcıların 104'ü (% 43,3) yürüyerek, 107'si (%44,6) özel araçla, 29'u (%12,1) ise toplu taşıma aracıyla gittikleri cevabını vermiştir.

Sonuç: Trabzon ili genelinde özel spor salonlarının sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Trabzon ilinde yaşayan insanların spora olan ilgileri ilde faaliyet gösteren özel spor salonlarının önemini aynı ölçüde arttırmaktadır. Spor salonları sadece spor yapılan tesisler değil aynı zamanda birer sosyalleşme alanları olmaya başlamıştır. Şehir insanının iş yoğunluğunu üzerlerinden atma, vücut ve psikolojik olarak kendilerini iyi hissetme ihtiyacı ile ilerleyen yaş sebebiyle oluşabilecek rahatsızlıkları önceden önlem alma amacıyla spor salonlarına talebi artmıştır. Tesislerde görev yapan personel ve eğitmenler konusunda bir soruna rastlanmamıştır. Bu gibi tesislere katılım gösteren insanların çoğunluğunun özel araçları ile gittikleri araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır. Şehirde ulaşım ağının çağın gereklerine göre geliştirildiği takdirde katılımın daha çok artacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Spor Tesisi, Hizmet Kalitesi

Evaluation of The Service Quality of Prıvate Physical Education and Gym Centers For Customers: The Example of Trabzon Province

Özgür Kemal HACIÖMEROĞLU[1], Akın ÇELİK[1], Samet ÇELİK[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: In recent years, the number of private gyms has been increasing in Trabzon, as in many cities of Turkey. The purpose of this research; It aims to evaluate the service quality of private physical education and gyms operating in Trabzon province in terms of various variables for customers.

Materials and Methods: The research group consists of a total of 240 participants, 120 men (50%) and 120 (50%) women, who attend nearly 30 gyms in Trabzon. In the study, the "Personal Information Form" prepared by the researcher and the "Q-Sport 14" scale developed by Öztürk (2016) were used as data collection tools.Research data was obtained through the survey form created in Google Form. SPSS 22.0 package program was used in the statistical analysis of the data. As a statistical method in evaluating data; Frequency and percentage calculations were made.

Findings: In line with the findings, the number of participants with an average monthly income of 5500 TL and below is 28 (11.7%), the number of participants with an average monthly income of 5501-8500 TL is 73 (30.4%), and the number of participants with an average monthly income of 8501-11500 TL is 84 (35%).) and the number of participants with 11501 TL and above is 55 (22.9%). “Is there a gym in the town/district you live in?” 234 (97.5%) of the survey participants answered yes and 6 (2.5%) answered no. “How often do you use gyms?” 210 (87.9%) of the participants answered the question 1-3 times a week, and 29 (12.1%) answered 4 or more times a week. “How do you get to the gym?” 104 of the participants (43.3%) answered that they went by foot, 107 (44.6%) by private vehicle, and 29 (12.1%) by public transportation.

Results: The number of private gyms throughout Trabzon province is increasing day by day. The interest of people living in Trabzon in sports equally increases the importance of private gyms operating in the city. Gyms have become not only sports facilities but also socialization areas. City people's demand for gyms has increased in order to relieve their work load, to feel good physically and psychologically, and top revent diseases that may ocur due to advancing age. No problems were encounte redregarding the personel and trainers working in the facilities. It has been revealed as a result of the research that the majority of people attending such facilities go with their private vehicles. It is thought that participation will increase even more if the transportation network in the city is developed according to there quirements of the age.

Keywords: Sports, Sports Facility, Service Quality

Spor Teşkilatları Bünyesindeki Spor Tesislerinin Yönetim Kapasitesinin İncelenmesi: İzmir İli Örneği

Bilal YILDIRIM[1], Pero Duygu DUMANGÖZ[2], Duygu ÜLKER[3]

[1] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, AYDIN
[2] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, AYDIN
[3] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, AYDIN

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırma Türkiye'de kamu adına spor ve gençlik faaliyetini yürütmekle sorumlu bir kurumun İzmir İli sınırları içerisinde görev yapan yöneticilerinin yönetim kapasitesinin incelenmesini ve kapasite geliştirmeye yönelik çalışmaların belirlenerek, halkın aldığı hizmet kalitesinin arttırılmasını amaçlamaktadır. Ayrıca, yönetici kadrosunun yönetim kapasitesinin, yöneticilerin demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığının araştırılması amaçlanmaktadır.

Yöntem: Araştırma, genel tarama modellerinden betimsel model kapsamında yapılmıştır. Araştırmanın evrenini ve örneklemini İzmir ilinde spor örgütlerinin spor tesislerinde yönetici pozisyonunda görev yapan 66 spor yöneticisi oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem belirlemede tam sayım örnekleme tekniği benimsenmiştir. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak iki bölümden oluşan bir form kullanılmıştır. Formun birinci bölümünde spor yöneticilerinin demografik özelliklerinin sorgulandığı kısım yer alırken, ikinci bölümde Çetin ve Karaçam (2021) tarafından geliştirilen "Spor Tesisi Yöneticilerin Yönetim Kapasitesinin Değerlendirilmesi Ölçeği " kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin analizi, IBM SPSS 22.0 paket programı ile gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Spor yöneticilerinin spor tesisleri yönetim kapasitelerinde cinsiyet, eğitim durumu, yaş ve hizmet durumu değişkenlerine göre, müşteri ilişkileri yönetimi, insan kaynakları yönetimi, operasyon yönetimi ve finansal yönetim alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır.

Sonuçlar: Spor yöneticilerinin spor tesisleri yönetim kapasitelerinin, belirlenen demografik değişkenlere göre benzer olduğu tespit edilmiştir. Ancak cinsiyet değişkenine göre sıra ortalamaları, kadın spor yöneticilerinin müşteri problemlerinin çözümünde, işletmedeki riskleri en aza indirgemede, işletmedeki görevlerin takibinde, erkek spor yöneticilerinin ise finansal konularda daha iyi olduklarını göstermektedir. Yaş değişkenine göre ise, spor yöneticilerinin yaşında meydana gelen bir artış veya azalmanın, onların spor tesisi yönetim kapasite algısında, bir artış veya azalışa neden olmadığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Yönetim, Yönetici, Tesis, Taşra Teşkilatı

Examination of the Management Capacity of Sports Facilities within Sports Organizations: Izmir Province Example

Bilal YILDIRIM[1], Pero Duygu DUMANGÖZ[2], Duygu ÜLKER[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This research aims to examine the management capacity of the managers of an institution responsible for carrying out sports and youth activities on behalf of the public in Turkey, working within the borders of Izmir Province, and to increase the quality of service received by the public by determining the studies for capacity development. In addition, it is aimed to investigate whether the management capacity of the managerial staff differs according to the demographic characteristics of the managers.

Materials and Methods: The research was conducted within the scope of the descriptive model, one of the general screening models. The population and sample of the research consists of 66 sports managers working in managerial positions in the sports facilities of sports organizations in Izmir. In the research, full count sampling technique was adopted to determine the sample. A form consisting of two parts was used as the data collection method in the research. While the first part of the form included the section where the demographic characteristics of sports managers were questioned, the "Sports Facility Managers' Management Capacity Evaluation Scale" developed by Çetin and Karaçam (2021) was used in the second part. Analysis of the data obtained from the research was carried out with the IBM SPSS 22.0 package program.

Findings: No statistically significant difference was detected in the sports facilities management capacities of sports managers in the sub-dimensions of customer relationship management, human resources management, operations management and financial management, according to gender, education level, age and service status variables.

Results: It was determined that the sports facilities management capacities of sports managers were similar according to the determined demographic variables. However, the rank averages according to the gender variable show that female sports managers are better at solving customer problems, minimizing risks in the business, following up the tasks in the business, and male sports managers are better in financial matters. According to the age variable, it is concluded that an increase or decrease in the age of sports managers does not cause an increase or decrease in their sports facility management capacity perception.

Keywords: Sports, Management, Manager, Facility, Country Organization

Teknoloji Bağımlılığının Gölgesinde Rekreasyon: Dijital Detoks ve Sağlıklı Yaşam Dengesi

Fatih BEDIR[1]

[1] Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Günümüz dijital çağında, teknoloji hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline geldi. Ancak bu bağımlılık, rekreasyon ve fiziksel sağlık üzerinde olumsuz etkiler yaratmaya başladı. Bu bildiri, teknoloji bağımlılığı ile rekreasyonun kesişimini ve bu kesişimdeki potansiyel etkileri incelemeyi amaçlar. Dijital teknolojilerin hızlı gelişimi, insanları ekranların önünde daha fazla zaman geçirmeye yönlendirmektedir. Bu, fiziksel aktivite seviyelerinin düşmesine ve doğal çevre ile bağlantının zayıflamasına yol açmaktadır.

Yöntem: Çalışma, literatür tarama yöntemi kullanılarak teknoloji bağımlılığı ve dijital detoks konusundaki psikolojik ve sosyal bilimler literatürü esas alınarak derlenmiştir.

Bulgular: Çalışmada, teknoloji bağımlılığının insanların açık havada vakit geçirme ve sağlıklı yaşam biçimleri benimsemeleri üzerindeki olumsuz etkileri görülmektedir. Çalışma, dijital detoksun teknoloji bağımlılığı sorununa karşı potansiyel bir çözüm olarak öne çıktığını göstermektedir. Dijital detoks pratiği, bireylerin belirli bir süre teknolojik cihazlardan uzaklaşmalarını ve bu süre zarfında doğal çevre ile bağlantı kurarak rekreasyon etkinliklerine katılmalarını teşvik eder.

Sonuçlar: Dijital detoksun ve bilinçli teknoloji kullanımının teşvik edilmesinin, insanların fiziksel ve zihinsel sağlıklarını iyileştirmelerine ve doğal çevreleriyle daha sık etkileşimde bulunmalarına yardımcı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Sağlık, Rekreasyon

Recreation in the Shadow of Technology Addiction: Digital Detox and Healthy Life Balance

Fatih BEDIR [1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: In today's digital era, technology has become an integral part of our lives. However, this dependency has begun to have adverse effects on recreation and physical health. This paper aims to investigate the intersection of technology dependency and recreation and explore the potential impacts within this intersection. The rapid development of digital technologies has led people to spend more time in front of screens, resulting in a decrease in physical activity levels and a weakening of the connection with the natural environment.

Materials and Methods: The study was compiled based on the psychological and social sciences literature on technology addiction and digital detox using the literature review method.

Findings: In the study, the adverse effects of technology addiction on individuals' tendencies to spend time outdoors and adopt healthy lifestyles are observed. The research indicates that digital detox emerges as a potential solution to the problem of technology addiction. The practice of digital detox encourages individuals to distance themselves from technological devices for a specific period and, during this timeframe, reconnect with the natural environment by participating in recreational activities.

Results: It is thought that digital detox and encouraging conscious technology use can help people improve their physical and mental health and interact with their natural environment more frequently.

Keywords: Technology, Healthy, Recreation

Spor ve Fiziksel Aktiviteden Kaçınma Ölçeği: Bir Ölçek Uyarlama Çalışması

Ünsal ALTINIŞIK[1], Murat ÖZMADEN[2], Hasan GÜLER[1], Gökhan DOKUZOĞLU[3]

[1]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Aydın
[2] Iğdır Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Iğdır
[3]Bozdoğan Yazıkent Mürşide Akçay Ortaokulu, Aydın

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmada Bevan vd. (2018) tarafından geliştirilen Spor ve Fiziksel Aktiviteden Kaçınma Ölçeği İngilizceden Türkçe'ye uyarlama yapılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Ölçek geliştirme sürecinde araştırma grubunu 384 katılımcı oluşturmuştur. Ölçeğin dil geçerliliğinin sağlanmasında ölçek öncelikle ölçeğin orijinal diline ve Türkçe'ye hakim en az iki dil ve çeviri uzmanı tarafından Türkçeye çevrilmiştir. İkinci aşamada ölçekler arası kıyaslama yapılmış ve en uygun çeviri ve ortak noktalar göz önüne alınmıştır. Üçüncü aşamada ise Oluşan form ile ölçme aracının orijinal formu karşılaştırılmıştır. Yabancı dil alanında deneyim sahibi olan iki uzman görüşleri alınmıştır. Son olarak dördüncü aşamada ise ölçeğin özgün ve Türkçe formu bir spor psikolojisi ve bir de psikolojik rehberlik alanında uzman öğretim elemanları tarafından değerlendirilmiş ve ölçeğin dil geçerliliğinin sağlandığına karar verilmiştir. Kapsam geçerliğinin sağlanmasında uzman görüşleri, yapı geçerliğinde ise hem açımlayıcı hem de doğrulayıcı faktör analizi aracılığıyla sağlanmıştır.

Bulgular: Yapılan geçerlik çalışmaları neticesinde ölçeğin tek faktörlü toplam 9 maddeden oluştuğu ve açıklanan varyansın % 63,438'ini açıkladığı tespit edilmiştir. Ölçeğin güvenirlik çalışmaları ölçeğin tamamı ve alt faktörleri için hesaplanan iç tutarlık katsayıları ile belirlenmiştir. Ölçeğe ait Cronbach alfa (α) değeri 0,92 olarak bulunmuştur. Bu sonuç ölçme aracının güvenir olduğunu göstermektedir

Sonuç: Elde edilen bulgular neticesinde; Spor ve Fiziksel Aktiviteden Kaçınma Ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçen bir ölçüm aracı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Fiziksel Aktivite, Kaçınma

Sports and Physical Activity Avoidance Scale: A Scale Adaptation Study

Ünsal ALTINIŞIK[1], Murat ÖZMADEN[2], Hasan GÜLER[1], Gökhan DOKUZOĞLU[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: In this research, Bevan et al. It was aimed to adapt the Sports and Physical Activity Avoidance Scale developed by (2018) from English to Turkish.

Method: During the scale development process, the research group consisted of 384 participants. To ensure the language validity of the scale, the scale was first translated into Turkish by at least two language and translation experts who were fluent in the original language of the scale and Turkish. In the second stage, a comparison was made between the scales and the most appropriate translation and common points were taken into account. In the third stage, the created form was compared with the original form of the measurement tool. The opinions of two experts with experience in the field of foreign languages were taken. Finally, in the fourth stage, the original and Turkish form of the scale was evaluated by faculty members who are experts in sports psychology and psychological guidance, and it was decided that the language validity of the scale was ensured. Expert opinions were provided to ensure content validity, and construct validity was ensured through both exploratory and confirmatory factor analysis.

Findings: As a result of the validity studies, it was determined that the scale consists of a total of 9 items with a single factor and explains 63.438% of the explained variance. Reliability studies of the scale were determined by internal consistency coefficients calculated for the entire scale and its sub-factors. Cronbach's alpha (α) value of the scale was found to be 0.92. This result shows that the measurement tool is reliable.

Result: As a result of the findings; It has been determined that the Sports and Physical Activity Avoidance Scale is a valid and reliable measurement tool.

Key Words: Sports, Physical Activity, Avoidance

.

Sporcuların Tutku Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Hasan GÜLER[1], Ercan ZORBA[2], Murat SARAÇOĞLU[3], Murat TUNÇBİLEK[4], Tülay EMİR[5], Cihan AYHAN[6]

[1]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Aydın
[2] Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Muğla
[3]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Aydın
[4]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara
[5]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Aydın
[6]Sakarya Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Sakarya

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada sporcuların sporda tutku düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmada ilgili verilerin toplanması için kullanılan anket iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde demografik bilgiler, ikinci kısımda Sigmundsson ve diğerleri (2020) tarafından geliştirilen Türkçe uyarlamasını Özdayı ve diğerleri (2021) yaptığı Sporda Tutkunluk Ölçeği oluşturmuştur. Verilerin analizinde SPSS 25.0 paket programı kullanılmıştır. İstatistiksel açıdan, frekans ve yüzde hesaplamaları, güvenirlik katsayısı hesaplamaları t testi ve anova analizi yapılmıştır. Analiz yapılırken %95 güven aralığına göre analiz yapılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların tutku düzeyleri ile yaş değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu tespit edilirken cinsiyet, spor branşı, milli sporcu olma, gelir düzeyi ve spor geçmişi değişkenlerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir.

Sonuç: Sonuç olarak katılımcıların sporda tutkunluk düzeylerinin yüksek olduğu ve yaşı küçük olan katılımcıların sporda tutku düzeylerinin daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Tutku, Sporda Tutku.

Investigation of Athletes' Passion Levels in Terms of Some Variables

Hasan GÜLER[1], Ercan ZORBA[2], Murat SARAÇOĞLU[3], Murat TUNÇBİLEK[4], Tülay EMİR[5], Cihan AYHAN[6]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This study was conducted to examine the passion levels of athletes in sports in terms of some variables.

Method: The survey used to collect relevant data in the study consisted of two parts. The first part consists of demographic information, and the second part consists of the Sports Passion Scale, developed by Sigmundsson et al. (2020) and adapted into Turkish by Özdayı et al. (2021). SPSS 25.0 package program was used to analyze the data. Statistically, frequency and percentage calculations, reliability coefficient calculations, t test and anova analysis were performed. While making the analysis, the analysis was made according to the 95% confidence interval.

Findings: While it was determined that there was a statistically significant difference between the participants' passion levels and the age variable, there was no statistically significant difference in the variables of gender, sports branch, being a national athlete, income level and sports history.

Conclusion: As a result, it was revealed that the participants' levels of passion in sports were high and that the younger participants had higher levels of passion in sports.

Key Words: Sports, Passion, Passion in Sports.

Who is the Champion of the 2010 – 2011 Turkish Super League? – Fixing Games Crisis in Turkish Football

Ozzy KELES[1]

[1] Western University, London, Ontario, Canada

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The 2010-11 Turkish Super League concluded on May 22nd, 2011, when Fenerbahce Football Cub (hereafter: Fenerbahce) won the league title over Trabzonspor with merely a goal difference advantage. Both teams collected 82 points in three points contests in league competition after playing a total of 34 games. While many Fenerbahce fans celebrated their title across Turkey, there was no celebration for Trabzonspor in Trabzon. Fenerbahce's celebration ended on July 3rd, 2011, in the wake of an investigation revealing the most significant case of corruption in the history of the Turkish football– the fixing of 17 football matches. The primary aim of this study is to investigate the historical elements surrounding the match-fixing crisis in the 2010 – 2011 Turkish Super League, excluding any forms of political interventions.

Materials and Methods: Within existing literature, scholars have made attempts to analyze the match-fixing crisis in Turkey from various perspectives, none of them empirically based. This study applies a qualitative approach gleaned from empirical sources to contribute to empirical literature, mainly through archival items, court reports, newspapers, and additional secondary texts. This study will be presented in a historical narrative format.

Findings and Results: Shortly after the investigations commenced 61 individuals were arrested, including club officials and football players. Subsequently, the Union of European Football Associations (UEFA) declared that circumstances warranted immediate suspension of Fenerbahce from the Champions League play for the 2011-12 season. The suspension of Fenerbahce gave Trabzonspor hope that the team would be awarded the 2010-11 Turkish Super League title. Although the match-fixing allegations were ultimately proven to be true after examinations by international sports courts, appeal judges later decided to lift all sentences, thereby leaving the entire case unresolved and problematic.

Keywords: Match-fixing, Turkish football, FIFA, UEFA

Futbolcuların Denge ve Ayak Taban Deri Direnci Parametrelerinin, Antropometrik ve Performans Parametreleri ile İlişkisinin Değerlendirilmesi

Murat BİLGİN[1], Serap ÇOLAK2, Murat SON[2]

[1] İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul
[2] Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada futbolcuların denge ve taban deri direnç düzeyleri ile antropometrik ve performans parametreleri arasındaki ilişkinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, öncelikle futbolcuların denge ve ayak tabanı deri direnci düzeylerinin hem kendi aralarında hem de ölçülen diğer parametrelerle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığı araştırılmıştır.

Yöntem Araştırmaya kontrol grubu olarak 22 elit futbolcu (17,45±0,59 yaş) ve 22 erkek üniversite öğrencisi (18,95±1,31 yaş) katılmıştır. Katılımcıların antropometrik ölçümleri, ayak tabanı direnci ölçümleri, denge ölçümleri, hız ölçümleri ve dikey sıçrama ölçümleri yapıldı. Araştırmaya ait istatistiksel değerlendirmeler SPSS 23.0 paket programında yapılmıştır. Normal dağılıma uygunluk gösteren değişkenler için bağımsız iki toplum ortalamasına dayalı iki örneklem T testi, normal dağılıma uygunluk göstermeyen değişkenler için Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek için korelasyon analizi yapılmıştır. Verilerin analizi %95 güven aralığında ve 0.05 anlamlılık düzeyinde incelenmiştir.

Bulgular Futbolcularla kontrol grubu arasında denge düzeyleri, taban derisi direnç düzeyleri, performans parametreleri ve antropometrik özellikler açısından istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($p<0.05$). Futbolcuların denge ölçümleri ile antropometrik özellikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Futbolcuların ayak derisi direnci ile antropometrik özellikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulundu ($p<0.05$). Futbolcuların denge ve performans parametreleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulundu ($p<0.05$). Futbolcuların ayak derisi direnç düzeyi ile performans parametreleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$).

Sonuç: Futbolcuların denge düzeyleri, ayak derisi direnç düzeyleri ve antropometrik özellikleri arasında anlamlı bir ilişki bulunması, ayak derisi direnci gibi basit parametrelerin sporcuların performansını dolaylı olarak etkileyebileceğini göstermiştir. Bu sonuçlara göre antrenörler, antrenmanlarda denge egzersizlerine yer verilmesinin gerekliliğini göz önünde bulundurmalı, ayrıca sporcuların fiziksel kapasite değerlendirmesinde ve antrenman planlamasında deri direnç seviyeleri gibi spesifik ölçümlerin etkili olabileceğini göz önünde bulundurmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Deri direnci, denge, antropometri, performans

*****Bu çalışma Prof. Dr. Serap ÇOLAK danışmanlığında 2022 yılında tamamlanan "Futbolcuların Denge ve Ayak Taban Deri Direnci Parametrelerinin, Antropometrik ve Performans Parametreleri ile İlişkisinin Değerlendirilmesi'' adlı doktora tezinden üretilmiştir.

Evaluation of the Relationship Between Balance and Sole Skin Resistance Parameters of Football Players, Anthropometric And Performance Parameters

Murat BİLGİN[1], Serap ÇOLAK[2], Murat SON[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This study aimed to investigate the relationship between balance and plantar skin resistance levels and anthropometric and performance parameters of football players. For this purpose, it was first investigated whether there was a significant relationship between the balance and sole skin resistance levels of football players and with other measured parameters.

Materials and Methods: 22 elite football players (17.45±0.59 years old) and 22 male university students (18.95±1.31 years old) participated in the study as a control group. Anthropometric measurements, sole resistance measurements, balance measurements, speed measurements and vertical jump measurements of the participants were made. Statistical evaluations of the research were made in the SPSS 23.0 package program. A two-sample T test based on two independent population averages was used for variables that conform to normal distribution, and the Mann-Whitney U test was used for variables that do not conform to normal distribution. Correlation analysis was performed to determine the relationship between variables. The analysis of the data was examined at 95% confidence interval and 0.05 significance level.

Findings: A statistically significant difference was found between the football players and the control group in terms of balance levels, sole skin resistance levels, performance parameters and anthropometric characteristics ($p<0.05$). There was no statistically significant relationship between balance measurements and anthropometric characteristics of football players ($p>0.05$). A statistically significant relationship was found between foot skin resistance and anthropometric characteristics of football players ($p<0.05$). A statistically significant relationship was found between the balance and performance parameters of football players ($p<0.05$). There was no statistically significant relationship between the football players's foot skin resistance level and performance parameters ($p>0.05$).

Results Finding a significant relationship between the balance levels, foot skin resistance levels and anthropometric characteristics of the football players showed that simple parameters such as foot skin resistance can indirectly affect the performance of the athletes. According to these results, coaches should consider the necessity of including balance exercises in training, and also consider that specific measurements such as skin resistance levels can be effective in physical capacity assessments and training planning of athletes.

Keywords: Skin resistance, balance, anthropometry, performance

Antrenörlerin Algıladıkları Liderlik Stilleri İle Örgütsel Bağlılık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Murat KUL[1], Hakan KIRKBİR[2]

[1] Bayburt Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bayburt-TÜRKİYE.
[2] Bayburt Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bayburt-TÜRKİYE.

ÖZET

Giriş ve Amaç: Algılanan liderlik stilleri ile örgütsel bağlılığın arasındaki ilişki incelendiğinde etik, dönüşümcü, serbest bırakıcı ve sürdürümcü liderlik stilleri gibi çalışan odaklı liderlik stilleri ile örgütsel bağlılığın arasında pozitif yönde ilişki olduğu bilinmektedir (Soyer, Yılmaz ve Sarı, 2022; Özkul vd., 2022; Jung, 2022). Bu ilişki her ne kadar doğrudan antrenörle ilişkili olsa da dolaylı olarak sporcuları da etkilemektedir. Çünkü antrenörler görev yaptıkları örgüt içerisinde algıladıkları liderlik stillerine ve örgütsel bağlılık düzeyleri ile paralel biçimde sporculara fayda sağlayabilirler (Atrizka ve Pratama, 2022). Algılanan liderlik stilinin örgütsel bağlılık ile ilişkisi ve bu ilişkinin neticesinde etki edilen paydaşların göz önünde bulundurulması nedeniyle sporda önemi oldukça dikkat çekicidir. Bu verilerden yola çıkarak bu araştırmada, Trabzon ilinde görev yapmakta olan antrenörlerin algıladıkları liderlik stilleri ile örgütsel bağlılık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi temel amaç olarak belirlenmiştir.

Yöntem: Araştırmada betimsel araştırma modellerinden birisi olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma grubunu Trabzon ilinde görev yapmakta olan antrenörlerden kolayda örnekleme yöntemiyle belirlenen kişiler oluşturmaktadır. Katılımcıların tümü gönüllülük esası dikkate alınarak çalışmaya dahil edilmiştir. Araştırmada veri toplama amacıyla katılımcılara 3 ayrı form yöneltilmiştir. Dijital olarak iletilen bu formlar; "Kişisel Bilgi Formu", "Çok Faktörlü Liderlik Ölçeği" ve "Örgütsel Bağlılık Ölçeği". Araştırmada elde edilen ham veriler SPSS (26. Versiyon) kullanılarak analiz edilmiştir. Bu verilerin ilk olarak tanımlayıcı istatistikleri hesaplanmış ve parametrik sınamalara uygun olduğuna karar verilmiştir. Ardından iki gruplu sınamalar için t-testi, üç ve daha fazla gruba sahip değişkenler için ANOVA kullanılmıştır. Yaş ve görev süresi gibi değişkenlerde pearson korelasyon analizinin kullanımı değişkenler arasındaki ilişkinin sınanması adına da kullanılmıştır. Tüm bu testlerde hata payı "$p<0,05$" değer aralığında dikkate alınmıştır.

Bulgular: Araştırma sonuçlarına göre ise; cinsiyet, eğitim durumu, milli sporcu olma, spor branşı türü ve görev yapılan bölge değişkenlerinde farklılık bulunmamıştır. Ancak dönüşümcü liderlik alt boyutunda; yaş, medeni hal, antrenörlük kademesi, görev yapılan kurum ve görev süresi değişkenlerine bağlı istatistiki açıdan anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. İşlemci liderlik alt boyutunda; yaş, algılanan gelir durumu, antrenörlük kademesi, görev yapılan kurum ve görev süresi değişkenlerine bağlı istatistiki açıdan anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Örgütsel bağlılık değişkeninde ise; yalnızca algılanan gelir durumu, antrenörlük kademesi ve görev süresi değişkenlerinde istatistiki açıdan anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Son olarak; antrenörlerin algıladıkları liderlik stilleri ile örgütsel bağlılık düzeyleri arasında pozitif yönde ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuçlar: Araştırma sonucunda çalışma grubumuzu oluşturan antrenörlerin algıladıkları liderlik stilleri ile örgütsel bağlılık düzeyleri arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Antrenör, Liderlik, Liderlik Stili, Örgüt, Örgütsel Bağlılık.

Investigation of the Relationship Between the Leadership Styles Perceived by the Coaches and the Levels of Organizational Commitment

Murat KUL[1], Hakan KIRKBİR[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: When the relationship between perceived leadership styles and organizational commitment is examined, it is known that there is a positive relationship between employee-oriented leadership styles such as ethical, transformational, laissez-faire and sustainer leadership styles and organizational commitment (Soyer, Yılmaz and Sarı, 2022; Özkul et al., 2022; Jung, 2022). Although this relationship is directly related to the coach, it also indirectly affects the athletes. Because coaches can benefit athletes in parallel with the leadership styles and organizational commitment levels they perceive within the organization they work for (Atrizka and Pratama, 2022). The importance of perceived leadership style in sports is quite remarkable due to its relationship with organizational commitment and the consideration of stakeholders affected as a result of this relationship. Based on these data, the main purpose of this research was to examine the relationship between the leadership styles perceived by the coaches working in Trabzon and their organizational commitment levels.

Materials and Methods: The relational screening model, one of the descriptive research models, was used in the research. The research group consists of coaches working in Trabzon province, determined by convenience sampling method. All participants were included in the study on a voluntary basis. Three separate forms were sent to the participants for data collection purposes in the study. These forms transmitted digitally; “Personal Information Form”, “Multifactor Leadership Scale” and “Organizational Commitment Scale”. The raw data obtained in the study was analyzed using SPSS (Version 26). First, descriptive statistics of these data were calculated and it was decided that they were suitable for parametric tests. Then, t-test was used for tests with two groups and ANOVA was used for variables with three or more groups. The use of Pearson correlation analysis in variables such as age and tenure was also used to test the relationship between variables. In all these tests, the margin of error was taken into account within the "$p<0.05$" value range.

Findings: Among parametric tests, t-test, ANOVA and Pearson correlation analysis were used. According to the research results; There were no differences in the variables of gender, education level, being a national athlete, type of sports branch and region of duty. However, in the transformational leadership sub-dimension; Statistically significant results were obtained depending on the variables of age, marital status, coaching level, institution and tenure. In the transactional leadership sub-dimension; Statistically significant results were obtained depending on the variables of age, perceived income status, coaching level, institution and tenure. In the organizational commitment variable; Statistically significant results were obtained only in the variables of perceived income status, coaching level and tenure. Finally; It was concluded that there was a positive relationship between the leadership styles perceived by the coaches and their organizational commitment levels.

Results: As a result of the research, it was found that there was a positive relationship between the perceived leadership styles of the coaches in our study group and their organizational commitment levels.

Keywords: Coach, Leadership, Leadership Style, Organization, Organizational Commitment.

Adölesan Futbolcularda Vastus Lateralis ve Biseps Femoris Kas Mimarisi ile Sıçrama Performansı Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi

Murat EMİRZEOĞLU[1], Özlem ÜLGER[2]

[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Trabzon
[2]Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Ankara

ÖZET

Giriş ve Amaç: Kas mimarisi özelliklerinin sporcu sağlığı, rehabilitasyonu ve performansı açısından önemi giderek artmaktadır. Bu araştırmanın amacı adölesan futbolcuların vastus lateralis ve biseps femoris longus kaslarına ait penasyon açısı, kas kalınlığı ve lif uzunluğu parametreleri ile sıçrama performansı arasındaki ilişkileri incelemekti.

Yöntem: Çalışmaya 42 sağlıklı erkek adölesan futbolcu (yaş: 13,83±1,06 yıl; boy uzunluğu: 161,86±10,34 cm; vücut ağırlığı: 52,03±7,99 kg) katıldı. Kas görüntülerinin alınmasında lineer ultrason probu (Soundcam, 3,5-10 MHz frekans, 8 cm derinlik; 14×47 mm görüş alanı, Ankara, Türkiye) kullanıldı. Toplanan görüntüler MicroDicom yazılımı (V.0.7.8, Bulgaristan) kullanılarak sayısallaştırıldı. Dominant ve nondominant tarafa ait sıçrama performansı tek bacak sıçrama testi ile değerlendirildi. Her iki taraftan alınan üçer değerlendirmenin ortalaması hesaplandı. Veriler SPSS programında Pearson ve Spearman korelasyon testleri kullanılarak analiz edildi.

Bulgular: Sporcuların dominant ve nondominant taraf sıçrama performansları sırasıyla 133,99±18,56 cm ve 131,76±17,39 cm'ydi. Her iki taraf kas mimari karakteristikleri ile sıçrama performansı arasında anlamlı ilişki yoktu ($p>0,05$).

Sonuçlar: Vastus lateralis ve biseps femoris kaslarının penasyon açısı, kas kalınlığı ve lif uzunluğu özellikleri sağlıklı erkek adölesan futbolcuların tek adım sıçrama performansıyla ilişkili değildir. Gelecek araştırmaların fizyolojik enine kesit alanını da dikkate alarak farklı sıçrama türleri ve spor branşları kapsamında yürütülmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Atletik performans, ultrasonografi, kuadriseps kası

Investigation of the Relationships Between Vastus Lateralis and Biceps Femoris Muscle Architecture and Jumping Performance in Adolescent Football Players

Murat EMİRZEOĞLU[1], Özlem ÜLGER[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The importance of muscle architectural features in terms of athlete health, rehabilitation and performance is increasing. The aim of this study was to examine the relationships between pennation angle, muscle thickness and fiber length parameters of the vastus lateralis and biceps femoris longus muscles and jumping performance of adolescent football players.

Materials and Methods: Forty-two healthy male adolescent football players (age: 13.83±1.06 years; height: 161.86±10.34 cm; body weight: 52.03±7.99 kg) participated in the study. A linear ultrasound probe (Soundcam, 3,5-10 MHz frequency, 8 cm depth; 14×47 mm field of view; Ankara, Turkey) was used to take muscle images. Collected images were digitized using MicroDicom software (V.0.7.8, Bulgaria). The jumping performance of the dominant and non-dominant sides was evaluated with the single leg hop test. The average of three evaluations from each side was calculated. Data were analyzed using Pearson and Spearman correlation tests in the SPSS program.

Findings: The jump performances of the athletes on dominant and non-dominant sides were 133.99±18.56 cm and 131.76±17.39 cm, respectively. There was no significant relationship between muscle architectural characteristics and jumping performance on both sides ($p>0.05$).

Results: Pennation angle, muscle thickness and fiber length characteristics of the vastus lateralis and biceps femoris muscles are not related to the single leg jump performance of healthy male adolescent football players. It is recommended that future research be conducted within the scope of different jump types and sports branches, considering the physiological cross-sectional area.

Keywords: Athletic Performance, Ultrasonography, Quadriceps Muscle

Türk Lise Öğrencilerinde Dijital Oyun Bağımlılığının Yordayıcıları

Seniye ÇABUK KALKIŞIM[1], Ferhat ÇİFÇİ[2]

[1] Artvin Çoruh Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Artvin
[2] Artvin Çoruh Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Artvin

ÖZET

Giriş ve Amaç: Tüm dünyada çocuk ve gençlerde de yaygın bir şekilde görülen çevrimiçi oyun oynama bağımlılığı ciddi bir halk sağlığı problemidir. Bu problemin ortaya çıkmasını engellemede öncüllerinin belirlenmesi önemlidir. Bu çerçevede araştırmanın amacı, Türk lise öğrencilerinin cinsiyet, yaş, okul türü, sosyo-ekonomik durum, ebeveyn medeni durumu ve anne-baba tutumunun dijital oyun bağımlılığını belirlemedeki olası etkisini belirlemektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmaya yaşları 14 ile 19 arasında değişen 175 kız, 120 erkek olmak üzere 295 lise öğrencisi ($\bar{x}_{yaş}$=15.34±1,15) katılmıştır. Katılımcılar, uygun örnekleme yöntemi kullanılarak araştırmaya dahil edilmiştir. Veriler, 'Dijital Oyun Bağımlılığı Ölçeği', 'Anne-Baba Tutum Ölçeği' ve 'Kişisel Bilgi Formu' kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma bulguları, lise öğrencilerinin dijital oyun bağımlılığı puanlarının ($\bar{x}$=1.94±.83) düşük düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Regresyon analizi sonuçları, lise öğrencilerinin dijital oyun bağımlılığı ile cinsiyet (r=.274; p=000), sosyo-ekonomik durum (r=.166; p=002) ve ebeveyn medeni durumu (r=143; p=007) arasında anlamlı bir ilişki olduğu göstermiştir. Ayrıca cinsiyet, sosyo-ekonomik durum ve ebeveyn medeni durumunun dijital oyun bağımlılığını yordadığı tespit edilmiştir (R^2=.127; F=6.954; p=000).

Sonuç ve Öneriler: Sonuç olarak lise öğrencilerinin dijital oyun bağımlılığı düzeylerinin düşük olduğu, cinsiyet, sosyo-ekonomik durum ve ebeveyn medeni durumunun dijital oyun bağımlılığının yordayıcısı olduğu söylenebilir. Bu araştırma, güncel araştırma sonuçları sunması açısından önemli görülmekle birlikte araştırma sonuçlarının genellenmesi için gelecekte nicel ile nitel araştırma desenlerinin birlikte kullanıldığı daha kapsamlı araştırmalar yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Dijital oyun, bağımlılık, ebeveyn tutumu, lise öğrencileri

Predictors of Digital Game Addiction in Turkish High School Students

Seniye ÇABUK KALKIŞIM[1], Ferhat ÇİFÇİ[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Online gaming addiction, which is widely seen in children and young people all over the world, is a serious public health problem. It is important to identify the precursors of this problem in preventing it from occurring. In this context, the aim of the research is to determine the possible effects of gender, age, school type, socio-economic status, parental marital status and parental attitude in determining digital game addiction of Turkish high school students.

Materials and Methods: The research used a relational screening model. 295 high school students (175 girls and 120 boys), aged between 14 and 19 (X_{age}=15.34±1.15), participated in the research. Participants were included in the research using the convenient sampling method. Data were collected using the 'Digital Game Addiction Scale', 'Parental Attitude Scale' and 'Personal Information Form'.

Results: Research findings revealed that high school students' digital game addiction scores ($\bar{x}$=1.94±.83) were at low levels. Multiple linear regression analysis was used to analyze the data. Regression analysis results showed that there was a relationship between high school students' digital game addiction and gender (r=.274; p=000), socio-economic status (r=.166; p=002) and parental marital status (r=143; p=007). Additionally, gender, socio-economic status and parental marital status were found to predict digital game addiction (R2=.127; F=6.954; p=000).

Conclusion and Recommendations: As a result, it can be said that high school students' digital game addiction levels are low, and gender, socio-economic status and parental marital status are predictors of digital game addiction. Although this research is considered important in terms of presenting current research results, it may be recommended to conduct more comprehensive studies in the future using both quantitative and qualitative research designs in order to generalize the research results.

Keywords: Digital game, addiction, parental attitude, high school students

Üniversite Öğrencilerinin Sporda Tutku Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Ender ÖZBEK[1], Mehmet AYDOĞAN[2], Mehmet ARI[3]

[1]Dicle Üniversitesi / Diyarbakır
[2]Aile ve Soayal Hizmetler Bakanlığı / Yozgat
[3]Şırnak İl Milli Eğitim / Cizre

ÖZET

Giriş ve Amaç: Tutku bireyin hoşlandığı, sevdiği, önemsediği, zaman ve enerji harcadığı bir aktiviteye karşı güçlü eğilimi olarak tanımlanır. Tutku, bireyin bir etkinliğe katılmasında, bu katılımı günlük hayatında devam ettirmesinde önemli bir yere sahiptir. Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin sporda tutku düzeyleri ile bazı demografik özellikleri (cinsiyet, lisanslı olarak spor yapma durumu, kaç yıldır lisanslı aktif spor yapma durumu, yapılan branşı sevme durumu) arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamıştır.

Yöntem: Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin bazı değişkenlere göre (cinsiyet, lisanslı olarak spor yapma durumu, kaç yıldır lisanslı aktif spor yapma durumu, yapılan branşı sevme durumu) sporda tutku değerlerinin farklılık gösterip göstermediğini incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmada, mevcut durumu inceleyen betimsel araştırma modellerinden tarama deseni kullanılmıştır. Tarama deseni, daha önce veya şu anda mevcut olan bir durumu bulunduğu haliyle inceleyen araştırma desenidir.

Bulgular: Araştırmamızda veri toplamak için, Türkçeye uyarlaması, geçerlik ve güvenirlik çalışması 2021 yılında Özdayı N. ve diğerleri tarafından yapılan, 8 maddeden oluşan ‘’Sporda Tutku Ölçeği’’ kullanılmıştır. Yapılan normallik sınaması sonucunda verilerin normal dağıldığı tespit edilmiş ve parametrik testler uygulanmıştır. Verilerin analizlerinden elde edilen sonuçlara göre katılımcıların sporda tutku ölçeğinden (STÖ) aldıkları ortalama puanlar dikkate alındığında, katılımcıların sporda tutku düzeylerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Verilerin analizlerinden elde edilen sonuçlara gör**e** katılımcıların sporda tutku ölçeğinden (STÖ) aldıkları ortalama puanlar dikkate alındığında, katılımcıların sporda tutku düzeylerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sporda Tutku, Üniversite öğrencisi, Tutku, Spor

Examining the Passion Levels of University Students in Sports According to Some Variables

Ender ÖZBEK, Mehmet AYDOĞAN, Mehmet ARI

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Passion is defined as a strong tendency of an individual towards an activity that he enjoys, loves, cares about, and spends time and energy on. Passion has an important place in an individual's participation in an activity and in continuing this participation in his daily life. This research aimed to examine the relationship between university students' passion levels in sports and some demographic characteristics (gender, licensed sports activity, how many years have been actively doing licensed sports, liking the sports branch).

Materials and Methods: In this study, it was aimed to examine whether university students' passion values in sports differ according to some variables (gender, licensed sports practice, how many years they have been doing licensed active sports, liking the branch they do). In this research, survey design, one of the descriptive research models examining the current situation, was used. Survey design is a research design that examines a previously or currently existing situation as it is.

Findings: To collect data in our research, the "Passion in Sports Scale" consisting of 8 items, whose adaptation to Turkish, validity and reliability study was conducted by Özdayı N. et al. in 2021, was used. As a result of the normality test, it was determined that the data were normally distributed and parametric tests were applied. According to the results obtained from the analysis of the data, considering the average scores of the participants from the passion in sports scale (STÖ), it was determined that the participants' passion levels in sports were high.

Results: .According to the results obtained from the analysis of the data, considering the average scores of the participants from the passion in sports scale (STÖ), it was determined that the participants' passion levels in sports were high.

Keywords: Passion in sports, University student, Passion, Sports

Bireysel Branş Sporcularının Psikolojik İyi Oluş ve Öz-Şefkat Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Murat ÖZMADEN[1], Umut SEVİLMİŞ[2]

[1] Iğdır Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi
[2] Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Giriş ve amaç: Bu araştırma, bireysel branş sporcularının psikolojik iyi oluş ve öz-şefkat düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tarama modellerinden olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Katılımcı sayısının hesaplanması için G*Power 3.1 programı kullanılarak yapılan hesaplamalar sonucunda, araştırmada bireysel branş sporcularının psikolojik iyi oluş ve öz-şefkat düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi için ulaşılması gereken örneklem sayısı 58 olarak hesaplanmış, sporcuların anketlere hatalı veya eksik yanıt verme olasılıkları dikkate alınarak bu sayı %10 oranında arttırılarak 64 katılımcıya ulaşılması hedeflenmiş ve toplamda bireysel branşlarla ilgilenen 402 sporcuya ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan sporculardan bilgi edinmek amacıyla araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu ve buna ek olarak Sporcu Öz-Şefkat Ölçeği ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeklerin uygulanmasında gerekli izinler alınmış olup, gönüllü olarak katılım sağlayan sporculara ilgili ölçekler Google-Formlar aracılığıyla uygulanmıştır. Elde edilen verilerin normal dağılıma sahip olduğu, Kolmogorov-Smirnov testi, basıklık ve çarpıklık katsayıları ile belirlenmiştir. Psikolojik iyi oluş ve öz-şefkat arasındaki ilişkiyi değerlendirmek için Pearson korelasyon analizi, basit doğrusal regresyon analizi, değişkenler arasındaki farkı incelemek için ise MANOVA analizi yapılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Araştırma sonucunda ise psikolojik iyi oluş ile öz-şefkat arasında orta düzeyde istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif ilişki olduğu ve buna ek olarak öz-şefkatin psikolojik iyi oluş üzerinde istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

***Anahtar Kelimeler*:** Öz-şefkat, psikolojik iyi oluş, bireysel branş

Investigation of the Relationship Between Psychological Well-Being and Self-Compassion Levels of Individual Branch Athletes

Murat OZMADEN[1], Umut SEVILMIS[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This study aimed to determine the relationship between psychological well-being and self-compassion levels of individual branch athletes.

Materials and Methods: Relational screening model, which is one of the screening models, was used. As a result of the calculations made using the G*Power 3.1 program to calculate the number of participants, the number of samples to be reached in order to examine the relationship between psychological well-being and self-compassion levels of individual branch athletes in the study was calculated as 58, considering the possibility of incorrect or incomplete responses of the athletes to the questionnaires, this number was increased by 10% and it was aimed to reach 64 participants and a total of 402 athletes interested in individual branches were reached. In order to obtain information from the athletes participating in the study, the personal information form created by the researcher and the Athlete Self-Compassion Scale and Psychological Well-Being Scale were used. Necessary permissions were obtained for the application of the scales and the relevant scales were applied to the athletes who participated voluntarily through Google-Forms. It was determined that the data obtained had normal distribution by Kolmogorov-Smirnov test, kurtosis and skewness coefficients. Pearson correlation analysis and simple linear regression analysis were used to evaluate the relationship between psychological well-being and self-compassion, and MANOVA analysis was used to examine the difference between variables.

Findings and Results: As a result of the research, it was concluded that there is a statistically significant and positive relationship between psychological well-being and self-compassion at a moderate level, and in addition, self-compassion has a statistically significant and positive effect on psychological well-being.

Keywords: Self-compassion, psychological well-being, individual branch

Curling Sporcularının Ruminasyon Düzeyleri İle Uyku Davranış Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Emre BELLİ[1], Özlem Ece BAŞOĞLU[1]

[1]Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Uyku, zihinsel işleyişin devamlılığının sağlanması ve fiziksel büyüme sürecinin devam ettirilmesi için önemli bir kavramdır**.** Uyku ve psikoloji arasında karşılıklı bir etkileşim vardır. Kalitesiz bir uyku psikolojik sorunlara neden olduğu gibi psikolojik sorunlar da kalitesiz bir uykuya neden olabilmektedir. Bu sorunlardan biri de ruminasyondur. Ruminasyon kısaca, tekrarlayan düşünceler olarak adlandırılmaktadır.Bu veriler ışığında çalışmamızın amacı curling sporcularının ruminasyon düzeyleri ile uyku davranış tutumları arasındaki ilişkiyi araştırmaktır .

Yöntem: Araştırmanın evrenini, Erzurum ilinde Curling sporuyla uğraşan sporcular oluştururken, örneklem grubunu tesadüfi olmayan kota örnekleme yönetimi ile belirlenen 111 erkek 99 kadın olmak üzere toplamda 210 sporcu oluşturmuştur.

Araştırmada katılımcıların ruminasyon seviyeleri hakkında veriler elde etmek için; Karafil ve Pehlivan (2023) tarafından Türkçeye uyarlanıp geçerlilik ve güvenirlik çalışması yapılan Spor Müsabakası Ruminasyon ölçeği; uyku davranışları hakkında veri elde etmek için ise Darendeli ve ark. (2019) tarafından geliştirilen "Sporcu Uyku Davranış Anketi (SUDA)" uygulanmıştır.

Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde, SPSS istatistik programında; frekans analizi, bağımsız gruplarda t-testi, tek yönlü varyans analizi (Anova), Tukey testi ile korelasyon analizi yapılmış ve anlamlılık düzeyi ($p<0,05$) olarak alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların, cinsiyelerine göre ruminasyon düzeylerinin karşılaştırılmasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Veriler incelendiğinde katılımcıların milli sporcu olma durumlarına ilişkin ruminasyon değerleri ile uyku davranış tutumlarının karşılaştırılmasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır.

Sonuçlar: Buna göre erkek katılımcıların ($x=22,97±4,783$) kadın katılımcılara ($x=20,72±6,510$) oranla daha fazla ruminasyon düzeyine sahiptir. Ayrıca milli sporcu olmayan katılımcıların ($x =3,35±,791$), milli sporcu olan katılımcılara ($x =3,14±,521$) oranla uyku bozukluğu değerleri daha fazladır. ($p<0,05$)

Anahtar Kelimeler: Uyku, Ruminasyon, Spor, Curling, Tutum

Investıgatıon Of The Relatıonshıp Between Rumınatıon Levels And Sleep Behavıor Attıtudes Of Curling Athletes

Emre BELLİ[1], Özlem Ece BAŞOĞLU[1]

[1] Atatürk University Faculty of Sports Sciences, Department of Sports Management

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Sleep is an important concept for ensuring the continuity of mental functioning and continuing the physical growth process. There is a reciprocal interaction between sleep and psychology.. Just as poor quality sleep causes psychological problems, psychological problems can also cause poor quality sleep. One of these problems is rumination. Rumination is simply called repetitive thoughts. In the light of these data, the aim of our study is to investigate the relationship between rumination levels and sleep behavior attitudes of curling athletes.

Method: While the population of the research consists of athletes engaged in curling sports in Erzurum, the sample group consists of a total of 210 athletes, 111 males and 99 females, determined by non-random quota sampling method. To obtain data about the rumination levels of the participants in the study; Sports Competition Rumination Scale, which was adapted into Turkish and tested for validity and reliability by Karafil and Pehlivan (2023); To obtain data about sleep behaviors, Darendeli et al. "Athlete Sleep Behavior Survey (SUDA)" developed by (2019) was applied. In the evaluation of the data obtained, in the SPSS statistical program; frequency analysis, independent groups t-test, one-way analysis of variance (Anova), correlation analysis with Tukey test were performed and the level of significance was taken as ($p<0.05$).

Findings: A significant difference was detected when comparing the rumination levels of the participants according to their gender. When the data were examined, a significant difference was found when comparing the participants' rumination values and sleep behavior attitudes regarding their status as national athletes.

Conclusion: Accordingly, male participants ($x=22.97\pm4.783$) had a higher rumination level than female participants ($x=20.72\pm6.510$). In addition, participants who are not national athletes ($x = 3.35\pm.791$) have higher sleep disorder values than participants who are national athletes ($x = 3.14\pm.521$). ($p<0.05$)

Keywords: Sleep, Rumination, Sports, Curling, Attitude.

Spor Kulübü Logolarının Tasarımında Belirleyici Faktörler ve Trendler

Gökhan AYDIN[1], Emre BELLİ[1]

[1] Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Günümüzde spor, ekonomik açıdan dünyadaki en büyük sektörlerden biri haline gelmiştir. Sporun ekonomik açıdan bu denli gelişimi spor kulüplerini de doğrudan etkilemiştir. Spor kulüpleri kendilerine düşen hisseden daha fazla pay alabilmek için faaliyet gösterdiği her alanda büyük bir rakabet içerisine girmiştir. Her biri aynı zamanda ayrı bir marka olan spor kulüplerinin birbirlerinden farklılaştığı ilk nokta kullanmış olduğu logolardır. Spor kulüpleri kullanmış olduğu logolarla birlikte güç, asalet, estetik gibi özelliklerini yansıtmaya çalışmaktadır. Vadetmiş olduğu bu özellikleri logolarına yansıtmaya çalışırken ise bazı adımlar izlemektedirler. Bu çalışmanın amacı spor kulübü logolarının tasarımında etkili olan belirleyici faktörleri ve son dönemde etkili olan logo tasarım trendlerini ortaya koymaktır.

Yöntem: Çalışmada alanyazın taraması yapılarak spor kulübü logolarının tasarım sürecinde logonun şekillenmesine yön veren faktörler incelenmiştir. Günümüzde trend haline gelmiş logo oluşturma stratejileri ele alınmıştır. Logo oluşturmada ve logo değişimine gidilen süreçlerde dikkat çeken noktalar literatür çerçevesinde tartışılmıştır.

Bulgular: Logo oluşturma süreçlerinde spor kulüplerinin, misyon ve vizyonunu yansıtacak mitolojik ve ikonik karakterlere, bulunduğu şehre özgü bazı simgelere ve nadir olmakla birlikte dini sembol ve renklere logosunda yer verildiği görülmüştür.

Sonuçlar: Spor kulüpleri farklılaşma çabalarının ve marka kimliklerinin bir göstergesi olan logolarında değişikliklere gitmektedir. Günümüzde logo değişimlerinin rebranding ve debranding stratejileri çerçevesinde sadeleşmeye yönelik olarak gerçekleştirildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor Kulüpleri, Logo, Tasarım, Trendler.

Determining Factors and Trends in the Design of Sports Club Logos

Gökhan AYDIN[1], Emre BELLİ[1]

[1] Atatürk University, Faculty of Sports Sciences, Erzurum

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Today, sports has become one of the largest economic sectors in the world. This economic development of sports has directly affected sports clubs. Sports clubs have entered into great competition in every field they operate in order to get more of their share. The first point where sports clubs, each of which is a separate brand, differ from each other is the logos they use. Sports clubs try to reflect their characteristics such as power, nobility and aesthetics with the logos they use. While trying to reflect these promised characteristics in their logos, they follow some steps. The aim of this study is to reveal the determining factors that are effective in the design of sports club logos and the logo design trends that have been effective recently.

Materials and Methods: In the study, the literature was reviewed the factors that shaped the logo during the design process of sports club logos were examined. Logo creation strategies that have become trends today are discussed. The notable points in logo creation and logo change processes are discussed within the framework of the literature.

Findings: During the logo creation process, it has been observed that sports clubs include mythological and iconic characters that reflect their mission and vision, some symbols specific to the city they are located in, and, although rare, religious symbols and colors.

Results: Sports clubs are making changes in their logos, which are an indicator of their differentiation efforts and brand identities. It has been concluded that today, logo changes are carried out for simplification within the framework of rebranding and debranding strategies.

Keywords: Sports Clubs, Logo, Design, Trends.

Fiziksel Aktiviteye Katılımda Algılanan Engeller

Bekir Erhan ORHAN[1], Aydın KARAÇAM[2], Yusuf AYDIN[3]

[1] İstanbul Aydın Üniversitesi İSTANBUL
[2]İstanbul Aydın Üniversitesi İSTANBUL
[3]İstanbul Aydın Üniversitesi İSTANBUL

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışma, bireylerin fiziksel aktiviteye katılımının önündeki engellerin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışma olup, örneklemi uygun örnekleme yöntemi ile oluşturulmuştur. Araştırmaya 438 kişi (277 kadın, 161 erkek) katılmıştır. Araştırmada Maymi ve Ortis (2006) tarafından oluşturulan Türk kültürüne adaptasyonu Kolbaşı ve ark., (2023) tarafından gerçekleştirilmiş "Fiziksel aktiviteye katılımda algılanan engeller" ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde; betimsel istatistikler, korelasyon testi, ikili karşılaştırmalarda t testi, çoklu karşılaştırmalarda tek yönlü varyans analizi ANOVA testinden yararlanılmıştır. İstatistiksel analizler, %95 güven aralığı ve α=.05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırma bulgularına göre, fiziksel aktiviteye katılım sürecinde; kadınların erkeklere göre daha fazla engel algıladığı gözlemlenmiştir. Ayrıca tüm katılımcıların eğitim düzeyleri ile fiziksel görünümü, çevre ve yorgunluk algıları arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir. Diğer taraftan en fazla engel algılayan grubun ise lisans düzeyindeki öğrenciler olduğu ve yaş değişkeni ile fiziksel aktiviteye katılımda algılanan engel arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Sonuçlar: Araştırma bulguları dikkate alındığında; Türkiye gibi ataerkil toplumlarda kadınların toplumsal rolü gereği erkeklere nazaran daha fazla engelle karşılaşmasının beklendik bir durum olduğu, lisans düzeyindeki öğrencilerin gelecek kaygısı gibi etkenleri göz önünde bulundurarak fiziksel aktiviteye katılımı göz ardı ettiği, bireyin yaşı ilerledikçe karşılaşılan engellerin azaldığı ve bu durumun kişinin refah durumu ile ilişkisi olduğu değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel aktivite, engel, algılanan engel

Perceived Barriers to Participation in Physical Activity

Bekir Erhan ORHAN[1], Aydın KARAÇAM [2], Yusuf AYDIN [3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This study was carried out to determine the barriers to individuals' participation in physical activity.

Materials and Methods: The research is a descriptive study in the relational screening model, one of the quantitative research methods, and the sample was formed by a convenient sampling method. 438 people (277 women, and 161 men) participated in the study. In the study, the "Perceived barriers to participation in physical activity" scale created by Maymi and Ortis (2006) and adapted to Turkish culture by Kolbaşı et al. (2023) was used. In the data analysis, descriptive statistics, correlation tests, t-tests in pairwise comparisons, and one-way variance analysis ANOVA tests in multiple comparisons were used. Statistical analyses were evaluated at a 95% confidence interval and □=.05 significance level.

Findings: According to the research findings, it was observed that women perceived more obstacles than men in the process of participation in physical activity. In addition, it was determined that there was a significant difference between the education levels of all participants and their perceptions of physical appearance, environment, and fatigue. On the other hand, it was found that the group with the highest perceived barrier was undergraduate students and there was a significant negative relationship between age and perceived barrier in physical activity participation.

Results: Considering the findings of the research; in patriarchal societies such as Türkiye, it is expected that women face more obstacles than men due to their social role, undergraduate students ignore participation in physical activity by considering factors such as future anxiety, and the obstacles encountered decrease as the age of the individual increases and this situation is related to the welfare status of the person.

Keywords: Physical activity, barrier, perceived barrier

Türk Futbolunda Sponsorluğun Önemi

Özgür Kemal HACIÖMEROĞLU[1],Akın ÇELİK[2], Samet ZENGİN[2]

[1]Trabzon Üniversitesi, Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı Bölümü, Trabzon
[2]Trabzon Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon

ÖZET

Giriş ve Amaç: Sponsorluk, bir sponsor tarafından tüketicilerin zihninde sportif etkinliğin ruhu ile sponsorun markasını ilişkilendirmeyi amaçlayarak uygulanan düzenli bir iletişim biçimidir. Şirketler gerçekleştirmek istedikleri hedefler doğrultusunda futbol kulüplerine sponsor olmaktadır. Türkiye'de futbol müsabakalarının 90'lı yılların başından bu yana özel televizyon kanallarında yayınlanmaya başlanmasıyla birlikte futbol kulüplerinin yayın gelirleri büyük artış göstermiştir. Bunun yanında televizyon yayınları şirketlere kendilerini tanıtmaları hususunda müthiş bir fırsat yaratmıştır. Akabinde sponsorlar futbol dünyasına dahil olarak kulüplere para ve malzeme olarak büyük destek sağlamışlardır. Bu araştırmanın amacı; Türk Futbolunda sponsorluğun yıldan yıla artan önemini vurgulamayı amaçlamaktadır.

Yöntem: Bu çalışma Türk Futbolunda sponsorluğun önemini belirlemek amacıyla yapılmış sistematik bir derlemedir. Google Akademik ve ConnectedPapers Online veri tabanlarında "Türk Futbolunda Sponsorluk" anahtar kelimeleri kullanılarak 2016-2023 yılları arasını kapsayacak şekilde bir alan yazın taraması gerçekleştirilmiştir. Tarama sırasında anahtar kelimeler başlıkta aranmıştır.

Bulgular: Araştırmada öncelikle futbolda sponsorluk ile ilgili yapılan çalışmalardan elde edilen veriler derlenmiştir. Tarama sürecinde gerçekleştirilen işlemler sonrası dâhil etme kriterlerini karşılayan 40'a yakın araştırmaya ulaşılmıştır. Her ülkenin spor yapısından kamu yönetimine, sosyal sorumluluk algısından toplumsal yapı özelliklerine kadar birçok alanda farklılıklar olmasından ötürü, uluslararası alanda yapılan çalışmalardan ziyade, Türkiye'deki sistem üzerinden yapılan çalışmalar analiz edilmiştir.

Sonuç: Futbolun spordan çok bir endüstri halini alması kamu ve özel teşebbüse ait kurumları ister istemez sporun bilhassa futbolun içerisine çekmiştir. Futbolun popülerliği sponsorlaratoplum nezdinde tanınırlığını arttırmak doğrultusunda müthiş bir fırsat sunmuştur. Kurumsallığını tamamlamış şirketlerin futbol arenasında kalıcılıklarını sürekli hale getirdikleri görülmüştür. Günümüzde futbol kulüplerinin yayın gelirlerinden daha fazla sponsorluk gelirlerine ihtiyaç duydukları sabit hale gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sponsorluk, Spor Sponsorluğu, Türkiye'de Futbol

The Importance Of Sponsorshıp In Turkısh Football

Özgür Kemal HACIÖMEROĞLU[1], Akın ÇELİK[2], Samet ÇELİK[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Sponsorship is a regular form of communication implemented by a sponsor with the aim of associating the spirit of the sporting event with the sponsor's brand in the minds of consumers. Companies sponsor football clubs in line with the goals they want to achieve. With the start of broadcasting football matches on private television channels in Turkey since the early 90s, the broadcasting revenues of football clubs have increased significantly. In addition, television broadcasts have created a great opportunity for companies to promote themselves. Subsequently, sponsorsjoinedthefootballworldandprovidedgreatsupporttotheclubs in terms of moneyandequipment. Thepurpose of thisresearch; Itaimstoemphasizetheincreasingimportance of sponsorship in Turkish Football fromyeartoyear.

Materials and Methods: This study is a systematic review to determine the importance of sponsorship in Turkish Football.A literature review was conducted in Google Scholar and Connected Papers Online databases using the keywords "Sponsorship in Turkish Football" for the period 2016-2023. During the scanning, keywords were searched in the title.

Findings: In the research, first of all, the data obtained from studies on sponsorship in football were compiled. After the operations carried out during the screening process, nearly 40 studies that met the inclusion criteria were found. Since each country has differences in many areas, from sports structure to public administration, from perception of social responsibility to social structure characteristics, studies conducted through the system in Turkey were analyzed rather than studies conducted internationally.

Results: The fact that football has become an industry rather than a sport has inevitably drawn public and private enterprises into sports, especially football. The popularity of football has presented sponsors with a great opportunity to increase their recognition in society. It has been observed that companies that have completed their instituti onalization have maintained their permanence in thefootball arena. Nowadays, it has becomeclearthatfootballclubsneedmoresponsorshiprevenuesthanbroadcastingrevenues.

Keywords: Sponsorship, Sports Sponsorship, Football in Turkey

Fitness Katılımcılarının Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları ve Psikolojik İyi Oluş Durumlarının Egzersiz Sağlık İnançları Üzerine Etkisi

Elif AYDIN[1]

[1]Ardahan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Ardahan

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bireylerin psikolojik iyi oluş durumları ve beslenme, fiziksel aktivite, kişiler arası ilişkiler gibi sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının egzersiz sağlık inancını olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir. Dolayısıyla araştırmanın amacı, fitness katılımcılarının sağlıklı yaşam biçimi davranışları ve psikolojik iyi oluş durumlarının egzersiz sağlık inançları üzerine etkisinin incelenmesidir.

Yöntem: Nicel araştırma olarak kurgulanan araştırmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın veri grubunu Trabzon ili merkezinde bulunan spor merkezlerinde fitness çalışması yapan 164 kadın, 249 erkek toplam 413 gönüllü katılımcı oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Psikoloijk İyi Oluş Ölçeği, Egzersiz Sağlık İnanç Modeli Ölçeği ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular: Analiz sonucunda, katılımcıların psikolojik iyi oluş, egzersiz sağlık inancı, sağlık sorumluluğu, fiziksel aktivite, beslenme, manevi gelişim, kişilerarası ilişkiler ve stres yönetimi puanlarının yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların egzersiz sağlık inançları ile psikolojik iyi oluş durumları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Ayrıca, psikolojik iyi oluş ve sağlık sorumluluğunun egzersiz inancını pozitif yönde anlamlı bir şekilde yordadığı tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak, psikolojik iyi oluş ve sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının egzersiz sağlık inancını olumlu yönde etkilediği ifade edilebilir.

Anahtar kelimeler: Psikolojik iyi oluş, sağlık sorumluluğu, kişiler arası ilişkiler, fiziksel aktivite, egzersiz sağlık inancı, fitness

The Impact of Healthy Lifestyle Behaviors and Psychological Well-being of Fitness Participants on Exercise Health Beliefs

Elif AYDIN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: It is believed that individuals' psychological well-being and healthy lifestyle behaviors such as nutrition, physical activity, and interpersonal relationships can positively influence exercise health beliefs. Therefore, the aim of this study is to investigate the impact of healthy lifestyle behaviors and psychological well-being of fitness participants on exercise health beliefs.

Method: This research was designed as a quantitative study, employing a correlational survey method. The study consisted of 413 voluntary participants, including 164 females and 249 males engaged in fitness activities in sports centers located in the central district of Trabzon province. The data collection tools used in the research included the Psychological Well-being Scale, Exercise Health Belief Model Scale, and Healthy Lifestyle Behaviors Scale.

Findings: The analysis revealed that participants scored high on psychological well-being, exercise health belief, health responsibility, physical activity, nutrition, spiritual development, interpersonal relationships, and stress management. A positive and significant relationship was found between participants' exercise health beliefs and their psychological well-being. Additionally, it was determined that psychological well-being and health responsibility significantly positively predicted exercise beliefs.

Results: In conclusion, it can be stated that psychological well-being and healthy lifestyle behaviors positively influence exercise health beliefs.

Keywords: Psychological well-being, health responsibility, interpersonal relationships, physical activity, exercise health belief, fitness.

Kadın Sporcuların Sporcu Kimlikleri ile Sportif Kendine Güven Düzeylerinin Sporcu Bağlılıkları Üzerine Etkisi

Elif AYDIN[1]

[1]Ardahan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Ardahan

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bireylerin bağlanma davranışları, bireysel enerjinin fiziksel, bilişsel ve duygusal emek/çabaya yönlendirilmesini içerir. Bu durum duygusal, psikolojik olumsuz sonuçlar doğurabilir. Bu araştırmada, kadın sporcuların sporcu kimlikleri ile sportif kendine güven düzeylerinin sporcu bağlılıkları üzerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Nicel araştırma olarak kurgulanan araştırmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, Trabzon ili merkezinde farklı spor kulüplerinin futbol, futsal, basketbol, voleybol ve hentbol branşlarında en az iki yıl aktif spor yapan kadın sporcular oluşturmaktadır. Örneklemini ise, kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenen (n= 280) gönüllü kadın sporcu oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Sürekli Kendine Güven Ölçeği, Sporcu Kimliği Ölçeği ve Sporcu Bağlılık Ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular: Analiz sonucunda, kadın sporcuların sporcu bağlılık (3.88 ± .53), sporla sınırlanmışlık (5.79 ± .82), olumsuz duyuşsallık (5.60 ± .88) ve sportif kendine güven (6.76 ± .44) puanlarının yüksek, sosyal kimlik (6.11 ± .80) puanlarının çok yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, sporcu bağlılık ile sosyal kimlik, sporla sınırlanmışlık ve olumsuz duyuşsallık arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Ek olarak, sporcu bağlılık ile sosyal kimlik ve sporla sınırlanmışlık arasında pozitif yönlü, sportif kendine güven arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak, kadın sporcularda sporcu kimliğin sporcu bağlılık düzeyini olumlu yönde, sportif kendine güvenin ise sporcu bağlılık düzeyini olumsuz yönde etkilediği ifade edilebilir.

Anahtar kelimeler: Sporcu bağlılık, sportif kendine güven, sosyal kimlik, sporla dışlanmışlık, olumsuz duyuşsallık

The Impact of Female Athletes' Athletic Identities and Levels of Sports Self-Efficacy on Their Athletic Commitment

Elif AYDIN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Individual attachment behaviors involve the redirection of personal energy towards physical, cognitive, and emotional efforts. This condition can lead to emotional and psychological adverse outcomes. This research aims to investigate the impact of female athletes' sports identities and sports self-efficacy levels on their athletic commitments.

Method: This study was designed as a quantitative research employing a correlational survey method. The study population consists of female athletes who have actively participated in various sports clubs in the central district of Trabzon province, specifically in football, futsal, basketball, volleyball, and handball branches, for a minimum of two years. The sample was comprised of 280 voluntary female athletes selected through convenience sampling. Data collection tools used in the research included the Perceived Self-Efficacy in Sport Scale, Athletic Identity Scale, and Athletic Commitment Scale.

Findings: The analysis revealed that female athletes scored high in athletic commitment (3.88 ± .53), sport confinement (5.79 ± .82), negative affectivity (5.60 ± .88), and sports self-efficacy (6.76 ± .44), while their social identity (6.11 ± .80) scores were very high. Additionally, a positive significant relationship was identified between athletic commitment and social identity, sport confinement, and negative affectivity. Furthermore, a positive relationship was found between athletic commitment and social identity, and sport confinement, while a negative significant relationship was determined between athletic commitment and sports self-efficacy.

Results: In conclusion, it can be stated that in female athletes, sports identity positively influences the level of athletic commitment, while sports self-efficacy negatively affects athletic commitment.

Keywords: Athletic commitment, sports self-efficacy, social identity, sport confinement, negative affectivity.

Sosyal Latin Dansçılarında Yaşam Doyumu

Sait ATAKAN[1], Hayri AYDOĞAN[2]

[1]Muhittin Öztürk Saffet Çebi İlkokulu, Araklı, Trabzon, TÜRKİYE
[2]Trabzon Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon, TÜRKİYE

ÖZET

Giriş ve Amaç: Türkiye'deki sosyal latin dansçılarının yaşam doyumlarının demografik bazı değişkenler açısından incelenmesinin amaçlandığı araştırmamızda; araştırma grubunu, 2021-2022 yıllarında Türkiye'deki dans okullarında sosyalleşme amacı ile dans eden seçkisiz tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenen 540 gönüllü sosyal latin dansçısı oluşturmaktadır.

Yöntem: Çalışmada katılımcılara, araştırmacılar tarafından hazırlanan 8 maddelik "Demografik Bilgi Formu" ve Kaba, Erol ve Güç (2018) tarafından geliştirilmiş "Yetişkin Yaşam Doyum Ölçeği" uygulanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 26.0 lisanslı istatistik programı kullanılmıştır. Testlerde ilk olarak Skewness ve Kurtosis (çarpıklık basıklık) değerlerine bakılarak -1.0 +1.0 aralığında yer aldığından verilerin normal dağıldığı gözlemlenmiştir. Normal dağılım gösteren verilere bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans analizi ANOVA ve Pearson Korelasyon analizi testleri uygulanmıştır.

Bulgular: Çalışma sonucunda ulaşılan bulgularda; sosyal latin dansçılarının, *medeni durum* değişkenine göre evli dansçıların genel yaşam doyum ortalamalarının bekar katılımcıların ortalamalarından anlamlı düzeyde yüksek olduğu, *cinsiyet* değişkenine göre kadın dansçıların ilişki doyumu ve benlik doyumu alt boyutlarında erkek dansçılara oranla anlamlı farklar çıktığı belirlenmiştir. Ayrıca *lisanslı spor yapan* sosyal latin dansçılarının benlik doyumu ve iş doyumu alt boyut ortalamalarının lisanslı spor yapmayan dansçılara göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Diğer bir demografik özelliğimiz olan *aylık gelir kategorisine* göre genel yaşam doyumu, sosyal çevre doyumu ve iş doyumu alt boyutlarının faklı aylık gelir düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Sosyal latin dansçılarının *sosyal latin dans yapma yılı* değişkenine göre anlamlı farklılıklar ortaya çıktığı belirlenmiştir. *Meslek* değişkenine göre özel sektörde çalışan dansçıların genel yaşam doyumu ve sosyal çevre doyumu alt boyut ortalamalarının, öğrencilerin ortalamalarından anlamlı şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Tüm bu anlamlı farklılıklara karşın sosyal latin dansçılarının *eğitim durumu* değişkeninde herhangi anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Ayrıca yapılan, Pearson Korelasyon analizinde; *sosyal latin danslarına katılım yılı* değişkenine göre sosyal latin dansçılarının sosyal latin dans yapma yılları arttıkça genel yaşam doyumları, benlik doyumları, sosyal çevre doyumları ve iş doyumları düzeylerinde pozitif yönde anlamlı artışlar gözlenmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak sosyal latin dansçılarının *yaşları* arttıkça genel yaşam doyumları ve sosyal çevre doyumlarında da anlamlı artışlar gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Latin, Dans, Yaşam Doyumu.

The Life Satisfaction of Social Latin Dancers

Sait ATAKAN[1], Hayri AYDOĞAN[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: In our research, which aims to examine the life satisfaction of social latin dancers in Turkey in terms of some demographic variables, the research group consists of 540 volunteer social latin dancers determined by random sampling method who dance for the purpose of socialization in dance schools in Turkey in 2021-2022.

Method: In the study, an 8-item "Demographic Information Form" prepared by the researchers and an "Adult Life Satisfaction Scale" developed by Kaba, Erol and Power (2018) were applied to the participants. SPSS 26.0 licensed statistical program was used in the analysis of the data. Firstly, by looking at the Skewness and Kurtosis (skewness kurtosis) values in the tests, it was observed that the data were normally distributed, since they were in the -1.0 + 1.0. Independent sample t-test, one-way analysis of variance, ANOVA and Pearson Correlation analysis tests were applied to the data showing normal distribution.

Findings: The results of the study showed that the social latin dancers' overall life satisfaction averages of married dancers according to the marital status variable were significantly higher than the averages of single participants, and there were significant differences in the relationship satisfaction and self-satisfaction sub-dimensions of female dancers compared to male dancers according to the gender variable. In addition, it was determined that the self-satisfaction and job satisfaction sub-dimension averages of social latin dancers engaged in licensed sports were significantly higher than those of dancers who did not engage in licensed sports. According to the monthly income category, which is another demographic characteristic of ours, it has been determined that there are significant differences between the sub-dimensions of general life satisfaction, social deciency and job satisfaction at different monthly income levels. It was determined that significant differences emerged among social latin dancers according to the social latin dance making year variable. According to the profession variable, it has been determined that the general life satisfaction and social environment satisfaction sub-dimension averages of dancers working in the private sector are significantly higher than the average of students. Despite all these significant differences, no significant differences were found in the educational status variable of social latin dancers. In addition, Pearson correlation analysis; participating in social Latin dance, Social Dance Latin dancers Latin variable according to the years of making social year as it increases overall life satisfaction, self-satisfaction, social satisfaction, and significant increases were observed in the level of job satisfaction in the positive direction.

Results: Finally, as the age of the social latin dancers increased, significant increases were observed in their general life satisfaction and social environment satisfaction.

Keywords: Social Latin, Dance, Life Satisfaction.

Beden Eğitimi ve Sporda Müziğin Yeri

Hayri AYDOĞAN[1], Sefa DİNÇ ALTUNKAYNAK[2], Esin AYDOĞAN[3]

[1]Trabzon Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon, TÜRKİYE
[2]Aliağa Ortaokulu, Aliağa, İzmir, TÜRKİYE
[3]Darıca Ortaokulu, Akçaabat, Trabzon. TÜRKİYE

ÖZET

Bu araştırmamızda Beden Eğitimi ve Sporda Müziğin Yeri'nin belirlenmesi amaç edinilmiştir. İnsanların temel yaşam prensipleri içerisinde fiziksel aktivitenin çok önemli bir yeri olduğu düşünüldüğünde; var olan yaşam şartlarına uyum, yaşam ile bütünleşme ve özünde var olan kazanma dürtüleriyle hayatının her alanında harekete olan gereksinim artmış, tüm bu etkinlikler ve fiziksel aktiviteler günümüz beden eğitimi ve spor kavramına doğru evrilmiştir (Altun-Ekiz, Atasoy, 2021). Spor, serbest zaman aktivitelerini, beşeri ilişkileri geliştiren, eğlence, zevk, estetik, oyun, sıhhat, bireysel ve sosyal münasebetleri geliştiren bir fiildir (Fişek, 1998). Tarihsel süreç içerisinde Türk Spor ve Kültürü ele alındığında, kaçma-kovalama gibi özellikleri barındıran Kızbörü, Gökbörü ve Beyge oyunları, Çöğen–Çevgen ve bilinen adı ile Cirit, atlı sporlar, güreş, ok atıcılığı gibi geniş bir spor faaliyeti esnasında müzik olgusuna da çeşitli şekillerde yer verildiği bilinir. Osmanlı imparatorluğunda da ilgili spor karşılaşmaları, mehteran müziği ve kahramanlık marşları eşliğinde başlamış ve süregelmiştir (Bektaş, Demir, 2022).

Geçmişten günümüze kadar yaşamın her anında yerinin almış olan müzik; çeşitli yelpazelerde karşımıza çıkmaktadır ki, elimizle tuttuğumuz ritim, ağzımızla yaptığımız sesler, çeşitli materyallerle çıkartılan sesler müziği oluşturur. İnsanların müziğin verdiği mesajları ve ritmi anlayıp harekete geçmesi, kas ve sinir sistemlerinin aktifleşmesi, tempo ve melodisine ayak uydurması ve fiziksel aktiviteler içerisine serpiştirilmesi ile spor ve müzik ilişkisinin ne denli önemli olduğu ortaya çıkmaktadır (Yalçın, Ateş, Dinç, 2022). Spor, müzik ile beraber icra edildiğinde bireyler üzerinde şaşırtıcı olumlu etkiler ortaya çıkartabilmektedir. Yapılan bilimsel araştırmalar müziğin beden eğitimi ve spor üzerinde fayda sağlayabileceği süreçlerden birinin senkronizasyon olduğunu belirtmişlerdir. Senkronizasyon, müziğin hareket özelliğinden faydalanarak beden eğitim ve spor faaliyetlerinde bulunanların harekete geçmesi ve hareketleri birlikte düzen içerisinde yapmalarına fayda sağlamaktadır. Özellikle aerobik, ritim eğitim ve dans faaliyetleri gibi spor dallarında çok net bir şekilde kendini hissettirmektedir (Terry, Karageorghis, 2011, Akt: Demir, Çakıroğlu, 2017).

Görüldüğü üzere tıpkı senkronizasyon gibi bir farklı birçok süreçte de olduğu gibi Beden Eğitim ve Sporda Müziğin Yeri'nin olumlu etkilerini ortaya koyacağımız bu çalışmamız, alan yazına katkı sağlayarak yeni bilimsel araştırmalara konu olması ve yapılacak aktivitelerde dikkate alınacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Spor, Müzik.

The Place of Music in Physical Education and Sports

Hayri AYDOĞAN[1], Sefa DİNÇ ALTUNKAYNAK[2], Esin AYDOĞAN[3]

ABSTRACT

In this research, it is aimed to determine the Place of Music in Physical Education and Sports. Considering that physical activity has a very important place in the basic life principles of people; With the adaptation to existing living conditions, integration with life and the intrinsic motivation to win, the need for action has increased in all areas of life, and all these activities and physical activities have evolved into today's physical education and sports concept (Altun-Ekiz, Atasoy, 2021). Sports is a verb that develops leisure activities, human relations, entertainment, pleasure, aesthetics, games, health, individual and social relations (Fişek, 1998). When Turkish Sports and Culture are considered in the historical process, Kızbörü, Gökbörü and Beyge games, Çöğen-Çevgen and known as Cirit, which have features such as running and chasing, have also variously affected the phenomenon of music during a wide range of sports activities such as equestrian sports, wrestling, and archery. is known to be located. In the Ottoman Empire, related sports events started and continued with the accompaniment of mehteran music and heroic marches (Bektaş, Demir, 2022).

Music, which has taken its place in every moment of life from the past to the present; It appears in various spectrums that the rhythm we hold with our hands, the sounds we make with our mouths, the sounds made with various materials constitute the music. It is revealed how important the relationship between sports and music is when people understand the messages and rhythm of music and act, activate their muscle and nervous systems, keep up with the tempo and melody, and interspersed with physical activities (Yalçın, Ateş, Dinç, 2022). When sports are performed together with music, they can have surprising positive effects on individuals. Scientific studies have stated that one of the processes that music can benefit from on physical education and sports is synchronization. By taking advantage of the movement feature of music, synchronization provides benefits for those engaged in physical education and sports activities to take action and to perform movements together in an orderly manner. It makes itself felt very clearly especially in sports branches such as aerobics, rhythm training and dance activities (Terry, Karageorghis, 2011, cited by Demir, Çakıroğlu, 2017).

As can be seen, this study, which will reveal the positive effects of Music in Physical Education and Sports, as in many different processes such as synchronization, is thought to be the subject of new scientific researches by contributing to the literature and to be taken into account in the activities to be carried out.

Keywords: Physical Education, Sports, Music.

Hentbolcuların Sağlıklı Beslenme Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Diyarbakır İli Örneği)

Muhsin DURAN[1], Ender ÖZBEK[2]

[1]Dicle Üniversitesi, Diyarbakır
[2]Dicle Üniversitesi, Diyarbakır

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmada 2022-2023 Türkiye Hentbol Sezonunda aktif olarak Diyarbakır ilinde oynayan hentbolcuların farklı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Bu araştırmanın örneklem grubunu 2022-2023 Türkiye Hentbol Sezonunda aktif olarak Diyarbakır ilinde oynayan 211 hentbolcu oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu" (yaş, öğrenim düzeyi, hentbol yaşı, kişisel gelir düzeyi, sağlıklı beslenme eğitimi alma ve sporcu beslenmesi eğitimi alma durumları) ve "Sağlıklı Beslenmeye İlişkin Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek ve kişisel bilgi formu, amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak çalışmaya katılan hentbolculara çevrim içi yöntem ile uygulanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler SPSS.22 paket programında analiz edildi.

Bulgular: Verilerin analizi işleminde betimleyici istatistikler, ikili grup karşılaştırmalarında bağımsız gruplar için t testi, çoklu grupları karşılaştırmada tek yönlü varyans analizi ANOVA testi uygulandı. Sonuçların yorumlanmasında 0,05 anlamlılık düzeyi ele alınmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre hentbolcuların öğrenim düzeyi ve gelir düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilemezken yaş, hentbol yaşı, sağlıklı beslenme eğitimi alma ve sporcu beslenmesi eğitimi alma durumları değişkenlerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak hentbolcuların sağlıklı beslenmeye ilişkin tutumlarının iyi seviyede olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hentbol, Beslenme, Sağlıklı Beslenme

An Investigation of Handball Players' Healthy Nutrition Attitudes According to Some Variables (Diyarbakır Province Example)

Muhsin DURAN[1], Ender OZBEK[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: In this study, it is aimed to examine the handball players who play actively in Diyarbakır in the 2022-2023 Turkish Handball Season in terms of different variables.

Materials and Methods: The sample group of this research consists of 211 handball players actively playing in Diyarbakır in the 2022-2023 Turkish Handball Season. "Personal Information Form" (age, education level, handball age, personal income level, receiving healthy nutrition education and sports nutrition education) and "Attitude Scale towards Healthy Nutrition" were used as data collection tools in the research. The scale and personal information form were applied to the handball players who participated in the study with the online method using the purposeful sampling method. The data obtained as a result of the research were analyzed in the SPSS.22 package program.

Findings: Descriptive statistics were used in the analysis of the data, t-test for independent groups was used in pairwise group comparisons, and one-way analysis of variance ANOVA test was used to compare multiple groups. The significance level of 0.05 was considered in the interpretation of the results. According to the findings obtained in the study, while no statistically significant difference could be determined in the education level and income level of the handball players, a statistically significant difference was found in the variables of age, handball age, receiving healthy nutrition education and receiving sports nutrition education.

Results: As a result, it has been determined that the handball players' attitudes towards healthy eating are at a good level

Keywords: Handball, Nutrition, Healthy Nutrition

Antrenman Maskesi Uygulamasının Sporcularda Farklı Performans Parametreleri Üzerine Etkileri

Meva Ceren ORGUN[1], Hasan Hüseyin YILMAZ[2]

[1] Atatürk Üniversitesi, Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü, Erzurum, Türkiye
[2] Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum, Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Antrenman maskeleri, egzersiz yaparken solunumu kısıtlayarak daha yüksek bir zorluk seviyesi oluşturmak amacıyla kullanılmaktadır. Bu uygulamalar sayesinde hipoksik koşullar başta olmak üzeri farklı zorluk seviyeleri ve koşullar sporculara antrenman ortamında tecrübe ettirilebilmektedir. Antrenman maskelerinin sporcuların farklı fiziksel ve fizyolojik özellikler üzerine etkileri bulunmaktadır. Son yıllarda birçok çalışma farklı örneklem gruplarında farklı parametreleri değerlendirmiştir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, antrenman maskesi uygulamalarının sporcuların performans parametreleri üzerine etkilerini araştırmaktır.

Yöntem: Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma kapsamında antrenman maskesi kullanımının performans parametreleri üzerine etkileri ve ilişkisini ortaya koymak için alanyazın taraması yapılmıştır. Antrenman maskesiyle yapılan çalışmalar incelenmiş, ilgili çalışmaların amaçları, kullandıkları yöntemler ve elde ettikleri sonuçlar ele alınmış ve antrenman maskesinin sporcu performans parametreleri üzerine olan etkileri incelenmiştir.

Bulgular: Antrenman maskesi kullanımının pulmoner direnç oluşturarak akciğer kapasitesini, alveol yüzey alanı ve elastikiyetini, aerobik-anaerobik kapasiteyi artırdığı, diyaframı güçlendirdiği, egzersiz süresini kısalttığı, solunumu kısıtlayarak daha zorlu bir antrenman deneyimi sunduğu, solunum kaslarını güçlendirdiği ve dayanıklılığı artırdığı görülmüştür.

Sonuçlar: Bu çalışma kapsamında ele alınan çalışmalar doğrultusunda, antrenman maskesi kullanımının sporcu performansını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Vasküler endotelyal büyüme faktörünü önemli ölçüde arttırmıştır. VO2 max gibi performans değişkenlerini iyileştirmiştir. Solunum fonksiyonlarını geliştirici antrenmanlarda kullanılması önerilmektedir. Dayanıklılık antrenmanları, solunum antrenmanları ve kardiyovasküler sistem geliştirici antrenmanlarda kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Sporcu, Antrenman Maskesi, Performans

Effects of Training Mask Application on Different Performance Parameters in Athletes

Meva Ceren ORGUN[1], Hasan Hüseyin YILMAZ [2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Training masks are used to create a higher level of difficulty by restricting breathing while exercising. Thanks to these applications, athletes can experience different difficulty levels and conditions, especially hypoxic conditions, in the training environment. Training masks have effects on different physical and physiological characteristics of athletes. In recent years, many studies have evaluated different parameters in different sample groups. In this context, the aim of this study is to investigate the effects of training mask applications on the performance parameters of athletes.

Method: Review model, one of the qualitative research methods, was used in the study. Within the scope of the study, a literature review was conducted to reveal the effects and relationship of training mask use on performance parameters. Studies conducted with training masks were examined, the aims of the relevant studies, the methods they used and the results they obtained were discussed, and the effects of the training mask on athlete performance parameters were examined.

Findings: It has been observed that the use of a training mask increases lung capacity, alveolar surface area and elasticity, aerobic-anaerobic capacity by creating pulmonary resistance, strengthens the diaphragm, shortens exercise time, provides a more challenging training experience by restricting breathing, strengthens respiratory muscles and increases endurance.

Results: In line with the studies discussed within the scope of this study, it has been concluded that the use of training masks positively affects athlete performance. It significantly increased vascular endothelial growth factor. It improved performance variables such as VO2 max. It is recommended to use it in exercises that improve respiratory functions. It can be used in endurance training, breathing training and cardiovascular system development training.

Keywords: Athlete, Training Mask, Performance

Profesyonel Spor Kulüpleri Tarafından Sağlanan Hizmetlerin İlişki Kalitesi Üzerindeki Etkisi

Nurettin Göksu ÇİNİ[1], Ebru GÜZEL KUYUCU[2], Akın ÇELİK[3]

[1] Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale
[2] Ege Üniversitesi, İzmir
[3] Trabzon Üniversitesi, Trabzon

ÖZET

Giriş ve Amaç: Günümüzde spora yapılan yatırımlar gün geçtikte artarken, spor ekonomik bir alan olarak dünyada ve ülkemizde büyük bir endüstri haline gelmiştir. Taraftarlarda bu endüstrinin önemli bir paydaşıdır. Devasa ekonomilere sahip olan spor kulüpleri, ayakta kalabilmek, güçlerini korumak ve rakiplerinden daha avantajlı duruma gelebilmek için taraftarları (müşterileri) ile ilişkilerini iyi bir şekilde yönetebilmelidir. Organizasyonların başarısı büyük ölçüde yeterli sayıda taraftar çekmeye ve bunu sürdürmeye bağlıdır. Bu yüzden taraftarların elde tutulması ve sayılarının arttırılmasını kolaylaştıran faktörlerin daha iyi anlaşılmasının gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu noktadan hareketle çalışmanın amacı, profesyonel bir spor kulübü tarafından sağlanan hizmetlerle ilgili eylemlerin ilişki kalitesi üzerindeki etkisini incelemektir.

Yöntem: Araştırmanın çalışma grubunu 37 kadın (Ortyaş = 31.43±7.6) ve 264 erkek (Ortyaş = 30.25±7.7) toplam 301 sezonluk (kombine) bilet sahibi taraftar oluşturmuştur. Çalışma kapsamında veri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu", "Sezonluk (Kombine) Bilet Sahipleri Memnuniyet Ölçeği", "İlişki Kalitesi Ölçeği" kullanılmıştır. Analizlere başlamadan önce verilerin normal dağılıma (çarpıklık ve basıklık) sahip olup olmadığı kontrol edilmiştir. Çalışmanın hipotezlerini test etmek amacıyla spor organizasyonları tarafından sağlanan hizmetlerin ilişki kalitesi ve taraftarların tüketim niyetlerine olan etkisini açıklamak için kavramsal bir model oluşturulmuş ve test edilmiştir. Verilerin analizinde, SPSS 26 ve Hayes tarafından geliştirilen Process Macro v.4.2 programları kullanılmıştır.

Bulgular: Önerilen yapısal modele göre spor organizasyonları tarafından sağlanan hizmetler, tekrar satın alma niyetini anlamlı olarak yordamaktadır (β= .39, p<.001). Spor organizasyonları tarafından sağlanan hizmetlerin, ilişki kalitesi üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkisinin olduğu (β= .77, p<.001) tespit edilmiştir. İlişki kalitesinin, tekrar satın alma niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkisinin olduğu (β= .32, p<.001) bulunmuştur. Organizasyonlar tarafından sağlanan hizmetlerin, aracı değişken olan ilişki kalitesi üzerinden tekrar satın alma niyetine etkisi anlamlı (β= .25, CI %95 [.1014-.4198]) bulunmuştur. Tahmin değişkenleri, tekrar satın alma niyeti üzerindeki değişimin %41'ini açıklamaktadır. Olumlu yönlendirme niyetinin sonuç değişkeni olduğu model incelendiğinde; spor organizasyonları tarafından sağlanan hizmetler, olumlu yönlendirme niyetini anlamlı olarak yordamaktadır (β= .27, p<.001). İlişki kalitesinin, olumlu yönlendirme niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkisinin olduğu (β= .53, p<.001) bulunmuştur. Organizasyonlar tarafından sağlanan hizmetlerin, aracı değişken olan ilişki kalitesi üzerinden, olumlu yönlendirme niyetine etkisi anlamlı (β= .41, CI %95 [.3012-.5270]) bulunmuştur. Tahmin değişkenleri, olumlu yönlendirme niyeti üzerindeki değişimin %47'sini açıklamaktadır.

Sonuçlar: Spor organizasyonları tarafından sağlanan hizmetlerin, taraftarların kulüple olan ilişkilerinin gücü ve kalitesini etkilediği, aynı zamanda hizmetlerin, ilişki kalitesi aracılığıyla, taraftar davranışları üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Memnuniyet, Spor hizmetleri, İlişki kalitesi, Sezonluk bilet, Taraftar

The Impact of Services Provided by Professional Sports Clubs on Relationship Quality

Nurettin Göksu ÇİNİ[1], Ebru GÜZEL KUYUCU[2], Akın ÇELİK[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: While investments in sports are increasing day by day, sports has become a major industry both globally and in our country. Fans are significant stakeholders in this industry. Sports clubs with massive economies must effectively manage their relationships with fans (customers) to survive, maintain their strength, and gain a competitive advantage over their rivals. The success of organizations is largely dependent on attracting a sufficient number of fans and maintaining this support. Therefore, the necessity of better understanding the factors that facilitate retaining and increasing the number of fans has arisen. In light of this, the aim of this study is to examine the impact of actions related to services provided by a professional sports club on the quality of relationships.

Method: The research study consisted of a total of 301 season ticket holder fans, including 37 females (Mean Age = 31.43 ± 7.6) and 264 males (Mean Age = 30.25 ± 7.7). To collect data for the study, the researchers used a "Personal Information Form," a "Season Ticket Holder Satisfaction Scale," and a "Relationship Quality Scale" prepared by the researchers themselves. Before beginning the analyses, it was checked whether the data had a normal distribution (skewness and kurtosis). In order to test the hypotheses of the study and to explain the impact of the services provided by sports organizations on the relationship quality and consumption intentions of fans, a conceptual model was developed and tested. For data analysis, SPSS 26 and Process Macro v.4.2, developed by Hayes, were utilized.

Findings: According to the proposed structural model, the services provided by sports organizations significantly predict repurchase intention (β= .39, p<.001). It was determined that the services provided by sports organizations have a significant and positive impact on relationship quality (β= .77, p<.001). Relationship quality was found to have a significant and positive effect on repurchase intention (β= .32, p<.001). The impact of services provided by organizations on repurchase intention through the mediating variable of relationship quality is significant (β= .25, CI 95% [.1014-.4198]). The predictor variables explain 41% of the variance in repurchase intention. When examining the model where positive referral intention is the outcome variable, it was found that services provided by sports organizations significantly predict positive referral intention (β= .27, p<.001). Relationship quality was found to have a significant and positive effect on positive referral intention (β= .53, p<.001). The impact of services provided by organizations on positive referral intention through the mediating variable of relationship quality is significant (β= .41, CI 95% [.3012-.5270]). The predictor variables explain 47% of the variance in positive referral intention.

Conclusion: It has been observed that the services provided by sports organizations influence the strength and quality of the relationship between fans and the club, and that these services also have a significant impact on fan behaviors through relationship quality.

Keywords: Satisfaction, Sports services, Relationship quality, Season ticket, Fan

Oryantiring Sporcularının Hedef Bağlılığı ve Karar Verme Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Aygül ÇAĞLAYAN TUNÇ[1], Ahmet ERDOĞAN [2]

[1] İstanbul Aydın Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul
[2] İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmada oryantiring sporu yapan bireylerin demografik bilgileri belirlenerek hedef bağlılıkları ile karar verme stilleri arasındaki ilişki durumlarının çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Araştırma ilişkisel tarama modeline göre tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemini; İzmir ilinde lisans ve lisans üstü düzeyde oryantiring sporu yapan bireylerin arasından kolayda örnekleme yöntemiyle seçilen 401 birey oluşturmaktadır. Verilerinin toplanmasında kişisel bilgi formu, hedef bağlılığı ölçeği ve karar verme stilleri ölçeği kullanılmıştır. Veriler bilgisayar ortamında analizi SPSS programıyla yapılmış, öncelikle kullanılacak testlerin türü ile ilgili normal dağılım değerleri analiz edilmiştir. Skewness ve kurtosis değerlerinin normal dağılımı gösterdiği tespit edilmiş ve ikili karşılaştırmalarda bağımsız örneklem t testi, ikiden fazla karşılaştırmalarda ise Anova testi kullanılmıştır. Korelasyon analizi için pearson korelasyon testi kullanılmıştır. Tüm testler için anlamlılık düzeyi α=0,05 kullanılmıştır.

Bulgular: Cinsiyete, yaşa ve aile gelir durumuna göre hedef bağlılığı ve karar verme stilleri puan ortalamaları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır. Eğitim düzeyine göre ise rasyonel karar verme stili, sezgisel karar verme stili ve karar verme stili toplam puan ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı ve bu üç puan ortalamasında da lisans eğitim düzeyindeki katılımcıların ortalamalarının lisansüstü eğitim düzeyindeki katılımcılara göre yüksek olduğu görülmektedir.

Sonuçlar: Araştırmada Cinsiyete, yaşa ve aile gelir durumuna göre; hedef bağlılığı ve karar verme stilleri açısından anlamlı bir farklılık bulunmazken oryantiring sporcularında eğitim düzeyi değişkeninde hedef bağlılığı ve karar verme stilleri ortalama puanlarına göre lisans eğitim düzeyindeki katılımcılar ile lisansüstü eğitim düzeyindeki katılımcılar arasında istatiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşma bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Oryantiring, Hedef Bağlılığı, Karar Verme

Examining the Relationship Between Goal Commitment and Decision Making Styles of Orienteering Athletes

Aygül ÇAĞLAYAN TUNÇ[1], Ahmet ERDOĞAN [2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This research aims to determine the demographic information of individuals doing orienteering sports and to evaluate the relationship between their goal commitment and decision-making styles in terms of various variables.

Materials and Methods: The research was designed according to the relational screening model. The sample of the research; It consists of 401 individuals selected by convenience sampling method among individuals who do orienteering sports at undergraduate and postgraduate levels in Izmir. Personal information form, goal commitment scale and decision-making styles scale were used to collect data. The data was analyzed in a computer environment with the SPSS program, and firstly, normal distribution values related to the type of tests to be used were analyzed. It was determined that skewness and kurtosis values showed normal distribution, and independent samples t test was used for pairwise comparisons and ANOVA test was used for more than two comparisons. Pearson correlation test was used for correlation analysis. A significance level of $\alpha=0.05$ was used for all tests.

Findings: Goal commitment and decision-making styles mean scores do not differ statistically significantly according to gender, age and family income. According to education level, it is seen that the total score averages of rational decision-making style, intuitive decision-making style and decision-making style differ at a statistically significant level, and in these three score averages, the averages of the participants at the undergraduate level are higher than the participants at the graduate level.

Results: In the research, according to gender, age and family income level; While there is no significant difference in terms of goal commitment and decision-making styles, there is a statistically significant difference between the participants at the undergraduate level and the participants at the graduate level according to the average scores of goal commitment and decision-making styles in the education level variable of orienteering athletes.

Keywords: Orienteering, Goal Commitment, Decision Making

Lise Öğrencilerinin Fiziksel Uygunluk Durumlarının Okul Türlerine Göre Karşılaştırılması (Kırşehir Örneği)

Sıtkı ÖZBEK[1]

[1] Batman Üniversitesi, Batman

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırma, lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersinde, Milli Eğitim Bakanlığınca takibi zorunlu olan ve yılda iki kez (Eylül ve Mayıs) beden eğitimi öğretmenleri tarafından ölçümleri yapılan, fiziksel uygunluk testlerinde elde edilen bazı değerlerin okul türleri arasında karşılaştırmasının yapılması amaçlamıştır. Bu nedenle Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği kriterlere göre hangi lise türünün fiziksel uygunluk düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit etmek, Akademik başarısı daha yüksek (LGS ile girilebilen okullar) olan okullar (Fen Lisesi) ile LGS başarıları daha düşük (Anadolu Lisesi ve Meslek lisesi) olan okullardaki öğrencilerin, Fiziksel Uygunluk testlerinde elde ettikleri Beden Kitle İndeksi, Boy, Kilo, Mekik, Şınav ve Sağ-Sol Esneklik parametrelerini okul türü bazında karşılaştırmak amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmamıza Kırşehir ilinde Milli Eğitim Bakanlığına ait liselerde eğitim öğretim hayatına devam eden Fen lisesi, Anadolu lisesi ve Meslek lisesi öğrencileri gönüllü katılım sağlamışlardır. Araştırmanın örneklemini 385 kız, 330 erkek toplam 715 lise öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmamızda veri toplamak için beden eğitimi dersi uygulamaları içinde yer alan fiziksel uygunluk testlerinde elde edilen Beden Kitle İndeksi, Boy, Kilo, Mekik, Şınav ve Sağ-Sol Esneklik parametreleri kullanılmıştır.

Bulgular: Okullarda fiziksel uygunluk testlerinden elde edilen parametreler okul akademik başarı türlerine göre karşılaştırılmıştır. Bu kıyaslamadan elde edilen sonuçlara göre genel olarak tüm parametrelerde (Boy, kilo, mekik, şınav, esneklik sağ-sol ve BKİ) akademik başarı düzeyi azaldıkça fiziksel uygunluk seviyelerinin arttığı tespit edilmiştir. Fen lisesi öğrencileri tüm parametrelere bakıldığında Anadolu lisesi ve Meslek lisesi öğrencilerine göre fiziksel uygunluk seviyelerinin daha düşük düzeylerde olduğu görülmüştür. Meslek lisesi öğrencilerinin ise tüm parametrelerde hem anadolu lisesi hem de fen lisesi öğrencilerine göre fiziksel uygunluk seviyelerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Bu bulgular ışığında lise öğrencilerin bulunduğu okul türüne göre okulların akademik başarı seviyesi yükseldikçe ders çalışma ve çalışmaya ayrılan zamanın arttığı ve ancak fiziksel uygunluk seviyesinin ise azaldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, Fiziksel Uygunluk, Beden Kitle İndeksi

Comparison of High School Physical Fitness Status According to School Types (Kırşehir Example)

Sıtkı ÖZBEK[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This research aimed to compare between school types some of the values obtained in the physical fitness tests of high school students in physical education and sports lessons, which are mandatory to be followed by the Ministry of National Education and measured by physical education teachers twice a year (September and May). For this reason, to determine which type of high school has higher physical fitness levels according to the criteria determined by the Ministry of National Education, schools with higher academic success (Schools that can be entered with LGS) (Science High School) and schools with lower LGS success (Anatolian High School and Vocational High School) It was aimed to compare the Body Mass Index, Height, Weight, Sit-Ups, Push-Ups and Right-Left Flexibility parameters obtained by students in Physical Fitness tests on the basis of school type.

Materials and Methods: Science high school, Anatolian high school and vocational high school students who continue their education in high schools belonging to the Ministry of National Education in Kırşehir province voluntarily participated in our study. The sample of the research consists of 715 high school students, 385 girls and 330 boys. To collect data in our research, Body Mass Index, Height, Weight, Sit-Ups, Push-Ups and Right-Left Flexibility parameters obtained from physical fitness tests included in physical education lessons applications were used.

Findings: Parameters obtained from physical fitness tests in schools were compared according to school academic success types. According to the results obtained from this comparison, it has been determined that physical fitness levels generally increase as the academic success level decreases in all parameters (height, weight, sit-ups, push-ups, flexibility right-left and BMI). When all parameters were considered, science high school students' physical fitness levels were found to be lower than Anatolian high school and vocational high school students. It was determined that the physical fitness levels of vocational high school students were higher in all parameters than both Anatolian high school and science high school students.

Results: In the light of these findings, it has been determined that depending on the type of school the high school students are inas the academic success level of the schools increases, the time spent on studying increases, but the level of physical fitness decreases.

Keywords: Physical education, Physical Fitness, Body Mass Index

Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Ve Spor Dersine İlişkin Değerlerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Sıtkı ÖZBEK[1], Ender ÖZBEK[2]

[1] Batman Üniversitesi, Batman

[2] Dicle Üniversitesi, Diyarbakır

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırma, lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin değerleri ile bazı demografik özellikleri (cinsiyet, yaş, kulüp lisansı, okul takımında yer alma) arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamıştır.

Yöntem: Çalışmamıza Milli Eğitim Bakanlığına ait liselerde eğitim öğretim hayatına devam eden lise öğrencileri gönüllü katılım sağlamışlardır. Araştırmanın örneklemini 213 kız, 211 erkek toplam 424 lise öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmamızda veri toplamak için Yücekaya M.A. ve diğerleri tarafından 2022'de geliştirilen ''Beden Eğitimi ve Spor Dersi Lise Değerler Ölçeği'' kullanılmıştır.

Bulgular: Yapılan normallik sınaması sonucunda verilerin normal dağıldığı tespit edilmiş ve parametrik testler uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik değer düzeylerinin ölçek toplamı ile tüm alt boyutlarında çok yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Yapılan analizler sonucunda lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik değer düzeylerinin ölçek toplamı ile tüm alt boyutlarında çok yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Beden eğitimi ve spor dersi lise değer ölçeği alt boyutlarında en yüksek ortalamasının ''Sportmenlik'' en düşük ortalamanın ise ''Saygı'' alt boyutunda olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, Değerler, Lise öğrencileri

Investigation of Social Media Addiction of Sports Science Students According to Some Variables

Sıtkı ÖZBEK[1], Ender ÖZBEK[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This research aimed to examine the relationship between high school students' values regarding physical education and sports lessons and some demographic characteristics (gender, age, club license, being in the school team).

Materials and Methods: High school students who continue their education in high schools belonging to the Ministry of National Education participated in our study voluntarily. The sample of the research consists of 424 high school students, 213 girls and 211 boys. To collect data in our research, in 2022 Yücekaya M.A. developed by et al. "Physical Education and Sports Lesson High School Values Scale" was used.

Findings: As a result of the normality test, it was determined that the data was distributed normally and parametric tests were applied. As a result of the analysis, it was determined that the value levels of high school students towards physical education and sports lesson were very high in the total scale and all sub-dimensions.

Results: As a result of the analysis, it was determined that the value levels of high school students towards physical education and sports lesson were very high in the total scale and all sub-dimensions. It has been determined that the highest mean in the physical education and sports lesson high school value scale sub-dimensions is "Sportsmanship" and the lowest mean is in the "Respect" sub-dimension.

Keywords: Physical Education, Values, High school students

Üniversiteler Arası Hentbol Müsabakalarına Katılan Sporcu Öğrencilerin Akılcı ve Sezgisel Karar Verme Sitilleri ile Sportmenlik Davranışlarının İncelenmesi

Ahmet Yılmaz ALBAYRAK[1], Mustafa Barış SOMOĞLU[2], Mine KOÇ[3]

[1] Gümüşhane Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Gümüşhane
[2] Gümüşhane Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Gümüşhane
[3] Gümüşhane Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Gümüşhane

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spor, sadece fiziksel bir yarışma alanı değil, aynı zamanda karakter ve zihinsel yetenek sınavının yapıldığı bir sahadır. Spor etkinlikleri, sporcuların karşılaştıkları zorluklarla mücadele eden bir dizi önemli karar verme sürecini içerir. Bu kararlar, genellikle iki ana altında incelenir: Akılcı karar verme ve sezgisel karar verme. Akılcı karar verme, mantık, analiz ve planlamaya dayalı bir yaklaşım temsil ederken, sezgisel karar verme daha çok duygusal anlayış ve deneyime dayanır. Ayrıca sporun gidişatını etkileyen, sporun temel taşlarını içeren etik, saygı ve adil oyun ilkeleri önemlidir. Sportmenlik olarak ifade edilen bu kavramlar sporcuların diğerlerine karşı gösterdikleri saygı, dürüstlük ve adil davranışlarla ilgilidir. Bu bağlamda araştırmanın temel amacı, sporcuların akılcı ve sezgisel karar verme ve sportmenlik davranış düzeylerini belirlemek, aralarındaki ilişkiyi ortaya koymak ve belirlenen değişkenler açısından incelemektir.

Yöntem: Bu amaçla üniversite sporlarında hentbol oynayan toplam 144 (78'i kadın %54,2, 66'sı erkek %45,8) katılımcı çalışma grubunu oluşturmuştur. Çalışma grubuna kolay örneklem oluşturma yöntemi ile ulaşılmıştır. Araştırma nicel yaklaşım perspektifinde kesitsel-tarama yöntemi ile yapılmıştır. Çalışmada "Akılcı ve Sezgisel Karar Verme Sitilleri Ölçeği", " Sportmenlik Davranış Ölçeği" ve araştırmacı tarafından oluşturulan " Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistik, bağımsın gruplar için T-Testi, tek yönlü ANOVA, Korelasyon ve Regresyon testlerinden yararlanılmıştır. Analizlerin uygulanabilirliğine basıklık ve çarpıklık değerleri göz önünde bulundurularak karar verilmiştir.

Bulgular: Araştırma katılım sağlayan hentbol sporcularının akılcı ve sezgisel karar verme sitilleri ile sportmenlik davranışlarının ortalama düzeyin üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Akılcı ve sezgisel karar verme ölçeği ile bağımsız değişkenler arasında farklılıklar incelendiğinde; cinsiyete göre katılımcıların akılcı karar verme ve genel toplam puanlarında erkek katılımcıların anlamlı bir şekilde daha yüksek karar verme davranışları sergilediği görülmüştür. Üniversitede okuduğu akademik bölüm açısından bulgulara bakıldığında beden eğitimi ve spor yüksekokulu bölümü dışında diğer bölümlerde okuyanların akılcı karar verme sitillerinin daha yüksek olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Gelir algısı açısından yüksek gelir algısına sahip katılımcıların düşük gelir algısına sahip katılımcılardan daha yüksek karar verme sitilleri gösterdiği saptanmıştır. Spor yapma amacı mesleki kariyer olan katılımcıların spor yapma amacı sağlıklı yaşam olanlardan karar verme sitilleri anlamı farklılaşmıştır. Yaş, spor yapma yılının katılımcıların sportmenlik davranışlarını etkilemediği tespit edilmiştir. Sportmenlik davranışları açısından bağımsız değişkenlerden elde edilen bulgulara göre, cinsiyet bağlı kurallar, rakip, oyuna bakış boyutları ile genel toplam puanlarında erkek katılımcıların lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. Yaşa bağlı sportmenlik puanları ise 21 ve üstü yaşa sahip katılımcıların oyuna bakış, rakip ve sportmen davranış boyutları ile genel toplam puanlarında anlamlı fark göstermiştir. Spor yapma amacına bağlı sportmenlik davranışları kurallar, rakip, sportmen davranış boyutları ile genel toplam puanlarında sosyal ve kültürel amaçlı olanların kişisel gelişim amacı olanlardan; oyuna bakış boyutunda sosyal ve kültürel amaçlı olanların sağlıklı yaşam amacı olanlardan;

genel boyutta mesleki kariyer amacı olanların kişisel gelişimi amacı olanlardan puanları anlamlı farklılaşmaktadır. Spor yapma yılı ve okuduğu akademik bölüm açısından sportmenlik davranışları benzeşmektedir.

Sonuçlar: Sonuç olarak, üniversite hentbol müsabakalarına katılım sağlayan öğrencilerin ortalama üzerinde akılcı ve sezgisel karar verme sitillerine ve sportmenlik davranışlarına sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer önemli bir bulgu ise, akılcı ve sezgisel karar verme sitilleri ile sportmenlik davranışları arasında pozitif yönlü (0,627) orta düzeyde anlamlı ilişki olmasıdır. Ayrıca, sporcuların sportmenlik davranışlarını yordamada (%39) sporcuların akılcı ve sezgisel karar verme sitillerinin önemli rolü olduğudur.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Sporcu, Sportmenlik, Akılcı ve Sezgisel Karar Verme.

Investigation of Rational and Intuitive Decision-Making Styles and Sportsmanship Behaviours of Student Athletes Participating in Inter-university Handball Competitions.

Ahmet Yılmaz ALBAYRAK[1], Mustafa Barış SOMOĞLU[2], Mine KOÇ[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Sport is not only a field of physical competition, but also a test of character and mental ability. Sporting events involve a series of important decision-making processes that challenge the challenges athletes face. These decisions are usually analysed under two main categories: Rational decision-making and intuitive decision-making. Rational decision-making represents an approach based on logic, analysis and planning, while intuitive decision-making is based more on emotional understanding and experience. In addition, the principles of ethics, respect and fair play, which affect the course of sport and include the cornerstones of sport, are important. These concepts, expressed as sportsmanship, are related to the respect, honesty and fair behaviours of athletes towards others. In this context, the main purpose of the research is to determine the levels of rational and intuitive decision making and sportsmanship behaviour of athletes, to reveal the relationship between them and to examine them in terms of the variables determined.

Materials and Methods: For this purpose, a total of 144 participants (78 female 54.2%, 66 male 45.8%) playing handball in university sports constituted the study group. The study group was reached by easy sampling method. The research was conducted with cross-sectional-scanning method in quantitative approach perspective. In the study, "Rational and Intuitive Decision-Making Styles Scale", "Sportsmanship Behaviour Scale" and "Personal Information Form" created by the researcher were used. Descriptive statistics, T-Test for dependent groups, one-way ANOVA, Correlation and Regression tests were used to analyse the data. The applicability of the analyses was decided by considering kurtosis and skewness values.

Findings: It was determined that the rational and intuitive decision-making styles and sportsmanship behaviours of the handball athletes who participated in the research were above the average level. When the differences between the rational and intuitive decision-making scale and independent variables were examined; it was seen that male participants exhibited significantly higher decision-making behaviours in rational decision-making and overall total scores of the participants according to gender. Considering the findings in terms of the academic department they studied at the university, it was found that the rational decision-making styles of those who studied in other departments other than the physical education and sports college department were higher. In terms of income perception, it was found that participants with high income perception showed higher decision-making styles than participants with low-income perception. The meaning of decision-making styles of participants whose purpose of doing sport was professional career differed from those whose purpose of doing sport was healthy life. It was determined that age and year of doing sport did not affect the sportsmanship behaviours of the participants.

According to the findings obtained from independent variables in terms of sportsmanship behaviours, a significant difference was found in favour of male participants in gender-related rules, opponent, game view dimensions and general total scores. Age-related sportsmanship scores of the participants aged 21 and over showed a significant difference in the game view, rival and sportsman behaviour dimensions and overall total scores. In the sportsmanship behaviours depending on the purpose of doing sports, the scores of those with social and cultural purposes differ significantly from those with personal development purposes in the dimensions of rules, opponent, sportsman behaviour and general total scores; those with

social and cultural purposes in the dimension of looking at the game differ significantly from those with healthy life purposes; and those with professional career purposes in the general dimension differ significantly from those with personal development purposes. Sportsmanship behaviours are similar in terms of years of doing sports and academic department studied**.**

Results: As a result, it was concluded that students participating in university handball competitions have above average rational and intuitive decision-making styles and sportsmanship behaviours. Another important finding is that there is a positive (0,627) moderately significant relationship between rational and intuitive decision-making styles and sportsmanship behaviours. In addition, rational and intuitive decision-making styles of athletes have an important role in predicting sportsmanship behaviours of athletes (39%).

Keywords: Student, Athlete, Sportsmanship, Rational and Intuitive Decision Making.

Düzenli Spor Yapmayan Kadınların Kaygı Durumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Öznur AKPINAR[1]

[1] Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Karaman

ÖZET

Giriş ve Amaç: Tüm dünya genelinde kadınların hem iş yaşamında hem ev yaşamındaki sorumluluklarından dolayı fiziksel aktivite düzeylerinin erkeklere kıyasla daha düşük olduğu bilinmektedir. Düzenli spor yapmak sadece sağlıklı bir yaşam değil aynı zamanda iyi bir ruh sağlığı anlamına da gelmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı düzenli spor yapmayan kadınların durumluluk ve süreklilik kaygı durumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesidir.

Yöntem: Araştırmaya 95 kadın gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada demografik bilgiler anketi ile Spielbergel Durumluluk ve Süreklilik Kaygı Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada toplanan veriler Jamovi (2.0.0) istatistik programında %95 güven aralığı ve 0.05 anlamlılık düzeyinde analiz edilmiştir. Verilerin tanımlayıcı istatistiklerinde ortalama ($\bar{x}$), standart sapma (ss) ve yüzde (%), iki grup karşılaştırmalarında bağımsız gruplarda t testi, ikiden fazla gruplarda One Way ANOVA testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmanın bulgularına göre kadınların çoğunluğunun (%22) 36-40 yaşları arasında olduğu, çoğunluğunun (%65) evli olduğu, çoğunluğunun (%37) en az 1 çocuğunun olduğu, çoğunluğunun (%28) memur olduğu ve çoğunluğunun (%48) üniversite mezunu olduğu görülmüştür. Katılımcıların durumluluk kaygı puan ortalamaları (38.3±11.8), sürekli kaygı durumları puan ortalamaları (45.3±9.7) ve toplam kaygı puan ortalamaları (83.6±19.5) değerindedir. Katılımcıların durumluluk ve sürekli kaygı puanlarında medeni duruma göre istatistiksel açıdan farklılık tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Katılımcıların durumluluk ve sürekli kaygı puanlarında yaş, gelir durumu, eğitim durumu ve meslek türlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Katılımcıların sahip oldukları çocuk sayısına göre durumluluk kaygı puanları ($F=5.8$, $p<0.001$), sürekli kaygı puanları ($F=7.5$, $p<0.001$) ve toplam kaygı puanları ($F=8.7$, $p<0.001$) arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Post hoc sonuçlarına göre çocuk sayısı 5 ve 6 olan katılımcıların diğer sayıda çocuk sahibi olanlara kıyasla daha yüksek kaygı puanlarına sahip oldukları belirlenmiştir ($p<0.05$).

Sonuçlar: Sonuç olarak, kadınların durumluluk ve sürekli kaygı puanları orta seviyedir. Düzenli spor yapmayan kadınların sahip olduğu çocuk sayısının yüksek olması, kaygı puanlarının yüksek olmasının nedenleri arasında olabilir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Kadın, Kaygı

Investigation of Anxiety Conditions of Women Who Do Not Do Regular Sports in Terms of Some Variables

Öznur AKPINAR[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: It is known that women's physical activity levels are lower compared to men all over the world due to their responsibilities both at work and at home. Doing regular sports means not only a healthy life, but also good mental health. In this context, the aim of the study is to examine the status and continuity anxiety of women who do not do regular sports in terms of some variables.

Materials and Methods: Women (n:95) participated in the study voluntarily. In the research, the demographic information questionnaire and the Spielberger Situational and Continuity Anxiety Scale were used. The data collected in the study were analyzed in the Jamovi (2.0.0) statistical program with a 95% confidence interval and a significance level of 0.05. Mean ($\bar{x}$), standard deviation (sd) and percentage (%) were used in the descriptive statistics of the data, t test was used in independent groups for two-group comparisons, One Way ANOVA test was used in more than two groups.

Findings: According to the findings of the research, it was found that the majority of women (22%) are between the ages 36-40, the majority (65%) are married, the majority (37%) have at least 1 child, the majority (28%) are civil servants and the majority (48%) are university graduates. The participants' state anxiety score averages (38.3±11.8), continuous anxiety score averages (45.3±9.7) and total anxiety score averages (83.6±19.5) were valued. There was no statistical difference in the participants' state and constant anxiety scores according to marital status ($p>0.05$). There were no statistically significant differences in the participants' status and constant anxiety scores according to age, income status, education status and occupation types ($p>0.05$). Statistically significant differences were found between the state anxiety scores ($F=5.8$, $p<0.001$), continuous anxiety scores ($F=7.5$, $p<0.001$) and total anxiety scores ($F=8.7$, $p<0.001$) according to the number of children the participants had ($p<0.05$). According to the post hoc results, it was determined that the participants with the number of children 5 and 6 had higher anxiety scores compared to those who had a number of other children ($p<0.05$).

Results: As a result, the situational and persistent anxiety scores of women who do not do regular sports are moderate. The high number of children that women who do not do regular sports have may be among the reasons for high anxiety scores.

Keywords: Sport, Woman, Anxiety

Talent Selection for Bowling by the Analytical Hierarchy Process (AHP)

Umut Diyar GÖK[1], Mehmet Ali CEYHAN[2], Ümit YILDIRIM[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The main purpose of this research is to reveal the necessary criteria in the bowling discipline, to determine the importance of these criteria in terms of talent selection for the branch using the Analytical Hierarchy Process (AHP) method, and to create a simple basis for the talent selection process.

Materials and Methods: For the study aim, the opinions of the national coaches of various countries participating in the 2022 European Youth Bowling Championship were used. The opinions are based on pairwise comparisons, which form the basis of the AHP method.

Findings: As a result of pairwise comparisons, according to the weight analysis of the four main criteria determined for the bowling branch and the sub-criteria of these criteria in talent selection, cognitive features are the most important criteria among the main criteria, followed by psychosocial characteristics, motoric characteristics, and anthropometric and physical characteristics, respectively. When the sub-criteria related to the main criteria are examined and integrated, the sub-criterion with the highest percentage weight among the cognitive characteristics is self-control. In contrast, the sub-criterion with the lowest weight is problem-solving ability. Whereas the most important sub-criterion with a weight percentage related to psychosocial characteristics is the self-confidence approach, the least important sub-criterion is the extrovert personality characteristic. The sub-criterion with the highest weight percentage related to motoric characteristics is balance and coordination, while the sub-criterion with the lowest weight is anaerobic power.

Results: The most important criteria for talent selection in bowling are self-control, focusing, balance, and coordination.

Keywords: Bowling, analytic hierarchy process, talent selection.

Olimpiyat Oyunlarının Düzenlendiği Kent ve Üzerindeki Etkileri: PESTLE'S Analiz Yöntemi

Yusuf AYDIN[1], Aygül Çağlayan TUNÇ[2], Bekir Erhan ORHAN[3]

[1] İstanbul Aydın Üniversitesi İSTANBUL
[2] İstanbul Aydın Üniversitesi İSTANBUL
[3] İstanbul Aydın Üniversitesi İSTANBUL

ÖZET

Giriş ve Amaç: Modern olimpiyat oyunları düzenlenmeye başladığı 1896 tarihinden itibaren ev sahibi ülkeler açısından oldukça önemli sonuçlar doğurmaktadır Bu nedenle olimpiyat oyunları gibi büyük organizasyonlarda odak noktası bazen spordan uzaklaşıp siyaset, ekonomi ve çevresel faktörler gibi farklı alanlara kayabilmektedir. Bu durum olimpiyat oyunlarını düzenlemeye talip olan ülkelerin iyi bir plan hazırlığı içinde olmalarını gerektirmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı olimpiyat oyunlarının düzenlendiği kent ve üzerindeki etkilerinin incelenerek değerlendirilmesini içermektedir.

Yöntem: Bu çalışmada olimpiyatların düzenlendiği kent üzerindeki etkileri birbirinden farklı bakış açıları değerlendirilmiştir. Çalışma amaçları doğrultusunda farklı kaynaklardan yararlanılarak keşifsel bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla literatür taraması yapılmış ve elde edilen bulgular Pestle analiz çerçevesinde tartışılmıştır. Alanyazın taraması Google scholar ve Yök Tez sayfaları üzerinden hem Türkçe hem İngilizce olarak: pestle, olimpiyatlar, olimpiyat oyunlarının etkileri, olimpiyat oyunları anahtar kelimeleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir

Bulgular: Ülkelerin olimpiyat oyunlarını kendi ideolojik propagandalarını yayabilmek için araç olarak kullandıkları, olimpiyatların düzenlendiği ülkeye ekonomik yarar sağlamasının yanı sıra bu durumun zarara da yol açabileceği, olimpiyatların düzenlendiği kentte sosyal açıdan çeşitli avantajlar sağladığı, olimpiyat oyunlarında yasal açıdan özellikle spor sponsorluğu alanında zafiyetler gözlemlendiği, olimpiyat oyunlarında kullanılacak ekipmanların daha ergonomik hale getirilmesinde teknolojinin aktif kullanıldığı gibi bulgulara ulaşılmıştır.

Sonuçlar: Gerçekleştirilen araştırma sonucunda elde edilen sonuçlar ise, olimpiyat oyunlarını sadece ekonomik açıdan değerlendirmek yerine o organizasyonu düzenlemenin ev sahibi kente ekonomiden, sosyal hayata, çevresel faktörlerden spor mirasına kadar çok geniş bir çerçevede etki ettiğidir. Ayrıca olimpiyat oyunlarında kullanılacak olan tesis ve mekanların oyunlar gerçekleştirildikten sonra da ihtiyaç duyulup kullanılabilecek şekilde inşa edilmesi gerektiği sonucu da önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pestle, Olimpiyatlar, Olimpiyat Oyunları

The City Where The Olympic Games Are Organized and Its Effects On It: PESTLE'S Analysis Method

Yusuf AYDIN[1], Aygül Çağlayan TUNÇ[2], Bekir Erhan ORHAN[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Since 1896, when the modern Olympic Games started to be organized, they have had very important consequences for the host countries. For this reason, in large organizations such as the Olympic Games, the focus can sometimes move away from sports and shift to different areas such as politics, economy, and environmental factors. This situation requires the countries that aspire to organize the Olympic Games to prepare a very good plan. This study aims to examine and evaluate the effects of the Olympic Games on the city where they are organized.

Materials and Methods: In this study, the effects of the Olympics on the city where it is organized are evaluated from different perspectives. Exploratory research was carried out using different sources per the study objectives. For this purpose, a literature review was conducted and the findings obtained were discussed within the framework of Pestle analysis. The literature review was carried out through Google Scholar and Yök Thesis pages in Turkish and English using the keywords: pestle, Olympics, Olympic effects, and Olympic games.

Findings: It has been found that countries use the Olympics as a tool to spread their ideological propaganda, this situation may cause damage as well as economic benefits to the country where the Olympics are organized, the Olympics provide various social advantages in the city where the Olympics are organized, weaknesses are observed in the Olympic Games in terms of legal aspects, especially in the field of sports sponsorship, technology is actively used in making the equipment to be used in the Olympic Games more ergonomic.

Results: The results obtained as a result of the research are that instead of evaluating the Olympic Games only from an economic point of view, the organization of that event has a wide range of effects on the host city from the economy, social life, and environmental factors to sports heritage. In addition, the construction of facilities and venues that can be needed and used after the Olympic Games are held will increase the possibility of hosting the Olympics.

Keywords: Pestle, Olympics, Olympic Games

Ergenlerde Uygulanan Badminton Egzersiz Programının Akıllı Telefon Bağımlılığına Etkisi

İlayda Nur ÖZELGÜL[1], Anıl TÜRKELİ[1], Oğuz Kaan ESENTÜRK[1]

[1] Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Erzincan

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı, ergenlerde uygulanan badminton eğitiminin akıllı telefon bağımlılığına etkisini araştırmaktır.

Yöntem: Mevcut araştırmada karma model desenlerinden "Açımlayıcı Sıralı" desen kullanılmıştır. Araştırmanın nicel katılımcıları, Osman Sayın Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören 15'i kontrol grubu (9 erkek, 6 kız) 15'i deney grubu (9 kız, 6 erkek) olmak üzere 30 lise öğrencisinden oluşmaktadır. Nitel çalışma grubu ise, deney grubuna uygulanan ölçekten en düşük puan alan 5 kişi ve en yüksek puan alan 5 kişi ile yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanan 10 kişiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın nicel verileri Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği Kısa Formu (ATBÖ- KF) ile, nitel verileri ise yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırmanın ilk aşamasında nicel verilerin analizi gerçekleştirilmiştir. Grup içi karşılaştırmalarda bağımlı gruplar t-testi, gruplar arası karşılaştırmalarda ise bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır. Nitel verilerin analizinde tematik analiz tekniğine başvurulmuştur.

Bulgular: Araştırma sonucunda ergenlere uygulanan badminton egzersiz programının akıllı telefon bağımlılığı üzerinde anlamlı bir etki yarattığı gözlenmiştir. Detaylı bilgi edinmek adına gerçekleştirilen nitel analizler de ortaya çıkan bu sonucu doğrulamış ve telefona ayrılan sürenin azalması, daha nitelikli zaman geçirme ve sosyalleşme kavramlarının ön plana çıktığı belirlenmiştir.

Sonuçlar: Bu yüzyıla doğan bireylerin özellikle akıllı teknolojilerin olumsuz yanlarına mağruz kalmamaları adına fiziksel aktivite ve spor temelli uygulamaları anlamlı ve pozitif bir şekilde kullanmaları gerektiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Badminton, Egzersiz Programı, Akıllı Telefon Bağımlılığı

The Effect of Badminton Exercise Program on Smartphone Addiction in Adolescents

İlayda Nur ÖZELGÜL[1], Anıl TÜRKELİ[1], Oğuz Kaan ESENTÜRK [1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study is to investigate the effect of badminton training on smartphone addiction in adolescents.

Materials and Methods: In the current research, "Exploratory Sequential" design, one of the mixed model designs, was used. The quantitative participants of the research consist of 30 high school students studying at Osman Sayın Anatolian High School, 15 of whom are in the control group (9 boys, 6 girls) and 15 of whom are in the experimental group (9 girls, 6 boys). The qualitative study group was conducted with 5 people who received the lowest scores from the scale applied to the experimental group and 5 people who received the highest scores, and 10 people to whom a semi-structured interview form was applied. Quantitative data of the study were collected with the Smartphone Addiction Scale Short Form (ATBÖ-KF) and qualitative data were collected with a semi-structured interview form. In the first stage of the research, analysis of quantitative data was carried out. Dependent groups t-test was applied for intra-group comparisons, and independent groups t-test was applied for inter-group comparisons. Thematic analysis technique was used to analyze qualitative data.

Findings: As a result of the research, it was observed that the badminton exercise program applied to adolescents had a significant effect on smartphone addiction. Qualitative analyzes carried out to obtain detailed information confirmed this result and it was determined that the concepts of decreasing time spent on the phone, spending more quality time and socializing came to the fore.

Results: It has been observed that individuals born in this century should use physical activity and sports-based applications in a meaningful and positive way, especially in order to avoid being exposed to the negative aspects of smart technologies.

Keywords: Badminton, Exercise Program, Smartphone Addiction

Üniversite Öğrencilerinin Egzersiz Bağımlılığı ile Sosyal Görünüş Kaygıları Arasındaki İlişki: Mutluluğun Aracı Rolü

Anıl TÜRKELİ[1], Oğuz Kaan ESENTÜRK[1]

[1] Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Erzincan

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin egzersiz bağımlılıklarının sosyal görünüş kaygılarına etkisini ve bu etkinin altında yatan mekanizmayı belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: İlişkisel tarama modelinde tasarlanan bu araştırmaya, 221 spor bilimleri fakültesi öğrencisi (140'ı erkek ve 81'i kadın) katılmıştır. Araştırmanın verileri, "Egzersiz Bağımlılığı Ölçeği", "Oxford Mutluluk Ölçeği" ve "Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde, ilk olarak ölçüm modelinin test edilmesi amacıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Araştırmanın hipotezinin incelenmesinde ise, Bootstrap yöntemini esas alan regresyon analizi uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırmada, Bootstrap yöntemini esas alan regresyon analizi sonuçlarına göre, egzersiz bağımlılığının mutluluk aracılığıyla sosyal görünüş kaygısı üzerindeki dolaylı etkisinin anlamlı olduğu tespit edilmiştir [(β =-0.174, $p < 0.001$, %95 GA = (-0.252, -0,048)].

Sonuçlar: Sonuç olarak egzersiz bağımlılığının sosyal görünüş kaygısı üzerindeki etkisinin, mutluluk aracılığıyla gerçekleştiğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Egzersiz Bağımlılığı, Sosyal Görünüş Kaygısı, Mutluluk, Spor Bilimleri

The Relationship Between Exercise Addiction and Social Appearance Anxiety of University Students: The Mediating Role of Happiness

Anıl TÜRKELİ[1], Oğuz Kaan ESENTÜRK [1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This study was conducted to determine the effect of exercise addiction on university students' social appearance anxiety and the mechanism underlying this effect.

Materials and Methods: 221 sports sciences faculty students (140 men and 81 women) participated in this research, which was designed in a relational survey model. The data of the study were collected using the Exercise Addiction Scale, Oxford Happiness Scale and Social Appearance Anxiety Scale. In analyzing the data, confirmatory factor analysis was first conducted to test the measurement model.

Findings: In examining the hypothesis of the research, regression analysis based on the Bootstrap method was applied. In the study, according to the results of regression analysis based on the Bootstrap method, it was determined that the indirect effect of exercise addiction on social appearance anxiety through happiness was significant [($\beta = -0.174$, $p < 0.001$, 95% CI = (-0.252, -0.048)].

Results: The result showed that the effect of exercise addiction on social appearance anxiety was mediated by happiness.

Keywords: Exercise Addiction, Social Appearance Anxiety, Happiness, Sports Sciences

Spor Bilimleri Fakültesinde Okuyan Öğrencilerin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Trabzon Üniversitesi Örneği

Furkan PASLI[1], Bedirhan KÖSE[1], Samet ZENGİN[1]

[1] Trabzon Üniversitesi, Trabzon

ÖZET

Giriş ve Amaç: Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin spora yönelik tutum seviyelerini çeşitli değişkenlerle incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Araştırma, nicel araştırma yaklaşımlarından biri olan betimsel tarama modelini temel almıştır. Bu model, iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkiyi veya derecesini belirlemeyi amaçlar.

Bulgular: Katılımcıların aile gelir düzeyi, akademik başarı düzeyi ve yaş değişkenleri alt boyutlara göre anlamlı farklar bulunmuştur.

Sonuçlar: Katılımcıların spora yönelik tutumlarına yönelik yapılan bu çalışmada yaş ve aktif spor yapma durumu arasındaki ilişkinin düşük düzeyde olduğu, akademik başarı düzeyleri, aile gelir düzeyleri ve spor yapma durumlarına göre ise anlamlı fark tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Tutum, Spor, Spora Yönelik Tutum

Examining the Attitudes Toward Sports of Students in the Faculty of Sports Sciences: A Case Study of Trabzon University

Furkan PASLI[1], Bedirhan KOSE[1], Samet ZENGIN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The study was conducted to examine the attitudes towards sports of students enrolled in Trabzon University Faculty of Sports Sciences in relation to various variables.

Materials and Methods: The research is based on a quantitative research approach, specifically the descriptive survey model. This model aims to determine the relationship or degree between two or more variables.

Findings: Significant differences were found among the participants in terms of sub-dimensions based on family income level, academic achievement level, and age.

Results: In this study on participants' attitudes towards sports, a low level of correlation between age and active sports participation was observed, while significant differences were found based on academic achievement levels, family income levels, and sports participation status.

Keywords: Student, Attitude, Sports, Attitude Towards Sports

Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencilerinin Çatışma Yönetim Stratejileri ve Liderlik Özelliklerinin İncelenmesi

Duygu ÇELİK[1], Furkan PASLI[1], Samet ZENGİN[1]

[1] Trabzon Üniversitesi, Trabzon

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı öğrencilerin bazı değişkenlere göre çatışma yönetim stratejileri ve liderlik özellikleri incelenmesidir.

Yöntem: Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların liderlik yönelimleri cinsiyet değişkenine göre "Yapısal liderlik" alt boyutunda, uyum stili alt boyutunda ve katılımcıların yönetici rekabet stili alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Araştırma sonuçları alan yazın çalışmaları sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Katılımcıların liderlik yönelimleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklılılık ($p<0.05$) görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Spor Yöneticiliği, Liderlik, Çatışma, Üniversite Öğrencileri

Examination of Discrimination, Conflict Management Strategies and Leadership Characteristics of the Department of Sports Management

Duygu ÇELİK[1], Furkan PASLI[1], Samet ZENGİN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study is to examine students' conflict management strategies and leadership characteristics according to some variables.

Materials and Methods: In this study, the relational survey model, one of the quantitative research methods, was used.

Findings: A significant difference was detected in the leadership orientations of the participants according to the gender variable in the "Structural leadership" sub-dimension, the compliance style sub-dimension and the participants' executive competition style sub-dimension.

Results: The research results are similar to the results of literature studies. A significant difference ($p<0.05$) was observed between the leadership orientations of the participants and the gender variable.

Keywords: Sports Manager, Leadership, Conflict, University Students

Trabzonspor Taraftarlarının Kulübe Güven Düzeylerinin İncelenmesi

Furkan PASLI[1], Bedirhan KÖSE[1], Samet ZENGİN[1]

[1]Trabzon Üniversitesi, Trabzon

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırma, Trabzonspor taraftarlarının kulüplerine olan güven düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Betimsel tarama modeli iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişimin veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir.

Bulgular: Araştırmada Trabzonspor taraftarlarının kulübe güven düzeyleri cinsiyet ve taraftar tanımlama değişkenleri kulüp başkanına güven alt boyutunda anlamlı fark olduğu bulunmuştur.

Sonuçlar: Taraftarların Trabzonspor kulübüne güven düzeyi alt boyutları antrenöre güven, başkana güven, sporcuya güven duyguları incelendiğinde cinsiyet ve taraftar tanımlama değişkenlerinde kulüp başkanına güven alt boyutunda anlamlı fark bulunmuş olup diğer değişkenlerde anlamlı fark tespit edilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Trabzonspor, Güven, Taraftar

Examination of Trabzonspor Fans' Trust Levels in the Club

Furkan PASLI[1], Bedirhan KOSE[1], Samet ZENGIN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This research was conducted to examine the trust levels of Trabzonspor fans in their club in terms of various variables

Materials and Methods: In the research, a descriptive survey model was employed. The descriptive survey model is a research model that aims to determine the co-variation or degree of change among two or more variables.

Findings: In the study, it was found that there is a significant difference in the trust levels of Trabzonspor fans towards the club president in the sub-dimension of gender and fan identification variables.

Results: When the sub-dimensions of fans' trust levels in Trabzonspor club, which are trust in the coach, trust in the president, and trust in the players, were examined, a significant difference was found in the sub-dimension of trust in the club president in terms of gender and fan identification variables, while no significant difference was detected in the other variables.

Keywords: Trabzonspor, Trust, Fans

Düşük-Orta İrtifaya Aklimatize Sporcularda Akut Egzersizin HIF-1α ve EPO Düzeylerine Etkisi

Mehmet KUZUCU[1], Sibel TETİK DÜNDAR[2], Murat ÖZDAL[3]

[1] Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Moleküler Biyoloji Anabilim Dalı
[2] Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü
[3] Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi

ÖZET

Giriş ve Amaç: Antrenman ile indüklenen hücresel ve tüm vücut adaptasyonlarının irtifaya alışması karmaşıktır. Ancak bu tür ortamlar, belirli spor dallarında performans göstermek için gereklidir. Hipoksi, potansiyel olarak yıkıcı etkileri olan aşırı bir metabolik zorluktur. Bu çalışma, Düşük-orta irtifaya uyum sağlamış, iyi antrenmanlı erkek kayakçılarda akut egzersizin HIF-1α ve EPO serum düzeylerine etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Çalışma, küme örnekleme yöntemi ile seçilen; yaş ortalaması 20,33±1,91yıl, boy ortalaması 170,93±10,62cm, vücut kütle ortalaması 62,80±11,00kg olan 15 erkek kayakçı ile yapıldı. Katılımcıların, maksimum oksijen tüketim miktarlarının belirlenmesi ve aerobik güç düzeylerinin yorumlanabilmesi için Bruce Treadmill testi yapıldı. Kan hücreleri, HIF-1α ve EPO düzeylerinin belirlenmesi; 1000m rakım düzeyinde katılımcılardan kan alımı, aynı gün içerisinde 2000m rakımlı kayak merkezinde egzersiz testi ve 2 saat sonrasında tekrar kan alımı, ertesi sabah yine kan alımı şeklinde üç tekrarlı olarak yapılmıştır. Normal antrenman döngülerine devam eden kayakçılar, tek tekrarlı egzersiz protokolüne tabi tutularak, öncesi-sonrası yapılan kan testleriyle, ilgili markerlerin düzeyi belirlenmiştir. HIF-1α ve EPO düzeyleri, üretici talimatlarına göre, enzime bağlı immünosorbent analizi (ELISA) cihazı ve Mikroelisa yöntemi ile serum örneklerinden incelendi. Veriler, IBM SPSS versiyon 24.0 paket programında analiz edildi. Veri dağılımı için shapiro-wilk analizi kullanıldı ve normal dağılım sergilediği anlaşıldı. Ortalamaların belirlenmesi için tanımlayıcı istatistik yapıldı. Üç tekrarlı olarak alınan numunelerden elde edilen verilerin kıyaslanması için ise tekrarlı ölçümlerde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapıldı. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Seçilmiş kan parametrelerinde en yüksek düzeye son testte (24 saat sonra) ulaşıldı (WBC hariç). WBC, RBC, HGB, HCT parametrelerinde testler arası farkın anlamlı olduğu ($p<0,05$) görüldü (PLT hariç). HIF-1α düzeyinde testler arasındaki farkın anlamlı olmadığı ($p>0,05$) görülürken, EPO düzeyinde anlamlı olduğu ($p<0,05$) belirlendi.

Sonuçlar: Genel olarak, seçilmiş kan hücreleri, HIF-1α ve EPO'nun saatlere göre değişimi incelendiğinde; aklimatizasyon kaynaklı yüksek ön test sonuçları, egzersizden 2 saat sonra düşüş, 24 saat sonra ise tekrar yükseliş olduğu görüldü. Bu tip çalışmaların, sedanter-sporcu karşılaştırması, kronik egzersiz testlerinin yapılması ve zamansal takibin daha geniş saatlere/günlere yayılmasının daha nitelikli çalışma ve sonuçlarla literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hif-1 Alfa, Epo, İrtifa, Hipoksi, Aerobik Egzersiz

Effect of Acute Exercise on HIF-1α And EPO Levels in Athletes Acclimatized To Low-Middle Altitude

Mehmet KUZUCU[1], Sibel TETİK DÜNDAR[2], Murat ÖZDAL[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Training-induced cellular and whole-body adaptations to altitude acclimatization are complex. However, such environments are necessary to perform in certain sports. Hypoxia is an extreme metabolic challenge with potentially devastating effects. This study was conducted to examine the effect of acute exercise on HIF-1α and EPO serum levels in well-trained male skiers adapted to low-medium altitude.

Materials and Methods: The study was selected by cluster sampling method; It was conducted with 15 male skiers with an average age of 20.33±1.91 years, an average height of 170.93±10.62cm, and an average body mass of 62.80±11.00kg. Bruce Treadmill test was performed to determine the participants' maximum oxygen consumption and to interpret their aerobic power levels. Determination of blood cells, HIF-1α and EPO levels; Blood was taken from the participants at an altitude of 1000m, an exercise test was performed at the ski resort at an altitude of 2000m on the same day, blood was taken again 2 hours later, and blood was taken again the next morning, three times. Skiers who continued their normal training cycles were subjected to a single-repetition exercise protocol and the levels of relevant markers were determined with before and after blood tests. HIF-1α and EPO levels were examined in serum samples using enzyme-linked immunosorbent analysis (ELISA) device and Microelisa method, according to the manufacturer's instructions. The data were analyzed in the IBM SPSS version 24.0 package program. Shapiro-Wilk analysis was used for data distribution and it was understood that it exhibited normal distribution. Descriptive statistics were performed to determine means. To compare the data obtained from samples taken in triplicate, one-way analysis of variance (ANOVA) was performed for repeated measurements. The significance level was accepted as $p<0.05$.

Findings: The highest level in selected blood parameters was reached at the last test (after 24 hours) (except WBC). It was observed that the difference between the tests was significant ($p<0.05$) in WBC, RBC, HGB, HCT parameters (except PLT). While the difference between the tests at the HIF-1α level was not significant ($p>0.05$), it was determined to be significant at the EPO level ($p<0.05$).

Results: In general, when the changes in selected blood cells, HIF-1α and EPO over time are examined; High pre-test results due to acclimatization, a decrease 2 hours after exercise, and an increase again after 24 hours. It is thought that such studies, sedentary-athlete comparison, chronic exercise tests and extending temporal follow-up over wider hours/days will contribute to the literature with more qualified studies and results.

Keywords: Hif-1 Alpha, Epo, Altitude, Hypoxia, Aerobic Exercise

Yerel Yönetimler ve Spor

Yusuf Yağız SARAÇOĞLU[1], Sinemis Seda ÖĞÜN[2]

[1] Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi / AĞRI
[2] Beytepe Ortaokulu / ANKARA

ÖZET

Giriş ve Amaç: Devlet sporu yaygınlaştırmak ve faaliyetler gerçekleştirmek üzere halka karşı sorumlu bir teşkilattır. Anayasımızın 59. maddesinde de bu durum açıkça nitelendirilmiştir. Yerelde devletin temsil organlarından olan belediyeler, spor hizmetlerini tabana yaygınlaştırarak sürekli etkinlik ve faaliyet gerçekleştirmelidir. Ayrıca belediyeler, spor tabanlı projeler icra ederek vatandaşlarına optimal fayda sağlayabilecek zeminler oluşturmalıdırlar. Bu araştırmanın amacı, spor yönetiminin bir parçası olan yerel yönetimlerin belediyeler nezdinde spor birimlerinin varlığını ve yapılanmasının incelenmesidir.

Yöntem: Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden geleneksel derleme modeli kullanılmıştır. Geleneksel derleme deseni, belirlenen konu hakkında daha önce yapılmış çalışmalardan elde edilen bilgilerin derlendiği çalışmalardır. Çalışmalar elde edilirken belirli bir yöntem şartı aranmamakla beraber araştırmacının görüşlerini destekleyen ve desteklemeyen çalışmaları da içermektedir.

Bulgular: Araştırma elde edilen bulgular neticesinde, 81 ilin merkez belediyesinin 39'unda spor ile doğrudan ilgili daire başkanlığı veya şube müdürlüğü bulunmamaktadır. 30 büyükşehir belediyesinde ise yalnızca 4 büyükşehir belediyesinde (Van, Hatay, Kayseri Malatya) spor ile doğrudan alakalı daire başkanlığı veya şube müdürlüğü bulunmamaktadır. Spor ile doğrudan bağlantısı bulunmayan belediyeler ağırlıkla Doğu Anadolu ve Batı Karadeniz bölgesindeki illerimize aittir.

Sonuçlar: Sonuç olarak her ne kadar (özellikle 2011 sonrası) ülkemizde spora yapılan yatırımlarda artış gözükse de ve ülkemizi bir spor ülkesi olarak tanımlasak da yerel yönetimler düzeyinde gerekli çabalar en azından spor yönetimi birimlerinin varlığı bakımından yetersiz kalmıştır. 81 ilin bulunduğu ülkemizde spor ile doğrudan bağlantılı daire başkanlığı veya şube müdürlüğü sayısının hemen hemen yüzde elli seviyelerinde olması ülkemiz için yetersiz bir durumdur. Belediyelerden bütçelerinin bir kısmını halka spor hizmetleri ulaştırmak için kullanılması istense de henüz bu faaliyetleri gerçekleştirecek birimlerin bile kurulmadığı tespit edilmiştir. Her ne kadar bazı belediyelerde kültür ve sosyal faaliyetler departmanında spor hizmet faaliyetleri gerçekleştirilse de spor için özel bir birimin kurulması önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor Yönetimi, Yerel Yönetimler, Belediyeler, Büyükşehir Belediyesi

Local Governments and Sport

Yusuf Yağız SARAÇOĞLU[1], Sinemis Seda ÖĞÜN[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The State is responsible for promoting sports and conducting activities. Article 59 of the Constitution clearly describes this situation. Municipalities, which are representative bodies of the state at the local level, should carry out continuous activities by spreading sports services to the grassroots. They should also create grounds to provide optimal benefits to citizens by implementing projects. The aim of this research is to examine the sports units of local governments, which are part of sports management within municipalities.

Materials and Methods: This study used a traditional review model, a qualitative research method. Traditional review design is a study in which information obtained from previous studies on a specified subject is compiled. Although a specific method is not required when obtaining studies, it also includes studies that support or do not support the views of the researcher.

Findings: As a result of the research findings, 39 of the central municipalities of 81 provinces do not have a department or branch directorate directly related to sports. In 30 metropolitan municipalities, only four municipalities (Van, Hatay, Kayseri, and Malatya) do not have a department or branch directorate directly related to sports. Municipalities with no direct connection to sports were predominantly located in Eastern Anatolia and the Western Black Sea region.

Results: As a result, although there has been an increase in investments in sports in our country (especially after 2011), and we define our country as a sports country, the necessary efforts at the level of local governments have been insufficient, at least in terms of sports units. In our country with 81 provinces, the fact that the number of departments or branch directorates directly related to sports is almost 50 percent is insufficient situation for our country. Although municipalities are asked to use some of their budgets to provide sports services to the public, it has been determined that even units to carry out these activities have not yet been established. Although sports service activities are carried out in the culture and social activities departments of some municipalities, it is important to establish a special unit for sports.

Keywords: Sports Management, Local Governments, Municipalities, Metropolitan Municipality

Sporda Yönetim ve Organizasyon: Espor Örneği

Yusuf Yağız SARAÇOĞLU[1], Emre BELLI[2]

[1] Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Ağrı
[2] Atatürk Üniversitesi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spor federasyonları, kendi spor dalında hem ulusal hem de uluslararası faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde birinci derecede sorumlu kuruluşlardır. Spor federasyonlarının iki temel görevi bulunmaktadır; birincisi üyesi olduğu uluslararası federasyonun koyduğu teknik kuralların ülkesinde uygulanmasını sağlamak, ikincisi de kendi ulusal üst kuruluşuna bağlı ve sorumlu olarak ülke çapında kendi sporunu örgütleyip yayarak optimal fayda sağlayabilecek zeminler ve altyapılar oluşturmasıdır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye Espor Federasyonu'nun (TESFED) espor olgusundan dolayı var olan birtakım sorunlarını incelemektedir.

Yöntem: Çalışmada nitel yöntemlerden geleneksel derleme modeli kullanılmış, kaynak taraması sonucu ulaşılan bilgilerle ulusal ve uluslararası spor federasyonlarının espor dünyası için anlam ve önemi, espor organizasyonlarını nasıl etkilediği ve esporun konusu olan oyunların yapımcı şirketlerinin espora nasıl yön verdiği açıklanmaya çalışılmıştır.

Bulgular: Araştırma elde edilen bulgular neticesinde, bir sporun her ne kadar birinci derece sorumlusu o sporun uluslararası federasyonu olsa da bu durum espor olgusu için geçerli değildir. Çünkü uluslararası spor federasyonları ilgilendikleri spor dalının birinci karar mercisidir. Başta oyun kuralları olmak üzere tüm teknik detaylara hakim olan uluslararası spor federasyonları ek olarak turnuvalar organize etmek, takvim ve saati belirlemek gibi bir dizi faaliyetleri yürütmektedirler. Ancak Uluslararası Espor Federasyonu için söz konusu durum geçerli değildir. Bunun en büyük sebebi de spora konu olan espor oyunlarında herhangi bir söz haklarının bulunmamasıdır. Oyunu yaratan özel şirketler tüm teknik detaylarda ve kurallarda karar vericidir. Bunun yanı sıra oyun şirketleri herhangi bir şekilde federasyonlara danışmadan organizasyonlar düzenlemektedirler.

Sonuçlar: Sonuç olarak, esporun henüz tam manasıyla bir spor dalı olarak kabul bile görmediği bu dönemde yönetsel açıdan sıkıntılar ve çift başlılık (federasyon ve oyun şirketleri) yaşaması espor olgusunun varlığına zarar vermektedir. Bu tür hadiseler sadece esporda olmadığı gibi basketbolda ve hatta başat bir spor dalı olarak görülen futbolda bile görülse de esporun spor olarak sağlam temellerde ilerleyebilmesi için karar merci konumun ve tüm kontrolün başta uluslararası federasyonlar olmak üzere ülkelerde uluslararası federasyonu temsil eden spor federasyonlarında olması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor Yönetimi, Elektronik Sporlar, Espor, Yönetim ve Organizasyon

Management and Organization in Sports: The Case of Esports

Yusuf Yağız SARAÇOĞLU[1], Emre BELLI[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Sports federations are primarily responsible for realizing both national and international activities in their sports branches. Sports federations have two main duties; (first) to ensure that the technical rules set by the international federation of which it is a member are implemented in its country, and (second) to organize and spread its own sport throughout the country as affiliated and responsible to its own national supreme organization, and they should create grounds that can provide optimal benefit. The aim of this study is to examine some of the problems of the Turkish Esports Federation (TESFED) due to the esports phenomenon.

Materials and Methods: In this study, the traditional review model from qualitative methods was used, and with the information obtained from the literature review, we attempted to explain the meaning and importance of national and international sports federations for the ports world, how they affect esports organizations, and how the production companies of the games that are the subject of esports shape esports.

Findings: As a result of the research findings, although the first degree responsible for a sport is the international federation of that sport, this situation is not valid for the phenomenon of esports. International sports federations are the first decision-makers of the sports they are interested in. International sports federations, which are in command of all the technical details, especially the rules of the game, additionally carry out a series of activities, such as organizing tournaments and determining the calendar and time. However, this is not the case for international sports federations. The main reason for this is that they do not have any say in sports games that are subject to sports. The private company that creates the game decides on all technical details and rules. In addition, game companies organize organizations without consulting with federations.

Results: As a result, the fact that esports are experiencing managerial problems and dilemmas in this period when they are not even accepted as a sport harms the existence of the esports phenomenon. Although such incidents are not only seen in esports, but also in basketball and football, which are seen as the dominant sports, in order for esports to progress on solid foundations as a sport, the control should be in the organizations that govern and manage the sport, especially international federations.

Keywords: Sports Management, Electronic Sports, Esports, Management and Organization

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerin Boyun Eğici Davranışları İle Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi

Kübra ÖZSANDIKÇI[1], Mustafa BAŞ[1]

[1]Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi/Trabzon

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı, Trabzon üniversitesi spor bilimleri fakültesi öğrencilerin boyun eğici davranışları ile kişilik özelliklerinin bazı değişkenlere göre incelemektir.

Materyal ve Yöntem: Araştırmada, nicel araştırma desenlerinden tarama (survey) modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu 2021-2022 öğretim yılında Trabzon üniversitesi spor bilimleri fakültesinde öğrenimlerine devam eden 118 kadın, 143 erkek toplam 261 gönüllü öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Savaşır ve Şahin (1997)'ın Türkçe'ye uyarlamasını yaptığı boyun eğici davranışlar ölçeği ve Karancı ve ark. (2007) Eysenck Kişilik Envanteri- Gözden Geçirilmiş Kısaltılmış Formunun (EKE- GGK) kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde değişkenler arasındaki farkı tespit etmek için ikili değişkenlerde T testi, ikiden fazla olan değişkenler için One-Way Anova testi uygulanmıştır. Anlamlı sonuçlar için Post-Hoc ve Pearson Korelasyon testlerinden yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık derecesi Alpha $p<0,05$ olarak alınmıştır.

Bulgular: Araştırma sonuçlarına göre, boyun eğici davranışlar ölçeği ile Eynescik kişilik ölçeğinde; cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık elde edilmişken; Bölüm, Spor Türü ve Aile yapısı değişkenlerinde anlamlı bir fark elde dilmemiştir ($p<0,05$).

Sonuç: Cinsiyet değişkenine göre boyun eğici davranışlarda anlamlı bir fakın olduğu ve Farkın kaynağı incelendiğinde cinsiyet değişkeninde erkek öğrencilere ait boyun eğici davranışlar ortalama değeri kadın öğrencilere göre istatistiksel olarak yüksek düzeyde anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyet değişkenine göre kişilik özellikler açısından anlamlı bir farkın olduğu ve bu farkın kişilik yalan alt boyutunda erkek öğrencilere ait ortalama değerin kadın öğrencilere nazaran istatistiki açıdan yüksek düzeyde anlamlı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Boyun eğici davranışlar, Eysenck, Kişilik, Üniversite öğrencileri

Examination of Personal Submissive Behaviors and Personality Traits of the Faculty of Sports Sciences

Kübra ÖZSANDIKÇI[1], Mustafa BAŞ[1]

[1]Trabzon University Faculty of Sports Sciences/Trabzon

ABSTRACT

Introduction and purpose: The purpose of this research is to examine the submissive behaviors and personality traits of Trabzon University Sports Sciences Faculty students according to some variables.

Materials and Methods: In the research, survey model, one of the quantitative research designs, was used. The sample group of the research consists of a total of 261 volunteer students, 118 women and 143 men, who continue their education at Trabzon University Faculty of Sports Sciences in the 2021-2022 academic year. The submissive behaviors scale adapted into Turkish by Savaşir and Şahin (1997) and Karancı et al. were used as data collection tools in the study. (2007) Eysenck Personality Inventory-Revised Shortened Form (EKI-GGK) was used. In the analysis of the data obtained, T test was applied for binary variables and One-Way Anova test was applied for more than two variables to determine the difference between the variables. Post-Hoc and Pearson Correlation tests were used for significant results. Statistical significance level was taken as Alpha $p<0.05$.

Findins: According to the results of the research, in the submissive behaviors scale and the Eynescik personality scale; While a significant difference was obtained according to the gender variable; There was no significant difference in the variables of Department, Sport Type and Family Structure ($p<0.05$).

Results: It was determined that there was a significant difference in submissive behaviors according to the gender variable, and when the source of the difference was examined, the average value of submissive behaviors of male students in the gender variable was statistically higher than that of female students. It was determined that there was a significant difference in terms of personality traits according to the gender variable and that the average value of male students in the personality lie sub-dimension of this difference was statistically highly significant compared to female students.

Keywords: Submissive behavior, Eysenck, Personality, University students.

Spor Eğitimi Alan ve Almayan Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Zekâ Düzeyleri ile Karar Verme Stratejilerinin İncelenmesi

Metehan Çolak[1], Mustafa BAŞ[1]

[1]Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi/Trabzon

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı, spor eğitimi alan ve almayan üniversite öğrencilerinin sosyal zekâ düzeyleri ile karar verme stratejileri arasındaki ilişkileri incelemektir.

Materyal ve Yöntem: Araştırmanın evrenini, Trabzon üniversitesi ve Giresun Üniversitesi öğrencileri; Örneklemini ise, araştırmaya gönüllü katılmayı kabul eden ve random yöntemiyle belirlenen katılımcılar oluşturmaktadır. Araştırma, nicel araştırma yaklaşımları kapsamında, tarama modellerinden ilişkisel tarama yöntemine dayalı olarak planlanmıştır. Veri toplama aracı olarak, katılımcıların demografik bilgilerini araştırmanın amacına uygun olarak uzman görüşü dâhilinde oluşturulan kişisel bilgi formu, Silvera ve arkadaşları (2001) tarafından geliştirilen, Türkçe'ye uyarlamasını; Doğan ve Çetin'in (2009) yaptığı "The tromso sosyal zekâ ölçeği" ve Mann ve arkadaşları (1997) tarafından geliştirilen, Türkçe'ye uyarlamasını; Deniz'in (2004) yaptığı "Melbourne karar verme stratejileri ölçeği" kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde, SPSS 26 paket programı kullanılmıştır. İstatistiksel analizde ise araştırmanın temel amacına uygun olarak ikili gruplar için t testi, ikiden fazla olan gruplar için manova, gruplar arasında oluşabilecek farklarda, farkın hangi grubun lehine olduğunu belirlemek için Tukey testi kullanılmıştır. İstatistikî anlamda anlamlılık düzeyi ise $P<0.05$ alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların cinsiyet, fakülte ve aile gelir düzeyleri açısından sosyal zekâ ve karar verme stratejileri alt boyutları arasında anlamlı bir fark tespit edilirken; üniversite değişkeninde sosyal zekâ puanlarına göre, yaş değişkeninde ise karar verme stratejileri puanları açısından anlamlı bir fark elde edilmemiştir.

Sonuç: Sosyal zekâ ile karar verme stratejileri açısından sosyal farkındalık alt boyutu ile karar verme stratejileri alt boyutları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki vardır.

Anahtar Sözcükler: Eğitim, Sosyal Zekâ, Karar Verme, Spor

An Investigation of Social Intelligence Levels and Decision-Making Strategies of University Students Who Did and Didn't Take Sports Education

Metehan Çolak[1], Mustafa BAŞ[1]

[1]Trabzon University Faculty of Sports Sciences/Trabzon

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The purpose of this research is to examine the relationships between social intelligence levels and decision-making strategies of university students who receive and do not receive sports education.

Materials and Methods: The universe of the research is Trabzon University and Giresun University students; The sample consists of the participants who accepted to participate in the study voluntarily and determined by the random method. The research was planned based on the relational survey method, one of the survey models, within the scope of quantitative research approaches. As data collection tools, a personal information form, which was created in accordance with the demographic information of the participants in accordance with the purpose of the research, "The tromso social intelligence scale", Which was adapted into Turkish by Doğan ve Çetin (2009) developed by Silvera et al. (2001) and The "Melbourne decision-making strategies scale", which was adapted into Turkish by Deniz (2004) developed by Mann et al. (1997), were used. SPSS 26 package program was used in the analysis of the obtained data. In the statistical analysis, in accordance with the main purpose of the research, t-test for paired groups, Manova for groups with more than two, Tukey test was used to determine which group the difference is in favor of the differences that may occur between the groups. The statistical significance level was taken as $P<0.05$.

Findings: In conclusion; While there was a significant difference between the sub-dimensions of social intelligence and decision-making strategies in terms of gender, faculty and family income levels of the participants; No significant difference was found in terms of social intelligence scores in the university variable and in terms of decision-making strategies scores in the age variable.

Results: In terms of social intelligence and decision-making strategies, there is a positive and significant relationship between the social awareness sub-dimension and the decision-making strategies sub-dimensions.

Keywords: Education, Social Intelligence, Decision Making, Sports

Ortaokul Öğrencilerinin Akademik Özgüvenleri ile Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyonlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Mustafa BAŞ[1], Nazan ÇAĞLAR[2], Metehan ÇOLAK[1]

[1]Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi/Trabzon
[2]Milli Eğitim Bakanlığı /Samsun

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin akademik özgüvenleri ile fiziksel aktiviteye katılım motivasyonlarının bazı değişkenlere göre incelemektedir.

Materyal ve Yöntem: Araştırmanın evrenini 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Samsun ili Bafra ilçesi devlet ortaokullarında öğrenim gören ve çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 432 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak öğrencilerin demografik bilgilerini içeren kişisel bilgi formu, Kalkan, A., Bakioğlu, F., & Toprak, Y. (2020) tarafından geliştirilen "Akademik Özgüven Ölçeğinin (AÖÖ)" ile Tekkurşun, G. D. ve Cicioğlu, H. İ. (2018) tarafından geliştirilen "Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyonu Ölçeği (FAKMÖ)" kullanılmıştır. Araştırmadan verileri, lisanslı SPSS-22 programı ile analizleri yapılarak ölçüm sonucunda anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak bulunmuştur. Araştırmada kullanılan Akademik Özgüven Ölçeği ve Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyonu Ölçeğinden elde edilen puanların dağılımlarının normal dağılıma uygun olup olmadığının kontrolü Kolmogorov-Smirnov testi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen veriler normal dağılım gösterdiğinden ikili gruplar için bağımsız örneklem T-Testi, iki ve üzeri gruplar için Manova kullanılmıştır. Anlamlı farklılıkları ortaya çıkarmak için Postoc Tukey testi uygulanmıştır. İki ölçek arasındaki ilişkinin incelenmesinde ise Spearman Korelasyon analizi uygulanmıştır. İstatistikî anlamlılık düzeyi ise $P<0.05$ alınmıştır.

Bulgular: İki ölçek arasında yaptığımız korelasyon analizinden çıkan bulgulara göre akademik özgüven ve fiziksel aktiviteye katılım motivasyonu arasında olumlu düzeyde anlamlı bir ilişki vardır.

Sonuç: Araştırma sonuçlarına bakıldığında Akademik Özgüven Ölçeği yaş, aile gelir durumu, ailenin spora destek durumu, haftalık spor yapılan gün sayısı, yapılan spor branşının ders başarı durumu, spor sonrası derslere odaklanma durumu ve ailenin spor aktivitesi için ücret ödeme değişkenlerinde anlamlı sonuçlar bulunurken; cinsiyet, kardeş sayısı ve spor türü değişkenlerinde ise akademik özgüven puanları bakımından anlamlı sonuçlar bulunamamıştır. Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyonu ölçeğine bakıldığında; yaş, ailenin spora destek durumu, spor türü, haftalık yapılan spor gün sayısı, yapılan spor branşının ders başarı durumu, spor sonrası derslere odaklanma durumu ve ailenin spor aktivitesi için ücret ödeme değişkenlerinde anlamlı sonuçlar bulunurken; cinsiyet, kardeş sayısı ve aile gelir durumu değişkenlerine göre fiziksel aktiviteye katılım motivasyonu puanlarında anlamlı sonuçlar bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Akademik Özgüven, Motivasyon, Fiziksel Aktivite

Examining Middle School Students' Academic Self-Confidence and Motivation to Participate in Physical Activity in Terms of Some Variables

Mustafa BAŞ[1], Nazan ÇAĞLAR[2], Metehan ÇOLAK[1]

[1]Trabzon University Faculty of Sports Sciences/Trabzon
[2] Ministry of National Education /Samsun

ABSTRACT

Introduction and Purpose: For this purpose, it examines secondary school students' academic self-confidence and motivation to physical activity according to some variables.

Materials and Methods: The population of the research consists of 432 students who are studying at public secondary schools in Bafra, Samsun, affiliated to the Ministry of National Education in the 2022-2023 academic year and who voluntarily agree to participate in the study. As a data collection tool, the personal information form containing the demographic information of the students, the "Academic Self-Confidence Scale (AÖÖ)" developed by Kalkan, A., Bakioğlu, F., & Toprak, Y. (2020) and Tekkurşun, G. D. and Cicioğlu, H. İ. . (2018) "Motivation Scale for Participation in Physical Activity (FAKMÖ)" was used. The data from the research were analyzed with the licensed SPSS-22 program and the significance level was found as $p<0.05$ as a result of the measurement. The Kolmogorov-Smirnov test was used to control whether the distributions of the scores obtained from the Academic Self-Confidence Scale and the Motivation for Participation in Physical Activity Scale used in the study were in accordance with the normal distribution. Since the data obtained from the study showed normal distribution, the independent sample T-Test was used for paired groups, and Manova was used for groups of two or more. Postoc Tukey test was applied to reveal significant differences. Spearman Correlation analysis was used to analyze the relationship between the two scales. The statistical significance level was taken as $P<0.05$.

Findings: According to the findings of the correlation analysis between the two scales, there is a positive and significant relationship between academic self-confidence and motivation to participate in physical activity.

Results: Considering the results of the research, Academic Self-Confidence Scale has significant results in the variables of age, family income, family support for sports, the number of days of weekly sports, the success of the sports branch, the focus on the lessons after sports and the payment of wages for the family's sports activity; On the other hand, no significant results were found in terms of academic self-confidence scores in gender, number of siblings and sports type variables. Looking at the Motivation to Participate in Physical Activity scale; While there are significant results in the variables of age, family support for sports, type of sports, number of sports days per week, success of the course of the sports branch, focus on post-sport lessons and the family's payment for sports activity; According to the variables of gender, number of siblings and family income, no significant results were found in the motivation to participate in physical activity.

Keywords: Education, Self-Efficacy, Motivation, Physical Activity

Türk Spor Yönetimindeki Mevcut Sorunlara İlişkin Öğrenci Görüşleri

Berkay AYVERDI[1], Hakan SUNAY[2]

[1] Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara
[2] Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spor dünya genelinde önemli ve ciddi bir sektör haline gelmiştir. Sporun insanlar için bu kadar popüler hale gelmesi ve kitleleri peşinden sürükleyen yapısı, şüphesiz birtakım problemleri de beraberinde getirmiştir. Sporla ilgili insanların yıllardır üzerinde konuştuğu ve ülkenin hem kitle sporunda hem de uluslararası alanda başarısı için Türkiye'de spor yönetiminin nasıl yapılandırılması gerektiği sorusu uzun yıllardır tartışma konusu olmuştur. Bu nedenle bu araştırmanın amacı; Türk spor yönetiminde güncel sorunlara ilişkin öğrencilerin perspektifinden derinlemesine bir analiz yapmak, elde edilen sonuçlarla önceki benzer çalışmalar ile kıyaslama yapmak ve sonuca ulaşmak ve öğrencilerin bilgi düzeylerini, yorum yapma kapasitelerini değerlendirmektir.

Yöntem: Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni tercih edilmiştir. Olgubilim araştırmaları, farkında olunan ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olunmayan olgulara odaklanan araştırmalardır. Türk Sporundaki mevcut sorunlara ilişkin öğrenci görüşleri bu çerçevede analiz edilmiştir. Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşme formu oluşturulurken öncelikle araştırmanın yanıt aradığı sorular belirlenmiştir. Araştırmada elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde MAXQDA yazılımından faydalanılmıştır.

Bulgular: Yapılan analizler sonucu öğrenciler perspektifinden Türk Sporundaki mevcut sorunlara ilişkin 7 tema belirlenmiştir; Devlet Desteği, Organizasyon, Kararların Uygulanması, Kitle Sporu, Spor Kulüpleri, Kadın Sporu, Hukuksal Düzenlemeler.

Sonuçlar: Bu araştırmanın amacı Türk spor yönetiminde güncel sorunlara ilişkin öğrencilerin perspektifinden derinlemesine bir analiz yapmaktır. Bu amaç doğrultusunda öğrenciler "Devlet Desteği, Organizasyon, Kararların Uygulanması, Kitle Sporu, Spor Kulüpleri, Kadın Sporu, Hukuksal Düzenlemeler" temaları altında sorunları tanımlamıştır. Araştırmanın bir diğer amacı elde edilen sonuçlarla önceki benzer çalışmalar ile kıyaslama yapmak ve sonuca ulaşmaktır. Bu doğrultuda çalışmanın sonuçları önceki benzer çalışmalarla benzerlik gösterdiği görülmüştür. Araştırmanın üçüncül amacı öğrencilerin bilgi düzeylerini, yorum yapma kapasitelerini değerlendirmektir. Verilen yanıtlar sonucu öğrencilerin Türk sporunda mevcut sorunlara ilişkin yorum yapma kapasitelerinin yeterli olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Sorunlar, Öğrenciler

Student Perspectıves on The Current Problems in Turkısh Sport Management

Berkay AYVERDI[1], Hakan SUNAY[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Sport has evolved into a significant and severe industry that engages millions of people worldwide, with most of the global population participating or interacting with it as spectators. The immense popularity of sports and its ability to captivate the masses have undeniably brought about a set of challenges. The question of how sports management in Turkey should be structured has been discussed for many years regarding mass sports and international success in the country. Hence, this research aims to conduct an in-depth analysis of current issues in Turkish sports management from students' perspective, compare the findings with similar studies, and draw conclusions. This study also aims to assess students' knowledge levels and capacity for making informed judgments.

Materials and Methods: The qualitative research design of phenomenology has been chosen in this research. Phenomenological studies focus on recognized but not profoundly understood phenomena, seeking to gain an in-depth and detailed understanding of them. Student perspectives on the current issues in Turkish sports have been analyzed within this framework. Data for the research was collected through a semi-structured interview form. When creating the interview form, the questions that the research sought to answer were first determined. The data obtained in the research were analyzed using a descriptive analysis method. MAXQDA software was utilized for data analysis.

Findings: As a result of the conducted analyses, seven themes related to the current issues in Turkish sports from students' perspective have been identified: State Support, Organization, Implementation of Decisions, Mass Sports, Sports Clubs, Women's Sports, Legal Regulations.

Results: The aim of this research is to conduct an in-depth analysis of current issues in Turkish sports management from students' perspective. In line with this aim, students have identified problems under the themes of 'State Support, Organization, Implementation of Decisions, Mass Sports, Sports Clubs, Women's Sports, Legal Regulations.' Another objective of the research is to compare the findings with previous similar studies and conclude. In this regard, the study's results have shown similarities with previous similar research. The tertiary aim of the research is to assess students' knowledge levels and their capacity for making informed judgments. Based on the responses provided, it can be concluded that students have the adequate capacity to comment on the current issues in Turkish sports.

Keywords: Sport, Problem, Students

Sporcu ve Sedanter Bireylerin Liderlik Özelliklerinin İncelenmesi

Hayrullah ALEMDAĞ[1], Selçuk SÜRÜL[1], Burak KURAL[1]

[1]Trabzon Üniversitesi, Trabzon

ÖZET

Giriş ve Amaç: Liderlik olgusu, insanlık tarihi boyunca var olmuştur. İnsanlar, her zaman bir arada yaşamak ve birlikte çalışmak için liderlerine ihtiyaç duymuşlardır. İlk insan topluluklarında, liderlik genellikle ailede veya doğal liderler tarafından sağlanmıştır. Daha sonraki dönemlerde, liderlik sosyal, politik veya ekonomik nedenlerle belirli kişiler tarafından sağlanmıştır. Bu çalışma, sporcu ve sporcu olmayan (sedanter) bireylerin liderlik yönelimlerini belirlemeye yönelik amaçla yapılmıştır.

Yöntem: Çalışmada genel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2022-2023 yılı içerisinde Trabzon ilinde öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Ölçek basit tesadüfi örneklem yolu ile seçilmiş 204 kişiye uygulanmıştır. Veri toplama aracı olarak; Dursun, Günay & Yenel (2019) tarafından geliştirilip geçerlilik ve güvenirliği kontrol edilmiş ‘’Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri’’ ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular: Verilerin analizinde bağımsız örneklem Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri yapılmıştır. ‘’Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri’’ ölçeği alt boyutları üzerinde yapılan analiz sonuçlarına göre, katılımcıların liderlik yönelimleri ve cinsiyetleri arasında liderlik yönelimi alt boyutlardan olan karizmatik liderlik hariç diğer alt boyutlarda anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Liderlik yönelimleri ile lisanslı sporcu olup olmama durumu arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Katılımcıların liderlik yönelimleri ile medeni durum ve yaş arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Sonuç: sporun bireylere getirdiği özgüven, kriz durumuyla başa çıkma bilme, takım sporuysa eğer takım içi görev dağılımı ve sorumluluk alma gibi özellikler, spor yapan bireylere liderlik özelliklerini aşılamakta olduğu söylenebilir. Bu bağlamda sporcu olan bireylerin liderliğe daha yatkın olduğu görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Liderlik, liderlik yönelimleri, liderlik özellikleri

Investigation of The Leadership Characteristics of Athletes And Sedentary Individuals

Hayrullah ALEMDAĞ[1], Selçuk SÜRÜL[1], Burak KURAL[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The concept of leadership has existed throughout human history. People have always needed leaders to live and work together. In the first human societies, leadership was often provided by family or natural leaders. In later periods, leadership was provided by certain individuals for social, political, or economic reasons. This study was conducted to determine the leadership orientations of athletes and non-athletes (sedentary) individuals.

Materials and Methods: A general survey method was used in the study. The universe of the research consists of students studying in the province of Trabzon in the academic year 2022-2023. The scale was applied to 204 people selected by simple random sampling. As a data collection tool, the "Multi-Dimensional Leadership Orientations" scale developed by Dursun, Günay & Yenel (2019) and validated and reliable was used.

Findings: Independent sample Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis tests were performed to analyze the data. According to the results of the analysis on the sub-dimensions of the "Multi-Dimensional Leadership Orientations" scale, there is no significant difference between the leadership orientations of the participants and their genders except for charismatic leadership, which is one of the sub-dimensions of leadership orientation. A significant difference was found between leadership orientations and whether or not they are licensed athletes. No significant difference was found between the leadership orientations of the participants and marital status and age.

Results: It can be said that the characteristics of sports such as self-confidence, knowing how to cope with crisis situations, and task distribution and responsibility-taking within the team, if it is a team sport, are inculcating leadership qualities in individuals who do sports. In this context, it is seen that athletes are more prone to leadership.

Keywords: Leadership, leadership orientations, leadership characteristics

Amatör Futbolcuların MaxVO2 Değerleri ile Çeşitli Parametrelerin İncelenmesi

Murat KUL[1], Burakhan AYDEMIR[2]

[1] Bayburt Üniversitesi,Spr Bilimleri Fakültesi, Bayburt,Türkiye
[2] Karadeniz Teknik Üniversitesi, Beden Eğitimi Bölümü, Trabzon, Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Futbol oyunu tekrarlı sprintlerin gerçekleştiği anaerobik enerji yolunun kullanıldığı aerobik kapasitenin de temelde olduğu bir spor dalıdır. Futbolcuların maçlar esnasında kısa ve uzun mesafe sprintleri oldukça fazla sayıda yapmaları zorunluluktur. Futbolcuların değişik mevkilerde yaptığı değişimler esnasında sprintler oldukça fazla sayıda kullanılmaktadır (Eniseler ve ark., 1996). Teknik ve taktik becerilerinin yanı sıra bedensel verim gücü öne çıkar. Bedensel verim gücü parametreleri hız, çeviklik, kuvvet, güç, anaerobik ve aerobik dayanıklılık yeteneği, tekrarlı yüksek şiddetli aktiviteler olarak sayılabilir (Sakallı, 2017). Bir futbol maçı esnasında bir futbolcunun uzunluğu ortalama 22,4 metre olan sprintleri 35-52 defa tekrarladığı düşünülürse anaerobik metabolizmanın da futbolda büyük bir öneme sahip olduğu görülür. Futbol oyununda, oyuncunun hız ve sürati, rakibini durdurmada veya topa sahip olmada, topu kesmede ve korumada hatta gole ulaşmada bir avantaj sağlar (Reilly ve ark.,2007; Eniseler ve ark., 1996). Futbol disiplinlerinde kuşkusuz ki başarılı olabilmenin temel faktörleri incelendiğinde temel motorik özellikler içerisinde yer alan motorik özelliklerden olan dayanıklılık özelliğini biraz daha detaylandırmak ve antrenman programları yaparken daha farklı antrenman metotlarını test ederek en doğru programı tespit etmek ve çalışmalarda en yüksek verime ulaşmak gerekmektedir. Dayanıklılık, bütün organizmanın uzun süre devam eden sportif alıştırmalarda yorgunluğa karşı koyabilme veya oldukça yüksek yoğunluktaki yüklenmeleri uzun zaman devam ettirebilme yeteneğidir. Bir başka yaklaşımda ise dayanıklılık, genel olarak sporcunun fiziki ve fizyolojik yorgunluğa dayanma gücü şeklinde tanımlanmıştır (Günay, 1996). Düzenli ve giderek artan kontrollü antrenmanlarla kişinin maksimal O2 alımı belirgin bir şekilde artar. Artan yalnız VO2 max değildir, kişinin maksimum solunum dakika volümü ve maksimum kalp dakika volümü de birbirlerini etkileyerek artış gösterirler. Elbette ki bu durum aerobik antrenmanlara karşı metabolik cevap olarak değerlendirilmelidir. Görüldüğü gibi her üç fizyolojik değer birbirleriyle ilişkilidir. Yüksek bir aerobik kapasite olumlu yönde anaerobik kapasiteye dönüştürülür (Akgün, 1994). Maksimal kullanım düzeyi (VO2 max) antrenman ile artar. VO2 max genellikle kardiorespiratuar sistemin dayanıklılık kapasitesinin en iyi göstergesi olarak değerlendirilir. Günümüzde spor peformansı önemli bir konu haline gelmiştir. Bu konu ile ilgili literatürde bir çok çalışmayayer verilmektedir. Spesifik olarak spor branşlarında bu performans gelişimi için çalışmalar yapılmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmada amatör futbolcuların MAXVO2 değerleri ile çeşitli parametreleri arasındaki ilişkinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır

Yöntem: Verilerin analizinde SPSS 25.0 istatistik programı kullanılmıştır. Analiz sonuçlarını değerlendirmede anlamlılık düzeyi $p < .05$ ve $< .01$ olarak belirlenmiştir. Öncelikle verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri yapılmıştır. Veri sayısı 30'dan az olduğunda Shapiro-Wilk, 30 ve üzeri olduğunda ise Kolmogorov-Smirnov test sonuçları kullanılmaktadır (Kalaycı, 2018). Bu araştırmada 30'un üzerinde veri olduğu için verilerin normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov test sonuçlarıyla belirlenmiştir. Verilerin normal dağılım göstermemesi sebebiyle analizlerde nonparametrik test teknikleri kullanmıştırdeğişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla da spearman korelasyon testi uygulanmıştır.

Bulgular: Çalışmanın bulguları incelendiğinde amatö futbolcularn MaxVO2 seviyeleri ile bazı parametrelei arasında anlamlı bir ilişki tespit edilirken bazı parametrelerde bir ilişki tespit edilmemiştir.

Sonuçlar: Araştırmada merak edilen bulgular ve hipotezler incelendiğinde çalışma literatürü destekler nitelikte olduğu tespit edilmişir. Çalışmada örneklem grubunun çeşitlendirilmesi bazı sonuçlara etki edebileceği görüşüne ulaşılmıştır. Çalışma farklı liglerde oynayan takımlara uygulanabilir olması daha sağlıklı sonuçlara sebep olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Performans, Motorik Özeliikler

Examination of MaxVO2 Values and Various Parameters of Amateur Football Player

Murat KUL[1], Burakhan AYDEMIR[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The game of football is a sport in which aerobic capacity is the basis, using the anaerobic energy pathway, in which repetitive sprints occur. It is mandatory for football players to do a lot of short and long distance sprints during matches. Sprints are used a lot during the changes made by football players in different positions (Eniseler et al., 1996). In addition to technical and tactical skills, physical efficiency comes to the fore. Physical efficiency parameters can be counted as speed, agility, strength, power, anaerobic and aerobic endurance ability, and repetitive high-intensity activities (Sakallı, 2017). Considering that a football player repeats sprints with an average length of 22.4 meters 35-52 times during a football match, it can be seen that anaerobic metabolism is of great importance in football. In the game of football, the player's speed and speed provide an advantage in stopping the opponent or taking possession of the ball, cutting and protecting the ball, and even reaching a goal (Reilly et al., 2007; Eniseler et al., 1996). When the basic factors of success in football disciplines are examined, it is necessary to detail the endurance feature, which is one of the basic motoric features, and to determine the most accurate program by testing different training methods while making training programs and to achieve the highest efficiency in the training. Endurance is the ability of the whole organism to resist fatigue in long-term sports exercises or to sustain very high intensity loads for a long time. In another approach, endurance is generally defined as the athlete's ability to withstand physical and physiological fatigue (Günay, 1996). With regular and increasingly controlled training, a person's maximal O2 intake increases significantly. It is not only VO2 max that increases, the person's maximum respiratory minute volume and maximum heart minute volume also increase by affecting each other. Of course, this should be considered as a metabolic response to aerobic training. As can be seen, all three physiological values are related to each other. A high aerobic capacity is converted positively into anaerobic capacity (Akgün, 1994). Maximal utilization level (VO2 max) increases with training. VO2 max is generally considered the best indicator of the endurance capacity of the cardiorespiratory system. Nowadays, sports performance has become an important issue. There are many studies in the literature on this subject. Studies are being carried out specifically for this performance improvement in sports branches. In this context, this study aims to determine the relationship between the MAXVO2 values of amateur football players and various parameters.

Materials and Methods: SPSS 25.0 statistical program was used to analyze the data. The significance level in evaluating the analysis results was determined as $p < .05$ and $< .01$. First of all, Kolmogorov-Smirnov and Shapiro-Wilk tests were performed to determine whether the data showed normal distribution. When the number of data is less than 30, Shapiro-Wilk test results are used, and when the number of data is 30 or more, Kolmogorov-Smirnov test results are used (Kalaycı, 2018). Since there were more than 30 data in this research, it was determined whether the data showed a normal distribution or not with the Kolmogorov-Smirnov test results. Since the data did not show a normal distribution, nonparametric test techniques were used in the analysis. Spearman correlation test was applied to determine the relationship between the variables.

Findings: When the findings of the study were examined, a significant relationship was detected between the MaxVO2 levels of amateur football players and some parameters, while no relationship was detected in some parameters.

Results: When the findings and hypotheses of the research were examined, it was determined that the study supported the literature. In the study, it was concluded that diversification of the sample group could

affect some results. It is thought that if the study can be applied to teams playing in different leagues, it may lead to healthier results.

Keywords: Football, Performance, Motoric Features

Bireylerin Klasik Masaja Yönelik Tutumlarinin İncelenmesi

Çağdaş CAZ[1], Öznur AKYÜZ[2], Fatih KIRBİR[3], Murat AKYÜZ[2]

[1] Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Yozgat
[2] Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Manisa
[3] Karadeniz Teknik Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Trabzon

ÖZET

Giriş ve Amaç: Masaj terapisi, bireylerde fiziksel ve zihinsel rahatlama sağlamakla beraber sağlıklı düşünme, dinç ve zinde hissetme gibi olumlu faydalar sunmaktadır. Bu düşünceden hareketle mevcut çalışmada, bireylerin klasik masaja yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmaya daha önce masaj terapi hizmeti alan veya masaj ile ilgili kitap, dergi, makale okumuş olan toplam 133 birey (66 erkek, 67 kadın) katılım sağlamıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; Caz (2023) tarafından geliştirilen, "Klasik Masaja Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistikler, bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Tukey çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. Ayrıca, verilerin cronbach alpha değerleri de hesaplanmıştır.

Bulgular ve Sonuçlar: Farklı yaş grubunda yer alan bireyler arasında klasik masaj yönelik tutumların farklılaştığı görülmüştür. 33 yaş ve üzeri grup ile 18-22 yaş grupta yer alan bireyler arasında 33 yaş ve üzeri grupta yer alan bireyler lehine tutumun anlamlı şekilde farklılaştığı belirlenmiştir. Cinsiyet değişkeni incelendiğinde, kadın ve erkek katılımcıların klasik masaja yönelik tutumlarının benzer olduğu anlaşılmaktadır. Masaj terapisinin genel olarak faydaları hakkında bilgi sahibi olan bireylerin klasik masaja yönelik tutumlarının anlamlı şekilde farklılaştığı belirlenmiştir. Ayrıca, ölçeğin alt boyut ve geneline ait cronbach alpha değerlerinin yüksek olduğu da tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Masaj, Birey, Tutum

Examination of Individuals' Attitudes Towards Classical Massage

Çağdaş CAZ[1], Öznur AKYÜZ[2], Fatih KIRBİR[3], Murat AKYÜZ[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Massage therapy provides physical and mental relaxation for individuals, as well as positive benefits such as healthy thinking, feeling vigorous and fit. Based on this idea, the current study aimed to examine individuals' attitudes towards classical massage.

Materials and Methods: A total of 133 individuals (66 men, 67 women) who had previously received massage therapy services or read books, magazines or articles about massage participated in the study. As a data collection tool in the research; "Attitude Scale Towards Classical Massage" developed by Caz (2023) was used. Descriptive statistics, t-test for independent groups, one-way analysis of variance (ANOVA) and Tukey's multiple comparison test were used to analyze the data. Additionally, Cronbach alpha values of the data were also calculated.

Findings and Results: It has been observed that attitudes towards classical massage differ among individuals in different age groups. It was determined that attitudes differed significantly between the 33-year-old group and the 18-22-year-old group in favor of the 33-year-old group. When the gender variable is examined, it is understood that the attitudes of male and female participants towards classical massage are similar. It has been determined that the attitudes of individuals who are knowledgeable about the general benefits of massage therapy towards classical massage differ significantly. In addition, it was determined that the Cronbach alpha values of the sub-dimensions and the general scale were high.

Keywords: Massage, Individual, Attitude

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinde Tükenmişlik Düzeyi ve Benlik Saygısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Süleyman Samet KIRKBİR[1], Murat KUL[2]

[1] Karadeniz Teknik Üniversitesi, Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi, Trabzon, Türkiye
[2] Bayburt Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bayburt, Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Öğretmenler gelecek nesillerin en iyi şekilde yetiştirilmesi konusunda önemli bir rol almaktadır. Öğretmenlerimiz üzerinde bulunan geniş sorumluluk ve bunlarla başetmede yetersizlik hem benlik saygısında azalma hem de tükenmişliğe yol açabilmektedir. Topluma ve tüm sektörlere çalışan bireyler yetiştirmekte olan öğretmenlerin tükenmişlik durumları önem teşkil etmektedir. Bu yüzden, yapılan bu çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyleri ve benlik saygısı arasındaki ilişki incelenmiştir.

Yöntem: Yapılan bu araştırmanın evrenini Trabzon ilinde görev yapmakta olan beden eğitimi ve spor öğretmenleri (n=598) oluştururken örneklem grubunu evrenden kolayda örnekleme yöntemi ile ulaşılan kişiler (n=303) oluşturmaktadır. Katılımcıların tükenmişlik düzeylerini ölçmek için "Tükenmişlik Ölçeği", benlik saygısı düzeylerinin ölçülmesi için ise "Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği" kullanılmıştır. Öğretmenlerin tükenmişlik düzeyleri ve benlik saygıları arasındaki ilişkinin incelenmesinde Spearman Korelasyon analizinden faydalanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen katılımcıların %81.5'i erkek ve %18.5'i kadındır. Öğretmenlerin %25.1'i ilköğretimde, %74.9'ü ortaöğretimde çalışmakta olup, %14.2'si köy(mahalle), %36.3'ü ilçe ve %49.5'i il merkezinde görev yapmaktadır. Korelasyon analizi sonuçları değerlendirildiğinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyleri ile benlik saygısı düzeyleri arasında negatif yönde ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p<0.000$, $r=-235$).

Sonuçlar: Yapılan çalışmanın sonucunda öğretmenlerin benlik saygıları arttıkça tükenmişlik düzeylerinin azaldığı görülmüştür. Bu bağlamda, öğretmenlerin okul içi ve okul dışı etkinliklerde aktif katılımının sağlanması, oryantasyon eğitimleri ile yeni başlayan öğretmenlerin desteklenmesi, okulun imkanlarını efektif bir şekilde kullanılabilmesi gibi konulara önem verilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi ve spor, öğretmen, benlik saygısı, tükenmişlik

Examination of Relationship Between Burnout Level and Self-Esteem in Physical Education and Sports Teachers

Süleyman Samet KIRKBİR[1], Murat KUL[2]

[1] Karadeniz Technical University, Scientific Research Projects Unit, Trabzon, Türkiye
[2] Bayburt University, Faculty of Sports Science, Bayburt, Türkiye

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Teachers play an important role in raising future generations in the best possible way. The extensive responsibilities placed on our teachers and the inability to cope with them can lead to a decrease in self-esteem and burnout. Burnout status of teachers who train individuals who work for society and all sectors is important. Therefore, in this study, the relationship between burnout levels and self-esteem of physical education and sports teachers was examined.

Materials and Methods: While the population of this research consists of physical education and sports teachers working in Trabzon (n=598), the sample group consists of people reached from the universe by convenience sampling method (n=303). "Burnout Scale" was used to measure the participants' burnout levels, and "Rosenberg Self-Esteem Scale" was used to measure their self-esteem levels. Spearman Correlation analysis was used to examine the relationship between teachers' burnout levels and self-esteem.

Findings: 81.5% of the participants included in the study were male and 18.5% were female. 25.1% of the teachers work in primary education, 74.9% in secondary education, 14.2% work in villages (neighborhoods), 36.3% work in districts and 49.5% work in the city center. When the results of the correlation analysis were evaluated, it was concluded that there was a negative relationship between the burnout levels of physical education and sports teachers and their self-esteem levels ($p < 0.000$, $r = -235$).

Results: As a result of the study, it was seen that as teachers' self-esteem increased, their burnout levels decreased. In this context, importance should be given to issues such as ensuring the active participation of teachers in in-school and out-of-school activities, supporting new teachers with orientation training, and using school facilities effectively

Keywords: Physical education and sports, teacher, self-esteem, burnout

Sporda Tesisleşmenin Amatör Sporlara Katılım Üzerine Etkisi (Ardahan İli Örneği)

Özgür Hamza KÜÇÜK[1], Sürgün KILIÇ[1], Banu CAN[1]

[1] Ardahan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ardahan

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırma, spor tesislerinin amatör sporlar üzerindeki olumlu etkilerini tespit ederken aynı zamanda erişilebilirlik eşitsizlikleri, bakım maliyetleri ve sürdürülebilir altyapı geliştirme ihtiyacı gibi zorlukları da kabul ediyor. Çalışma, bu sorunları ele almak suretiyle topluluk katılımını, kamu-özel ortaklıklarını ve spor tesislerinin amatör sporlar üzerindeki etkisini optimize etmek için stratejik planlamayı içeren bütünsel bir yaklaşım önermektedir.

Yöntem: Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılarak son dönemde yayınlanan yerli ve yabancı çalışmaların literatür taraması yapılarak incelenmiştir.

Bulgular: Amatör sporlar ve amatör spor tesislerinin bireylerin ve toplumun mental ve fiziksel sağlığını iyileştirdiği söylenebilir, ayrıca amatör spor tesislerinin varlığının bireyin spora başlama yaşını düşürdüğü ve katılımını arttırdığı söylenebilir.

Sonuçlar: Spor tesislerinin varlığı ve erişilebilirliği sosyal yaşamı olumlu yönde etkilediği sonucuna varılabilir.
Amatör spor tesis sayısının her geçen gün sayısal olarak artması; çocuk ve gençlerin spora yönelmesinde çok önemli bir faktör haline geldiği söylenebilir.
Ardahan ili genelinde iklim şartlarından dolayı spor tesislerinin fiziki şartlarının uygunluğu bireylerin spor yapmalarına olmlu katkı sağlayabilir.

Anahtar kelimeler: Amatör, spor, tesis

The Impact of Increasing The Number of Sports Facilities on Participation in Amateur Sports (The Example of Ardahan Province)

Özgür Hamza KÜÇÜK[1], Sürgün KILIÇ[2], Banu CAN[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This research identifies the positive impact of sports amateur sports, while also acknowledging challenges such as accessibility inequalities, maintenance costs and the need to develop sustainable infrastructure. By addressing these issues, the study proposes a holistic approach that includes community engagement, public-private partnerships and strategic planning to optimize the impact of sports facilities on amateur sports.

Materials and Methods: This study has been analyzed by the document analysis technique, one of the qualitative research methods, through the literature review of recently published domestic and foreign studies.

Findings: It can be said that amateur sports and amateur sports facilities improve the mental and physical health of individuals and society, and in addition to that the presence of amateur sports facilities lowers the age that individuals start sports and increases their participation.

Results: It can be concluded that the presence and accessibility of sports facilities positively affect social life. It can be stated that the increase in the number of amateur sports facilities day by day has become a very important factor for children and young people to gain interest in sports. The suitability of the physical conditions of sports facilities due to the climatic conditions in Ardahan province can contribute positively to individuals to do sports.

Keywords: Amateur, sport, facility

Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin Uyku Düzeylerinin İncelenmesi

Bilge TURAN[1], Mehmet KUMARTAŞLI[2], Özgür GÜLEN[3]

[1] Süleyman Demirel Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, ISPARTA
[2] Süleyman Demirel Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, ISPARTA
[3] Süleyman Demirel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, ISPARTA

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada amaç, spor yapan üniversite öğrencilerinin uyku davranış düzeylerinin belirlenmesidir.

Yöntem: Araştırmanın evreni 2023-2024 akademik yılında spor bilimleri alanında öğrenime devam eden 111 kadın, 99 erkek toplam 210 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Çalışmamızda katılımcıların uyku davranış düzeylerini belirlemek için Darendeli, A., Diker, G., & Çınar, Z. (2019) tarafından geliştirilen "Sporcu Uyku Davranış Anketi (SUDA)" kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 23 istatistik programı kullanılmıştır. Verilerin normallik testi sonucu normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. İkili karşılaştırmalarda Bağımsız Örneklem T-Testi, çoklu karşılaştırmalarda Tek Yönlü Varyans Analizi uygulanarak farklılıkların nereden kaynaklandığı tespit etmek için ise Post Hock Testlerinden Bonferroni'den yararlanılmıştır.

Bulgular: Çalışmamız sonucunda cinsiyet, yaş ve spor branşı değişkenlerinde herhangi bir farklılık görülmezken $p>0.05$, spor yaşı değişkeninde anlamlı farklılık görülmüştür $p<0.05$. Katılımcıların ölçekten aldıkları toplam puan ortalaması $\bar{X}=42.36$'dır.

Sonuçlar: Sonuç olarak katılımcıların ölçekten alabilecekleri en düşük puan 17, en yüksek puanın ise 85 olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda katılımcıların davranış düzeylerinin or seviyede olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Uyku davranışı, spor bilimleri

Investigation of Sleep Levels of University Students Practing Sports

Bilge TURAN[1], Mehmet KUMARTAŞLI[2], Özgür GÜLEN [3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study is to determine the sleep behavior levels of university students who do sports.

Materials and Methods: The population of the study consists of a total of 210 university students, including 111 females and 99 males, who are continuing their education in the field of sports sciences during the 2023-2024 academic year. In our study, the "Athlete Sleep Behavior Questionnaire" developed by Darendeli, A., Diker, G., & Çınar, Z. (2019), was used to determine the sleep behavior levels of the participants. SPSS 23 statistical software was used for data analysis. The normality test of the data revealed a normal distribution. Independent Samples T-Test was employed for pairwise comparisons, and One-Way Analysis of Variance (ANOVA) was used for multiple comparisons. Additionally, Bonferroni's Post Hoc Tests were utilized to determine the source of differences.

Findings: As a result of our study, no significant differences were observed in gender, age, and sports branch variables ($p > 0.05$). However, a significant difference was found in the variable of sports experience ($p < 0.05$). The participants' mean total score obtained from the scale is $\bar{X}=42.36$.

Results: In conclusion, considering that the lowest score participants could obtain from the scale is 17, and the highest score is 85, it can be said that the participants' behavior levels are at an average level.

Keywords: Sport, Sleep Behavior, Sports Science

Sporda Aktivizm Hareketleri

Cansu SARAÇOĞLU[1], Bayram Ali SIVAZ[1]

[1] Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi / AĞRI

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spor, dünya genelinde milyonlarca insanın tutkusu ve ilgisiyle takip edilen bir fenomendir. Her ne kadar sporun kendine özgü doğasında dil, din, ırk, cinsiyet ayrımı olmasa da geçmişten günümüze birtakım ayrımcılıklarda spor olgusu odak konumda kalmıştır. Bu sebeple spor, aktivizm hareketleri ile toplumsal değişimi teşvik etmek için güçlü bir araç haline gelmiştir. Bu çalışmanın amacı, geçmişten günümüzde sporda ve spor organizasyonlarında gerçekleştirilen aktivizm hareketlerini incelemektedir.

Yöntem: Geleneksel derleme yöntemi ile oluşturulan bu çalışmada; Google Scholar, Web of Science ve Scopus veri tabanlarındaki sporda aktivizm, siyaset ve spor, toplumsal değişim hareketleri ve spor anahtar kelimeleri kullanılarak spor etkinliklerinin toplumsal değişime etkileri, spor etkinliklerinde aktivizm hareketleri ve aktivist sporcular literatürde yapılan çalışmalara bağlı olarak incelenip değerlendirilmiştir. Çalışmada öncelikle siyaset ve spor, sporda aktivizm hareketleri gibi konular kapsamlı bir şekilde incelenmiş, ardından bu alanlarla ilgili kavramlar analiz edilmiştir. Ayrıca, araştırmada siyaset ve spor alanıyla ilgili güncel akademik çalışmalar ve konular da ele alınmıştır.

Bulgular: Araştırmada elde edilen bulgular neticesinde spor etkinliklerinin küresel bir hal almasından bu yana aktivizm hareketlerinin ve aktivist sporcuların olduğu tespit edilmiştir. Bu hareketlerin birçoğu; topluma yön vermek, toplumda farkındalık oluşturmak, sosyal adaleti sağlamak ve toplumsal eşitsizlikleri gidermek gibi sebepler neticesinde gerçekleştirilmiştir.

Sonuçlar: Sporun bünyesinde aktivist hareketleri barındırması kişisel görüşlere ve toplumsal değerlere göre farklılık göstermektedir. Sporun doğası gereği birleştirici bir yapısı olduğu düşünülünce aktivist hareketlerin bu birleştirici gücü zayıflatabileceği ve kutuplaşmayı artırabileceği ön görülmektedir. Ancak sporun geniş bir izleyici kitlesi ve medya ilgisiyle toplumsal sorunların çözümünde katkı sağlayacağı ve bu sorunlar ile ilgili kamuoyunda farkındalığı artıracağı düşünüldüğünde sporun içinde aktivist hareketleri barındırması herhangi bir sorun teşkil etmeyecektir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Değişim, Aktivizm, Siyaset ve Spor, Aktivist Sporcular

Activism Movements in Sport

Cansu SARAÇOĞLU[1], Bayram Ali SIVAZ[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Sports is a phenomenon followed by passion and interest by millions of people around the world. Although the unique nature of sports does not discriminate based on language, religion, race, or gender, it has been the focal point of discrimination from past to present. For this reason, sports have become a powerful tool for promoting social change through activist movements. This study aims to examine activist movements in sports and sports organizations from the past to the present.

Materials and Methods: In this study, which is based on the traditional review method, the effects of sports events on social change, activism movements in sports events, and activist athletes were examined and evaluated based on studies in the literature using the keywords activism in sports, politics and sports, social change movements, and sports in Google Scholar, Web of Science, and Scopus databases. In this study, topics such as politics, sports, and activism movements in sports were examined comprehensively, and concepts related to these fields were analyzed. In addition, current academic studies and issues related to politics and sports are discussed in this study.

Findings: As a result of the findings obtained in this research, it has been determined that there have been activist movements and activist athletes since sports events have become global. Many of these movements have been carried out for reasons such as shaping society, creating awareness, ensuring social justice, and eliminating social inequalities.

Results: Sports harbor activist movements that vary according to personal views and social values. Considering that sports have a unifying structure by nature, activist movements may weaken this unifying power and increase polarization. However, when it is considered that sports will contribute to the solution of social problems with a wide audience and media attention and raise public awareness about these problems, it will not pose any problem to host activist movements.

Keywords: Social Change, Activism, Politics and Sport, Activist Athletes

Eğitici Dijital Oyunlar Ölçeğinin (EDOÖ) Türkçeye Uyarlanması ve Sınıf Öğretmenlerinin EDOÖ'ye İlişkin Tutumlarının İncelenmesi

Zeynep TAN[1], Sümeyra AKKAYA[2], Metin KAPIDERE[3]

[1] İl Milli Eğitim, Şanlıurfa
[2] İnönü Üniversitesi, Malatya
[3] İnönü Üniversitesi, Malatya

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı, Mukh ve diğerleri (2021) tarafından geliştirilen "Digital Learning Games Scale (DLGS)" adlı ölçeğin geçerlilik güvenirlilik analizini yapmak, ölçeği Türkçeye uyarlamak ve çeşitli değişkenler açısından incelemektir.

Yöntem: Ölçek için önce gerekli izinler alınmış, çeviri geri çeviri yöntemi kullanılarak, maddeler önce İngilizce'den Türkçe'ye daha sonra da Türkçe'den İngilizceye çevrilerek, asıl ölçek maddeleri çevirisi yapılan ölçek maddeleri ile anlam kaybının yaşanmaması için karşılaştırılmıştır. Uzmanlardan alınan geri bildirimler doğrultusunda ölçek maddeleri düzenlenmiştir. Bu amaç kapsamında araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden olan tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Malatya İl'inde görev yapmakta olan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmaya 214 kadın, 89 erkek olmak üzere 303 sınıf öğretmeni katılmıştır.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen bulgular incelendiğinde öğretmenlerin eğitici dijital oyun genel, sosyal becerileri geliştirme, bilişsel becerileri geliştirme, eğlenerek öğrenme, duyuşsal becerileri geliştirme, yaratıcılığı teşvik etme, psikomotor becerileri geliştirme puanlarında; kıdem, dijital oyun oyama durumları, derslerde dijital oyun kullanma durumları ve çalıştıkları okulun alt yapısına göre anlamlı bir farklılık görülmektedir. Ancak cinsiyet, dijital oyun geliştirme ve dijital oyun ile ilgili eğitim alma durumlarında anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

Sonuçlar: Türkçeye uyarlanan Sınıf Öğretmenleri İçin Eğitici Dijital Oyunlar Ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitici dijital oyun, sınıf öğretmeni, ölçek uyarlama

Adaptation of the Digital Learning Games Scale (DLGS) Into Turkish and Examining the Attitudes of Primary School Teachers Towards The Digital Learning Games

Zeynep TAN[1], Sümeyra AKKAYA[2], Metin KAPIDERE[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The purpose of this research is to conduct the validity and reliability analysis of the scale called "Digital Learning Games Scale (DLGS)" developed by Mukh et al. (2021), adapt the scale to Turkish and examine it in terms of various variables.

Materials and Methods: Necessary permissions were first obtained for the scale, and using the translation-back-translation method, the items were first translated from English to Turkish and then from Turkish to English, and the original scale items were compared with the translated scale items to avoid loss of meaning. Scale items were arranged in line with the feedback received from experts. For this purpose, the survey model, which is one of the quantitative research methods, was used in the research. The population of the research consists of primary school teachers working in Malatya Province in the 2022-2023 academic year. 303 primary school teachers, 214 female and 89 male, participated in the research.

Findings: When the findings obtained from the research are examined, teachers' scores on educational digital games in general, developing social skills, developing cognitive skills, learning with fun, developing affective skills, encouraging creativity, and developing psychomotor skills; There is a significant difference according to seniority, digital game playing status, digital game use in classes and the infrastructure of the school they work in. However, there was no significant difference in gender, digital game development and digital game-related training.

Results: It has been determined that the Educational Digital Learning Games Scale for Primary School Teachers, adapted to Turkish, is a valid and reliable measurement tool.

Keywords: Educational digital game, primary school teacher, scale adaptation

Macera Rekreasyonu Katılımcılarının Risk Alma Davranışları ve Mutluluk Düzeylerinin İncelenmesi

Tolga BEŞIKÇI[1]

[1] Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Manisa

ÖZET

Giriş ve Amaç: Macera rekreasyonu doğal çevre ile yakın temas gerektiren, sonuçlarının katılımcılar tarafından etkilendiği, içeresinde risk ve tehlike barındıran rekreasyonel ve eğitimsel aktivitelerdir. Bu aktivitelere katılanların risk alma davranışları ve mutluluk düzeylerinin demografik değişkenler açısından incelenmesi araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

Yöntem: Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modelinde desenlenmiştir. Çalışma grubu amaçsal örneklem yöntemlerinden tipik durum örneklem yöntemi ile belirlenen 243 gönüllü katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak demografik bilgi formu, "Oxford Mutluluk Ölçeği Kısa Formu" ve "Alana Özgü Risk Alma Ölçeği Kısa Formu (DOSPERT-30)" kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel gösterimi, tanımlayıcı istatistik ve frekans analizleri kullanılarak oluşturulmuştur. Katılımcıların mutluluk düzeyleri ve risk alma dereceleri ile demografik özelliklerine ilişkin farkı belirlemek için öncelikle "Levene" değerleri incelenerek varyansların homojenliği doğrulanmış, daha sonra parametrik testlerden "bağımsız örneklem t testi" ve "tek yönlü varyans analizi (ANOVA)" uygulanmıştır. Ölçeklerin ortalama puanları arasındaki ilişkinin düzeyini belirleyip yorumlamak için "pearson korelasyon testi" yapılmıştır.

Bulgular: Elde edilen veriler doğrultusunda, katılımcıların mutluluk düzeyleri ve risk algılarına bağlı olarak cinsiyet, yaş ve gelir seviyesi değişkenlerinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Bununla birlikte, katılımcıların mutluluk düzeyleri ile risk algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkinin olmadığı tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Macera rekreasyonu katılımcılarının demografik özelliklerinin mutluluk düzeylerinde ve risk alma davranışlarında farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Macera rekreasyonu, risk alma, mutluluk.

Investigation of Risk-Taking Behaviors and Happiness Levels of Adventure Recreation Participants

Tolga BEŞIKÇI[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Adventure recreation are recreational and educational activities that require close contact with the natural environment, the results of which are affected by the participants, and involve risk and danger. The aim of this study is to examine the risk-taking behaviors and happiness levels of participants in these activities in terms of demographic variables.

Materials and Methods: The study was designed in the relational survey model, one of the quantitative research methods. The study group consists of 243 volunteer participants determined by the typical case sampling method, one of the purposive sampling methods. Demographic information form, "Short Form of the Oxford Happiness Questionnaire" and "Domain Specific Risk-Taking Scale Short Form (DOSPERT-30)" were used as data collection tools. Statistical representation of the data was created using descriptive statistics and frequency analysis. In order to determine the difference between the participants' happiness levels and risk-taking levels and their demographic characteristics, the homogeneity of the variances was first verified by examining the "Levene" values, and then the "independent sample t test" and "one-way analysis of variance (ANOVA)" from parametric tests were applied. Pearson correlation test was used to determine and interpret the level of relationship between the mean scores of the scales.

Findings: In line with the data obtained, significant differences were found in gender, age and income level variables depending on the participants' happiness levels and risk perceptions. However, it was determined that there was no statistically significant relationship between the participants' happiness levels and risk perceptions.

Results: It was concluded that the demographic characteristics of adventure recreation participants differed in their happiness levels and risk-taking behaviors.

Keywords: Adventure recreation, risk-taking, happiness.

Üniversite Öğrencilerinin Egzersiz Algilari ile Yaşamda Anlam Düzeyleri Arasindaki Ilişkinin İncelenmesi

Ümran SARIKAN[1], Mine TURĞUT[2], Zülbiye KAÇAY[3]

[1] Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara
[2] Bartın Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bartın
[3] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Çanakkale

ÖZET

Giriş ve Amaç: Modern kentli birey(ler)in yaşamı, akışkan bir yapıya sahiptir. Akışkan olması ise, içinde yaşanılan çağın çok hızlı ve teknolojik fetişizmine bağlı olarak bireylerin her şeye yetişme çabasında çok fazla data ile etkileşime geçmesidir. Gösteri kültürü ve popüler kültür perspektifinde şekillenen dış dünya algıları da sürekli istekler silsilesini beraberinde getirmektedir. Diğer yandan seçeneklerin çok olması ve sınırların yok olmasına bağlı olarak da her bilgiye erişim sağlanabilmesi durumu anlamı yok etmektedir. Kapitalist düzlemde neredeyse bütün ilişkilerin 'hesaplanabilirlik' ve 'dakiklik' üzerinden sistematize edildiği ve yeni medya araçlarının gündelik yaşamın merkezinde olması gibi parametreler yaşamın amacı ve anlamı birlikteliğini parçalamakta ve muğlak hâle getirmektedir. Tüm bu nedenlerden dolayı, gündelik yaşamda nerdeyse hiç sorgulanmayan ''yaşamda anlam'' sorunsalı günümüzde her bireyin üzerine düşünmesi gereken bir konumda yer almaktadır. Tüm bu konjoktürde, araştırmamızın amacı üniversite öğrencilerinin egzersiz yapma algıları ile yaşamlarındaki anlam düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Egzersiz algısının psikolojik ve duygusal iyi olma hâli üzerindeki potansiyel etkilerinin açıklanabilmesi adına ve genç yetişkinlerin daha anlamlı ve her yönden sağlıklı bir yaşam sürmelerine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda egzersiz algıları ile yaşamda anlam arasındaki olası ilişkilerin tespit edilmesi önemlidir.

Yöntem: Araştırmanın çalışma grubunda rastgele örnekleme yöntemi ile seçilen ve yaşları 18-26 arasında değişen 386 kişi ($Ort_{yaş=}$ 24.26—3,30) yer almıştır. Veri toplama amacı ile araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formuna ek olarak, Otabağ ve ark., (2010) tarafından geliştirilen ve 3 alt boyuttan oluşan ''Egzersiz Yararları/Engelleri Ölçeği (EYEÖ)'' ve Demirbaş (2010) tarafından geliştirilen ''Yaşamda Anlam Ölçeği (YAÖ)'' kullanılmıştır. Araştırma kapsamında oluşturulan hipotezler, bağımsız örneklemler için t test, ANOVA ve Pearson Korelasyon analizi yöntemleri kullanılarak test edilmiştir.

Bulgular: Elde edilen analiz sonuçlarına göre her iki ölçekteki ortalama puanların cinsiyet değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturmadığını göstermiştir ($p>0.05$). Katılımcıların EYEÖ'ye verdikleri cevaplara göre ölçek alt boyutları ile ''EYEÖ'' Toplam Skoru arasında istatistiksel olarak farklılığın olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Yine katılımcıların ''YAÖ'' ve ''EYEÖ'' ölçeklerine vermis oldukları yanıtlara göre, ölçekler arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Sonuçlar: Sonuç olarak, genç yetişkinlerin yaşamda amaç ve anlam belirleyebilme durumu, dış dünyaki olay ve olgulara atfettikleri değerler sonucunda şekillenmektedir ve subjektiftir. Bu bağlamda bireylerin, seçenekler çokluğunda ve herşeye erişebilirlikleri olduğu durumda farkındalıklarını bir alana yönlendirebilmesi yani farkındalık sahibi olmaları oldukça zordur. Egzersiz, hem bedeni hem de beyni meşgul eden bir etkinlik olması bakımından, bireyin salt kendine zaman ayırıp kendi üzerine düşünmesine imkan tanıyan bir zeminde yer aldığından duygusal ve zihinsel iyi olma hâlini artırarak yaşamın amacı ve anlamı üzerine düşünmenin bir imkanını ortaya çıkarmaktadır. Bu bağlamda egzersiz, üniversite öğrencilerinin gündelik yaşamın koşuşturmasında kendilerine alan yaratıp yaşamın anlamı üzerine sorgulama yapabilmesinin bir olanağını sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Egzersiz Algıları, Yaşamda Anlam, Üniversite Öğrencileri

Investigation of The Relationship Between University Students' Perceptions of Exercise and Their Levels of Meaning in Life

Ümran SARIKAN[1], Mine TURĞUT[2], Zülbiye KAÇAY[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The life of modern, urban individual(s) has a fluid structure. Being fluid means that individuals interact with a lot of data in their effort to keep up with everything, due to the very fast and technological fetishism of the age they live in. Perceptions of the outside world shaped in the perspective of performance culture and popular culture, bring about a continuous series of demands. On the other hand, having access to all information due to the abundance of options and the disappearance of borders destroys meaning. Parameters such as the fact that almost all relations on the capitalist level are systematized through 'calculability' and 'punctuality' and that new media tools are at the center of daily life, fragment the unity of the purpose and meaning of life and make it ambiguous. For all these reasons, the problematic of "meaning in life", which is almost never questioned in daily life, is in a position that every individual should think about today. In this context, the aim of this research was to examine the relationship between university students' exercise perceptions and their level of meaning in their lives. In order to explain the potential effects of exercise perception on psychological and emotional well-being, it aims to contribute to young adults living a more meaningful and healthy life in all aspects. In this context, it is important to identify possible relationships between exercise perceptions and meaning in life.

Materials and Methods: The study group of the research comprised of 386 people (Mean Age = 24.26—3.30) who were selected by random sampling method and aged between 18-26. In addition to the personal information form created by the researcher for data collection, the "Exercise Benefits/Barriers Scale (EYES)" developed by Otabağ et al., (2010) consisting of 3 sub-dimensions, and the "Meaning in Life Scale" developed by Demirbaş (2010) were used. The hypotheses created within the scope of the research were tested using t-test for independent samples, ANOVA and Pearson Correlation analysis methods.

Findings: According to the results of the analysis, the average scores in both scales showed that there was no statistically significant difference according to the gender variable ($p>0.05$). According to the participants' answers to the EYEÖ, it was determined that there was a statistically significance difference between the scale sub-dimensions and the "EYEÖ" Total Score ($p<0.05$). Again, according to the participants' responses to the "YAÖ" and "EYEÖ" scales, it was determined that there was a significant relationship between the scales ($p <0.05$).

Results: As a result, young adults' ability to determine purpose and meaning in life is shaped by the values they attribute to events and phenomena in the outside world and is subjective. In this context, when they have many options and accessibility to everything, it is very difficult for individuals to direct their awareness to one area. Since exercise is an activity that occupies both the body and the brain, and is on a basis that allows the individual to spend time alone and reflect on himself, it increases emotional and mental well-being and provides an opportunity to think about the purpose and meaning of life. In this context, exercise offers an opportunity for university students to create space for themselves in the hustle and bustle of daily life and question the meaning of life.

Keywords: Perceptions of Exercise, Meaning in Life and Individual, University Students

Genç Basketbolcularda Simule Edilmiş Basketbol Maç Performansının Psikofizyolojik Yanıtlarının İncelenmesi

Emre YAMANER[1] Mine TURĞUT[2]

[1]Hitit Üniversitesi, Sungurlu Meslek Yüksekokulu, Çorum
[2]Bartın Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bartın

ÖZET

Giriş ve Amaç: Basketbol gibi rekabetçi sporlar, genç sporcular için büyük bir stres kaynağı olabilir. Bu tür araştırmalar, stres ve baskı altındayken sporcuların nasıl tepki verdiğini ve performanslarını nasıl etkilediğini anlamamıza yardımcı olabilir. Diğer yandan; Genç basketbolcuların fiziksel ve zihinsel olarak gelişimlerini desteklemek, gelecekte başarılı profesyonel sporcuların yetişmesine katkıda bulunabilir. Bu nedenle, genç sporcuların performansının incelenmesi, sporcu gelişimini optimize etmek için önemlidir. Bu bilgilerden işaretle araştırmamızın amacı; genç basketbolcuların simüle edilmiş basketbol maç performansının psikofizyolojik yanıtlarının incelenmesi olarak belirlenmiştir.

Yöntem: Bu çalışmaya 10 basketbol sporcusu (yaşı =18.50±,52 yıl; boy uzunluğu 171.60±3.27 cm; vücut ağırlığı 64.70±3.23 kg) gönüllü olarak katılmıştır. Ölçümlere başlamadan önce ölçümler hakkında bilgi verilmiş basketbolculara antropometrik ölçümler gerçekleştirilmiştir. Resmi basketbol müsabakası kuralları ve formatı kullanılmıştır. Maç öncesi ve sonrasında Brunel ruh hali ölçeği (BRUMS) cevapları kaydedilmiştir. Her periyot sonunda oyuncuların algılanan zorluk derecesi (AZD), görsel analog skala (GAS) ve keyif ölçeği değerleri kaydedilmiştir. Elde edilen veriler, SPSS 24.0 paket programında analiz edilmiştir. Veriler, ortalama ± standart sapma şeklinde sunulmuş ve bağımlı değişkenler için Paired Sample T Test uygulanmıştır. Ayrıca, her bağımlı değişken için etki büyüklükleri (Cohen's d) hesaplanmıştır.

Bulgular: Mevcut çalışmanın bulgularına göre sporcuların araştırmadan elde edilen bulgular neticesinde, sporcuların basketbol maçında verilen duygu cevapları incelendiğinde ön test son test değerleri arasında anlamlılığın olduğu anlaşılmaktadır ($p<0.05$). Sporcuların basketbol maçında verilen duygu cevapları incelendiğinde ise ön test son test değerleri arasında anlamlılığın olduğu anlaşılmaktadır ($p<0.05$).

Sonuç: Bu tür araştırmalar, genç basketbolcuların performanslarını daha iyi anlamak, geliştirmek ve onları daha sağlıklı bir şekilde spor yapmalarını sağlamak için büyük bir öneme sahiptir. Bu tür araştırmalar, hem sporcuların kendileri için hem de antrenörler ve spor bilimciler açısından için çok değerli bir noktadadır.

Anahtar Kelimeler: Simule, Basketbol, Performans ve Psikofizyoloji

Investigation of Psychophysiological Responses To Simulated Basketball Game Performance in Young Basketball Players

Emre YAMANER[1] Mine TURĞUT[2]

ABSTRACT

Introductıon and Purpose: Competitive sports like basketball can be a significant source of stress for young athletes. Research in this field can help us understand how athletes react and perform under stress and pressure. Additionally, supporting the physical and mental development of young basketball players can contribute to the emergence of successful professional athletes in the future. Therefore, examining the performance of young athletes is crucial to optimize athlete development. Hence, the objective of our study was determined as the examination of psychophysiological responses to simulated basketball game performance in young basketball players.

Methods: Ten basketball players (age = 18.50±0.52 years; height 171.60±3.27 cm; body weight 64.70±3.23 kg) voluntarily participated in this study. Prior to measurements, athletes were provided with information about the measurements, and anthropometric measurements were performed. Official basketball match rules and format were employed. Before and after the game, responses to the Brunel Mood Scale (BRUMS) were recorded. At the end of each period, players' perceived difficulty levels (PDL), visual analog scale (VAS), and enjoyment scale values were recorded. The obtained data were analyzed using SPSS 24.0 software package. Data were presented as mean ± standard deviation, and paired sample t-tests were conducted for dependent variables. Effect sizes (Cohen's d) were also calculated for each dependent variable.

Findings: According to the findings of the present study, it was observed that there was significance between pre-test and post-test values in terms of athletes' emotional responses during the basketball game ($p<0.05$). When athletes' emotional responses during the basketball game were examined, it was also observed that there was significance between pre-test and post-test values ($p<0.05$).

Conclusion: Research of this nature holds significant importance in better understanding and enhancing the performance of young basketball players while ensuring their well-being. Such research is invaluable not only for the athletes themselves but also for coaches and sports scientists.

Key Words: Simulate, Basketball, Performance, Psychophysiology

Spritüel Liderliğin Rekreasyonistler Açısından Önemi

Mehmet Bilgin KARADEMİR[1], Doğukan Batur Alp GÜLŞEN[2]

[1] Alanya Ticaret ve Sanayi Odası Turizm Meslek Yüksekokulu, Antalya
[2] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Aydın

ÖZET

Giriş ve Amaç: Döküman analizi kullanılarak gerçekleştirilen bu araştırmanın temel amacı spritüel liderliğin rekreasyonistler açısından öneminin ele alınmasıdır. Bu kapsamda mevcut araştırmanın amacına bağlı kalınarak liderlik, liderlik ve rekreasyon, spritüel liderlik ve rekreasyonda spritüel liderlik davranışı ile ilgili alan yazın taranmıştır. Spritüel liderlik ile ilgili alan yazın taramalarında her ne kadar yeni bir kavram gibi görünen spritüel liderliğin aslında birçok araştırmacı tarafından "ruhsal liderlik" konusu içerisinde çalışıldığı görülmüştür. Bunun yanında mevcut araştırma ile ilgili yapılan alan yazın incelemelerinde bu kavramın, spor bilimleri alanında oldukça az sayıda çalışıldığı görülmüştür. Dolasıyla da mevcut araştırmanın özellikle spor bilimleri alanına katkılar sunacağı düşünülmektedir.

Yöntem: İlgili araştırmanın gerçekleştirilmesi sürecinde doküman analizinden yararlanılmıştır.

Bulgular: Rekreasyon, insanların serbest zamanlarını değerlendirmek, ruhlarını beslemek ve yaşamlarına anlam katmak için çeşitli etkinliklerle meşgul olmalarını içermektedir. Bu bağlamda, rekreasyon liderleri, rekreasyon programlarını planlamak ve yönetmekle kalmaz, aynı zamanda katılımcılarına ruhsal anlamda da destek olurlar. Spritüel liderler, rekreasyon etkinliklerinin ötesine geçerek katılımcıların yaşamlarına dokunur ve onları derin bir düzeyde motive eder. İnsanların içsel ihtiyaçlarını ve ruhsal gelişimlerini önemseyen liderler, rekreasyon etkinliklerini sadece eğlence amaçlı birer aktivite olmaktan çıkarır. Bu liderler, katılımcılarına, rekreasyon deneyimlerinin anlamlı ve kişisel gelişime hizmet eden deneyimler olduğunu hatırlatırlar.

Sonuçlar: Spritüel liderliğin rekreasyonistler açısından öneminin incelenebilmesi amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmada sonuç olarak; spitüel liderlik davranışının benimsenerek gerçekleştirilen rekreasyonel faaliyetlerin; katılımcıların yalnızca fiziksel ve zihinsel sağlıklarına değil, aynı zamanda ruhsal ihtiyaçlara da hitap eden daha bütünsel bir deneyim yaşamalarına olanak tanıyacağı tespit edilmiştir. Bunun yanında; Katılımcılarına derin anlamlar ve deneyimler sunarak, ruhsal doyum ve kişisel gelişim açısından önemli bir rol oynamaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon, Liderlik, Spritüel Liderlik

The Importance of Spiritual Leadership for Recreationists

Mehmet Bilgin KARADEMİR[1], Doğukan Batur Alp GÜLŞEN[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The main purpose of this research, which was carried out using document analysis, is to discuss the importance of spiritual leadership for recreationists. In this context, the literature on leadership, leadership and recreation, spiritual leadership and spiritual leadership behavior in recreation was reviewed, adhering to the purpose of the current research. Although it seems like a new concept in the literature review on spiritual leadership, it has been seen that spiritual leadership is actually studied within the subject of "spiritual leadership" by many researchers. In addition, it has been seen that this concept has been studied very little in the field of sports sciences in the literature reviews related to the current research. Therefore, it is thought that the current research will contribute especially to the field of sports sciences.

Materials and Methods: Document analysis was used in the process of carrying out the related research.

Findings: Recreation involves people engaging in various activities to spend their free time, feed their souls and add meaning to their lives. In this context, recreation leaders not only plan and manage recreation programs, but also support their participants spiritually. Spiritual leaders go beyond recreational activities to touch the lives of participants and motivate them on a deep level. Leaders, who care about the inner needs and spiritual development of people, make recreational activities not just for entertainment purposes. These leaders remind their participants that recreational experiences are meaningful and serve personal growth.

Results: As a result of this research, which was carried out in order to examine the importance of spiritual leadership for recreationists; recreational activities carried out by adopting the spiritual leadership behavior; It has been determined that it will allow participants to have a more holistic experience that addresses not only their physical and mental health, but also their spiritual needs. Besides; By providing their participants with deep meanings and experiences, they play an important role in terms of spiritual satisfaction and personal development.

Keywords: Recreation, Leadership, Spiritual Leadership

Takım Yerleşim Mesafesi Değişkeninin Maç Sonucuna Göre İncelenmesi (2022 Qatar Dünya Kupası Örneği)

Oğuz GÜRKAN[1]

[1] Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Yozgat, Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Takım Yerleşim Mesafesi futbolcuların topla buluştukları noktaların kendi kalelerine olan uzaklıkları olarak tanımlanmaktadır. Bu alanlar oyuncuların kendi kalesine ne kadar uzaksa takımın daha çok hücum bölgesinde topla oynadığı, bu alanlar oyuncuların kendi kalesine ne kadar yakınsa takımın daha çok kendi savunma bölgesinde topla oynadığı anlamı çıkarılabilir. Bu bilgilerden yola çıkarak, bu çalışma 2022 Dünya Kupasında galibiyet, mağlubiyet ve beraberlikle sonuçlanan müsabakaları Takım Yerleşim Mesafesi değişkeni açısından karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Çalışmada Dünya Kupasında oynanan toplam 64 müsabakanın analizi yapılmıştır. Maçların verileri erişime açık olan www.tr.matchstudy.com web sayfasından temin edilmiştir. Çalışmada değerlendirilen tüm veriler SPSS 23,0 paket programına girilmiş olup, verilerin ortalama ve standart sapma gibi tanımlayıcı değerleri ortaya konmuştur. Yapılan shapiro-wilk normallik testi sonucu verilerin normal dağılama uygun olduğu tespit edilmiştir. Bunun sonucunda galibiyet, mağlubiyet ve beraberlik ile sonuçlanan müsabakaların karşılaştırılmasında parametrik testlerden one way ANOVA testi yapılmış olup, gruplar arasında farklılık çıkması durumunda da farkın hangi gruplardan kaynaklandığı ortaya koymak için post hoc LSD testi yapılmıştır.

Bulgular: Elde edilen bulgulara bakıldığında, müsabakalardan galibiyet, mağlubiyet ve beraberlik ile ayrılan takımların takım yerleşim mesafe ortalamalarının sırasıyla 53,51, 53,01 ve 52,98 olduğu ve üç grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($p>0.05$) tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak, oynanan son dünya kupasında takım yerleşim mesafesinin maç sonucuna bir etkisinin olmadığı, maçlardan galibiyet, mağlubiyet ve beraberlik ile ayrılan takımların takım yerleşim mesafe ortalamalarının birbirine oldukça yakın olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Maç Analizi, 2022 Dünya Kupası, Takım Yerleşim Mesafesi.

The Examination of Team Placement Distance Variable According to Match Result (2022 Qatar FIFA World Cup Example)

Oğuz GÜRKAN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The Team Placement Distance is defined as the distance of football players to their own goal when they come into contact with the ball. Based on this information, this study aims to compare the matches of the 2022 World Cup in terms of the Team Placement Distance variable, whether they resulted in a victory, defeat, or draw.

Materials and Methods: The analysis in the study was conducted on a total of 64 matches played in the World Cup. The match data were obtained from the publicly accessible website www.tr.matchstudy.com. All the data evaluated in the study were entered into the SPSS 23.0 software package, and descriptive values such as mean and standard deviation of the data were presented. The Shapiro-Wilk normality test indicated that the data were suitable for normal distribution. As a result, in comparing matches that resulted in victory, defeat, and draw, a one-way ANOVA test was conducted as a parametric test, and if there was a difference between the groups, a post hoc LSD test was performed to determine which groups the difference originated from.

Findings: When the findings were examined, it was determined that the average team Placement distance of the teams separated by matches into victory, defeat, and draw was 53.51, 53.01, and 52.98, respectively, and there was no statistically significant difference between the three groups ($p > 0.05$).

Results: In conclusion, it was found that the team Placement distance did not have an impact on the match result in the last World Cup played.

Keywords: Football, Match Analysis, 2022 FIFA World Cup, Team Placement Distance.

Tık Odaklı Habercilik Kapsamında Spor Haberlerinin İncelenmesi

Volkan AYDOĞDU[1]

[1]Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis

ÖZET

Giriş ve Amaç: Günümüzde haberleri daha ilgi çekici kılmak ve geniş kitlelere ulaştırmak için ana akım medya farklı iletişim yöntemlerine başvurmaktadır. Bu farklı iletişim yöntemlerinden birisi olan tık odaklı habercilik okuyucuların ilgisini daha fazla çekmek için tıklama tuzaklarının kullanıldığı çevrim içi habercilik yöntemidir. Bu çalışmanın amacı spor haber medyası örneğini inceleyerek tık odaklı haberciliğin kullanım biçim ve yoğunluklarını belirlemeye yöneliktir.

Yöntem: Çevrim içi spor haber medyasının resmi twitter hesapları üzerinde ele alınan araştırmada Fanatik, Fotomaç, NtvSpor, Sporx'in 3 Ağustos-15 Ağustos tarihleri arasında paylaştığı tweet'ler içerik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Weber (1990, s.86)'e göre çıkarımların ortaya konulması için belirli yöntemleri kullanan içerik analizi bir araştırma tekniğidir. Bu teknik sezgisel ya da yorumlayıcı olabileceği gibi metinsel analizlere kadar uzanan geniş bir yelpazeyi oluşturmaktadır. Çalışmada Biyani ve ark. (2016)'da yaptığı çalışmada ortaya koymuş olduğu "8 farklı tıklama tuzağı" türünden yararlanılmıştır.

Bulgular: 3 Ağustos-15 Ağustos tarihleri arasında toplam 1263 tweet tık odaklı olup olmadıklarına göre sınıflandırılmış ve tık odaklı olduğu belirlenen 426 tweet haber içerik analizine tabi tutulmuştur. Buna göre yayınlanan her üç haberden birinin tık odaklı olacak şekilde üretildiği ortaya konulmuştur. Kategorilere göre "Muğlak Bırakma" ilk sırada yer alırken sırasıyla bu kategorileri "Abartı", "Alay", "İmgeleme", "Sağ Gösterip Sol Vurma", "Biçimlendirme", "Kışkırtma" ve Hatalı İçerik Verme" takip etmektedir.

Sonuçlar: Sonuç olarak spor haber sitelerinin tık odaklı habercilik yapmaları daha fazla etkileşim ve ziyaretçi kazanmak isteklerinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca çevrim içi spor medyası daha fazla tık alabilmek adına üretilen aldatıcı ve düşük kalitedeki içeriklere yer vermekten çekinmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Tık Odaklı Haber, Spor Haberleri, Yeni Medya, Dijital Habercilik

Examination of Sports News in the Scope of Clickbait Journalism

Volkan AYDOĞDU

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Today, the mainstream media uses different communication methods to make the news more interesting and reach large masses. Click-based journalism, which is one of these different communication methods, is an online journalism method in which click traps are used to attract the attention of readers more. The aim of this study is to determine the usage patterns and intensities of click-based journalism by examining the example of sports news media.

Materials and Methods: The tweets shared by Fanatik, Fotomaç, NtvSpor and Sporx between August 3 and August 15 were analyzed by content analysis method in the study, which was handled through the official twitter accounts of the online sports news media. According to Weber (1990, p.86), content analysis is a research technique that uses certain methods to reveal inferences. This technique can be intuitive or interpretive, as well as creating a spectrum that extends to textual analysis. In the study, Biyani et al. (2016) "8 different clickbait types" that he revealed in his study were used.

Findings: Between August 3 and August 15, a total of 1263 tweets were classified according to whether they were click-driven or not, and 426 tweets determined to be click-driven were subjected to news content analysis. Accordingly, it has been revealed that one out of every three news published is produced in a way that is click-oriented. According to the categories, “Ambiguous” is in the first place according to the categories, these categories are followed by “Exaggeration”, “Teasing”, “Graphic”, “Bait and switch”, “Formatting”, “Inflammatory” and “Wrong”.

Results: As a result, it is due to the desire of sports news sites to gain more interaction and visitors. In addition, online sports media do not hesitate to include deceptive and low-quality content produced in order to get more clicks.

Keywords: Clickbait Focused News, Sport News, New Media, Digital Journalism

Genç Espor Oyuncularının Kronotipleri ve Fiziksel Aktivite Durumları Arasındaki İlişki

Egemen MANCI[1]

[1] İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Egzersiz ve Spor Bilimleri Bölümü, İzmir/TURKEY

ÖZET

Giriş ve Amaç: Espor katılımcılarının sayısı gün geçtikçe artmaya devam ederken, konuyla ilgili araştırma sayısının de artması dikkat çekicidir. Dahası, espor oyuncuları ve kronotipleri üzerine literatür kısıtlı olsa da var olan bulguların altında birkaç önemli kritik konu vardır. Bu çalışmada, esporla ilgilenen genç yetişkinlerin kronotiplerinin belirlenmesi ve fiziksel aktivite durumları ile aralarındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışma grubunda espora ilgi duyan ve Türkiye'nin farklı bölgelerinde yaşayan 17-24 yaş arası 190 katılımcı yer almaktadır. Espor eğitimine katılan esporculardan veri elde etmek için web tabanlı bir anket kullanılmıştır. Bu anket ile katılımcıların demografik bilgileri, oyun oynama süreleri, fiziksel aktivite durumları ve kronotiplerini belirlemek için MEQ ölçeği uygulanmıştır. Daha sonra toplanan verilerin nasıl dağılım gösterdikleri kontrol edilerek SPSS 25 programı ile analizleri gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Çalışmanın sonuçları, esporla ilgilenen genç yetişkin katılımcıların öncelikle "ara tip (%62)", daha sonra "akşamcıl tip (%31)" olduğunu ortaya koydu. Ayrıca, IPAQ sonuçlarına göre, "ara tip" fiziksel aktivite seviyeleri anlamlı derecede yüksekti ($p<0.05$).

Sonuçlar: Sonuç olarak, esporla ilgilenen genç yetişkinlerin çoğunluğunun kronotiplerinin "ara tip" olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca sonuçlar, “ara tip” kronotipe sahip katılımcıların fiziksel aktiviteye daha fazla zaman ayırabildiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Espor, Kronotip, IPAQ

Relationship between Young Esports Players' Chronotypes and Physical Activity Status

Egemen MANCI[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: It is striking that, while the number of esports participants continues to rise, so is the volume of research on the subject. Furthermore, even though the literature on esports players and chronotypes is relatively small, there are a few significant insights under the small findings. In this study, it was aimed to determine the chronotypes of young adults interested in esports and to examine the relationship between them and their physical activity status.

Materials and Methods: The participants in this study group included 190 participants aged 17 to 24 who are interested in esports and live in different regions of Turkey. A web-based survey was used to obtain data from esports players who participated in esports education. With this survey, the demographic information, playing time, physical activity status, and the MEQ scale were applied to determine the chronotypes of the participants. Then, the distribution of the collected data was determined and analysed with the SPSS 25 programme.

Results: The results of the study revealed that young adult participants interested in esports were primarily "neither type (62%)" and then "evening type (31%)". In addition, according to the IPAQ results, the physical activity levels of "neither type" were significantly highest ($p< 0.05$).

Conclusion: As a result, it was revealed that the chronotypes of the majority of young adults interested in esports are "neither type". In addition, the results show that participants in neither type can spend more time on physical activity.

Keywords: Esports, Chronotype, IPAQ

Voleybolda Görüntülü Değerlendirme Sisteminin Klasman Hakemlerinin Bakış Açısına Göre İncelenmesi

Ramazan ÇEVİK[1], Murat BİLGİN[2], Mehmet ŞAHİN[3]

[1] İstanbul Teknik Üniversitesi ve İstanbul
[2] İstanbul Teknik Üniversitesi ve İstanbul
[3] Ardahan Üniversitesi ve Ardahan

ÖZET

Giriş ve Amaç: Voleybolda hakem hatalarının önüne geçebilmek adına ülkemizde 2015 yılından itibaren Video Değerlendirme Sistemi kullanılmaktadır. Araştırmanın amacı, bu sistemin işlevselliğini Efeler ve Sultanlar Liglerinde görevlendirilen Klasman Voleybol Hakemlerinin bakış açısıyla incelemek ve sistemin geliştirilmesine yönelik görüş ve öneriler sunmaktır.

Yöntem: Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeliyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplamak amacıyla geliştirilen ön-son test çalışması yapılmış 20 soruluk Görüntülü Değerlendirme Sistemi Anketi ile katılımcılara ulaşılmıştır. Araştırmanın örneklemini, 18 Aralık 2021 tarihinde Ankara'da düzenlenen A ve AB Klasman voleybol hakemlerinin katıldığı ara seminerde fiziki anket ile katılan toplam 67 kişi oluşturmaktadır. Verilerin analizi, SPSS 26.0 programı ile yapılmış olup demografik değişkenlere dair veriler frekans analizine göre incelenmiştir.

Bulgular: Çalışmanın bulguları incelendiğinde; A ve AB Klasman Voleybol Hakemlerinin % 91,1'nin Görüntülü Değerlendirme Sistemi'nin maç seyrine olumlu katkı sağladığını, % 98,5'nin ülkemizde uygulanan GDS'yi yararlı bulduklarını, % 94'nün GDS ile oynanan maçlarda hakemlerin müsabakada daha rahat olduğunu gözlemlediklerini, % 98,6'sının GDS'nin, maç veya set sonucuna etki edebilecek sayılardaki hatalı kararları en aza indirdiğini, % 91,1'nin GDS'nin oyun kalitesi yüksek olan müsabakalarda set veya maç sonucuna doğrudan olumlu etkilediğini ve % 97'sinin GDS'nin hakemlerin özellikle maçın en zor anlarında karar vermeleri açışından işlerini kolaylaştırdığını belirtmişlerdir.

Sonuç: Sonuç olarak, Türkiye Voleybol Federasyonu en üst seviye liglerinden Efeler ve Sultanlar Lig karşılaşmalarını yöneten hakemlerin Görüntülü Değerlendirme Sisteminden memnuniyetlerinin çok yüksek seviyede olduğu sonucuna varılmıştır. Elde edilen sonuçlar ile karşılaşmaların adil sonuçlanmasına ve hakkın teslimiyetine Görüntülü Değerlendirme Sistemi'nin olumlu katkısı olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Voleybol, Görüntülü Değerlendirme Sistemi, Hakem.

Evaluation of Video Evaluation System in Volleyball from the Points of Classification Referee

Ramazan ÇEVİK[1], Murat BİLGİN[2], Mehmet ŞAHİN[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: In order to prevent referee faults in volleyball, Video Challenge System has been used in our country since 2015. The aim of the research is to examine the functionality of this system from the perspective of Classification Volleyball Referees assigned in the Efeler and Sultans Leagues and to offer opinions and suggestions for the development of the system.

Materials and Methods: The research was carried out with the screening model, which is one of the quantitative research methods. Participants were reached with a 20-question Video Challenge System Questionnaire, which was developed for the purpose of collecting data in the research. The sample of the research consists of a total of 67 people who participated in the interim seminar with the participation of A and AB Classification volleyball referees in Ankara on 18 December 2021, with a physical questionnaire. The analysis of the data was made with the SPSS 26.0 program and the data on demographic variables were analyzed according to frequency analysis.

Findings: When the findings of the study are examined; 91.1% of A and AB Classification Volleyball Referees said that the Video Challenge System contributed positively to the course of the match, 98.5% found the VCS applied in our country useful, 94% said that the referees were more comfortable in the matches played with VCS. observed that, 98.6% of them stated that VCS minimized the wrong decisions in numbers that could affect the match or set result, 91.1% stated that VCS directly positively affected the set or match result in competitions with high game quality and 97%. They stated that the VCS facilitated the work of the referees in terms of making decisions, especially in the most difficult moments of the match.

Results: As a result, it has been concluded that the satisfaction of the referees who manage the Efeler and Sultanlar League matches, which are the highest level leagues of the Turkish Volleyball Federation, with the Video Challenge System is at a very high level. With the results obtained, it is thought that the Video Challenge System has a positive contribution to the fair conclusion of the matches and the surrender of the right.

Keywords: Volleyball, Video Challenge System, Referee

Lisansüstü Eğitimde Öğrenci Özelliklerinin Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP) ile Analizi

Rukiye AYDOĞAN[1], Yasin YILDIZ[2]

[1] Adnan Menderes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Aydın
[2] Adnan Menderes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Aydın

ÖZET

Giriş ve Amaç: Lisansüstü eğitimin başarılı bir şekilde tamamlanması ve bilime katkı sunulması açısından öğrencilerin nitelikleri önem taşımaktadır. Bu çalışma lisansüstü eğitime öğrenci seçiminde akademisyenlerin dikkate aldığı kriterlerin çok yönlü olarak değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. AHP yöntemi ile kriterler sistematik olarak karşılaştırılabilmektedir. AHP bütün kriterler arasından en iyi olanı tespit edip bunları sayısal verilere dönüştüren bir yaklaşımdır.

Yöntem: Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz ve çok kriterli seçim yöntemlerinden biri olan Analitik Hiyerarşi süreci (AHP) kullanılmıştır. AHP karmaşık bir problemin çözümünde kullanılabilecek bir karar verme yöntemidir. Çalışmada öncelikle, lisansüstü eğitim alan öğrencilere danışmanlık yapmış 15 akademisyen ile görüşme yapılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz ile çözümlenmiş kodlar ve temalar oluşturulmuştur. Her bir tema ana kriter olarak kabul edilmiştir. Çalışmanın devamında lisansüstü eğitimde danışmanlık yapmış ve öğrenci mezun etmiş olan 4 akademisyen ile uzman grubu oluşturulmuş, onların görüşüne dayalı olarak toplamda 8 kriter değerlendirmede kullanılmıştır. Kriterlerin belirlenmesinin ardından model kurulmuş, ikili karşılaştırmalar yapılmış, kriter ağırlıkları hesaplanmış ve tutarlık hesapları yapılmıştır.

Bulgular: Elde edilen bulgulara göre spor bilimleri fakültelerinde lisansüstü eğitimde dikkate alınan kriterler önem dereceleri bakımından değerlendirilmiştir. Akademik başarı, bilimsel araştırma becerisi, yabancı dil becerisi, Türkçe dil becerisi, teknoloji ve matematik becerileri, mesleki deneyim, demografik özellikler, kişisel özellikler kriter olarak belirlenmiştir. Çalışmada elde edilen bulgulara göre en yüksek değere sahip kriter bilimsel araştırma becerileri olmuştur. En düşük önceliğe sahip kriter ise demografik özellikler olarak tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Elde edilen bu sonuç lisansüstü eğitime öğrencilerin seçiminde karar verme noktasında yardımcı olmak amacıyla sunulmuştur. Çalışma daha çok katılımcı ve uzman grubuyla geliştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Çok Kriterli Değerlendirme, AHP Yöntemi, Karar Verme, Lisansüstü eğitim

Analysis of Student Characteristics in Postgraduate Education Using the Analytic Hierarchy Process (AHP)

Rukiye AYDOĞAn[1], Yasin YILDIZ[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The qualifications of students are important for the successful completion of graduate education and contribution to science. This study was conducted to evaluate the criteria considered by academicians in the selection of students for graduate education in a multidimensional way. With the AHP method, criteria can be compared systematically. AHP is an approach that determines the best among all criteria and transforms them into numerical data.

Materials and Methods: Descriptive analysis, one of the qualitative research methods, and Analytic Hierarchy Process (AHP), one of the multi-criteria selection methods, were used in the study. AHP is a decision-making method that can be used to solve a complex problem. In the study, firstly, 15 academicians who have advised graduate students in sport sciences faculties were interviewed. The data obtained were analysed by descriptive analysis and codes and themes were created. Each theme was accepted as the main criterion. In the continuation of the study, a total of 8 criteria were used in the evaluation based on the opinions of 4 experts who have advised and graduated students in postgraduate education in the faculty of sport sciences.

Findings: After determining the criteria, the model was established, pairwise comparisons were made, criteria weights were calculated and consistency calculations were made. According to the findings, the criteria taken into consideration in graduate education in sport sciences faculties were evaluated in terms of their importance. Academic achievement, scientific research skills, foreign language skills, Turkish language skills, technology and mathematics skills, professional experience, demographic characteristics, personal characteristics were determined as criteria. According to the findings of the study, the criterion with the highest value was scientific research skills. The criterion with the lowest priority was demographic characteristics.

Results: This result is presented to help decision-making in the selection of students for graduate education. The study can be improved with more participants and expert groups.

Keywords: Multi-criteria evaluation, AHP method, decision making, graduate education

Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Kariyer Planlamalari Üzerine Bir İnceleme

Elif AKÇA[1], Birol Çağatay YAŞAR[1], Tolga FİŞEK[1]

[1] İstanbul Aydın Üniveritesi Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spor bilimleri fakülteleri misyonuna uygun beden eğitimi ve spor öğretmenleri, antrenörler, spor yöneticileri ve rekreasyon liderleri yetiştirmeyi hedeflemektedir. Bu bağlamda öğrencilerin gelecekteki çalışma yaşamları boyunca iş alanlarında ilerlemesi, deneyim ve beceri kazanmasının temellerinin oluşturulması lisans öğrenimleri esnasında önem arz etmektedir. Çalışmanın amacı, vakıf üniversitesinin spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören lisans öğrencilerinin kariyer planlama düzeylerinin belirlenmesidir.

Yöntem: Kolayda örnekleme tekniği ile tarama modelindeki çalışma grubu oluşturulmuştur. Araştırmaya İstanbul Aydın Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 178 erkek, 76 kadın olmak üzere toplam 254 lisans öğrencisi katılmıştır. Veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu" ve Yavuz Eroğlu ve Eroğlu (2020) tarafından geliştirilen "Spor Bilimlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Kariyer Planlama Ölçeği" kullanılmıştır. Kullanılan ölçek 5 alt boyuttan oluşmaktadır. Veri analizinde Mann-Whitney U Testi ve Kruskal-Wallis H Testi kullanılmıştır ve yanılma düzeyi .05 olarak alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin kariyer planlama düzeyleri sınıf değişkeni açısından "Seçimin Doğruluğu" alt boyutunda [x^2 (sd=3, n=254) = 21.229, p<.05.], "Eğitimin Yeterliliği" alt boyutunda [x^2 (sd=3, n=254) = 21.926, p<.05.], ve "Ölçek Genel Toplam" puanında [x^2 (sd=3, n=254) = 12,879 p<.05.] anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Cinsiyet, yaş, bölüm, aylık gelir ve çalışma durumu değişkenleri açısından ise anlamlı fark bulunmamıştır (p>.05).

Sonuçlar: Analiz sonuçları çalışmaya katılan öğrencilerin kariyer planlama düzeylerinin öğrenim gördükleri sınıfa göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir. Sıra ortalamaları dikkate alındığında en yüksek kariyer planlama düzeyinin 4. Sınıf öğrencilerinde olduğu, bunu 3. Sınıf, 2. Sınıf ve 1. Sınıf öğrencilerinin izlediği görülmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda, öğrenim sürelerince öğrencilere verilen eğitim ve sunulan imkanların kariyer planlamalarını desteklemekte olduğu söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Kariyer Planlama, Spor Bilimleri, Lisans Öğrencileri

An Investigation on The Career Planning of Students at The Faculty of Sports Sciences

Elif AKÇA[1], Birol Çağatay YAŞAR[1], Tolga FİŞEK[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of faculties of sports science are train physical education and sports teachers, coaches, sports managers and recreation leaders with their missions. In this context, it is important during undergraduate education to establish the basis for students to progress in their business fields and gain experience and skills throughout their future working lives. The purpose is that to determine between relationship career planning levels of undergraduates at foundation university faculty of sports sciences.

Materials and Methods: The study group in the survey method has been created by using the convenience sampling method. Total 254 undergraduate students of 178 male and 76 female at physical education and sports teaching, coaching training, sports management and recreation departments of İstanbul Aydın University Faculty of sport sciencesparticipated to survey. “Personal Information Form” and "Career Planning Scale of Students Studying in Sports Sciences" developed by Yavuz Eroğlu ve Eroğlu (2020) were used as data collection tools. Mann Whitney U Test and Kruskal Wallis analysis were used in the analysis of the data and the error level was taken as .05.

Findings: The career planning levels of the students in terms of the class variable are in the "Accuracy of Choice" sub-dimension [x^2 (df=3, n=254) = 21.229, p<.05.], in the "Education Sufficiency" sub-dimension [x^2 (sd=3, n=254) = 21.926, p<.05.], and there is a significant difference in the “Scale Grand Total” score [x^2 (sd=3, n=254) = 12.879 p<.05.]. No significant difference was found in terms of gender, age, department, monthly income and working status (p>.05)

Results: The results of the analysis show that the career planning levels of the students participating in the study differ significantly according to the class they are studying. Considering the mean rank, it is seen that the highest level of career planning is in the 4th grade students, followed by the 3rd grade, 2nd grade and 1st grade students. In line with these results, it is possible to say that the education and opportunities provided to the students during their education period support their career planning.

Keywords: Career Planning, Sports Science, Undergraduate Students

Sporda Supplement ve Ergojenik Yardımcıların Kullanımının Etik Açıdan İncelenmesi

Doğan SEZER[1], Mehmet ŞAHİN[2], Ramazan ÇEVİK[3]

[1] İstanbul Gedik Üniversitesi ve İstanbul
[2] Ardahan Üniversitesi ve Ardahan
[3] İstanbul Teknik Üniversitesi ve İstanbul

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırma sporda supplement ve ergojenik yardımcıların kullanımının etik açıdan incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmaya fitness sporu yapan veya daha önce spor geçmişi olan 40 kişi katılmıştır. Çalışmada standartlaştırılmış açık uçlu görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşmeler bilgisayar ortamında Office Programı Word 2019 Uygulaması kullanılarak yazıya dökülüp analiz edilmiştir.

Bulgular: "Sporda Supplement ve Ergojenik Yardımcıların Kullanımının Etik Açıdan İncelenmesi" bize göstermiştir ki fitness sporu yapanlar spor alanlarında antrenörlerin, arkadaşların ve salon işletmecilerinin öneri ve yönlendirmeleriyle suplement ve ergojenik yardımcılar kullanmaya eğilim göstermektedir.

Sonuç: Araştırmanın sonucunda sporda supplement ve ergojenik yardımcılar kullanımı kontrolsüz yapıldığı görüşüne varılmıştır. Ayrıca salon işletmecilerinin ve antrenörlerin ergojenik yardımcılar satma kaygıları, antrenörlerin haksız kazanç elde etme beklentisi spor etiğine uygun davranışlarda bulunmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Supplement ve Ergojenik Yardımcılar, Etik

Ethical Analysis Of The Use Of Supplements And Ergogenic Support Products In Sports

Doğan SEZER[1], Mehmet ŞAHİN[2], Ramazan ÇEVİK[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This research was conducted to examine the use of supplements and ergogenic support products in sports from an ethical perspective.

Materials and Methods: 40 people who were into fitness or had a previous sports background participated in the research. A standardized open-ended interview method was used in the study. The interviews were transcribed and analyzed on a computer using the Office Program Word 2019 Application.

Findings: "Ethical Examination of the Use of Supplements and Ergogenic Support Products in Sports" has shown us that fitness athletes tend to use supplements and ergogenic support products in sports fields with the suggestions and guidance of their coaches, friends and gym operators.

Results: As a result of the research, it was concluded that the use of supplements and ergogenic support products in sports is uncontrolled. In addition, it has been determined that gym operators and coaches are concerned about selling ergogenic support products and that coaches do not behave in accordance with sports ethics due to their expectation of gaining unfair profits.

Keywords: Sport, Supplement and Ergogenic Supports, Ethics

Yogaya Yönelik Tutum Ölçeği

Büşra ERUL[1], Adnan KAN[2], Ülviye BİLGİN[3]

ÖZET

Giriş ve amaç: Yoga var olduğu günden bu yana önemini koruyan ve son yıllarda popülaritesi giderek artan bir olgu olmuştur. Genellikle yoga fiziksel pratik amacıyla yapılsa da, yoga ruhsal ve zihinsel bir öğreti olmasıyla da insan yaşamını şekillendirmekte ve farklı pratiklerle, yapan kişinin hayatına entegre etmesi gerekmektedir. Bu tür pratik ve öğreti barındırması nedeniyle de uzun yıllardır birçok farklı görüşle karşı kaşıya kalmıştır. Farklı görüşlerin yogaya karşı tepkileri, tutumları yoga araştırmaları ve organizasyonları düzenleyenlere ön bilgi vermesi açısından önemlidir. Buradan hareketle, çalışmanın amacı yogaya yönelik tutumları ölçen bir araç geliştirmektir. Yöntem: Ölçme aracını geliştirmek için sistematik bir yaklaşım takip edilmiştir. Oluşturulan form ölçülecek özelliğe ilişkin heterojen bir dağılım gösterecek şekilde toplam 508 katılımcı üzerinde ölçeğin yapı geçerliliğini kanıtlamak için uygulanmıştır. Örneklem random yöntemle ikiye bölünmüştür. İlk grup üzerinde açımlayıcı faktör analizi, ikinci grup üzerinde ise doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Bulgular: Açımlayıcı faktör analizi sonucunda, ölçeğin maddelerinin 4 alt boyut altında toplandığı ve 26 maddeden oluştuğu belirlenmiştir. Bu boyutlar literatür doğrultusunda duyuşsal, olumsuz düşünce, davranışsal ve olumlu düşünce olarak adlandırılmıştır. Bulunan bu faktör yapısı farklı bir grup üzerinde sınamak amacıyla toplanan veriler üzerinde ayrıca doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Sonuçlar: Bu analiz sonucunda ise açımlayıcı faktör analizinde elde edilen dört bileşenli yapı doğrulanmıştır. Ölçme aracından elde edilen sonuçların güvenirliği belirlemek için Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı hesaplanmış ve tüm ölçek için .95 dört alt boyut için ise sırasıyla .97, .91, 93 ve .91 olarak bulunmuştur. Tüm bu sonuçlar ışığında ölçme aracı ile yogaya yönelik tutumun geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçülebileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Yoga, tutum, ölçek geliştirme

Attitude Towards Yoga Scale

Büşra ERUL[1], Adnan KAN[2], Ülviye BİLGİN[3]

ABSTRACT

Introduction and purpose: Yoga has been a phenomenon that has maintained its importance since its existence and has been increasing in popularity in recent years. Although yoga is generally practiced for physical practice, yoga also shapes human life as a spiritual and mental teaching and should be integrated into the life of the practitioner with different practices. Because of this kind of practice and teaching, it has faced many different opinions for many years. The reactions and attitudes of different views towards yoga are important in terms of providing preliminary information to the organizers of yoga research and organizations. From this point of view, the aim of this study is to develop a tool to measure attitudes towards yoga. Method: A systematic approach was followed to develop the measurement tool. The form was administered to a total of 508 participants with a heterogeneous distribution of the trait to be measured in order to prove the construct validity of the scale. The sample was randomly divided into two groups. Exploratory factor analysis was conducted on the first group and confirmatory factor analysis was conducted on the second group. Findings: As a result of the exploratory factor analysis, it was determined that the items of the scale were grouped under 4 sub-dimensions and consisted of 26 items. These dimensions were named as affective, negative thinking, behavioral and positive thinking in line with the literature. In order to test this factor structure on a different group, confirmatory factor analysis was also performed on the collected data. Results: As a result of this analysis, the four-component structure obtained in the exploratory factor analysis was confirmed. In order to determine the reliability of the results obtained from the measurement tool, Cronbach Alpha reliability coefficient was calculated and found to be .95 for the whole scale and .97, .91, 93 and .91 for the four sub-dimensions respectively. In the light of all these results, it can be said that attitude towards yoga can be measured in a valid and reliable way with the measurement tool.

Keywords: Yoga, attitude, scale development.

Yeni Tip Korona Virüs Hastalığı (COVID-19) Sürecindeki Hareketsizliğin Okul Sporlarında Yer Alan ve Yer Almayan Öğrencilere Etkisi

Selim ASAN[1]

[1]Erzurum Teknik Üniversitesi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın ilk formu 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılında okul sporlarında olan öğrencilerin vücut kitle indeksi (VKİ) ve Fiziksel Aktivite Düzeyini Değerlendirme (Assessing Levels of Physical Activity, ALPHA) test bataryası değerlerinin diğer öğrencilere kıyasla değişimini belirlemekti. Ancak 2020 yılının Mart ayında COVID-19 salgınından dolayı ülkemizde yüz yüze eğitime ara verilince çalışma tamamlanamamıştır. Uzun bir aradan sonra 2021 yılının Eylül ayı ile birlikte eğitim sürecinin normalleşmesi ile çalışmanın kurgusu değiştirilmiştir. Böylece aynı öğrencilerden aynı veriler 2 yıl sonra tekrar toplanarak COVID-19 salgının spor yapan ve yapmayan öğrencilere etkisi belirlenmek istenmiştir. Bu çalışma COVID-19 salgını sürecindeki hareketsizliğin okul sporlarında yer alan öğrencilerin VKİ ve ALPHA test bataryası skorlarını (20 metre mekik koşusu, durarak uzun atlama, el pençe kuvveti, 4 x 10 m sürat koşusu) diğer öğrencilere kıyasla nasıl etkilediğini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Bu çalışmaya COVID-19 salgınından önce ortaöğretime (lise) başlayıp 2021 Eylül ayı itibariyle halen devam eden 29 erkek öğrenci katılmıştır. Çalışmaya katılan 13 öğrenci futbol, basketbol, voleybol ve masa tenisi branşlarından en az birinde okul takımında yer alırken, kontrol grubu olarak belirlenen 16 öğrenci hiçbir spor etkinliğinde yer almamaktadır. ALPHA test bataryasını tamamlamak için kardiyorespiratuvar uygunluğunu ölçmek amacıyla 20 m mekik testi; kas-iskelet sistemi uygunluğunu ölçmek amacıyla durarak uzun atlama ve el pençe kuvveti testi; motor beceri uygunluğunu ölçmek için ise 4 x 10 m sürat koşusu testi uygulanmıştır. Sporcu grubu ve kontrol grubu arasındaki farklar "bağımsız örneklemler t-testi" ile analiz edilmiştir. Bir grubun ön test ve son testi arasındaki değişimin anlamlı olup olmadığını belirlemek için "eşli örneklem t-testi" kullanılmıştır. Grupların zaman içindeki değişiminin birbirinden anlamlı derecede farklı olup olmadığını belirlemek için "tekrarlı ölçümlerde iki yönlü (grup x zaman) varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Ayrıca ALPHA test bataryasının grupları ayırt edebilme düzeyini belirlemek için "diskriminant fonksiyon analizi" uygulanmıştır.

Bulgular: COVID-19 salgını öncesinde sporcu öğrencilerin VKİ, 20 m mekik koşusu ve 4 x 10 m sürat koşusu değerlerinde diğer öğrencilere kıyasla anlamlı derecede daha iyi skorlara sahip olduğunu göstermiştir. Ancak COVID-19 salgını sonrasında sporcu öğrencilerin sadece 20 m mekik koşusu değerlerinde daha iyi skorlara sahip olduğu, diğer değişkenlerde anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca ALPHA test bataryası skorlarının COVID-19 salgını öncesinde grupları %86,2 oranında doğru sınıflandırabildiği bulunurken; COVID-19 salgını sonrasında bu oranın %75,9'a düştüğü bulunmuştur.

Sonuçlar: COVID-19 salgınında maruz kalınan hareketsiz yaşam tarzı tüm öğrencileri sağlıkla ilgili uygunluk değerleri açısından (vücut kompozisyonu, kardiyorespiratuvar uygunluk, kas-iskelet sistemi uygunluğu, motor beceri uygunluğu) olumsuz etkilemiştir. Ancak salgın öncesinde daha hareketli bir yaşam tarzına sahip olan sporcu-öğrenciler bu süreçten daha fazla etkilenmiştir. Normalleşme süreci

ile birlikte gerekli tedbirler alınarak öğrencilerin yeniden aktif bir yaşam tarzına kavuşturulmalarının önemli olduğu açıktır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, ALPHA, fiziksel uygunluk, motor beceri, dayanıklılık

The Effect of Inactivity During the New Type of Corona Virus Disease (COVID-19) on Students Participating and Not Participating in School Sports

Selim ASAN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The first form of this study was to determine the change in body mass index (BMI) and assess levels of Physical Activity (ALPHA) test battery values of students who were in school sports in the 2019-2020 academic year compared to other students. However, the study could not be completed in March 2020 when face-to-face education was suspended in our country due to the COVID-19 outbreak. After a long break, with the normalization of the education process in September 2021, the study's design was changed. Thus, the same data from the same students were collected again 2 years later to determine the effect of the COVID-19 outbreak on students who do and do not do sports. This study aims to determine how inactivity during the COVID-19 pandemic affects BMI and ALPHA test battery scores (20-meter shuttle run, standing long jump, hand claw strength, 4 x 10 m sprint) of students participating in school sports compared to other students.

Method: In this study, 29 male students who started secondary education (high school) before the COVID-19 outbreak and still continuing as of September 2021 participated. Thirteen students participating in the study were on the school team in at least one of football, basketball, volleyball, and table tennis, while 16 students in the control group were not involved in any sports activity. In order to complete the ALPHA test battery, a 20 m shuttle test was applied to measure cardiorespiratory fitness; a long jump and hand claw strength test to measure musculoskeletal system fitness; and a 4 x 10 m sprint test to measure motor skill fitness. The differences between the athlete group and the control group were analyzed by "independent samples t-test." A paired samples t-test was used to determine whether the change between the pre-test and post-test of a group was significant. Two-way (group x time) repeated measures analysis of variance (ANOVA) was used to determine whether the change of the groups over time was significantly different from each other. In addition, "discriminant function analysis" was applied to determine the ability of the ALPHA test battery to distinguish the groups.

Findings: Before the COVID-19 outbreak, it was shown that athletic students had significantly better scores in BMI, 20 m shuttle run, and 4 x 10 m sprint run values than other students. However, after the COVID-19 outbreak, it was determined that student-athletes had better scores only in the 20 m shuttle run values, and there was no significant difference in other variables. In addition, it was found that ALPHA test battery scores were able to correctly classify groups by 86.2% before the COVID-19 outbreak, while this rate decreased to 75.9% after the COVID-19 outbreak.

Results: The sedentary lifestyle during the COVID-19 pandemic negatively affected all students regarding health-related fitness values (body composition, cardiorespiratory fitness, musculoskeletal system fitness, motor skill fitness). However, athlete-students who had a more active lifestyle before the pandemic were more affected by this process. It is clear that it is important to bring students back to an active lifestyle by taking necessary measures with the normalization process.

Keywords: COVID-19, ALPHA, physical fitness, motor fitness, endurance

Lisanslı Badminton Sporcularının Spora Başlama Nedenlerinin Bazı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi: Kars İli Örneği

Pınar Yağmur TOPRAK[1], Engin GEZER[2]

ÖZET

Giriş ve Amaç: Badmintonun insanların birçok yönden gelişmesine olanak sağlayan bir spor branşı olması ve geniş kitleler tarafından kolayca oynanabilecek olması açısından badmintonun yaygınlaştırılması ve badminton sporuna yönelme nedenlerinin belirlenmesine yönelik inceleme önemli görülmektedir. Bu çalışmanın amacı da, Kars ilinde lisanslı badminton sporcularının, spora başlama nedenlerinin bazı değişkenler açısından değerlendirilmesi beklenmektedir.

Yöntem: Kars ilinde lisanslı olarak badminton sporu ile uğraşan ve il içi il dışı müsabakalara katılan sporcular çalışmanın evrenini oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve Gill, Gross ve Huddleston (1983) tarafından geliştirilen ve Çelebi (1993) tarafından Türkçeye çevrilen 30 madde ve 8 alt boyuttan (Başarı/Statü, Fiziksel Uygunluk, Takım Ruhu, Arkadaşlık, Eğlence, Yarışma, Beceri Gelişimi, Hareket Etme) oluşan "Spora Katılım Güdüsü Ölçeği" kullanılmıştır.

Bulgular: Lisanslı badminton sporcularının, spora başlama nedenlerinin alt boyutları ile; cinsiyet, spor yılı, gelecekteki meslek tercihi, anne baba durumu, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, kardeş sayısı, il içi müsabakalara katılım, il dışı müsabakalara katılım ve lisans türü değişkenleri arasında anlamlı ($p<0.05$) farklılıklar görülmüş, yaş, eğitim düzeyi ve gelir değişkenleri arasında ise anlamlı ($p<0.05$) farklılıklar görülmemiştir.

Sonuçlar: Lisanslı badminton sporcularının puan ortalamaları incelendiğinde katılımcıların yüksek ortalamalarının eğlence alt boyutunda olduğu görülmektedir. Katılımcıların yaş grupları göz önüne alındığında özellikle okul çağında olan çocukların olması sebebiyle oyun oynama, eğlence gibi faktörlerin daha fazla etkili olması yaşları itibariyle beklenir bir sonuç olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Lisans, Badminton, Spora Katılım Güdüsü

Evalution of the Case of Kars Province in Terms of Some Variables of the Reasons for Licensed Badminton Athletes to Start Sports

Pınar Yağmur TOPRAK[1], Engin GEZER[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Since badminton is a sports branch that allows people to develop in many aspects and can be easily played by large masses, it is considered important to popularize badminton and to examine the reasons for turning to badminton sports. The purpose of this study is to evaluate the reasons for licensed badminton athletes in Kars province to start sports in terms of some variables.

Materials and Methods: Athletes who are licensed to play badminton in Kars and participate in competitions within and outside the province constitute the population of the study. The data collection tool in the research was a personal information form and 30 items and 8 sub-dimensions (Success/Status, Physical Fitness, Team Spirit, Friendship, Fun, Competition, etc.) developed by Gill, Gross and Huddleston (1983) and translated into Turkish by Çelebi (1993). "Sports Participation Motivation Scale" consisting of Skill Development, Movement) was used.

Findings: The reasons why licensed badminton athletes started sports are as follows; Significant ($p<0.05$) differences were observed between the variables of gender, sports year, future career preference, parents' status, mother's education level, father's education level, number of siblings, participation in provincial competitions, participation in out-of-province competitions and license type. No significant ($p<0.05$) differences were observed between level and income variables.

Results: When the average scores of licensed badminton athletes are examined, it is seen that the participants' high averages are in the entertainment sub-dimension. Considering the age groups of the participants, it is an expected result that factors such as playing games and entertainment are more effective, especially since there are school-age children.

Keywords: Undergraduate, Badminton, Sport Participation Motive

Sporda Zihinsel Dayanıklılık: Kadın Futbolcular Üzerine Bir İnceleme

Aleyna Nur KANDEMİR[1], İlknur YAZICILAR ÖZÇELİK[2]

[1] Amasya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Amasya 05100 / Türkiye
[2] Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Amasya 05100 / Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Türkiye'de son yıllarda kadın futbolunun bilinirliğinin artması, kadın futbolunda yaşanan gelişmeler, bilim insanlarının dikkati çekmeye ve bu alanda akademik çalışma yapmaya yönelmektedir. Kadın futbolcuların zihinsel dayanıklılık düzeylerinin incelenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada, katılımcıların zihinsel dayanıklılık düzeyleri, yaş, futbol geçmişi, kulüp ligi ve millik durumu değişkenleri açısından incelenmiştir.

Yöntem: Çalışmanın örneklemini 2022-2023 sezonunda kadınlar futbol liglerinde yer alan takımların sporcularından, çalışmaya gönüllü katılan 205 kadın futbolcu oluşturmaktadır. Çalışmanın verileri kişisel bilgi formu ve Altıntaş ve Bayar-Koruç 2016 tarafından Türkçe uyarlaması yapılan Sporda Zihinsel Dayanıklılık Envanteri kullanılarak toplanmıştır. Çalışmaya ait verilerin analizinde ise tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü varyans analizi ve gruplar arası farkın kaynağını belirlemek amacıyla LSD Post Hoc analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Yapılan analizler sonucunda, kadın futbolcuların zihinsel dayanıklılık envanteri alt boyutlarından güven boyutu ile yaşları ve millik durumu değişkenleri arasında; kontrol boyutu ile yaş, kulüp ligi, millik ve futbol geçmişi değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Sonuçlar: Sonuçlara göre, 23 yaş ve üzerinde yaş grubunda yer alan kadın futbolcuların daha alt yaş kategorilerinde yer alanlardan daha yüksek güven ve kontrol düzeyine; 2.lig sporcularının süper ve 1.lig sporcularından daha düşük kontrol düzeyine; milli olan sporcuların milli olmayanlardan daha yüksek güven ve kontrol düzeyine sahip oldukları söylenebilir. Son olarak futbol geçmişi 5 yıl ve üzerinde olan kadın futbolcuların kontrol düzeyleri 5 yıl altında olan gruplardan daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Zihinsel dayanıklılık, futbol, kadın

Mental Toughness in Sport: A Study on Female Football Players

Aleyna Nur KANDEMİR[1], İlknur YAZICILAR ÖZÇELİK[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: In recent years, the increasing awareness of women's football in Turkey and the developments in women's football have attracted the attention of scientists and led them to conduct academic studies in this field. The aim of this study was to examine the level of mental toughness in female football players in terms of age, football experience, club league, and national team status.

Materials and Methods: The sample of the study consisted of 205 female football players who volunteered to participate and were members of teams in the women's football leagues in the 2022-2023 season. The data for the study were collected using a personal information form and the Turkish adaptation of the Sport Mental Toughness Questionnaire, which was developed by Altıntaş and Bayar-Koruç in 2016. Descriptive statistics, independent samples t-test, one-way ANOVA, and LSD Post Hoc analysis were used to analyse the data.

Findings: The findings revealed a statistically significant difference ($p<0.05$) between the age and national team status variables and the confidence dimension of the mental toughness questionnaire among female football players. There was also a significant difference ($p<0.05$) between the age, club league, national team status, and football experience variables and the control dimension of the inventory.

Results: Based on these results, it can be concluded that female football players aged 23 and above have higher levels of confidence and control compared to those in younger age categories. Additionally, players in the second league have lower levels of control compared to those in the super and first leagues. National team players have higher levels of confidence and control compared to non-national team players. Lastly, female football players with a football experience of 5 years or more have higher levels of control compared to those with less than 5 years of experience.

Keywords: Mental Toughness, football, women

Zihinsel Engelli Sporcularda Ayak Postürünün Dinamik-Statik Denge Üzerine Etkisinin İncelenmesi

İsmail DOĞAN[1], Fatma KIZILAY[2]

[1] Iğdır Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü , Iğdır
[2] İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi , Malatya

ÖZET

Giriş ve Amaç: Araştırmanın amacı zihinsel engelli sporcularda dengenin sağlanması ve sürdürülmesinde önemli bir yapı olan ayak postürünün statik ve dinamik denge üzerine etkisini incelenmektir.

Yöntem: Araştırma 18-45 yaş arasındaki 27 (16 erkek, 11 kadın) zihinsel engelli sporcu üzerinde yürütülmüştür. Katılımcıların ayak postürleri Ayak Postür İndeksi 6 (APİ-6) ile, statik dengeleri Flamingo denge testi ile, dinamik dengeleri ise Yıldız denge testi (YDT) ile değerlendirilmiştir. Kategorik verilerin değerlendirilmesi için çapraz tablolar oluşturularak ki-kare analizi yapılmıştır.

Bulgular: Sol ayak postür indeks skoru ile sol ekstremiteden elde edilen Flamingo ve Yıldız denge testi ölçüm sonuçları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Sağ ayak postür indeks skoru ile sağ ekstremite Flamingo denge testi arasında negatif yönde orta düzeyde istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0.05$). Sağ ayak postür indeks skoru ile sağ ektremite Yıldız denge testi lateral, posterolateral, posterior ve anteromedial yönlerine ait değerler arasında negatif yönde orta düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$).

Sonuçlar: Araştırmamızın sonucunda statik ve dinamik denge ile sol ayak postürü arasında anlamlı bir ilişki bulunmazken sağ ayak postürü ile anlamlı ve negatif bir ilişki bulunmuştur. Sağ ekstremite için nötral ya da nötrale yakın ayak postürüne sahip zihinsel engelli sporcularda statik ve dinamik denge değerlerinin daha iyi olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ayak Postürü, Denge, Zihinsel Engelli

Investigation of Effect of Foot Postureon Dynamic-Static Balance in Athletes with Intellectual Disability

İsmail DOĞAN[1], Fatma KIZILAY [2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of the study is to examine the effect of foot posture, which is an important structure in providing and maintaining balance in mentally disabled athletes, on static and dynamic balance.

Materials and Methods: The research was conducted on 27 (16 men, 11 women) mentally retarded athletes between the ages of 18-45. The foot postures of the participants were evaluated with the Foot Posture Index 6 (FPI-6), their static balance was evaluated with the Flamingo balance test, and their dynamic balance was evaluated with the Star Excursion Balance test (SEBT). In order to evaluate the categorical data, chi-square analysis was performed by creating cross tables.

Findings: No significant correlation was found between the left foot posture index score and the Flamingo and Star Excursion balance test measurement results obtained from the left extremity ($p>0.05$). A moderately statistically significant negative correlation was found between the right foot posture index score and the right extremity Flamingo balance test ($p<0.05$). A moderately statistically significant negative correlation was found between the right foot posture index score and the values of the right extremity Star Excursion balance test lateral, posterolateral, posterior and anteromedial aspects ($p<0.05$).

Results: As a result of our research, there was no significant relationship between static and dynamic balance and left foot posture, but a significant and negative relationship was found with right foot posture. It was found that static and dynamic balance values were better in mentally handicapped athletes with neutral or near-neutral foot posture for the right extremity.

Keywords: Foot Posture, Balance, Mentally Disabled

Spor Bilimleri Fakültelerindeki Akademisyenlerin Profesyonellik Davranışlarının İncelenmesi

Muhammet MAVİBAŞ[1]

[1]Erzurum Teknik Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spor bilimleri fakültesi misyon ve vizyonunun yerine getirilebilmesi için akademisyenlerin mesleki gelişim, öz yeterlilik, iş birliği, kurumsal iletişim ve toplumsal fayda gibi profesyonel davranışlarına sahip olmaları gerekmektedir. Profesyonellik davranışının, genel anlamla etik bir durum olduğu düşünülerek kişilik tipi özelliklerinin bu davranışa bir etkisi olabileceği düşünülmektedir Bu doğrultuda, spor bilimleri fakültelerindeki akademik personelin profesyonellik davranışlarının incelenmesi ve kişilik tipi özelliklerinin profesyonellik davranışları üzerinde herhangi bir etkiye sahip olup olmadığını tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Araştırmanın evrenini, Türkiye'deki spor bilimleri fakültelerindeki akademik personel oluştururken, örneklem grubunu 224'ü erkek 108'i kadın olmak üzere toplam 332 akademik personelden oluşmaktadır. Çalışmada, ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada, katılımcıların demografik değişkenlerini belirlemek için araştırmacı tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu"; akademisyenlerin A ve B tipi kişilik özelliklerini tespit etmek için "Kişilik Ölçeği"; profesyonellik düzeylerini tespit etmek "Öğretim Elemanları için Profesyonellik Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada, katılımcıların demografik özelliklerinin tespiti için frekans analizi, ölçek ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarını tespit etmek için tanımlayıcı test, A ve B tipi kişilik özelliklerini tespit etmek için, ölçekteki maddelere verilen cevaplara ilişkin puanların toplamının 3 ile çarpılması sonucu toplam puanı 100'ün altında kalan kişiler B tipi, 100 puanın üstüne olan kişiler ise A Tipi kişiliğe sahip olarak değerlendirilmiştir. Katılımcıların profesyonellik davranışları üzerindeki etkisini cinsiyet, idari görev durumu ve kişilik tipi değişkenlerinin karşılaştırılmasında bağımsız gruplarda T-Testi, unvan, mesleki kıdem yılı ve kurumsal kıdem yılı değişkenlerinin karşılaştırılmasında One-Way ANOVA Testi uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırmada, katılımcıların mesleki kıdem yıllarına göre ($p=0,40$) ve kişilik tiplerine göre ($p=0,33$) profesyonellik davranışlarının karşılaştırılması sonucunda gruplar arasında anlamlı farklılıklara rastlanmıştır ($p<0,05$).

Sonuçlar: Araştırma sonucunda, mesleki hizmet süresi 16 yıl ve üstü olan katılımcıların ($X=4,36\pm0,37$) mesleki hizmet süresi 1 yıldan az olanlara ($X=4,29\pm0,35$) oranla ve A tipi kişilik

özelliklerine sahip olanların (X=4,31±0,35) B tipi kişilik sahibi olanlara (X=4,23±0,33) oranla daha yüksek düzeyde profesyonellik davranışlarında bulundukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor Bilimleri Fakültesi, Akademik Personel, A-B Kişilik Tipi, Profesyonellik Davranışı

An Investigation of Professional Behavior of Academics in Faculties of Sports Sciences

Muhammet MAVİBAŞ[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: In order to actualize the mission and vision of the Faculty of Sports Sciences, it is imperative for scholars to exhibit professional competencies, such as continuous professional development, self-efficacy, interdisciplinary collaboration, effective institutional communication, and societal contribution. Given that professionalism is broadly conceptualized as an ethical stance, there is a hypothesis that certain personality type characteristics might influence this behavior. Consequently, a study was undertaken to scrutinize the professional behaviors of academic personnel within the faculties of sports sciences and to ascertain whether specific personality type attributes exert any influence on these professional behaviors

Materials and Methods: The study population consists of academic personnel from faculties of sports sciences in Türkiye. The sample includes a total of 332 academic personnel, with 224 males and 108 females. A relational screening model was employed in the study. For identifying the participants' demographic variables, a "Personal Information Form" developed by the researcher was used. The "Personality Scale" was used to determine A and B type personality traits of academics, while the "Professionalism Scale for Teaching Staff" was employed to gauge their level of professionalism. The demographic characteristics of the participants were determined using frequency analysis. To determine the average scores from the scale and sub-dimensions, descriptive tests were utilized. Those scoring below 100 after multiplying their total score by 3 were classified as Type B personality, while those scoring above 100 were classified as Type A. The effects on participants' professional behaviors were compared using the independent samples T-Test for variables like gender, administrative duty status, and personality type. The One-Way ANOVA Test was used for comparing title, years of professional seniority, and years of institutional seniority.

Findings: There were significant differences between the groups when comparing the participants' professional behaviors based on years of professional seniority ($p=0.40$) and personality types ($p=0.33$) ($p<0.05$).

Results: The results revealed that participants with a professional service duration of 16 years and above (X=4.36±0.37) and those with Type A personality traits (X=4.31±0.35) displayed higher levels of professional behaviors than those with less than 1 year of professional service (X=4.29±0.35) and those with Type B personality traits (X=4.23±0.33), respectively.

Keywords: Faculty of Sports Sciences, Academic Personnel, A-B Personality Type, Professional Behavior.

Futbolda Teknik Direktör Mesleki Başarısında Milliyet Unsurunun İncelenmesi

Damla ÖZSOY[1], Bahadır BAYARSLAN[2]

[1]Yalova Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi / Yalova
[2]İstanbul Topkapı Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi / İstanbul

ÖZET

Giriş ve Amaç: Futbolda teknik direktörlerin ait oldukları ulusların, bir takımın başarısı üzerindeki etkisi araştırılması elzem bir konudur. Bir yönden yerel bir antrenörün ulusal kimlik, spor kültürü ve oyuncu profilleri konusundaki bilgisi, takımın başarısını etkileyebilir. Bu görüşe göre, yerel antrenörler, oyuncularla daha iyi iletişim kurabilir, takım dinamiklerini anlayabilir ve ulusal bir kimlik ve bağlılık duygusu oluşturabilirler.

Yöntem: Bu araştırma futbolda antrenörün ulusunun başarı üzerindeki önemini araştırmak için yapılmıştır. Araştırmanın yöntemi "Temel Nitel Araştırma", araştırmada veri toplama tekniği "Doküman Analizi" olarak belirlenmiştir. Araştırmada verilerin analizinde betimsel bir analiz formu olan Miles-Huberman modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Futbol Şampiyonası tarihinde önemli başarılar elde etmiş köklü takımlar oluşturmaktadır. Örneklemini ise şampiyon olan köklü futbol takımlarının teknik direktörleri oluşturmaktadır.

Bulgular: Antrenörün başarısı, ulusuyla değil, sahip olduğu yetenekler, deneyim, liderlik becerileri ve takım yönetimi becerileriyle ilişkili gibi görünse de Avrupa kupalarında başarılı teknik direktörlerin, ulusal kimlikten bağımsız olmadığı görülmüştür.

Sonuçlar: Sonuç olarak teknik direktörlerin önemli bir kısmı vatandaşlık bağı ile bağlı oldukları ülkelerde önemli başarılar kazanmıştır. Dolayısıyla antrenör başarısında milliyet önemli bir etkendir.

Anahtar kelimeler: Futbol, Teknik Direktör, Milliyet, Şampiyon

Examining The Nationality Element in The Professional Success of Football Coaches

Damla ÖZSOY[1], Bahadır BAYARSLAN[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: In football, it is an essential issue to investigate the impact of the nations to which coaches belong on the success of a team. In one way, a local coach's knowledge of national identity, sports culture and player profiles can influence the success of the team. In this view, local coaches can better communicate with players, understand team dynamics, and create a sense of national identity and loyalty. This research was conducted to investigate the importance of the coach's nation on success in football.

Materials and Methods: The method of the research was determined as "Basic Qualitative Research" and the data collection technique in the research was determined as "Document Analysis". The Miles-Huberman model, a descriptive analysis form, was used to analyze the data in the study. The population of the research consists of well-established teams that have achieved significant success in the history of the UEFA Champions League and the UEFA European Football Championship. The sample consists of coaches of established football teams that are champions.

Findings: Although the success of the coach seems to be related to his talents, experience, leadership skills and team management skills, not to his nation, it has been observed that successful coaches in European cups are not independent of national identity.

Results: As a result, a significant number of coaches have achieved significant success in the countries to which they are affiliated with citizenship. Therefore, nationality is an important factor in the success of a coach.

Keywords: Football, Coach, Nationality, Champion

Spor Bilimlerinin İkinci Üniversite Olarak Tercih Belirleyicileri

Hasan Ceyhun CAN[1], Eren YILMAZ[1], Berat TÜRKMEN[1], Seray Şeyma SADAK[1], Şimal ORMAN[1]

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı; örgün bir yükseköğretim kurumunda bir süre eğitim görmüş veya eğitimini tamamlamış bireylerin ikinci kez üniversite eğitimi alma kararı verdiklerinde, spor bilimleri fakültesini tercih belirleyicilerinin incelenmesidir.

Yöntem: Araştırma kapsamında nitel araştırma yaklaşımlarından olgubilim deseni tercih edilmiştir. Örneklem grubu belirlenirken amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Araştırma örneklemini ikinci üniversite eğitimini İstanbul ili içerisindeki devlet üniversiteleri bünyesinde Spor Bilimleri Fakültelerinde (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi) görmekte olan bireyler oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından geliştirilen ‘’kişisel bilgi formu’’ ve ‘’yarı yapılandırılmış görüşme formu’’ kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenebilmesi adına içerik analizi tercih edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların ilk tercihlerini yaparken çoğunlukla bilinçli olmadıkları, bu süreçte aileleri tarafından tercih yapıldığı; süreç içerisinde yanlış bir tercih yaptıkları inancı, ait hissedememe ve memnuniyetsizlik sonucunda ayrılma yaşadıkları görülmüştür.

Sonuçlar: Katılımcıların spor bilimleri fakültesi tercihlerinde kişisel sebepler ve kariyer hedefleri belirleyici olmuştur. Bu tercihlerini daha istemli bir tercihte bulundukları ve doğru bir karar verdikleri yönünde değerlendirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: İkinci Üniversite, Spor Bilimleri, Tercih Belirleyicileri

Preference Determinants of Sports Sciences as a Second University

Hasan Ceyhun CAN[1], Eren YILMAZ[1], Berat TÜRKMEN[1], Seray Şeyma SADAK[1], Şimal ORMAN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study is to examine the determinants of preference for the faculty of sports sciences when individuals who have been educated or graduated for a while by enrolling in a formal education institution decide to receive university education for the second time.

Materials and Methods: Within the scope of the research, phenomenology design was preferred from qualitative research approaches. While determining the sample group, the criterion sampling method, which is one of the purposeful sampling methods, was used. The research sample consisted of individuals who received their second university education at the Faculty of Sports Sciences (Istanbul University-Cerrahpasa, Marmara University, Sağlık Bilimleri University) within the state universities in the province of Istanbul. In the research, "personal information form" and "semi-structured interview form" developed by the researchers were used as data collection tools. Content analysis was preferred in order to analyze the data obtained in the research.

Findings: The participants were mostly not conscious when making their first choices and their families made a choice in this process; It was observed that they experienced separation as a result of believing that they made the wrong choice, not belonging and dissatisfaction.

Results: Personal reasons and career goals were determinant in the preferences of the participants for the faculty of sports sciences. They evaluated these choices as making a more voluntary choice and making the right decision.

Keywords: Second University, Sports Sciences, Preference Determinants

Lisanslı Masa Tenisi Sporcularının Empatik Eğilim Düzeyleri ve Olumsuz Değerlendirilme Korkularının Belirlenmesi ve Farklı Değişkenler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ebru Olcay KARABULUT[1]

[1] Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı, lisanslı masa tenisi sporcularının empatik eğilim düzeyleri ve olumsuz değerlendirilme korkularının belirlenmesi ve arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Yöntem: Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmaya Ankara ilinde bulunan, kolay ulaşılabilir durum örneklemesi yöntemi ile seçilen 189 lisanslı sporcu gönüllü olarak katılmıştır. Çetin ve ark. (2010) tarafından uyarlanan "Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği (ODKÖ)" ve Dökmen (1988) tarafından geliştirilen "Empatik Eğilim Ölçeği (EEÖ)" kullanılmıştır. Verilerin analizinde, kişisel bilgiler için frekans ve yüzde değerleri alınmış, değişkenlere bağlı olarak bağımsız gruplar t-Testi ve Anova testi uygulanmıştır. Ölçekler arasındaki ilişkinin belirlenmesi için Korelasyon analizi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için .05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir.

Bulgular: Sporcuların olumsuz değerlendirilmekten korkma durumlarının cinsiyet, spor yaşı ve algılanan antrenör stiline göre farklılaştığı ancak millilik durumu ve yaş değişkenine göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Empatik eğilimlerinin ise cinsiyet ve spor yaşı değişkenlerine göre farklılık gösterdiği görülmektedir. Bulgularda ayrıca ölçekler arasında orta düzeyde, negatif yönde anlamlı ilişki tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak, sporcuların olumsuz değerlendirilme korkuları cinsiyet, spor yaşı ve algılanan antrenör stili değişkeninden etkilendikleri, Millilik durumu ve yaş değişkeninden ise etkilenmedikleri, empatik eğilimlerinin ise cinsiyet ve spor yaşı değişkenlerinden etkilendiği tespit edilmiştir. Ayrıca, Olumsuz değerlendirilme korkusu artarken, empatik eğilim düzeyinin düştüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Masa Tenisi, Sporcu, Empatik Eğilim, Olumsuz Değerlendirilme

Determining the Empathic Tendency Levels and Negative Evaluation Fears of Licensed Table Tennis Athletes and Examining the Relationship Between Different Variables

Ebru Olcay KARABULUT[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The purpose of this study is to determine the empathic tendency levels of licensed table tennis athletes and their fear of negative evaluation and to examine the relationship between them.

Materials and Methods: A general screening model was used in the research. A total of 189 licensed athletes, selected by easily accessible situation sampling method in Ankara, participated in the research voluntarily. “Fear of Negative Evaluation Scale” adapted into Turkish by Çetin et al. (2010), and “Empathic Tendency Scale” designed by Dökmen (1988) were used in the study. In the analysis of the data, frequency and percentage values were taken for personal information, and independent groups t-test and ANOVA test were applied depending on the variables. Correlation analysis was used to determine the relationship between the scales. A significance level of .05 was chosen for statistical significance.

Findings: It has been determined that athletes' fear of being negatively evaluated varies according to gender, sports age and perceived coach style, but does not differ according to nationality and age variables. It is seen that empathic tendencies differ according to gender and sports age variables. The findings also revealed a moderate, negative significant relationship between the scales.

Results: Athletes' fears of negative evaluation are affected by gender, sports age and perceived coach style variables but were not affected by nationality status and age variables and their empathic tendencies were affected by the variables of gender and sports age. Additionally, it was concluded that while the fear of negative evaluation increased, the level of empathic tendency decreased.

Keywords: Table Tennis, Athlete, Empathic Tendency, Negative Evaluation.

İl Spor Merkezlerindeki Öğrencilerin Dijital Oyun Bağımlılıklarının İncelenmesi

Ebru Olcay KARABULUT[1], Yeşim KARAÇ ÖCAL[2]

[1] Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, ANKARA
[2] Yozgat Bozok Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, YOZGAT

ÖZET

Giriş ve Amaç: Elektronik aletlerle oynanan oyunlar beraberinde bağımlılığa yol açtığı için gergin stresli bir hayat sürülmesine neden olmaya başlamıştır. Bu çalışmada il spor merkezlerindeki öğrencilerin dijital oyun bağımlılıklarının incelenmesi amaçlanmıştır

Yöntem: Bu araştırma tarama modelli nicel araştırma yöntemli bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini Yozgat'taki spor merkezlerinde kolay ulaşılabilir durum örneklemesi yöntemi ile seçilen 181 sporcu oluşturmaktadır. Kişisel bilgi formu ile öğrencilerin dijital oyun bağımlılığını incelemek amacıyla Hazar ve Hazar (2017) tarafından uyarlanan "Çocuklar İçin Dijital Oyun Bağımlılığı Ölçeği" (ÇİDOBÖ) kullanılmıştır. Veriler google form aracılığı ile elde edilmiştir. Verilerin dağılımı Kolmogorov-Smirnov testi ile incelenmiş ve normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Verilerin analizinde t- Testi ve One-Way ANOVA testi kullanılmıştır.

Bulgular: Cinsiyet ve spor türü değişkeni ile ölçeğin alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilememiştir. Yaş değişkeni ile yoksunluğun psikolojik-fizyolojik yansıması ve oyuna dalma alt boyutunda, spor yılı değişkeni ile oyun süresinde tolerans gelişimi ve oyuna yüklenen değer alt boyutunda, oyun oynama süresi değişkeni ile ölçeğin tüm alt boyutları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Araştırmada, dijital oyun bağımlılığının cinsiyet ve spor türü değişkenlerinden etkilenmediği, yaş, spor yılı, spor branşı ve oyun oynama süreleri değişkenlerinden etkilendiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Oyun, Bağımlılık, Sporcu

Examination of Digital Game Addictions of Athletes in Provincial Sports Centers

Ebru Olcay KARABULUT[1], Yeşim KARAÇ ÖCAL[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Games played with electronic devices have started to lead to a tense and stressful life as they lead to addiction. This study aimed to examine the digital game addictions of student in provincial sports centers.

Materials and Methods: This study is a study with a survey model and quantitative research method. The sample of the research consists of 181 athletes selected by easily accessible case sampling method in sports centers in Yozgat. The "Digital Game Addiction Scale for Children" (DGASC), adapted by Hazar and Hazar (2017), was used to examine students' digital game addiction with a personal information form. Data was obtained via google form. The distribution of the data was examined with the Kolmogorov-Smirnov test and it was determined that it showed normal distribution. t-Test and One-Way ANOVA test were used to analyze the data.

Findings: No significant difference could be detected in the gender and sport type variables and the sub-dimensions of the scale. A significant difference was detected between the age variable and the psychological-physiological reflection of deprivation and game immersion sub-dimension, the sports year variable and the development of tolerance in playing time and the value attributed to the game sub-dimension, and the playing time variable and all sub-dimensions of the scale.

Results: In the study, it was concluded that digital game addiction is not affected by gender and sport type variables, but is affected by age, sports year, sports branch and game playing time variables.

Keywords: Digital Game, Addiction, Athlete

Besinsel Ergojenik Destekler

Aslıhan TEKIN[1], Gökhan BAYRAKTAR[2], Cüneyt ŞENSOY[3]

[1] Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Ağrı
[2] Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Ağrı
[3] Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni, Ankara

ÖZET

Giriş ve Amaç: Ergojenik destek, egzersiz performans kapasitesini artırabilen veya antrenman adaptasyonlarını geliştirebilen herhangi bir antrenman tekniği, mekanik cihaz, psikolojik teknik, farmakolojik yöntem, besin içeriği veya uygulamasıdır. Ergojenik destekler fizyolojik, biyomekanik, psikolojik, farmakolojik ve besinsel ergojenik destekler olarak alt sınıflara ayrılmaktadır. Bu çalışmanın amacı besinsel ergojenik desteklerin sınıflamasını ve sporcular üzerindeki etkilerini araştıran çalışmaları derlemektir.

Yöntem: Mevcut çalışma nitel bir çalışma olup geleneksel derleme yöntemi ile hazırlanmıştır. İncelenecek çalışmalara Google Akademik, PubMed, Web of Science ve Science Direct veri tabanlarında "nutritional ergogenic aid", "nutritional strategies for athletes" ve "ergojenic aid and exercise performance" arama kelimeleri ile yapılan arama sonucunda ulaşılmıştır. Literatürde yer alan konu ile ilgili çalışmalar incelenerek derlenmiştir.

Bulgular: Besinsel ergojenik destekler kas geliştirme üzerine etki eden ve performans geliştirme üzerine etki eden olmak üzere 2 sınıfta incelenmektedir. Besinsel ergojenik destekler bu sınıflamanın içerisinde ise kanıt düzeyine göre Etkililiği ve Güvenliğini Destekleyen Güçlü Kanıt Düzeyi, Etkililiği ve Güvenliğini Destekleyen Sınırlı Kanıt Düzeyi, Etkililiği ve Güvenliğini Destekleyen Çok Az Kanıt Düzeyi olmak üzere 3 kanıt düzeyine göre değerlendirilmektedir. Kas geliştirme üzerine etki eden ve güçlü kanıt düzeyinde olan besinsel ergojenik destekler; hidroksi metil bütirat (HMB), kreatin monohidrat, elzem amino asitler ve protein iken performans geliştirme üzerine etki eden ve güçlü kanıt düzeyinde olan besinsel ergojenik destekler ise β-alanin, kafein, karbonhidrat, kreatin monohidrat, sodyum bikarbonat, sodyum fosfat, su ve sporcu içecekleridir.

Sonuçlar: Sporcu beslenmesinin önemli bir parçası olan besinsel ergojenik destekler doğru ürün, doz ve zamanlama ile kullanıldığında sporcuların hem kas gelişimine hem de performans gelişimine katkı sağladığı için sporcular tarafından kullanılması önerilmektedir. İlgili ürünlerin bilinçli kullanımının hem başarının arttırlıması hemde sağlığın korunmasımda aktif katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ergojenik destek, Beslenme, Kas gelişimi, Performans gelişimi

Nutritional Ergojenic Aids

Aslıhan TEKIN[1], Gökhan BAYRAKTAR[2], Cüneyt ŞENSOY[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Ergogenic aid is any training technique, mechanical device, psychological technique, pharmacological method, nutrient content or application that can increase exercise performance capacity or improve training adaptations. Ergogenic aids are subcategorized as physiological, biomechanical, psychological, pharmacological and nutritional ergogenic supports. The aim of this study was to review the classification of nutritional ergogenic aids and the studies investigating their effects on athletes.

Materials and Methods: The present study is a qualitative study and was prepared with the traditional review method. The studies to be examined were accessed as a result of a search in Google Scholar, PubMed, Web of Science and Science Direct databases with the search words "nutritional ergogenic aid", "nutritional strategies for athletes" and "ergogenic aid and exercise performance". The studies on the subject in the literature were reviewed and compiled.

Findings: Nutritional ergogenic supplements are analyzed in 2 classes: those that affect muscle development and those that affect performance development. Within this classification, nutritional ergogenic supplements are evaluated according to 3 levels of evidence: Strong Level of Evidence Supporting Efficacy and Safety, Limited Level of Evidence Supporting Efficacy and Safety, Very Little Level of Evidence Supporting Efficacy and Safety. Nutritional ergogenic supplements that affect muscle building and have a strong level of evidence are hydroxy methyl butyrate (HMB), creatine monohydrate, essential amino acids and protein, while nutritional ergogenic supplements that affect performance improvement and have a strong level of evidence are β-alanine, caffeine, carbohydrate, creatine monohydrate, sodium bicarbonate, sodium phosphate, water and sports drinks.

Results: Nutritional ergogenic supplements, which are an important part of athlete nutrition, are recommended for use by athletes because they contribute to both muscle development and performance improvement of athletes when used with the right product, dose and timing. It is thought that the conscious use of relevant products will actively contribute to both increasing success and protecting health.

Keywords: Ergojenic aid, Nutrition, Muscle development, Performance development

Özel Pilates Stüdyolarına Üye Olan Çalışan Kadınların Müşteri Memnuniyet Düzeylerinin İncelenmesi

Cüneyt SEYDİOĞLU[1]

[1] İstanbul Topkapı Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı Pilates Stüdyolarına üye olan çalışan kadınların müşteri memnuniyetlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmada bilimsel araştırma yöntemlerinden nicel yöntem tercih edilmiştir. Araştırma grubunun evrenini İstanbul Avrupa Yakasında hizmet veren ve en az 5 yıllık bir geçmişi bulunan pilates stüdyoları oluştururken örneklemini ise bu stüdyolardan aktif olarak hizmet alan tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenen 388 çalışan kadın oluşturmaktadır. Veri toplama yöntemi olarak anket (survey) tekniği uygulanmıştır. Katılımcılara kişisel bilgi formu ve Yıldırım (2016) tarafından geliştirilen "Spor Tesisleri Müşteri Memnuniyeti" ölçeği kullanılmıştır. Ölçek soruları 3'lü Likert tipte 32 sorudan oluşmaktadır ve ters kodlanan madde bulunmamaktadır. Ölçeğin 8 alt boyutu bulunmaktadır. Araştırmada ölçek sorularının dışında kişisel bilgileri analiz edebilmek için 6 adet demografik soru bulunmaktadır. Puanlama seçenekleri "Hayır (1)" "Kısmen (2)" ve "Evet (3)" şeklinde yapılmıştır. uygulanmıştır. Elde edilen veriler Spss 25 paket programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde ise T-testi ve Anova analizleri kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki fark p.0,05 anlamlılık düzeyi esas alınarak yorumlanmıştır.

Sonuç: Sonuç olarak, katılımcıların spor tesislerinden memnuniyet düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılan analizler sonucunda evli kadınların Antrenör Yaklaşımı, Atmosfer ve Uygunluk/Rahatlık alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Diğer bir sonuca göre üyelerin yaşları yükseldikçe Hijyen ve Destek Personeli Yaklaşımı beklentisi oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Pilates, Spor, Müşteri, Memnuniyet.

Investigation of Customer Satisfaction Levels of Working Women who are Members of Private Pilates Studios

Cüneyt SEYDİOĞLU[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study is to determine the customer satisfaction of working women who are members of Pilates Studios.

Material and Methods: In the research, quantitative method was preferred from scientific research methods. The universe of the research group consists of Pilates studios serving on the European Side of Istanbul and having a history of at least 5 years, while the sample consists of 388 working women determined by random sampling method who actively receive services from these studios. Survey technique was applied as a data collection method. Personal information form and "Sports Facilities Customer Satisfaction" scale developed by Yıldırım (2016) were used. The scale consists of 32 questions in 3-point Likert type and there are no reverse coded items. The scale has 8 sub-dimensions. In addition to the scale questions, there are 6 demographic questions to analyse personal information. Scoring options were made as "No (1)", "Partially (2)" and "Yes (3)". was applied. The data obtained were analysed with Spss 25 package programme. T-test and Anova analyses were used to analyse the data. The difference between the variables was interpreted based on p.0,05 significance level.

Results: As a result, as a result of the analyses made to determine the satisfaction levels of the participants with sports facilities, a statistically significant difference was found in the sub-dimensions of Coach Approach, Atmosphere and Appropriateness/Comfort of married women. According to another result, it was concluded that the higher the age of the members, the higher the expectation for Hygiene and Support Staff Approach.

Keywords: Pilates, Sport, Customer, Satisfaction.

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sağlıklı Yaşam Farkındalığı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Buket DEMİRTAŞ[1], Nurcan DEMİREL[2]

[1] Millî Eğitim Bakanlığı, Ağrı
[2] Atatürk Üniversitesi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin sağlıklı yaşam farkındalığı düzeylerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda öğrencilerin sağlıklı yaşam farkındalığı düzeyleri çeşitli demografik özelliklere (yaş, cinsiyet, sınıf, AGNO, bölüm, anne-baba eğitim düzeyi) ve çeşitli betimsel özelliklere (sigara/alkol kullanımı, sağlıklı beslenme düzeyi, ortalama gelir ve egzersiz yapma durumu) göre de değerlendirilmiştir.

Yöntem: Çalışmada nicel araştırma desenlerinden tarama yöntemi kullanılmıştır. Örneklem grubunu 2022-2023 yılı itibariyle Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören 308 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada Özer (2019) tarafından geliştirilen "Sağlıklı Yaşam Farkındalığı Ölçeği" kullanılmıştır. Öğrencilerin sağlıklı yaşam farkındalığı düzeyleri ile çeşitli değişkenlerin karşılaştırılmasında bağımsız örneklem t testi ve anova testi kullanılmıştır. Veriler analiz edilirken anlamlılık değeri olarak $p<0.05$ kıstası kullanılmış ve aynı zamanda etki büyüklüğünü ortaya koymak için eta kare ($\eta 2$) ve Cohen's d (d) hesaplamaları yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmada öğrencilerin sağlıklı yaşam farkındalıklarının iyi düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Ölçümün alt boyutları açısından incelendiğinde ise öğrencilerin sağlıklı yaşam farkındalıklarının değişim ve sorumluluk boyutunda yüksek düzeyde, sosyalleşme ve beslenme boyutunda ise iyi düzeyde olduğu görülmektedir.

Sonuçlar: Öğrencilerin sağlıklı yaşam farkındalıkları yaş, cinsiyet, bölüm, anne-baba eğitim durumu, sigara/alkol kullanım durumu ve aylık ortalama gelir düzeyi açısından incelendiğinde istatistiki olarak herhangi bir fark tespit edilmemiştir. Ancak sınıf açısından 4.sınıf öğrencilerinin 1.sınıf öğrencilerine göre ve AGNO açısından ise ders başarısı yüksek olan öğrencilerin daha düşük başarıya sahip öğrencilere göre sağlıklı yaşam farkındalıklarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca sağlıklı beslenme düzeyi iyi olan öğrencilerin orta ve yetersiz olan öğrencilere göre ve düzenli egzersiz yapan öğrencilerin yapmayanlara göre daha yüksek sağlıklı yaşam farkındalığına sahip olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Farkındalık, sağlıklı yaşam, spor

Examination of Healthy Life Awareness Levels of Sport Sciences Faculty Students in Terms of Various Variables

Buket DEMİRTAŞ[1], Nurcan DEMİREL[2]

ABSTRACT

Purpose: It was aimed to reveal the level of healthy life awareness of the students of the faculty of sport sciences. In line with this purpose, students' healthy living awareness levels were also evaluated according to various demographic characteristics (age, gender, grade, GPA, department, parental education level) and various descriptive characteristics (smoking/alcohol use, healthy eating level, average income and exercise status).

Method: Survey method, one of the quantitative research designs, was used in the study. The sample group consists of 308 students studying at Ağrı İbrahim Çeçen University Faculty of Sport Sciences as of 2022-2023. The "Healthy Life Awareness Scale" developed by Özer (2019) was used in the study. Independent sample t test and anova test were used to compare students' healthy living awareness levels with various variables. While analyzing the data, $p<0.05$ was used as the significance value and eta squared ($\eta 2$) and Cohen's d (d) calculations were made to reveal the effect size.

Findings: In the study, it was determined that students' awareness of healthy living was at a good level. In terms of the sub-dimensions of the measurement, it is seen that students' awareness of healthy living is at a high level in the change and responsibility dimension and at a good level in the socialization and nutrition dimension.

Result: When the healthy living awareness of the students was analyzed in terms of age, gender, department, parental education level, smoking/alcohol use status and average monthly income level, no statistical difference was found. However, in terms of grade, it was observed that 4th grade students had higher healthy living awareness than 1st grade students and in terms of GPA, students with higher course achievement had higher healthy living awareness than students with lower achievement. In addition, it was found that students with a good level of healthy nutrition had a higher level of healthy living awareness than students with moderate and inadequate levels, and students who exercised regularly had a higher level of healthy living awareness than those who did not.

Keywords: Awareness, healthy life, sport

Psikolojik Sağlık ve Sapkın Boş Zaman İlişkisi

Levent ÖNAL[1]

[1]Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı, sapkın boş zaman eğilimi ile psikolojik sağlık arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem: Araştırmada verilerin toplanmasında tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde öğrenim gören ve aktif çevrim için sanal bahis ve kumar oyunlarına katılan bireyler oluştururken, çalışmanın örneklem grubunu ise aynı bölgede yer alan 49'u kadın, 63'ü erkek olmak üzere toplam 112 bireyden oluşmaktadır. Araştırmada kişisel bilgi formu, yetişkin sapkın boş zaman ölçeği ve genel sağlık anketi veri toplama araçları olarak kullanılmıştır.

Bulgular: Sapkın boş zaman eğilimi ölçeği ve psikolojik sağlık sonuçlarına göre, kadın katılımcıların sapkın boş zaman eğiliminin ve psikolojik sağlık puanlarının erkek katılımcılardan istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek olduğu görülmüştür. Bununla birlikte sapkın boş zaman eğilimi ile psikolojik sağlık arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç: Bulgular neticesinde psikolojik sağlığın kötüleşmesinin, sapkın davranışlara ilgiyi artırabileceğini göstermektedir veya sapkın boş zaman eğilimlerinin artması psikolojik sağlığın tehlikeli durumlara yönelmesine neden olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sapkın boş zaman, psikolojik sağlık, genç yetişkinler.

The Relationship Between Psychological Well-being and Deviant Leisure Behavior

Levent ÖNAL[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study is to investigate the relationship between deviant leisure behavior and psychological well-being.

Materials and Methods: The data for the research were collected through a survey method. The population of the study consists of individuals who are enrolled at Erzurum Atatürk University and actively participate in online betting and gambling activities. The sample group of the study is composed of a total of 112 individuals, 49 of whom are female and 63 are male, all residing in the same region.

Findings: According to the results, it was observed that female participants had statistically significantly higher scores in both deviant leisure behavior and psychological well-being compared to male participants. Furthermore, a positive correlation was found between scores of deviant leisure behavior and psychological well-being.

Results: As a result, it can be concluded that a deterioration in psychological well-being may increase the interest in deviant behaviors or an increase in deviant leisure tendencies may lead to precarious psychological conditions.

Keywords: Deviant leisure behavior, psychological well-being, young adults.

Yaşlılık Döneminde Zihinsel Egzersizin Önemi

İbrahim AYDINLI[1]

[1] MEB, İstanbul

ÖZET

Giriş ve Amaç: Yaşlılık, insan hayatında fiziksel ve ruhsal değişimlerin görüldüğü ve yaşlı bireylerin bu alanlardaki yetilerinin zamanla azaldığı bir dönem olarak tanımlanmaktadır. Çevrelerinde olup bitenlere uyum sağlamakta güçlük yaşamaya başlayan yaşlı bireylerin, insanlarla olan iletişimlerinin azalması sonucu hayat ile olan bağları zayıflamakta ve yaşam kalitelerinde düşüş yaşanabilmektedir. Mevcut demografik eğilimler göz önünde bulundurularak yapılan hesaplamalar, 21. yüzyılın hem dünya hem de Türkiye açısından yaşlı yüzyıl olacağı tahmin edilmektedir. Toplumların yaşlı nüfus yapısında yaşanacak değişimlerle birlikte yaşlılık döneminde yapılacak sosyal etkinliklerin önem kazanması beklenmektedir. Bu bilgilerden hareketle mevcut çalışmada yaşlı bireylerin stresle başa çıkmalarında ve boş zamanlarını değerlendirmede kullandıkları zihinsel egzersiz ve etkinliklerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Bu model kullanılarak konu ile ilgili olarak daha önce yapılmış olan çalışmaların amaç ve kapsamları analiz edilmiştir. Mevcut literatür taraması yapılarak konu ile ilgili kavramsal bilgiler toplanmış ve daha önce yapılmış olan çalışmalar incelenerek değerlendirilmiştir. Bu çalışmada da araştırmacılar tarafından Yaygın Eğitim Merkezleri'nin etkinlik düzenleyebilme kapasitelerine göre belirlenen seçenekleri içeren anket formu aracılığıyla veri toplanmıştır.

Bulgular: Mevcut çalışma bulguları yaşlı bireylerin stresle başa çıkma süreçlerinde ve boş zamanlarını değerlendirmede aktif sportif etkinliklere oranla daha az fiziksel çaba gerektiren etkinliklere ve zihinsel egzersizlere daha yoğun ilgi gösterdiklerini ortaya koymaktadır.

Sonuç: Yaşlı bireylerin yaşam kalitelerinin arttırılmasında fiziksel etkinliklerin önemli rol oynadığı birçok bilimsel çalışma tarafından öne sürülse de mevcut çalışma bulgularından da anlaşıldığı üzere zihinsel egzersiz etkinliklerinin de yaşlı bireylerin yaşam kalitelerinin arttırılmasında önemli rol oynadığı ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı Bireyler, Stresle Başa Çıkma, Zihinsel Egzersiz Uygulamaları

The Importance of Mental Exercise in Old Age

İbrahim AYDINLI

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Old age is defined as a period in human life where physical and spiritual changes occur and the abilities of older individuals in these areas decrease over time. As elderly individuals begin to have difficulty in adapting to what is happening around them, their connection with life weakens as a result of their decreased communication with people, and their quality of life may decrease. Calculations made taking into account current demographic trends predict that the 21st century will be the old century for both the world and Türkiye. With the changes in the elderly population structure of societies, social activities during old age are expected to gain importance. Based on this information, the current study aimed to examine the mental exercises and activities used by elderly individuals to cope with stress and spend their free time.

Method: Descriptive screening model was used in the research. Using this model, the aims and scopes of previous studies on the subject were analyzed. Conceptual information on the subject was collected by screening the existing literature and previous studies were examined and evaluated. In this study, data was collected by the researchers through a survey form that included options determined according to the capacity of Non-Formal Education Centers to organize events.

Findings: Current study findings reveal that elderly individuals show more interest in activities that require less physical effort and mental exercises than active sports activities in the process of coping with stress and in spending their free time.

Conclusion: Although many scientific studies suggest that physical activities play an important role in improving the quality of life of elderly individuals, it can be stated that mental exercise activities also play an important role in increasing the quality of life of elderly individuals, as can be understood from the current study findings.

Keywords: Older Individuals, Coping with Stress, Mental Exercise Practices

Amatör Güreşçilerin Olası Yaralanma Risk Faktörlerinin Yaygınlığının İncelenmesi

Abdullah DEMİRLİ[1], Cemre Can AKKAYA[2], Recep KARA[3]

[1] İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul
[2] İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul
[3] Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spor yaralanmaları genel olarak sportif aktiviteler sırasında meydana gelen her türlü hasara verilen ortak bir isimdir. Müsabakalarda yaralanma görülme sıklığı ve şiddeti en yüksek olan sporlardan biriside güreştir. Bu nedenle güreşte yaralanma nedenlerini bilmek önemlidir. Bu çalışma amatör güreşçilerde müsabaka sırasında meydana gelen yaralanmaların yaygınlığını ve nedenlerini araştırmak amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Üniversiteler arası güreş müsabakalarında 124 güreşçinin tüm maçları gözlemlenmiş ve maçlarda meydana gelen sakatlıklara ilişkin bilgiler, araştırmacı tarafından minder başında toplanmıştır. Her yaralanmanın yeri, türü ve ciddiyeti, sahadaki sağlık ekibinin onayının ardından kaydedildi. Güreşçilerin turnuva başlamadan önceki hazırlıklarına ilişkin bilgiler araştırmacı anketi ve yüz yüze görüşme yoluyla toplanmıştır. Herhangi bir yaralanma ile karşılaşan ve karşılaşmayan güreşçilerin verileri Independent t testi kullanılarak 0,05 anlamlılık düzeyinde analiz edilmiştir.

Bulgular: Akut yaralanma insidansı %28 olduğu tespit edilmiştir. Üst ekstremite (%50), gövde ve omurga (%16,) baş ve yüz (%14) ve alt ekstremite (%13) oranında rapor edilmiştir. Genel olarak ise eklem burkulmaları %50 ile en yüksek yaygınlığa sahiptir. Herhangi bir yaralanma ile karşılaşan sporcular sağlıklı sporculara göre daha az egzersiz disiplinine ($P = 0.001$), fiziksel kondisyona ($P = 0.091$) ve daha az uykuya ($P < 0.001$) sahip oldukları görülmüştür.

Sonuçlar: Yapılan çalışma sonucunda müsabakalara katılan ve spor yaralanması yaşayan güreşçilerin düzenli antrenman yapma, yeterli uyku uyuma, optimum fiziksel kondisyon seviyesine ulaşma konusunda eksiklik yaşadıkları tespit edilmiştir. Genel egzersizlerin yanı sıra kişiye özel egzersizler, uyku düzeninin önemi, fiziksel kondisyon geliştirme ve düzenli antrenman yapmaları önerilmektedir. Doğru duruş, doğru savunma yapılması ve kinezyo bant kullanılması da özellikle üst ekstremitelerde yaralanma olasılığının azaltılmasını etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor Yaralanmaları, Güreş, Ünilig

Elit Boksörlerin Yaratıcılık ve Profesyonelizm Düzeylerinin İncelenmesi

Volkan SURAL[1]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı; elit boksörlerin yaratıcılık ve profesyonelizm düzeylerini çeşitli değişkenler (cinsiyet, aktif spor yapma durumu, milli sporcu olma durumu, yaş kategorisi) açısından değerlendirmek; yaratıcılık ve profesyonelizm düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelenmektir.

Yöntem: Bu çalışma, nicel yaklaşımlardan tarama modeline göre gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar uygun örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Araştırmaya boks branşında lisans düzeyine sahip toplam 163 sporcu gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada "Sporcular İçin Yaratıcılık Ölçeği" ile "Sporcular için Profesyonelizm Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler online olarak toplanmıştır. İstatistiksel analiz için SPSS 22.0 programı kullanılmıştır. Öncelikle ölçeklere ilişkin Cronbach Alpha iç tutarlık katsayıları hesaplanmış ve ölçeklerin güvenilir olduğu tespit edilmiştir. Verilerin normal dağılım göstermesi sonucu t-testi, ANOVA ve Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon analizi yapılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonucuna gore elit boksörlerin sporda yaratıcılık düzeyleri cinsiyet ve aktif spor yapma değişkenlerine gore anlamlı şekilde farklılık göstermemektedir. Ancak milli sporcu olma ve yaş kategorisi değişkenleri açısından anlamlı farklılık bulunmaktadır. Milli sporcu olan boksörlerin sporda yaratıcılık puanı olmayanların puanından anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur. Ayrıca büyükler kategorisindeki boksörlerin sporda yaratıcılık puanları yıldızlar ve gençler kategorisindeki boksörlere kıyasla anlamlı şekilde daha yüksektir. Sporda profesyonelizm ölçeğine yönelik analizler cinsiyet, aktif spor yapma ve milli sporcu olma değişkenleri açısından sporda yaratıcılık ölçeği ile benzerlik göstermektedir. Ancak yaş kategorileri bazında sporda profesyonelizim ölçeğinden alınan puanların anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmüştür. Son olarak elit boksörlerin sporda yaratıcılık ve profesyonelizm puanları arasında pozitif yönde güçlü düzeyde bir ilişkinin olduğu ve elde edilen bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Araştırma sonuçlarına göre sporda yaratıcılığın ve profesyonelizmin birbiriyle güçlü düzeyde ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu iki değişkenin cinsiyet ve aktif spor yapma değişkenlerine göre farklılaşmadığı, ancak milli sporcu olmanın hem sporda yaratıcılık hem de sporda profesyonelizm düzeyleri üzerinde pozitif yönde değişikliğe sebep olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Elit boksör, sporda yaratıcılık, sporda profesyonelizm

Investigation of Creativity and Professionalism Levels of Elite Boxers

Volkan SURAL[1]

[1]Ministry of National Education, Ankara

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study was to evaluate the creativity and professionalism levels of elite boxers in terms of various variables (gender, active sports status, national athlete status, age category) and to examine the relationship between creativity and professionalism levels.

Materials and Methods: This study was conducted according to the survey model from quantitative approaches. Participants were selected by convenient sampling method. A total of 163 athletes with boxing license participated in the study voluntarily. "Creativity Scale for Athletes" and "Professionalism Scale for Athletes" were used in the study. Data were collected online. SPSS 22.0 program was used for statistical analysis. Firstly, Cronbach Alpha internal consistency coefficients of the scales were calculated and it was determined that the scales were reliable. As the data were normally distributed, t-test, ANOVA and Pearson Product Moment Correlation analysis were performed.

Findings: According to the results of the research, the creativity levels of elite boxers in sports do not differ significantly according to the variables of gender and active sports participation. However, there is a significant difference in terms of being a national athlete and age category variables. The creativity in sport score of boxers who were national athletes was found to be significantly higher than the score of those who were not. In addition, the creativity in sport scores of boxers in the senior category were significantly higher than those of boxers in the stars and youth categories. Analyses of the professionalism in sport scale show similarities with the creativity in sport scale in terms of gender, active sports participation, and being a national athlete variable. However, it was observed that the scores obtained from the scale of professionalism in sport did not differ significantly on the basis of age categories. Finally, it was determined that there was a strong positive relationship between creativity and professionalism scores in sport of elite boxers and this relationship was statistically significant.

Results: According to the results of the research, it was concluded that creativity and professionalism in sport are strongly related to each other. These two variables did not differ according to gender and active sports participation variables, but being a national athlete caused a positive change in both creativity in sport and professionalism in sport.

Keywords: Elite boxer, creativity in sport, professionalism in sport.

Spor Bilimleri Öğrencilerinin Küreselleşmenin Etkilerine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Eda ADATEPE[1]

[1] Bayburt Üniversitesi, Bayburt

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışma devlet üniversiteleri spor bilimleri alanında eğitim alan öğrencilerin spor bilimlerinde küreselleşmenin etkilerine yönelik görüşlerinin çeşitli değişkenler ile incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmada veri toplamak için kullanılan anket, kişisel bilgi formu ve Spor Bilimleri Öğrencilerinin Küreselleşmenin Etkilerine Yönelik Görüşleri Ölçeğinden oluşmaktadır. Verilerin analizinde, betimsel istatistikler, normallik testleri, bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), varyansların homojenliği için Levene testi, ikili karşılaştırmalarda Scheffe, Tamhane T2 testleri ve ilişki analizi için Spearman korelasyon analizi kullanılmıştır. Ayrıca, nokta çift serili korelasyon analizinden de faydalanılmıştır.

Bulgular: Cinsiyet değişkeni ile yapılan bağımsız gruplar t testinde, spor bilimlerinde küreselleşmenin etkilerine yönelik görüşler ölçeğinin sadece "Öğrenme ve Öğretme Süreci" alt boyutunda anlamlı farklılaşma olduğu belirlenmiştir. Kadın öğrencilerin görüşlerinde, daha yüksek ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Sınıf değişkeni ile yapılan varyans analizinde, "Yönetim" ve "Teknoloji" alt boyutlarında anlamlı farklılık görülürken, "Öğrenme ve Öğretme Süreci" alt boyutunda anlamlı fark olmadığı görülmüştür. Öğrencilerin küreselleşme etkilerinden memnuniyet düzeyleri ile ölçek alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları arasında, genelde ve ölçeğin tüm alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır. Spearman korelasyon analizi ile kişisel gelir ve ölçek alt boyutları arasında pozitif fakat zayıf anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Nokta çift serili korelasyon analizi, (düşük- yüksek sosyoekonomik düzey) gruplardaki öğrenci görüşleri, toplam puandaki değişimin %38,19'unu açıkladığını göstermektedir.

Sonuçlar: Bu örneklemde yer alan öğrencilerin %66,30'u küreselleşme etkilerinden memnun olduklarını belirtmiştir ve aritmetik ortalamaya göre bu örneklemde küreselleşme etkileri oldukça gözlenebilir düzeyde olarak görülmüştür. Farklı üniversiteler, spor eğitim kurumları ve spor sektörünün diğer alanlarındaki bireylere yönelik yapılacak çalışmaların, bu tartışmaya daha geniş katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Spor Bilimleri, Öğrenci Görüşleri

Examination of Sports Science Students' Views on the Effects of Globalization

Eda ADATEPE[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This study was conducted in order to examine the opinions of students studying in the field of sports sciences at state universities about the effects of globalization in sports sciences with various variables.

Materials and Methods: The questionnaire used to collect data in the research consists of a personal information form and the Scale of Sports Science Students' Views on the Effects of Globalization. In the analysis of the data, descriptive statistics, normality tests, independent groups t test, one-way analysis of variance (ANOVA), Levene test for homogeneity of variances, Scheffe, Tamhane "T2 tests for pairwise comparisons and Spearman correlation analysis for relationship analysis were used. In addition, point biserial correlation analysis was also used.

Findings: In the independent groups conducted with the gender variable, it was determined that there was significant differentiation only in the "Learning and Teaching Process" sub-dimension of the scale of views on the effects of globalization in sports sciences. In the female students' views", it is seen that they have a higher average. In the analysis of variance with the class variable, it was seen that there was a significant difference in the "Management" and "Technology" sub-dimensions, while there "was no significant difference in the "Learning and Teaching Process" sub-dimension. There is a statistically significant difference between" students' satisfaction levels with the effects of globalization and the mean scores they received from the scale sub-dimensions in general and in all sub-dimensions of the scale. With Spearman correlation analysis, positive but weak significant relationships were found between personal income and scale sub-dimensions. Point biserial correlation analysis, student' views in the (low & high socioeconomic level) groups explained 38.19% of the change in the total score.

Results: 66.30% of the students in this sample stated that they were satisfied with the effects of globalization and according to the arithmetic average, the effects of globalization were seen as quite observable in this sample. It is thought that the studies to be carried out for individuals in different universities, sports education institutions and other areas of the sports sector will contribute more broadly to this discussion.

Keywords: Globalization, Sports Sciences, Students' Views

Genç Yetişkinlerin Fiziksel Aktivite Düzeylerinin İncelenmesi

Gülşah ÜNVER[1]

[1]Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Osmaniye, Türkiye

ÖZET

Giriş ve Amaç: Son zamanlarda hareketsiz yaşam tarzı yaygınlaşmaktadır. Hareketsiz yaşam tarzı başta obezite olmak üzere birçok sağlık sorununa neden olabilir. Bu çalışmanın amacı genç yetişkinlerin fiziksel aktivite düzeylerini bazı değişkenler açısından incelemektir.

Yöntem: Bu çalışmaya toplam 206 kişi dâhil edilmiştir. Katılımcıların fiziksel aktivite düzeyi ve vücut kütle indeksi belirlenmiştir. Katılımcıların fiziksel aktivite düzeyi Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi kısa formu ile değerlendirilmiştir. Katılımcıların vücut kütle indeksini belirlemek için katılımcıların boy uzunluğu ve vücut ağırlığı ölçülmüştür.

Bulgular: Katılımcıların fiziksel aktivite skor ortalaması 2554,41±1935,35 MET-dk/hafta'dır. Katılımcıların vücut kütle indeksi ortalaması 21,96±3,21 kg/m^2 olarak belirlenmiştir. Fiziksel aktivite skoru bakımından erkekler ile kadınlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu bulunmuştur (p=0,023). Fiziksel aktivite skoru bakımından sigara kullananlar ile sigara kullanmayanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı saptanmıştır (p=0,131). Fiziksel aktivite kategorileri ile vücut kütle indeksi kategorileri arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulunmuştur (p=0,237).

Sonuçlar: Genç yetişkin bireylerde özellikle de kadınlarda fiziksel aktivitelere katılım artmalıdır. Fiziksel aktivite düzeyleri ile ilişkili olabilecek parametreler incelenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Vücut kütle indeksi, sigara, cinsiyet, fiziksel aktivite

Examination of Physical Activity Levels of Young Adults

Gülşah ÜNVER[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: A sedentary lifestyle has become widespread lately. The sedentary lifestyle can cause many health problems, especially obesity. The purpose of the present study was to examine the physical activity levels of young adults in terms of some variables.

Materials and Methods: A total of 206 people were included in the present study. The physical activity level and body mass index of the participants were determined. The physical activity level of the participants was evaluated with the short form of the International Physical Activity Questionnaire. In order to determine the body mass index of the participants, their height and body weight were measured.

Findings: The mean physical activity score of the participants was 2554.41±1935.35 MET-min/week. The mean body mass index of the participants was determined as 21.96±3.21 kg/m^2. It was found that there was a statistically significant difference between males and females in terms of physical activity score (p=0.023). It was determined that there was no statistically significant difference between smokers and non-smokers in terms of physical activity score (p=0.131). It was found that the relationship between physical activity categories and body mass index categories was not statistically significant (p=0.237).

Conclusions: The participation to physical activities should increase in young adults, especially women. Parameters that may be related to physical activity levels should be examined.

Keywords: Body mass index, cigarette, gender, physical activity

Fitness Yapan Bireylerin Egzersiz Bağımlılığı ve Yalnızlık İlişkisinin İncelenmesi

Batuhan ER[1], Recep CENGİZ[2]

[1]İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul
[2]Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı fitness yapan bireylerin egzersiz bağımlılığı ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkisinin incelenerek farklı değişkenlere göre değerlendirilmesidir. Belirtilen amaç doğrultusunda üniversite öğrencisi 104 kadın ve 196 erkek (YaşOrt.= 27,13 ± 9,866) olmak üzere 300 katılımcı ile çalışma gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Çalışmada ölçüm araçları olarak Yeltepe ve Can İkizler (2007) tarafından Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği sağlanan Egzersiz Bağımlılığı Ölçeği-21 ile Durak ve Durak (2010) tarafından Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması gerçekleştirilen UCLA Yalnızlık Ölçeği-III kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 25 paket programından yararlanılmış olup, tanımlayıcı istatistikler, bağımsız örneklemler için T-testi, tek faktörlü varyans analizi (ANOVA) ve basit doğrusal regresyon analizleri kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmada elde edilen bulgular incelendiğinde egzersiz bağımlılığı ve yalnızlık kavramları açısından cinsiyet değişkeni karşılaştırmalı sonuçlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmezken, düzenli spor katılımı, gelir durumu ve spor geçmişi değişkenleri açısından anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Bununla birlikte egzersiz bağımlılığı alt boyutları ve toplam puanı ile yalnızlık arasında negatif yönlü ilişki tespit edilmiştir. Ayrıca yalnızlık değişkeninin egzersiz bağımlılığının anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuçlar: Sonuç olarak fitness yapan bireylerde egzersiz bağımlılığı ve yalnızlık cinsiyet değişkenine göre farklılaşmazken, düzenli spor katılımı, gelir durumu ve spor geçmişi değişkenleri açısından farklılaştığı görülmektedir. Ayrıca katılımcı bireylerin egzersiz bağımlılığının yalnızlık düzeyleri ile ilişkili olduğu ve yalnızlık düzeylerinin egzersiz bağımlılığını etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Fitness katılımı gösteren bireylerinin yalnızlık düzeylerinin egzersiz bağımlılıkları ile etkileşim içerisinde olduğunu söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Egzersiz bağımlılığı, yalnızlık, fitness katılımcıları.

Examining the Relationship Between Exercise Dependence and Loneliness in Fitness Individuals

Batuhan ER[1], Recep CENGİZ[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study is to examine the relationship between exercise dependence and loneliness levels of fitness individuals and evaluate it according to different variables. In line with the stated purpose, the study was conducted with 300 participants, including 104 female and 196 male university students (Mean Age = 27.13 ± 9.866).

Materials and Methods: The Exercise Dependence Scale-21, whose Turkish validity and reliability was provided by Yeltepe and Can İkizler (2007), and the UCLA Loneliness Scale-III, whose Turkish validity and reliability study was conducted by Durak and Durak (2010), were used as measurement tools in the study. SPSS 25 package program was used to analyze the data, and descriptive statistics, T-test for independent samples, single-factor analysis of variance (ANOVA) and simple linear regression analyzes were used.

Findings: When the findings obtained in the study were examined, no significant difference was detected in the comparative results of the gender variable in terms of the concepts of exercise dependence and loneliness, while significant differences were detected in terms of regular sports participation, income status and sports history variables. However, a negative relationship was detected between exercise dependence sub-dimensions and total score and loneliness. Additionally, it was concluded that the loneliness variable is a significant predictor of exercise dependence.

Results: As a result, while exercise dependence and loneliness in fitness individuals do not differ according to gender variable, it is seen that they differ in terms of regular sports participation, income status and sports history variables. It was also concluded that the exercise dependence of the participating individuals was related to their loneliness levels and that their loneliness levels affected exercise dependence. It is possible to say that the loneliness levels of individuals participating in fitness interact with their exercise dependence.

Keywords: Exercise dependence, loneliness, fitness participants.

Spor Lisesi Öğrencilerinde Özgüven: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması

Ahmet Emin ARI[1], Sefa YILDIZ[2]

[1] Milli Eğitim Bakanlığı, Erzincan
[2] Gençlik ve Spor Bakanlığı, Sivas

ÖZET

Giriş ve Amaç: Çalışma Spor Lisesi öğrencilerinin özgüven düzeylerini belirlemeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Araştırma, Erzincan Spor Lisesi'nde öğrenim gören öğrenciler ile yürütülmüştür. Çalışma iki aşamalıdır. Birincisi, geliştirilmek istenen ölçeğin maddelerinin ve faktör yapısının belirlenmesi, ikincisi ise belirlenen maddelerin ve faktör yapısının doğrulanması ve uyum indeks değerlerinin istenen düzeyde olmasıdır. Araştırmanın birinci aşamasına 300, ikincisine 240 olmak üzere toplam 540 öğrenci katılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliliği Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile incelenmiştir. İçerik ve görünüş geçerliği için uzman kanısına başvurulmuştur.

Bulgular: Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı=.80 (KMO>.60), Bartlett's Sphericity *x*2=550.097 (p<.001, sd=55) testi anlamlıdır. AFA sonucunda ölçeğin iki faktörlü ve 9 maddeli olduğu ve faktörlerdeki maddelerin yük değerlerinin .52 ila .82 arasında değiştiği saptanmıştır. Ölçekte Faktör 1 kendiyle barışık olma, Faktör 2 ise kendini tanıma olarak isimlendirilmiştir. Ölçeğin iki faktörlü yapısının doğrulanması amacıyla uygulanan DFA sonucu model uyum indeks değerleri (χ^2 =41.219, sd=24, χ^2/sd=1.72, p=.01, RMSEA=.055, SRMR=.045, GFI=.96, CFI=.95, NNFI=.92, TLI=.92, IFI=.95) olarak saptanmıştır. Dolayısıyla ölçek yapısının mükemmel uyum gösterdiği anlaşılmaktadır. Ölçeğin geneli için Cronbach alfa güvenirlik katsayısı .74, 1. faktör için .72 ve 2. faktör için .56 olarak elde edilmiştir. Düzeltilmiş madde toplam korelasyonu t-testi sonucunda alt-üst %27'lik grup kıyaslamasında tüm maddelerin anlamlı olarak farklılaştığı (p<.001) görülmüştür. Ölçeğin iki yarı test güvenirliğinin incelenmesinde Spearman-Brown Sıra Farkları Korelasyon Katsayısı .75'tir.

Sonuçlar: Ölçekten toplam puan alınabilmektedir. Toplam puanın artması özgüvenin yüksek olduğunu göstermektedir. Geliştirilen ölçeğin psikometrik özelliklerinin yeterli olduğu bulgularla ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Spor Lisesi, Özgüven, Kendiyle Barışık Olma, Kendini Tanıma, Faktör Analizi

Self-confidence in Sports High School Students: A Scale Development Study

Ahmet Emin ARI [1], Sefa YILDIZ [2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The study aims to develop a valid and reliable measurement tool to determine the self-confidence levels of Sports High School students.

Materials and Methods: The study was conducted with students studying at Erzincan Sports High School. The study has two stages. The first was to determine the items and factor structure of the scale to be developed, and the second was to verify the items and factor structure and to ensure that the fit index values were at the desired level. A total of 540 students (300 in the first stage and 240 in the second stage) participated in the study. The construct validity of the scale was examined by Exploratory Factor Analysis (EFA) and Confirmatory Factor Analysis (CFA). Expert opinion was consulted for content and face validity.

Findings: The KMO sampling compatibility coefficient=.80 (KMO>.60) and Bartlett's Sphericity x2=550.097 (p<.001, sd=55) were significant. As a result of EFA, it was determined that the scale had two factors and 9 items and the loadings of the items in the factors ranged between .52 and .82. Factor 1 was named as being at peace with oneself and Factor 2 was named as self-recognition. As a result of CFA applied to verify the two-factor structure of the scale, model fit index values ($\chi 2$ =41.219, sd=24, $\chi 2$/sd=1.72, p=.01, RMSEA=.055, SRMR=.045, GFI=.96, CFI=.95, NNFI=.92, TLI=.92, IFI=.95) were determined. Therefore, it is understood that the scale structure shows excellent fit. Cronbach's alpha reliability coefficient for the overall scale was .74, .72 for factor 1 and .56 for factor 2. As a result of the corrected item-total correlation t-test, it was seen that all items differed significantly (p<.001) in the lower-upper 27% group comparison. The Spearman-Brown Rank Difference Correlation Coefficient was .75 for the two-half test reliability of the scale.

Results: A total score can be obtained from the scale. An increase in the total score indicates a high level of self-confidence. The findings revealed that the psychometric properties of the developed scale are adequate.

Keywords: Sports High School, Self-Confidence, Being at Peace with oneself, Self-Knowledge, Factor Analysis

Serbest Koruma Bölgesi Kuralı Değişikliğinin Curling Oyununa Etkisi

Fatih AĞDUMAN[1], Deniz BEDIR[2]

[1] Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, Erzurum.
[2] Erzurum Teknik Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Erzurum.

ÖZET

Giriş ve Amaç: Serbest Koruma Bölgesi (SKB) kuralı, son 30 yıl içerisinde curling sporunda uygulanan en önemli kurallardan biridir. Dünya Curling Federasyonu, 2018 yılında oyunun daha heyecanlı hale gelmesini sağlamak amacıyla bu kuralda değişiklik yapmıştır. Bu araştırmanın amacı, 2018 yılında uygulamaya konulan Serbest Koruma Bölgesi kuralının maç içinde toplam elde edilen puan, oynanan end sayısı ve maç başına gerçekleşen boş end sayısı gibi çeşitli parametreler üzerindeki etkisini incelemektir.

Yöntem: Çalışma kapsamında, Serbest Koruma Bölgesi kuralının değişikliğinden önceki 3 yıl (844 maç) ve sonraki 3 yıl (908 maç) boyunca kadınlar ve erkekler kategorisinde oynanan elit seviye uluslararası yarışmalar (Olimpiyat Oyunları, Dünya ve Avrupa Curling Şampiyonaları) değerlendirilmiştir. Veriler, Dünya Curling Federasyonu web sayfasından alınmıştır. Bağımsız Örneklem t-testi JASP 0.15.0.0 istatistik analiz programı aracılığıyla uygulanmıştır.

Bulgular: Dört taş SKB kuralı uygulandığında bir maçta üretilen toplam puan 12,36 ± 2,66 iken, beş taş SKB kuralında 12,73 ± 2,68 puan alınmıştır. Beş taş SKB kuralının uygulanmasıyla bir oyunda üretilen toplam puan istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde artmıştır ($p<.05$). Dört taş SKB'da maç başına boş end ortalaması 1,29 ± 1,13 iken, beş taş SKB kuralında bu değer 1,11 ± 1,06'dır. Beş taş SKB kuralında oyun başına oluşan boş end miktarının istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde azaldığı görülmektedir ($p<.05$).

Sonuçlar: Curling sporunda dört ve beş taş Serbest Koruma Bölgesi kuralları arasındaki bazı parametrelerdeki farkları inceleyen çalışmada, beş taş SKB kural değişikliğinden sonraki oyunlarda daha az boş end oynandığı ve maç başına daha fazla puan elde edildiği sonucuna varılmıştır. Elde edilen sonuçlar açısından, SKB değişikliğinden sonra curling'in hem oyuncular hem de izleyiciler için daha heyecan verici hale geldiği belirtilebilir.

Anahtar Kelimeler: Moncton kuralı, buz sporları, buz üzerinde satranç, kural değişikliği

The Impact of Free Guard Zone Rule Modification on the Game of Curling

Fatih AĞDUMAN[1], Deniz BEDIR [2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The Free Guard Zone (FGZ) rule, one of the most important elements that has been applied in the sport of curling for the last 30 years, was modified by the World Curling Federation in 2018 to add more excitement to the game. The aim of this research is to examine the effect of the modified FGZ rule which was put into practice in 2018 on various parameters such as the total points generated, the number of ends played and blank ends occuring per game.

Materials and Methods: Within the scope of the study elite level international competitions (Olympic Games, World and European Curling Championships) played for 3 years before (844 games) and after (908 games) the FGZ rule in the womens and mens category were evaluated. The data was taken from the Historical Results section of the World Curling Federation web page. Independent Sample t test was run in JASP 0.15.0.0 statistical analysis program.

Findings: The total number of points generated in a game when the four rock FGZ rule applied was 12.36 ± 2.66, while the five rock FGZ rule was 12.73 ± 2.68. In the application of the five rock FGZ rule, the total number of points generated in a game increased statistically significantly ($p<.05$). Average number of blank ends per game is 1.29 ± 1.13 in four rock FGZ, it is 1.11 ± 1.06 in five rock FGZ rule. It is seen that the amount of blank ends occurring per game in five rock FGZ rule decreased statistically significantly ($p<.05$).

Results: In the study examining the differences between the four and five rock FGZ rules in some parameters in the sport of curling, it was concluded that there are fewer blank ends and more points are being generated in the games after the five rock FGZ rule modification. In terms of results obtained it can be stated that the curling becomes more excited for both the curlers and spectators after the FGZ modification.

Keywords: Moncton rule, ice sports, chess on ice, rule change

Ruminasyonun Sporcuların Hedef Yönelimleri üzerindeki etkisinde Duygu Düzenlemenin Rolü

Adem SOLAKUMUR[1], Yılmaz ÜNLÜ[2]

[1] BAİBÜ Spor Bilimleri Fakültesi Bolu
[2] BAİBÜ Spor Bilimleri Fakültesi Bolu

ÖZET

Giriş ve Amaç: Sporcuların hedef yönelimlerini belirleyen psikolojik ve fizyolojik pek çok etken bulunmaktadır. Bu faktörden biri de ruminasyondur. Ruminasyon, sporcunun önceden deneyimlediği olumsuz yaşantıların veya sonuçların sporcunun zihnini sürekli meşgul etmesi sonucu sporcunun yeni deneyimlerinde de benzer sonuçlar oluşturacağı düşüncesinin zihinde tekerrür etmesidir. Sporcunun bu ve benzeri zorlukları aşmasında duygu düzenleme stratejilerinin önemli bir rolü vardır. Araştırmanın amacı, ruminasyonun sporcuların hedef yönelimleri üzerinde ki etkisinde duygu düzenleme stratejisinin rolünü incelemektedir.

Yöntem: Araştırma ilişkisel tarama yöntemine göre tasarlanmıştır. Veriler Google form ve yüz yüze anket aracılığıyla kolayda örnekleme yöntemine göre lisanslı 307 sporcudan elde edilmiştir. Demografik değişkenler ile ölçekler arası ilişkiler pearson korelasyon testi ile test edilmiştir. Modele ilişkin analizler SPSS 26 programında Process eklentisi ile aracı model (4) üzerinden test edilmiştir.

Bulgular: Elde edilen bulgulara göre yaş, lisans yaşı, gelir ve eğitim durumu ile Ruminasyon arasında pozitif, gelir düzeyi ile görev yönelimi ve bilişsel yeniden düzenleme arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Ruminasyonun sporcuların hedef yönelimleri üzerindeki düşük düzeyde etkisinde duygu düzenleme stratejilerinin tam aracı rol oynadığı tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Bu bulgulardan hareketle yaş, lisanslı sporculuk yaşı, gelir ve eğitim düzeyi arttığında sporcuların olumsuz deneyimleri zihinlerinde tekrar yaşama olasılıkları da artmaktadır. Yine gelir düzeylerinin artması sporcuların görev yönelimlerini ve bilişsel yeniden değerlendirme stratejilerini arttırmaktadır. Ayrıca Ruminasyonun sporcuların hedef yönelimleri üzerindeki olumsuz etkisinde duygu düzenleme stratejileri aracı bir rol üstlenmektedir.

Öneriler: Sportif performans üzerinde etkisi olan Ruminasyon gibi zorluklarla baş etmek için sporcuların duygu düzenleme stratejilerinin geliştirilmesi antrenör, spor yöneticileri ve spor uzmanlarına önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ruminasyon, Duygu düzenleme, Hedef yönelimi

The Role of Emotion Regulation in the Effect of Rumination on Athletes' Goal Orientation

Adem SOLAKUMUR[1], Yılmaz ÜNLÜ[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: There are many psychological and physiological factors that determine athletes' goal orientations. One of this factor is rumination. Rumination is the repetition in the mind of the athlete of the thought that the negative experiences or results he/she has previously experienced will create similar results in the athlete's new experiences as a result of constantly occupying the athlete's mind. Emotion regulation strategies play an important role in the athlete's ability to overcome these and similar difficulties. The purpose of the research is to examine the role of emotion regulation strategy in the effect of rumination on athletes' goal orientations.

Materials and Methods: The research was designed according to the relational screening method. The data was obtained from 307 licensed athletes using the convenience sampling method via Google form and face-to-face survey. Relationships between demographic variables and scales were tested with the Pearson correlation test. Analyzes regarding the model were tested on the intermediary model (4) using the Process add-on in the SPSS 26 program.

Findings: According to the findings, it was determined that there was a positive and significant relationship between age, undergraduate age, income and education level and Rumination, and a positive and significant relationship between income level and task orientation and cognitive reorganization. Additionally, it has been determined that emotion regulation strategies play a full mediator role in the low level effect of rumination on athletes' goal orientations.

Results: Based on these findings, as age, licensed athlete age, income and education level increase, the likelihood of athletes reliving negative experiences in their minds also increases. However, increasing income levels increases athletes' task orientations and cognitive reevaluation strategies. In addition, emotion regulation strategies play a mediating role in the negative effect of rumination on athletes' goal orientations.

Recommendations: It is recommended for coaches, sports managers and sports experts to develop emotional regulation strategies of athletes in order to cope with difficulties such as Rumination, which has an impact on sports performance.

Keywords: Rumination, Emotion regulation, Goal orientation.

Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Öğretmen Adaylarının Mesleğe Karşı Olan Yaklaşımları

Hasan Ceyhun CAN[1], Tuğba CAN [2]

[1]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, İstanbul
[2] İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, İstanbul

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı Beden Eğitimi ve Spor bölümü öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı olan yaklaşımlarının belirlenmesidir.

Yöntem: Bu araştırma karma yöntem araştırması olarak tasarlanmıştır, nicel ve nitel aşamalar içermektedir. Nicel aşama, tarama deseni kullanılarak planlanmış ve amaçlı örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Nitel aşama ise odak grup görüşmeleri ile gerçekleştirilmiş ve olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları arasında kişisel bilgi formu, Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeği ve araştırmacılar tarafından oluşturulan odak grup görüşmesi formu bulunmaktadır. Nicel veriler SPSS programıyla işlenmiş, nitel veriler ise içerik analizi yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular MAXQDA Analytics Pro 2020 programına aktarılmıştır.

Bulgular: Araştırma, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği tutumlarını incelemiş ve cinsiyet, sporculuk kariyeri, çalışma durumu ve sınıf düzeyi gibi faktörlerin etkisini değerlendirmiştir. Sonuçlar, cinsiyet ve sınıf düzeyinin tutumları etkilediğini göstermektedir. Araştırma, öğretmen adaylarının mesleki tercih, mesleki handikaplar, mesleğin geleceği ve kariyer önceliklerini ele almıştır. Katılımcılar, mesleki tercihlerini kişisel ilgi ve öğretmenlerin etkisiyle yapmışlardır. Meslek seçimlerinde gelir düşüklüğü ve itibar eksikliği gibi handikaplar belirgin hale gelmiştir. Mesleğin geleceği olumlu görülse de gelir konusundaki endişeler vardır. Katılımcılar öğretmenlik mesleğini kariyer önceliği olarak görmemekte, egzersiz uzmanlığı, akademisyenlik ve spor kariyerine daha fazla odaklanmaktadırlar.

Sonuçlar: Araştırma sonuçlarına göre, kadın öğretmen adaylarının mesleki tutumları erkeklerden farklıdır ve 1. sınıf öğrencilerinin tutumları olumlu yöndedir. Diğer faktörlerin ise tutumları üzerinde etkisi gözlenmemiştir. Öğretmenlik tercihlerinde kişisel ilgi ve meslekteki olumsuzluklar önemli rol oynamaktadır. Ancak, tüm zorluklara rağmen öğretmen adayları mesleğin geleceğini olumlu bir şekilde değerlendirmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi ve spor, öğretmen adayları, mesleki tutum, karma yöntem araştırması

Physical Education and Sports Teacher Candidates' Attitude Towards Their Profession

Hasan Ceyhun CAN[1], Tuğba CAN [2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study is to determine the attitudes of Physical Education and Sports teacher candidates towards the teaching profession.

Materials and Methods: This research was designed as a mixed methods study, comprising both quantitative and qualitative phases. The quantitative phase was planned using a survey design and employed a purposive sampling method. The qualitative phase was conducted through focus group interviews using a phenomenological design. The data collection tools used in the study included a personal information form, the Teacher Profession Attitude Scale, and a focus group interview form developed by the researchers. Quantitative data were analyzed using the SPSS program, while qualitative data were analyzed using content analysis. The findings were then transferred to the MAXQDA Analytics Pro 2020 program.

Findings: The research examined teacher candidates attitudes towards the teaching profession, considering factors such as gender, sports career, employment status, and grade level. The results indicate that gender and grade level influence attitudes. The study also addressed teacher candidates' professional preferences, professional handicaps, the future of the profession, and career priorities. Participants made their professional choices based on personal interests and the influence of teachers. Handicaps such as low income and lack of prestige became prominent in career choices. While the future of the profession is seen positively, concerns about income persist. Participants do not consider the teaching profession as a top career priority and are more focused on careers in exercise expertise, academia, and sports.

Results: According to the research results, female teacher candidates have different professional attitudes compared to males, and 1st-year students exhibit positive attitudes. The influence of other factors on attitudes was not observed. Personal interest and challenges in the profession play a significant role in teacher career preferences. However, despite all difficulties, teacher candidates evaluate the future of the profession positively.

Keywords: Physical education and sports, teacher candidates, professional attitude, mixed methods research

Yüksek Şiddetli İnterval Antrenmanlarının Kalp Hızı Değişkenliğine Etkileri

Hakan KARABIYIK[1]

[1]Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara

ÖZET

Giriş: Yüksek şiddetli interval antrenmanları (HİT) günümüzde en popüler antrenman yöntemleri arasında yer almaktadır. Bu antrenman yöntemi sporcularda önemli etkiler yarattığı rapor edilmektedir. Kalp hızı değişkenliği (HRV), otonom sinir sisteminin kardiyovasküler fonksiyon üzerindeki etkisini nicelendirmek için kullanışlı bir araçtır. Bu çalışmada yüksek şiddetli interval antrenmanlarının kalp hızı değişkenliği üzerine etkisi araştırılmıştır.

Metod: Çalışmaya sekiz futbol oyuncusu gönüllü olarak katılmıştır. Çalışma dört hafta sürmüştür. Antrenmanlar haftanın iki günü olacak şekilde toplamda sekiz seans olarak planlanmıştır. İlk iki hafta 15saniyelik maksimal yüklenmeleri 120 saniye dinlenerek 6 tekrar, son iki hafta ise aynı yüklenme dinlenme oranıyla dokuz tekrar bisiklet ergometresi ile yapılmıştır. Bu süreçte antrenmanlara başlamadan önce, antrenmanların ikinci haftasının sonunda ve antrenmanların tümü bittiğinde sporcuların kalp hızı değişkenliğini belirlemek için RMSSD değeri dinlenik durumdayken alınmıştır. Elde edilen bulguların analizinde SPSS programının 22 sürümü kullanılmıştır. Ölçüm noktalarında HİT'in HRV üzerine etkisi olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Veriler ortalama, ± standart sapma olarak verilmiş ve anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Elde edilen bulgulara göre RMSSD değeri antrenmanlara başlamadan önce 46,40 ± 16,10, ara testlerde 60,39 ± 17,33, son testlerde ise 70,14 ± 26,56 olarak bulunmuştur. Tek yönlü varyans analizinin sonucunda RMSSD'de ön testler ile ara testler arasında istatistiksel olarak fark bulunmamış ($p>0,05$), ön testler ile son testler arasında ise istatistiksel olarak fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Sonuç: Çalışmanın sonuçlarına göre yüksek şiddetli interval antrenmanlarının kalp hızı değişkenliğine etkisi olduğu sonucuna varılmıştır. Ancak etkilerin ortaya çıkabilmesi için iki haftalık antrenmanların yeterli olmadığı bunun için antrenmanların iki haftadan uzun olması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: HİT, HRV, futbol oyuncuları, kronik etki.

Effects of High-Intensity Interval Training on Heart Rate Variability

Hakan KARABIYIK[1]

ABSTRACT

Introduction: High-Intensity Interval Training (HIIT) is currently one of the most popular exercise methods. This training method has been reported to have significant effects on athletes. Heart rate variability (HRV) is a useful tool for quantifying the impact of the autonomic nervous system on cardiovascular function. In this study, the effect of high-intensity interval training on heart rate variability was investigated.

Method: Eight soccer players volunteered for the study. The study lasted for four weeks, with training sessions planned for two days a week, totaling eight sessions. The first two weeks involved 15-second maximal loads with 120 seconds of rest for 6 repetitions, while the last two weeks involved the same load-rest ratio for 9 repetitions using a bicycle ergometer. During this process, RMSSD values were measured in a resting state before starting the training, at the end of the second week of training, and after completing all the training sessions to determine the athletes' heart rate variability. SPSS version 22 was used for data analysis. One-way analysis of variance was used to determine if HIIT had an effect on HRV at measurement points. Data were presented as mean ± standard deviation, and a significance level of $p<0.05$ was accepted.

Results: According to the obtained results, the RMSSD value was 46.40 ± 16.10 before starting the training, 60.39 ± 17.33 in intermediate tests, and 70.14 ± 26.56 in final tests. One-way analysis of variance revealed no statistical difference between RMSSD in pre-tests and intermediate tests ($p>0.05$), but a statistically significant difference was found between pre-tests and final tests ($p<0.05$).

Conclusion: The results of the study suggest that high-intensity interval training has an effect on heart rate variability. However, for these effects to manifest, two weeks of training may not be sufficient, and longer training durations may be necessary.

Keywords: HIIT, HRV, soccer players, chronic effect

Üniversite Öğrencisi Sporcuların Kişilik Özelliklerinin Fair-Play Davranışına Etkisinin Araştırılması (Trabzon İl Örneği)

Muhammed KARAL[1], Samet ZENGİN[1]

[1] Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı, Trabzon

ÖZET

Giriş ve Amaç: Fair-play kelimesi, İngilizcede iyi doğru güzel anlamındaki "fair" ile oyun anlamındaki "play" kelimelerinin birleşiminden oluşmuştur. Günümüzde sportmenlik, sporda centilmenlik olarak karşılık bulan fair-play, sporcuların yarışma esnasında şartların zorlaşmasına rağmen, kurallara sabırla tutarlı ve bilinçli uymaları olarak tanımlanabilir. Sporcunun kendi fiziksel gücünün farkında olması, daha yüksek kapasiteye çıkmak için sorumluluklarının bilincinde çalışması, sportif başarılar uğruna spor ahlakını bırakmaması bilinci sporcu ahlakı içinde yer alır. Sporcu ahlakında, fair-play'i ilke edinmiş bir sporcu ahlaklı erdemli ve aynı zamanda, hoşgörü sahibidir. Fair-play davranışını etkileyen birçok etmen bulunmaktadır. Kişilerin bireysel özellikleri, ahlakları bunun en başında gelmektedir. Kişilik özellikleri, ahlakları tutum ve davranışlarını etkilemektedir. Bu da sporcuların fair-play davranışlarını değiştirmektedir. Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencisi sporcuların kişilik özelliklerinin fair-play davranışına etkisinin araştırılmasıdır.

Yöntem: Bu araştırmada, sporcuların kişilik faktörlerinin fair-play davranışlarını nasıl etkilediğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini, Üniversite Sporlarına katılım gösteren aktif sporcular oluşturmaktadır. Araştırmada, veri toplamak amacıyla; Gosling ve arkadaşları tarafından geliştirilen ve Atak tarafından Türkçeye uyarlanan "On-Maddeli Kişilik Ölçeği", Vallerand ve arkadaşlarının geliştirdiği ve Balçıkanlı tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan "Çok Boyutlu Sportmenlik Yönelimi Ölçeği" ve katılımcıların bazı kişisel bilgilerine ulaşabilmek için araştırmacı tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır**.**

Bulgular: Üniversite Sporlarına katılım gösteren aktif sporculardan ulaşılabilen ve gönüllü olarak çalışmaya katılmayı kabul eden 111 (%24,3'ü kadın, %75,7'si erkek) sporcu örneklemde yer almıştır.

Sonuçlar: Elde edilen bulgular, kadınların erkeklere göre, yaşı küçük olanların ise yaşı büyük olanlara göre daha fazla fair-play davranışına sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca sporcuların kişilik özelliklerinden "sorumluluk duygusu" $p<0,05$ düzeyinde, "yumuşak başlılık" ise $p<0,01$ düzeyinde fair-playe yönelik anlamlı bir etkiye sahiptir**.** Ayrıca branşlara göre en yüksek fair-play davranışını voleybol oyuncularının, en düşük ise futbol oyuncularının sahip olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Fair-play, sporcu ahlakı, sporcu tutum ve davranış, sportif başarı

Investigation of the Effect of Personality Characteristics of University Student-Athletes on Fair-Play Behavior (Trabzon Province Sample)

Muhammed KARAL[1], Samet ZENGİN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The word fair-play is formed by the combination of the English words "fair" meaning good, correct and beautiful, and "play" meaning game. Today, fair-play, which is translated as sportsmanship and sportsmanship in sports, can be defined as athletes' patience, consistent, and conscious compliance with the rules, despite the difficult conditions during the competition. The athlete's awareness of his own physical strength, working with awareness of his responsibilities to reach a higher capacity, and not abandoning his sports ethics for the sake of sporting achievements are included in the athlete's ethics. In sports ethics, an athlete who adopts fair-play as a principle is morally virtuous and, at the same time, tolerant. There are many factors that affect fair-play behavior. People's individual characteristics and morality come first. Personality characteristics, and morals affect their attitudes and behaviors. This changes the fair-play behavior of athletes. The purpose of this study is to investigate the effect of personality traits of university student-athletes on fair-play behavior.

Materials and Methods: This research aims to examine how athletes' personality factors affect their fair-play behavior. The population of the research consists of active athletes participating in University Sports. In the research, in order to collect data; "Ten-Item Personality Scale" developed by Gosling et al. and adapted to Turkish by Atak, "Multidimensional Sportsmanship Orientation Scale" developed by Vallerand et al. and adapted to Turkish by Balçıkanlı, and "Personal Information Form" prepared by the researcher to access some personal information of the participants.

Findings: Among the active athletes participating in University Sports, 111 (24.3% female, 75.7% male) athletes who could be reached and voluntarily agreed to participate in the study were included in the sample.

Results: The findings show that women have more fair-play behavior than men, and younger people have more fair-play behavior than older people. In addition, from the personality characteristics of the athletes, "sense of responsibility" has a significant effect on fair play at the $p<0.05$ level, and "agreeableness" has a significant effect on fair play at the $p<0.01$ level. In addition, it can be said that volleyball players have the highest fair-play behavior according to branches, and football players have the lowest.

Keywords: Fair-play, athlete morality, athlete attitude and behavior, sporting success

Bireysel Spor Yapan Bireylerde Spor Medyasının Etkisi ve Önemi

Muhammed KARAL[1], Akın ÇELİK[1]

[1] Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı, Trabzon

ÖZET

Giriş ve Amaç: Medya, iletişim kurma ihtiyacı ile ortaya çıkmış olan, teknolojiyle birlikte gelişen bir olgudur. Haberleşme ve bilgilendirme amaçlarıyla, gazete, radyo, televizyon ve son dönemlerde yaygınlaşan internet ağı, iletişim araçları olarak kullanılmaya başlanmıştır. Medya, kitlelere yayılma konusunda büyük öneme sahip bir araç olup en çok kullanılan bilgi aktarım ve iletişim aracı olarak toplumun öğrenmesi ve merakını gidermesi konusunda çok etkilidir. Spor, bir yaşam felsefesidir, aynı zamanda insanlığın doğuşundan şu anki yaşantıya kadar uzanmış ve insanlıkla ilişkisi her geçen gün artarak devam etmekte olan bir eylemdir. Sporun fiziksel ve ruhsal etkisinin artması ile, medya spor etkinliklerini daha fazla duyurmaya başlamıştır. Spor gazete ve dergilerinin, televizyon programlarının artması, bu konudaki ilginin arttığını göstermektedir. Bu çalışmamızda, sporun ve medyanın bu iç içe geçmiş birbirini destekleyen birlikteliği düşünüldüğünde, spor medyasının bireylerin spor yapması üzerinde etkilerinin olup olmadığını incelemeyi hedefledik. Spor yapan bireylerin, yaş, cinsiyet, eğitim düzeyleri gibi demografik verilerinin analizini ve spor medyasının destekleri konusundaki fikirlerini değerlendirme hedefi ile çalışmayı hazırladık.

Yöntem: Nitel araştırma türünde yapılan bu araştırmada, Doran tarafından geliştirilen likert tipi ölçeği olan **"**Spor Medyasının Etkisi Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek, 1-5 arasında puanlanmaktadır (Hiç Katılmıyorum 1, Katılmıyorum 2, Kısmen Katılıyorum 3, Katılıyorum 4 ve Tamamen Katılıyorum 5 puan). Spor Medyasının Etkisi Ölçeği; Spora Yönelmede Aile ve sosyal Çevre Üzerindeki Etki Düzeyi ve Spora Yönelmeye Neden Olan Diğer Faktörler Üzerindeki Etkisi olmak üzere 2 alt boyuttan oluşmaktadır. Yapılan araştırmada, ölçeğin güvenirliğini ölçmek için "Cronbach Alfa" katsayısına bakılmıştır.

Bulgular: "Bireysel Spor Yapan Bireylerde Spor Medyasının Etkisi ve Önemi"ni araştırdığımız bu çalışmada, spor yapan bireylerin spora yönelmesinde medyanın etkisi ve medyanın bu konudaki desteğinin belirlenmesi amacıyla nicel araştırma türünde yapılmıştır. Sporun ve medyanın bu iç içe geçmiş birbirini destekleyen birlikteliği düşünüldüğünde, spor medyasının bireylerin spor yapması üzerinde etkilerinin olup olmadığını incelemeyi hedefledik. Spor yapan bireylerin, yaş, cinsiyet, eğitim düzeyleri gibi demografik verilerinin analizini ve spor medyasının destekleri konusundaki fikirlerini değerlendirme hedefi ile çalışmayı hazırladık. Bu çalışmanın evrenini, bireysel sporcular; araştırmanın örneklemini ise Trabzon ve Rize ilinde bireysel spor yapan bireylerden gönüllülük esasına dayalı olarak katılan 147 kişiden oluşmaktadır.

Sonuçlar: Spor medyası tarafsız, dürüst ve daha kaliteli bir yayın çizgisi yakaladığı takdirde spora yönlendirme, sporun yaygınlaşmasına ve spor kültürüne katkı sağlama, işlevlerini de yerine getirebilecektir. Spor medyasının asli görevleri; spor coşkusunun yaratılıp sporun büyük kitlelere yayılmasını, tanınması sağlamaktır. Spor medyası bu görevleri yerine getirirken sorumluluk bilincinde, etik kurallara uygun, olayları değiştirmeden, sporun geliştirilmesine yönelik hizmet etmeye özen göstermelidir.

Anahtar Kelimeler: Spor medyası, Bireysel sporlar, İletişim, Kitle iletişimi, Spor

The Effect and Importance of Sports Media on Those Who Do Individual Sports

Muhammed KARAL[1], Akın ÇELİK[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Media is a phenomenon that emerged with the need to communicate and develop with technology. For communication and information purposes, newspapers, radio, television, and the internet network, which have become widespread in recent years, have begun to be used as communication tools. Media is a tool of great importance in spreading to the masses, and as the most used information transfer and communication tool, it is very effective in helping society learn and satisfy its curiosity. Sport is a philosophy of life, and at the same time, it is an action that extends from the birth of humanity to the current life and whose relationship with humanity continues to increase day by day. With the increase in the physical and spiritual impact of sports, the media has started to announce sports events more. The increase in sports newspapers, magazines, and television programs shows that interest in this subject is increasing. In this study, we aimed to examine whether sports media has any effects on individuals doing sports, considering this intertwined and mutually supporting unity of sports and media. We prepared the study with the aim of analyzing the demographic data of individuals who do sports, such as age, gender, and education levels and evaluating their opinions about the support of sports media.

Materials and Methods: In this qualitative research study, the "Sports Media Impact Scale", a Likert-type scale developed by Doran, was used. The scale is scored between 1-5 (Not at all Disagree 1, Disagree 2, Partially Agree 3, Agree 4, and Completely I Agree 5 points). Sports Media Impact Scale; Family and social factors in turning to sports Impact Level on the Environment and Other Factors Causing Inclination towards Sports It consists of 2 sub-dimensions: Effect on. In the research, the "Cronbach Alpha" coefficient was examined to measure the reliability of the scale.

Findings: In this study, in which we investigated "The Effect and Importance of Sports Media on Individuals Doing Sports", it was conducted in the form of quantitative research in order to determine the effect of the media on the tendency of individuals who do sports to engage in sports and the support of the media on this issue. Considering this intertwined and mutually supporting unity of sports and media, we aimed to examine whether sports media has any effects on individuals doing sports. We prepared the study with the aim of analyzing the demographic data of individuals who do sports, such as age, gender, and education levels and evaluating their opinions about the support of sports media. The population of this study is individual athletes; The sample of the research consists of 147 individuals who participate in individual sports in Trabzon and Rize provinces on a voluntary basis.

Results: If the sports media achieves an impartial, honest, and higher-quality broadcasting line, it will be able to fulfill its functions of directing sports, contributing to the popularization of sports and sports culture. The main duties of sports media are; To create sports enthusiasm and to spread and recognize sports to large masses. While performing these duties, sports media should be aware of their responsibilities, comply with ethical rules, and take care to serve the development of sports without changing the events.

Keywords: Sports media, Individual sports, Communication, Mass Communication, Sports

Spor Organizasyonu Katılımcılarının Beklenti Düzeylerinin İncelenmesi

Harun AYAR[1]

[1] İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spor organizasyonları ülkemizde ve tüm dünyada toplumun her kesimine hizmet etmektedir. İnsanlara yönelik gerçekleştirilen organizasyonlar bireyler tarafından gönüllü katılım ile sağlanmaktadır. Bir tür hizmet işletmesi olarak görülen spor organizasyonlarının nitelikli bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için en önemli unsurlardan biri katılımcıların beklentilerinin karşılanması olacağı düşüncesinden yola çıkılmıştır. Bu araştırmanın amacı spor organizasyonlarına katılan bireylerin, bu organizasyonlara yönelik beklentilerinin belirlenmesidir.

Yöntem: Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden nedensel karşılaştırma yöntemi kullanılarak tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama yöntemi olarak anket (survey) tekniği uygulanarak, veriler gönüllülük esasına dayalı online olarak toplanmıştır. Araştırmanın evrenini, ulaşılabilirlik ilkesi göz önünde bulundurularak, İstanbul İlinde Triatlon Federasyonu tarafından düzenlenen İstanbul Oral B Boğaziçi Triatlonu etkinliğine katılım sağlayan bireyler, örneklemini ise uygun örnekleme yöntemi ile belirlenen 359 erkek 84 kadın toplam 443 katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırmada toplanan veriler doğrultusunda çarpıklık ve basıklık değerlerine bakıldığında dağılımın normal olmadığı görülmektedir. Bu doğrultuda betimsel istatistik ve karşılaştırma sonuçları için Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testleri uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırma kapsamında katılımcıların beklenti düzeylerinin yüksek olduğu, katılımcıların çoğunluğunun üniversite mezunu, lisanslı sporcu, evli, erkek, 41-50 yaş aralığında olduğu ve organizasyona arkadaşlarıyla katılım sağladıkları görülmektedir. Katılımcıların beklenti düzeyleri ile cinsiyet, yaş, eğitim, medeni durum, katılım yılı, triatlon geçmişi ve kiminle katılım sağladığı sonucuna bakıldığında anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p>0,05$).

Sonuçlar: Triatlon organizasyonuna katılan bireylerin eğitim düzeylerinin ve yaş ortalamalarının yüksek olması ayrıca katılımcıların sporcu olmasından kaynaklı olarak beklentilerinin yüksek olduğu görülmektedir. Gerçekleştirilen bu organizasyona yönelik beklentilerinin ve katılımcıların olgunluk seviyelerinin yüksek olmasından kaynaklı olarak katılımcıların demografik özelliklerine göre bir farklılığa rastlanamamıştır. Bu durum katılımcıların genellikle benzer beklentilere sahip olduklarını ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Organizasyon, Beklenti

Examining the Expectation Levels of Sports Organization Participants

Harun AYAR[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Sports organizations serve all segments of society in our country and around the world. Organizations organized for people are provided by individuals with voluntary participation. It is based on the idea that one of the most important elements for the qualified organization of sports organizations, which are seen as a type of service enterprise, is to meet the expectations of the participants. The purpose of this research is to determine the expectations of individuals participating in sports organizations towards these organizations.

Materials and Methods: The research was carried out with a survey model using the causal comparison method, one of the quantitative research methods. By applying the survey technique as the data collection method, the data was collected online on a voluntary basis. The population of the research consists of individuals who participated in the Istanbul Oral B Bosphorus Triathlon event organized by the Triathlon Federation in Istanbul, taking into account the principle of accessibility, and the sample consists of a total of 443 participants, 359 men and 84 women, determined by the convenient sampling method. When the skewness and kurtosis values are examined in line with the data collected in the research, it is seen that the distribution is not normal. In this regard, Mann Whitney U and Kruskal Wallis tests were applied for descriptive statistics and comparison results.

Findings: Within the scope of the research, it is seen that the expectation levels of the participants are high, the majority of the participants are university graduates, licensed athletes, married, male, between the ages of 41-50, and they participate in the organization with their friends. There is no significant difference between the expectation levels of the participants and their gender, age, education, marital status, year of participation, triathlon history and who they participated with ($p>0.05$).

Results: It is seen that the education levels and average age of the individuals participating in the triathlon organization are high and their expectations are high due to the fact that the participants are athletes. Due to the high expectations of the organization and the maturity levels of the participants, no difference was found according to the demographic characteristics of the participants. This revealed that participants generally had similar expectations.

Keywords: Sports, Organization, Expectation

Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılında Spor Bilimleri Fakültesi Özel Yetenek Sınavlarına Giren Öğrencilerin Demokratik Tutumları, Etik Yönelimleri ve Spora Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki

Canan SAYIN TEMUR[1], Hamza Ali GÖKALP[2]

[1] Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara
[2] Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara

ÖZET

Giriş ve Amaç: Çalışmanın amacı cumhuriyetimizin 100. yılında özel yetenek sınavlarına giren öğrencilerin demokratik tutumları, etik yönelimleri ve spora yönelik tutumları arasında ki ilişkinin incelenmesidir. Ayrıca çalışmada öğrencilerin cinsiyetleri, anne-baba eğitimleri, anne-baba medeni durumları, maddi gelirleri, haftalık sporla geçen gün sayısı, sporculuk geçmişi ve sporcu lisans durumlarının demokratik yönelimlerine, etik durumlarına ve spora yönelik tutumlarına yönelik ilişkilerinin incelenmesi de amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma, nicel araştırma yöntemleri açısından değerlendirildiğinde değişkenler arası ilişkilerin yordayıcı etkilerinin incelendiği tanımlayıcı bir çalışmadır. Araştırma örneklemine spor bilimleri fakülteleri ve beden eğitimi spor yüksekokullarının özel yetenek sınavlarına katılan 319 öğrenci katılmıştır. Örneklem seçimi olasılığa dayalı olmayan kolayda örnekleme tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada araştırmacılar tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu", Türkçeye uyarlanması Gözütok (1995) tarafından yapılan "Demokratik Tutum Ölçeği", Yazıcı ve Yazıcı (2010) tarafından uyarlanan "Etik Durum Ölçeği" ve Şentürk (2014) tarafından geliştirilen "Spora Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler SPSS 23 paket programı kullanılarak yorumlanmış ve önem düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların demokratik tutum, etik durum ve spora yönelik tutumlarında cinsiyet, anne-baba medeni durum ve baba eğitim durumlarında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu, bununla birlikte katılımcıların demokratik tutum, etik durum ve spora yönelik tutumları ve alt boyutları arasında düşük ve orta düzeyde ilişki olduğu da görülmüştür.

Sonuçlar: Bu bağlamda katılımcıların cinsiyetlerinin, anne-baba medeni durumlarının ve baba eğitim durumunun demokratik tutumlarına, etik durumlarına ve spora yönelik olan tutumlarına etki eden önemli değişkenler olduğu ve incelenen değişkenler ve alt boyutları bağlamında oluşan ilişkilerin katılımcıların tutumlarına pozitif ve negatif yönde etki ettiği söylenebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Demokratik Tutum, Etik Durum, Spora Yönelik Tutum

The Relationship Between Democratic Attitudes, Ethical Orientations and Attitudes Towards Sport of the Students Who Entered the Special Talent Application Exams of the Faculty of Sports Sciences in the 100th Year of the Republic

Canan SAYIN TEMUR[1], Hamza Ali GÖKALP[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of the study is to examine the relationship between the democratic attitudes, ethical orientations and attitudes towards sports of the students who entered the special talent exams in the 100th anniversary of our republic. In addition, the study also aimed to examine the relationship between the students' gender, parental education, marital status of parents, financial income, number of sports days per week, sports history and sports licence status towards their democratic orientations, ethical attitudes and attitudes towards sports.

Materials and Methods: The research is a descriptive study in which the predictive effects of the relationships between variables are examined in terms of quantitative research methods. The research sample consisted of 319 students who participated in the special aptitude exams of sport sciences faculties and physical education and sports colleges. Sample selection was carried out by non-probability based convenience sampling technique. In the study, "Personal Information Form" prepared by the researchers, "Democratic Attitude Scale" adapted into Turkish by Gözütok (1995), "Ethical Situation Scale" adapted by Yazıcı and Yazıcı (2010) and "Attitude Towards Sport Scale" developed by Şentürk (2014) were used. The data were interpreted using SPSS 23 package programme and the significance level was taken as 0.05.

Findings: It was seen that there was a statistically significant difference in the participants' democratic attitude, ethical status and attitudes towards sport in terms of gender, marital status of parents and father's education level. With this result, it was also seen that there was a low and medium level relationship between the participants' democratic attitudes, ethical status and attitudes towards sports and their sub-dimensions.

Results: In this context, it was seen that the participants' gender, marital status of their parents and father's education level were important variables affecting their democratic attitudes, ethical status and attitudes towards sports. It can be said that the relationships formed in the context of the variables and sub-dimensions examined have positive and negative effects on the attitudes of the participants.

Keywords: Democratic Attitudes, Ethical Orientations and Attitudes Towards Sport.

Voleybol Antrenörlerinin Psikolojik İyi Oluş Düzeyleri İle Öz Yeterlik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Hamdullah ATEŞ[1], Nurdan ATEŞ[2]

[1] Dicle Üniversitesi, Diyarbakır
[2] Dicle Üniversitesi, Diyarbakır

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmada voleybol antrenörlerinin psikolojik iyi oluş düzeyleri ile öz yeterlik düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenerek bu iki değişken arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu araştırmanın örneklem grubunu 72 kadın, 138 erkek olmak üzere toplam 210 voleybol antrenörü oluşturmuştur.

Yöntem: Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi formu ile birlikte, Psikolojik İyi-Oluş Ölçeği ve Antrenör Yeterlilik Ölçeği-II kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler SPSS.22 paket programında analiz edilmiştir. Verilerin analizi işleminde betimleyici istatistikler, ikili grup karşılaştırmalarında bağımsız gruplar için t testi, çoklu grupları karşılaştırmada tek yönlü varyans analizi ANOVA, öz yeterlik ile psikolojik iyi oluş arasındaki ilişkiyi incelemek için pearson korelasyon testi uygulanmıştır. Ayrıca gruplar arasındaki farkın yönünü belirlemek için Post-Hoc testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmada elde edilen bulgulara göre voleybol antrenörlerinin psikolojik iyi oluş ve öz yeterlik düzeylerinin orta seviyenin üstünde olduğu belirlenmiştir. Voleybol antrenörlerinin psikolojik iyi oluş düzeylerinin cinsiyet, yaş, antrenörlük kademesi ve eğitim durumu değişkenlerine göre farklılaşmadığı ancak gelir durumu değişkenine göre farklılaştığı gözlenmiştir. Voleybol antrenörlerinin öz yeterlik düzeylerinin cinsiyet, yaş, antrenörlük kademesi, gelir durumu ve eğitim durumu değişkenlerine göre farklılaşmadığı gözlenmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak öğretmenlerin psikolojik iyi oluş düzeyleri ile öz yeterlik düzeyleri arasında zayıf düzeyde ve pozitif yönlü ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Antrenör, Psikolojik İyi Oluş, Öz Yeterlik

Investigation of the Relationship Between Volleyball Coaches' Psychological Well-Being Levels and Self-Efficacy Levels

Hamdullah ATEŞ[1], Nurdan ATEŞ[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This research aims to examine the psychological well-being levels and self-efficacy levels of volleyball coaches in terms of different variables and to determine the relationship between these two variables. The sample group of this research consisted of a total of 210 volleyball coaches, 72 female and 138 male.

Materials and Methods: Survey model was used in the research. Along with the Personal Information form, the Psychological Well-Being Scale and Coach Efficacy Scale-II were used as data collection tools. The data obtained as a result of the research were analyzed in the SPSS.22 package program. In the data analysis process, descriptive statistics, t-test for independent groups in pairwise group comparisons, one-way analysis of variance ANOVA in comparing multiple groups, and pearson correlation test were applied to examine the relationship between self-efficacy and psychological well-being. Additionally, Post-Hoc tests were used to determine the direction of the difference between groups.

Findings: According to the findings of the research, it was determined that the psychological well-being and self-efficacy levels of volleyball coaches were above the medium level. It has been observed that the psychological well-being levels of volleyball coaches do not differ according to gender, age, coaching level and education level variables, but they do differ according to the income level variable. It was observed that the self-efficacy levels of volleyball coaches did not differ according to gender, age, coaching level, income level and education level variables.

Results: As a result, it was determined that there was a weak and positive relationship between teachers' psychological well-being levels and self-efficacy levels.

Keywords: Coach, Psychological Well-Being, Self-Efficacy

Euroleague'de Normal Sezon ve PlayOff'ta Hücum Verimliliklerinin Karşılaştırılması

Övünç ERDEVECİLER[1], Tugay DURMUŞ[1]

[1]Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara

ÖZET

Giriş ve Amaç: Basketbolda hücum verimliliği, bir takımın veya oyuncunun hücumda ne kadar etkili olduğunu ölçen bir kavramdır. Hücum verimliliği, takım veya oyuncunun attığı sayıların, kullanılan hücum pozisyonlarının ve atışların sayısıyla orantılı olarak ne kadar başarılı olduğunu gösterir. Euroleague, kulüpler bazında Avrupa'nın en büyük basketbol organizasyonu olarak kabul görmektedir. Bu çalışmanın amacı Euroleague'de normal sezon ve PlayOff'ta hücum verimliliklerinin karşılaştırılmasıdır.

Yöntem: Bu çalışmada kullanılan, maç içi istatistikler *euroleaguebasketball.net/euroleague/stats/* web sitesinden çevrimiçi olarak elde edilmiştir. Araştırmada 2022-2023 sezonunda PlayOff oynayan 8 takımın normal sezon ve PlayOff'lardaki hücum verimlilikleri karşılaştırılmıştır. Araştırma kapsamında maç başı istatistikler kullanılmış olup kullanılan istatistik parametreleri şu şekildedir: Sayı, iki sayılık atış yüzdesi, toplam iki sayılık atış denemesi, üç sayılık atış yüzdesi, toplam üç sayılık atış denemesi, genel şut yüzdesi, toplam atış denemesi, serbest atış yüzdesi, serbest atış denemesi, asist ve top kaybı. Elde edilen veriler Paired Samples T-testi kullanılarak analiz edilmiştir. Tüm analizlerde SPSS paket programı (Version 26.0; IBM Corp., Armonk, NY, USA) kullanılmıştır.

Bulgular: Analizler, takımların PlayOff'larda daha az sayı attıklarını göstermiştir. Bununla beraber iki sayılık atış yüzdeleri ve genel şut yüzdeleri PlayOff safhasında anlamlı olarak düşmüştür. Asist de PlayOff'larda anlamlı olarak düşüş gösteren bir başka kategori olmuştur.

Sonuçlar: Sonuç olarak, Euroleague'de takımların hücum verimliliği PlayOff'larda normal sezona göre anlamlı biçimde düşmektedir. Bunun sebebinin takımların rakip analizine ayırdığı zaman ve savunma stratejilerinin optimize edilmesi olduğu düşünülmektedir. Bu araştırma hücum verimliliğinin sezonun farklı safhalarında karşılaştırılması ve bu doğrultuda düzenleme ve analizlerin yapılması açısından faydalı olabilir.

Anahtar Kelimeler: hücum verimliliği, performans analizi, basketbol

Comparison of Offensive Efficiencies in Euroleague Regular Season and PlayOff

Övünç ERDEVECILER[1], Tugay DURMUŞ[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Offensive efficiency in basketball is a concept that measures how effective a team or player is in offense. Offensive efficiency shows how successful the team or player is in proportion to the points scored, offensive positions used and the number of shots. Euroleague is considered the major basketball organization in Europe on a club basis. The purpose of this study is to compare offensive efficiencies in the regular season and PlayOff in the Euroleague.

Materials and Methods: Game-related statistics used in this study were obtained online from the website euroleaguebasketball.net/euroleague/stats/. In the research, the offensive efficiency of 8 teams playing PlayOff in the 2022-2023 season was compared in the regular season and PlayOffs. Per-game statistics used are as follows: Points, two-point field goal percentage, total two-point field goals attempted, three-point field goal percentage, total three-point field goals attempted, field goal percentage, total field goals attempted, free throw percentage, free throws attempted, assists and turnovers. The data obtained were analysed using the Paired Samples T-test. SPSS software (Version 26.0; IBM Corp., Armonk, NY, USA) was used in all analyses.

Findings: Analysis showed that teams scored fewer points in the PlayOffs. However, two-point shooting percentages and overall shooting percentages decreased significantly in the PlayOff phase. Assists were another category that showed a significant decrease in the PlayOffs.

Results: In conclusion, the offensive efficiency of teams in the Euroleague decreases significantly in the PlayOffs compared to the regular season. It is thought that the reason for this is the time teams spend on opponent analysis and optimizing their defensive strategies. This research may be useful for comparing offensive efficiency at different stages of the season and planning and analysing accordingly.

Keywords: offensive efficiency, performance analysis, basketball

13-15 Yaş Yüzme Sporcularinda 8 Haftalık Dairesel Kuvvet Antrenman Çalişmalarinin 50 Mt Serbest Stil Yüzme ve Aerobik Performans Değerlerine Etkisi

Serdar ADIGÜZEL[1], Samet SİTTİ[2]

[1] Siirt Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, Antrenörlük Eğitimi, Siirt, TÜRKİYE
[2] Siirt Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, Antrenörlük Eğitimi, Siirt, TÜRKİYE

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı 13-15 yaşındaki yüzme sporcularının performanslarına, dairesel kuvvet antrenmanının entegrasyonunun nasıl bir katkı sağladığını ortaya koymak, bu entegrasyonun 50mt serbest stil yüzme zamanlarına ve aerobik performanslarına etkisini incelemektir.

Yöntem: Bu kapsam doğrultusunda araştırmada aktif yüzme sporculuğuna devam eden 13-15 yaş aralığında 10'u erkek (%50), 10'u kadın (%50) olmak üzere toplam 20 sporcu gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada sporcular yüzme egzersiz grubu (n=10) ve yüzme + dairesel kuvvet egzersiz grubu (n=10) olarak ikiye ayrılmıştır. Araştırma kapsamında 8 haftalık egzersiz programı öncesinde ve sonrasında gruplardan aerobik performansı değerlendirmek için Cooper testi, 50mt serbest stil yüzme performansını değerlendirmek için ise 50mt serbest stil yüzme dereceleri kullanılarak ölçülmüştür. Yüzme + Dairesel kuvvet egzersizi grubuna uygulanan antrenman programı literatürde yer alan yüzme branşında en çok kullanılan on kas grubuna yönelik olarak hazırlanmıştır.

Bulgular: Araştırmada elde edilen verilerin analizinde ilk olarak kayıp veri ve uç veri analizleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca normallik varsayımları için çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmış ve dağılımın normal olduğu tespit edilmiştir. 8 haftalık antrenman programı sonrası yüzme egzersiz grubu ve yüzme + dairesel kuvvet egzersiz gruplarının ön test ve son testler ile grup içi farklılaşmaları ölçmek için Paired-Samples t-test kullanılmıştır. Gruplar arasındaki son testleri arasında fark olup olmadığını belirlemek için ise Bağımsız Örneklem T-testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında %5 anlamlılık ($p<0.05$) düzeyinde değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında elde edilen bulgular incelendiğinde, yüzme egzersiz grubunun ön test ve son test değerleri karşılaştırıldığında aerobik performans değişkeninde istatiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Ancak 50mt serbest stil yüzme derecesi değişkeninde istatiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Yüzme egzersiz+ dairesel kuvvet egzersizi grubundaki ön test ve son test değerlerini incelediğimizde ise, aynı şekilde aerobik performans düzeylerinde anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$), ancak 50mt serbest stil yüzme derecesi değişkeninde istatiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Gruplar arası farklılıkları incelediğimizde, yüzme egzersiz grubu ile yüzme + dairesel kuvvet egzersiz grubu arasında aerobik performans değişkeninde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). 50mt serbest stil yüzme performansında ise istatiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Sonuçlar: Sonuç olarak dairesel kuvvet egzersizlerinin 50mt serbest stil yüzme performansında olumlu bir etkiye sahip olduğu, yüzme + dairesel kuvvet egzersiz grubundaki sporcuların, sadece yüzme antrenmanı yapanlara göre ortalama olarak 3,44 saniye daha hızlı bir performans gösterdiği, ancak aerobik kapasite düzeylerinde belirgin bir etkisi olmadığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Yüzme, Dairesel Kuvvet Antrenmanı, Aerobik Performans

The Effect of 8-Week Circular Strength Training on 50 Mt Freestyle Swimming and Aerobic Performance Values in 13-15 Year Old Swimming Athletes

Serdar ADIGÜZEL[1], Samet SİTTİ[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this research is to reveal how the integration of circuit strength training contributes to the performance of 13-15 year old swimming athletes and to examine the effect of this integration on their 50m freestyle swimming times and aerobic performances.

Materials and Methods: In line with this scope, a total of 20 athletes, 10 males (50%) and 10 females (50%) between the ages of 13-15, who continue active swimming, participated in the research voluntarily. In the study, the athletes were divided into two: swimming exercise group (n = 10) and swimming + circular strength exercise group (n = 10). Within the scope of the research, the Cooper test was used to evaluate the aerobic performance of the groups before and after the 8-week exercise program, and the 50m freestyle swimming degrees were used to evaluate the 50m freestyle swimming performance. The training program applied to the Swimming + Circular Strength Exercise group was prepared for the ten most used muscle groups in the literature in the swimming branch.

Findings: In the analysis of the data obtained in the research, firstly, missing data and extreme data analyzes were carried out. Additionally, skewness and kurtosis values were examined for normality assumptions and it was determined that the distribution was normal. After the 8-week training program, Paired-Samples t-test was used to measure intra-group differences with the pre-test and post-tests of the swimming exercise group and swimming + circular strength exercise groups. Independent Sample T-test was used to determine whether there was a difference between the post-tests between the groups. The findings were evaluated at a 5% significance level ($p<0.05$) within a 95% confidence interval. When the findings obtained within the scope of the research were examined, no statistically significant difference was found in the aerobic performance variable when the pre-test and post-test values of the swimming exercise group were compared ($p>0.05$). However, a statistically significant difference was found in the 50m freestyle swimming degree variable ($p<0.05$). When we examined the pre-test and post-test values in the swimming exercise + circular strength exercise group, it was determined that there was no significant difference in aerobic performance levels ($p>0.05$), but there was a statistically significant difference in the 50m freestyle swimming degree variable ($p<0.05$). 0.05). When we examined the differences between the groups, it was determined that there was no statistically significant difference in the aerobic performance variable between the swimming exercise group and the swimming + circular strength exercise group ($p>0.05$). A statistically significant difference was found in 50m freestyle swimming performance ($p<0.05$).

Results: As a result, it can be said that circular strength exercises have a positive effect on 50m freestyle swimming performance, the athletes in the swimming + circular strength exercise group performed 3.44 seconds faster on average than those who did only swimming training, but it did not have a significant effect on aerobic capacity levels.

Keywords: Swimming, Circuit Strength Training, Aerobic Performance

Spor Bilimleri Fakültelerinde Görev Yapan Akademisyenlerin Mantar Yönetim Yaklaşımı ile Örgütsel Gelişmişlik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Pınar KARACAN DOĞAN[1], Ozan ÇIÇEK[2], Gamze DURMUŞ[3]

[1] Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara
[2] Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara
[3] Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara

ÖZET

Giriş ve Amaç: Tüm örgütlerde olduğu gibi, bilginin ve bilimsel araştırmanın merkezi olan üniversitelerde de çalışanların etkin bir biçimde görev yapabilmeleri için uygulanan yönetim yaklaşımları ve metotları, üniversitenin ve akademisyenlerin örgütsel gelişim seviyeleri açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu kapsamda çalışmanın amacı, spor bilimleri fakültelerindeki akademisyenlerin mantar yönetim yaklaşımı ile örgütsel gelişmişlik düzeyleri arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir.

Yöntem: Çalışmada, nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak; araştırmacılar tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu", Birincioğlu ve Tekin (2018) tarafından geliştirilen "Mantar Yönetim Ölçeği (MYÖ)" ile Çetin ve Karaokur (2022) tarafından geliştirilen "Örgütsel Gelişmişlik Düzeyi Belirleme Yönelimi Ölçeği (ÖGDBÖ)" kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Ankara'daki üniversitelerin spor bilimleri fakültelerinde görev yapan akademisyenler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini bu akademisyenler içerisinden seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilen 32 kadın 82 erkek olmak üzere toplam 114 kişi oluşturmaktadır. Araştırma için toplanan verilerin analizinde SPSS-24 paket programı kullanılmış olup anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak alınmıştır. Verilerin analizinde; değişkenler arasındaki ilişkinin belirlenebilmesinde t-Testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA), ölçekler arasındaki ilişkinin belirlenebilmesi için Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma verilerinden elde edilen sonuçlara göre, akademisyenlerin MYÖ'nin "yetersiz bilgi paylaşımı" ve "yetersiz iletişim" alt boyutlarının en yüksek, "güç kaybı endişesi" alt boyutunun ise en düşük ortalamaya sahip olduğu, ÖGDBÖ'nin de "örgütsel değerlendirme" alt boyutunun en yüksek, "örgütsel müdahale" alt boyutunun ise en düşük ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Akademisyenlerin, mantar yönetim algıları arttıkça örgütsel gelişmişlik düzeylerinin de artış gösterdiği söylenilebilir.

Sonuçlar: Elde edilen bulgular, akademik yönetim süreçlerinin ve eğitim stratejilerinin optimize edilmesinde kritik bir rehberlik rolü oynamaktadır. Fakültelerdeki öğretim üyelerinin örgütsel gelişim ve yönetim yaklaşımlarına dair deneyimleri, üniversitelerin sürdürülebilirlik, bilgi paylaşımı ve katılımcı yönetim gibi kritik konularda nasıl ilerleyebileceği konusunda önemli içgörüler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mantar Yönetim, Örgütsel Gelişmişlik, Örgütsel Gelişmişlik Düzeyi

Examination of the Relationship Between the Mushroom Management Approach and Organizational Development Levels of Academicians Working in Sports Sciences Faculties

Pınar KARACAN DOĞAN[1], Ozan ÇIÇEK[2], Gamze DURMUŞ[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: As in all organizations, the management approaches and methods applied in universities, which are centers of knowledge and scientific research, hold critical importance in terms of the organizational development levels of both the university and its academics. In this context the aim of the study is to examine the relationship between the mushroom management approach of academicians in sports science faculties and their organizational development levels in terms of various variables.

Materials and Methods: In the study, the relational screening model, one of the quantitative research methods, was used. As data collection tools; "Personal Information Form" prepared by the researchers, "Mushroom Management Scale (MMS)" developed by Birincioğlu and Tekin (2018), and "Organizational Development Level Determination Orientation Scale (ODLDOS)" developed by Çetin and Karaokur (2022) were used. The universe of the research consists of academicians working in the faculties of sports sciences in universities in Ankara. The sample of the research is composed of 32 women and 82 men, a total of 114 people, selected from these academicians by the random sampling method. For the analysis of the data collected for the research, the SPSS-24 package program was used, and the significance level was taken as $p<0.05$. In the analysis of the data; t-Test and one-way analysis of variance (ANOVA) were used to determine the relationship between the variables, and Pearson Correlation analysis was used to determine the relationship between the scales.

Findings: According to the results obtained from the research data, it was observed that the academicians had the highest average in the "insufficient information sharing" and "insufficient communication" sub-dimensions of the MMS, and the lowest average in the "fear of loss of power" sub-dimension. Similarly, it was observed that the "organizational evaluation" sub-dimension of the ODLDOS had the highest average, while the "organizational intervention" sub-dimension had the lowest average. It can be said that as the perceptions of academicians on mushroom management increase, their levels of organizational development also increase.

Results: The findings obtained play a critical guidance role in optimizing academic management processes and education strategies. The experiences of faculty members regarding organizational development and management approaches provide significant insights into how universities can progress on critical issues such as sustainability, information sharing, and participatory management.

Keywords: Mushroom Management, Organizational Development, Level of Organizational Development.

İdari Göreve Sahip Spor Bilimleri Akademisyenlerinin Enneagram Kişilik Tipleri ile Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Gamze DURMUŞ[1], Pınar KARACAN DOĞAN[2], Serdar CEYHUN[3]

[1] Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara
[2] Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara
[3] Bartın Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Bartın

ÖZET

Giriş ve Amaç: İdari görevlerde bulunan akademisyenler, eğitim kurumlarının stratejik hedeflerini belirleyen, yönlendiren ve bu hedeflere ulaşmada anahtar rol oynayan bireylerdir. Bu liderlik rollerini etkili bir şekilde yerine getirebilmeleri, akademik başarı, kurumsal etkinlik ve genel öğrenci memnuniyeti için kritik öneme sahiptir. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı, Türkiye'de spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında idari göreve sahip akademisyenlerin enneagram kişilik tipleri ile çok yönlü liderlik yönelimleri arasındaki ilişkinin bazı değişkenler açısından incelenmesidir.

Yöntem: Çalışmada, nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak; araştırmacılar tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu", Subaş ve Çetin (2017) tarafından geliştirilen "Enneagram Kişilik Ölçeği (EKÖ)" ve Dursun ve arkadaşları (2019) tarafından geliştirilen "Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Ölçeği (ÇYLYÖ)" kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Türkiye'de spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında idari göreve sahip akademisyenler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini bu akademisyenler içerisinden seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilen 34 kadın 110 erkek olmak üzere toplam 144 kişi oluşturmaktadır. Araştırma için toplanan verilerin analizinde SPSS-24 paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde; t-Testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma verilerinden elde edilen sonuçlara göre, akademisyenlerin EKÖ, TİP 1 (Mükemmeliyetçi) ve TİP 8 (Reis) alt boyutlarının en yüksek, TİP 2 (Yardımcı) alt boyutunun en düşük ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. ÇYLYÖ'nde ise yapısal liderlik alt boyunun en yüksek, politik liderlik alt boyunun en düşük ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Araştırma bulgularına göre, akademik alandaki idari görevlerin ve bireylerin kişilik özellikleri ile liderlik yönelimleri arasında belirgin ilişkiler olduğu ortaya koyulmaktadır. Özellikle, belli idari görevlere sahip akademisyenlerin belirli enneagram kişilik tipleri ve liderlik yönelimleri alt boyutlarıyla daha yüksek uyum gösterdikleri tespit edilmiştir. Ayrıca, cinsiyet, bölüm ve gelir düzeyi gibi değişkenlerin de bu ilişkilerde belirleyici olabildiği gözlemlenmiştir.

Sonuçlar: Elde edilen bulgular, akademik idari görevlerin belirli kişilik özellikleri ve liderlik yeteneklerini öne çıkarabileceği ya da bu yeteneklerin belirli görevler için daha uygun olduğu yönündeki kavramsal varsayımları desteklemektedir. Son olarak, idari göreve sahip akademisyenlerin, çok yönlü liderlik yönelimleri arttıkça enneagram kişilik özelliklerinin de artış gösterdiği söylenilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kişilik, Enneagram Kişilik, Liderlik, Çok Yönlü Liderlik

Examination of the Relationship Between Enneagram Personality Types and Multifaceted Leadership Orientations of Sports Sciences Academicians with Administrative Positions

Gamze DURMUŞ[1], Pınar KARACAN DOĞAN[2], Serdar CEYHUN[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Academics in administrative roles are individuals who define, guide, and play a key role in achieving the strategic goals of educational institutions. Their ability to effectively fulfill these leadership roles is of critical importance for academic success, institutional effectiveness, and overall student satisfaction. In this context, the aim of this study is to examine the relationship between the enneagram personality types of academics with administrative duties in higher education institutions providing sports education in Turkey and their multifaceted leadership orientations in terms of various variables

Materials and Methods: In the study, the relational screening model, one of the quantitative research methods, was used. As data collection tools; the "Personal Information Form" prepared by the researchers, the "Enneagram Personality Scale (EPS)" developed by Subaş and Çetin (2017), and the "Multifaceted Leadership Orientation Scale (MLOS)" developed by Dursun et al. (2019) were employed. The population of the study consists of academics with administrative duties in higher education institutions providing sports education in Turkey. The sample of the study comprises a total of 144 individuals, including 34 women and 110 men, selected from these academics using a random sampling method. The SPSS-24 software package was used for the analysis of the data collected for the study. In the analysis of the data, the t-Test and one-way analysis of variance (ANOVA), as well as Pearson Correlation analysis, were used.

Findings: According to the results obtained from the research data, it was observed that academicians have the highest averages in EPS, TYPE 1 (Perfectionist), and TYPE 8 (Challenger) sub-dimensions and the lowest average in TYPE 2 (Helper) sub-dimension. In MLOS, it was seen that the structural leadership sub-dimension had the highest average, and the political leadership sub-dimension had the lowest average. The findings of the study reveal significant relationships between academic administrative duties and individuals' personality characteristics and leadership orientations. In particular, it was determined that academicians with certain administrative duties exhibited a higher alignment with certain Enneagram personality types and sub-dimensions of leadership orientations. Additionally, it was observed that variables such as gender, department, and income level could also be determinant in these relationships.

Results: This supports conceptual assumptions suggesting that academic administrative duties may highlight specific personality traits and leadership abilities, or these abilities might be more suitable for specific tasks. In conclusion, it can be stated that as academicians in administrative roles increase their multifaceted leadership orientations, their Enneagram personality characteristics also show an increase.

Keywords: Personality, Enneagram Personality, Leadership, Multifaceted Leadership.

Adölesan Dönemindeki Futbolcuların Empati Becerileri ile Alay Edilme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Aygül ÇAĞLAYAN TUNÇ[1], Emre ACI[2]

[1]İstanbul Aydın Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul
[2]İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı ilk olarak adölesan dönemindeki futbolcuların empati becerileri ile alay edilme düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi, ikinci olarak adölesan dönemindeki futbolcuların empati becerileri ile alay edilme düzeyleri puanlarının bağımsız değişkenlere göre incelenmesidir.

Yöntem: Araştırma ilişkisel tarama modeline göre tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemini İstanbul Kağıthane ilçesindeki adölesan futbolcular arasından kolayda örnekleme yöntemiyle seçilen 158 kişi oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanmasında kişisel bilgi formu, empati ölçeği ve çocuk ve ergenlerde alay edilme ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi bilgisayar ortamında SPSS programıyla yapılmış, Skewness ve kurtosis değerlerinin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiş, ikiden fazla olan gruplarda karşılaştırmalar one way anova testi ile yapılmıştır. Korelasyon analizi için pearson korelasyon testi kullanılmıştır. Tüm testler için anlamlılık düzeyi $\alpha=0,05$ tir.

Bulgular: 13-14 yaş grubunun alay edilme ölçeği okul alt boyut puan ortalaması 17-18 yaş grubundan yüksektir. 2-3 kardeşi olanların empati ölçeği puan ortalaması 4 ve fazla kardeşi olanlardan yüksektir. Anne baba ayrı olan katılımcıların alay edilme ölçeği fiziksel görünüş alt boyut puan ortalaması anne baba birlikte olanlardan yüksektir. Empati becerisi ölçeği ile alay edilme ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır.

Sonuç: Araştırmada yaşa göre; 13-14 yaş aralığındaki katılımcıların alay edilme düzeyi 17-18 yaş aralığındaki öğrencilerden yüksekken empati becerisinde anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Kardeş sayısına göre; empati becerisi, 2-3 kardeşi olanların 4 ve fazla kardeşi olanlardan yüksek çıkarken alay edilme açısından anlamlı bir farklılık yoktur. Ebeveyn durumuna göre; empati becerisi düzeylerinde anlamlı bir farklılık yokken; alay edilme fiziksel görünüş alt boyutunda anne babası ayrı olanların anne babası birlikte olanlara göre alay edilme düzeyleri yüksektir.

Anahtar Kelimeler; Adölesan dönem, empati, alay edilme

Examining The Relationship Between Empathy Skills And Ridicule Levels of Adolescent Football Players

Aygül ÇAĞLAYAN TUNÇ[1], Emre ACI[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The purpose of this study is firstly, to examine the relationship between empathy skills and ridicule levels of adolescent football players, and secondly, to examine the scores of empathy skills and ridicule levels of adolescent football players according to independent variables.

Materials and Methods: The research was designed according to the relational survey model. The sample of the research consists of 158 people selected by convenience sampling method among adolescent football players in Istanbul Kağıthane district. Personal information form, empathy scale and teasing scale in children and adolescents were used to collect the research data. The data were analysed with SPSS programme in computer environment, it was determined that skewness and kurtosis values showed normal distribution, and comparisons were made with one way anova test in groups of more than two. Pearson correlation test was used for correlation analysis. The significance level for all tests is α=0,05.

Findings: The mean score of the 13-14 age group in the school sub-dimension of the teasing scale is higher than the 17-18 age group. The mean empathy scale score of those with 2-3 siblings is higher than those with 4 or more siblings. The mean scores of the physical appearance sub-dimension of the teasing scale of the participants whose parents were separated were higher than those whose parents were together. There is no statistically significant relationship between empathy skill scale and ridicule scale.

Results: In the study, according to age; while the level of ridicule of the participants between the ages of 13-14 was higher than the students between the ages of 17-18, there was no significant difference in empathy skills. According to the number of siblings; while empathy skills of those with 2-3 siblings were higher than those with 4 or more siblings, there was no significant difference in terms of ridicule. According to parental status; while there is no significant difference in empathy skill levels; in the physical appearance sub-dimension of ridicule, those whose parents are separated have higher levels of ridicule than those whose parents are together.

Keywords: Adolescence, empathy, being ridiculed.

Elit Sporcularda Egzersiz Bağımlılığı ile Prososyal ve Antisosyal Davranış Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Aygül ÇAĞLAYAN TUNÇ [1], Uğur AKTAŞ[2]

[1] İstanbul Aydın Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi
[2] İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı ilk olarak elit sporcuların egzersiz bağımlılığı ile prososyal ve antisosyal davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi, ikinci olarak egzersiz bağımlılığı ile prososyal ve antisosyal davranışları arasındaki ilişkinin bağımsız değişkenlere göre incelenmesidir.

Yöntem: Bu araştırma ilişkisel tarama modeline göre tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemini kolayda örnekleme yöntemiyle seçilen İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü'nde spor yapan 18 yaş üstü 91 elit sporcu oluşturmaktadır. Veri toplamasında ''Kişisel Bilgi Formu'', Tekkurşun Demir ve arkadaşları (2018) tarafından geliştirilen ''Egzersiz Bağımlılığı Ölçeği'' ile Kavussanu ve Boardley (2009) tarafından geliştirilmiş, Türkçe geçerlilik ve güvenirlik çalışması Sezen Balçıkanlı tarafından (2013) yapılan ''Sporda Prososyal Ve Antisosyal Davranış Ölçeği'' kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS programıyla yapılmış, öncelikle kullanılacak testlerin türü ile ilgili normal dağılım değerleri analiz edilmiştir. Skewness ve kurtosis değerlerinin normal dağılımı gösterdiği tespit edilmiş ve ikili karşılaştırmalarda bağımsız örneklem t testi, kullanılmıştır. Korelasyon analizi için pearson korelasyon testi kullanılmıştır. Tüm testler için anlamlılık düzeyi α=0,05 kullanılmıştır.

Bulgular: Cinsiyete göre egzersiz bağımlılığı ölçeği ve alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmazken, prosoyal ve antisosyal davranış ölçeği açısından takım arkadaşına antisosyal davranış alt boyutuna göre erkeklerin takım arkadaşına antisosyal davranış puan ortalamaları kadınlardan yüksektir. Yaşa göre; egzersiz bağımlılığı ve prosoyal ve antisosyal davranış ölçekleri puan ortalamalarında istatistiksel açıdan anlamlı bir sonuç bulunmamıştır. Katılımcıların kendini içedönük ve dışadönük tanımlama değişkenine göre egzersiz bağımlılığı ile prosoyal ve antisosyal davranışları arasında anlamlı bir sonuç bulunmamıştır.

Sonuçlar: Araştırmada egzersiz bağımlılığı ile prosoyal-antisosyal kişilik arasındaki ilişkide; cinsiyete göre anlamlı sonuç bulunurken, yaş ve katılımcıların kendisini tanımlamalarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir sonuç bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Elit sporcu, egzersiz bağımlılığı, prososyal antisosyal kişilik

Exercise Addiction and Prosocial and Examining The Relationship Between Antisocial Behavior

Aygül ÇAĞLAYAN TUNÇ [1], Uğur AKTAŞ[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study is, firstly, to examine the relationship between exercise addiction and prosocial and antisocial behaviors of elite athletes, and secondly, to examine the relationship between exercise addiction and prosocial and antisocial behaviors according to independent variables.

Materials and Methods: This research was designed according to the relational screening model. The sample of the research consists of 91 elite athletes over the age of 18 who play sports in Istanbul Metropolitan Municipality Sports Club, selected by convenience sampling method. In data collection, the "Personal Information Form" was used, the "Exercise Addiction Scale" developed by Tekkurşun Demir et al. (2018) and the "Exercise Addiction Scale" developed by Kavussanu and Boardley (2009), whose Turkish validity and reliability study was conducted by Sezen Balçıkanlı (2013). Prosocial and Antisocial Behavior in Sports Scale' was used. Data analysis was done with the SPSS program, and firstly, normal distribution values related to the type of tests to be used were analyzed. It was determined that skewness and kurtosis values showed normal distribution and independent samples t test was used in pairwise comparisons. Pearson correlation test was used for correlation analysis. A significance level of α=0.05 was used for all tests.

Findings: While there is no statistically significant difference in the exercise addiction scale and its sub-dimensions according to gender, in terms of prosocial and antisocial behavior scale, according to the sub-dimension of antisocial behavior towards a teammate, the mean score of men's antisocial behavior towards a teammate is higher than that of women. According to age; No statistically significant results were found in the mean scores of the exercise addiction and prosocial and antisocial behavior scales. According to the participants' self-identification variable as introvert and extrovert, no significant result was found between exercise addiction and prosocial and antisocial behaviors.

Results: In the research, the relationship between exercise addiction and prosocial-antisocial personality; While there was a significant result according to gender, no statistically significant result was found according to age and self-definition of the participants.

Keywords: Elite athlete, exercise addiction, prosocial antisocial personality

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Liderlik Özelikleri

Kayhan SERIN[1], Fatma SERIN[2]

[1] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur
[2] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur

ÖZET

Giriş ve Amaç: Eğitim camiasının en önemli sacayağını oluşturan öğretmenler açısından liderlik önemli bir konuma sahiptir. Beden Eğitimi Öğretmenleri de kendine özgü alanları ve uygulamaları olan, araştırma-planlama yapan, karar verebilen bir branş olarak öne çıkmaktadır. Çünkü Beden Eğitimi Öğretmenleri sadece okulda sorumlu oldukları ders dışında öğrencilerin okul sporlarına katılması ve öğrencilerin yeteneklerine göre doğru branş seçimlerinden de sorumludurlar. Öğrencileri doğru branş ve hedeflere yöneltmekte liderlik becerisi gerektirmektedir. Diğer branş öğretmenlerine nazaran okul bahçesi ya da spor salonu gibi sınıf ortamından ziyade daha geniş bir alanda öğrencilerden sorumlu oldukları için liderlik konusunda eğitim camiası içerisinde araştırmalara katkıları daha fazla önem arz etmektedir.

Yöntem: Bu çalışma derleme modeline göre gerçekleşmiştir.

Sonuçlar: Eğitim camiasında etkin bir lider olmak çok önemlidir. Netice itibariyle bir grup olan öğrencileri etkin bir şekilde doğru hedefe yönlendirmek muhakkak bir liderlik ruhu ister. Beden Eğitimi Öğretmenleri çağa ayak uyduran sahip oldukları liderlik potansiyelini en iyi şekilde kullanan gruptur. Daha önce yapılan araştırmalar çerçevesinde Beden Eğitimi Öğretmenlerinin diğer brans öğretmenlerinden daha etkin bir lider oldukları görülmektedir. Bu sebeple Beden Eğitimi Öğretmenlerinin bürokratik çevrede farklı makamlara gelmelerinin önü açılmasıyla hem eğitim hem spor anlamında ülkemize sunacağı katkı yadsınamaz.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi Öğretmenleri, Liderlik. Liderlik Tipleri.

Leadership Characteristics of Physical Education Teacherss

Kayhan SERIN[1], Fatma SERIN [2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Teachers, who make up the most significant pillar of the education community, have an essential place in leadership. Another specialty that stands out is that of physical education teachers, which has its own disciplines, applications, planning, and decision-making processes. in light of Physical Education In addition to the courses they are in charge of at school, teachers are also in charge of the students' involvement in school sports and the choice of the appropriate branch based on their ability. Leadership abilities are needed to steer pupils toward the appropriate branch and goals. They are in charge of pupils in a larger area than other branch instructors are, such as the school gym or garden, therefore their contributions to study in the field of education on leadership are more significant.

Materials and Methods: The review model was used to conduct this study.

Results: Being a successful leader in the education sector is crucial. As a result, effectively guiding a group of students to the appropriate destination calls for a leadership spirit. The group that best adapts to the times and makes the best use of their leadership potential is the group of physical education teachers. Physical education instructors are more effective leaders than other branch teachers, according to the framework of earlier studies. By making it possible for them to advance to various positions in the bureaucratic environment, we are ensuring that the contribution of physical education teachers to our nation in terms of both education and sports cannot be discounted.

Keywords: Physical Education Teachers, Leadership, Leadership Types.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen Adaylarının Öğretimde Bilinçli Farkındalık ile Öğretmenliğe Hazır Olma Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Nazlı YANAR TUNÇEL[1]

[1] Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Karaman

ÖZET

Giriş ve Amaç: Öğretmenlerin mesleğe yönelik hazır olmaları mesleklerinde karşılaşacakları zorluklar ile mücadeleye yönelik yeterli olmaları, öğretimin niteliğini ve verimini arttıracak şekilde donatılmaları oldukça önemlidir. Farkındalık düzeyi yüksek olan öğretmenler, öğrenciler ile etkileşimlerinde kendi davranışlarının etkisini daha kolay görebilmektedirler. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretimde bilinçli farkındalık ile öğretmenliğe hazır olma düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem: Çalışmaya başlamak için gerekli izin 17.05.2023 tarihinde Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan alınmıştır (E-75732670-020-130080). Çalışmanın araştırma grubunu beden eğitimi ve spor öğretmenlik bölümünde okuyan 105 öğrenci oluşturmaktadır. İlişkisel tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmada veri toplama aracı olarak Öğretimde Bilinçli Farkındalık Ölçeği ve Öğretmenliğe Hazır Olma Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeklerden elde edilen veriler Jamovi 1.8.2 istatistik yazılım programında analiz edilmiştir. Verilerin analizinde; ikili grup karşılaştırmalarında Independent Samples T test, ikiden fazla gruplarda One Way ANOVA testi; ilişkisel analizde Pearson korelasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Analiz sonuçlarına göre katılımcıların öğretimde bilinçli farkındalık ölçeğinin, cinsiyet değişkeni arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark tespit edilmemiştir. Katılımcıların öğretmenliğe hazır olma ölçeğinin teknolojik yeterlilik alt boyutu puanları ile cinsiyet değişkeni arasında istatistiksel açıdan erkekler lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Sınıf değişkenine göre öğretmenliğe hazır olma ölçeği ve öğretimde bilinçli farkındalık ölçeği puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark tespit edilmemiştir. Etkili öğrenme ortamı alt boyutu ile öğretim sürecini tasarlama (r=0.76), öğrenimi anlama (r=0.78), teknolojik yeterlilik (r=0.72) alt boyutları ve öğretmenlik mesleğine hazır olma ölçeği toplam (r=0.91) puanları arasında istatiksel açıdan anlamlı pozitif yönde yüksek bir ilişki vardır. Öğretmenlik mesleğine hazır olma ölçeği toplam puanı ile öğretimde bilinçli farkındalık ölçeği toplam puanları arasında istatiksel açıdan zayıf bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (r=0.25).

Sonuçlar: Katılımcıların öğretmenlik mesleğine hazır olma toplam ölçek puanı ve teknolojik yeterlilik alt boyutunun cinsiyet değişkeninden etkilendiği söylenebilir. Bu sonucun erkek katılımcıların özellikle bilgisayar okuryazarlığı ile ilgili alanlarda teknolojinin entegrasyonuna yönelik daha olumlu bakış açılarına sahip oldukları düşünülebilir. Ayrıca sınıf düzeyi yükseldikçe öğretmen adaylarının mesleğe yönelik hazır bulunuşluklarının arttığı görülmektedir. Bu sonucun gelişmiş mesleki becerilere sahip oldukları yönünde değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Bilinçli farkındalık, Öğretmenliğe hazır olma, Beden eğitimi öğretmen adayı

Investigation of the Relationship Between Conscious Awareness and Teacher Readiness Levels of Physical Education and Sports Teacher Candidates in Teaching

Nazlı YANAR TUNÇEL[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: It is very important for teachers to be ready for the profession, to be adequate to combat the difficulties they will face in their profession, to be equipped in such a way as to increase the quality and efficiency of teaching. Teachers with a high level of awareness are able to see the impact of their own behavior more easily in their interactions with students. In this context, the aim of this study is to examine the relationship between conscious awareness and teacher readiness levels of physical education teacher candidates in teaching.

Materials and Methods: The necessary permission to start the study was obtained from the Scientific Research and Publication Ethics Committee of Karamanoğlu Mehmetbey University Social and Humanities on 17.05.2023 (E-75732670-020-130080). The research group of the study consists of 105 students studying in the department of physical education and sports teaching. In the research carried out in the relational screening model, the Conscious Awareness Scale and the Teacher Readiness Scale were used as data collection tools. The data obtained from the scales were analyzed in the Jamovi 1.8.2 statistical software program. In the analysis of the data; Independent Samples T test for binary group comparisons, One Way ANOVA test for more than two groups; Pearson correlation test was used in relational analysis.

Findings: According to the results of the analysis, no statistically significant difference was found between the participants' conscious awareness scale in teaching and the gender variable. Statistically significant difference was found in favor of men between the technological competence sub-dimension scores of the participants' readiness for teaching scale and the gender variable. According to the classroom variable, there was no statistically significant difference between the scores of the teacher readiness scale and the conscious awareness scale in teaching. There is a statistically significant positive correlation between the effective learning environment sub-dimension and the design of the teaching process (r=0, 76), understanding learning (r=0 ,78), technological competence (r=0, 72) sub-dimensions and the total scores of the teacher readiness scale (r=0,91). It has been found that there is a statistically weak relationship between the total score of the teacher readiness scale and the total scores of the conscious awareness scale in teaching (r=0,25).

Results: It can be said that the total scale score of the participants' readiness for the teaching profession and the sub-dimension of technological competence are influenced by the gender variable. It can be considered that this result shows that male participants have more positive perspectives towards the integration of technology, especially in areas related to computer literacy. In addition, it is observed that the readiness of teacher candidates for the profession increases as the grade level increases. It can be assessed that this result indicates that they have advanced professional skills.

Keywords: Conscious awareness, Being ready for teaching, Physical education teacher candidate

Beden Eğitimi ve Sporda Eğitsel Oyun

Fatih KARAKAŞ[1]

[1]Sinop Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Sinop, Türkiye

ÖZET

Oyun çocukların tecrübe edinme, çevreyi keşfetme, duygu ve düşüncelerini ifade edebilme durumunu destekleyen bir araç olarak ifade edilebilir. Aynı zamanda oyun çocuk için bir mutluluk kaynağı ve sosyal yaşamın bir yansıması olarak bilinen bir etkinlik türüdür. Öte yandan eğitsel oyun ise kişiyi eğlendirirken aynı zamanda eğitmeyi amaçlayan bir araçtır. Bu çalışmada beden eğitimi ve sporda eğitsel oyunların etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Eğitsel oyunlar kişinin yeteneğini ortaya çıkaran, kurallara uymayı amaçlayan bir etkinlik türüdür. Bir eğitsel oyunun planlanması için yaş, oyuncu sayısı, oynama düzeni ve materyaller göz önünde bulundurulmalıdır. Eğitsel oyun çocuğun fiziksel gelişiminin yanında soyut düşünebilmesi, yaratıcılığının ortaya çıkması, empati kurabilmesi, paylaşma ve sosyal ilişki kurmasına olanak sağlamaktadır. Bir öğretmen için eğitsel oyun, öğretimi kolaylaştırır. Bir antrenör için eğitsel oyun sporcunun reflekslerini güçlenmesinde etkili olan bir araçtır. İlaveten bir ebeveyn için ise eğitsel oyun; çocuğunun sorumluluk duygusunu kazanması, kendine güveni artması, kurallara uyması anlamına gelmektedir. Özellikle okul kurumlarında hem engelli hem de normal gelişim gösteren öğrencilerimiz bulunmaktadır. Özellikle iki akran gruplarının etkinliklere katılabilmesi için yapılan planlamaların özenle hazırlanması gerekmektedir. Dolayısıyla oyunun öğretim sürecinde; kolaydan zora doğru gösterilmeli ve tanıtılmalıdır. Oyunun adı ve kuralları açıkça ifade edilmeli ve kurallar belirtilmelidir. Kazanan ve kaybeden takımların birbirini tebrik etmesi özellikle erken yaş gruplarında öğretilmelidir. Beden eğitimi ve spor dersleri; öğrencilerin fiziksel becerilerini geliştirmelerine ve aynı zamanda eğlenirken öğrenmelerine yardımcı olabilir. Dolayısıyla öğrencilerin yaşları ve seviyelerine uygun olarak planlamaların yapılması önem arz etmektedir.

Anahtar kelimeler: Beden eğitimi ve spor, Eğitsel Oyun, Oyun

Physical Education and Educational Games In Sports

Fatih KARAKAŞ[1]

ABSTRACT

Games can be described as a tool that supports children in experiencing, exploring their environment, and expressing their feelings and thoughts. Additionally, games are considered a source of happiness for children and a reflection of their social life. On the other hand, educational games aim to educate while entertaining the individual. This study aims to examine the impact of educational games in physical education and sports. Educational games are a type of activity that brings out an individual's abilities and aims to adhere to rules. When planning an educational game, factors such as age, number of players, playing arrangement, and materials should be taken into account. Educational games not only contribute to a child's physical development but also allow abstract thinking, creativity, empathy, sharing, and social interaction. For a teacher, educational games facilitate teaching. For a coach, educational games are a tool effective in enhancing a player's reflexes. Moreover, for a parent, educational games signify their child gaining a sense of responsibility, increased self-confidence, and adherence to rules. Especially in educational institutions, we have students with both disabilities and typical development. Careful planning is required to ensure the participation of both peer groups in activities. Therefore, in the teaching process, games should be presented and introduced from easy to difficult. The name of the game and its rules should be clearly stated and defined. Encouraging both winning and losing teams to congratulate each other, especially in early age groups, should be taught. Physical education and sports classes can help students develop their physical skills while also enjoying learning. Therefore, it is important to make appropriate plans based on the students' ages and levels.

Keywords: Physical Education and Sports, Educational Game, Game

Spor Bilimleri Fakültesi Yöneticilerinin Yöneticilik Görevine Yönelme Nedenlerinin İncelenmesi: Nitel Bir Araştırma

Büşra KARABACAK[1], Mutlu TÜRKMEN[2], Murat KUL[2]

[1] Bayburt Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bayburt/TÜRKİYE.
[2] Bayburt Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bayburt/TÜRKİYE.

ÖZET

Giriş ve Amaç: Yönetim pek çok alanda önem arz etmektedir. Bu temel alanlardan biriside yönetilmeye ihtiyaç duyulan spor bilimleri alanlarından biri olan spor bilimleri fakülteleridir. Bu bağlamda çalışmanın amacı; spor bilimleri fakültesi yöneticilerinin yönetici olma nedenlerinin incelenmesi olacaktır.

Yöntem: Araştırmada, nitel araştırma modellerinden betimsel tarama modelinden faydalanılmıştır. Betimsel tarama modeli herhangi bir olayın, varlığın, grubun, mevcut durumun ve bunların özelliklerini kendi koşulları içerisinde betimlemeyi ve incelemeyi hedefleyen bir araştırma modelidir (Kaptan, 1998). Bu modelde veri toplamak amacıyla Doğu Karadeniz bölgesinde 4 devlet üniversitesinin spor bilimleri alanında görev yapmakta olan toplam 10 yönetici (dekan, BESYO müdürü, bölüm başkanı) ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmelerin öncesinde katılımcıların kimi demografik bilgilerine ilişkin sorular yöneltilmiştir. Bu sorular; yaş, mesleki görev süreleri, akademik unvan ve yöneticilik pozisyonuna ilişkindir. Tüm bu görüşmeler esnasında katılımcıların da onayı alınarak tüm soru cevaplar ses kayıydı altında toplanmıştır. Görüşmeler sırasında katılımcılara yönlendirilen soruların amacına uygun olması amacıyla uzman görüşü alınarak belirlenmiştir. Bu amaç doğrultusunda çalışmamıza yön veren sorular aşağıdaki gibidir;

1. Yöneticilik pozisyonuna yönelmedeki en temel nedenleriniz nelerdir?
2. Yöneticilik görevini üstlenmeden önce bu pozisyondan beklentileriniz nelerdi ve bu meslek beklentilerinizi karşıladı mı? Karşılamadı ise neden?
3. Kendinizi ne tür yönetici (otoriter, demokratik, liberal vs.) olarak tanımlıyorsunuz? Neden?
4. Bir yönetici/yönetici adayının iyi bir yönetici olabilmesi adına hangi özelliklere sahip olması gerektiğini düşünüyorsunuz? Neden?
5. Şu an ki yöneticilik görevinizi icra ederken mesleki motivasyonunuzu sağlayan nedenler nelerdir? Neden?
6. Yöneticiliğe yönelme nedenleriniz arasında yöneticilerin size okul içi disiplini sağlamaya yönelik müdahalelerinin etkisi oldu mu?

Soruların yanıtları analiz sürecinde betimsel analiz yöntemi ile bulgulara dönüştürülmüştür. Bu süreç içerisinde ilk olarak ses kayıtları yazıya dönüştürülmüştür. Ardından her bir soruya yanıt niteliğinde verilen cevaplara bağlı temalandırma işlemine geçilmiştir. Bu noktada araştırmacılar arasında görüş birliği sağlanmasının sonucunda katılımcıların verdikleri yanıtlara bağlı frekans ve yüzde hesaplamaları yapılarak veriler tablolara yerleştirilmiştir. Tabloların altlarında ise her temaya ilişkin örnek ifadelere yer verilmiştir. Bu örnek ifadeler katılımcıların kodlanması (örn. K1, K2, K3) ile temsil edilmiştir.

Bulgular: Spor bilimleri alanından yöneticilerin ilk olarak yöneticiliğe yönelim nedenlerinin "Spor Bilimleri Alanına Katkı Sağlamak", "Yöneticiliğe Uygun Görülerek Yönlendirilmek" ve "Mecbur

Bırakılmak” gibi yanıtlar verdikleri tespit edilmiştir. Yöneticilik stillerini “Demokratik”, “Otoriter” ve “Liberal” olarak değerlendirdikleri görülmüştür. İyi bir yöneticinin “Adil Olmak”, “Lider Olmak”, “Merhametli Olmak” ve “Bilgili Olmak” gibi özelliklere sahip olması gerektiğine ilişkin görüş bildirmişlerdir.

Sonuçlar: Araştırma grubunun spor bilimleri alanında yöneticilik yapma yönelimlerine ilişkin görüşlerinde farklılıklar olduğu ve bu yöneticiliğe yönelme süreçlerinin çeşitlilik arz ettiği sonucuna ulaşılmıştır..

Anahtar Kelimeler: Spor Bilimleri, Yönetici, Yönelim

Investigation of The Reasons For Administrators of The Faculty of Sports Sciences Being Appointed To Management Positions: A Qualitative Research

Büşra KARABACAK[1], Mutlu TÜRKMEN[2], Murat KUL[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Management is important in many areas. One of these basic areas is sports science faculties, which are one of the sports science areas that need to be managed. In this context, the aim of the study is; The aim will be to examine the reasons why sports sciences faculty administrators become managers.

Materials and Methods: In the research, descriptive scanning model, one of the qualitative research models, was used. Descriptive survey model is a research model that aims to describe and examine any event, entity, group, current situation and their characteristics within their own conditions (Kaptan, 1998). In order to collect data in this model, semi-structured interviews were held with a total of 10 managers (dean, BESYO director, department head) working in the field of sports sciences of 4 state universities in the Eastern Black Sea region. Before these interviews, questions were asked about some demographic information of the participants. These questions; It relates to age, professional tenure, academic title and managerial position. During all these interviews, all questions and answers were audio recorded, with the consent of the participants. The questions asked to the participants during the interviews were determined by taking expert opinion to ensure that they were suitable for the purpose. For this purpose, the questions that guide our work are as follows;

1. What are your main reasons for pursuing a management position?

2. What were your expectations from this position before taking on the managerial position and did this job meet your expectations? If not, why?

3. What type of manager (authoritarian, democratic, liberal, etc.) do you define yourself as? From where?

4. What characteristics do you think a manager/manager candidate should have in order to be a good manager? From where?

5. What are the reasons that provide your professional motivation while performing your current managerial position? From where?

6. Among your reasons for becoming an administrator, were the administrators' interventions to ensure discipline within the school effective on you?

The answers to the questions were transformed into findings using the descriptive analysis method during the analysis process. During this process, first the audio recordings were converted into text. Then, the thematic process was started based on the answers given to each question. At this point, as a result of reaching consensus among the researchers, frequency and percentage calculations were made based on the answers given by the participants and the data were placed in tables. Below the tables, sample expressions related to each theme are given. These sample statements were represented by participants' coding (e.g., K1, K2, K3).

Findings: It has been determined that managers from the field of sports sciences gave answers such as "To Contribute to the Field of Sports Sciences", "To be Guided by Being Considered Suitable for Management" and "To Be Forced" as the first reasons for turning to management. It was observed that

they evaluated their management styles as "Democratic", "Authoritarian" and "Liberal". They expressed their opinion that a good manager should have characteristics such as "Being Fair", "Being a Leader", "Being Compassionate" and "Being Knowledgeable".

Results: It was concluded that there were differences in the research group's views on their orientation towards becoming a manager in the field of sports sciences and that the processes of becoming a manager varied.

Keywords: Sports Sciences, Manager, Orientation.

Devlet Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Mesleki Motivasyon Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Cuma DAĞLI[1], Ebru Gül DAĞLI[2], Metin BAYRAK[3]

[1]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Kahramanmaraş
[2]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Kahramanmaraş
[3]Gençlik ve Spor Bakanlığı, Trabzon

ÖZET

Amaç: Bu çalışma Devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin mesleki motivasyon düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmaya 137 birey gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak birinci bölümde demografik bilgiler, ikinci bölümünde Küçükçene vd. (2020) tarafından geliştirilmiş olan Öğretmen Mesleki Motivasyon Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 25.0 paket programı kullanılmıştır. İstatistiksel açıdan, frekans ve yüzde hesaplamaları, güvenirlik katsayısı hesaplamaları t testi ve anova analizi yapılmıştır. Analiz yapılırken %95 güven aralığına göre analiz yapılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların motivasyon düzeyleri ile yaş, cinsiyet, branş, eğitim kademesi ve spor yapma değişkenleri arasında istatistiksel yönden anlamlı farklılaşma olduğu, görülmektedir ($p<0.05$).

Sonuç: Sonuç olarak araştırmamızda katılımcıların mesleki motivasyon düzeylerinin düşük olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Motivasyon, Spor, Öğretmen.

Investigation of The Professional Motivation Levels of Teachers Working in Public Schools in Terms of Some Variables

Cuma DAĞLI[1], Ebru Gül DAĞLI[2], Metin BAYRAK[3]

ABSTRACT

Purpose: This study was conducted to examine the Professional motivation levels of teachers working in public schools in terms of some variables.

Method: 137 individuals participated in the research voluntarily. Inthefirstpart of theresearch, demographic information was used as a data collection tool, and in these condpart, Küçükçene et al. TheTeacher Professional Motivation Scale developedby (2020) was used. SPSS 25.0 package program was used to analyze the data. Statistically, frequency and percent age calculations, reliability coefficient calculations, t test and anova nalysis were performed. While making the analysis, the analysis was made according to the 95% confidence interval.

Findings: It is seen that there is a statistically significant difference between the motivation levels of the participant sand the variables of age, gender, branch, education level and sports ($p<0.05$).

Result: As a result, it was revealed that the Professional motivation levels of the participants in our research were low.

KeyWords: Motivation, Sports, Teacher.

Kadın Sporunda Bir Öncü: Alice Milliat

Gülcan TEKİN[1]

[1] Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ağrı

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada; erkek çağdaşlarının sert muhalefetine maruz kalmasına rağmen kadın ve kadın sporlarının ulusal ve uluslararası alanda kabul edilmesi için verdiği mücadeleden asla vazgeçmeyen Fransız aktivist Alice Milliat konu edinilmiştir.

Yöntem: Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden literatür tarama modeli kullanılmıştır.

Bulgular: Alice Milliat, Fransız kırsalında mütevazı bir ailede doğmuş olmasına rağmen 1920-1930 yılları arasında kadın sporunda ortaya çıkan uluslararası hareketin en önde gelen kadın ismi haline gelmiştir. Alice Milliat, kadın spor birliklerinde kuruculuk ve yöneticilik yapmış, gazete ve dergilerde çok sayıda makale yazmış, 'World Women Games' adlı organizasyonu düzenlemiş, kadınların hem spor yapabileceği hem de yarışmalara katılabileceği fikrinin spor toplumunca kabul görmesini nispeten sağlamış ve kadın sporunun birçok ülkede teşvik edilmesinde hayati bir rol oynamıştır. Neredeyse otuz yıl boyunca (erkek) rakiplerinin tekrarlanan ve sıklıkla şiddet içeren saldırılarına direnen Milliat, 1930'ların ortalarında kadın sporuyla ilgili mücadelesinden vazgeçmek zorunda kalmıştır. Kadın sporu açısından çok başarılı çalışmalara öncülük etmiş bir kadın şahsiyetin tamamen unutulmuş bir şekilde ölümü, adını bile taşımayan bir mezara defnedilmesi, muhtemelen hayattayken içinde olduğu eylemlerin rahatsız edici bulunması nedeniyle görmezden gelinmesiyle ilişkilidir.

Sonuçlar: Günümüzde kadınlar spor ortamında ciddi rekabetlere girerek önemli başarılar sergilemektedir. Kadın sporcular Alice Milliat'ın uğruna mücadele ettiği sporda kadın haklarını adım adım elde ettiler ve olimpiyat oyunlarında tarih yazıyorlar. Kadın sporcuların kazandıkları her başarıda kısmen de olsa onun katkısı olduğu unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Olimpiyatlar, feminizm, toplumsal cinsiyet ayrımı

A Pioneer in Women's Sports: Alice Milliat

Gülcan TEKİN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: In this study; The subject is French activist Alice Milliat, who never gave up her fight for the national and international acceptance of women and women's sports despite being subjected to harsh opposition from her male contemporaries.

Materials and Methods: In this study, the literature review model, one of the qualitative research methods, was used.

Findings: Although Alice Milliat was born into a modest family in the French countryside, she became the leading female figure in the international movement that emerged in women's sports between 1920 and 1930. Alice Milliat was a founder and manager of women's sports unions, wrote many articles in newspapers and magazines, organized the organization called 'World Women Games', ensured that the idea that women could both do sports and participate in competitions was accepted by the sports society, and promoted women's sports in many countries. played a vital role. Having resisted repeated and often violent attacks from her (male) rivals for almost thirty years, Milliat was forced to give up her fight for women's sports in the mid-1930s. The completely forgotten death of a female figure who pioneered very successful activities in terms of women's sports, her burial in a grave that does not even bear her name, is probably related to the fact that the actions she was involved in during her lifetime were ignored because they were found disturbing.

Results: Today, women are exhibiting significant success by entering into serious competitions in the sports environment. Female athletes have gradually achieved the women's rights in sports that Alice Milliat fought for and are making history at the Olympic Games. It should not be forgotten that Alice Milliat contributed, at least partially, to every success achieved by female athletes.

Keywords: Olympics, feminism, gender discrimination

Amatör Futbolcuların Öz Yeterlik İnançları ile Spor Yaralanması Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi

Muhammed Emrah MUTLU[1], Yasemin ÇAKMAK YILDIZHAN[2]

[1] Siverek İlçe Milli Eğitim Mürlüğü, Şanlıurfa
[2] Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzincan

ÖZET

Amaç: Bu araştırmada amatör futbolcuların öz yeterlik inançları ve spor yaralanması kaygı düzeyleri; bunların demografik değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı ve spor yaralanması kaygı düzeylerinin öz yeterlik inançlarını yordama durumunun incelenmesi amaçlanmıştır.

Materyal ve Metot: Araştırmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Erzincan ilinde bulunan çeşitli takım ve kulüplerde lisanslı olarak spor yapan 268 erkek 74 kadın toplam 342 amatör futbolcu oluşturmaktadır. Araştırmada "Kişisel Bilgi Formu", ''Spor Yaralanması Kaygı Ölçeği (SYKÖ)'' ve ''Sporcu Öz Yeterlik Ölçeği (SÖYÖ)'' kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, korelasyon, Regresyon, Ki-kare Bağımsızlık Testi, Bağımsız Gruplar t-Testi, One Way Anova, Welch, Mohalonobis Cook, Post Hoc, Tamhane ile Tukey testleri yapılmıştır. Sonuçlar .05 düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Amatör futbolcuların spor yaralanması kaygı düzeyi ve sporcu öz yeterlik inançları ile bazı demografik değişkenler (cinsiyet, ciddi sakatlık geçirme durumu, ısınma ve soğuma alışkanlığı durumu, sakatlıkta geçirilen süre, sakatlığın yaşandığı anatomik bölge,) arasında anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. Ayrıca spor yaralanma kaygısı ile sporcu öz yeterlik düzeyi arasında anlamlı düzeyde negatif yönlü ilişki olduğu, spor yaralanma kaygısının sporcu öz-yeterliğinin anlamlı bir yordayıcısı olduğu ve toplam varyansın %14'ünü açıkladığı belirlenmiştir.

Sonuç: Amatör futbolcuların yaralanma kaygı düzeyleri arttıkça sporcu öz-yeterlik düzeyi azalmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Spor Yaralanması, Kaygı, Özyeterlik İnancı, Amatör Futbolcu

Examination of Amateur Footbal Players' Self-Efficacy Beliefs and Sport Injury Anxiety Levels

Muhammed Emrah MUTLU[1], Yasemin ÇAKMAK YILDIZHAN[2]

ABSTRACT

Objective: This study aims to examine the self-efficacy beliefs and sport injury anxiety levels of amateur football players, whether they differ according to demographic variables and whether sport injury anxiety levels predict self-efficacy beliefs.

Material and Method: Relational screening method has been used in the study. The study group of the research consists of a total of 342 amateur football players, 268 males and 74 females, who are licensed in various teams and clubs in Erzincan province. "Personal Information Form", "Sport Injury Anxiety Scale (SIA)" and "Athlete Self-Efficacy Scale (ASES)" are used in the study. Descriptive statistics, correlation, regression, Chi-square Independence Test, Independent Groups t-Test, One Way Anova, Welch, Mohalonobis Cook, Post Hoc, Tamhane and Tukey tests are used to analyse the data. The results are evaluated at .05 level.

Findings: It is observed that there is a significant relationship between the sports injury anxiety level and athlete self-efficacy beliefs of amateur footballers and some demographic variables (gender, serious injury status, warm-up and cooling habit status, time spent in injury, anatomical region where the injury is experienced, In addition, it is found that there is a significant negative relationship between sport injury anxiety and athlete self-efficacy level, that sport injury anxiety is a significant predictor of athlete self-efficacy and explains 14% of the total variance.

Conclusion: As the injury anxiety levels of amateur football players increase, the level of athlete self-efficacy decreases.

Keywords: Sport Injury, Anxiety, Self-Efficacy Belief, Amateur Football Player

Spor Örgütlerinde Dijital Dönüşüm Düzeyinin Yönetici Davranışları Üzerine Etkilerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Eda ARAS[1], Serap AY[1]

[1] Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı, kurumların her geçen gün değişen şartlara uyum sağlayabilmeleri için uygulanan kurumsal dijital dönüşüm süreçlerinin yöneticilerin davranış şekillerini nasıl etkilediğini incelemektir.

Yöntem: Araştırmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Anketler, Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığı İstanbul ve İzmir illerinde yönetici konumunda çalışan 107 kişiye anket metodu ile çevrimiçi olarak uygulanmıştır. Çalışmada, kişisel bilgi formu ile birlikte İşletmelerde Geleceğin Vizyonu Olarak Dijital Dönüşümün Gerçekleştirilmesi ve Dijital Dönüşüm Ölçeğinin Türkçe Uyarlaması (Sağlam, 2021) ve Spor Yöneticisi Davranış Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması (Kepoğlu ve Bayansalduz, 2021) ölçeği kullanılmıştır. Spor yöneticileri yönetim eylemini gerçekleştirirken bireysel olarak ağırlığı değişmekle birlikte; yönetsel yaklaşım, öz-yeterlik yaklaşımı, destekleyici yaklaşım ve hiyerarşik yaklaşım davranışı sergilemektedirler. Spor yöneticilerinin kurumsal dijital dönüşüm ile birlikte yönetici davranışlarının nasıl etkilendiğini belirlemek için, normallik analizlerinden sonra kurumsal dijital dönüşüm düzeyi ile her bir yönetim davranışı arasında tek yönlü doğrusal regresyon analizleri yapılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 26 programı kullanılmıştır.

Bulgular: Yapılan regresyon analizi sonuçlarına göre, Dijital dönüşüm düzeyinin Yönetimsel Yaklaşımı anlamlı olarak yordadığı ($F=10,566$; $p<.05$, $R2=.091$), Özyeterlik Yaklaşımı anlamlı olarak yordadığı ($F=11,397$; $p<.05$, $R2=.098$), Dijital dönüşüm düzeyinin Destekleyici Yaklaşımı anlamlı olarak yordadığı ($F=17,904$; $p<.05$, $R2=.146$) ve Toplam Yönetici Davranışını anlamlı olarak yordadığı ($F=16,036$; $p<.01$, $R2=.132$) belirlenmiştir. Fakat Dijital dönüşüm düzeyinin Hiyerarşik Yaklaşımı istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordamadığı ($F=3,222$; $p>.05$, $R2=.030$) tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Araştırmada dijital dönüşüm düzeyinin önem sırasına göre en çok destekleyici yaklaşımı yordadığı ve varyansın yaklaşık %15 ini açıkladığı ve toplam yönetici davranışını yordadığını ve varyansın %13 ünü açıkladığı görülmüştür. Dijital dönüşüm düzeyi yönetimsel yaklaşım ve özyeterlik yaklaşımını düşük düzeyde yordadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Dönüşüm, Spor Yöneticisi, Yönetici Davranışı

An Investigation Effects of Corporate Digital Transformation Level on Manager Behaviors in Sports Organizations According to Some Variables

Eda ARAS[1], Serap AY[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The purpose of this research is to examine how the behavior types of the managers affected by the digital transformation processes which are implemented by organizations to respond to ever-evolving conditions.

Materials and Methods: The relational screening model was employed in the research. The surveys were conducted online to 107 people working in managerial positions in the Istanbul and Izmir provinces of the Ministry of Youth and Sports of the Republic of Turkey. In the study, Achieving Digital Transformation as a Vision of the Future in Businesses and the Turkish Adaptation of the Digital Transformation Scale (Sağlam, 2021) and Sports Manager Behavior Scale Validity and Reliability Study (Kepoğlu and Bayansalduz, 2021) scales were used along with the personal information form. Sports managers demonstrate managerial approach, self-efficacy approach, supportive approach and hierarchical approach behavior while conducting management actions, albeit their weight differs individually. To determine how managerial behavior is affected by digital transformations, the normality tests were performed, then, one-way linear regression analyzes were conducted between the level of corporate digital transformation and each management behavior. SPSS 26 program was used to analyze data.

Findings: According to the results of the regression analysis, the level of digital transformation significantly predicted the Managerial Approach ($F=10,566$; $p<.05$, $R2=.091$), and the Self-Efficacy Approach ($F=11,397$; $p<.05$, $R2=.098$). It was determined that the level of digital transformation significantly predicted the Supportive Approach ($F=17.904$; $p<.05$, $R2=.146$) and Total Manager Behavior ($F=16.036$; $p<.01$, $R2=.132$). However, it was determined that the level of digital transformation did not predict the Hierarchical Approach at a statistically significant level ($F=3,222$; $p>.05$, $R2=.030$).

Results: In the study, it was seen that the level of digital transformation predicts the supportive approach the most in order of importance and explains approximately 15% of the variance, and secondly, predicts the total manager behavior and explains 13% of the variance. It was determined that the digital transformation level predicted the managerial approach and self-efficacy approach at a low level.

Keywords: Digital Transformation, Corporate Digital Transformation, Sports Management, Sports Manager, Managerial Behavior

Farklı Gelir Düzeyine Sahip Hentbolcuların Beslenme ve Egzersiz Davranışları ile Yaşam Kalitesinin İncelenmesi

Cihan AYGÜN[1]

[1]Eskişehir Teknik Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Eskişehir

ÖZET

Giriş ve Amaç: Sporcularda beslenme ve egzersiz davranışları ile yaşam kalitesi, sportif performansları başta olmak üzere birçok faktör üzerinde etkilidir. Sporcularda beslenme ve egzersiz davranışları ile yaşam kalitesini etkileyebilecek bir boyut olarak maddi gelir düzeyleri önemli olabilmektedir. Bu nedenlerle bu çalışmanın amacı hentbolcuların gelir düzeylerine göre, beslenme ve egzersiz davranışları ile yaşam kalitesinin İncelenmesidir.

Yöntem: Bu çalışmaya 113 genç yetişkin hentbolcu gönüllü olarak katılmıştır. Veri toplama araçları olarak, gelir düzeyinin belirlenmesi için gelir düzeyi bilgi formu kullanılmıştır. Beslenme davranışlarının tespiti için üç faktörlü yeme ölçeği, egzersiz davranışlarının tespiti için egzersiz bağımlılığı ölçeği, yaşam kalitesinin incelenmesi için de yaşam kalitesi ölçeği kısa formu kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde normal dağılımın test edilmesi için Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır. Verilerin gelir düzeyi gruplarına göre karşılaştırılması amacıyla Independent-Samples T-testi uygulanarak analiz edilmiştir. Verilerin istatistiksel analizi için SPSS 23.0 programı kullanılmış ve anlamlılık düzeyi olarak $p < 0,05$ değeri alınmıştır.

Bulgular: Düşük-orta gelir düzeyi grubunda bulunan hentbolcuların, yüksek gelir düzeyi grubunda bulunan hentbolcular ile ikili karşılaştırılması sonucunda, yüksek gelir düzeyi grubundaki hentbolcuların, düşük-orta gelir düzeyi grubundaki hentbolculara göre egzersiz bağımlılık düzeyinin ve yaşam kalitelerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Bu durumun aksine, beslenme davranışları incelendiğinde yüksek gelir düzeyi grubundaki hentbolcular ile düşük-orta gelir düzeyi grubundaki hentbolcular arasında istatistiksel açıdan bir farklılık tespit edilmemiştir ($p > 0,05$).

Sonuçlar: Hentbolcuların gelir düzeylerinin farklılaşması, özellikle egzersiz davranışlarını ve yaşam kalitesini etkileyebileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Egzersiz bağımlılığı, yeme alışkanlığı, yaşam kalitesi, maddi durum, hentbol

An Investigation of Eating and Exercise Behaviors and Quality of Life among Handball Players with Different Income Levels

Cihan AYGÜN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Eating and exercise behaviors and quality of life significantly impact various factors, including athletic performance. Income levels can influence eating behaviors, exercise behaviors, and the quality of life of athletes. Therefore, this study examines eating and exercise behaviors and quality of life in handball players with different income levels.

Materials and Methods: A total of 113 healthy young handball players voluntarily participated in this study. An income level information form, a three-factor eating scale, an exercise addiction scale, and a quality of life scale (short form) were employed. The Shapiro-Wilk test was applied to check for normal distribution, and then the data were analyzed using the Independent-Samples T-test to compare income status groups. Statistical analysis was performed using SPSS 23.0 software, and a significance level of $p<0.05$ was considered.

Results: When comparing handball players in the low-middle income level group with those in the high income level group, it was found that the high-income level group had statistically significantly higher levels of exercise addiction and quality of life compared to the low-middle income level group ($p<0.05$). In contrast, there was no statistically significant difference in eating behaviors between handball players in the high-income level group and those in the low-middle level income group ($p>0.05$).

Conclusions: The income levels of handball players can particularly influence their exercise behaviors and quality of life.

Keywords: Exercise addiction, eating habits, quality of life, income status, handball

Gençlik Merkezi ve Halk Eğitim Merkezlerinde Spor Yapanların Egzersiz Bağımlılığı ve Huzur İlişkisi

Elif ERSOY[1], Emre BAĞCI[2]

[1] Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Ankara
[2] Gazi Üniversitesi ve Ankara

ÖZET

Giriş ve Amaç: Gençlik Merkezi ve Halk Eğitim Merkezlerinde günümüzde tüm dünyada önemi bilinen ve ülkemizde de değer gören spor faaliyetler yer almaktadır. Hemen hemen her il ve ilçede bulunan bu kurumların pek çok kursiyeri mevcuttur. Bu araştırmada ülke çapında yaygın olan bu kurumları tercih eden bireylerin egzersiz bağımlılığı ve huzur ilişkisini yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve spor geçmişi parametrelerine göre incelemek amaç edinilmiştir.

Yöntem: Haftada en az iki gün spor faaliyetlerine katılan kursiyerlerin egzersiz bağımlılıkları ve huzur düzeyleri ölçek yoluyla incelenmiştir. Yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve spor geçmişi olarak dört farklı demografik bilgileri de anket yoluyla öğrenilmiş. Egzersiz bağımlılık düzeyleri ve huzur düzeyleri ANOVA testi ile ölçülerek sonuçların ortalaması demografik bilgilerin T Testi yöntemiyle karşılaştırması yapılmıştır.

Bulgular: Yaş, cinsiyet ve eğitim durumu parametrelerine göre huzur düzeyi ve egzersiz bağımlılık düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. Ancak huzur ölçeği puanları ile spor geçmişi arasında istatiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ve spor geçmişinin egzersiz bağımlılığı puanları ile arasında da istatiksel olarak anlamlı farklılıkları bulunmuştur.

Sonuçlar: Bu durumda daha uzun süre spor yapmanın insanın yaşamı boyunca arzuladığı huzur duygusu üzerinde pozitif olarak etki gösterdiği söylenebilir. Spor yaşı arttıkça egzersiz bağımlılık düzeyinde artış olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Yapılan sportif faaliyetler kontrol altında tutulduğu sürece spor yaşı az olan ya da yeni başlayanlar için egzersizin olumlu yanlarından faydalanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Egzersiz Bağımlılığı, Huzur Ölçeği, Halk Eğitim Merkezi, Gençlik Merkezi, Spor

The Realtionship of Exercise Addicition and Peace of Participants in Youth Centers and Public Education Centers

Elif ERSOY[1], Emre BAĞCI[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Youth Centres and Public Education Centres are involved in sports activities, the importance of which is known all over the world today and which are also valued in our country. These institutions in almost every province and district have many trainees. In this study, it was aimed to examine the relationship between exercise addiction and peacefulness of individuals who prefer these institutions, which are widespread throughout the country, according to age, gender, educational status and sports history parameters.

Materials and Methods: Exercise addiction and peacefulness levels of the trainees who participated in sports activities at least two days a week were analysed through a scale. Four different demographic information such as age, gender, educational status and sports history were also learnt through a questionnaire. Exercise addiction levels and peace levels were measured by ANOVA test and the mean of the results were compared with the T Test method of demographic information.

Findings: No significant differences were found between the level of tranquillity and exercise addiction levels according to age, gender and educational status parameters. However, statistically significant differences were found between the peace scale scores and sports history and statistically significant differences were found between sports history and exercise addiction scores.

Results: In this case, it can be said that doing sports for a longer time has a positive effect on the sense of peace that people desire throughout their lives. It was found that the level of exercise addiction increased as the age of sport increased. As long as the sportive activities are kept under control, the positive aspects of exercise can be utilised for those who have a low sporting age or are beginners.

Keywords: Exercise Addiction, Serenity Scale, Public Education Centre, Youth Centre, Sports.

X, Y ve Z Kuşaklarının Spora ve Spor Markalarına Eğilimlerinin İncelenmesi

Serdar CEYHUN[1], Pınar KARACAN DOĞAN[2], Cemal ÖZMAN[1], Gökhan DOKUZOĞLU[3], Sebahattin DEVECIOĞLU[4]

[1] Bartın Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı, Bartın
[2] Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara
[3] Bozdoğan Yazıkent Mürşide Akçay Ortaokulu, Aydın
[4] Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı, Elazığ

ÖZET

Giriş ve Amaç: X, Y ve Z kuşaklarının spor ve spor markalarına olan eğilimleri, her kuşağın özelliklerine göre farklılık gösterebilir. X, Y ve Z kuşaklarının spor ve spor markalarına olan eğilimlerini incelemek, pazarlama ve reklam stratejileri oluştururken çok önemli bir faktördür. Her bir kuşak farklı özelliklere sahip olduğu için, bu grupların sporla ilişkilendirilme biçimleri ve spor ürünlerine olan ilgileri de farklılık gösterebilir. Çalışmamızın amacı X, Y ve Z kuşaklarında yer alan bireylerin spora ve spor markalarına olan eğilimlerinin incelenmesidir.

Materyal ve Yöntem: Çalışmamızın evrenini Türkiye'deki bireyler, örneklemini ise X, Y ve Z kuşağını içine alan 511 bireyden oluşturmaktadır. Araştırmamız nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli ile yapılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 25.0 paket programı kullanılmıştır. Çalışmada %95 güven aralığına göre İstatistiksel açıdan, frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş dağılımlarında x kuşağından 44 kişi (%8,6), y kuşağından 236 kişi (%46,2) ve z kuşağından 231 kişi yer almaktadır (%45,2). X kuşağında en çok sevilen spor branşı Futbol olurken (n=15 %36,6), en düşük hentbol ve tekvando oluşturmaktadır (n=1 %1,4). Y kuşağında en çok sevilen spor branşı Futbol olurken (n=90 %20,5), en düşük karate oluşturmaktadır (n=2 %0,5). Z kuşağında en çok sevilen spor branşı Futbol olurken (n=94 %23), en düşük karate oluşturmaktadır (n=1 %0,2). X kuşağında en çok takip ettikleri spor organizasyonları değişkeninde en yüksek Türkiye Süper Ligi oluştururken (n=32 %34,4), en düşük oran NFL, at yarışları, yelken yarışları, outdoor yarışları ve Formula 1 yarışları oluşturmaktadır (n=1 %1,1). Y kuşağında en çok takip ettikleri spor organizasyonları değişkeninde en yüksek Türkiye Süper Ligi oluştururken (n=140 %26,8), en düşük oran NFL yarışları oluşturmaktadır (n=4 %0,8). Z kuşağında en çok takip ettikleri spor organizasyonları değişkeninde en yüksek Türkiye Süper Ligi oluştururken (n=143 %27,9), en düşük oran at yarışları oluşturmaktadır (n=4 %0,8).

Sonuçlar: Çalışmamızın sonuçlarına göre tüm kuşaklara göre Adidas ve Puma markaları en çok tercih edilen marka olmuştur. Tüm kuşaklar en çok Trendyol ve Hepsiburada web sitelerinde alışveriş yapmaktadır. Yine tüm kuşaklar ödemelerini en çok kredi kartı ile alışveriş yaptığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor Markaları, Marka Eğilimi, Spor Eğilimi, X, Y ve Z Kuşakları

Investigation of X, Y and Z Generations' Tendencies towards Sports and Sports Brands

Serdar CEYHUN[1], Pınar KARACAN DOĞAN[2,], Cemal ÖZMAN[1], Gökhan DOKUZOĞLU[3], Sebahattin DEVECIOĞLU[4]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The tendencies of Generations X, Y and Z towards sports and sports brands may differ according to the characteristics of each generation. Analysing the tendencies of Generations X, Y and Z towards sports and sports brands is a very important factor when creating marketing and advertising strategies. Since each generation has different characteristics, the way these groups are associated with sports and their interest in sports products may also differ. Our study aims to analyze the tendencies of individuals in generations X, Y and Z towards sports and sports brands.

Materials and Methods: Method: The population of our study consists of individuals in Turkey and the sample consists of 511 individuals including X, Y and Z generations. Our research was conducted with a descriptive survey model, one of the quantitative research methods. SPSS 25.0 package program was used to analyze the data. Statistically, frequency and percentage calculations were made according to a 95% confidence interval.

Findings: In the age distribution of the participants, there are 44 people from Generation X (8,6%), 236 people from Generation Y (46,2%) and 231 people from Generation Z (45,2%). While the most favorite sports branch in Generation X is football (n=15 36,6%), the lowest is handball and taekwondo (n=1 1,4%). In Generation Y, football is the most favorite sports branch (n=90 20,5%), while the lowest is karate (n=2 0,5%). Generation Z's favorite sport is football (n=94 23%), while the lowest is karate (n=1 0,2%). In the variable of the sports organizations they follow most in Generation X, the highest rate is the Turkish Super League (n=32 34,4%), while the lowest rate is NFL, horse races, sailing races, outdoor races and Formula 1 races (n=1 1,1%). In the variable of the sports organizations that Generation Y follows the most, the highest rate is the Turkish Super League (n=140 26,8%), while the lowest rate is NFL races (n=4 0,8%). In Generation Z, the highest rate in the variable of the sports organizations they follow most is the Turkish Super League (n=143 27,9%), while the lowest rate is horse races (n=4 0,8%).

Results: According to the results of our study, Adidas and Puma brands were the most preferred brands by all generations. All generations shop at Trendyol and Hepsiburada websites the most. Again, it is seen that all generations make their payments mostly by credit card.

Keywords: Sports Brands, Brand Tendency, Sport Tendency, Generations X, Y and Z

Güreşçilerde Propriyoseptif Duyu Mekanizmasının Önemi

Ekrem AKBUGA[1]

[1]Giresun Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Giresun

ÖZET

Giriş ve Amaç: Güreş; hızlı ve sürekli atak ve savunma hareketlerinden oluşan rekabetin yüksek olduğu popüler bir mücadele sporudur. Bu hız ve rekabet içerisinde sporcular, istenen yüksek sportif performansa ulaşabilmeleri için gelişmiş nöromüsküler uyuma ihtiyaç duyarlar. Çünkü güreşte hareket anında değişen durumlara ani, hızlı ve güvenli cevaplar verilebilmesi ve uygun lokomotor modifikasyonların oluşabilmesinde nöromüsküler mekanizmanın işlevselliğinin büyük önemi bulunmaktadır. Gelişmiş nöromüsküler uyum içinde güçlü bir sensorimotor kontrol duygusu gerekmektedir. Sensorimotor sistemin önemli bir bileşeni de propriyosepsiyondur. Propriyosepsiyon; vücudun konumunu belirlemek ve hareketlerini kontrol etmek için çeşitli mekanoreseptörlerden gelen duyusal sinyalleri entegre etme yeteneği olarak tanımlanmaktadır. Güreşte herhangi bir hareketin başarı ile sergilenebilmesi bu mekanoreseptörlerden gelen proprioseptif girdilerin performansı ile mümkün olabilmektedir. Ayrıca propriyosepsiyonun teknik ve taktik öğelerin gelişimi ve yaralanmalardan korunulması ve rehabilitasyonunda önemli etkileri olduğu bilinmektedir.

Yöntem: Bu derlemede "Web of Science", "Scopus", "PubMed", "EBSCO" ve "ULAKBİM" elektronik veri tabanlarındaki konuyla ilgili araştırmalar taranarak, proprioseptif duyu mekanizmasına sportif performans açısından genel bir bakış yapılmış, güreşçilerde proprioseptif duyu mekanizmasının önemi spesifik olarak incelenmeye çalışılmıştır.

Sonuçlar: Yapılan literatür taramasının sonuçlarına göre güreşçilerde proprioseptif keskinliğin ve bilgi üretiminde sağlanan artışın yüksek sportif performansa ve başarıya önemli katkıları olduğu araştırmacıların ortak görüşüdür. Olumsuz görüş bildiren araştırmaya rastlanamazken araştırmaların devam edilmesini tavsiye eden yazarların olduğu görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Güreş, Propriyosepsiyon, Sportif performans

Importance of Proprioceptıve Sensory Mechanism in Wrestlers

Ekrem AKBUGA[1]

ABSTRACT

Introduction and Purposes: Wrestling is a popular competitive sport consisting of fast and continuous offensive and defensive movements. Within this speed and competition, athletes need advanced neuromuscular adaptation in order to achieve the desired high sportive performance. Because in wrestling, the functionality of the neuromuscular mechanism is of great importance in providing sudden, fast and safe responses to changing situations at the time of movement and in the formation of appropriate locomotor modifications. A strong sense of sensorimotor control is required for improved neuromuscular adaptation. An important component of the sensorimotor system is proprioception. Proprioception is defined as the ability to integrate sensory signals from various mechanoreceptors to determine the position of the body and control its movements. The successful performance of any movement in wrestling is possible with the performance of proprioceptive inputs from these mechanoreceptors. It is also known that proprioception has important effects on the development of technical and tactical elements, injury prevention and rehabilitation.

Material and Methods: In this paper, a general overview of proprioceptive sensory mechanism in terms of sportive performance was made and the importance of proprioceptive sensory mechanism in wrestlers was tried to be examined specifically by searching the relevant researches in "Web of Science", "Scopus", "PubMed", "EBSCO" and "ULAKBIM" electronic databases.

Results: According to the results of the literature review, it is the common opinion of the researchers that the increase in proprioceptive acuity and information production in wrestlers has significant contributions to high sportive performance and success. While there are no studies with negative opinions, it is seen that there are authors who recommend the continuation of research.

Keywords: Proprioception, Sportive performance, wrestling

Ters Yüz Edilmiş Öğrenme: Beden Eğitimi ve Spor Alanında Kapsamlı Bir İnceleme

Ahmet Enes SAĞIN[1]

[1] Bartın Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bartın

ÖZET

Giriş ve Amaç: Ters yüz öğrenme (flipped learning) modeli, eğitim alanında genel olarak kabul görmekte olup, beden eğitimi ve spor dersleri bağlamında da giderek daha popüler hale gelmektedir. Bu çalışma, 2017-2023 yılları arasında WoS ve Scopus veri tabanlarında gerçekleştirilen ters yüz öğrenme üzerine yapılmış çalışma başlıklarını incelemektedir.

Yöntem: Tarama sonucunda 22 makale çalışmaya dahil edilmiştir ve bu sistematik derleme çalışması PRISMA rehberi kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Elde edilen bulgular, ters yüz öğrenme modelinin beden eğitimi ve spor alanında uygulandığında genel olarak olumlu etkiler doğurduğunu göstermektedir. Araştırmalar, bu öğrenme modelinin öğrencilerin akademik başarılarını artırdığını, motivasyon sağladığını ve öğrencilerin özerkliklerini desteklediğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, öğrenciler arasındaki iletişimin ve etkileşimin arttığı, teknik becerilerin geliştiği ve derslere daha etkin katılım sağlandığı belirlenmiştir. Eğlenceli bir öğrenme deneyimi, etkili bir öğrenme süreci ve derse katılım gibi faktörlerin, öğrencilerin beden eğitimi derslerine olan ilgisini artırdığı ve genel olarak olumlu bir öğrenme ortamı sağladığı sonucuna varılmıştır.

Sonuçlar: Elde edilen bulgular ters yüz öğrenme modelinin beden eğitimi ve spor alanında etkili bir pedagojik yaklaşım olarak değerlendirilebileceği yönündedir.

Anahtar Kelimeler: Karma öğrenme, hibrit öğrenme, dijital öğretim

Flipped Learning: A Comprehensive Review in Physical Education and Sport

Ahmet Enes SAĞIN[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The flipped learning model is generally acknowledged in the field of education and is increasingly gaining popularity, particularly in the context of physical education and sports courses. This study examines research titles related to flipped learning conducted between 2017 and 2023 in the WoS and Scopus databases.

Materials and Methods: Following the screening process, 22 articles were included in the study, and this systematic review was conducted using the PRISMA guidelines.

Findings: The obtained results demonstrate that the flipped learning model, when applied in the field of physical education and sports, generally yields positive effects. Research indicates that this learning model enhances students' academic achievements, provides motivation, and supports students' autonomy. Additionally, increased communication and interaction among students, development of technical skills, and more active participation in classes were observed. Factors such as a fun learning experience, an effective learning process, and classroom engagement were found to enhance students' interest in physical education classes and create an overall positive learning environment.

Results: The findings suggest that the flipped learning model can be evaluated as an effective pedagogical approach in the field of physical education and sports.

Keywords: Blended learning, Hybrid Learning, Digital Instruction

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Örgütsel Saygınlık ile Örgütsel Özdeşleşme Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Selman ÇUTUK[1], Mehmet ÖZCAN[2]

[1] İstanbul Esenyurt Üniversitesi İstanbul
[2] Milli Eğitim Bakanlığı İstanbul

ÖZET

Giriş ve Amaç: Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin örgütsel saygınlık ile örgütsel özdeşleşme arasındaki ilişkinin incelenmesi, spor eğitimi ve öğretimi alanında önemli bir araştırma konusudur. Öğretmenlerin örgütleriyle olan ilişkisi, hem öğretmenlerin performansını etkileyen hem de örgütün başarısını belirleyen bir faktördür. Örgütsel saygınlık, bir örgütün prestijli ve değerli bir konumda olduğunu gösteren bir kavramdır. Örgütsel özdeşleşme, bir çalışanın veya öğrencinin bir kuruma veya örgüte aidiyet ve bağlılık hissiyle kendini örgütün bir parçası olarak görmesi durumudur. Bu çalışmamızın amacı Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin örgütsel saygınlık ve örgütsel özdeşleşme arasındaki ilişkiyi incelenmektir.

Yöntem: Araştırma model olarak ilişkisel tarama modelinde desenlenmiştir. Araştırmanın evren ve örneklemini basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile beden eğitimi ve spor öğretmenleri oluşturmuştur. Araştırmada örneklem sayısı 220 dir. Araştırmada verilerin analizinde IBM SPSS 25.0 programına ait analizler kullanılmıştır. Araştırmada değişkenlere ait ortalama ve standart sapma gibi betimleyici istatistiklerden yararlanılmıştır. İlk olarak örgütsel saygınlık Ölçeği ve örgütsel özdeşleşme ölçeğinin normal dağılım hipotezine uyup uymadığı çarpıklık ve basıklık katsayılarına bakılmak suretiyle tespit edilmiş ve parametrik test yöntemleri tercih edilmiştir. Çalışmanın değişkenleri olan örgütsel saygınlık ve örgütsel özdeşleşme Envanteri arasındaki ilişki parametrik test yöntemlerinden "Pearson Korelasyon Analizi" ile incelenmiştir.

Bulgular: Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin Örgütsel Saygınlık düzeyleri ile Örgütsel Özdeşleşme seviyeleri (r:0,410, p<.001) arasında anlamlı ve pozitif yönlü ve orta düzeyde bir ilişki vardır. Diğer bir ifade ile beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin Örgütsel Saygınlık seviyeleri artıkça Örgütsel Özdeşleşme seviyelerinin de arttığı belirlenmiştir.

Sonuç: Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin örgütsel özdeleşme ile örgütsel saygınlıkları arasında pozitif yönde anlamlı bir sonuç bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimive spor öğretmeni, Örgütsel özdeşleşme, örgütsel saygınlık

Examining The Relationship Between Physical Education And Sports Teachers' Organizational Dignity And Organizational İdentification

Selman ÇUTUK[1], Mehmet ÖZCAN[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Examining the relationship between organisational prestige and organisational identification of physical education and sport teachers is an important research topic in the field of sport education and training. Teachers' relationship with their organisations is a factor that both affects teachers' performance and determines the success of the organisation. Organisational prestige is a concept that shows that an organisation is in a prestigious and valuable position. Organisational identification is a situation in which an employee or a student sees himself/herself as a part of an organisation with a sense of belonging and commitment to an institution or organisation. The aim of this study is to examine the relationship between organisational prestige and organisational identification among physical education and sport teachers.

Materials and Methods: The research was designed as a relational survey model. The population and sample of the research consisted of physical education and sports teachers with simple random sampling method. The sample number in the research is 220. IBM SPSS 25.0 programme was used to analyse the data in the study. Descriptive statistics such as mean and standard deviation of variables were used in the study. Firstly, whether the organisational dignity scale and organisational identification scale comply with the normal distribution hypothesis was determined by looking at the skewness and kurtosis coefficients and parametric test methods were preferred. The relationship between the variables of the study, organisational prestige and organisational identification inventory, was examined with "Pearson Correlation Analysis", one of the parametric test methods.

Findings: There is a significant, positive and moderate correlation between physical education and sport teachers' Organisational Respect and Organisational Identification levels (r:0,410, p<.001). In other words, it was determined that as the organisational esteem levels of physical education and sport teachers increased, their organisational identification levels also increased.

Result: A positive and significant result was found between organisational identification and organisational prestige of physical education and sport teachers.

Keywords: Physical education and sports teachers, organisational identification, organisational prestige

Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Güncel Yaklaşımlar Üzerine Yapılan Araştırmaların İncelenmesi

Adem SOLAKUMUR[1]

[1] BAİBÜ Spor Bilimleri Fakültesi Bolu

ÖZET

Giriş/amaç: Beden eğitimi ve spor her geçen gün birey ve toplum için önemini derinleştirmektedir. Bu önem beden eğitimi ve sporun birey ve toplum menfaatlerine uygun organizasyonunu gerekli kılmaktadır. Bu organizasyonda günün imkân ve koşulları dikkate alınarak mevcut yeni yaklaşımlara göre sürdürülmelidir. Bu araştırma 2000 ile 2023 yılları arasında beden eğitimi ve spor öğretimine ilişkin yaklaşımları ele almaktadır. Bu kapsamda yapılmış olan makale ve tezler incelenerek alandaki eğilimler belirlenmeye çalışılmıştır.

Yöntem: Araştırma doküman analizi yöntemine göre tasarlanmıştır. Türkiye' de beden eğitimi ve spor öğretiminde yeni yaklaşımlar ile ilgili yapılmış çalışmalar temel alınarak, 46'sı Ulusal Tez Merkezinden ulaşılan lisansüstü tezler ile 55'i Google Scholar ve ResearchGate web sitelerinden ulaşılan toplam 101 çalışma araştırmanın veri kaynağını oluşturmuştur. Araştırmada betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Çalışmaların içerikleri başlık, yıl, tür, cinsiyet, tez danışmanı, yöntem, ölçme aracı, evren ve sonuçlar olarak çeşitli başlıklar altında değerlendirilmiştir.

Bulgular: Türkiye' de beden eğitimi ve spor öğretiminde yeni yaklaşımlar içerikli çalışmaların başlıklarında çoğunlukla "yöntem, teknik ve stil" kelimelerinin tercih edildiği, araştırmaların 2015 ve sonrasında yoğunlaştığı, yüksek lisans çalışmalarının doktora çalışmalarından, erkek araştırmacıların kadın araştırmacılardan, doçent danışmanların diğerler danışmanlardan, nicel yöntemlerin nitel ve karma yöntemlerden fazla tercih edildiği tespit edilmiştir. Araştırmaların evrenini çoğunlukla tezlerde ortaokul öğrencileri, makalelerde ise beden eğitimi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmalarda ölçek kullanımının diğer ölçme araçlarından daha fazla tercih edildiği tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarında ise öğretim yöntem ve yaklaşımlarının öğrenme süreçlerini kolaylaştırması ile öğrenci merkezli ve süreç odaklı olması vurgulanmıştır.

Sonuçlar: Bu bulgulardan hareketle beden eğitimi ve spor öğretiminde yeni yaklaşımlara ilişkin yürütülen çalışmaların çoğunlukla öğretim yöntemleri ile sınırlı kaldığı, öğretim yaklaşımlarına yönelik daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca sınırlı sayıda çalışılmış olan beden eğitimi ve sporda öğretim yaklaşımları konusu yeni yaklaşımlar ve modeller merkeze alınarak çalışılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, Spor, Öğretim, Yöntem, Yaklaşım

Examination of Research on Current Approaches in Teaching Physical Education and Sports in Turkey

Adem SOLAKUMUR[1]

ABSTRACT

Introduction/purpose: Physical education and sports deepen their importance for the individual and society day by day. This importance requires the organization of physical education and sports in accordance with the interests of the individual and society. This organization should be carried out according to new approaches, taking into account the opportunities and conditions of the day. This research examines approaches to physical education and sports teaching between 2000 and 2023. Articles and theses written in this context were examined and trends in the field were tried to be determined.

Method: The research was designed according to the document analysis method. Based on studies conducted on new approaches to physical education and sports teaching in Turkey, a total of 101 studies, 46 of which were postgraduate theses accessed from the National Thesis Center and 55 of which were accessed from Google Scholar and ResearchGate websites, constituted the data source of the research. Descriptive analysis technique was used in the research. The contents of the studies were evaluated under various headings such as title, year, genre, gender, thesis advisor, method, measurement tool, universe and results.

Findings: In Turkey, the words "method, technique and style" are mostly preferred in the titles of studies on new approaches to teaching physical education and sports, research has concentrated in 2015 and later, master's studies are more than doctoral studies, male researchers are more than female researchers, associate professors are more than other consultants, quantitative methods are more than qualitative methods. It has been determined that it is preferred more than mixed methods. The population of the research mostly consists of secondary school students in the theses and physical education teachers in the articles. It has been determined that the use of scales is preferred more than other measurement tools in research. In the results of the research, it was emphasized that teaching methods and approaches facilitate learning processes and are student-centered and process-oriented.

Results: Based on these findings, we can say that studies on new approaches in physical education and sports teaching are mostly limited to teaching methods, and more studies on teaching approaches are needed. In addition, the subject of teaching approaches in physical education and sports, which has been studied in limited numbers, should be studied by focusing on new approaches and models.

Keywords: Physical education, Sports, Teaching, Method, Approach

Üniversite Öğrencilerinin Egzersiz Algıları ile Yaşamda Anlam Düzeyleri Arasindaki İlişkinin İncelenmesi

Ümran SARIKAN[1], Mine TURĞUT[2], Zülbiye KAÇAY[3]

[1] Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara
[2] Bartın Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bartın
[3] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Çanakkale

ÖZET

Giriş ve Amaç: Modern kentli birey(ler)in yaşamı, akışkan bir yapıya sahiptir. Akışkan olması ise, içinde yaşanılan çağın çok hızlı ve teknolojik fetişizmine bağlı olarak bireylerin her şeye yetişme çabasında çok fazla data ile etkileşime geçmesidir. Gösteri kültürü ve popüler kültür perspektifinde şekillenen dış dünya algıları da sürekli istekler silsilesini beraberinde getirmektedir. Diğer yandan seçeneklerin çok olması ve sınırların yok olmasına bağlı olarak da her bilgiye erişim sağlanabilmesi durumu anlamı yok etmektedir. Kapitalist düzlemde neredeyse bütün ilişkilerin 'hesaplanabilirlik' ve 'dakiklik' üzerinden sistematize edildiği ve yeni medya araçlarının gündelik yaşamın merkezinde olması gibi parametreler yaşamın amacı ve anlamı birlikteliğini parçalamakta ve muğlak hâle getirmektedir. Tüm bu nedenlerden dolayı, gündelik yaşamda nerdeyse hiç sorgulanmayan ''yaşamda anlam'' sorunsalı günümüzde her bireyin üzerine düşünmesi gereken bir konumda yer almaktadır. Tüm bu konjoktürde, araştırmamızın amacı üniversite öğrencilerinin egzersiz yapma algıları ile yaşamlarındaki anlam düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Egzersiz algısının psikolojik ve duygusal iyi olma hâli üzerindeki potansiyel etkilerinin açıklanabilmesi adına ve genç yetişkinlerin daha anlamlı ve her yönden sağlıklı bir yaşam sürmelerine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda egzersiz algıları ile yaşamda anlam arasındaki olası ilişkilerin tespit edilmesi önemlidir.

Yöntem: Araştırmanın çalışma grubunda rastgele örnekleme yöntemi ile seçilen ve yaşları 18-26 arasında değişen 386 kişi ($Ort_{yaş=}$ 24.26—3,30) yer almıştır. Veri toplama amacı ile araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formuna ek olarak, Otabağ ve ark., (2010) tarafından geliştirilen ve 3 alt boyuttan oluşan ''Egzersiz Yararları/Engelleri Ölçeği (EYEÖ)" ve Demirbaş (2010) tarafından geliştirilen ''Yaşamda Anlam Ölçeği (YAÖ)'' kullanılmıştır. Araştırma kapsamında oluşturulan hipotezler, bağımsız örneklemler için t test, ANOVA ve Pearson Korelasyon analizi yöntemleri kullanılarak test edilmiştir.

Bulgular: Elde edilen analiz sonuçlarına göre her iki ölçekteki ortalama puanların cinsiyet değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık oluşturmadığını göstermiştir ($p>0.05$). Katılımcıların EYEÖ'ye verdikleri cevaplara göre ölçek alt boyutları ile ''EYEÖ'' Toplam Skoru arasında istatistiksel olarak farklılığın olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Yine katılımcıların ''YAÖ'' ve ''EYEÖ'' ölçeklerine vermis oldukları yanıtlara göre, ölçekler arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Sonuçlar: Sonuç olarak, genç yetişkinlerin yaşamda amaç ve anlam belirleyebilme durumu, dış dünyaki olay ve olgulara atfettikleri değerler sonucunda şekillenmektedir ve subjektiftir. Bu bağlamda bireylerin, seçenekler çokluğunda ve herşeye erişebilirlikleri olduğu durumda farkındalıklarını bir alana yönlendirebilmesi yani farkındalık sahibi olmaları oldukça zordur. Egzersiz, hem bedeni hem de beyni meşgul eden bir etkinlik olması bakımından, bireyin salt kendine zaman ayırıp kendi üzerine düşünmesine imkan tanıyan bir zeminde yer aldığından duygusal ve zihinsel iyi olma hâlini artırarak yaşamın amacı ve anlamı üzerine düşünmenin bir imkanını ortaya çıkarmaktadır. Bu bağlamda

egzersiz, üniversite öğrencilerinin gündelik yaşamın koşuşturmasında kendilerine alan yaratıp yaşamın anlamı üzerine sorgulama yapabilmesinin bir olanağını sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Egzersiz Algıları, Yaşamda Anlam, ve Üniversite Öğrencileri

Investigation of The Relationship Between University Students' Perceptions of Exercise and Their Levels of Meaning in Life

Ümran SARIKAN[1], Mine TURĞUT[2], Zülbiye KAÇAY[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The life of modern, urban individual(s) has a fluid structure. Being fluid means that individuals interact with a lot of data in their effort to keep up with everything, due to the very fast and technological fetishism of the age they live in. Perceptions of the outside world shaped in the perspective of performance culture and popular culture, bring about a continuous series of demands. On the other hand, having access to all information due to the abundance of options and the disappearance of borders destroys meaning. Parameters such as the fact that almost all relations on the capitalist level are systematized through 'calculability' and 'punctuality' and that new media tools are at the center of daily life, fragment the unity of the purpose and meaning of life and make it ambiguous. For all these reasons, the problematic of "meaning in life", which is almost never questioned in daily life, is in a position that every individual should think about today. In this context, the aim of this research was to examine the relationship between university students' exercise perceptions and their level of meaning in their lives. In order to explain the potential effects of exercise perception on psychological and emotional well-being, it aims to contribute to young adults living a more meaningful and healthy life in all aspects. In this context, it is important to identify possible relationships between exercise perceptions and meaning in life.

Materials and Methods: The study group of the research comprised of 386 people (Mean Age = 24.26—3.30) who were selected by random sampling method and aged between 18-26. In addition to the personal information form created by the researcher for data collection, the "Exercise Benefits/Barriers Scale (EYES)" developed by Otabağ et al., (2010) consisting of 3 sub-dimensions, and the "Meaning in Life Scale" developed by Demirbaş (2010) were used. The hypotheses created within the scope of the research were tested using t-test for independent samples, ANOVA and Pearson Correlation analysis methods.

Findings: According to the results of the analysis, the average scores in both scales showed that there was no statistically significant difference according to the gender variable ($p>0.05$). According to the participants' answers to the EYEÖ, it was determined that there was a statistically significance difference between the scale sub-dimensions and the "EYEÖ" Total Score ($p<0.05$). Again, according to the participants' responses to the "YAÖ" and "EYEÖ" scales, it was determined that there was a significant relationship between the scales ($p <0.05$).

Results: As a result, young adults' ability to determine purpose and meaning in life is shaped by the values they attribute to events and phenomena in the outside world and is subjective. In this context, when they have many options and accessibility to everything, it is very difficult for individuals to direct their awareness to one area. Since exercise is an activity that occupies both the body and the brain, and is on a basis that allows the individual to spend time alone and reflect on himself, it increases emotional and mental well-being and provides an opportunity to think about the purpose and

meaning of life. In this context, exercise offers an opportunity for university students to create space for themselves in the hustle and bustle of daily life and question the meaning of life.

Keywords: Perceptions of Exercise, Meaning in Life and Individual, University Students

Genç Basketbolcularda Simule Edilmiş Basketbol Maç Performansının Psikofizyolojik Yanıtlarının İncelenmesi

Emre YAMANER[1] Mine TURĞUT[2]

[1]Hitit Üniversitesi, Sungurlu Meslek Yüksekokulu, Çorum
[2]Bartın Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bartın

ÖZET

Giriş ve Amaç: Basketbol gibi rekabetçi sporlar, genç sporcular için büyük bir stres kaynağı olabilir. Bu tür araştırmalar, stres ve baskı altındayken sporcuların nasıl tepki verdiğini ve performanslarını nasıl etkilediğini anlamamıza yardımcı olabilir. Diğer yandan; Genç basketbolcuların fiziksel ve zihinsel olarak gelişimlerini desteklemek, gelecekte başarılı profesyonel sporcuların yetişmesine katkıda bulunabilir. Bu nedenle, genç sporcuların performansının incelenmesi, sporcu gelişimini optimize etmek için önemlidir. Bu bilgilerden işaretle araştırmamızın amacı; genç basketbolcuların simüle edilmiş basketbol maç performansının psikofizyolojik yanıtlarının incelenmesi olarak belirlenmiştir.

Yöntem: Bu çalışmaya 10 basketbol sporcusu (yaşı =18.50±,52 yıl; boy uzunluğu 171.60±3.27 cm; vücut ağırlığı 64.70±3.23 kg) gönüllü olarak katılmıştır. Ölçümlere başlamadan önce ölçümler hakkında bilgi verilmiş basketbolculara antropometrik ölçümler gerçekleştirilmiştir. Resmi basketbol müsabakası kuralları ve formatı kullanılmıştır. Maç öncesi ve sonrasında Brunel ruh hali ölçeği (BRUMS) cevapları kaydedilmiştir. Her periyot sonunda oyuncuların algılanan zorluk derecesi (AZD), görsel analog skala (GAS) ve keyif ölçeği değerleri kaydedilmiştir. Elde edilen veriler, SPSS 24.0 paket programında analiz edilmiştir. Veriler, ortalama ± standart sapma şeklinde sunulmuş ve bağımlı değişkenler için Paired Sample T Test uygulanmıştır. Ayrıca, her bağımlı değişken için etki büyüklükleri (Cohen's d) hesaplanmıştır.

Bulgular: Mevcut çalışmanın bulgularına göre sporcuların araştırmadan elde edilen bulgular neticesinde, sporcuların basketbol maçında verilen duygu cevapları incelendiğinde ön test son test değerleri arasında anlamlılığın olduğu anlaşılmaktadır ($p<0.05$). Sporcuların basketbol maçında verilen duygu cevapları incelendiğinde ise ön test son test değerleri arasında anlamlılığın olduğu anlaşılmaktadır ($p<0.05$).

Sonuç: Bu tür araştırmalar, genç basketbolcuların performanslarını daha iyi anlamak, geliştirmek ve onları daha sağlıklı bir şekilde spor yapmalarını sağlamak için büyük bir öneme sahiptir. Bu tür araştırmalar, hem sporcuların kendileri için hem de antrenörler ve spor bilimciler açısından için çok değerli bir noktadadır.

Anahtar Kelimeler: Simule, Basketbol, Performans ve Psikofizyoloji

Investigation of Psychophysiological Responses To Simulated Basketball Game Performance in Young Basketball Players

Emre YAMANER[1] Mine TURĞUT[2]

ABSTRACT

Introductıon and Purpose: Competitive sports like basketball can be a significant source of stress for young athletes. Research in this field can help us understand how athletes react and perform under stress and pressure. Additionally, supporting the physical and mental development of young basketball players can contribute to the emergence of successful professional athletes in the future. Therefore, examining the performance of young athletes is crucial to optimize athlete development. Hence, the objective of our study was determined as the examination of psychophysiological responses to simulated basketball game performance in young basketball players.

Methods: Ten basketball players (age = 18.50±0.52 years; height 171.60±3.27 cm; body weight 64.70±3.23 kg) voluntarily participated in this study. Prior to measurements, athletes were provided with information about the measurements, and anthropometric measurements were performed. Official basketball match rules and format were employed. Before and after the game, responses to the Brunel Mood Scale (BRUMS) were recorded. At the end of each period, players' perceived difficulty levels (PDL), visual analog scale (VAS), and enjoyment scale values were recorded. The obtained data were analyzed using SPSS 24.0 software package. Data were presented as mean ± standard deviation, and paired sample t-tests were conducted for dependent variables. Effect sizes (Cohen's d) were also calculated for each dependent variable.

Findings: According to the findings of the present study, it was observed that there was significance between pre-test and post-test values in terms of athletes' emotional responses during the basketball game ($p<0.05$). When athletes' emotional responses during the basketball game were examined, it was also observed that there was significance between pre-test and post-test values ($p<0.05$).

Conclusion: Research of this nature holds significant importance in better understanding and enhancing the performance of young basketball players while ensuring their well-being. Such research is invaluable not only for the athletes themselves but also for coaches and sports scientists.

Keywords: Simulate, Basketball, Performance, Psychophysiology

Kayaklı Koşu ve Alp Disiplini Sporcularının Denge Performanslarının Karşılatırılması

Buket SEVİNDİK AKTAŞ[1]

[1] Erzurum Teknik Üniversitesi ve Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada, kar spor branşlarındaki elit düzeyde yer alan kayaklı koşu ve alp disiplini sporcularının denge değerlerini karşılaştırılarak aralarındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmaya sağlık sorunu bulunmayan, farklı kar sporu branşları (alp disiplini ve kayaklı koşu) kapsamında yaş ortalamaları 19,04±1,56 yıl boy uzunluğu ortalamaları 172,31±6,71 cm, vücut ağırlığı ortalamaları 67,81±10,22 kg olan, elit düzeyde yarışan 12 kayaklı koşu ve 14 alp disiplini olmak üzere toplamda 26 erkek sporcu gönüllü olarak dahil edilmiştir. Araştırmaya katılan sporcuların hem statik ve hemde dinamik denge testleri sağ ayak, sol ayak ve çift ayak olmak üzere toplamda 6 farklı türde Sportkat 4000 cihazı ile test edilmiştir. Çalışmanın istatistikleri SPSS 20.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Ölçülen parametreler normal dağılım göstermediğinden spor branşları arasındaki farklılıkların tespit edilmesinde Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. İstatistiksel hata düzeyi $p<0,05$ belirlenmiştir.

Bulgular: Kayaklı koşu ve alp disiplini branşları arasında özellikle çift ayak statik ve çift ayak dinamik denge değerleri arasında anlamlı farklık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Çift ayak statik ve çift ayak dinamik denge skorları sırasıyla 0,006-0,003 olarak bulunmuştur. Tek ayak denge değerleri; sağ-sol dinamik ve statik denge değerleri arasında istatistiksel bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

Sonuçlar: Çalışmanın sonuçları doğrultusunda alp disiplini sporcularının çift ayak denge performanslarının kayaklı koşu sporcularından daha iyi bulunması sert zeminde ve yüksek hızlarda yapılan dönüşlerde kayağın bir kenarından diğer bir kenarına ağırlık aktarabilmesi böylece dönüşün daha hızlı ve çabuk yapılabilmesi için üst düzeyde denge performansı sergiledikleri söylenebilir. Ölçüm sonuçlarına göre tek ayak denge performanslarının iyileştirilmesi için farklı zeminlerde denge egzersizleri ve bu egzersizlerin gözler açık ve kapalı tek ayak olacak şekilde uygulatılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Alp disiplini, kayak, kayaklı koşu, denge

Comparison of Balance Performances of Cross-country and Alpine Skiing Athletes

Buket SEVİNDİK AKTAŞ[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: In this study, it was aimed to compare the balance values of elite level ski running and alpine skiing athletes in snow sports branches and evaluate the relationship between them.

Materials and Methods: Participants without health problems participated in the study within the scope of different snow sports branches (alpine skiing and cross-country skiing), with an average age of 19.04±1.56 years, an average height of 172.31±6.71 cm, and an average body weight of 67.81±10.22 kg a total of 26 male athletes competing at the elite level, 12 cross-country skiing and 14 alpine skiing, were included voluntarily. Both static and dynamic balance tests of the athletes participating in the research were tested with a total of 6 different types of Sportkat 4000 devices, including right foot, left foot and double foot. The statistics of the study were made using the SPSS 20.0 package program. Since the measured parameters did not show a normal distribution, the Mann-Whitney U test was used to detect differences between sports branches. Statistical error level was determined as $p<0.05$.

Findings: A significant difference was detected between cross-country skiing and alpine skiing, especially in two-legged static and two-leg dynamic balance values ($p<0.05$). Double leg static and double leg dynamic balance scores were found to be 0.006-0.003, respectively. Single leg balance values; There was no statistical difference between right-left dynamic and static balance values ($p>0.05$).

Results: In line with the results of the study, it can be said that the bipedal balance performance of alpine ski athletes is better than that of cross-country ski athletes, and that they exhibit a high level of balance performance in that they can transfer weight from one side of the ski to another side during turns made on hard ground and at high speeds, thus making the turns faster and faster. According to the measurement results, it is recommended to perform balance exercises on different surfaces and perform these exercises on one foot with eyes open and closed in order to improve one-leg balance performance.

Keywords: Alpine skiing, skiing, cross-country skiing, balance

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Liderlik Yönelimlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Çağatay DERECELİ[1], Ebru DERECELİ[2], Yeşim KIVANÇ[3]

[1] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı
[2] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı
[3] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmada Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Liderlik Yönelimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmaya Ege bölgesindeki bir devlet üniversitesinin Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulunda öğrenim gören 156 kadın, 53 erkek öğrenci katılmıştır. Çalışmada kullanılacak ölçme aracı katılımcılara 'Google Form' aracılığı ile ulaştırılmış, gönüllü olarak katılmalarına özen gösterilmiştir. Toplamda 215 öğrenciye uygulanmış ve analiz için 209 ölçek değerlendirilmeye uygun görülmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak Dereli (2003) tarafından Türkçe' ye çevrilerek uyarlanan ve orijinali Bolman ve Deal (1991)'e ait olan "Liderlik Yönelimi Ölçeği" kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen bulgular SPSS 25.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Verilerin normallik analizine uygunluğu basıklık çarpıklık katsayılarına bakılarak karar verilmiştir. Basıklık çarpıklığın +2,-2 arasında olduğu tespit edilmiş ve verilerin analizinde parametrik testler kullanılmıştır. İstatistiksel açıdan, Bağımsız örneklem t testi frekans, yüzde ve güvenirlik katsayısı hesaplamaları, yapılmıştır.

Bulgular: Katılımcılardan elde edilen verilere tanımlayıcı istatistik yapılmıştır. Kategorize edilen değişkenler içerisinde en yüksek yüzdeler sırasıyla cinsiyet değişkeninde kadın katılımcılar, yaş değişkeninde 20 yaş altı, aktif spor yapma değişkeninde spor yapmayan katılımcılar ve spor branşı değişkeninde bireysel spor yapan katılımcılar yer almaktadır. Katılımcıların politik liderlik düzeylerinin düşük olduğu, yapısal liderlik, insan kaynaklı liderlik, sembolik liderlik ve liderlik yönelimleri toplam puanlarının yüksek olduğu görülmektedir. katılımcıların liderlik yönelimleri ve alt boyutları ile cinsiyet değişkeni arasında yapılan t testi sonucu hiçbir değişkende istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Katılımcıların liderlik yönelimleri ve alt boyutları ile aktif spor yapma değişkeni arasında yapılan t testi sonucu hem ölçek toplam puanı hem de tüm alt boyutlarda spor yapan katılımcılar lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Katılımcıların liderlik yönelimleri ve alt boyutları ile spor branşı değişkeni arasında yapılan t testi sonucu hiçbir değişkende istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir.

Sonuçlar: Sonuç olarak; katılımcıların politik liderlik düzeylerinin düşük olduğu, yapısal liderlik, insan kaynaklı liderlik, sembolik liderlik ve liderlik yönelimleri toplam puanlarının yüksek olduğu görülmektedir. Elde edilen liderlik yönelimleri ve alt boyutları puan ortalamalarının cinsiyet, yaş ve spor branşı değişkenlerinde elde edilen puan ortalamalarının farklılaşmadığı; aktif spor yapma değişkeninde ise anlamlı bir şekilde farklılaştığı ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, liderlik yönelimi, üniversite öğrencisi

Investigation of The Leadership Orientations of Health Services Vocational School Students in Terms of Various Variables

Çağatay DERECELİ[1], Ebru DERECELİ[2], Yeşim KIVANÇ[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Thıs research aıms to examıne the Leadershıp Orıentatıons of Vocatıonal School of Health Servıces Students ın terms of varıous varıables.

Materials and Methods: 156 female and 53 male students studyıng at the Vocatıonal School of Health Servıces of a state unıversıty ın the Aegean regıon partıcıpated ın the study. The measurement tool to be used ın the study was delıvered to the partcıpants vıa 'Google Form', and care was taken to ensure that they partıcıpated voluntarıly. It was applıed to 215 students ın total and 209 scales were deemed suıtable for analysıs. The "Leadershıp Orıentatıon Scale", translated and adapted ıinto Turkısh by Derelı(2003) and orıgınal by Bolman and Deal (1991), was used as a data collectıon tool ın the study. The fındıngs obtaıned ın the study were analyzed wıth the SPSS 25.0 package program. The suıtabılıity of the data for normalıty analysıs was decıded by lookıng at the kurtosıs and skewness coefficients. Kurtosis and skewness were determined to be between +2.-2 and parametric tests were used to analyze the data. From a statistical perspective, independent sample t test frequency, percentage and relıabılıty coefficıent calculatıons were made.

Findings: Descrıptıve statıstıcs were performed on the data obtaıned from the partıcıpants. Among the categorızed varıables, the hıghest percentages are female partıcıpants ın the gender varıable, under 20 ın the age varıable, partıcıpants who do not do sports ın the actıve sports varıable, and partıcıpants who do ındıvıdual sports ın the sports branch varıable. It ıs seen that the polıtıcal leadershıp levels of the partıcıpants are low, but the total scores of structural leadershıp, human-based leadershıp, symbolıc leadershıp and leadershıp orıentatıons are hıgh. As a result of the t test conducted between the leadershıp orıentatıons and sub-dımensıons of the partıcıpants and the gender varıable, ıt ıs seen that there ıs no statıstıcally sıgnıfıcant dıfference ın any varıable. As a result of the t test conducted between the leadershıp orıentatıons and sub-dımensıons of the partıcıpants and the varıable of doıng actıve sports, ıt ıs seen that there ıs a statıstıcally sıgnıfıcant dıfference ın favor of the partıcıpants who do sports ın both the total scale score and all sub-dımensıons. As a result of the t test conducted between the leadershıp orıentatıons and sub-dımensıons of the partıcıpants and the sport branch varıable, ıt ıs seen that there ıs no statıstıcally sıgnıfıcant dıfference ın any varıable.

Results: In conclusıon; It ıs seen that the polıtıcal leadershıp levels of the partıcıpants are low, but the total scores of structural leadershıp, human-based leadershıp, symbolıc leadershıp and leadershıp orıentatıons are hıgh. The average scores of leadershıp orıentatıons and sub-dımensıons obtaıned dıd not dıffer from the average scores obtaıned ın gender, age and sports branch varıables; It was revealed that there was a sıgnıfıcant dıfference ın the varıable of doıng actıve sports.

Keywords: Leadershıp, leadershıp orıentatıon, unıversıty student

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Spora Katılım Motivasyonlarının İncelenmesi

Çağatay DERECELİ[1], Ebru DERECELİ[2], Yeliz KAYA ALTUN[3]

[1] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı
[2] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı
[3] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırma Spor Bilimleri Fakültesinde eğitim gören öğrencilerin spora katılım motivasyonlarını belirleyerek; cinsiyet, yaş, okuduğu bölüm, okuduğu sınıf, spor yapma yılı ve yaptığı spor branşına göre spora katılım güdülerinin farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Çalışmaya Ege bölgesindeki bir devlet üniversitesinin spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören 111 kadın, 86 erkek üniversite öğrencisi katılmıştır. Çalışmada kullanılacak ölçme aracı katılımcılara 'Google Form' aracılığı ile ulaştırılmış, gönüllü olarak katılmalarına özen gösterilmiştir. Toplamda 216 öğrenciye uygulanmış ve analiz için 197 ölçek değerlendirilmeye uygun görülmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve Gill ve diğerleri (1983)' nin geliştirdiği ve Oyar ve diğerleri (2001) tarafından Türk popülasyonuna uyarlaması yapılan Spora Katılım Güdüsü ölçeği (Participation Motivation Questionnaire) (PMQ) kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen veriler SPSS 26.0 paket programıyla analiz edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların demografik bilgileri yer almaktadır. Kategorik değişkenler içerisinde en yüksek yüzdeler sırasıyla cinsiyet değişkeninde kadın öğrenciler, yaş değişkeninde 20-21 yaş aralığı, okuduğu bölüm değişkeninde Antrenörlük Bölümü, Sınıf değişkeninde 1. Sınıf, Spor Branşı değişkeninde Futbol ve spor yapma yılı değişkeninde 11-15 yıl yer almaktadır. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin spora katılım motivasyonların da yer almakta olan alt boyutlarla alakalı elde etmiş oldukları puan ortalamaları faktörlere göre farklılıklar göstermektedir. Sporcular en önemli faktörü; 2,49±,51 ile "arkadaş" olarak görmektedirler. Tabloda en önemsiz faktör ortalama puanı ise 2,96±,40 ile "fiziksel uygunluk/enerji harcama" alt boyutudur. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin spora katılım motivasyonları ve alt boyutlarının cinsiyet değişkenine göre istatistiksel açıdan sadece 'yarışma' alt boyutunda erkek ve kadın arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Diğer alt boyutlarda cinsiyete göre anlamlı farklılığa rastlanamamıştır. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin spora katılım motivasyonlarının ve boyutlarının yaşa göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin yaşları, onların spora katılım motivasyonlarını beceri gelişimi, eğlence, fiziksel uygunluk/enerji harcama boyutlarını etkilemiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin spora katılım motivasyonları ve alt boyutlarının cinsiyet değişkenine göre istatistiksel açıdan sadece 'yarışma' alt boyutunda erkek ve kadın arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Diğer alt boyutlarda cinsiyete göre anlamlı farklılığa rastlanamamıştır. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin spora katılım motivasyonlarının ve boyutlarının yaşa göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin spora katılım motivasyonlarının, spor yapma yılı arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet, Spor, Spor Bilimleri Fakültesi, Spora Katılım motivasyonu, Yaş

Examinatıon of Sports Participation Motivations of Faculty of Sports Sciences Students

Çağatay DERECELİ[1], Ebru DERECELİ[2], Yeliz KAYA ALTUN[3]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Thıs research determınes the sports partıcıpatıon motıvatıons of students studyıng at the Faculty of Sports Scıences; It was conducted to examıne whether the motıvatıons for partıcıpatıon ın sports dıffer accordıng to gender, age, department, class, year of sports and sports branch.

Materials and Methods: 111 female and 86 male unıversıty students studyıng at the sports scıences faculty of a state unıversıty ın the Aegean regıon partıcıpated ın the study. The measurement tool to be used ın the study was delıvered to the partıcıpants vıa 'Google Form', and care was taken to ensure that they partıcıpated voluntarıly. It was applıed to 216 students ın total and 197 scales were deemed suıtable for analysıs. In the study, a personal ınformatıon form developed by the researcher and the Partıcıpatıon Motıvatıon Questıonnaire (PMQ) developed by Gıll et al. (1983) and adapted to the Turkısh populatıon by Oyar et al. (2001) were used as data collectıon tools. The data obtaıned ın the study were analyzed wıth the SPSS 26.0 package program.

Findings: Demographıc ınformatıon of the partıcıpants ıs ıncluded. Among the categorıcal varıables, the hıghest percentages are female students ın the gender varıable, 20-21 age range ın the age varıable, Coachıng Department ın the department varıable, 1st Year ın the Class varıable, Football ın the Sports Branch varıable and 11-15 years ın the year of doıng sports varıable. The average scores obtaıned by the students of the Faculty of Sports Scıences regardıng the sub-dımensıons of sports partıcıpatıon motıvatıon vary dependıng on the factors. The most ımportant factor for athletes; They see them as "frıends" wıth a rate of 2.49±.51. The least ımportant factor ın the table ıs the "physıcal fıtness/energy expendıture" sub-dımensıon wıth an average score of 2.96±.40. Accordıng to the gender varıable of the sports partıcıpatıon motıvatıons and sub-dımensıons of the Faculty of Sports Scıences students, a statıstıcally sıgnıfıcant dıfference was found between men and women only ın the 'competıtıon' sub-dımensıon. No sıgnıfıcant dıfferences were found ın other sub-dımensıons accordıng to gender. Statıstıcally sıgnıfıcant dıfferences were found ın the sports partıcıpatıon motıvatıons and dımensıons of the Faculty of Sports Scıences students accordıng to age. Accordıng to the fındıngs of the research, the ages of the students affected theır motıvatıon to partıcıpate ın sports, skıll development, entertaınment, physıcal fıtness/energy expendıture dımensıons.

Results: As a result, accordıng to the gender varıable of the sports partıcıpatıon motıvatıons and sub-dımensıons of the Faculty of Sports Scıences students, a statıstıcally sıgnıfıcant dıfference was found between men and women only ın the 'competıtıon' sub-dımensıon. No sıgnıfıcant dıfferences were found ın other sub-dımensıons accordıng to gender. Statıstıcally sıgnıfıcant dıfferences were found ın the sports partıcıpatıon motıvatıons and dımensıons of the Faculty of Sports Scıences students accordıng to age. No sıgnıfıcant dıfference was found between the sports partıcıpatıon motıvatıons of the Faculty of Sports Scıences students and the year of doıng sports.

Keywords: Gender, Sports, Faculty of Sports Scıences, Motıvatıon for Partıcıpatıon ın Sports, Age

Sağlıklı Beslenmeye İlişkin Tutum: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma

Burçin ÖLÇÜCÜ[1], Alpay BÜLBÜL[1]

[1]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin sağlıklı beslenmeye ilişkin tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma grubunu 250 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada Tekkurşun-Demir ve Cicioğlu (2019) tarafından geliştirilen Sağlıklı Beslenmeye İlişkin Tutum Ölçeği (SBİTÖ) kullanılmıştır. Verilen çözüm ve yorumlanmasında parametrik testler kullanılmıştır.

Bulgular: Yapılan analizlere göre, katılımcıların sağlıklı beslenmeye ilişkin tutumları; cinsiyet, yaş ve sınıf değişkenlerine göre anlamlı ilişki göstermektedir.

Sonuçlar: Sonuç olarak katılımcıların sağlıklı beslenmeye ilişkin tutumlarının orta seviyenin üzerinde olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beslenme, Sağlıklı Beslenme, Üniversite Öğrencileri

Attitudes Towards Healthy and Nutrition: A Research on University Students

Burçin ÖLÇÜCÜ[1], Alpay BÜLBÜL[1]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This research aimed to examine university students' attitudes towards healthy nutrition.

Materials and Methods: The research group consists of 250 university students. The Attitude Scale Towards Healthy Nutrition (SBITÖ) developed by Tekkurşun-Demir and Cicioğlu (2019) was used in the research. Parametric tests were used in the given solution and its interpretation.

Findings: According to the analysis, participants' attitudes towards healthy nutrition; It shows a significant relationship according to gender, age and class variables.

Results: As a result, it was determined that the participants' attitudes towards healthy nutrition were above the average level.

Keywords: Nutrition, Healthy Nutrition, University Students

Liderlik Yöneliminin Bireysel Girişimcilik Algısı Üzerindeki Yordayıcılığının Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencileri Perspektifinden Araştırılması

A. Azmi YETİM[1], Mustafa Yaşar ŞAHİN[1], Ünsal ALTINIŞIK[2]

[1]Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara
[2]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Aydın

ÖZET

Giriş ve Amaç: Liderler temsil kabiliyeti yüksek ve sorun çözebilme yetisi olan vizyon sahibi kişilerdir. Dolayısıyla bireylerin okul içinde veya meslek hayatındaki verimliliğinin arttırılabilmesi adına girişimcilik özelliği olan liderlere ihtiyaç duyulabilmektedir. Bu bağlamda araştırmada spor bilimleri öğrencilerinin liderlik yönelimleri ile bireysel girişimcilik algıları arasındaki ilişkiyi incelemek ve liderlik yöneliminin bireysel girişimcilik algısı üzerindeki yordayıcı rolünü belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem: İlişkisel tarama modelinde yürütülen araştırmada Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören 256 öğrencinin görüşü alınmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" ile Lee G. Bolman ve Terence E. Deal (1991) tarafından geliştirilen Türkçe'ye uyarlanması Dereli (2003) tarafından yapılan Liderlik Yönelim Ölçeği ile İncik ve Uzun (2017) tarafından geliştirilen "Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği" kullanılmıştır. Veri toplama süreci sonucunda elde dilen bulgular bilgisayar ortamına aktarılmış, kullanılan ölçeklerin normal dağılım uygunluğunu saptamak için Skewness ve Kurtosis değerlerine bakılmıştır. Verilerin çözüm ve yorumlanmasında betimsel istatistikler (frekans, aritmetik ortalama, standart sapma), t-testi, One-Way ANOVA, Pearson korelasyon testi ve regresyon analizi tercih edilmiştir.

Bulgular: Yapılan analizlere göre, katılımcıların liderlik yönelimleri; cinsiyet değişkeni açısından anlamlı olarak ilişki göstermediği, yaş, algılanan gelir düzeyi, anne eğitim durumu ve baba eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Katılımcıların bireysel girişimcilik algılarına bakıldığında; cinsiyet ve yaşa göre anlamlı ilişki görülmezken, algılanan gelir düzeyi, anne eğitim durumu ve baba eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı ilişki görülmüştür.

Sonuçlar: Sonuç olarak katılımcıların liderlik yönelimleri ile bireysel girişimcilik algıları arasında anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca liderlik yöneliminin bireysel girişimcilik algısını yordadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Lider, Liderlik Yönelimi, Girişimcilik Algısı

Investigation of the Prediction of Leadership Orientation on Individual Entrepreneurship Perception from the Perspective of Faculty of Sports Sciences Students

A. Azmi YETİM[1], Mustafa Yaşar ŞAHİN[1], Ünsal ALTINIŞIK[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Leaders are visionary people with high representation skills and problem-solving skills. Therefore, leaders with entrepreneurial characteristics may be needed in order to increase the productivity of individuals at school or in their professional life. In this context, the aim of the study was to examine the relationship between sports science students' leadership orientations and individual entrepreneurship perceptions and to determine the predictive role of leadership orientation on individual entrepreneurship perception.

Materials and Methods: In the research conducted with the relational screening model, the opinions of 256 students studying at Aydın Adnan Menderes University, Faculty of Sports Sciences were taken. In the study, the data collection tool was the "Personal Information Form" created by the researchers, the Leadership Orientation Scale developed by Lee G. Bolman and Terence E. Deal (1991), adapted into Turkish by Dereli (2003), and the Leadership Orientation Scale developed by İncik and Uzun (2017). “Individual Entrepreneurship Perception Scale” was used. The findings obtained as a result of the data collection process were transferred to the computer environment, and the Skewness and Kurtosis values were examined to determine the normal distribution suitability of the scales used. Descriptive statistics (frequency, arithmetic mean, standard deviation), t-test, One-Way ANOVA, Pearson correlation test and regression analysis were preferred in the analysis and interpretation of the data.

Findings: According to the analysis, the leadership orientations of the participants; It has been determined that there is no significant relationship in terms of gender variable, but it varies significantly according to age, perceived income level, mother's education level and father's education level variables. Looking at the participants' perceptions of individual entrepreneurship; While there was no significant relationship according to gender and age, a significant relationship was seen according to the variables of perceived income level, mother's education level and father's education level.

Results: As a result, it was determined that there was a significant relationship between the leadership orientations of the participants and their perceptions of individual entrepreneurship. It has also been observed that leadership orientation predicts the perception of individual entrepreneurship.

Keywords: Leader, Leadership Orientation, Entrepreneurship Perception

Lise Öğrencilerinin Saldırganlık ve Cesaret Düzeylerinin Cinsiyet, Okul türü ve Okul Müsabakalarına Katılım Durumu Açısından İncelenmesi

Tarık SİVRİKAYA[1], Mustafa BAŞ[2]

[1] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi (Mezun Öğrenci) - Trabzon

[2] Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü - Trabzon

Not: 'Ortaöğretim öğrencilerinin saldırganlık ve cesaret düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi' Doktora tezinden üretilmiştir.

ÖZET

Giriş ve Amaç: Saldırganlık ve cesaret kavramı hayatın her alanında olduğu gibi spor hayatında da her zaman varolmuştur. Sporun içerisinde bulunan bu iki önemli kavramın incelenmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmamızın amacı, Lise öğrencilerinin Saldırganlık ve Cesaret düzeylerinin cinsiyet, Okul türü ve Okul Müsabakalarına katılım durumlarına göre incelemektedir.

Yöntem : Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Trabzon ili Akçaabat ilçesi ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören lise öğrencileri, örneklemi ise tesadüfi yöntemle ve çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 917 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma da veri toplama aracı olarak uzman kişi görüşü de alınarak, araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu, Little, Jones, Brauner, Nock ve Hawley (2003)'in geliştirdiği Little Saldırganlık Ölçeği ve Konter ve Johan (2012) tarafından geliştirilen Sporda Cesaret Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmadan verileri, lisanslı SPSS-22 programı ile analiz yapılmış ve anlamlılık düzeyi $p<0.05$'tir. Öğrencilerin demografik değişkenlerinin dağılımını belirlemek için frekans analizi yapılmıştır. Araştırmada kullanılan sporda cesaret ölçeği ve Little Saldırganlık Ölçeğinden elde edilen puanların dağılımlarının normal dağılıma uygun olup olmadığının kontrolü Kolmogorov-Smirnov testi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen veriler normal dağılım gösterdiğinden ikili gruplar için bağımsız örneklem T-Testi, iki ve üzeri gruplar için Tek Yönlü Varyans Analizi kullanılmıştır. Anlamlı farklılıkları ortaya çıkarmak için Postoc Tukey testi uygulanmıştır. İki ölçek arasındaki ilişkinin incelenmesinde ise Spearman Korelasyon analizi uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırma sonuçlarına bakıldığında Saldırganlık ve Cesaret ölçeği cinsiyet, okul türü, okul spor müsabakalarına katılım durumu değişkenlerinde anlamlı sonuçlar bulunmuşturAyrıca ölçekler arasında yaptığımız korelasyon analizinden çıkan bulgulara göre saldırganlık ile cesaret düzeyleri arasında negatif yönlü çok düşük düzeyde bir ilişki vardır.

Sonuçlar: . Saldırganlık ölçeği cinsiyet değişkenine göre; Erkeklerin , Okul türü değişkenine göre; Mesleki Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin, Okul spor müsabakalarına katılım durum değişkenine göre; Okul spor müsabakalarına katılmayan öğrencilerin puanlarının (Açık-proaktif saldırganlık, Saf-ilişkisel saldırganlık, Reaktif-ilişkisel saldırganlık ve Proaktif ilişkisel saldırganlık alt boyutlarında) daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Cesaret ölçeği cinsiyet değişkenine göre; Erkeklerin (Kararlılık, Atılganlık, Özverili olma), Okul türü değişkenine göre; Mesleki Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin (Kararlılık, Atılganlık, Özverili olma) ve Anadolu Lisesi öğrencilerinin (Tehlikeyi göze alma, Yetkinlik-Ustalık), Okul spor müsabakalarına katılan öğrencilerin (Kararlılık, Atılganlık, Özverili olma) ve Okul spor müsabakalarına katılmayan öğrencilerin (Yetkinlik-Ustalık) puanlarının yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Saldırganlık, Cesaret.

Examination of High School Students' Aggression and Courage Levels in Terms of Gender, School Type and Participation in School Competitions

Tarık SİVRİKAYA[1], Mustafa BAŞ[2]

[1]Trabzon University Faculty of Sports Sciences (Graduate Student) - Trabzon

[2]Trabzon University Faculty of Sports Sciences Department of Physical Education and Sports – Trabzon

Note: 'Examination of secondary school students' aggression and courage levels according to some variables' was produced from the PhD thesis.

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The concept of Aggression and Courage has always existed in sports life, as in all areas of life. It is important to examine these two important concepts in sports. The purpose of this study is to examine the Aggression and Courage levels of High School students according to their gender, school type and participation in School Competitions.

Materials and Methods: The study group of the research consists of high school students studying in secondary education institutions in Akçaabat district of Trabzon province under the Ministry of National Education in the 2019-2020 academic year, and the sample consists of 917 high school students who agreed to participate in the study voluntarily and by random method. In the research, a personal information form developed by the researcher, Little Aggression Scale developed by Little, Jones, Brauner, Nock and Hawley (2003) and Courage in Sports Scale developed by Konter and Johan (2012) were used as data collection tools, taking the opinion of an expert. . Data from the study were analyzed with the licensed SPSS-22 program and the significance level was $p<0.05$. Frequency analysis was performed to determine the distribution of students' demographic variables. The Kolmogorov-Smirnov test was used to check whether the distributions of the scores obtained from the Sports Courage Scale and the Little Aggression Scale used in the research were in accordance with the normal distribution. Since the data obtained from the research showed a normal distribution, independent sample T-Test was used for groups of two and One-Way Analysis of Variance was used for groups of two or more. Postoc Tukey test was applied to reveal significant differences. Spearman Correlation analysis was applied to examine the relationship between the two scales.

Findings: Considering the research results, significant results were found in the Aggression and Courage scale variables such as gender, school type, and participation in school sports competitions. Moreover, according to the findings of the correlation analysis we conducted between the scales, there is a very low negative relationship between aggression and courage levels.

Results: Aggression scale according to gender variable; For men, according to the school type variable; Vocational Technical Anatolian High School students, according to the participation status variable in school sports competitions; It was determined that the scores of students who did not participate in school sports competitions were higher (in the sub-dimensions of Open-proactive aggression, Pure-relational aggression, Reactive-relational aggression and Proactive relational aggression). Courage scale according to gender variable; Males (Determination, Assertiveness, Selflessness), According to the school type variable; Vocational Technical Anatolian High School students (Determination, Assertiveness, Selflessness) and Anatolian High School students (Taking risks, Competency-Mastery), Students participating in school sports competitions (Determination, Assertiveness, Self-sacrificing) and Students not participating in school sports competitions (Competence-Mastery)) scores were found to be high.

Keywords: Sports, Aggression, Courage.

Orta Şiddetteki Uzun Süreli Bisiklet Egzersizinin Bazı İmmün Parametreleri Ve Bağışıklık Sistemine Etkileri

Şükrü Demirci[1], Ömer Zambak[2], Emine Zehra Çolak[2], Cüneyt Şensoy[3], Mustafa Barış Somoğlu[2]

[1] Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, ANKARA
[2] Gümüşhane Üniversitesi, GÜMÜŞHANE
[3] Gazi Üniversitesi, ANKARA

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı bazı yol bisikletçilerinin yapmış oldukları orta şiddette uzun süreli egzersizlerin, immünolojik olarak etkilerinin ve ortaya çıkan biyobelirteçlerin incelenmesi ve değerlendirilmesiyle birlikte bu aşamada egzersizin bağışıklık sistemi üzerine olumlu ya da olumsuz katkılarının neler olduğunu görmektir.

Yöntem: Araştırmada anaerobik eşiklerinin %70'i olarak belirlendiği, denek olarak yaş ortalamaları 27,4 olan 12 erkek yol bisikletçisi kullanılarak orta şiddette 4 saatlik bisiklet sürmenin bağışıklık sistemi üzerine etkileri incelenmiştir. İncelenen parametreler sırasıyla, İnterlökin-6 (IL-6) ve C-reaktif protein (CRP), lökosit ve lenfosit popülasyonları, doğal öldürücü (NK), nötrofiller ve monositlerdir. Bu değerlerin egzersiz öncesi, sonrası ve kontrol gününde ki durumları incelenmiştir.

Bulgular: 4 saatlik bisiklet sürmenin IL-6'nın egzersiz öncesinde 1,0'dan (SD 0,5) 1 saat sonra 9,6 (5,6) pg/ml'ye ve CRP 'nin 0,5'ten (SD 0,4) 1,8'e (1,3) yükselmesiyle orta derecede bir akut faz tepkisine neden oldu.) mg/l egzersizden 1 gün sonra. Egzersiz sırasında dolaşımdaki NK hücrelerinin, monositlerin ve nötrofillerin mutlak sayıları artmasına rağmen, hücre bazında NK hücre aktivitesi, nötrofil ve monosit fagositozu ve monosit oksidatif patlaması egzersiz sonrasında önemli ölçüde değişmedi. Bununla birlikte egzersizin nötrofil oksidatif patlamaya küçük bir etkisi olduğu ve egzersiz sonrasında azalma eğiliminde olduğu kaydedildi.0,05 anlamlı olarak kabul edildi. İstatistik analiz olarak çift yönlü varyans analizi ve Post hoc test için Newman-Keul testi kullanıldı. Egzersiz öncesi ve sonrası metabolik ve hormonal farkları test etmek için de simple paired t-test kullanıldı.

Sonuçlar: Orta şiddetli ve dört saatlik bisiklet antrenmanının bağışıklık sistemi üzerine etkileri ortalama düzeydedir ve immünolojik açıdan orta seviyede fayda görülmektedir. Dört saat süren orta şiddetli egzersizin bağışıklık sisteminde görevli ilk hücrelerin işlevlerini değiştirmediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Anaerobik Eşik, Bağışıklık Sistemi, İmmünoloji

Effects of Moderate-Intensity Long-Term Cycling Exercise on Some Immune Parameters and Immune System

Şükrü Demirci[1], Ömer Zambak[2], Emine Zehra Çolak[2], Cüneyt Şensoy[3], Mustafa Barış Somoğlu[2]

Introduction and Purpose: The aim of this research is to see what the positive or negative contributions of exercise on the immune system are at this stage, by examining and evaluating the immunological effects and emerging biomarkers of moderate-intensity long-term exercises that some road cyclists have done.

Materials and Methods: In the study, the effects of 4-hour cycling at moderate intensity on the immune system were examined using 12 male road cyclists with an average age of 27.4, whose anaerobic thresholds were determined as 70%. The parameters examined were Interleukin-6 (IL-6) and C-reactive protein (CRP), leukocyte and lymphocyte populations, natural killer (NK), neutrophils and monocytes, respectively. The conditions of these values before, after and on the control day were examined.

Findings: 4 hours of cycling increased IL-6 from 1.0 (SD 0.5) before exercise to 9.6 (5.6) pg/ml 1 hour later and CRP from 0.5 (SD 0). ,4) caused a moderate acute phase response with an increase to 1.8 (1.3).) mg/l 1 day after exercise. Although the absolute numbers of circulating NK cells, monocytes, and neutrophils increased during exercise, cell-by-cell NK cell activity, neutrophil and monocyte phagocytosis, and monocyte oxidative burst did not change significantly after exercise. However, it was noted that exercise had a small effect on neutrophil oxidative burst and tended to decrease after exercise. 0.05 was considered significant. Two-way analysis of variance was used for statistical analysis and Newman-Keul test was used for post hoc testing. Simple paired t-test was also used to test metabolic and hormonal differences before and after exercise.

Results: The effects of moderate intensity and four-hour cycling training on the immune system are average and there is a moderate immunological benefit. It has been observed that moderate-intensity exercise lasting four hours did not change the functions of the first cells in the immune system.

Keywords: Anaerobic Threshold, Immune System, Immunology

Yüz Yüze ve Uzaktan Erişim İle Yapilan 12 Haftalik Hift Antrenmaninin Beden Kompozisyonu ve Fiziksel Uygunluk Parametrelerine Olan Etkisi

Serra Ayşe ÇAKAR SAKA[1], Asiye Filiz ÇAMLIGÜNEY[2]

[1] Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, İstanbul Teknik Üniverisitesi, İstanbul
[2] Spor Bilimleri Fakültesi, Marmara Üniversitesi, İstanbul

ÖZET

Giriş ve Amaç: Tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını ve karantina dönemi sonucunda, aktif hareketlilik ve dayanıklılık uygulamalarında düşüş görülmüştür. Yeni normal yaşam tarzı ile fiziksel uygunluğu iyileştirmek adına yeni çalışmalara ihtiyaç duyulmuştur. Çalışmamızın amacı, yüz yüze ve uzaktan erişim yöntemiyle 12 hafta uygulanan HIFT antrenmanının beden kompozisyonu ve fiziksel uygunluğa olan etkisini incelenmek istenmiştir.

Yöntem: Çalışmamızda 12 hafta,haftada 3 gün 30-45dk süre ile hem yüz yüze hemde uzaktan erişim (Zoom Video Communications) ile HIFT (Yüksek Yoğunluklu Fonksiyonel Antrenman) antrenman modeli uygulanmıştır. Katılımcılar; yaş ortalaması 40 ± 9,4 yıl olan sedanter kadınlardan oluşmuştur. Yüz yüze antrenman grubu (n= 21) boy uzunluğu 160,19±5,68cm, uzaktan erişim antrenman grubu (n=19) boy uzunluğu 164,11±4,62cm olarak ölçülmüştür. Katılımcılara 12 haftalık antrenman öncesinde boy, biyoelektirik impedans analizi, otur-eriş testi, el kavrama, sırt ve bacak dinamometresi testleri, mekik ve şınav testi, Queens Collage step ve .Rockport 1 mil yürüme testi, ön test ve son test olarak uygulanmıştır. Tüm istatistiki işlemler SPSS 22.0 programında analiz edilmiş, anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiş ve Mann Whitney U ve Wilcoxon Sıralı İşaretli analizi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Elde edilen verilere göre, biyoelektrik impedans ile alınan ölçümlerde ağırlık, BKI, %yağ ve yağ kg değerlerinde her iki grupta anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Ayrıca, her iki grupta otur-eriş esneklik testinde anlamlı fark bulunmuştur. Yüz yüze antrenman grubunda kuvvet testlerinde sol el kavrama ve bacak kuvvetinde anlamlı fark bulunurken, uzaktan erişim grubunda ise sırt ve bacak kuvvetinde anlamlı fark bulunmuştur. Mekik ve şınav testlerinde ve aerobik kapasite testlerinde her iki grupta anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Sonuçlar: 12 hafta boyunca yapılan HIFT antrenmanın yüz yüze veya uzaktan erişimle yapılması halinde beden komposizyonu ve fiziksel uygunluk parametrelerinden olan esneklik, kuvvet, kassal dayanıklılık ve aerobik kapasite testlerinde iyileşme olduğu görülmüştür. Çalışmamızın sonuçlarına göre, doğru antrenman metodu ile yüz yüze yapılan egzersizler kadar uzaktan erişim yöntemiyle yapılan egzersizlerin de istatistiki olarak güvenilir olabileceği bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fonksiyonel Antrenman, Fiziksel Uygunluk, Sedanter, Pandemi

The Effect Of 12 Week Hift Training Face To Face And Online On Body Composition And Physical Fitness Parameters

Serra Ayşe ÇAKAR SAKA[1], Asiye Filiz ÇAMLIGÜNEY[2]

Introduction and Purpose: Due to COVID-19 epidemic and quarantine period that affected the whole world, there was a decrease in active mobility and endurance practices. New studies have been required to improve physical fitness with the new normal lifestyle. The aim of our study is to examine the effect of HIFT training applied for 12 weeks via face-to-face and online training on body composition and physical fitness.

Materials and Methods: In our study, the HIFT (High Intensity Functional Training) training model was applied both face to face and online (Zoom Video Communications) for a period of 30-45 minutes which is 3 days a week, for 12 weeks. Participants consisted of sedentary women with a mean age of 40 ± 9.4 years. The height of the face-to-face training group (n= 21) was measured as 160.19±5.68cm, and the height of the online training group (n=19) was measured as 164.11±4.62cm. Before the 12-week training, height, bioelectrical impedance analysis, sit-reach test, hand grip, back and leg dynamometer tests, sit-up and push-up test, Queens College step and Rockport 1 mile walk test were applied to the participants as pre-test and post-test. All statistical procedures were analyzed in SPSS 22.0 program, the significance level was accepted as $p<0.05$ and evaluated with Mann Whitney U and Wilcoxon Signed Sequence analysis.

Findings: According to the data obtained, a significant difference was found in both groups in weight, BMI, %fat and fat kg values in measurements taken with bioelectrical impedance ($p<0.05$). Additionally, a significant difference was found in the sit-reach flexibility test in both groups. While there was a significant difference in left hand grip and leg strength in the strength tests in the face-to-face training group, a significant difference was found in back and leg strength in the online group. A significant difference was found in both groups in sit-up and push-up test as well as aerobic capacity tests ($p<0.05$).

Results: It has been observed that if HIFT training is done face to face or online for 12 weeks, there is an improvement in flexibility, strength, muscular endurance and aerobic capacity tests, which are body composition and physical fitness parameters. According to the results of our study, it was found that exercises performed via online method can be statistically reliable as well as face-to-face exercises with the correct training method.

Keywords: Functional Training, Physical Fitness, Sedentary, Pandemic

Yerel Ligde Mücadele Eden Futbolcuların Anaerobik Güç, Reaktif Kuvvet Indeksi ve Çeviklik Arasındaki Ilişkinin Mevkisel Olarak Incelenmesi

Yunus ÖZTAŞYONAR[1], Gökhan ATASEVER[2]

[1] Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi,Erzurum,Türkiye
[2] Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi, Erzurum,Türkiye

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı, yerel ligde mücade eden futbolcuların anaerobik güç, reaktif kuvvet indeksi ve çeviklik arasındaki ilişkinin mevkisel olarak incelenmesidir.

Yöntem: Çalışmanın araştırma grubunu Erzurum yerel amatör ligde mücadele eden İl Özel İdare Sporun
U-16 takımı oyuncuları oluşturmuştur. Çalışmaya 14 savunma,14 hücum olmak üzere toplamda 28 futbolcu gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcılara vücut kompozisyonu, dikey sıçrama testi (CMJ), wingate anaerobik güç testi ve illionis çeviklik testi uygulanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS v25 paket programı kullanılmıştır. İkili karşılaştırmalarda Independent samples T Testi ve İlişkisel analizlerde Pearson Korelasyon testleri yapılmıştır. Tüm analizlerde anlamlılık düzeyi <0.05 olarak alınmıştır.

Bulgular: Grupların değerleri karşılaştırıldığında, anaerobik güç değerinde savunma oyuncuları lehine, reaktif kuvvet indeksi ve çeviklik değerleri karşılaştırıldığında ise hücum oyuncuları lehine istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$)

Sonuçlar: Yapılan çalışmanın sonuçları gösteriyor ki futbolcuların mevkisel olarak farklılıklar gösterdiği ve bu durumun da oynadıkları mevkilerin asıl ihtiyaçından dolayı olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yerel Lig,Anaaerobik güç,Reaktif Kuvvet İndeksi,Çeviklik,Futbol

Relationship Between Anaerobic Power, Reactive Strength Index, and Agility in Football Players Competing in a Local League: A Positional Analysis

Yunus ÖZTAŞYONAR[1], Gökhan ATASEVER[2]

Introduction and Purpose: The aim of this study is to investigate the relationship between anaerobic power, reactive strength index, and agility in football players competing in a local league, with a focus on positional differences.

Materials and Methods: The research group for this study was composed of players from the U-16 team of Erzurum Provincial Administration Sports Club, which competes in the local amateur league. A total of 28 football players, consisting of 14 defenders and 14 forwards, voluntarily participated in the study. Participants underwent assessments of body composition, vertical jump test (CMJ), Wingate anaerobic power test, and the Illinois agility test. The SPSS v25 software package was used for data analysis. Independent samples t-tests were conducted for pairwise comparisons, and Pearson correlation tests were used for relational analyses. The significance level for all analyses was set at <0.05.

Findings: When comparing the values of the groups, it was found that there was a statistically significant difference in favor of defenders in terms of anaerobic power values, while forwards exhibited a statistically significant advantage in terms of reactive strength index and agility values ($p < 0.05$).

Results: The results of this study indicate that football players exhibit positional differences, which are believed to be attributed to the specific demands of their respective positions on the field.

Keywords: Local League, Anaerobic Power, Reactive Strength Index, Agility, Football

Beslenme Davranışları ve Obezite Konularında Yapılmış Tezlerin İncelenmesi; Annotated Bibliography

Abdullah Bora ÖZKARA[1]

[1] Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon

Giriş ve Amaç: Bu araştırmada Türk Yüksek Öğretim sisteminde yer alan üniversitelerin lisansüstü eğitim veren kurumlarında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin yer aldığı ve beslenme davranışları ile obezite konularının ele alındığı çalışmalar incelenmiştir.

Yöntem: Çalışmaların değerlendirilmesi için ulaşılan veri tabanı Yükseköğretim Kulu Başkanlığı (YÖK) Tez Merkezi olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Yapılan incelemede YÖK Tez merkezinde beslenme davranışları ve obezite konularında 1999 ve 2023 yılları arasında toplam 51 tezin yer aldığı görülmüştür. Bunların içerisinde ise 2 adet doktora, 8 adet tıpta uzmanlık ve 41 adet yüksek lisans tezinin ilgili kategorilerde toplandığı kayıtlarda yer almıştır. Tezlerin konu alanlarına bakıldığında ise özellikle tıpta uzmanlık tezlerinin aile hekimliği ve halk sağlığı, yüksek lisans ve doktora tezlerinin beslenme ve diyetetik, besin hijyeni ve teknolojisi, biyoloji, ev ekonomisi, eğitim ve öğretim, spor, hemşirelik, psikoloji, çocuk sağlığı ve hastalıkları gibi alanları içerdiği görülmektedir.

Sonuçlar: Yapılan araştırmalar ışığında Türkiye ve dünyada önemli bir problem ve sağlık sorunu olan obezitenin ve nedenleri arasında yer alan beslenme davranışlarının özellikle Türk akademisinde daha fazla ele alınmasının faydalı olabileceği tavsiye edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel aktivite, beslenme, obezite

Review of Theses on Nutritional Behaviors and Obesity; Annotated

Abdullah Bora ÖZKARA[1]

Introduction and Purposes: In this research, studies including master's and doctoral theses conducted at postgraduate institutions of universities in the Turkish Higher Education system and addressing nutritional behaviors and obesity issues were examined.

Material and Methods: The database accessed for the evaluation of the studies was determined as the Higher Education Council (YÖK) Thesis Center.

Findings: In the examination, it was seen that there were a total of 51 theses on nutritional behaviors and obesity in the YÖK Thesis Center between 1999 and 2023. Among these, 2 doctoral theses, 8 medical specialty theses and 41 master's theses were collected in the relevant categories. When we look at the subject areas of the theses, we can see that especially medical specialty theses are on family medicine and public health, and master's and doctoral theses are on nutrition and dietetics, food hygiene and technology, biology, home economics, education and training, sports, nursing, psychology, child health and diseases.

Results: It appears to contain. In the light of the research conducted, it is recommended that obesity, which is an important problem and health problem in Turkey and the world, and the nutritional behaviors that are among its causes, should be addressed more, especially in the Turkish academy.

Keywords: Physical activity, nutrition, obesity

Okul Öncesi Dönemde Spor ve Hareket Eğitimi

Ezgi TÜRKKENT[1]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı, İzmir

Giriş ve Amaç: Erken çocukluk döneminde çocuklar, özellikle hareket ve fiziksel aktivite alanında olmakla birlikte tüm gelişim alanlarında hızla gelişirler. Fiziksel aktivitenin tüm çocuklar için büyüme ve gelişmenin ayrılmaz bir parçası olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Erken çocukluk döneminde fiziksel aktivite, tüm çocukların psikososyal, bedensel ve zihinsel gelişiminde temel bir rol oynar. Bu dönemde çocukların fiziksel ve motor yeterlilik ve becerilerinde meydana gelebilecek bir eksiklik çocukların hem kısa hem de uzun vadede bilişsel, sosyal-duygusal, iletişim ve dil becerileri de dahil olmak üzere diğer temel motor dışı yeterliliklerin gelişimini de olumsuz etkileyebilmektedir. Bu bağlamda okul öncesi dönemdeki çocuklara yönelik yapılandırılmış hareket ve motor beceri aktiviteleri sağlama ihtiyacı oldukça önemlidir. Araştırmalar, spor, hareket ve motor beceri eğitimi alan okul öncesi dönem çocuklarının fiziksel gelişimlerinde önemli gelişmeler kaydettiklerini göstermektedir. Okul öncesi dönem çocuklarına spor becerilerinin öğretimi ve beden eğitiminin onların dayanıklılık, öğrenme yeteneği, özgüven, iş birliği, sabır gibi beceriler olmak üzere fiziksel ve zihinsel sağlıkları üzerinde olumlu etkileri olduğu bildirilmektedir. Alan yazın incelendiğinde okul öncesi dönem çocuklarının bilişsel ve duygusal gelişiminde ayrıca kişilik oluşumunda sporun ve fiziksel hareketin önemli bir rol oynadığını gösteren çalışmalar olmasına rağmen bu çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmektedir. Bu çalışmanın amacı okul öncesi dönemde spor ve hareket eğitimi konusunda yapılan ve Tr dizinde taranan makaleleri konu, yöntem ve veri analiz teknikleri açısından incelemektir.

Yöntem: Bu çalışma nitel araştırma yönteminden doküman analizi ile gerçekleştirilmiştir. DergiPark'ta yayınlanan "Hareket Eğitimi, Okul Öncesi Dönem, Spor Eğitimi" anahtar sözcüklerini içeren makalelerin tamamı araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Çalışmada evrenin tamamına ulaşıldığında örneklem seçimi yapılmamıştır. Veri toplama aracı olarak, araştırmanın oluşturduğu yayın sınıflama formu kullanılmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda makaleler yayınlandığı yıla, araştırma yöntemi, hedef kitlesi ve sayısına göre değerlendirilmiştir. Elde edilen verilerin çözümlenmesi betimsel analiz ile gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Çalışmada okul öncesi dönemde hareket ve spor eğitimine yönelik makalelerin 2004 yılında başladığı ve 2022 yılı Temmuz ayına kadar toplam 11 çalışma yürütüldüğü görülmüştür. Çalışmaların 1'i meta analiz, 5'i nicel ve 5'i de nitel modelde tasarlanmıştır. Çalışmaların araştırma gruplarının 4'ünü sadece çocuklar oluştururken, okul öncesi öğretmenlerine yönelik 2 çalışma yürütülmüştür.

Sonuçlar: Çalışma kapsamında 11 makaleye ulaşılmıştır. En çok çalışma 2015, 2020 ve 2022 yıllarında yürütülmüştür. Konunun ayrıntılı ele alınması ve derinlemesine incelenmesi için daha çok karma modelde çalışmaya ihtiyaç bulunmaktadır. Öğretmen ve anne-babalara yönelik araştırmalar sınırlıdır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi dönem, Spor eğitimi, Hareket eğitimi

Çim Hokeyi Hakemlerinin Yapay Zeka Tutumlarının Örgütsel Değişime Açıklık ile İlişkisi

Mustafa AYHAN[1], Yeşim BAYRAKDAROĞLU[2], Mahir KAPLAN[3]

1 Yüksek Lisans Öğrencisi-Beden Eğitimi ve Spor (ABD) / Gümüşhane
2 Gümüşhane Üniversitesi-Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu / Gümüşhane
3 Yüksek Lisans Öğrencisi-Beden Eğitimi ve Spor (ABD) / Gümüşhane

Giriş ve Amaç: Çalışmanın amacı, çim hokeyi hakemlerinin yapay zekâ tutumlarının örgütsel değişime açıklıkları ile ilişkisini incelemektir. Örneklem grubu, Türkiye'de bulunan hokey federasyonuna bağlı çim hokeyi hakemlerinden 68 erkek 44 kadın olmak üzere toplam 112 hakemden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak, Çalışkan A. (2022) tarafından geliştirilen "Örgütsel Değişime Açıklık Ölçeği" kullanılmıştır. Schepman, A. ve Rodway, P. (2020) tarafından geliştirilen ve Kaya, F., Aydin, F., Schepman, A., Rodway, P., Yetişensoy, O., ve Demir Kaya, M. (2022) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan ''Yapay Zekâya Yönelik Genel Tutum Ölçeği'' kullanılmıştır.

Yöntem: Betimsel tarama modeli ile kurgulanmıştır.

Bulgular: Katılımcıların %60,7'sinin erkek, %39,3'ünün kadın, %33,9'unun spor bilimleri öğrencisi, %48,2'sinin spor bilimleri mezunu, %17,9'unun eğitim durumunun diğer olduğu görülmektedir. Katılımcıların %41,1'inin 18-22, %30,4'ünün 23-27, %10,7'sinin 28-32, %17,9'unun 33+ yaşında olduğu, %33,9'unun aday, %54,5'inin il, %8'inin ulusal, %3,6'sının uluslararası klasmanda hakemlik yaptığı, %59,8'inin 1-3 yıl, %32,1'inin 4-6 yıl, %8'inin 7+ yıldır görev yaptığı görülmektedir. Katılımcıların %3,6'sın'n düşük, %57,1'inin orta, %39,3'ünün ileri düzeyde teknoloji bilgisinin olduğu, %75'inin yapay zekaya entegre teknolojik sistemlerin hakemlik yetkinliğine zarar vermediğini, %23,2'sinin kısmen zarar verdiğini, %1,8'inin zarar verdiğini düşündüğü, %7,1'inin yapay zekaya bağlı hakemlik görevinin yetki ve tanımlarının revize edilmesinden memnun olmadığı, %22,3'ünün kısmen memnun olduğu, %70,5'inin memnun olduğu görülmektedir.
Sonuçlar: Örgütsel değişime açıklık düzeyi ile yapay zekaya yönelik pozitif tutum düzeyi ($r=,716$; $p<0,05$) arasında pozitif yönde orta düzeyin üzerinde anlamlı ilişki olduğu, buna karşın örgütsel değişime açıklık düzeyi ile yapay zekaya yönelik negatif tutum düzeyi arasında ($r=,455$; $p<0,05$) ise negatif yönde orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Örgütsel Değişime Açıklık, Spor, Hokey

The Relationship of Artificial Intelligence Attitudes of Field Hockey Referees with Organizational Openness to Change

Mustafa AYHAN[1], Yeşim BAYRAKDAROĞLU[2], Mahir KAPLAN[3]

Introduction and Purpose: The aim of the study is to examine the relationship between artificial intelligence attitudes of field hockey referees and their openness to organizational change. The sample group consists of a total of 112 referees, 68 male and 44 female, from field hockey referees affiliated to the field hockey federation in Turkey. "Organizational Openness to Change Scale" developed by Çalışkan A. (2022) was used as a data collection tool. The "General Attitude Towards Artificial Intelligence Scale" developed by Schepman, A. and Rodway, P. (2020) and adapted into Turkish by Kaya, F., Aydin, F., Schepman, A., Rodway, P., Yetişensoy, O., and Demir Kaya, M. (2022) was used.

Materials and Methods: The research was designed with descriptive survey model.

Findings: It is seen that 60.7% of the participants are male, 39.3% are female, 33.9% are students of sport sciences, 48.2% are graduates of sport sciences, 17.9% have other educational status. It is seen that 41,1% of the participants are 18-22 years old, 30,4% are 23-27 years old, 10,7% are 28-32 years old, 17,9% are 33+ years old, 33,9% are candidate, 54,5% are provincial, 8% are national, 3,6% are international class referees, 59,8% have been working for 1-3 years, 32,1% for 4-6 years, 8% for 7+ years. It is seen that 3.6% of the participants have low, 57.1% have medium, 39.3% have advanced technology knowledge, 75% think that technological systems integrated into artificial intelligence do not harm the competence of refereeing, 23.2% think that they partially harm, 1.8% think that they harm, 7.1% are not satisfied with the revision of the authorities and definitions of the refereeing task related to artificial intelligence, 22.3% are partially satisfied, 70.5% are satisfied.

Results: It is seen that there is a positive relationship between the level of openness to organizational change and the level of positive attitude towards artificial intelligence ($r=,716$; $p<0,05$), whereas there is a negative relationship between the level of openness to organizational change and the level of negative attitude towards artificial intelligence ($r=,455$; $p<0,05$).

Keywords: Artificial Intelligence, Openness to Organizational Change, Sport, Hockey

Avantajlı ve Dezavantajlı Okullarda Öğrenim Gören Öğrencilerin Akran Zorbalık Düzeyleri

Sena Koca[1], Furkan Direk[1], Ayşe Türksoy Işım[1], Hasan Ceyhun Can[1], Zarife Taştan[1]

[1]İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa, İstanbul

*Bu çalışma *TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Desteği* programı tarafından desteklenmektedir.

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışma kapsamında, avantajlı ve dezavantajlı olarak ifade edilebilecek bölge okullarındaki ortaöğretim öğrencilerinin akran zorbalık düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda lisede öğrenim gören öğrencilerin okulunun avantajlı dezavantajlı bölgede bulunması, sosyodemografik özellikler ve aile faktörü açısından akran zorbalığı eğilimlerinin nasıl farklılaştığı ortaya konulmuştur.

Yöntem: Araştırma ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemini, avantajlı ve dezavantajlı olarak belirtilebilecek bölgeler içerisinde bulunan liselerden amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilen 313 (%52 ,7) 'ü kadın ve 281 (%47,3)'i erkek olmak üzere toplam 594 gönüllü öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada katılımcılara kişisel bilgi formunun yanı sıra öğrencilerin akran zorbalık düzeylerini belirlemek amacıyla "Öğrenci İlişkileri Tutum Ölçeği" uygulanmıştır. Verilerin analizinde bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır.

Bulgular: Analiz sonucunda dezavantajlı bölgede bulunan okullarda okuyan öğrencilerde zorba kişilik davranışlarının daha fazla olduğu görülürken, avantajlı bölgede okuyan öğrencilerde zorbalıktan kaçınma davranışının daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin cinsiyete göre akran zorbalığı düzeyleri incelendiğinde kadınların erkeklere göre daha çok zorbalıktan kaçınma eğiliminde olduğu bulgusu elde edilmiştir. Kardeş sayısı birden fazla olan öğrencilerde zorba kişilik davranışları daha fazla iken, yalnız olan veya kardeş sayısı bir olan öğrencilerde zorbalıktan kaçınma davranışının fazla olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca evde mutsuz olan öğrencilerin daha çok zorba kişilik davranışları gösterdiği, mutlu olan öğrencilerin ise zorbalıktan kaçındığı sonucuna ulaşılmıştır. Anne-babanın eğitim durumuna göre akran zorbalık düzeyleri incelendiğinde lisans veya lisansüstü eğitim mezunu olan anne- babaya sahip olan öğrencilerin anne-babaları ilköğretim mezunu olan öğrencilere göre daha fazla zorbalıktan kaçınma davranışı gösterdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Sonuçlar: Dezavantajlı bölgede bulunan okullarda okuyan öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri, ailelerin eğitim düzeyleri gibi durumlar göz önüne alındığında yaşamda karşılaştıkları sıkıntıları okulda arkadaşlarına yansıttıklarını söylemek mümkündür. Buna bağlı olarak öğrenciler arasındaki ilişkilerin olumsuz ilerlemesi ile davranışların akran zorbalığına dönüştüğü görülmektedir. Kalabalık ailelerde yaşayan ve aile hayatında huzursuz, mutsuz olan bireylerin evde yaşananları örnek alarak okul ortamına taşıdıklarını söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Akran zorbalığı, öğrenci ilişkileri, avantajlı- dezavantajlı bölge

Peer Bullying Levels of Students Studying in Advantageous and Disadvantaged Schools

Sena Koca[1], Furkan Direk[1], Ayşe Türksoy Işım[1], Hasan Ceyhun Can[1], Zarife Taştan[1]

*This study is supported by *TUBITAK 2209-A University Students Research Projects Support Programme*.

Introduction and Purpose: The main objective of this study was to look into the levels of peer bullying among secondary school students in regional schools that can be classified as advantageous or disadvantaged. For this aim, it was revealed how high school students' peer bullying tendencies varied depending on whether their school is in anadvantageous or disadvantaged region, socio-demographic features, and familial circumstances.

Materials and Methods: The correlational survey model was utilized to design the research. The research sample consists of 594 volunteer students, 313 (52.7%) of whom are female and 281 (47.3%) of whom are male, chosen through a purposive sampling procedure from high schools in both advantageous and disadvantaged areas. In addition to the personal information form, the "Student Relations Attitude Scale" was administered to the participants in the study to measure the students' levels of peer bullying. The data was analyzed using the independent sample t test, one-way analysis of variance (ANOVA).

Findings: According to the findings, it was found that bully personality behaviors were higher in students studying in schools located in disadvantaged regions, while avoiding bullying behaviors were higher in students studying in advantaged regions. When the peer bullying levels of students by gender were analyzed, it was found that females tended to avoid bullying more than males. While bully personality behaviors were higher in students with more than one sibling, it was found that avoiding bullying behavior was higher in students who were alone or had one sibling. It was also determined that students who were unhappy at home showed more bullying personality behaviors, while students who were happy avoided bullying. When peer bullying levels were examined according to the educational status of the parents, it was found that students whose parents had undergraduate or graduate education showed more avoiding bullying behaviors than students whose parents had primary education.

Results: Considering the socioeconomic levels of students studying in schools located in disadvantaged regions and the educational levels of their families, it is possible to say that they reflect the problems they face in life to their friends at school. Accordingly, it is seen that behaviors turn into peer bullying with the negative progress of relations between students. It is possible to say that individuals who live in crowded families and who are unhappy in family life take what happens at home as an example and carry it to the school environment.

Keywords: Peer bullying, student relations, advantageous-disadvantaged area

Kulüp Yöneticilerinin Kadın ve Erkek Takımlarına İlişkin Yönetimsel Algılarının İncelenmesi

Kardelen GÜNAY[1], Akın ÇELİK[1], Samet ZENGİN[1],

[1]Trabzon Üniversitesi, Trabzon

Giriş ve Amaç: Türkiye'deki kulüp yöneticilerinin kadın ve erkek takımlarına ilişkin yönetimsel algılarının incelenmesidir.

Yöntem: Bu çalışmada, nitel araştırma yaklaşımlarından olan özel durum yöntemi kullanılacaktır. Özel durum, ilgilenilen araştırma konusu hakkında derinlemesine bilgi elde etmeyi ve olayı her yönüyle anlamayı amaçlayan bir araştırma yöntemidir (Çepni, 2010). Araştırmanın veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulmuş olan yarı yapılandırılmış mülakat formu kullanılacaktır. Araştırmanın amacı ve veri toplama araçları göz önüne alındığında analiz sürecinde elde edilen nitel veriler içindeki kodların varlığının belirlendiği, bu kodların bir araya getirilerek temaların oluşturulduğu ve çıkarımların yapıldığı (Büyüköztürk vd., 2016) içerik analizi yöntemi tercih edilmiş ve içerik analizi kapsamında NVİVO-9 paket programı kullanılmıştır. Çalışmamızın araştırma grubunu ise, Türkiye 'de spor kulüplerinde görev yapmakta olan kolay ulaşılabilir örneklem yöntemleriyle belirlenmiş olan 4 kulüp yöneticileri oluşturmaktadır

Bulgular: Analiz sonucunda, kulüp yöneticilerin takımı ile iletişim sıklığı, kulüp yöneticilerin takımla kontak kurma durumları, kulüp yöneticilerinin takımla iletişim yolu ve durumuna ilişkin görüşleri, takım yöneticilerinin cinsiyet faktörünün iletişim ve takım yönetme üzerinde etkisine ilişkin görüşlerine yönelik bulgulara ulaşılmıştır.

Sonuçlar: Araştırma sonuçlarına bakıldığında, kulüp yöneticilerin takımı ile iletişim sıklığına ilişkin sonuçlarda, belirsiz aralıklarla temasının altında; "Takımın ihtiyacına göre ve kulüp yöneticisinin görev ve sorumluluklarına göre" kodları tespit edilmiştir. Belirli aralıklarla temasına ilişkin "Her gün" kodu ortaya çıkmıştır. Takımla iletişim kurulan durumlara ilişkin kulüp yöneticilerin verdikleri cevaplar 4 başlık altında toplandığı ve bu başlıkların sporcuların ihtiyaçları, başarısızlık durumları, teknik ekibin gereksinimleri ve sporcuların resmi işlemleri olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yönetici, Yönetimsel algı, Spor kulübü

Modifiye Egzersizlerin Hareket Kısıtlılığı Olan İleri Yaş Bireylerde Bazı Fiziksel Uygunluk Parametrelerine Etkisi

Recep AYDIN[1], Ayça GENÇ[1], Bilal DEMİRHAN[1]

[1]Bartın Üniversitesi, BARTIN

Giriş ve Amaç: Araştırmamızın amacı, modifiye egzersizlerin hareket kısıtlılığı olan ileri yaş bireylerde bazı fiziksel uygunluk parametrelerine etkisinin incelenmesidir.
Yöntem: Çalışmanın örnek grubu Bartın 75.Yıl Huzurevinde yaşayan 12 gönüllüden oluşmuştur. Araştırmada ön test-son test kontrol grupsuz deneysel desen kullanılmıştır. Huzurevi sakinlerine fiziksel uygunluk parametrelerini geliştirmek amacıyla 6 hafta boyunca haftada 2 gün 40 dakika modifiye egzersiz programı uygulanmıştır. Çalışmada vücut yağ ve kas kütlesi ölçümü, statik denge, süreli kalk yürü, otur-kalk, 10 m yürüme ve el kuvveti testi uygulanmıştır. İlk test ölçümünden 6 hafta sonra son test ölçümleri gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde SPSS 20 paket programı kullanılmıştır. Çalışmaya katılan grup sayısı ve dağılımın homojen olmamasından kaynaklı non-parametrik testlerden Wilcoxon Signed Testi kullanılmıştır.
Bulgular: Elde edilen verilerin analizinde, süreli kalk yürü, 10 m yürüme, sağ-sol pençe kuvveti, gözler açık statik denge; kullanılan alan, kullanılan çevre, öne arkaya salınım ve sağa sola salınım, gözler kapalı statik denge; kullanılan alan ve öne arkaya salınım test değerlerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğunu saptanmıştır ($p<0,05$).
Sonuçlar: Sonuç olarak, yaşlılık ile birlikte artan hareketsiz yaşam fiziksel uygunluk ve motor becerileri olumsuz etkiler. İleri yaş bireylerde uygulanan modifiye egzersizler hareket kısıtlılığının azalmasının yanı sıra kaliteli yaşlanma sürecine katkı sağlar.

Anahtar kelimeler: Fiziksel Uygunluk, Modifiye Egzersiz, Yaşlı

The Effect of Modified Exercises on Some Physical Fitness Parameters in Older Age Individuals with Movement Restrictions

Recep AYDIN[1], Ayça GENÇ[1], Bilal DEMİRHAN[1]

Introduction and Purposes: The aim of our research is to investigate the impact of modified exercises on certain physical fitness parameters in elderly individuals with mobility limitations. **Material and Methods:** The study's sample group consisted of 12 volunteers residing in the Bartin 75th Year Nursing Home. The research employed a pre-test-post-test experimental design without a control group. A modified exercise program lasting 40 minutes, twice a week for 6 weeks, was implemented with the aim of improving physical fitness parameters in the nursing home residents. In the study, measurements of body fat and muscle mass, static balance, timed sit-to-stand, sit-to-walk, 10-meter walk, and hand grip strength tests were conducted. The final test measurements were conducted six weeks after the initial test measurement. The SPSS 20 software package program was used for data analysis. Due to the non-homogeneous distribution and the number of groups participating in the study, the Wilcoxon Signed Rank Test from non-parametric tests was employed.
Findings: In the analysis of the obtained data, statistically significant differences were observed in timed sit-to-stand, 10-meter walk, right-left hand grip strength, and eyes open static balance tests concerning the utilized area, environment, anterior-posterior sway, and medial-lateral sway. Additionally, statistically significant differences were detected in the eyes closed static balance test concerning the utilized area and anterior-posterior sway test values ($p<0.05$).
Results: As a result, sedentary lifestyle increases with aging and has a negative impact on physical fitness and motor skills. Modified exercises implemented in elderly individuals not only reduce mobility limitations but also contribute to the process of aging with better quality.

Keywords: Physical Fitness, Modified Exercise, Elderly

Fiziksel Aktivitenin Depremzede Çocuklar Üzerindeki Etkileri Hakkında Ebeveyn Görüşlerinin İncelenmesi

Gürkan ELÇİ[1], Ayça GENÇ[1],Fatih YAŞARTÜRK[1], Ayşe Kübra AKTAŞ[1], Gözdem Yersu KAYA[1]

[1]Bartın Üniversitesi, BARTIN

Giriş ve Amaç: Bu araştırmanın amacı, fiziksel aktivitenin depremzede çocuklar üzerindeki etkileri hakkında ebeveyn görüşlerinin incelenmesidir.

Yöntem: Araştırma deprem sebebiyle Bartın ilinde ikamet eden çocuklar ve ebeveynleri ile gerçekleştirilmiştir. Çocuklar, oyun terapisi ile harmanlanmış fiziksel aktivite ile haftada iki gün, günde bir saat, toplamda sekiz hafta etkinliklere katılmışlardır. Nitel araştırma yöntemlerinden fenomonolojik çalışma kullanılarak ebeveynlerin görüşleri incelemeye alınmıştır. Katılımcıların seçiminde amaçlı örnekleme yöntemlerinden benzeşik örnekleme ve maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmaya 11 erkek ve 14 kadın toplamda 25 ebeveyn katılmıştır. Araştırma elde edilen veriler, görüşme yöntemi ile yarı yapılandırılmış soru formu kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuş, nitel araştırmalarda ve spor bilimlerinde uzman 3 öğretim üyesi tarafından bağımsız kodlama yapılmış ve ardından uzmanların ortak görüşleri çerçevesinde kodlar ve temaları oluşturulmuştur.

Bulgular: Araştırmanın bulguları, ebeveynlerin düşüncelerinin motor gelişim (hareketlilik ve esneklik), özerklik (fobi ve problem çözme), uyku (düzenli uyku ve korku) beslenme (düzenli beslenme ve iştah), fobiler (yalnızlık ve karanlık) ve sosyal gelişim (sosyalleşme, iletişim ve girişkenlik) temalarından oluştuğunu göstermektedir.

Sonuçlar: Sonuç olarak, ebeveynlerin çocuklarının katıldığı etkinlikler ile ilgili düşüncelerine göre çocuklarının düzenli fiziksel aktivite sonrasında fiziksel (hareketlilik, esneklik vb.) ve psikolojik (korku, yalnızlık, karanlık vb.) yönden birçok gelişme kaydettiği aynı zamanda olumsuz duygu durumlarından uzaklaştığı ve gündelik hayata daha hızlı uyum sağlamaya başladığı söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Fiziksel Aktivite, Depremzede Çocuklar, Ebeveyn Görüşleri.

Examination of Parents' Views on the Effects of Physical Activity on Earthquake-Stricken Children

Gürkan ELÇİ[1], Ayça GENÇ[1],Fatih YAŞARTÜRK[1], Ayşe Kübra AKTAŞ[1], Gözdem Yersu KAYA[1]

Introduction and Purposes: The purpose of this research is to examine parental opinions about the effects of physical activity on earthquake-affected children.

Material and Methods: The research was conducted with children and their parents residing in Bartın province due to the earthquake. Children participated in physical activity blended with play therapy, two days a week, one hour a day, for a total of eight weeks. Parents' opinions were examined using a phenomenological study, one of the qualitative research methods. In the selection of participants, homogeneous sampling and maximum diversity sampling methods, which are among the purposeful sampling methods, were used. A total of 25 parents, 11 males and 14 females, participated in the study. The data obtained from the research were obtained using the interview method and a semi-structured questionnaire. The obtained data were subjected to content analysis, independent coding was done by 3 faculty members who are experts in qualitative research and sports sciences, and then codes and themes were created within the framework of the common opinions of the experts.

Findings: The findings of the research show that parents' thoughts are about motor development (mobility and flexibility), autonomy (phobia and problem solving), sleep (regular sleep and fear), nutrition (regular nutrition and appetite), phobias (loneliness and darkness) and social development (socialization, communication and development). shows that it consists of the themes of assertiveness.

Results: As a result, according to parents' opinions about the activities their children participate in, their children make many improvements in physical (mobility, flexibility, etc.) and psychological (fear, loneliness, darkness, etc.) aspects after regular physical activity, and also move away from negative emotional states and start daily life faster. It can be said that he is starting to adapt.

Key words: Physical Activity, Earthquake-Stricken Children, Parents' Views.

Spor Ekonomisi ile ilgili Türkiye Kaynaklı Akademik Yayınların Sistematik Analizi

Hasan Çebi BAL[1], Fatih KIRKBİR[1]

[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon

Giriş ve Amaç: Günümüz dünyasında spor, insan yaşamının hareketsizliğe doğru sürüklendiği bir dönemde hayatımızın vazgeçilmez bir parçası olma yolunda ilerlemektedir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından bulaşıcı olmayan hastalıkların önlenmesindeki önemli rolünden dolayı spor, her bireye tavsiye edilmektedir. Bu vazgeçilmez popülerliğin sürdürülebilirliğinin sağlanmasında sporun ekonomik boyutunun ihmal edilmesi düşünülemez. Spor organizasyonlarından, spor tesislerine, olimpiyatlardan ulusal, yerel ve amatör yarışmalara kadar sporun bir ekonomik ürün olarak tüketildiğini söyleyebiliriz. Yeni bir endüstiri doğmasına neden olan bu ekonomik ürünün bilimsel araştırmalarla desteklenerek ilerlemesine gelişmiş ülkelerin bilimsel çevrelerinde oldukça rastlanmaktadır. Son yıllarda önemli spor yatırımları girişimleri bulunan ve pek çok uluslararası spor organizasyonunu başarıyla tamamlayan Türkiye'de ise spor ekonomisi ile ilgili araştırmalar akademik dünyada popüler olmaya başlamıştır. Bu amaçla hazırlanan bu araştırmada Türkiye kaynaklı spor ekonomisi araştırmalarının sistematik analizinin yapılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmada sistematik inceleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada veri tabanı olarak "Harman" kullanılmıştır. Harman,TÜBİTAK ULAKBİM tarafından geliştirilen ve Türkiye'deki açık arşivleri harmanlayarak aranabilmesine olanak veren bir veritabanı olduğu için tercih edilmiştir. Yöntem kapsamında belirlenen kriterlere uygun olarak ilgili alanda yayınlanmış orijinal eserler taranmıştır. Konu kapsamı son 5 yılda spor ve ekonomi kavramlarını birlikte ele alan çalışmalarla sınırlandırılmıştır.

Bulgular: Elde edilen verilerin analizlerine göre Türkiye kaynaklı olarak spor ve ekonomi kavramlarını doğrudan ele alan bir doktora tezine rastlanmamıştır. Aynı kavramları ele alan yüksek lisans tez sayısı 7 iken , ilgili veri tabanında ulaşılabilen hakemli dergilerdeki bilimsel makale sayısı ise 17 adettir.

Sonuçlar: Araştırma sonuçları Türkiye kaynaklı spor ekonomisi çalışmalarının nitelik ve nicelik olarak desteklenerek geliştirilmesini önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor ekonomisi, spor finansmanı, spor istihdamı, spor endüstrisi

A Systematic Analysis of The Academic Studies On Sports Economics Conducted and Published in Turkiye

Hasan Çebi BAL[1], Fatih KIRKBİR[1]

Introduction and Purpose: In today's world, where when human life is drifting towards inactivity, sports has become an indispensable part of human life. Sports is recommended for every individual by the World Health Organization (WHO) due to its important role in preventing non-communicable diseases. It is unthinkable to neglect the economic dimensions of sports in ensuring the sustainability of this indispensable popularity. It would not be incorrect to say that sports is consumed as an economic product at all levels from sports organizations to sports facilities, from the Olympics to national, local and amateur competitions. The improvement of this economic product, which has given rise to a new industry, is supported by scientific research in many developed countries. In Turkey, which has made significant sports investment initiatives in recent years and has successfully held many international sports organizations, research on sports economics has become popular in academic circles. This study aims come up with a systematic analysis of research on sports economics conducted in Turkey.

Material and Methods: Systematic review method was used in the study. “Harman” was used as the database of the study. The reason for this choice is that Harman is a database developed by TÜBİTAK ULAKBİM making research activities possible by a collation of open archives in Turkey. Original paers published in the field of Sports Economics were scanned in accordance with the criteria determined within the scope of the method of the present study. The scope of the subject is limited to studies that deal with the concepts of sports and economics together in the last 5 years.

Findings: According to the analysis of the data obtained, no doctoral dissertation written in Turkey was found that directly deals with the concepts of sports and economics. The number of master dissertations dealing with the topic is 7. The number of scientific articles in peer-reviewed journals that can be accessed in the relevant database is 17.

Results: The research results suggest that academic studies on sports economics conducted and published in Turkey should be supported and developed in terms of quality and quantity.

Keywords: Sports economy, sports finance, sports employment, sports industry

2013 Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Hareket Eğitimi ve Spor

Dilek EROL[1]

[1]Uşak Üniversitesi, Uşak

Giriş ve Amaç:

Erken çocuklukta düzenli hareket ve fiziksel aktivitelere katılım sağlıklı büyüme için özellikle kemik, kas, kardiyovasküler gelişim ve obezitenin önlenmesi boyutlarıyla önem taşımaktadır. Aynı zamanda temel hareket dönemi olarak da tanımlanan okul öncesi dönemde çocuklara düzenli hareket ve fiziksel aktivite alışkanlığı kazandırılmalıdır. Bu çalışma 2013 yılında oluşturulan 36-72 ay MEB Okulöncesi Eğitim Programı'nda hareket eğitimi ve sporun yer verilme durumunu incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Bu çalışma nitel araştırma yönteminden doküman analizi ile gerçekleştirilmiştir. 2013 MEB 36-72 Ay Okul Öncesi Eğitim Programı araştırmanın evren ve örneklemidir. Veri toplama aracı olarak, araştırmacının oluşturduğu inceleme formu kullanılmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda okul öncesi eğitim programı; hareket eğitimi ve spor kavramlarının yer verilme durumuna göre değerlendirilmiştir. Elde edilen verilerin çözümlenmesi betimsel analiz ile gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Çalışmada okul öncesi eğitim programında çocukların 36-72 aylık dönem aralığındaki motor gelişim özelliklere yer verilmiş ve motor gelişimlerine yönelik 5 kazanım ve kazanımlara uygun göstergeler olduğu görülmüştür. Diğer gelişim alanlarına göre değerlendirildiğinde en az kazanım motor gelişimdedir. Hareket eğitimi, etkinlik türleri kapsamında ele alınmış olup, öğretmenlere hareket eğitiminin önemi ve hareket eğitimi kapsamında dikkat edilmesi gerekenlere yönelik bilgi bulunmaktadır. Spor eğitimi genel olarak programda yer almayıp sadece uyarlamalar bölümünde atipik gelişim gösteren çocuklara yönelik öneriler olarak sunulmuştur.

Sonuçlar: Çalışma kapsamında 2013 MEB Okul Öncesi Eğitim Programı incelenmiştir. Programda diğer gelişim alanlarına göre motor gelişime daha az yer verildiği, hareket eğitimi hakkında kısa bir bilgiye ulaşılmıştır. Spor eğitimde ise tipik gelişim gösteren çocuklara yönelik herhangi bir bilgi bulunmaz iken sadece atipik gelişim gösteren çocuklarda önerilerde yer almaktadır. Erken çocukluk döneminde hareket eğitiminin önemi göz önüne aldığında programda motor gelişime yönelik kazanımların arttırılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim programı, Spor eğitimi, Hareket eğitimi

Profesyonel Futbolcuların Izokinetik Diz Kuvveti ile Denge Performanslarının Mevkisel Olarak Incelenmesi

Gökhan ATASEVER[1], Fatih KIYICI[2]

[1] Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi,Erzurum

[2] Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı,profesyonel düzeyde futbol oynayan futbolcuların izokinetik diz kuvveti ve denge performanslarının mevkisel olarak incelenmesidir.

Yöntem: Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 sezonu T.F.F. Trendyol 1. Lig 2023-2024 sezonun'da mücade edecek olan Erzurumspor F.K. takımının profesyonel futbolcuları oluşturmuştur.Çalışmaya defans (n:13) ve hücum (n:13) olmak üzere 26 futbolcu katılmıştır. Futbolcuların, vücut kompozisyonlarını belirlemek için BODPOD Gold Standard takip sistemi, statik ve dinamik denge testleri SPORTKAT 4000 marka cihaz,diz fleksiyon-ekstansiyon kuvvetlerinin belirlenmesinde ISOMED 2000 İzokinetik sistem kullanılmıştır. Ölçülen parametrelerin normallik dağılımı Skewness, Kurtosis ve Shapiro-Wilks testleriyle sınandıktan sonra verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Veriler normal dağılım gösterdiğinden mevkiler arasındaki farklılıkların tespit edilmesinde Bağımsız Örneklem t testi uygulanmıştır. Bu çalışmada anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak alınmıştır.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, savunma oyuncularının hamstring kuvvet değerinin her iki ayakta, quadriceps kuvvet değerinde ise sol ayakta hücum oyuncuları lehine fark olduğu belirlenmiştir.Statik denge değerlerinde savunma oyuncuları lehine,dinamik denge değerinde ise hücum oyuncuları lehine istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlenmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak yaptığımız çalışmada, mevkiler arası futbolcuların farklılıkları olduğu görülmektedir.Bu durumun futbolcuların fiziksel ve fizyolojik gereksinimlerinin birbirinden farklı özellik gerektirmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İzokinetik diz kuvveti, Denge ,Futbol,Profesyonel

Examination of the Isokinetic Knee Strength and Balance Performance of Professional Football Players by Position

Gökhan ATASEVER[1], Fatih KIYICI[2]

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The aim of this study is to investigate the isokinetic knee strength and balance performance of professional football players by position.

Materials and Methods: The study group of the research consisted of professional football players from Erzurumspor F.K. who will compete in the T.F.F. Trendyol 1st League during the 2023-2024 season. A total of 26 players participated in the study, with 13 defenders and 13 attackers. To determine the players' body compositions, the BODPOD Gold Standard tracking system was used. Static and dynamic balance tests were conducted using the SPORTKAT 4000 device, and the ISOMED 2000 Isokinetic system was used to determine knee flexion-extension forces. After testing the normality distribution of the measured parameters using Skewness, Kurtosis, and Shapiro-Wilks tests, it was determined that the data showed a normal distribution. Independent Samples t-tests were applied to identify differences between positions. The significance level for this study was set at $p<0.05$.

Findings: According to the results obtained from the research, it was found that there was a significant difference in hamstring strength values in favor of the attacking players in both legs, and in the quadriceps strength values in favor of the attacking players in the left leg. Statistically significant differences were also identified in static balance values in favor of defenders and in dynamic balance values in favor of attackers.

Results: In conclusion, our study revealed differences between football players in different positions, likely due to the varying physical and physiological requirements of their respective roles.

Keywords: Isokinetic knee strength, Balance, Football, Professional

Farklı Seviye Liglerde Mücadele Eden Futbolcuların Statik ve Dinamik Denge Testlerinin Karşılaştırılması

Yunus ÖZTAŞYONAR[1], Gökhan ATASEVER[2]

[1] Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum
[2] Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi, Erzurum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı,farklı seviye liglerde mücadele eden futbolcuların statik ve dinamik denge test sonuçlarının mevkisel olarak karşılaştırılmasıdır.

Yöntem: Çalışmanın araştırma grubunu T.F.F. Gelişim liginde mücadele eden Erzurumspor FK ve Erzurum Yerel liginde mücadele eden Ilıca İdmanyurdu kulübünün U-15 takımı oyuncuları oluşturmuştur. Çalışmaya Erzurumspor FK takımından 20,Ilıca İdmanyurdu takımından 20 sporcu olmak üzere toplam 40 futbolcu katılmıştır. Bütün sporcuların sağ ayak olması tercih edildi. Katılımcılara sağ ayak, sol ayak ve çift ayak olmak üzere hem statik hem de dinamik denge değerleri toplam 6 farklı ölçüm olacak şekilde ölçülmüştür. Tek bacak statik testi sırasında, diğer ayak dizini yaklaşık 20° fleksiyonda çift bacak statik denge testinde ise, futbolcuların her iki bacak üzerinde rahat bir pozisyonda platform üzerinde durması sağlanmıştır. Test süresi ise 30 sn olacak şekilde ayarlanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS v25 paket programı kullanılmıştır. İkili karşılaştırmalarda Independent samples T Testi ve İlişkisel analizlerde Pearson Korelasyon testleri yapılmıştır. Tüm analizlerde anlamlılık düzeyi <0.05 olarak alınmıştır.

Bulgular: Grupların statik ve dinamik denge değerleri karşılaştırıldığında, sağ ile sol ayak statik denge test sonuçlarında ve sol ayak dinamik denge test sonucunda Erzurumspor FK takımı lehine istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).Diğer test sonuçlarında ise herhangi bir istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Sonuçlar: Yapılan çalışmanın sonuçları gösteriyor ki, farklı seviye liglerde mücadele eden futbolcuların denge değerlerinde farklılıklar söz konusudur. Bu durumun sebebi; futbolcuların oynadıkları seviye arttıkça hem fiziksel hem de fizyolojik gereksinimleri artacak ve dolayısıyla gelişim gösterme oranları farklılaşacaktır.

Anahtar Kelimeler: Farklı Lig Seviyesi, Futbol ,Statik Denge , Dinamik Denge

Comparing Static and Dynamic Balance Tests of Football Players Competing in Different Level Leagues

Yunus ÖZTAŞYONAR[1], Gökhan ATASEVER[2]

ABSTRACT

Introduction and Purposes: The aim of this study is to compare the static and dynamic balance test results of football players competing at different levels by position.

Material and Methods: The research group of the study consisted of players from Erzurumspor FK competing in the Turkish Football Federation Development League and Ilıca İdmanyurdu club's U-15 team competing in the Erzurum Local League. A total of 40 football players participated in the study, with 20 from Erzurumspor FK and 20 from Ilıca İdmanyurdu. It was preferred that all players were right-footed. Participants' static and dynamic balance values were measured in six different measurements, including right foot, left foot, and both feet. During the single-leg static test, the other leg was flexed at approximately 20°, and in the double-leg static balance test, players were required to stand comfortably on the platform with both feet. The test duration was set at 30 seconds. The data obtained were analyzed using the SPSS v25 package program. Independent samples t-tests were performed for pairwise comparisons, and Pearson correlation tests were conducted for relational analyses. A significance level of <0.05 was adopted for all analyses.

Findings: When the static and dynamic balance values of the groups were compared, statistically significant differences in favor of Erzurumspor FK were found in the right and left foot static balance test results and the left foot dynamic balance test result ($p<0.05$). However, no statistically significant differences were found in the other test results ($p>0.05$).

Results: The results of the study indicate that there are differences in the balance values of football players competing at different levels. This may be due to the fact that as players compete at higher levels, their physical and physiological requirements increase, and consequently, their rates of development vary.

Keywords: Different League Levels, Football, Static Balance, Dynamic Balance

INVITED SPEAKERS

Development of Physical Therapy in Galicia at the End of the XIX-th and Beginning of XX-th Century

Andriy Vovkanych [1], Oksana Stetsyuk [2]

[1] Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Boberskyj

[2] Ivan Franko Lviv National University

The development of physical therapy in Europe in the 19th century was primarily associated with hydrotherapy, which was very popular at that time. Thanks to the work of Sebastian Kneipp and the scientific interpretation of the therapeutic effect of baths by Professor Wilhelm Winternitz, trips to get well "on the water" became fashionable in increasingly large social circles. At the same time, new sanatoriums had been established, as well as numerous hydrotherapy centers, most often located near large cities. This process also took place in Galicia, and Lviv is the best example here.

According to the provisions of the legislation in force at that time, all private humanitarian resort and health facilities of all types had the right to operate only on the basis of a license. It could be provided only to such institutions, in which the treatment took place according to the recognized rules of science and according to precisely defined and known medical methods. If we add one more provision of the law: all medical institutions and spa centers must be under medical supervision, then we can conclude that the mechanical and hydrotherapeutic physical therapy institutions operating in Lviv until 1914 met the current procedures and medical standards.

One of the oldest was the institution of physical therapy of Karol Kiselka. “Kiselka” was one of the oldest dietary sanatorium and physiotherapy institution in the north-eastern part of the city. The medical facility was established in 1884, but hot medical baths existed in this place at the same time as the famous Kiselki brewery already at the end of the 18th century. The brewery was built near the pond, next to the so-called "Health Garden". A large amount of hot water, as a by-product of brewing beer, contributed to the arrangement of cheap "people's baths", which was used by the owner of the brewery, Karol Kiselka.

The beginnings of the oldest physical therapy and hydrotherapy center in Lviv are connected with Franciszek Medvei. On May 1, 1859, he launched the "Department of Gymnastics and Hydropathy Treatment" and began to practice physical therapy methods at the Kiselka sanatorium.

In order to obtain a license to operate a sanatorium, F. Medvei, not being a doctor himself, had to hire a doctor. Dr. Francis Getcher presented the newest methods of

hydrotherapy, as well as therapeutic gymnastics and dietetics, known in Western Europe. For this purpose, special premises were built, where therapeutic gymnastics grounded on the method of the Swedish doctor Ling was based.

After several dozen years of its activity, the oldest Lviv hydrotherapy institution "Kiselka" was transformed into a modern sanatorium, where a number of physical procedures like therapeutic gymnastics, hydrotherapy, physical therapy and massage were used.

According to the "Lviv Tygodnyk Lekarskyi" in the “Kiselka” sanatorium, "electric, light and four-chamber baths, baths based on oxygen and carbonic acid, mineral, solar, air and hydrotherapy were used”. Healing gymnastics according to the Swedish method, G. Zander's mechanical therapy, massage, oxygen and resin inhalations were also used.

Another well-known institution was the “Mariivka” sanatorium. In 1890 industrialist Emil Bryer built and put into operation the Sanatorium “Mariivka” in one of the most beautiful corners of Lviv in the valley of the Marunka River, only 3 km from the then existing city limits. It was located on a hill near a pond in the park. Two buildings were intended for patients, and in the third, built according to the projects of prof. V. Winternits, there were devices for physical therapy. There were, among others, two rooms for hydrotherapy, electric baths, an electrotherapy room, a gym.

It treated patients with nervous disorders and diseases of the heart and blood vessels, women's diseases, metabolic and digestive disorders, rheumatism, ataxia, as well as drug addiction and alcoholism.

A park was arranged on the southern slope of the forest, part of which was fenced and carefully equipped with various equipment for gymnastics and physical work. The park was intended for so-called air baths according to the method of Dr. Lamanu.

Dr. Zakrevsky, who worked in a sanatorium, was the first in Galicia to introduce mud treatment with volcanic fango. It was mined in the northern regions of Italy in the town of Battagli, and due to its properties (aseptic, maintaining a temperature regime for a long time, tight fit to the body), it brought relief to patients with rheumatic, neurological and women's diseases. It was packed from the volcanic crater and brought to Lviv in barrels. Fango was used for compresses and was given to treat rheumatic and neurological diseases of women.

As it can be seen from numerous advertisements in the press, therapeutic massage was introduced in the "Mariivka" sanatorium. It was performed by trained staff. Electrotherapy (with utilization of direct current and alternating current) has been widely used for the treatment of nerve and muscle diseases, neuralgia, paralysis and some diseases of the spine.

Patients underwent such procedures as: kinesiotherapy, medical gymnastics, Frenkel exercises, air and sun baths, mechanic therapy. The latter was carried out using German-made tools, including: the “Sanitas” sinking tool, an ergostat device, a stationary bicycle, a breathing chair for chest movements. Bars, rings and handrails were also used.

Physiotherapy in “Mariivka” was supplemented with physical work and excursions to the most beautiful surroundings of Lviv. The sanatorium tried to feed patients as hygienically as possible and in accordance with the needs of their bodies. Diet therapy treatment using the Weitz-Mitchell system was carried out here.

Dr. Kazimierz Soletskyi's Health House was another one of the best private clinics in Lviv in the 19th and early 20th centuries. At the beginning, the building had two rooms, where surgical interventions were performed and olso orthopaedic, gynaecological and obstetric parts with a delivery room.

A physical therapy center "Sanatorium - Solecki Lwów" was also organized in this modern clinic. Mineral, gas and electric baths, phototherapy, inhalation and radiation therapy were used here. The House of Health had a modern kitchen, library and garden and other amenities such as two elevators, telephone connection, electric lighting, room ventilation, vacuum cleaners, entertainment and music room.

Treatment was provided to patients who were in the clinic, as well as in the outpatient clinic. The sanatorium was particularly obtainable among the wealthy part of society from all over Galicia and from abroad, because of the high prices.

Another physical therapy medical institution in Lviv at the beginning of the 20th century is the sanatorium of Dr. Yevhenius Weigel. In 1904, it was completely rebuilt and, according to advertisements, was described as follows: hygienically furnished and at the same time comfortable - it meets even the most demanding requirements. Any person who was suffering from any types of diseases, except for infectious and mental ones was admitted to the sanatorium.

This clinic attracted its potential customers with the following advertising slogan: “Let's not go abroad, where they exploit us, let's heal ourselves here. Let's stay in the region where we have excellent medical knowledge in all fields, where the sanatorium of Dr. Yevgeny Weigel works all year round”.

Another physical therapy medical institution in Lviv at the beginning of the 20th century was a sanatorium for psychiatric patients under the leadership of Dr. Jan Sventkovskii. It was located at the Zelena Voda reservoir in Lviv. It was built and decorated

to resemble similar foreign institutions. Particularly popular at that time methods of physical treatment were used here: long baths and occupational therapy.

The clinic accepted patients suffering from all forms of mental illness, as well as epileptic and hysterical psychoneuroses, as well as alcoholics and morphinists. The sanatorium provided domestic help. The doctors ensured that the patients had plenty of physical entertainment and work, with as much freedom as possible and with complete renunciation of any coercion.

The sanatorium of Karol Bratkovsky also functioned in Lviv at the beginning of the 20th century. Newspaper advertisements informed that they used mineral baths with the addition of carbonic acid, using the apparatus of Prof. Nemilovich, as well as peloid, iodobromine, iron, salt and sulfate baths and sulfated.

Dr. J. Lyubich-Voitkovskii was the initiator of bringing mechanic therapy devices to Galicia from Stockholm. He together with Dr. Antoni Gabryshevsky opened the modern Zander Boarding House in Lviv in 1908. The sanatorium served patients for medical purposes and treated diseases of the digestive organs, cardiovascular system, kidneys, blood, metabolism, gout, obesity and people affected by functional nervous diseases.

Another very famous hydrotherapy institution in Lviv is the Bath House of St. Anna**.** It was built on the site of a water spring, which was famous for healing water among the inhabitants for centuries. As “Gazeta Lwowska” reported, in 1888 the group of dilapidated buildings was purchased by Ferdinand Gross, and within two years he transformed it into an exquisitely furnished bathing center. The two-story building housed bathrooms equipped with marble and zinc baths, Roman steam baths, and a spacious pool with spring water.

St. Ann's Bathhouse was open throughout the year, with separate sections for women and men. Since 1909, there has been a medical office under the leadership of doc. E. Kovalskyi.

The activities of the sanatoriums and hydrotherapy centers of Galicia before the First World War were not limited to hydrotherapy, they successfully introduced various forms of physical therapy, which primarily included therapeutic gymnastics, physical therapy, and massage. Restorative treatment carried out in Lviv hydrotherapy facilities (especially in the sanatoriums "Kiselka" and "Mariivka") had features of complex physical rehabilitation, and its level did not differ from European physical therapy clinics**.**

Spor Psikolojisinin Güncel Sorunlarının İncelenmesi

Prof. Dr. Elmar Hüseyinov

Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi

ÖZET

Modern spor aktivitesi, birçok sorunun çözümünde profesyonel psikologların katılımını gerektirir. Bu nedenle bazı yükseköğretim kurumlarında öğrencilerin spor psikolojisi alanında uzmanlaşması hayata geçirilmiştir. Bir psikoloğun pratik faaliyetinin başarısının en önemli bileşeni, insanlarla iletişim kurma yeteneğidir. İletişim, bir psikoloğun ana çalışma biçimidir. İnsanlarla temasa geçerek durumlarını, faaliyetin sonucu muzaffer olacak şekilde değiştirmelidir. Bir psikolog eğitmenlerle, bir doktorla, bir masözle, ebeveynlerle anlaşırsa, olumlu etki için bir "alanı" vardır. Psikoloğun antrenörlerle, sporcularla ilişkisi varsa iş olur; bağlantı yok - takımda işi yoktur.

Anahtar kelimeler: Spor, psikoloji, egzersiz, özdenetim,

GİRİŞ

Sporda pratik bir psikoloğun başarılı çalışması için bir dizi yararlı kural

1. Sporcuların eğitimi için antrenman sürecine ve yarışmalara katılır, ancak başarılı olursa ödülleri talep etmez. Alçakgönüllülük ve gölgelerde bir yer onun kaderidir.

2. Her şeyi sadece koçun rızasıyla yapar.

3. Sporcuları yalnızca öz değerlendirmeleri ve özel araçlarıyla değil, öncelikle onları antrenmanlarda ve yarışmalarda, işte ve dinlenmede - özel testler olmadan psikolojik özelliklerini görebileceğiniz her yerde gözlemleyerek inceler.

4. Antrenör ortamında çatışma durumlarında bütünleşme politikasını yönetir ve aynı zamanda çelişkili durumların çözümüne katılır.

5. Gergin durumlarda antrenör ve sporcu arasında bir bağlantı iletkeni görevi görür.

6. Antrenöre sporcunun psikolojik özelliklerini vererek son derece doğruluk göstermektedir. Fikrini ifade eder, ancak ısrar etmez ve sporcunun yetenekleri hakkındaki nihai görüşü antrenöre bırakır.

7. Kendisine emanet edilen bilgileri asla yaymaz ve kendi arasında farklı görüşleri kapatmaz. Açık sözlü, koçun meslektaşları hakkındaki fikrini asla ifade etmiyor.

8. Tecrübeli antrenörler yetiştirilmez, yetiştirilmez, spor psikolojisi konularına dikkat çekilmeden bilgilendirilirler.

Spor psikoloğunun görevi, sporcunun spor faaliyetlerine hazırlanmasında psikolojik destek sağlamaktır. Bu çalışma şunları içerir:

1. Psikodiagnostik;

2. Psikolojik-pedagojik ve psikohijyenik öneriler;

3. Psikolojik hazırlık;

4. Sporcunun durumunun ve davranışının durumsal yönetimi.

Spor antrenörü işinde günlük psikoloji inceliyek.

Çoğu durumda, antrenör kendisi, genellikle psikoloji alanına ait olan tüm pratik sorunları mükemmel bir şekilde çözer. Ancak, pratik bir psikolog olarak hareket eden koç, çoğu zaman bunun farkında bile değildir. Ana şeyi biliyor: ne yapmalı ve her özel durumda sporcuya nasıl yardım etmeli! Örneğin, bir koç bir atlet nişancısı ile uzun yıllar çalışmıştır. Koğuşunun yarışmalarda ancak çok gergin olduğunda iyi sonuçlar gösterdiğini fark etti. Ve bir gün, yarışmanın arifesinde koç minyatür bir oyun oynar. Sporcuya söz verdiği ithal fişekleri vermiyor. Tetikçi sinirlenir, koç ısrar eder. Gergi yayı o kadar gevşer ki atış hattına yaklaşan sporcu öfkeyle bir kutu fişek fırlatır. Bu, oyunun ilk perdesini tamamlar. İkinci perdede, koç - senarist ve ana oyuncu - ustaca fişekleri yakalar ve gülümser, ardından atıcı mermileri arka arkaya "ilk ona" koyar.

Araştırma:

Antrenör psikolojik anlayışın zirvesindeyken, manevralarının incelikleri, anlayışları ve becerileri herhangi bir profesyonel psikolog tarafından imrenilebilecek birçok benzer vakadan bahsedilebilir.

Ancak antrenör sezgisi ve deneyimi her şeye kadir değildir. Üstelik her koç bunlarla övünemez. Bu nedenle, "pratik psikoloji" nin virtüöz ustalığına ek olarak, bir antrenör çalışmasında bunun tam tersi gözlemlenebilir [1;4].

Psikologla ilgili çeşitli antrenörun davranışı türlerini göstere bilerik.

1. Antrenör, psikoloğun çalışmasına büyük önem verir, onu ekibe çeker, motive eder, bunun için ona çalışma alanı, zaman ve mekan verir, her konuda ona yardımcı olur, başarılarını onunla paylaşmaktan pişmanlık duymaz, tamamen güvenir. ona, sporcularla her türlü iletişime izin verir.

2. Antrenör, psikoloğu danışman olarak görevlendirir, sporcuları inceleme fırsatı verir, psikologdan bilgi alır ve tüm etki sürecini kendi içinde tutar.

3. Antrenör, bilim ve gizem atmosferi yaratmak için psikoloğu paravan olarak kullanır. Psikoloğa ilgi gösteriyor, ona karşı olumlu bir tavır sergiliyor ancak aktif olarak çalışmasına izin vermiyor.

4. Antrenör, psikoloğu görevlendirir, ona sınırlı çalışma alanları verir. Bu koç kıskançtır, spordaki başarıları ve şöhreti özel bir sevgiyle ele alır. Şöhret payını bir psikologla paylaşmak istemediği için psikolog hizmetlerinden sınırlı ölçüde yararlanır.

5. İşin psikolojik kısmının önemini bilen ancak bu konuda herhangi bir yardımcı kabul etmeyen bir eğitmen. Kural olarak, bu koçlar zeki, yetkin, başarılı ve psikolojik ve pedagojik yeteneklerine çok değer veriyor. Kendi kendilerine yeterli olduklarını düşünürler.

6. Antrenör, prensip olarak, psikoloğun çalışmasını kabul eder, ancak takımdaki varlığından korkar, yakınlarda bir gözlemci, her şeyi iyi gören bir uzman olmasını istemez.

Psikolog kendisi, takımda yapabilecekleri ve yapacakları hakkında sporcuları ve antrenörü bilgilendirebilmelidir. Aynı zamanda, alçakgönüllülüğü çalışmanızı gösterme ihtiyacı ile dengeleyerek, kendinizi uygun, mütevazi bir şekilde sunmak önemlidir [2;5].

Spesifik müsabakalar için psikolojik hazırlığın temel görevi, sporcuda müsabakalara katılmaya yönelik bir zihinsel hazırlık durumu yaratmak ve güreş müsabakası sırasında bunun korunmasına yardımcı olmaktır.

Bir spor psikoloğu (spor psikoloğu), bir kişinin hareketi öğrenme, spor eğitimi, belirli takım etkileşimlerine katılma, yarışmalara hazırlanma ve yarışmalara katılma ve yarışmalara katılma sürecindeki zihinsel aktivitesinin düzenliliğini inceleyen bir uzmandır.

Spor psikoloğu, sporcuların bireysel psikolojik özelliklerini, takımdaki psikolojik iklimin özelliklerini dikkate alarak, yarışmalarda başarılı performans için çıtanın yeterliliğini/yetersizliğini izleme, iç dünyalarının tüm çeşitliliğine katılma konularını çözer [3;6].

Bir psikoloğun pratik faaliyetinin başarısının en önemli bileşeni, insanlarla iletişim kurma yeteneğidir. İletişim, bir psikoloğun ana çalışma biçimidir. İnsanlarla temasa geçerek durumlarını, faaliyetin sonucu muzaffer olacak şekilde değiştirmelidir. Bir psikolog eğitmenlerle, bir doktorla, bir masözle, ebeveynlerle anlaşırsa, olumlu etki için bir "alanı" vardır. Psikoloğun antrenörlerle, sporcularla ilişkisi varsa iş olur; temas yok - takımda işi yok.

Bir psikoloğun ekipte birçok arkadaşı olabilir, ancak kötüleyenler de olabilir. Bunlar, profesyonel bir psikoloğun huzurunda açık veya gizli bir incinmiş gurur duygusuna sahip olanlardır: "Ben kendim ondan daha kötü bir psikoloğum." Herkesle iletişim için en uygun sosyal mesafeyi belirleme ve bunu pratikte uygulama yeteneği, pratik bir psikoloğun önemli bir avantajıdır.

Kural olarak, psikolog takımda zor durumda, o zaman kişiliği ve yaşam tarzı sporculara öğrettiklerine örnek olmalıdır. Yeni takımda nüfuz kazanmalı ve kendine biraz güven kazanmalıdır.

Pratik bir spor psikoloğunun faaliyetinin ana kriteri, sporcuya ve antrenöre faydalı olmak, doğrudan katılımıyla spor sonuçlarının artmasına ve sporcunun kişiliğinin gelişmesine katkıda bulunmaktır.

Bir psikoloğa hangi soruları sorabilirsiniz?

Organizasyon sorunları (zaman, danışma için ödeme vb. ile ilgili). ...

Bir uzmanın eğitimi hakkında sorular. ...

Psikolog tarafından kullanılan yöntemlerle ilgili sorular. ...

"Bundan nasıl kurtulurum?..." Korku, suçluluk, güvensizlik, kıskançlık vb.

Bir psikologla hangi sorunlar çözülebilir?

Bir psikologla hangi sorunlar tartışılabilir?

Bir psikolog ile konuşulabilecek başlıca konular...

Psikoloğa başvurdukları sorunlar...

Belirsizlik, kararsızlık...

Sinirlilik, duygusal dengesizlik...

Hayata karşı ilgi kaybı, ilgisizlik...

Endişe, korku...

Kayıp devam ediyor...

yalnızlık deneyimi

Bir psikoloğun rolü, bazılarının yanlışlıkla inandığı gibi sorununuzu çözmek değil, sorunları başka bir açıdan görmenize ve değerlendirmenize yardımcı olmak, zor durumları çözmek için gizli kaynakları bulmayı ve kullanmayı öğrenmek, her şeyin içinizde olduğunu anlamaktır. , Sorunları çözmek için.

Psikoterapide duygusal kopukluk kavramı.

Duygusal tarafsızlık kavramı, geçmişteki duygusal ilişkilerin sporcunun şu andaki davranışını nasıl etkilediğini açıklamak (göstermek) içindir.

Geçmişteki duygusal bağlılığın bozulması, sporcunun davranışını büyük ölçüde etkiler. Takım yöneticilerine ve milli takımın teknik direktörlerinden birine karşı tamamlanmamış duygusal bağlar özellikle güçlüdür. M. Bowen'a göre, çoğu sporcu için bir dereceye kadar duygusal stres tipiktir. Bu fikir çoğu psikolojik teoride mevcuttur. Psikologlara göre, sporcunun davranışını etkileyen ve travmatik bir ana dönüşebilen sadece diğer takım üyeleriyle çözülmemiş ilişkiler değildir. Psikologların iş deneyimlerinde birçok kez karşılaştıkları durumlardan birinde, ekip arkadaşlarıyla başarılı ilişkilerin arka planına karşı bilinçsiz çatışmaların ve bazen bilinçli olarak diğer ekip üyelerinden intikam almak için bir neden oluşturabileceği gösterilmiştir [6;7].

Çoğu zaman, duygusal ayrılık travmasının zamanı ergenlik dönemidir (lat. ergenlik - ergenlik, kızlar için 12 ila 16 yaş, erkekler için 13 ila 17-18 yaş arası) - gencin ebeveynlerinden ayrılma zamanı. Ergenlerin bağımsızlık arzusu ve yetişkinlerin kontrolü sürdürme arzusu bu dönemde duygusal çatışmalara zemin oluşturabilir. Duygusal ilişkilerin reddinin yoğunluğu ve ergenin ekip üyelerine yönelik iddiaları, koçlarla duygusal ilişkilerin tamamlanmamışlık derecesinin oldukça doğru bir göstergesidir.

Takım liderliği ve antrenörlerin farklılaşma düzeyi ne kadar düşükse, sporcuya duygusal bağlılıkları o kadar yüksek ve onun için ayrılık dönemi o kadar zor oluyor, özellikle genç sporcuların kişisel antrenörlerden ayrılıp milli takıma katıldıkları bu yaşta. Ve sonunda ergende düşük düzeyde bir farklılaşma oluşur ve aynı koçlarla ayrılma daha belirgin olumsuz sonuçlar gösterir.

Duygusal kopukluk kavramının özü, sporcunun geçmiş ilişkilerden edindiği deneyimi gerçek ilişkilere taşımasıdır.

Bunlar hem olumsuz duygular (bu örnekte olduğu gibi öfke, kızgınlık vb.) hem de olumlu duygular (hayranlık, saygı vb.) olabilir. Geçmişten gelen duygusal tepkilerin yükünün kendisine yüklendiği sporcu, durumun rehinesi veya kurbanı olur. Hiçbir şeyi değiştiremez.

Duygusal kopukluk kavramına dayanan spor psikoterapisi çerçevesinde, bir çatışma durumundaki tüm katılımcıların geçmiş deneyimlerini dikkate almak gerekir.

Anlaşmazlıklar vb. geçmişte sporcuların duygusal ilişkilerinin bozulmasından kaynaklanan iç çatışmaların sonucudur. Bu, doğrudan spor psikoloğunun görevini ima eder - takım üyelerinin, günümüzde spor takımının üyeleri arasındaki ilişkiyi etkileyen geçmişin duygusal yükünü anlamalarına ve üstesinden gelmelerine yardımcı olmak.

SONUÇLAR

Psikoterapi söz konusu olduğunda, sporcular doğal olarak psikoterapist ile paradoksal bir şekilde iletişim kurarlar: Değişim bekleriz ve aynı zamanda spor takımındaki her şeyin aynı kalmasını veya değişmesini isterler. Danışanların bilgiyi bilinçsizce tutmalarının önemli bir nedeni, bir psikoterapistle etkileşimde bulunarak, onu kontrol ederek ve korktukları değişiklikleri önleyerek elde ettikleri avantajdır. Bireysel danışmanlığa gelen sporcuların, yaşadıkları zorlukların nedenlerini bilinçsizce "bildikleri" gibi, bir spor takımının üyeleri de bir psikoterapistin ihtiyaç duyduğu bilgileri "bildiklerini" bilmezler. Bu kaosu düzeltmek, "profesyonel olarak ayakta kalabilmek" ve spor takımında verimli etkileşimi sağlamak için psikoterapist, psikoterapinin başlangıcında en az iki görevi çözmelidir: öncelikle kendisi için neyin önemli olduğunu belirlemelidir. spor takımı, yani spor psikoterapisi için hangi bilgilerin alakalı olduğu, yani ikincisi, bu bilgiyi almak için spor takımıyla etkileşim sürecinin nasıl organize edileceği.

Psikoterapist, spor takımı hakkında gerekli bilgileri toplayarak, onların gelecekteki rekabetçi performansları hakkında varsayımlarda bulunabilir ve bunlara dayalı bir psikoterapötik yardım stratejisi geliştirebilir. Bu nedenle, spor takımındaki sporcuların sorunlarının modern teşhisi ve tipik psikoterapötik durumların analizi olmadan etkili psikoterapi imkansızdır. Psikoterapötik teşhis problemlerini çözerken, bir psikolog her zaman gözlemlerini ve test sonuçlarını belirli bir psikoterapi ekolü açısından formüle eder. Teşhis, tanıdık teorik modelleri ve tipik gözlenen özelliklerdeki deneyimi tanıma ve bu durumda karşılaşılan benzersiz özellikleri bulma sürecidir.

KAYNAKLAR

1. Naidiffer R.M. Yarışan sporcunun psikolojisi, Moskova, 1979.
2. Huseynov E.A., Boksörlerin psikolojik hazırlığı, Bakü, 2013.
3. Başer E., Uygulamalı Spor Psikolojisi. Ankara: Bağırgan Yayımevi, 1998.
4. Öztabağ, L., Spor Psikolojisi ve Antrenörlük Psikolojisi. Ankara: TFF. Yayınları, 1974.
5. Huseynov E.A., Yarışma faaliyet psikolojisi, Bakü, 2015.
6. Huseynov E.A., Sporda psikoloji danışmanlık, Bakü, 2023.
7. Ismayilov T.M., Memmedova C.M. Spor psikolojisi, Bakü, 2002.

KITALARARASI EKSENDE SPOR YÖNETİM SİSTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Prof. Dr. Hakan Sunay[1]

[1]Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Günümüzde çağdaş spor örgüt yapılanmasının ülkelerin gelişmişlik düzeyleri, kültürleri, nüfus demografik özellikleri gibi değişkenlerden etkilendiği kabul edilmektedir. İşte bu etkiyi belirlemiş ve aynı zamanda sporda katılımı sağlamış ve sporda başarılı olmuş ülkeler arasından kıtalar dikkate alınarak; Almanya, ABD Avustralya, Kanada, Çin ile Türkiye'nin "Spor Sistemlerinin" incelenerek karşılaştırılması önem taşımaktadır.

Bu çalışmanın amacı; Almanya, ABD, Avustralya, Kanada ve Çin'in spor teşkilatlanması ve organizasyonel yapısı, sporun finansmanı, spora katılım ve spor politikası incelenerek, spor sistemine yönelik bu uygulamaların Türkiye ile benzerlik ve farklılıklarının belirlenmesidir. Bu araştırma, bir karşılaştırmalı spor yönetimi araştırmasıdır. Araştırma nitel bir araştırmadır.

Bu araştırmada tanımlayıcı yaklaşımla beraber kısmen dikey yaklaşım, ülkelerin spor sistemlerinin karşılaştırılması olması nedeniyle ağırlıklı olarak da yatay yaklaşım kullanılmıştır. Araştırma, Almanya, Amerika Birleşik Devletleri Avustralya, Kanada ve Çin'deki spor sistemine ilişkin bazı uygulamaların incelenmesi ve Türkiye'deki uygulamalarıyla karşılaştırılması ile sınırlıdır. Bu araştırmada verilerin toplanmasında belgesel tarama tekniği kullanılmıştır. Almanya, ABD, Avustralya, Kanada, Çin ve Türkiye ile ilgili veriler, bu ülkelerin resmi genel ağ (web) sitelerinden ve kitaplardan elde edilmiştir. Karşılaştırmalı çalışmaların kendine özgü analiz yöntemlerine uygun olarak benzerlik ve farklılıklar analiz edilmiştir.

Karşılaştırma sonucu benzerlik ve farklılıklar ortaya konmuş, Türkiye'deki uygulamalar da göz önüne alınarak önerilerde bulunulmuştur. Araştırma sonucunda; ülkelerin bazı değişkenlere göre spor sistemlerinde farklı uygulamaların olduğu tespit edilmiştir. ABD, Almanya, Avustralya, Kanada gibi sporda gelişmiş ülkelerin spor sistemlerinin kısmen ya da tamamının devletin gözetiminde olduğu ancak sorumluluğu yerel yönetimler ile özerk yapıda örgütlenen spor kuruluşlarına devrettikleri, Çin ve ülkemizde ise spor sisteminin tamamen devletin kontrolünde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca Almanya, ABD, Avustralya, Kanada ve Çin'de spora katılım oranının Türkiye'ye oranla oldukça yüksek olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karşılaştırmalı spor sistemleri, Spora katılım, Spor finansmanı, Spor politikası

COMPARISON OF SPORTS MANAGEMENT SYSTEMS ON THE INTERCONTINENTAL AXIS

Prof. Dr. Hakan Sunay

In contemporary times, it is widely accepted that the organizational structure of modern sports is influenced by variables such as the level of development, cultures, and demographic characteristics of countries. Considering the continents among the countries that have determined this effect and at the same time ensured participation in sports and were successful in sports; It is important to examine and compare the "Sports Systems" of Germany, the USA, Australia, Canada, China and Turkey.

The purpose of this study; The aim is to examine the sports organization and organizational structure, sports financing, sports participation and sports policy of Germany, the USA, Australia, Canada and China and to determine the similarities and differences of these practices regarding the sports system with Turkey. This research is a comparative sports management research.

The research is a qualitative research. In this research, along with the descriptive approach, a partially vertical approach was used, and mainly a horizontal approach was used since it was a comparison of the sports systems of countries. The research is limited to examining some practices related to the sports system in Germany, the United States, Australia, Canada and China and comparing them with the practices in Turkey. In this research, documentary screening technique was used to collect data. Data regarding Germany, USA, Australia, Canada, China and Turkey were obtained from the official public web sites and books of these countries. Similarities and differences were analyzed in accordance with the unique analysis methods of comparative studies. As a result of the comparison, similarities and differences were revealed, and suggestions were made by taking into account the practices in Turkey.

As a result of the research; It has been determined that countries have different practices in their sports systems according to some variables. It has been determined that the sports systems of developed countries in sports such as the USA, Germany, Australia and Canada are partially or completely under the supervision of the state, but they transfer the responsibility to local governments and autonomously organized sports organizations, while in China and our country the sports system is completely under the control of the state. In addition, it has been determined that the rate of participation in sports in Germany, USA, Australia, Canada and China is quite higher compared to Turkey.

Keywords: Comparative sports systems, Participation in sports, sports financing, sports policy

Beden Eğitimi ve Sporda Etik Liderlik

Doç. Dr. Murat KUL[1]

[1]Bayburt Üniversitesi, Bayburt

Etik

Etik kavramı kişilerarasındaki ilişkilerin incelendiği ve etkilendiği, günlük yaşamın ve iş hayatının içerisinde fazlasıyla karşılaştığımız bir kavramdır. Bu kavramın kökeni Plato ve Aristoteles'e kadar dayanan ve yaklaşık 2500 yıllık bir geçmişe sahip olduğu düşünülen bir felsefe dalı olarak da karşımıza çıkmaktadır. Etik, Aristoteles tarafından kuramsal felsefenin (mantık, metafizik, fizik, matematik vd.) dışında tutulmuştur. Aynı zamanda Aristoteles M.Ö. IV. yüzyıldaki çalışmaları ile birlikte iyilik, erdem ve özgürlük gibi olgulara kavramsal bir boyut kazandırması nedeniyle "etik" kavramının da kurucusu şeklinde anılmaktadır (Kutlu, 2011).

Etik kavramı Türk Dil Kurumu (2023) tarafından ise etik kavramı, "ahlak bilimi" ve "ahlaki" gibi kelimelerin yanı sıra "*Çeşitli meslek kolları arasında tarafların uyması veya kaçınması gereken davranışlar bütünü*" ifadeleriyle de tanımlanmaktadır. Aristo tarafından etik sözcüğü iki şekilde yorumlanmıştır. Konu ile ilgili literatürdeki tanımlar göz önünde bulundurulduğunda ise etik, bireylerin gelenek-görenek ve töresel alışkanlıklarının, toplum içerisinde başka kişiler tarafından kabul gören ahlaki kurallara uygun olması biçimde ifade edilmektedir (Aydın, 2016). Başka bir tanımlama doğrultusunda ise etik kavramının, bireylerin karşılıklı biçimde birbirlerine gerçekleştirdikleri davranışsal hareketlerin doğru-yanlış ya da iyi-kötü şeklinde incelenmesi olarak açıklanması mümkündür (Hatcher, 2004).

Etik kavramını tanımlarken bahsedilen insanların birbirlerine olan davranışlarında ve yaşam içerisinde aldıkları kararlarında iyi-kötü ya da doğru-yanlış gibi yargılara varma çabası bu kavramın temelini oluşturmaktadır. Kişilerin yaşamlarında çevreleri ile etkileşim halinde olmaları nedeniyle de ahlaklı ve erdemli bir yaşam tarzına sahip olmalarını sağlamak yine etiğin temelinde yer almaktadır (Pieper, 1999). Bu amaçla da geliştirilmiş olan etik aynı zamanda günümüzde de popülaritesini sürdüren bir felsefe dalıdır (Karaağaç, 2022; Demir, 2023). Sonuç olarak hem ilgili araştırmalardan hem de yapılan tanımlamalardan yola çıkarak etiğin toplumsal yaşamda içerisindeki değerler ile kişiler tarafından sergilenen davranışların arasındaki ilişkiyi ve sorunları incelediğini söylemek mümkündür (Akarsu, 1998).

Liderlik

İngilizcede "leadership" kelimesinin dilimize uyarlanan liderlik kelimesi "lead" yol gösterici, öncü, rehber olmak anlamını taşırken bundan türetilen "leader" önder, rehber, lider anlamını taşımaktadır. 1755 yılında ilk defa Samuel Johnson tarafından oluşturulup yayınlatılan İngilizce sözlük içinde liderlik tanımlanmıştır (Burns, 2012). Burada yer alan liderlik tanımı kumandan, önder, kaptan ifadeleri ile belirtilmiştir. İnsanlığın doğuşundan itibaren topluluk halinde yaşama ve bunun yanında ortak hareket edebilmek için liderlik kavramı o zamanlardan günümüze kadar gelmiş olup bilimsel anlamda incelenmesi 1920 yıllarına dayanmaktadır. Bugüne kadar liderlik üzerine çok fazla tanımlama yapılmış olup tek bir boyutta, ortak bir tanıma karar kılınamamıştır. Literatürde yer alan bu çeşitli tanımlamaların ayrıştırıcı noktalar dışında yer alan belli başlı liderlik özellikleri vardır. Liderlik bir insan topluluğunu belli amaçlar için birleştirmek, bu amaçları gerçekleştirebilmek için onları harekete geçirebilme yeteneğidir. Liderlik çeşitli nedenlerden dolayı bir araya gelmiş bir topluluğa hedefler sunmak ve hedefleri gerçekleştirebilmeleri için güç sarf edilmesini sağlamaktır. Örgüt içinde yer alan bilgiler belirli çerçeveler etrafında hapsolmuş bir lider yerine gelişen şartlara uyum sağlayıp çözüm üretebilen ve bunu yaparken kendilerine yardımcı olan, yol gösteren bir lider isterler. Liderlik bireyleri etkileme yönlendirme gücünün olmasıdır (Öztekin, 1996).

Liderler, örgütte veya örgüt üyeleri içinde çıkabilecek bir soruna çözüm sağlayabilecek donanıma sahiptirler. Örgüt içerisinde kişiler üzerinde olumlu tesir bırakabilme, onlara örnek model olabilme, motive edici güdüleyici olup onları yönlendirebilme, çözüm odaklı olup güçlü bir iletişim gücüne sahip olabilme belli başlı liderlik özelliklerindendir. Liderler hedefler belirler, örgüte bir vizyon geliştirir ve öngörülerinin yüksek olmasından dolayı hedefleri doğrultusunda yol kat ederler. Bu süreçte aynı zamanda liderler örgüt içindeki bireylere yeni bir bakış açısı kazandırırlar (Sargut, 2015). Gelişen dünya şartları ile birlikte her örgütte lider ihtiyacının artacağı ve bu yönde daha fazla çalışma olacağı öngörülmekte olup lider kavramı daha çok önem kazanacaktır. Liderlerin hem yönetimsel hem de insani ilişkilerinde sahip oldukları beceriler deneyimlerle harmanlanarak örgüt içerisinde kendisini göstermektedir. Hem liderin hem de onu takip edenlerin ortak bir amaç doğrultusunda hareket etmesinde benimsenen liderlik tarzı önemli yer tutar. Geleneksel yaklaşımların günümüzde önemini kaybettiği, insana verilen değerin arttığı çağımızda liderlerin mevkii konumlandırmasından uzak olup çalışanlarıyla birlikte hareket etmesi çalışanların hem lidere hem de örgüte güvenini arttırır (Ersoy, 2022).

Kavramsal olarak liderlik tanımları incelendiğinde ilk olarak; lider ve takipçilerinin etkileşimine bağlı olan iki yönlü gelişme ve değişimde yararlı olan davranış şekillerine ve motivasyonu etki eden bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Başak bir ifadeye göre liderlik, liderin kendisini samimiyetle izleyenlere ulaştırabilmesi için çeşitli şartlarda davranışlarına farklı anlamlar katabilmesi ve izleyenlerini hedef doğrultusunda harekete geçirebilmesi yeteneğidir. Aynı zamanda liderlik, bir insan topluluğunu belirlenmiş olan ortak hedefler doğrultusunda toplayıp bunlara ulaşmak ve bu kişileri hareketlendirmek için gerekli beceri ve bilgilerin tamamıdır (Hughes, Ginnett & Curphy, 1993). Yukarıda bahsi geçen tanımlar doğrultusunda liderlik insanlarda var olan potansiyeli ortaya çıkarma, kabiliyetleri, bilgileri ve örgüt içerisindeki yetenekleri idare edebilme becerisidir. Liderlik grup hedeflerine ulaşılması için, grup içerisinde yer alanların ihtiyaçlarını gruplar, kişiler, çevresel ilişkileri organize eden bireyler ve örgüt arasında etkileşim, eşgüdüm ve iletişimi yönlendirip yöneten süreç biçiminde ifade edilir. Ortak bir liderlik tanımı olmamasına rağmen genel itibariyle kişiler arası diyalog; kişileri etkileme ve onları ikna etme süreci ağır basmaktadır. Bununla birlikte liderlik ortak amaca dayalı bir grupta etki yaratma şeklinde de ele alınabilir (Akyürek, 2020).

Etik Liderlik

21. yüzyılın başlarında küreselleşen dünya ekonomisinde, örgütlerin başarıları adına uzun vadeli bir sürdürülebilirlik için, ekonomik çıkarlar ve tüm paydaşların talepleri arasında makul bir yol bulunabilecek yönetimsel kararlar alma noktasında sorunlar meydana gelmiştir. Bu süreç içerisinde gerçekleşen ve tüm dünyayı etkileyen krizin ve skandalların esas sebeplerinden birisi de ahlaki ve etik kurallar çerçevesinde eylemler sergileyen liderlerin azlığıdır (Güney, 2015). Bu gibi durumlara ek olarak; küreselleşmenin de etkisi ile örgütlerin içerisinde gitgide daha sık karşılaşılan multikültürel yapı, yönetimsel faaliyetlerdeki etik değerlere duyulan ihtiyacı artırmıştır. Etik bir liderlik sürecine ve iş etiğine artan ilginin ve ihtiyacın sebeplerinden bir diğeri de kimi örgütlerin etiğe uygun çalışmaları adına kamunun baskısı altında kalma durumlarıdır. Liderlerin etik hususundaki görüş ayrılıkları artık bir tehdit unsuru halini almasının yanı sıra günümüz örgütlerinin mükemmele ve yüksek kaliteye erişmeleri adına sergiledikleri çabasının vazgeçilmez bir parçası olarak görülmektedir (Yıldırım & Oğuz, 2012). Bu amaçlar doğrultusunda gerçekleştirilen etkili bir etik liderlik sürecinde ise iş birliğinin ön planda tutulduğu bir örgüt kültürünün oluşturulması ve örgüt üyelerinin örgütsel bağlılıklarının güçlendirilmesi gerektiğini söylemek mümkündür (Erten, Bayraktar & Açmaz, 2017).

Etik liderlik kavramı alanyazında çeşitli ifadelerle tanımlanmaktadır. Bu bağlamda etkili bir liderlik süreci içerisinde oldukça önem arz eden bir unsur olan liderin gücünü ne yönde kullandığının betimlenmesi genel olarak "etik liderlik" çerçevesinde; "dürüst, güvenilir, özgeci ve adalet gibi değerleri temelinde barındıran pek çok davranış, değer ve güdü" kavramlarının kullanımıyla yapılmıştır (Den-Hartog, 2015). Etik liderlik çerçevesinde sergilenen davranışları temel olarak iki farklı yaklaşım çatısı altında incelemek mümkündür. Bu yaklaşımlar; "normatif yaklaşım" ve "sosyal bilim temelli yaklaşım". Normatif yaklaşım perspektiften irdelenen etik liderlik, bir lider tüm davranışlarının nasıl olması gerektiğine vurgu yapar. Liderin sergilemiş olduğu eylemlerin belirli bir norm ve standart içerisinde değerlendirildiği bu normatif yaklaşımda, felsefi boyutlar esas alınmaktadır (Brown & Mitchell, 2010).

Sosyal bilim temelli yaklaşımsa etik liderliği bütünsel bir yapı olarak ele almakla birlikte psikolojik, sosyolojik ve örgütsel davranış alanları dâhilinde ve normatif yaklaşıma ek olarak süreç içerisindeki tüm bireyleri de etik liderlik sürecine dâhil ederek daha betimleyici bir kavramsal çerçeve kazandırmıştır. Bu bağlamda etik liderlik kavramı, davranışlarını ve kişilerarası ilişkilerini, normatif uygunluk kapsamın yönetebilen, örgüt üyeleri ile iki yönlü iletişimi ve ahlaki düşünce yapısını aşılayan bir liderlik yaklaşımı olarak tanımlanmaktadır (Güney, 2015). Etik liderler etik ilkeleri ve kuralları benimseyerek izleyicilerini yönlendiren ve iyi-kötü, doğru-yanlış ayrımını yapabilen ve buna göre karar verebilen kişilerdir. Başka bir ifadeyle etik liderler; çalışma ortamında etik temelleri oluşturan, etik ilkeleri örgüt veya toplum kültürüne dâhil edebilen, tüm örgüt üyelerine insani değerler ile yaklaşabilen ve yönetim anlayışının temelini hak, hukuk ve adalet gibi kavramlardan oluşturan kişilerdir. Özetle, etik liderler etik davranışlarla ilişkili esasları örgütlerine dikte etmenin yanı sıra etik dışı davranışları eleştirme ya da cezalandırma eğilimindelerdir (Yukl, 2018).

Sporda Etik Liderlik

Etik değerler ve etik davranışlar çerçevesinde bir yönetsel süreç her örgüt açısından önem arz ettiği kadar spor bilimleri alanında da önem arz eden bir yaklaşımdır. Bu durum gerek yönetim ile antrenör/sporcu arasında olsun gerek ise yalnızca antrenörler ile sporcular arasında olsun her koşulda sporun doğasına uygun biçimde olmalıdır (Eratlı-Şirin, Metin & Bilir, 2020). Buyrukoğlu ve Şahin (2022), bir spor yöneticisinin liderlik yaptığı örgütün hedeflerine ulaşabilmesi adına insan ve hammadde kaynaklarını en uygun biçimde kullanabilen, olayları ve kişileri yönlendirme noktasında etkin kişi olması gerektiğine vurgu yapmışlardır.

Spor ile ilişik her koşulda hedeflere ulaşmak adına ihtiyaç duyulduğu ifade edilen liderin kurum/kuruluş yöneticisi olması durumunda örgüt üyelerinin (antrenör, sporcu gibi) beklentilerinden birisi liderin etik davranışlar sergilemesidir (Akıncı, 2020). Çünkü örgütü hedefe yönlendiren bireylerin örgüt içerisinde etik davranışlar sergilemesi o örgüt içerisindeki bütün üyeleri olumlu yönde etkileyebilir. Bu olumlu çıktılara örgüt üyelerinin örgütsel bağlılıklarının artması, örgüt içerisindeki etik iklimin oluşturulmasına bağlık işgörenlerin motivasyonlarının artışı gibi örnekler vermek mümkündür (Soyer, Yılmaz & Sarı, 2022; Burton, Peachey & Wells, 2017). Etik liderlik ile birlikte örgütü olumlu yönde etkileyebilecek parametrelerin artırılmasının yanı sıra örgütü olumsuz olarak etkileyebilecek koşulların da iyileştirilmesi mümkündür. Bu koşullara ise örgütsel sinizm, örgüt üyelerinin tükenmişlik düzeyi gibi olguları örnek vermek mümkündür (Şahin & Arslan, 2023; Eratlı-Şirin, Metin & Bilir, 2020).

Spor yöneticileri ile antrenörler arasındaki ilişkide algılanan etik liderlik kadar antrenör sporcu ilişkisinde de benzer etkilerin meydana geldiği ilgili araştırma sonuçları ile sabittir (Kul vd., 2020). Alıncak ve arkadaşlarının (2022) araştırma sonuçları da antrenörlerin etik ve ahlaki değerlerinin sporcuları etkilediği ve bu durumun neticesinde sporcuların antrenörlerini idol alabildiklerini, benzer liderlik stiline ve ahlaki değerlere sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Bu bağlamda bir lider olarak antrenörler sporcularının gelişimini ve onların belirledikleri hedeflere ulaşmaları adına efor sarf eden kişilerdir. Başka bir ifadeyle antrenörlük yalnızca teknik becerileri kazandıran ya da mükemmel oyun planları kurmada yardımcı olmakla sorumlu bir meslek grubu değildir.

Sporda etik liderliğe ilişkin daha fazla veri elde etmek adına Ulusal Tez Merkezi'nin resmi internet sitesinden erişilen ve "Etik Liderlik" anahtar kelimesi ile taranan lisansüstü çalışmaların sonuçları Tablo 1'de derlenmiştir. Bu çalışmalara göre en fazla araştırma beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin örneklem grubu olarak alındığı görülmektedir. En fazla ilişki sınaması yapılan değişken ise örgütsel bağlılık olarak bulunmuştur ve tüm bu çalışmaların neticesinde spor bilimleri alanına paydaş kişilerin algıladıkları etik liderliğe ve kendi liderlik stilini etik liderlikle ilişkilendiren kişilerin örgütsel bağlılık düzeylerinin arttığı tespit edilmiştir. Nitekim bu veriler spor bilimlerinde olduğu kadar çeşitli alanlarda da benzer sonuçlara neden olmaktadır (Uğurlu & Üstüner, 2011). Demirdağ ve Ekmekçioğlu'na (2015) göre bu durum örgütte ve kişiler arasındaki etik liderlik sayesinde gelişen etik iklimden kaynaklanmaktadır.

SIRA NO	ARAŞTIRMACI / YIL	TEZ TÜRÜ	DEĞİŞKENLER	ARAŞTIRMA GRUBU	SONUÇLAR
1.	Çeliker, İ. / 2021	Yüksek Lisans	Spora Bağlılık, Etik Liderlik ve Etik Dışı Davranış	Elit Güreşçiler	Sporcuların algılarına göre antrenörlerin etik dışı davranışları ile etik liderlik davranışları arasında negatif yönlü yüksek düzeyde ilişki olduğuna rastlanmıştır.
2.	Yıldız, M. / 2021	Doktora	Etik Liderlik, Örgütsel Adalet ve Çalışan Performansı	Gençlik Spor Bakanlığı Personelleri	Etik liderlik ile örgütsel adalet algısı, örgütsel adalet algısı ile çalışan performansı, etik liderlik ile çalışan performansı arasında pozitif ilişki saptanmıştır.
3.	Erdoğan, Y. / 2020	Yüksek Lisans	Etik Liderlik ve Örgütsel Bağlılık	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin algıladıkları etik liderlik davranışları ile örgütsel bağlılık düzeyleri arasında pozitif yönlü ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
4.	Gül, A. / 2016	Yüksek Lisans	Etik Liderlik ve Tükenmişlik	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin algıladıkları etik liderlik davranışları ile tükenmişlik düzeyleri arasında negatif yönlü ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
5.	Kaçay, Z. / 2015	Yüksek Lisans	Etik Liderlik, Örgütsel Bağlılık ve Yaşam Doyumu	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin algıladıkları etik liderlik davranışları ile örgütsel bağlılıkları ve yaşam doyumları arasında pozitif yönlü ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
6.	Çiçek, H. / 2014	Yüksek Lisans	Etik Liderlik ve Örgütsel Bağlılık	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin algıladıkları etik liderlik davranışları ile örgütsel bağlılık düzeyleri arasında pozitif yönlü ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
7.	Yıldız, M. / 2014	Yüksek Lisans	Etik Liderlik ve Örgütsel Bağlılık	Spor Genel Müdürlüğü Personelleri	Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin algıladıkları etik liderlik davranışları ile örgütsel bağlılık düzeyleri arasında pozitif yönlü ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
8.	Acar, G. / 2011	Doktora	Etik Liderlik, Örgütsel Bağlılık ve Motivasyon	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin algıladıkları etik liderlik davranışları ile örgütsel bağlılıkları ve motivasyon düzeyleri arasında pozitif yönlü ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 1. Spor Alanında Etik Liderlik Konulu Lisansüstü Çalışmalara İlişkin Bilgiler

Sonuç

Beden eğitimi ve sporda etik liderlik hususunda yapılan araştırmaların göz önünde bulundurulması neticesinde bu liderlik yaklaşımına ilişkin çeşitli bulgulara rastlanmıştır. Bu

bulgulara ilişkin öncelikle liderlik yapan kişilere vurgu yapmak gerekmektedir. Çünkü alana özgü liderlik davranışları yalnızca okul müdürü ve kulüp yöneticisi gibi kişilerce sergilenmemekle birlikte antrenörlerin yaklaşımları da dikkat çeker cinstendir. Bahsi geçen pozisyonlarda görev yapan bireylerin formal olarak görev yapmalarının yanı sıra sergiledikleri liderlik davranışları informal olarak da kişiler üzerinde etkileyici olabilmektedir. Nitekim bu etkileşime bağlı algılanan etik liderlik davranışlarıyla birlikte örgüt içerisinde etik iklimin ve fair play bilincinin de artış gösterebileceği düşünülmektedir.

Kaynakça

Akarsu, B. (1998). *Felsefe Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.

Akıncı, A. Y. (2020). Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüklerinde Görev Yapan Antrenörlerin Etik Liderlik Algısının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Spor Eğitim Dergisi, 4*(2), 131-140.

Akyürek, M. İ. (2020). İnovasyon ve Liderlik. *Uluslararası Liderlik Çalışmaları Dergisi: Kuram ve Uygulama, 3*(1), 15-24.

Alıncak, F., Deveci, A., & Yıldız, Ö. (2022). Antrenörlerin Ahlaki ve Kültürel Değerlerinin Sporcular Üzerinde Etkisi Var mıdır?. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 7*(4), 338-357.

Aydın, M. (2016). Etik Nedir?. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (SAUIFD), 18*(34), 171-177.

Brown, M. E., & Mitchell, M. S. (2010). Ethical and Unethical Leadership: Exploring. *New Avenues for Future Research, 20*(4), 583-616.

Burns, J. M. (2012). *Leadership*. Open Road Media.

Burton, L. J., Peachey, J. W., & Wells, J. E. (2017). The Role of Servant Leadership in Developing an Ethical Climate in Sport Organizations. *Journal of Sport Management, 31*(3), 229-240.

Buyrukoğlu, E., & Şahin, H. M. (2022). Spor Yönetiminde Liderlik ve Yeni Yaklaşımlar. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, *9*(3), 66-75.

Demir, G. (2023). Yükseköğretimde Etik İlkelerin Gelişimi ve Önemi. *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (34), 403-420.

Demirdağ, G. E. & Ekmekçioğlu, E. B. (2015). Etik İklim ve Etik Liderliğin Örgütsel Bağlılık Üzerine Etkisi: Görgül Bir Araştırma. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 17*(1), 197-216.

Den-Hartog, D. N. (2015). Ethical Leadership. *Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior, 2*(1), 409-434.

Eratlı-Şirin, Y., Metin, M., & Bilir, F. P. (2020). Sporcuların Etik Liderlik ve Etik İklim Algılamaları: Kahramanmaraş Amatör Futbol Liglerinde Bir Araştırma. *Journal of Politics Economy and Management, 3*(1), 75-85.

Erten, Z. K., Bayraktar, E., & Açmaz, G. (2017). Etik ve Etik Liderlik. *ERÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 4*(1), 62-68.

Güney, S. (2015). *Liderlik*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Hatcher, T. (2004). Environmental Ethics as an Alternative for Evaluation Theory in ForProfit Business Contexts. *Evaluation and Program Planning, 27*(3), 357–363.

Hughes, R., Ginnett, R. C., & Curphy, G. J. (1993). Leadership. *Public Health Nutrition, 12*(8), 1029.

Karaağaç, O. (2022). Etik Değerlerin Ardalanı ve Evrim Teorisi. *Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, *9*(1), 274-296.

Kul, M., Şipal, O., Aksoy, Ö. F., & Boz, E. (2020). Sporcu Algılarına Göre Halter Antrenörlerinin Etik Liderlik Davranışlarının İncelenmesi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 5*(2), 247-256.

Kutlu, H. A. (2011). *Meslek Etiği*. Ankara: Nobel Yayınları.

Öztekin, A. (1996). Yönetim ve Liderlik. *Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi, 1*, 183-194.

Pieper, A. (1999). *Etiğe Giriş*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Sargut, A. S. (2015). *Lider Yöneticinin Benliğine Yolculuk*. İstanbul: Beta Yayınları.

Soyer, F., Yılmaz, M., & Sarı, İ. (2022). Etik Liderlik ve Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişki: Spor Genel Müdürlüğü ve Taşra Teşkilatı Üzerine Bir Araştırma. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 9*(3), 50-65.

Şahin, E., & Arslan, A. (2023). Okul Yöneticilerinin Etik Liderlik Davranışları ile Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Örgütsel Sinizm Algıları Arasındaki İlişki. *ISPEC International Journal of Social Sciences & Humanities, 7*(1), 47-73.

Türk Dil Kurumu (TDK) (2023). *Etik*. Erişim Adresi: https://sozluk.gov.tr/ Erişim Tarihi: 28.08.2023.

Uğurlu, C. T., & Üstüner, M. (2011). Öğretmenlerin örgütsel Bağlılık Düzeylerine Yöneticilerinin Etik Liderlik ve Örgütsel Adalet Davranışlarının Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 41*(41), 434-448.

Yıldırım, M. H., Oğuz, Ş. (2012). İş Etiği ve Üniversite Öğrencilerinin Etik Algılamasını Ölçmeye Yönelik Bir Araştırma. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi, 4*(1), 177-187.

Yukl, G. (2018). *Örgütlerde Liderlik* (Çev. Çetin, Ş. & Baltacı, R.). Ankara, Nobel Yayıncılık.